

Oulun kaupungin TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2021

**Oulun kaupungin
TOIMINTAKERTOMUS JA
TILINPÄÄTÖS 2021**

Sisällysluettelo

TOIMINTAKERTOMUS

Kaupunginjohtajan katsaus	9
1 Olennaiset tapahtumat taloudessa ja toiminnassa	11
1.1 Oulun kaupungin hallinto 31.12.2021	11
1.2 Toimintaympäristö	17
1.2.1 Väestörakenne ja väestörakenteen muutokset	17
1.2.2 Yritystoiminnan edellytysten kehittäminen ja työllisyyden edistäminen	18
1.2.3 Maankäyttö ja asuntorakentaminen	20
1.2.4 Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalouden kehitysnäkymät	21
1.3 Oulun kaupungin toiminnan ja talouden kehitys	23
1.3.1 Olennaiset toiminnassa tapahtuneet muutokset	23
1.3.2 Olennaiset muutokset tuloperusteissa	25
1.4 Oulun kaupungin henkilöstö	26
1.5 Hankintojen toteutuminen	28
1.6 Arvio tulevasta kehityksestä	29
1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä	31
1.8 Ympäristöasiat	35
2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä 2021	39
3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	43
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	43
3.2 Toiminnan rahoitus	55
3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset	57
3.4 Kokonaistulot ja -menot	62
4 Oulu-konsernin toiminta ja talous	65
4.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisällyvistä yhteisöistä	65
4.2 Konsernin toiminnan ohjaus	66
4.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	66
4.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	67
4.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	67
4.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	69
5 Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	81
TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	
6 Oulun kaupunkistrategian toteutuminen 2021	85
6.1 Kaupunkistrategia Valovoimainen Oulu 2026 strategiset painopisteet ja linjaukset	85
6.2 Kaupunkistrategian indikaattoreiden toteutumisen arviointi	86
6.3 Vuoden 2021 sitovien tavoitteiden toteutuminen	92
7 Käyttötalouden toteutuminen	101
7.1 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	101
7.1.1 Keskusvaalilautakunta	110
7.1.2 Tarkastuslautakunta	110
7.1.3 Kaupunginvaltuusto	113
7.1.4 Kaupunginhallitus	113
7.1.5 Hyvinvointilautakunta	127
7.1.6 Sivistys- ja kulttuurilautakunta	143
7.1.7 Yhdyskuntalautakunta	149
7.1.8 Rakennuslautakunta	156
7.2 Oulun kaupungin kehittämissalkut	163
7.2.1 Yhteenveto	163
7.2.2 Kuntalaisen elämänhallinta ja hyvinvointi	164
7.2.3 Elävä ja monimuotoinen kaupunkikulttuuri	166
7.2.4 Ympäristö	168
7.2.5 Digitaalinen Oulu	170
7.2.6 Työllä hyvinvointia	171
7.2.7 Uudet ja kansainvälistyvät yritykset	173
8 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	175
8.1 Verotulot	177
8.2 Valtionosuudet	180

9	Rahoitusosan toteutuminen	181
10	Investointiosan toteutuminen	183
	10.1 Peruskunta.....	185
	10.1.1 Kaupunginhallitus.....	185
	10.1.2 Sivistys- ja kulttuurilautakunta.....	186
	10.1.3 Yhdyskuntalautakunta.....	188
	10.1.4 Rakennuslautakunta.....	199
	10.1.5 Hyvinvointilautakunta.....	199
	10.1.6 Peruskunnan investoinnit yhteensä.....	199
	10.1.7 Peruskunta ja sisäiset liikelaitokset yhteensä.....	203
	10.1.8 Leasinghankinnat.....	204
	10.2 Rakennusomaisuuden taseyksikkö.....	205

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA LIITETIEDOT

11	Sitovien tavoitteiden toteutuminen	217
	11.1 Peruskunta.....	217
	11.2 Liikelaitokset ja Rakennusomaisuuden taseyksikkö.....	219
12	Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot	221
	12.1 Oulun kaupunki.....	221
	12.2 Oulu-konserni.....	225

ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

13	Liikelaitosten erillistilinpäätökset	259
	13.1 Oulun Vesi -liikelaitos.....	259
	13.2 Oulun Digi -liikelaitos.....	281
	13.3 Oulun Infra -liikelaitos.....	295
	13.4 Oulun Tilapalvelut -liikelaitos.....	310
	13.5 Business Oulu -liikelaitos.....	328
	13.6 Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos.....	350
	13.7 Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitos.....	367
14	Liikelaitosten vaikutus kaupungin tulokseen	381
15	Taseyksiköt	383
	15.1 Kehittämisrahasto.....	383
	15.2 Oulun Valistustalorahasto.....	399
	15.3 Rakennusomaisuuden taseyksikkö.....	405

TYTÄRYHTEISÖJEN TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖSTIEDOT

16	Tytäryhteisöjen toimintakertomus ja tilinpäätöstiedot	419
	16.1 Tytäryhteisöt.....	419
	16.1.1 Oulun Energia -konserni.....	419
	16.1.2 Oulun Energia Oy.....	422
	16.1.3 Oulun Satama Oy.....	424
	16.1.4 Kiertokaari Oy.....	425
	16.1.5 Nallikari Seaside Oy.....	427
	16.1.6 Sivakka-konserni.....	429
	16.1.7 Potential Toimitilat Oy.....	431
	16.1.8 Oulun Pysäköinti Oy.....	432
	16.1.9 Oulun Kaupunginteatteri Oy.....	434
	16.1.10 Oulun Tuotantokeittiö Oy.....	436
	16.2 Kuntayhtymät.....	437
	16.2.1 OSAO-konserni.....	437
	16.3 Säätiöt.....	438
	16.3.1 Oulun Palvelusäätiö.....	438
	16.3.2 Oulun musiikkijuhlasäätiö.....	439

TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT

17	Käytetyt tilikirjat ja säilytys	443
18	Tunnuslukujen laskentakaavat	445

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITTAMINEN JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

TOIMINTAKERTOMUS

Kaupunginjohtajan katsaus

Oulun kaupungin vuoden 2021 talous oli ennustettua parempi. Vaikka kulunut vuosi elettiin edelleen maailmanlaajuisen koronapandemian keskellä, Oulussa tapahtui myös paljon hyviä asioita, jotka loivat edellytyksiä kasvun ja uudistumisen vuosille.

Kun kaupungin talousarvio vuodelle 2021 hyväksyttiin, ennakoitiin yli -54 miljoonan euron alijäämää. Kuluksen vuoden aikana tehtiin talousarviomuutoksia niin, että tilinpäätöksen ennustettiin olevan edelleen alijäämäinen noin -9 miljoonaa euroa. Vuoden 2021 loppullinen tilinpäätös on nyt 28 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Pitkäaikaista lainaa ei nostettu vuonna 2021 lainkaan ja lainakanta/asukas pieneni 3 616 eurosta 3 221 euroon.

Vuoden 2021 talousarvion valmistelu ja taloudellisen tilanteen ennakointi oli vaikeaa koronapandemiasta ja sen vaikutuksista johtuen. Ennakoitua parempaan tulokseen vaikuttivat etenkin 35 miljoonan euron korona-avustukset sekä verotulot, jotka alkuperäiseen talousarvioon nähden toteutuivat 36 miljoonaa euroa suurempina. Kunnallisverojen osuus tästä oli 27 miljoonaa euroa.

Huolimatta vuoden 2021 hyvästä tilinpäätöksestä, kaupungin talouden näkymät ovat edelleen haasteelliset. Tästä syystä Oulun kaupunki jatkaa vuonna 2020 valmistuneen ulkoisen arvioinnin perusteella asetettujen säästötavoitteiden toteuttamista kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti vuoden 2022 loppuun saakka. Vuoden 2022 aikana valmistaudumme tulevien vuosien muutoksiin, joista merkittävimpiä ovat hyvinvointialueen perustaminen ja mahdollinen TE-palvelujen siirto kunnille vuodesta 2024 alkaen. Muutokset vaikuttavat kaupungin talouteen ja toimintaan.

Kesäkuussa 2021 oli Oululla aihetta juhlaan, kun kaupunkimme valittiin Euroopan kulttuuripääkaupungiksi vuonna 2026. Syksyllä kaupunki perusti Oulun kulttuu-

risäätiön, jonka vastuulle vuoden 2022 alusta alkaen kulttuuripääkaupunkihankkeen järjestäminen ja toteuttaminen siirtyi.

Kulttuurin saralla Oulu ja oululaiset menestyivät. Blind Channel sykähdytti Uuden Musiikin Kilpailussa ja sen jälkeen Rotterdamin Euroviisuissa. Vietimme onnistuneen tapahtumakesän ja esimerkiksi Qstock oli kesän suurin tapahtuma Suomessa. Oululaispari Anniina Koivuniemi ja Ernest Lawson tanssivat itsensä tähtiin ja suomalaisten sydämiin. Uudistunut Ouluhalli avattiin ja se palvelee niin tapahtumajärjestäjiä kuin tuhansia liikkuvia oululaisiakin. Oulun voimisteluseura valittiin Urheilugaalassa vuoden 2021 urheiluseuraksi Suomessa.

Viime vuoden merkittävin elinvoimautinen oli Ruskossa pitkään toimineen Nokian päätös rakennuttaa uudet toimitilat Linnanmaalle. Merkittävä oli myös Junnikkalan sahan päätös sijoittua Ouluun. Stora Enson selvitys toisen kartonkikoneen käynnistämisestä ja uuden vankilan ja poliisin uusien tilojen sijoittuminen Ruskoon lupaavat myös merkittäviä investointeja Ouluun. Käynnistimme kaupunginhallituksen päätöksellä viime vuoden huhtikuussa Yritysymyönteinen Oulu -ohjelman. Yrityspalveluja vahvistetaan niin, että yrityksillä olisi paremmat toimintaedellytykset Oulussa. Erityisesti kehitämme asiakaspalvelua sekä maankäyttöä ja kaavoitusta niin, että ne vastaavat entistä paremmin yritysten ja muiden toimijoiden tarpeisiin.

Kasvavassa Oulussa rakennettiin paljon ja maankäytön toteuttamisohjelman (MATO) mukaisesti. Vuonna 2021 rakennettiin 431 erillispientaloa, 268 rivitaloasuntoa ja 1380 kerrostaloasuntoa. Omakotitontteja myytiin tai vuokrattiin yhteensä 120 kappaletta ja yritys-, liike-, palvelu- ja yksityisen liikuntarakentamisen tontteja myytiin tai vuokrattiin 37 kappaletta. MATO päivitetään vuoden 2022 alussa.

Oulun uusi kaupunkibrändi julkaistiin marraskuussa. Oulu on pohjoinen, inhimillinen ja älykäs ja asteen verran luovempi, parempi, tehokkaampi ja viihtyisämpi kaupunki. Lupaus viittaa tavoitteeseemme tehdä kaupungista parempi paikka elää, asua, työskennellä ja yrittää.

Vuoden 2021 lopussa meitä oululaisia oli enemmän kuin koskaan ennen. Väkiluku vuoden lopussa oli ennakkotietojen mukaan 209 648. Väestönkasvu viime vuonna oli 2 321 asukasta eli 1,1 %. Kasvu oli selvästi edellisvuosia voimakkaampaa. Vuonna 2021 Oulu sai muuttovoittoa yli 1650 henkilöä, muuttovoitto oli suurempaa kuin mitä se on vuosittain ollut kertaakaan viimeisen 20 vuoden

aikana. Maahanmuuton osuus muuttovoitosta oli 49,4 prosenttia. Myös syntyvyys kasvoi edellisvuodesta, lapsia syntyi yli 2170. Luonnollinen väestönlisäys oli yli 630 henkilöä.

Vuoden 2021 väestötilastot kertovat Oulusta. Olemme nuorekas, houkutteleva ja alati kansainvälistyvä pohjoisen kasvukeskus.

Kiitän erityisesti kaupungin henkilökuntaa oululaisten hyväksi tehdystä työstä vaikean koronavuoden aikana. Kiitän myös luottamushenkilöitä ja palkansaajajärjestöjä kuluneesta vuodesta ja hyvästä yhteistyöstä.

Päivi Laajala

kaupunginjohtaja

1 Olennaiset tapahtumat taloudessa ja toiminnassa

1.1 Oulun kaupungin hallinto 31.12.2021

Kaupungin hallinto esitetään tässä 31.12.2021 tilanteen mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto

Oulun kaupunginvaltuustossa on 67 valtuutettua kaudella 2017 – 2021. Kaupunginvaltuusto kokoontui kertomusvuonna 11 kertaa ja teki päätökset kaiken kaikkiaan 129 asiasta.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana toimi vuonna 2021 Juha Hänninen, Kok.

I varapuheenjohtajana Risto Päckilä, Kesk.

II varapuheenjohtajana Saija Hyvönen, PS

Kaupunginvaltuustoon ovat lisäksi kuuluneet seuraavat valtuutetut:

Aalto Esa,, Vihr.

Aittakumpu Pekka, Kesk.

Arponen jussi, Liike Nyt

Awad Jamal, Vihr.

Haipus Hanna, Kok.

Heikkilä Olli, Kesk.

Hakkarainen Janne, Vihr.

Heinonen Paavo, Vas.

Heinonen Niilo, Kok.

Heiskanen Miina-Anniina, SDP

Hekkala Rauno, Vas.

Helanen Suvi, Kesk.

Hetta Pekka, PS

Hiltunen Pia, SDP

Himanen Paula, Vihr.

Huotari Anne, Vas.

Huotari Jukka, PS

Husso Jarmo J, Kok.

Hyvönen Saija, PS

Hänninen Juha, Kok.

Immonen Olli, PS

Jokelainen Jessi, Vas.

Juntunen Hanne-Mari,

Kainua Pekka, Kesk.

Kaismo Tomi, Kok.

Kemppainen Marja-Leena, KD

Kisner Susanna, Kesk.

Koho Paavo, Kok.

Kolmonen Jukka, Kesk.

Korhonen Martti, Vas.

Koskela Anna, PS

Kuusisto Jaakko, Vihr.

Laru Jari, Kok.

Lepistö Anna-Kaisa, Kesk.

Leskelä Eveliina, Kesk.

Leskelä Jorma, Kesk.

Manninen Aino-Kaisa, Vihr.

Matinheikki Matti, Kok.

Merihaara Mikko, Kok.

Meriläinen Joni, SDP

Murtoniemi Mauno, Vas.

Määttä Henna, Vihr.

Nikula Lauri, Kesk.

Näppä Anneli, Kesk.

Parkkinen Eeva-Maria, Kesk.

Pikkuaho Sami, Kok.

Pitko Jenni, Vihr.

Pohjola Tuija, SDP

Päckilä Risto, Kesk.

Rajala Lyly, Kok.

Rasinkangas Merja, Kesk.

Raudaskoski Mikko, Vas.

Richter Juha, PS

Sarkkinen Hanna, Vas.

Simula Jenna, PS

Sirviö Pirjo, SDP

Talvitie Mari-Leena, Kok.

Taube-Säkkinen Erika, Kok.

Tiainen Tanja, SDP

Torro Kaarina, SDP

Tuppurainen Tytti, SDP

Törmi Jani, PS

Vehkaperä Mirja, Kesk.

Viitanen Mikko, Vas.

Vikeväkorva Susa, Vihr.

Vähämäki Ville, PS

Väisänen Liisa, Vihr.

Kaupunginhallitus

Oulun kaupunginhallituksessa on 13 jäsentä. Kokouksiin voivat osallistua myös kaupunginvaltuuston puheenjohtajat, yhdyskunta-, hyvinvointi- sekä sivistys- ja kulttuurilautakunnan puheenjohtajat ja heillä on kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus. Vuonna 2021 kaupunginhallitus kokoontui 35 kertaa ja teki päätökset 411 asiakohdassa.

Kaupunginhallituksessa toimi puheenjohtajana Mirja Vehkaperä, Kesk.
I varapuheenjohtajana Henna Määttä, Vihr.
II varapuheenjohtajana Pirjo Sirviö, SDP

Kaupunginhallituksen muut jäsenet olivat:

Hanna Haipus, Kok.
Jukka Huotari, PS
Jarmo J. Husso, Kok.
Jessi Jokelainen, Vas.
Jukka Kolmonen, Kesk.
Jaakko Kuusisto, Vihr.
Matti Matinheikki, Kok.
Lauri Nikula, Kesk.
Mikko Raudaskoski, Vas.
Jenna Simula, PS

Kaupunginhallituksessa toimi esittelijänä kaupunginjohtaja Päivi Laajala. Oulun kaupungin toimialaorganisaatio luottamuselimineen on esitetty Kuvan 1. kaaviossa.

Kaupunginvaltuusto:

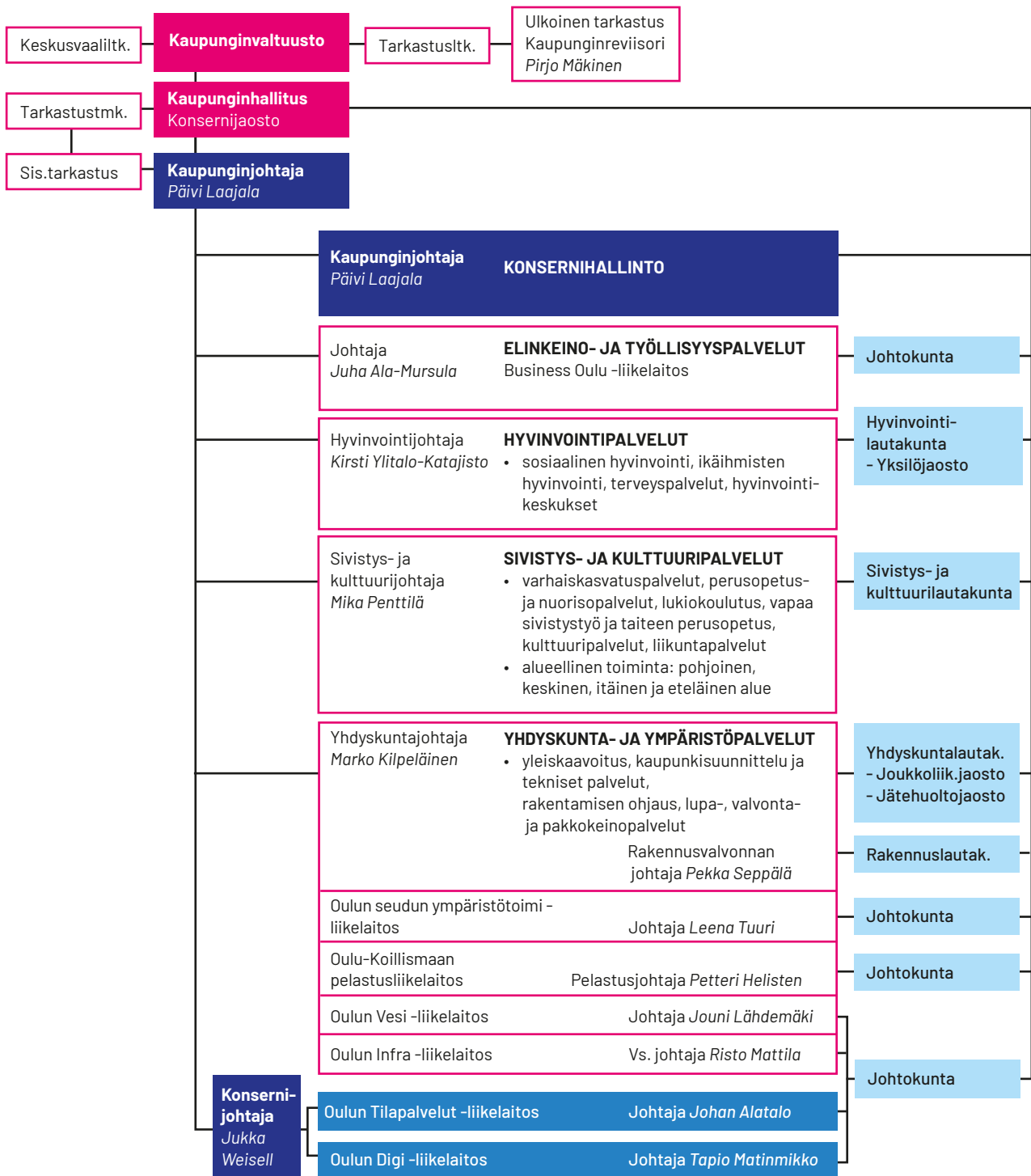
Tarkastuslautakunta
Kaupunginhallitus
Keskusvaalilautakunta

Kaupunginjohtaja:

Business Oulu -liikelaitoksen johtokunta
Sivistys- ja kulttuurilautakunta
Hyvinvointilautakunta
Yhdyskuntalautakunta

Yhdyskuntajohtaja:

Rakennuslautakunta
Oulun Vesi liikelaitos
Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen johtokunta
Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitoksen johtokunta
Teknisten liikelaitosten johtokunta

Kuva 1. Oulun kaupungin organisaatio 31.12.2021

Toimielinten jäsenet sekä toimielimissä toimivat esittelijät 31.12.2021 mukaan.**Tarkastuslautakunta:**

pj. Niilo Heinonen
 vpj. Jussi Arponen
 Jäsenet:
 Matti Alatalo
 Antti Jaara
 Marja-Leena Kemppainen
 Terttu Kuusela
 Anna-Kaisa Lepistö
 Tarja Närhi
 Markus Pöhö
 Juha Vuorio
 Esittelijä: Pirjo Mäkinen

Keskusvaalilautakunta:

pj. Kaisu Tuomi
 vpj. Risto Siekkinen
 Jäsenet:
 Luukas Lohi
 Johanna Nummela
 Pasi Orava

Rakennuslautakunta:

pj. Merja Rasinkangas
 vpj. Pekka Perätalo
 Jäsenet:
 Pirjo Bastman
 Raimo Hämeenniemi
 Matti Lukka
 Tuula Okkonen
 Veli-Pekka Pohjola
 Mauno Sipola
 Atte Syväniemi
 Riina Särkilähti
 Marjo Tapaninen
 Mikko Raudaskoski, kh:n edustaja
 Esittelijä: Pekka Seppälä

Hyvinvointilautakunta:

pj. Susa Vikeväkorva
 vpj. Susanna Kisner
 Jäsenet:
 Anneli Näppä
 Olli Heikkilä
 Erika Taube-Säkinen
 Pekka Simonen
 Päivi Hirso
 Veli-Matti Holappa

Yksilöasiainjaosto:

pj. Susanna Kisner
 vpj. Teemu Virtanen
 Veli-Matti Holappa
 Mono Kuoppala
 Veli-Pekka Taponen
 Pekka Hetta, khn edustaja
 Esittelijät: Anna Karjala, Mari Hemmilä, Marja Salo,
 Jaana Isopahkala, Carita Haapala

Yhdyskuntalautakunta:

pj. Jani Törmi
 vpj. Sami Pikkuaho
 Jäsenet:
 Esa Aalto
 Annemari Enojärvi
 Hanne-Mari Juntunen
 Jorma Leskelä
 Ville Luotola
 Aino-Kaisa Manninen
 Mikko Merihaara
 Joni Meriläinen
 Eeva-Maria Parkkinen
 Tuija Patana
 Suvi Röntynen
 Lauri Nikula, kh:n edustaja
 Esittelijä:
 Marko Kilpeläinen
 Muut:
 Kari Nykänen
 Kaija Puhakka
 Tapio Siikaluoma
 Henri Aavavirta
 Olli Kohonen
 Outi Einistö
 Latéko Lawson Hellu
 Kaarina Torro
 Jarmo J. Husso, kh:n edustaja
 Esittelijä: Kirsti Ylitalo-Katajisto

**Oulun seudun ympäristötoimi
liikelaitoksen johtokunta:**

pj. Mauno Murtoniemi
vpj. Pauli Määttä
Jäsenet:
Tuula Ala-aho
Anssi Asukas
Mari Kuoppamaan
Arvi Mäläskä
Johanna Ojala-Kinnunen
Petri Koivisto
Sirkka Tihinen
Eeva-Maria Parkkinen, kh:n edustaja
Esittelijä: Leena Tuuri

Sivistys- ja kulttuurilautakunta:

pj. Martti Korhonen
vpj. Suvi Helanen
Jäsenet:
Mika Aikio
Pekka Hetta
Taija Jyrkäs
Kainua Pekka
Aleksanteri Kekonen
Heikki Kontturi
Jari Laru
Eveliina Leskelä
Tanja Suomalainen
Tanja Tiainen
Liisa Väisänen
Jukka Huotari, kh:n edustaja
Esittelijät:
Mika Penttilä

Joukkoliikennejaos:

Oulu:
pj. Joni Meriläinen
vpj. Mikko Merihaara
Jäsenet:
Mauri Moilanen
Aune Huttunen
Arja Suuronen
Jaakko Alavuotunki
Jetta Huttunen
Mika Jutila, lin kunta
Tuomo Perälä, Kempeleen kunta
Olli Nurkkala, Limingan kunta
Heidi Soini, Lumijoen kunta
Kirsti Airaksinen, Muhoksen kunta
Minna Matinlauri, Tyrnävän kunta
Jamal Awad, kh:n edustaja
Esittelijät: Tapio Siikaluoma, Hannu Honkanen,
Helena Väliäho

Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen johtokunta:

pj. Juha Richter
vpj. Pasi Jarva
Jäsenet:
Aila Lievetmursu
Tero Väyrynen
Noora Huotari
Ulla Parviainen
Tuomas Ahola
Matti Matinheikki, kh:n edustaja
Esittelijä: Petteri Helisten

BusinessOulu -liikelaitoksen johtokunta:

pj. Jukka Kolmonen
vpj. Matti Matinheikki
Jäsenet:
Mira Kontio
Matti Rinnekangas
Markus Lepinoja
Nina Patrikka
Pia Hiltunen
Hanna Haipus kh:n edustaja
Esittelijä: Juha Ala-Mursula

Teknisten liikelaitosten johtokunta

pj. Anna Koskela
vpj. Sebastian Stenfors
Jäsenet:
Elina Heikkala
Mari Kärkkäinen
Kalle Pyky
Teuvo Ukkola
Johanna Vakkuri
Pirjo Sirviö kh:n edustaja
Esittelijät: Tapio Matinmikko, Risto Mattila,
Johan Alatalo, Jouni Lähdemäki

Tilivelvolliset 31.12.2021

Kaupunginhallitus ja sen jaostot
Lautakunnat ja niiden jaostot
Johtokunnat ja niiden jaostot

Viranhaltijat**Konsernihallinto:**

Kaupunginjohtaja
Konsernijohtaja
Talous- ja rahoitusjohtaja
Henkilöstöjohtaja
Hallintojohtaja

Ulkoinen tarkastus:

Kaupunginreviisori

Sivistys- ja kulttuuripalvelut:

Sivistys- ja kulttuurijohtaja
Lukiojohtaja
Perusopetus- ja nuorisajohtaja
Varhaiskasvatusjohtaja
Liikuntajohtaja
Kulttuurijohtaja

Hyvinvointipalvelut:

Hyvinvointijohtaja
Sosiaalijohtaja
Vanhustyönjohtaja
Terveysjohtaja

Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut:

Yhdyskuntajohtaja
Yleiskaavapäällikkö
Asemakaavapäällikkö
Kaupungingeodeetti
Kaupungininsinööri
Ympäristöjohtaja
Rakennusvalvonnan johtaja

Liikelayosten johtajat:

Oulun Tilapalvelut liikelaitoksen johtaja
Oulun Infra -liikelaitoksen johtaja
Oulun Digi -liikelaitoksen johtaja
Oulun Vesi liikelaitoksen johtaja
Business Oulu -liikelaitoksen johtaja
Pelastusjohtaja
Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitoksen johtaja

1.2 Toimintaympäristö

1.2.1 Väestö rakenne ja väestörakenteen muutokset

Hallinnollinen alue

Oulun kaupungin pinta-ala 31.12.2021 oli 3 817 km², josta maa-alueita 2 972 km² ja vesialuetta 845 km². Kaupungin omistuksessa oli koko maa-ala 280 km² eli noin 10 % ja vesialueesta 68 km² eli noin 8 %. Pinta-ala oli asemakaavoitettua aluetta n. 183 km² ja yleiskaava-alueita 3 816 km².

Väestö ja elinolot

Vuodenvaihteessa 2021/2022 Oulun väkiluku oli 209 648 (ennakkotieto). Väestönkasvu vuonna 2021 oli 2 331 asukasta. Kasvuprosentti oli 1,1. Muuttovoittoa Oulu sai 1 659 henkilöä (ennakkotieto). Maahanmuuton osuus muuttovoitosta oli 49,4 prosenttia. Eniten muuttovoittoa Oulu saa pohjoisen kaupungeista. Suurinta muuttotappio on muihin suuriin kaupunkeihin ja Kempeleeseen.

Alle kouluikäisten lasten (0-6-vuotiaat) määrä laski edelleen ja oli viime vuoden lopulla ennakkotietojen mukaan 14 875, mikä oli 7,1 % koko asukasmäärästä. Syntyneiden määrä kasvoi kuitenkin viime vuonna ja syntyneitä oli 2 172. Kouluikäisten (7-15-vuotiaat) määrä laski hieman ja oli 23 522, eli 11,2 % väestöstä. Yli 65-vuotiaiden määrä kasvoi edellisvuodesta selvästi ja oli 35 371 henkilöä eli 16,9 % väestöstä.

Asuntokuntia oli Oulussa ennakkotietojen mukaan vuoden 2021 lopussa noin 106 500. Siitä yksin asuvia oli 48,2 % ja 2-hengen asuntokuntia vajaa kolmannes. Lisäystä tapahtui viime vuosien tapaan eniten näiden pienten asuntokuntien määrässä. Asuntokuntien keskimääräinen koko on vähitellen pienentynyt niin, että kun vielä 1990-luvun alussa asuntokuntaan kuului keskimäärin 2,4 henkilöä, oli vastaava osuus viime vuoden lopussa 2,0 henkilöä.

Asuntoja oli ennakkotietojen mukaan kertomusvuoden lopussa noin 115 126 kpl, joista kerrostaloissa 54,8 %, omakotitaloissa 28,3 % ja rivi- tai muissa taloissa 16,9 %. Asunnoista omistusasuntoja on 50,5 %, vuokra-asuntoja 40,7 % ja loput on muuhun hallintaperusteeseen kuuluvia tai tuntemattomia. Noin 43 prosenttia oululaisista asuu omakoti- tai paritaloissa, 40 prosenttia kerrostaloissa ja 17 prosenttia rivi- tai muissa taloissa. Kaikkien asuntokuntien keskimääräinen koko on 77,3 m². Vuoden aikana valmistui uusia asuntoja ennakkotietojen mukaan yhteensä 2 078 kpl, joista omakoti- ja rivitaloasuntoja oli noin 700 kpl eli noin 34 % ja kerrostaloihin kuuluvia noin 1 400 kpl eli noin 66 %.

Viime vuonna työttömien määrä laski ja oli kuukausittain keskimäärin 12 949 (v.2020: 14 359). Työttömyysaste laski ja oli 13,0 % (v.2020: 14,5 %). Vuoden 2019 lopussa Oulussa oli yhteensä 92 267 työpaikkaa. Työpaikkaomavaraisuusaste oli Oulussa 104,6 ja seutukunnassa 98,9.

1.2.2 Yritystoiminnan edellytysten kehittäminen ja työllisyyden edistäminen

Yritystoiminnan edellytysten kehittäminen

Globaalitalous alkoi toipua vahvasti vuonna 2021 ja siten myös Oulun alueen talous on alkanut elpymään ripeästi. Yritysten henkilöstömäärien ja liikevaihdon kasvu on ollut suurempaa kuin Suomessa keskimäärin.

Yritysten kasvua rajoitti monilla aloilla työvoiman saatavuus. ICT-alalla pulaa on eniten korkeakoulutetuista työntekijöistä muutamilla osaamisalueilla, mutta lähes kaikki muutkin toimialat oireilevat huonoa työvoiman saatavuutta. Pula puolijohteista ja niiden myötä komponenteista on aiheuttanut ongelmia parin vuoden ajan. Yleinen raaka-aineiden ja osien saatavuus sekä hintojen nousu ovat vaikeuttaneet liiketoimintaa useilla toimialoilla.

Keväästä 2021 lähtien toiminta on useilla teollisuusaloilla vireytynyt, tilausmäärät ovat kasvussa ja tuotantoa kehitetään uusilla kone-, laite- tai tilainvestoinneilla. Metalliklusterilla sekä puutuotealalla liikevaihto on vahvassa kasvussa, ja kasvaneet tilaukset vaativat myös lisää henkilöstöä alan yrityksiin. Teollisuustoimialoista etenkin sähkö- ja elektroniikkateollisuuden vientiliiketoiminnassa on ollut voimakasta suhdannevaihtelua.

Koronaepidemian aiheuttamia rajoituksia määrättiin vaihtelevasti koko vuoden ajan, joten matkailun sekä majoitus- ja ravitsemusalan toimialoilla alkuvuoden kehitys oli kokonaisuutena negatiivinen. Kevät- ja kesäaikaan tilanne oli jo paljon parempi, mutta kääntyi loppuvuodesta rajoitusten kasvaessa uudelleen heikoksi. Vahvasti kasvanut kotimainen kysyntä on osaltaan kompensoitunut kansainvälisten vieraiden menetystä.

Moni yritys on pystynyt kehittämään uusia myyntitapoja ja liiketoimintamalleja muuttuneessa liiketoimintaympäristössä. Useilla työpaikoilla pohditaan monipaikkaisen hybridityön muotoja – tämä haastaa yrityksiä mm. henkilöstön johtamisen, innovointityön toteutuksen ja liiketoiminnan kehittämisen teemoissa.

Huolimatta haastavasta yrityspalveluiden tuottamiseen liittyvästä tilanteesta Ouluun perustettiin yhteensä 1373 uutta yritystä, mikä on kaikkien aikojen toiseksi suurin määrä vuodessa. Uusien yritysten nettolisäys oli puolestaan kaikkien aikojen suurin, yhteensä 635 kappaletta.

Oulun kaupungin työpaikkatonttivarauksia (43 kpl) tehtiin vuoden 2021 aikana noin puolet enemmän kuin edellisellä vuonna. Myös todellinen rakentaminen oli merkittävästi suurempaa kuin vuonna 2020. Tehtyihin tonttivarauksiin sisältyi noin 60–50 miljoonan euron

investointisuunnitelmat. Eniten tonttivarauksia tehtiin rakennusliiketoiminnan yrityksille.

Merkittävimmät muut yritysten investointipäätökset olivat Nokian päätös rakentaa Linnanmaalle vuoteen 2025 mennessä uudet tilat 2 300 työntekijälle tuotekehitykseen ja tuotantoon sekä Junnikkalan noin 70 miljoonan euron uusi sahainvestointi Laanilan teollisuusalueelle vuoteen 2023 mennessä.

Oulun seutukunnassa TKI-menot suhteessa BKT:hen sekä TKI-henkilöstön osuus työllisestä työvoimasta ovat edelleen selvästi korkeimmat Suomessa.

Vuonna 2021 jatkettiin kaupunkikonsernin yksiköiden toteuttamaa yhteistä palvelulupausta yrityksille yrityspalveluiden saavuttavuuden, reaktionopeuden, ratkaisukeskeisyyden, yritysmönöityksen, aloitteellisuuden ja aktiivisuuden parantamiseksi. Yhteistyöhön ovat sisältyneet säännölliset kokoukset ja kaupungin yritysmönöitystä vahvistavien toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus, esimerkkinä yritystapahtumat tiettyjen alueiden yrityksille.

BusinessOulu on edelleen pystynyt mukautumaan tilanteeseen ja muuttamaan palvelujen muotoa ja osin sisältöjäkin. Vientiin liittyviä mahdollisuuksia ja kansainvälisiä verkostoja on edistetty onnistuneesti verkon yli tapahtuvilla maakohtaisilla webinaareilla, matchmaking-tilaisuuksilla ja messuilla. Digitaalisen liiketoiminnan palvelukokonaisuus jatkui merkittävänä osana yritysten kilpailukykyyn, kasvun ja kannattavuuden tukemisessa. Oulun alueella on edelleen suuri tarve nopeaan kasvuun tähtäävän yritystoiminnan ja siihen liittyvän palvelutarjonnan ja toimintaympäristön kehittämiseksi. Startup -ekosysteemin päivitystyö käynnistettiin yhdessä mm. Oulun innovaatioallianssin toimijoiden kanssa.

Merkittävä tulevaisuuden vetovoimaisuuteen liittyvä päätös oli EU:n kulttuuripääkaupunkistatuksen saaminen vuodelle 2026 Ouluun. Osittain tähänkin liittyviä vetovoimainvestointeja oli vuonna 2021 suunnittelupöydällä useita (asemakeskus, monitoimiareena, yliopiston keskustakampus jne.) mutta näistä lopullisia päätöksiä tehdään myöhemmin vuosina.

EU:n uusi ohjelmakausi sekä kansalliset rahoitusinstrumentit tarjoavat lähivuosina merkittäviä panostuksia t&k&i -toimintaan, digitalisaatioon sekä yritysten toimintaympäristön kehittämiseen. Merkittävät tähän liittyvät puitesopimukset (Oulu Innovaatioallianssisopimus

2021-27 sekä Valtio – Oulun kaupunki ekosysteemisopimus) allekirjoitettiin alkuvuodesta 2021. Suomen kestävän kasvun ohjelmaan valmisteltiin rahoitushakemukset BusinessFinlandin aiehakuun 15.12.2021 mm. Radiopuistoon ja OYSTERiin liittyen.

Työllisyyden edistäminen

Vuonna 2021 tammikuusta toukokuuhun Oulun työttömyys laski tasaisesti, työttömyysaste oli toukokuussa 13 %. Kesäkuukausina työttömyysaste nousi ja oli heinäkuussa 14,7 %. Elokuusta eteenpäin Oulun työllisyystilanne on parantunut ja työttömyysaste laskenut joka kuukausi marraskuuhun saakka. Joulukuun työttömyysaste oli 12,2 % (joulukuussa 2020 työttömyysaste oli 14,5 %).

Oulun työvoima oli joulukuun 2021 lopussa 99 971 henkilöä, kun se vuotta aiemmin oli 99 017 henkilöä. Työttömiä työnhakijoita oli Oulussa vuonna 2021 kuukausittain keskimäärin 12 950 henkilöä ja keskimääräinen työttömyysaste oli 13 %. Vuonna 2020 työttömiä oli keskimäärin 14 359 henkilöä ja keskimääräinen työttömyysaste oli 14,5 %.

Pitkäaikaistyöttömien määrä on noussut vuoden aikana. Oulussa yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita oli vuoden 2021 joulukuussa 4868 henkilöä, kun vastaava luku vuosi sitten oli 4 184. Nuorisotyöttömyys on laskenut vuoden 2021 aikana yhteensä 4,7 prosenttiyksikköä.

Vuonna 2021 oli keskimäärin 27 % enemmän avoimia työpaikkoja kuin vuonna 2020. Avointen työpaikkojen määrä Oulussa nousi tammikuussa 2021 koronaepidemian alkua edeltävälle tasolle. Kesään 2021 mennessä avoimien työpaikkojen määrä laski kuukausittain, kunnes syksyllä määrä lähti jälleen kasvuun. Joulukuussa 2021 avoimia työpaikkoja oli 4 492 (vuoden 2020 joulukuussa avoimia työpaikkoja oli 2 205).

Koronaepidemian yhä jatkuessa monet toimialat ovat olleet suurten haasteiden edessä myös vuonna 2021. Työvoiman kohtaanto-ongelmat ja työvoiman riittävyys ovat haasteena etenkin tietyillä palvelualoilla ja hoitoalalla. Työllisyystilanteen parantamiseksi tarvitaan sekä lyhyen että pitkän aikavälin lisätoimia työttömyysjaksojen katkaisemiseksi ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi.

Kuntien vastuut pitkäaikaistyöttömyydestä ovat taloudellisesti merkittäviä: kunta osarahoittaa työttömyyden perusteella maksettavaa työmarkkinatukea, kun työttömän työmarkkinatukipäivät ylittävät 300 päivää (yli 300-päiväisistä 50 % ja yli 1000-päiväisistä 70 %). Koronan vuoksi Suomessa luotiin yrittäjille mahdollisuus vä-

liaikaiseen työttömyysturvaan (4/2020), minkä johdosta Oulu (BusinessOulu) maksoi yrittäjille työmarkkinatukea vuosina 2020 ja 2021. Työmarkkinatukeen sisältyvää yrittäjien väliaikaista työttömyysturvaa ei maksettu työttömyyden perusteella, vaan päätoimisen yrittäjyyden perusteella. Vuonna 2021 Oulun kaupungin työmarkkinatuen kuntaosuus oli 25,1 miljoonaa euroa, josta 1,412 miljoonaa euroa maksettiin yrittäjille. Työmarkkinatuen kuntaosuus ilmanyrittäjille maksettavaa tukea oli 23,7 miljoonaa euroa. Vuonna 2020 työmarkkinatuen kuntaosuus oli 24 miljoonaa euroa, josta yrittäjille maksettu osuus oli 0,570 miljoonaa euroa.

Työttömyyden pitkittyessä työllistymisen todennäköisyys pienenee. Ilmiöön vaikuttamisessa keskeistä on työttömyyden pitkittymisen ehkäiseminen ja katkaiseminen sekä palveluiden vaikuttavuuden kehittäminen. Palveluissa tärkeänä tulokulmana on työnhakijoiden osaamisen tunnistaminen ja kehittäminen paremmin työelämän tarpeita vastaavaksi.

Elinkeino- ja työllisyyspalveluissa pääpainopisteet vuonna 2021 olivat uusien työpaikkojen luomisessa, yrittäjien tukemisessa sekä kuntakokeilun käynnistämisessä. BusinessAseman palveluiden kehittäminen oli myös keskiössä. Toimenpiteitä kohdennettiin sekä työnantaja- että työnhakija-asiakkaille heidän tarpeidensa mukaisesti, tavoitteena palveluiden hyvä vaikuttavuus.

15.3.2021 alkoi työllisyyden kuntakokeilu, jota varten on säädetty erillinen Kokeilulaki (voimassa 1.3.2021 – 30.6.2023). Kokeilulaissa säädetään määräaikaisesta kokeilusta, jonka aikana kunnat vastaavat alueellaan TE-toimistojen sijaan julkisista työvoima- ja yrityspalveluista, kotoutumispalveluista ja työttömyysturvatehtävistä. Oulun seudun kuntakokeilussa ovat mukana Oulu, Hailuoto, Ii, Kempele, Liminka, Lumijoki, Tyrnävä ja Muhos. Oulu toimii koordinoijana Oulun seudun kuntakokeilussa.

Työllisyyden kuntakokeilun tavoitteena on lyhyellä aikavälillä vahvistaa työvoiman osaamista ja saatavuutta, parantaa työhön kuntoutumista ja työllistävyyttä, sujuvoittaa yhteistyötä verkostomaisessa palveluympäristössä sekä vahvistaa tiedolla johtamista. Pitkän aikavälin tavoite on vähentää pitkäaikaistyöttömyyttä ja siten pienentää työmarkkinatuen kuntaosuuden määrää.

Kuntakokeilun aikana palveluita kehitetään entistä asiakaslähtöisemmiksi ja niiden vaikuttavuuden seuranta edistetään. Työnhakija-asiakkaille on nimetty omavalmentajat, mikä parantaa henkilökohtaista ja oikea-aikaista asiakaspalvelua. Palveluiden laatua ja tehokkuutta parannetaan tiiviillä alueellisella verkostoyhteistyöllä. Työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmiin haetaan ratkai-

suja yhteistyössä yritysten, oppilaitosten ja yksityisten palveluntarjoajien kanssa. Toukokuussa 2022 astuu voimaan uusi työvoimapalvelumalli, joka edellyttää entistä

tiivimpää kohtaamista työnhakija-asiakkaiden kanssa. Vuonna 2024 TE-palvelut siirtyvät kokonaan kuntien vastuulle.

1.2.3 Maankäyttö ja asuntorakentaminen

Oulun kaupungin strategiset maankäytön suunnittelun tavoitteet on osoitettu yleiskaavoissa. Keskeisellä kaupunkialueella voimassa on Uuden Oulun yleiskaavan kaavakartta 2, ja kuntakeskuksissa Haukiputaalla, Kiimingissä ja Oulunsalossa keskeisten taajama-alueiden osayleiskaavat. Keväällä 2020 hyväksytyn yleiskaavojen seurannan pohjalta käynnistettiin koko Oulunsalon alueelle syksyllä 2020 osayleiskaava, jossa arvioidaan yhdyskuntarakenteen kehittämisen lähtökohtia sekä mm. lentoasemayhteyksien kehittämistä ja päivittyneitä melualueita. Vuoden 2021 aikana osayleiskaava eteni rakennemallin laatimisvaiheeseen.

Yleiskaavojen seurannassa suositeltiin myös Uuden Oulun yleiskaavan päivittämistä keskeisen kaupunkialueen osalta valtuustokaudella 2021-2025. Työ on aloitettu vuoden 2021 aikana pitämällä sisäisiä työpajoja yleiskaavoituksessa ja pohtimalla selvitystarpeita. Käynnistämispäätös ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma valmistellaan vuoden 2022 aikana.

Osayleiskaavat Kiiminkijokivarteen ovat edenneet. Jokikylän ja Murron osayleiskaava on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 25.1.2021, ja se on oikeuskäsittelyssä kahta kiinteistöä koskevan valituksen vuoksi. Muilta osin osayleiskaavasta on tehty kaupunginhallituksen täytäntöönpanopäätös 19.4.2021. Alakylän, Tirinkylän, Haipuskylän ja Hanhiperän osayleiskaavaehdotus on ollut uudelleen nähtävillä marras-joulukuussa 2021 ja osayleiskaavaa valmistellaan hyväksymiskäsittelyyn.

Kulttuuriympäristön teemayleiskaava on edennyt luonnosvaiheeseen vuoden 2021 aikana. Yleiskaavassa kuvataan kaupungin monimuotoinen kulttuuriympäristö ja tehdään tarvittavat päivitykset maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaiden kohteiden merkintöihin. Selvityksiä on laadittu mm. Oulunsalon kulttuuriympäristöstä

ja Oulun koulun kohteista. Oulujoen suiston historiaa ja arvoja kuvaava Vesipeilin vuosisadat -selvitys hyväksyttiin yhdyskuntalautakunnassa kesällä 2021 ja valmistui julkaisuksi joulukuussa 2021. Teemayleiskaavan luonnos valmistuu nähtäville asetettavaksi alkuvuodesta 2022.

Merikaupunki Oulu -tavoitesuunnitelma on hyväksytty yhdyskuntalautakunnassa 27.4.2021. Tavoitesuunnitelma käsittelee strategisella tasolla Oulun kaupungin merialueita ja meren ranta-alueita, sekä merialueiden liittymistä Oulujoen ja Kiiminkijoen suistoalueisiin. Suunnitelman kärkitoimenpiteitä ovat mm. merialueiden vedenlaadun parantaminen, ranta-alueiden maise-manhoitosuunnitelma ja yhteistyöverkoston luominen. Em. toimenpiteitä on edistetty vuoden 2021 aikana järjestämällä asiantuntijatyöpajoja ja suunnittelemalla niiden toteuttamista.

Maankäytön toteuttamisohjelma MATO:n 2022-2026 valmistelua tehtiin aktiivisesti vuonna 2021. Keskeisenä linjauksena oli monipuolinen asuntotuotanto ja täydennysrakentamisen voimakas edistäminen. Asiasta järjestettiin luottamushenkilöseminaari keväällä 2021, ja lausuntokierros vuoden 2021 lopussa. MATO:n asuntotuotantotavoitteet ovat suunnittelukaudelle vuosittain omakotitalojen osalta 350 kpl, rivitalojen osalta 250 kpl ja kerrostalojen osalta 1300 kpl. MATO:n mukaan merkittävin määrä kerrostalotuotannosta rakennetaan keskustaan ja sen lähialueille, mm. Toppilaan, Tuiraan ja Alppilaan. Asuntomessujen vaikutus markkinoihin sekä katuinvestointitarpeeseen otetaan huomioon lähialueiden rakentaminen aikatauluissa. Työpaikkarakentaminen nostettiin ohjelman vahvaksi osa-alueeksi, ja tavoitteiksi asetettiin monipuolinen tonttitarjonta eri toimialojen yrityksille. Vuosittainen luovutustavoite on 30 työpaikkatonttia ja tavoitteena 100 yritystontin jatkuva varanto.

1.2.4 Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalouden kehitysnäkymät

Kuntatalouden juuri valmistunut vuoden 2021 ennakkollinen tilinpäätösanalyysi näyttää, että kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulokset säilyivät vahvoina toisenkin koronavuoden jäljiltä. Talous vahvistui myös kuntayhtymissä. Tilikauden tulos on 1,5 mrd euroa. Tulos on kuntatalousohjelman kehitysarvion mukainen eikä jäänyt kauas huippuvuoden 2020 poikkeuksellisesta 1,7 miljardin euron tuloksesta.

Tuloksia parantavat kuitenkin tilikaudella saadut koronaukset noin 2,4 miljardia euroa ja kertaluonteiset myynnit sadoilla miljoonilla. Ilman myyntivoittoja tulos olisi jäänyt alle miljardiin ja omaisuuden myynnit vähensivät myös lainanottotarvetta.

Kuntien koronatukea maksettiin 2,4 miljardia euroa v. 2021. Valtaosa koronauksesta, noin 1,5 miljardia euroa myönnettiin valtionavustuksina, joilla kompensoitiin pandemiasta välittömästi aiheutuneita kustannuksia. Vuodelle 2021 kohdistui valtionavustumaksatuksia myös vuodelta 2020. Vastaavasti osa vuoden 2021 koronatuista ajoittuu vasta vuoden 2022 puolelle. Kunnille myönnettiin koronatukea myös korotetun yhteisöverosuuden kautta, noin 0,6 mrd. euroa. Muita koronatuksitoimia kohdennettiin myös opetus- ja kulttuuritoimen sektorille sekä peruspalvelujen valtionosuuteen: yhteensä vajaat 0,4 mrd. euroa.

Valtion korona-avustukset ja muut kehityshankkeet kasvattivat kuntien ja sh-piirien saamia avustuksia, mikä näkyi toimintatuottojen voimakkaana kasvuna. Toimintatuotot kasvoivat 21,4 % (noin 2 000 milj. €). Varhaiskasvatusero alennettiin kuitenkin 1.8.2021 lähtien: -30 milj. euroa ja sote-asiakasmaksulain uudistus vähensi asiakasmaksuja noin 18 milj. eurolla vuonna 2021.

Kuntien ja kuntayhtymien toimintakate heikkeni 3,5 prosenttia (1,1 mrd. euroa) v. 2021. Toimintakulut kasvoivat

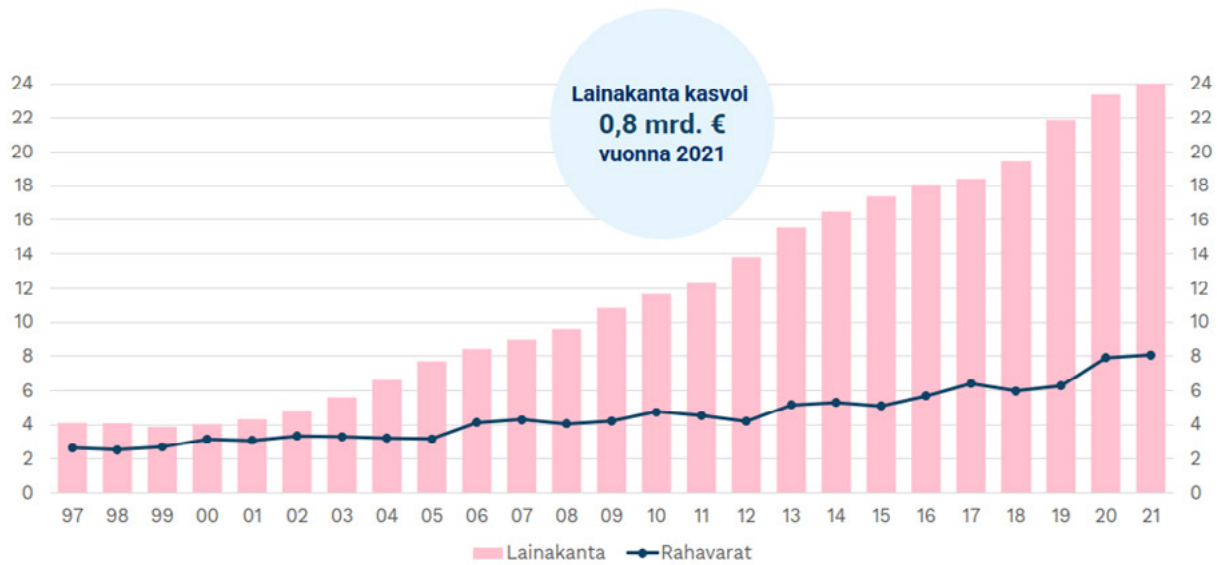
7,7 prosenttia vuonna 2021 (3 000 milj. euroa). Väestön ikärakenteen muutos lisäsi kuntien peruspalveluiden palvelutarvetta noin 0,3 %-yksikköä. Sanna Marinin hallituksen tehtävien laajennukset vaikuttivat kuntien meno- ja lisäävästi +112 milj. euroa. Koronapandemian vuoksi Suomessa vallitsi poikkeusolot 1.3.-27.4.2021, minkä lisäksi alkuvuonna ja loppuvuonna asetettiin alueellisia rajoitustoimia. Rajoitustoimet ovat pienentäneet joitakin kuluja, mutta vähäisemmässä määrin kuin vuonna 2020. Hoitovelan arvioidaan kuitenkin kasvaneen yhä. Koronapandemian hoito on kasvattanut kuntien työvoimatarvetta ja lisännyt kuluja merkittävästi. Kasvua on esimerkiksi palkoissa, palvelujen ja materiaalien ostoissa. Työmarkkinatuen kustannukset nousivat 12,5 prosentilla (+57 milj. euroa).

Kuntien verotulot kasvoivat 6,5 % eli noin 1 550 miljoonaa euroa vuonna 2021. Kunnallisverotulot nousivat 2,3 % (noin 460 milj. €). Tuloveroprosenttiaan vuodelle 2021 korotti 39 kuntaa ja laski 4 kuntaa. Korotukset toivat kunnille noin 60 milj. euroa lisäverotuloja.

Kuntien yhteisöverotulot kasvoivat 44,6 % (noin 870 milj. €). Koronatuksitoimena kuntien yhteisöveron jako-osuutta nostettiin kertaluonteisesti 10 prosenttiyksiköllä: +610 milj. euroa. Ilman tukea kuntien yhteisöverotulot olisivat laskeneet 14 %. Varhaiskasvatusero alennettiin kompensoitiin korottamalla kuntien yhteisöveron jako-osuutta pysyvästi 2 prosenttiyksiköllä: +100 milj. euroa. Kiinteistöverot kasvoivat 12,3 % (noin 220 milj. €), josta kiinteistöveroprosenttien korotus +41 milj. euroa.

Investointien määrä laski vuodesta 2020, mikä näkyi kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirran vahvistumisena ja lainanottotarpeen pienentymisenä. Lainakanta kasvoi maltillisesti, vajaat 800 miljoonaa euroa. Kuntien investointimenot vuonna 2021 olivat 3,9 mrd. euroa ja investoinnit laskivat edellisestä vuodesta 9,9 %.

Kuntien ja kuntayhtymien lainakanta sekä rahavarat 1997-2021, mrd. €

KUNTA
LIITTO

Kuva 2. Kuntien ja kuntayhtymien lainakanta sekä rahavarat 1997-2021, mrd. €

Kuntatalous on ollut ulkopuolelta tulleiden muutostekijöiden vaikuttama jo useamman vuoden ajan. Valtion koronatuot paransivat kuntien taloutta yksittäisinä vuosina 2020 ja 2021. Vuodet 2018 ja 2019 taas olivat kuntien tilinpäätösten valossa historian huonoimmat pitkään aikaan.

Vuosien 2021 ja 2022 talous vaikuttaa pysyvästi uuden kunnan talouteen vuodesta 2023 alkaen. Laskentatavat, joilla kuntien verotuloja ja valtionosuuksia siirretään, aiheuttavat sen, että uudistuksen pysyvät vaikutukset voivat olla yksittäisissä kunnissa euromääräisesti erittäin suuria.

1.3 Oulun kaupungin toiminnan ja talouden kehitys

1.3.1 Olennaiset toiminnassa tapahtuneet muutokset

Vuosi 2021 oli edelleen poikkeuksellinen vallitsevasta koronapandemiasta johtuen ja se vaikutti vielä osin Oulun kaupungin toimintaan. Terveyspalveluissa ovat olleet erityisesti toiminnan keskipisteenä koronapandemian hoitoon liittyvät toimet läpi vuoden 2021. Tähän ovat kuuluneet koronanäytteiden ottaminen, koronataartuntojen jäljitys sekä alkuvuodesta 2021 alkaneet koronarokotukset. Koronarokotuksissa on edetty THL:n rokotusjärjestyksen mukaisesti. Rokotekattavuuden nostamiseksi on jalkauduttu mm. kouluihin, työpaikoille, tapahtumiin, kirjastoihin ja kauppakeskuksiin. Koronapandemian hoidon edellyttämät toimet ovat vieneet paljon hoitajaresurssia. Tätä on paikattu siirtämällä henkilöstöä esim. neuvola- ja kouluterveydenhuollosta koronatyöhön, rekrytoimalla sijaisia ja eläköityneitä työntekijöitä omaan toimintaan sekä hyödyntämällä kilpailutettuja ostopalveluja. Kaupunginsairaalassa jouduttiin hoitamaan koronaviruksesta johtuvaa poikkeuksellisen laajaa ja vaikeaa sairaalaepidemiaa keväällä 2021.

Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos joutui koronapandemian vaikutuksesta muuttamaan töiden prioriteetteja pelastustoiminnan ja ensihoidon palvelutuotannon jatkuvuuden varmistamiseksi. Tämä aiheutti lisätoimia mm. valmiuden ja tilannekuvan sekä koronaohjeistuksien laadinnassa ja ylläpidossa, valmiusraportoinnissa, voimavarojen hajauttamissuunnittelussa ja suojavälinehankinnoissa. Pelastustoiminnan ja ensihoidon palvelutaso kyettiin kuitenkin turvaamaan tilinpäätösvuoden aikana koronapandemiasta huolimatta.

Sivistys- ja kulttuurilautakunta joutui edelleen sulkemaan tiloja ja rajoittamaan kävijämääriä pandemian eri vaiheiden aikana. Tämä vaikutti kävijämääriin alentavasti ja samalla tulojen kertymään. Toisaalta myös menoja syntyi vähemmän kuin normaalisti. Yhdyskuntalautakunnassa merkittävimmät vaikutukset kohdistuivat joukkoliikenteeseen sekä pysäköinti- ja pysäköintivierhemaksuihin. Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen osalta koronapandemian vaikutukset näkyivät vuoden aikana erityisesti ateriapalveluissa ruokailijamäärien hetkittäisenä merkittävänä vaihteluna sekä erilaisina varautumisjärjestelyinä kaikilla palvelualueilla.

Oulun kaupunki osallistui aktiivisena toimijana maakunnalliseen POPsote - sosiaali - ja terveystalouden uudistamisen hankkeessa. Hankekokonaisuus sisältää tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus ohjelmahankkeen ja rakenneuudistusosion. Hankkeet kytkettyvät

kansalliseen sote-uudistukseen. Hyvinvointipalvelujen oma kehittämistyö on linjassa hankkeen tavoitteiden kanssa. Myös Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos osallistui tulevaan sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistukseen valtakunnallisten linjausten mukaisesti. Sosiaali- ja terveydenhuolto sekä pelastustoimi järjestetään vuoden 2023 alusta lukien 18 itsehallinnollisen hyvinvointialueen toimesta. Uudistuksessa Oulu-Koillismaan ja Jokilaaksojen pelastuslaitokset yhdistetään ja siirretään Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueeseen. Uudistuksen lainsäädäntö vahvistettiin kesäkuun lopulla ja väliaikainen valmistelutoimielin aloitti toimintansa 1.7.2021.

Vuonna 2021 järjestettiin kuntavaalit. Kuntavaalien jälkeen käynnistyi uuden Kaupunkistrategia Oulu 2030 valmistelu, mikä tulee päätöksentekoon alkuvuodesta 2022. Uuden valtuustokauden alkaessa toimielinrakenne muuttui lakkauttamalla yhdyskuntajaosto sekä Oulun Tilapalvelut ja Oulun Digi -liikelaitosten johtokunnat. Liikelaitoksien yhteisenä toimielimenä toimii jatkossa teknisten liikelaitosten johtokunta.

Oulu valittiin Euroopan kulttuuripääkaupungiksi vuodelle 2026. Kulttuuripääkaupunkivuotta toteuttamaan perustettiin erillinen säätiö, joka tekee tiivistä yhteistyötä kaupungin toimijoiden kanssa. Kisan ratkettua perustettiin kaupunginjohtajan toiveesta kaupunkimarkkinoinnin ohjausryhmä, johon on koottu kaikki julkista rahaa käyttävät kaupunkimarkkinoinnin tahot (Visit Oulu, BusinessOulu, Liikekeskus, Oulun kulttuurisäätiö ja konsernihallinto).

Asteen verran parempi Oulu - uusi kaupunkibrändi otettiin käyttöön. Vuoden 2021 alussa toteutettiin konsernihallinnossa organisaatiouudistus; syntyi viestintä- ja tapahtumaryhmä. Sivistys- ja kulttuuripalveluista siirtyivät koko kaupunkia koskevat osallisuuden ja vuorovaikutuksen tehtävät sekä Oulun taidekoulun ja Oulu-opiston viestinnän tehtävät. Lisäksi konsernihallintoon siirtyi BusinessOulu-liikelaitoksesta tapahtumayksikkö. Viestintä- ja tapahtumaryhmä jakaantuu viestintäyksikköön ja tapahtumayksikköön.

Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos toteutti ensihoitopalvelut Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin (PPSHP) ensihoitopalvelun palvelutasopäätöksen 2020-2021 sekä PPSHP:n ja pelastuslaitoksen välisen yhteistoiminta-sopimuksen mukaisesti. PPSHP teki vuonna 2020 päätöksen järjestää ensihoitopalvelut

omana toimintanaan 1.1.2022 alkaen. Päätöksen myötä pelastuslaitoksen n. 200 ensihoidon ammattilaista siirtyi vuoden vaihteessa PPSHP:n organisaatioon. Vuoden 2021 aikana tehtiin valmistelevat toimenpiteet ensihoitopalvelun siirtämiseksi. Pelastuslaitos tuottaa jatkosakin ensivastetoimintaa.

Oulun Digi -liikelaitoksen ICT-palveluissa tapahtui muutosta: kaupunginhallituksen päätöksellä päätettiin luopua omasta tuotannosta seuraavissa ICT-palveluissa: loppukäyttäjäpalvelut, palvelinkapasiteettipalvelut, tietoliikennepalvelut, tulostuspalvelut ja tietoturvapalvelut. Vuoden 2021 aikana loppukäyttäjäpalveluiden ja kapasiteettipalveluiden ulkoistus tehtiin liikkeenluovutuksella Istekki Oy:lle. Tietoliikenne-, tulostus- ja tietoturvapalveluiden tuottajien valinnat suoritetaan vuoden 2022 aikana. Jatkossa Oulun Digi toimii ICT-palveluiden järjestäjänä. Muutoksilla vastataan mm. säästötavoitteisiin, henkilöriskeihin, sote-uudistukseen ja kaupunkikonsernin muutoksiin.

Oulun Tilapalvelut -liikelaitos toteutti kaupungin omistajapoliittista toimenpideohjelmaa kaupunginvaltuuston ja -hallitusten päätösten mukaisesti. Ateria- ja puhtauspalvelutuotantotoiminta siirrettiin liikkeenluovutuksena 1.10.2021 Compass Group Finland Oy:lle 238 työntekijän siirtyessä yhtiöön vanhoina työntekijöinä. Liikkeenluovutukseen olennaisena osana liittyivät ateria- ja puh-

tauspalveluiden ostot Compass Groupilta. Muutos vaikuttaa merkittävästi liikelaitoksen menorakenteeseen, palveluostot lisääntyvät ja henkilöstömenot laskevat. Toimintamallin muutoksella tavoitellaan pysyvää 2 milj. euron vuosittaista käyttötalousmenojen säästöä.

Business Oulu -liikelaitoksessa käynnistyi työllisyyden kuntakokeilu maaliskuussa 2021, mikä lisäsi merkittävästi työllisyyspalvelujen tehtäväkenttää ja vastuita. Tässä yhteydessä TE-toimistosta siirtyi Oulun seudun kuntakokeiluun yli 14 000 asiakasta. Kuntakokeilun asiakaskuntaan kuuluvat työttömät, työllistetyt ja palveluissa olevat työnhakijat, joiden kotikunta on Oulu ja jotka eivät saa ansiosidonnaista päivärahaa tai ovat alle 30-vuotiaita, maahanmuuttajia tai vieraskielisiä henkilöitä.

Uusien kohteiden käyttöönoton osalta olivat Sivistys- ja kulttuuripalveluissa Pateniemen suuralueen päiväkotit, Salonpään koulu ja päiväkotit, Hiukkavaaran tilaelementti, Hiukkavaaran päiväkodin Lounatuulen yksikkö ja Hintaan päiväkotit. Palo- ja pelastuslaitoksen osalta käyttöön otettiin Linnanmaan palo- ja pelastuslaitos sekä Raksilan palo- ja pelastuslaitoksen uusi väistötila. Hyvinvointipalveluiden Myllyojan terveysaseman toiminta siirtyi Hoitajarinteelle yksityisen vuokranantajan tiloihin. Oulu10 remontin aikainen väistö siirrettiin Saaristokatu 8 sekä Oulunsuun koulun tiloihin.

1.3.2 Olennaiset muutokset tuloperusteissa

Ulkoisten toimintatuottojen kokonaismäärä oli 301,4 milj. euroa ja edelliseen vuoteen verrattuna kasvua oli 60,7 milj. euroa. Peruskunnan osuus toimintatuotoista oli 220,8 milj. euroa ja ne kasvoivat 57,8 milj. eurolla edellisestä vuodesta, erityisesti hyvinvointilautakunnassa.

Toimintatuottojen toteuma kasvoi 60,7 milj. euroa (25,2 %) edellisen vuodesta. Tuet ja avustukset toteutuivat huomattavasti suurempina ja erä sisältää 39,9 milj. euroa korona-avustuksia. Hyvinvointilautakunta haki koronatukea Sosiaali- ja terveysministeriöltä todellisiin suoritemääriin perustuen. Korvauserusteena testauksen, jäljityksen, rokotusten sekä koronapotilaiden sairaalahoidon osalta olivat keskimääräiset suoritekohtaiset kustannukset, jotka olivat osin korkeammat kuin Oulussa toteutuneet suoritekustannukset. Valtio korvasi hyvinvointilautakunnalle koronasta aiheutuneet kustannukset täysimääräisesti ja he saivat koronaan liittyviä avustuksia 34,6 milj. euroa. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi sivistys- ja kulttuurilautakunta 2,7 milj. euroa sekä liikenne- ja viestintäministeriö Traficom joukkoliikenteellä 2,6 milj. euroa korona-avustusta.

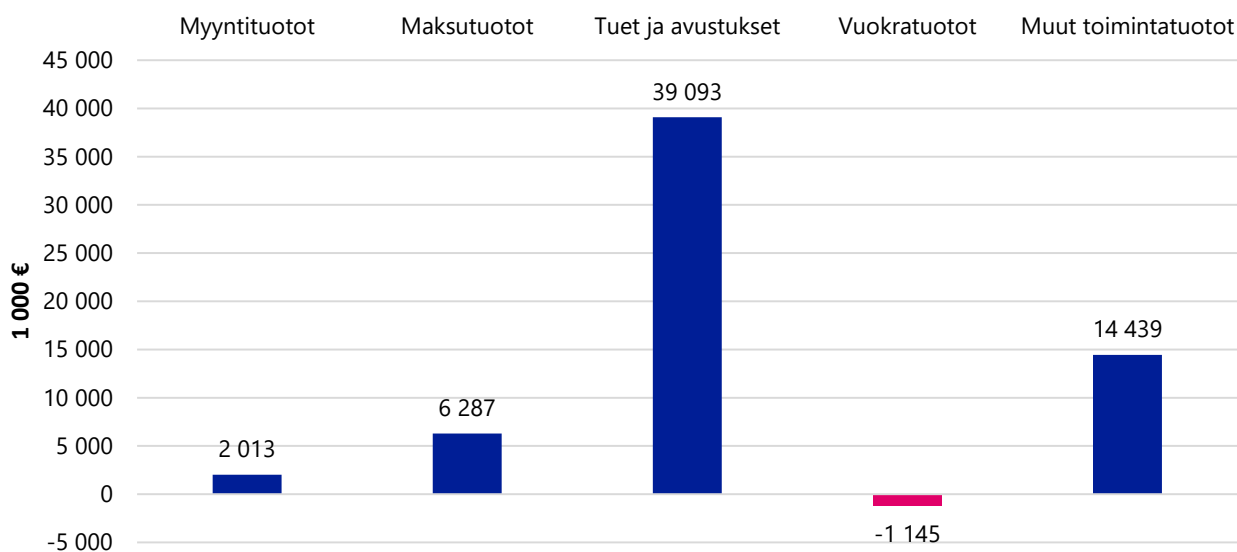
Maksutuottoja kertyi edelliseen vuoteen verrattuna 6,3 milj. euroa enemmän. Sosiaali- ja terveydenhuollon

asiakasmaksu lakiin tehtiin osittaisuudistus, joka tuli voimaan 1.7.2021 alkaen. Lakiuudistus vaikutti sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden maksuihin ja maksujen määräytymisperusteisiin sekä laskutuskäytäntöihin. Tämä kasvatti hyvinvointilautakunnassa maksutuottoja noin 3,2 milj. euroa. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan maksutuottojen suurempi toteuma (1,6 milj. euroa) kohdistui varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin (noin 1,5 milj. euroa). Yhdyskuntalautakunnan parempi toteuma (noin 1,2 milj. euroa) näkyy mm. maankäyttö- ja kehittämiskorvauksien ja muiden yhdyskuntapalveluiden maksuissa.

Myyntituotot paranivat 2 milj. euroa edellisestä vuodesta. Oulun Vesi liikelaitoksen myyntituotot kasvoivat vuoden takaisesta 2,4 milj. euroa, kun myydyn talousveden ja laskutetun jäteveden määrät kasvoivat. Sivistys- ja kulttuurilautakunta joutui vuonna 2021 edelleen sulkemaan tiloja ja rajoittamaan kävijämääriä pandemian eri vaiheiden aikana. Tämä vaikutti kävijämääriin alentavasti ja samalla tulojen kertymään.

Muiden toimintatuottojen toteuma kasvoi 14,4 milj. euroa edellisestä vuodesta, erityisesti muut toimintatuotot. Erä sisältää Työterveys Virta Oy:n osakkeiden myynnin (11,8 milj. euroa) Pihlajalinnalle maaliskuussa 2021.

Ulkoisten toimintatuottojen muutos TP2021 - TP2020

1.4 Oulun kaupungin henkilöstö

OULUN KAUPUNKI HENKILÖSTÖRAPORTTI	TA2021	TAM2021	TP2021	EROTUS TP2021- TAM2021	TP2020	TP2019
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ						
Vakinaiset	-	-	8 602	-	8 636	8 417
Tilapäiset	-	-	2 597	-	2 785	3 033
Työllistetyt	-	-	108	-	94	170
Yhteensä	-	-	11 307	-	11 515	11 620
Poistuma ja organisatoriset muutokset						
Poistuma (eläke- ja muu poistuma)	-	-	789	-	603	520
Organisatoriset muutokset	-	-	327	-	63	8
Yhteensä	-	-	1 116	-	666	528
HTV (palkallinen työpanos)						
Vakinaiset ja tilapäiset	10 108	10 116	10 147	31	10 064	10 057
Työllistetyt	206	206	129	-78	126	191
Yhteensä	10 314	10 322	10 276	-47	10 188	10 046
SAIRAUSPOISSAOLOPROSENTTI						
Kokonaissairauspoissaoloprosentti	-	-	4,9		4,8	4,7
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€						
Palkat ja palkkiot	-432 279	-437 070	-436 210	860	-417 037	-418 858
Eläkekulut	-94 464	-94 911	-95 781	-870	-92 038	-90 981
Muut henkilösivukulut	-17 214	-17 315	-18 527	-1 212	-13 442	-12 032
Yhteensä	-543 958	-549 296	-550 518	-1 222	-522 517	-521 871

Henkilöstömäärä: Yhteensä luku sisältää vakinaiset ja tilapäiset työntekijät ja viranhaltijat, joiden palvelusuhde on ollut voimassa 31.12.2021. Luku ei sisällä opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Poistuma: Sisältää eläkepoistuman sekä muun lähtövaihtuvuuden. Poistuma ei sisällä määräaikaisen palvelusuhteen päättymistä eikä uudelleensijoitettuja henkilöitä. Luku ei sisällä myöskään työntekijöitä ja viranhaltijoita, jotka ovat siirtyneet toiseen palvelusuhteeseen kunnan sisällä. Organisatoriset muutokset (kuten ulkoistamisen vaikutus henkilöstön lähtövaihtuvuuteen) eivät sisällä poistumalukuun, vaan ne on esitetty erikseen Organisatoriset muutokset -rivillä.

Palkallinen työpanos (HTV): Palkallisesta työpanoksesta on poistettu palkattomat poissaolojaksot. Luku esitetään kokonaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Luku ei sisällä opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Kokonaissairauspoissaoloprosentti: Kokonaissairauspoissaoloprosentilla tarkoitetaan toteutuneiden sairauspoissaolojen (sisältää palkalliset ja palkattomat) osuutta prosentteina käytettävissä olleesta kokonaistyöpanosmäärästä. Luku ei sisällä opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Henkilöstökustannukset: Henkilöstökustannukset sisältävät kaikki maksetut palkat, palkkiot, eläke- ja henkilösivukulut.

Henkilöstömäärä

Oulun kaupungin vuoden viimeisen päivän (31.12.2021) mukainen vakituisen henkilöstön määrä on 34 henkilöä pienempi kuin vuotta aikaisemmin. Henkilöstömäärälle ei ole asetettu talousarviolukua, sillä se on yhden päivän poikkileikkauskuva henkilöstömäärästä ja sen rakenteesta. Määräaikaisten työntekijöiden osuus kokonaishenkilöstömäärästä on 23 % ja se on pienentynyt 1 prosenttiyksikön verrattuna vuoden 2020 vastaavaan ajankohtaan. Oulun kaupungin henkilöstön poistumaluku on kasvanut 186 henkilöllä vuonna 2021 verrattuna vuoteen 2020. Lisääntyneen lähtövaihtuvuuden syynä on ikärakenteen mukaisen eläköitymisen lisäksi henkilöstön irtisanoutuminen, mikä johtunee koronaepidemian aiheuttaman poikkeustilan seurauksista. Aiemmissa vuosissa poiketen henkilöstömäärän tarkasteluun Oulun kaupungin tasolla on otettu mukaan myös työllistettyjen määrä. Hallintokuntien osalta tätä lukua ei ole otettu mukaan tarkasteluun.

Palkallinen työpanos

Palkallinen työpanos (HTV) ylittää talousarvion palkallisen työpanoksen tavoitteen 31 henkilötyövuodella vuonna 2021. Koronaepidemiolla on ollut erityisesti Hyvinvointilautakunnan sekä Sivistys- ja kulttuurilautakunnan alueella merkittävä vaikutus työpanoksen muutokseen. Koronatyötä on tehnyt lisähenkilöstön lisäksi hyvinvointipalveluiden vakituinen henkilöstö. Oulun Tilapalvelut ja Oulun Digi -liikelaitosten liikkeen luovutuksia ei huomioidu v. 2021 talousarviossa.

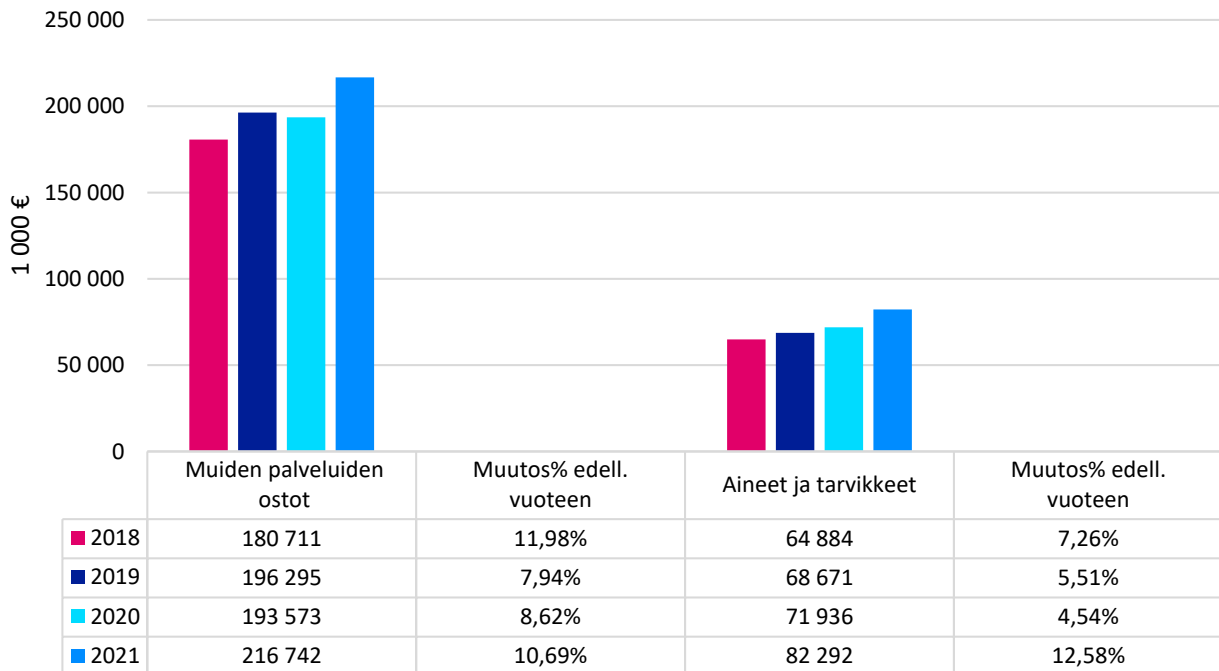
Henkilöstökustannukset

Henkilöstökustannukset ylittävät talousarvion noin 1,22 M€ palkallisen työpanoksen kasvamisen vuoksi. Henkilöstökustannusten ylittymiseen on vaikuttanut suurelta osin koronaepidemian aiheuttama palkallisen työpanoksen kasvu Hyvinvointilautakunnan alueella. Oulun Tilapalvelut ja Oulun Digi -liikelaitosten liikkeen luovutuksia ei huomioitu v. 2021 talousarviossa.

Sairauspoissaolot

Kokonaissairauspoissaoloprosentti on kasvanut 0,1 prosenttiyksikköä vuoden 2020 lukuun verrattuna. Tavoitteena vuonna 2021 oli sairauspoissaoloprosentin pienentyminen. Sairauspoissaoloprosentti pienentyi osassa hallintokunnista etätöiden jatkuessa. Toisilla vastuualueilla, joissa etätö ei ole ollut mahdollista, sairauspoissaoloprosentti kasvoi erityisesti loppuvuodesta koronaepidemian pahentuessa, sillä koronalinjausten mukaan sairauspoissaolo haetaan matalammalla kynnyksellä kuin aikaisemmin.

1.5 Hankintojen toteutuminen

Kuva 3. Ostot ulkoisilta toimijoilta ilman erikoissairaanhoidoa ja investointeja

Oulun kaupungin ostot ulkoisilta toimittajilta ilman erikoissairaanhoidoa ja investointeja (muiden palveluiden ostot) olivat yhteensä noin 299 miljoonaa euroa. Muiden palveluiden ostot kasvoivat 23,2 miljoonaa euroa ja tavarastot kasvoivat 10,4 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

Palveluiden ostoihin varattu talousarvio ylittyi kokonaisuudessaan noin 2,6 miljoonaa euroa. Aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa hankintamenot ylittyivät 5,3 miljoonaa euroa. Peruskunnassa ostojen muutosta selittää tyypillisesti asiakastarpeen muutokset ja liikelaitoksilla palvelutuotantoa tehostavat omistajapoliittiset linjaukset, jotka siirtävät toimintaa ulkopuolisille kumppaneille. Näiden lisäksi ostojen kasvua lisäävät toimintamallien muutokset, esimerkiksi vuokraamisen siirtyminen sekä toimintaympäristön ennakoimattomat muutokset. Lisäksi koronapandemia on aiheuttanut ennakoimattomia muutoksia ja tarpeita sekä vaikuttanut osaltaan ostojen kasvuun.

Oulun kaupungin palvelu- ja tavarastot sisältäen erikoissairaanhoidon ja investoinnit olivat vuonna 2021 noin 772 miljoonaa euroa, mikä on 3 683 euroa asukasta kohti. Oulun kaupungin palvelu- ja tavarastojen kasvu asukasta kohti nousi 16 prosenttiin, kun kasvu on ollut keskimäärin noin 5 % vuosina 2016–2020.

Ulkoisten hankintojen merkitys kaupungin toiminnassa vahvistuu edelleen. Hankinnat ovat olennainen osa julkisten varojen käytön suunnittelua ja riskienhallintaa sekä markkinoiden ja palveluiden kehittämistä. Lisäksi hankinnat ovat olennainen osa kaupungin resurssiverkostoa, jossa oman tuotannon rinnalla hyödynnetään ulkopuolisia tarjoajamarkkinoita. Systemaattisesti johdetuilla hankinnoilla saadaan aikaan sekä yhteiskunnallisia että taloudellisia vaikutuksia. Kaupungin asiantuntijoiden hankintaosaamisen kehitystä on tuettu koulutuksella. Kaupunkistrategiassa Oulu 2026 ja talousarvion sitovana mittarina raportoitavia innovaatiomyönteisiä hankintoja oli 33 % kaikista sähköiseen järjestelmään tehdyistä hankinnoista, mikä ylittää kaupunkistrategiassa asetetun 30 prosentin tavoitteen.

1.6 Arvio tulevasta kehityksestä

Vuoden 2021 alkuperäisessä talousarviossa tilikauden tulos oli 52 M€ alijäämäinen. Koska talousarvio oli lähtökohtaisesti alijäämäinen ja talouden toteutumaan vaikutti vielä korona, talouden ennustaminen oli haasteellista lähes koko vuoden. Valtion päätös korona-avustuksiin saatiin syksyllä ja sen myötä talouden näkymään saatiin parempi ennustettavuus. Myös verotulojen talousarvioon nähden huomattavasti parempi toteutumisen koko vuoden ajan antoi odotuksen positiivisempaan tulokseen.

Merkittävin talousarviomuutos tilikaudella olikin verotulojen muutos + 28 M€.

Oulun kaupungin toimintakatteeksi muodostui - 1 118 M€ ja kasvua oli edelliseen vuoteen nähden -30 M€ (2,8 %). Toimintakateen alijäämä asukasta kohden oli 5 331 euroa/asukas. Vuosikate oli 123,5 M€ ja tilikauden tulos oli 28 M€ ylijäämäinen. Tulos toteutui viime vuotta paremmin (+15 milj.€). Merkittävin muutos viime vuoteen verrattuna oli verotulot, jotka toteutuivat 75 milj. euroa paremmin vuonna 2021.

Kaupungin investoinnit olivat tilikaudella 99 M€ ja alitivat talousarvion 27 M€. Vuodelle 2021 budjetoituja investointeja siirtyy vuoden 2022 puolelle toteutettavaksi. Kaupunki ei ottanut uutta lainaa tilikaudella ja lyhensi vanhoja lainoja 27 M€. Lainakanta pieneni asukasta kohden ollen 3 221 €/asukas. Maksuvalmiudessa hyödynnettiin vuonna 2020 nostettuja lainoja ja kassa pieneni tilikaudella 43 M€.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli vuonna 2021 positiivinen 36 M€ ja investointien tulorahoitus-% 129 %. Vuoden 2022 talousarviossa on kaupungin lainanotoksi arvioitu 113 M€ ja tässä vaiheessa ei voi vielä arvioida toteutuuko lainanotto ja minkä suuruisena. Kaupungin maksuvalmius on kuitenkin tällä hetkellä hyvä eikä edellytä ulkopuolista rahoitusta.

Vaikka vuoden 2021 tulos oli ylijäämäinen, Oulun kaupungin tulevaisuuden näkymät eivät poikkea aikaisemmin arvioidusta kehityssuunnasta. Vuoden 2022 talousarvio on alijäämäinen 28 M€. Oulun kaupungin talouden kehitykseen vaikuttaa ennen muuta sen, miten yrityksemme menestyvät ja työllistävät.

Kuntataloutta ovat parantaneet merkittävästi viimeiset kaksi vuotta valtion myöntämät koronatuot. Koronan taloudellisia vaikutuksia ei ole huomioitu kuluvaan vuoden talousarvioon. Oletuksena on, että valtio korvaa edelleen kunnille koronasta aiheutuneet kustannukset. Epävarmuutta kuluvaan vuoden ennusteeseen aiheutuu siis edelleen koronan lisäksi myös tulevasta talouskasvusta, joka voi hyvistä lähtökohdista huolimatta osoittautua myös ylioptimistiseksi. Verotulojen toteutumisella on merkittävä vaikutus kaupungin tuloksen muodostumisessa.

Kuntalain mukaan toimintaa ohjataan kokonaisuutena riippumatta tehtävien organisointitavasta. Kriisikuntakriteereissä siirryttiin konsernitason tarkasteluun vuonna 2017. Talousarvio tehdään Oulun kaupungista. Oulu-konsernista ei tehdä talousarviota. Talouden tasapainoa tulee tarkastella myös konsernitason tasapainossa.

Kriisikuntakriteerit

Niin sanotut kriisikuntakriteerit mittaavat kunnan talouden tilaa, tasapainoa ja tulorahoituksen riittävyyttä. Kriisikuntakriteereitä uudistettiin vuonna 2019 lakimuutoksella (Kuntalaki 118 §). Uusia raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten perusteella.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely voidaan käynnistää:

- Jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Väliaikaisesti 1.12.2020-31.12.2025 voimassa oleva lain (Kuntalaki 110a §) perusteella valtiovarainministeriö voi kunnan hakemuksesta päättää, että kunnan alijäämä on koronaepidemiasta johtuvista syistä katettava kuuden vuoden kuluessa.
- Jos konsernitaseeseen kertynyt alijäämä euroa/asukas on viimeisimmässä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa.

Arviontimenettely voidaan käynnistää myös, jos kaikkien seuraavien neljän talouden tunnusluvun raja-arvot täyttyvät kahtena peräkkäisenä vuotena:

- Kunnan konsernituloslaskelman vuosikate suhteessa poistoihin ja arvonalentumisiin on alle 80 prosenttia
- Kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti.
- Asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla.
- Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8 prosenttia.

OULU-KONSERNI JA OULUN KAUPUNKI	TP2021	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017	TP2016	TP2015	TP2014	TP2013
Taseeseen kertyneet yli-/alijäämät									
Oulun kaupunki, milj. €	833 ●	805 ●	792 ●	837 ●	855 ●	812 ●	826 ●	825 ●	511 ●
Oulu-konserni, milj. €	880 ●	808 ●	775 ●	761 ●	735 ●	677 ●	636 ●	631 ●	531 ●
Oulu-konserni €/asukas	4 199 ●	3 893 ●	3 766 ●	3 738 ●	3 633 ●	3 373 ●	3 203 ●	3 215 ●	2 741 ●
Oulu-konserni vuosikate / poistot, %	143 ●	123 ●	116 ●	118 ●	147 ●	136 ●	110 ●	82 ●	99 ●
Tuloveroprosentti									
Oulu	20,50 ●	20,00 ●	20,00 ●	20,00 ●	20,00 ●	20,00 ●	20,00 ●	20,00 ●	19,25 ●
Kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tulovero-%	20,02	19,96	19,88	19,84	19,90	19,85	19,82	19,74	19,38
Konsernin lainat ja vuokravastuut €/asukas									
Oulu-konserni	7 104	7 066	5 667	4 339	-	-	-	-	-
Kaikki kuntakonsernit keskimäärin	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oulu-konserni laskennallinen lainanhoitokate	1,5 ●	1,3 ●	1,5 ●	1,6 ●	2,0 ●	1,7 ●	1,5 ●	1,3 ●	1,7 ●
Asukasmäärä vuoden lopussa	209 648	207 620	205 782	203 659	202 341	200 600	198 583	196 194	193 832

Uudistetut kriisikuntakriteerit (Kuntalaki 118 §, 1.3.2019). Raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella.

Taulukko 1. Kriisikuntakriteerit

1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä

Elinvoima ja elinkeinoelämän kehitys

Koronapandemia vaikuttaa edelleen merkittävästi kuntien toimintaympäristöön. Yritystoiminnalla ja elinkeinorakenteen muutoksilla on vaikutusta alueen vetovoimaan, väestömäärän kehitykseen, työllisyyteen, muuttoliikkeeseen, investointeihin, rakentamiseen ja hyvinvointiin. Elinkeinoelämän toimintaedellytysten heikkeneminen johtaa verotulojen pienenemiseen, työllisyyspalvelujen tarpeen kasvuun ja työttömyyden seurannaisvaikutuksista aiheutuvien kustannusten kasvuun. Kuntien talous pysyi vakaana valtion taloudellisista tukitoimista johtuen. Tilanteen haasteellisuuteen nähden Oulussa selviydettiin pandemian vaikutuksista suhteellisen hyvin. Väestön kasvu kiihtyi 1,1 %:in kasvaneesta muuttovoitosta johtuen. Koronaviruspandemialla oli merkittävää vaikutusta myös kaupungin tytäryhteisöjen toimintaan, kuten Oulun Kaupunginteatteri Oy:n ja Oulun Pysäköinti Oy:n asiakasmääriin.

Työttömyys laski 13,0 %:in, mutta pysyi edelleen koronapandemiaa edeltäviä vuosia korkeammalla tasolla. Kaupungille syntyi taloudellisia vaikutuksia, kun koronan vuoksi Suomessa luotiin yrittäjille mahdollisuus väliaikaiseen työttömyysturvaan. Toisaalta yritykset ja yhdistykset eivät hakeneet talousarvioon varattuja työllistämisavustuksia normaaliin tapaan, koska ne eivät voineet työllistää, vaan päinvastoin irtisanoivat ja lomauttivat henkilöstöään. Toisaalta, työvoiman saavuus heikkeni useilla toimialoilla.

Menestyvät kaupungit luovat vetovoimaa uudelle osaamiselle ja kansainvälistyville kasvuyrityksille elinvoimaa edistävien strategisten kärkihankkeiden avulla. Alueen vahva teknologiaosaaminen on suurin mahdollinen tekijä yksityisen sektorin nettotyöpaikkamäärän kasvamiselle. Osaamista tuetaan Oulu Innovaatioallianssi -yhteistyöllä. Kaupungin vetovoiman vahvistamista tukee Oulun valinta Euroopan kulttuuripääkaupungiksi 2026. Vuoden aikana jatkettiin valmisteluja keskusta-alueen elinvoiman vahvistamiseksi muun muassa asemanseudun ja torialueen investointien edistämiseksi.

Johtaminen

Kaupungin johtamisjärjestelmä toimi hyvin koronapandemian hallinnassa. Johtamisen tueksi perustettu säännöllisesti kokoontuva tilannekuvaryhmä jatkoi toimintaansa. Toimialojen johto ja johtoryhmät toimivat valmistelijoina ja päätöksentekijöinä vastuualueellaan. Kaupungin päätöstoimielinten kokousten sujuva hoita-

minen edellytti pitkin vuotta epidemian vuoksi etäyhteyksillä pidettäviä kokouksia, joiden tietoturvasta ja yhteyksien toimivuudesta pystyttiin pitämään huolta, ja huolellisella valmistautumisella ja varautumisella erilaisiin ongelmiin kesällä 2021 pidettyjen kuntavaalien jälkeenkin kokoukset onnistuttiin järjestämään suunnitelmien mukaan laillisina ja päätökset tehtiin asianmukaisesti

Asiakaslähtöisyys ja useat ilmiöt kuten digitalisaation aiheuttama murros edellyttävät toimivaa poikkihallinnollista yhteistyötä sekä kaupungin sisällä että keskeisten sidosryhmien kanssa. Vastuualuerajat ylittävä toiminta edellyttää toimivaa johtamista, yhteisten tavoitteiden asettamista ja sitoutumista yhteisten tavoitteiden toteuttamiseen. Poikkihallinnollisen yhteistyön toimivuutta arvioidaan osana kaupungin johtamisjärjestelmän arviointia kevätkaudella 2022.

Taloudenhallinta ja rahoitus

Taloudelliset riskitekijät liittyvät toimintamenojen hallintaan väestön kasvaessa ja palvelutarpeen muuttuessa. Palveluverkoissa olevien kiinteistöjen määrä ja laatu ylittävät tällä hetkellä kaupungin kantokyvyn, mikä edellyttää palveluverkostojen edelleen supistamista. Oulun kaupunki velkaantuu edelleen muun muassa korkeiden investointimenojen johdosta. Tilanne johtaa pitkään jatkuessaan negatiiviseen kierteeseen eli verojen ja maksujen korotuksiin sekä palvelutason heikkenemiseen. Uhkana on, että korkomenot kasvavat ja rahoituksen kustannukset vievät liikkumavaraa muulta toiminnalta. Oulun kaupungin taloustilanteen analyysi on kuvattu luvussa 3.

Talouden hallintaan liittyviä keinoja ovat muun muassa rakenteellisten muutosten suunnittelu ja toimeenpano, toiminnan tehostaminen ja talouden kriittinen tarkastelu, kustannustietoisuuden lisääminen sekä toimiva seurantarajajärjestelmä ja nopea poikkeamiin reagointi.

Rahoitusta hankitaan investointien rahoittamiseen ja maksuvalmiuden turvaamiseen. Rahoituksen korkoriski on pienentynyt alhaisena jatkuvan korkotason ansiosta. Alhainen korkotaso ei täysin poista korkoriskiä, joten korkoriskiä hallitaan myös suojauksilla (n. 70 % lainakannasta), joka tarkoittaa kiinteäkorkoisten lainojen ja korkosuojauksien hyödyntämistä. Riskiä hallitaan myös pitkällä laina-ajoilla.

Maksuvalmiusriskiä hallitaan kassan riittävyttä ja rahoituksen tarvetta säännöllisesti arvioimalla. Aktiivinen ja ennakoiva maksuvalmiuden seuranta mahdollistaa erilaisten rahoitusvaihtoehtojen hyödyntämisen. Maksuvalmiuden turvaamiseksi hyödynnetään perinteisten rahoituslähteiden lisäksi puitelainaohjelmia, jotka mahdollistavat useiden vuosien kilpailukykyisen rahoituksen. Keskeisenä ohjaavana dokumenttina on valtuuston päättämien varainhankinnan ja sijoitustoiminnan periaatteiden noudattaminen.

Korko- ja rahoitusriskin hallintaa kehitetään käytössä olevien lainojen, suojausten, sijoitusten ja takausten hallinnan järjestelmiä hyödyntämällä arvioinnissa, seurannassa ja raportoinnissa. Takauksia ja antolainoja myönnetään vain tytäryhteisöille. Myönnettäviin takauksiin ja antolainoihin vaaditaan vastavakuudet kuntalain linjauksen mukaisesti ja riskin minimoimiseksi.

Palvelut

Oulun kaupungin palvelujen järjestämisellä ja tuottamisen tavalla on merkittäviä vaikutuksia sekä kaupungin rakenteisiin ja talouteen että kaupunkilaisille tarjottaviin palveluihin. Ikäihmisten määrän kasvu ja pienten lasten osuuden väheneminen palveluissa muokkaa toimintaympäristöämme tulevaisuudessa yhä enemmän. Keskeiset riskit liittyvät talouden kantokyvyn huomioivaan palvelujen turvaamiseen, palvelutarpeen kysynnän muutoksiin sekä menojen kasvua hillitsevien ja palvelu- ja hoitoketjujen sujuvuuteen kohdistuvien toimenpiteiden heikkoon vaikuttavuuteen.

Nykyinen palvelutaso, -rakenne, asiakkuuksien kokonaishallinnan hyödyntämispotentiaali ja osittain hajautunut yhdyskuntarakenne edellyttävät muutoksia, jotta kaupungin toimintaedellytykset turvataan taloudellisen kantokyvyn mukaiseksi. Päätöksenteon tueksi tarvitaan yhteistä jalostettua tietoa ja toimivaa poikkihallinnollista yhteistyötä. Oulun kaupungissa merkittävä määrä asiakaspalvelusta on mahdollista hoitaa tehokkaasti uudistuvaa Oulu10-palvelukonseptia hyödyntämällä. Oulu10-palvelukonsepti mahdollistaa asiakkaalle monikanavaiset palvelut yhden luokun periaatteella uutta teknologiaa hyödyntäen.

Sivistys- ja kulttuuripalvelut

Sivistys- ja kulttuuripalveluiden toiminnan monimuotoisuuden vuoksi yllättävät ja ennakoimattomat toimintatarpeet loivat omat riskinsä toimintakokonaisuuksiin. Maailmanlaajuisesti levinnyt koronapandemia vaikutti vahvasti vielä vuoden 2021 toimintaan. Toiminnan en-

nakoitavuus heikentyi ja aiheutti paljon muutostarpeita palveluiden järjestämiseen. Toimintaympäristöön liittyviä riskejä ovat palvelun kysynnän muutokset mm. varhaiskasvatuksessa, oppilasmääräennusteiden oikeellisuus sekä valtakunnallisesti kunnan ja valtion/hyvinvointialueen tehtävien suhde tulevaisuudessa. Mikäli koronapandemiasta aiheutuvia rajoitustoimia joudutaan jatkamaan, varhaiskasvatuksessa on haasteita varautua oikealla mitoituksella varhaiskasvatuspalvelujen järjestämiseen.

Perusopetuksessa etenkin oppilashuollon sekä lasten- ja perhetyön palveluja vaativien tukitoimien tarve voi vieläkin kasvaa. Myös lapsiperheiden hyvinvointia tukevien palvelujen kasvu voi olla merkittävää. Monialaista hyvinvointia tukevien palveluprosessien toimivuuteen on syytä kiinnittää huomioita. Myös ikäihmisten suurempi määrä palveluissa tuo uudenlaisia haasteita palveluiden tavoitettavuuteen ja uusien teknisten sovellusten toimivuuteen.

Sivistys- ja kulttuuripalveluiden merkittävimmät riskit kohdistuvat palvelutuotannon turvallisuuteen ja onnettomuuksiin. Nämä riskit sisältävät väkivaltaa tai sen uhkaa sekä turvaohjeiden laiminlyönnistä aiheutuvia onnettomuuksia.

Hyvinvointipalvelut

Hyvinvointipalveluluissa keskeisiä riskejä ovat asiakasmäärän ja palvelutarpeen kasvu sekä niitä hillitsevien toimenpiteiden riittämättömyys. Lasten ja nuorten raskaiden palvelujen tarve kasvoi vuonna 2021 edelleen voimakkaasti. Ikäihmisten hyvinvoinnin vastuualueen riskinä on ollut, että kehitellyt toimintamallit eivät vähennä raskaimpien palvelujen tarvetta eikä palvelurakennetta pystytä muuttamaan kevyempien palvelujen suuntaan ja ikäihmisten määrän kasvaessa kustannusten kasvu jatkuu nykytasoisena. Suurimpana taloudellisena riskinä pidettiin yli 75-vuotiaiden hoito- ja palveluketjun kustannusten hallitsematonta kasvua.

Koronaepidemian hoitoon liittyvät toimet ovat olleet erityisesti terveyspalveluissa toiminnan keskipisteenä, kun hybridistrategiaa on toteutettu läpi vuoden 2021. Koronapandemian vuoksi on syntynyt hoitovelkaa, jonka purkaminen voi aiheuttaa huomattavaa kustannusten kasvua eri palveluissa.

Joukkoliikenne

Koronapandemialla on ollut merkittävä vaikutus joukkoliikenteen matkustajamäärään ja siten lipputuloihin.

Pandemiasta johtuen määrälliset ja taloudelliset tavoitteet eivät tule toteutumaan talousarvioesityksessä 2021 kuvatulla tavalla. Matkustajamäärän lasku tulee näkymään myös vuoden 2022 toteutumisissa ja sillä on seurausvaikutuksia koko joukkoliikenteen kehittämiseen. Uudistukset linjastossa ja aikatauluissa eivät vastaa riittävän hyvin matkustajien tarpeita.

Digitalisaatio palveluiden kehittämisessä

Digitalisaation hyödyntäminen on yksi Oulun kaupunkistrategian keskeisistä painopisteistä (Digitaalinen Oulu ohjelma, KH 3.2.2020). Kaupunkikonsernin tavoitteena on edistää elinvoimaa ja palvelujen tehokkuutta ja vaikuttavuutta digitalisaation ja datan hyödyntämisen avulla. Kaupungin omaan toimintaan liittyvässä digitalisaation edistämässä on tunnistettu seuraavia riskejä: toimialat eivät tunnista uutta ja tehokkaampaa digitalisaatiota hyödyntävää toimintamallia, markkinoilta ei löydy teknologiaratkaisua prosessin uudistamiseksi, valitun ratkaisun hankinta tai käyttöönotto ja siihen liittyvä muutosjohtaminen epäonnistuu. Oulun Digi on suunnannut toimintaansa erityisesti digikehittämisen edistämiseen. ICT-palveluiden oma tuotanto on ulkoistettu ja Oulun Digi toimii palveluiden järjestäjänä.

Riskienhallintakeinoja digikehittämisessä ovat toimialakohtaisten ja yhteisten kehittämiskohteiden tunnistaminen, vaikutustenarviointi, systemaattinen johtaminen, toimeenpano ja seuranta Digitaalinen Oulu -ohjausryhmässä ja kaupungin johtoryhmätasolla. Kehittämiskohteet arvioidaan suhteessa kaupungin digitalisaatiolinjauksiin ja niille määritellään vaikuttavuustavoitteet, joiden toteutuminen varmistetaan muutoksenjohtamisen keinoin.

Digitaalinen turvallisuus ja ICT

Oulun kaupunkikonsernin toiminta on riippuvainen kriittisen palvelutuotannon ja digitaalisen turvallisuuden toimintavarmuudesta ja tietoturvasta. ICT-infrastruktuuriin liittyy teknisiä riskejä, mitkä toteutuessaan vaikuttavat tietojärjestelmien toimintavarmuuteen ja kaupungin palvelujen tuottamiseen. ICT-toimialalla on käynnissä muutos kokonais- ja pilvipalveluihin siirtymiseksi. Tämä on tuonut uudenlaisia riskejä tietoliikenteen ja tietoturvan suhteen, samalla kun oman henkilöstön tai kapasiteetin riittävyden riskit ovat pienentyneet palveluiden siirtyessä kumppanille. Toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi luodaan digitaalisen turvallisuuden hallintamalli, missä huolehditaan lakisääteisten velvoitteiden toteutumisesta, vastuiden selkeistä määrittelyistä ja yhteistoimintamallien sopimuksista. Oulun Digillä on yhdessä kumppaniverkostonsa kanssa kyky reagoida mah-

dollisiin ongelmiin ja virhetilanteisiin kaikkina vuorokauden aikoina. Oulun Digi vastaa tietoturvan ja tietosuojan ohjaamisesta ja seurannasta. ICT-palveluiden järjestämisessä tietoturvan ja tietosuojan rooli on merkittävä.

Tietoturvan ja tietosuojan kehittäminen jatkuu tiedonhallintalain, EU:n tietosuoja-asetuksen ja kansallisen tietosuojalain tuomien vaatimusten mukaisesti. Toimenpiteillä edistetään yhteiskunnan toimijoiden tiedonhallinnan yhdenmukaisuutta, tietoturvallisuutta ja tuetaan digitaalisia toimintamalleja turvaten kaupungin palvelutoiminnan henkilötietojen oikeaoppinen ja tarkoituksenmukainen käsittely. Toiminnan luotettavuutta tuetaan digitaalisen turvallisuuden hallintamallin kehittämällä. Henkilökunnan tietoturvatietoisuutta, osaamista ja uhkien kohtaamista parannetaan tietoiskuilla, opastavalla viestinnällä ja säännöllisellä koulutuksella. Henkilöstöä kannustetaan omaehtoiseen osaamisen kehittämiseen. Digitalisaation kehittämisen toimenpiteitä ja uusien tietoteknisten ratkaisuiden vaatimustenmukaisuutta ja soveltuvuutta arvioidaan tietoturvan ja tietosuojan näkökulmasta. Digitaalisen turvallisuuden hallintamalleja kehitetään, huomioiden myös Oulun Digin ICT-palveluiden ja tietoturvapalveluiden uudet kumppanuudet. Toimintamallit huomioidaan tietoturvapoliitikassa. Riskejä hallitaan vaikutusten arvioinnilla, omavalvonnalla ja auditointeja tekemällä. Kaupunki on vahvasti verkostoitunut kansallisen tason digitaalisen turvallisuuden kehittämiseen.

Henkilöstö

Digitalisaatio on muuttanut työskentelytapoja ja -välineitä, millä on vaikutusta henkilöstön tulevaisuuden osaamisvaatimuksiin. Eläköitymisen myötä kaupunkiorganisaatiosta poistuu paljon tietotaitoa ja ns. hiljaista tietoa, joiden säilyminen organisaation käytössä henkilöstömuutoksissa on haastavaa. Kilpailu osaavista henkilöistä on kiristynyt sekä yksityisen sektorin että valtion kanssa. Riskinä on osaavan henkilöstön saatavuus ja toisaalta pysyvyys Oulun kaupungin palveluksessa. Toisaalta koronaviruspandemia on tuonut esille toiminnan haavoittuvuuden poikkeustilanteissa. Tämän osalta on riittäväällä resurssoinnilla ja sijaisjärjestelyillä varmistettava toiminnan vakaa jatkuminen.

Osaamiseen liittyviä riskejä hallitaan mm. hyvällä henkilöstösuunnittelulla, tarjoamalla koulutusmahdollisuuksia, huolehtimalla työhyvinvoinnista ja -tyytyväisyydestä ja satsaamalla työpaikan houkuttelevuuteen. Henkilöstön osaamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota asiantuntemuksen varmistamiseksi tulevaisuuden vaatimuksissa. Osaamisen ja kyvykkyyden kehittämisen toimintaympäristön tarpeita vastaavaksi tulee olla jatkuvaa työtä.

Henkilöstön sairauspoissaolojen määrä on noussut v. 2017 jälkeen. Poissaoloista aiheutuu paitsi toiminnallisia häiriöitä myös merkittäviä kustannuksia esim. poissaoloajan palkkakuluina ja sijaiskustannuksina. Eri-tyistä huomiota tulee kiinnittää riittävän varhaisiin toimenpiteisiin, työyhteisöjen toimivuuteen sekä hyvään esimiestyöhön ja johtamiseen.

Infra ja kiinteistöt

Oulun kaupungin olemassa olevan infran rapautumista nopeuttavat vaativat luonnonolosuhteet ja ilmaston lämpeneminen. Korjausvelka kasvaa, kuntalaisten liikumisen turvallisuus heikkenee sekä Oulun kaupungin imago laskee. Hulevesiverkostot eivät riitä poikkeuksellisten sääilmiöiden vesienhallintaan. Infraan liittyvien riskien hallitsemiseksi korvausinvestointeihin on varattava riittävät resurssit.

Palveluverkkotarkastelun mukaan ja hyvinvointialueen toiminnan alkamisen myötä osa Oulun kaupungin kiinteistökannasta tulee jäämään käyttämättömäksi ja osa kiinteistöistä on jo nyt vajaakäytössä. Riskinä on, että käytöstä poistuvien kiinteistöjen ylläpitokustannukset jäävät edelleen rasittamaan kaupungin taloutta usean vuoden ajalle. Myös Oulun kaupungin tytäryhteisöjen omistuksessa on huomattava määrä kiinteistöjä, joiden hallinta ja kehittäminen ovat erityisen tärkeitä.

Konsernin pienenevät taloudelliset kokonaisresurssit vähentävät mahdollisuuksia rakennusten korjausinvestointeihin sekä kiinteistöjen hoitoon ja kunnossapitoon. Korjausvelan kasvu ja sen myötä kiinteistöjen kunnan rapistuminen ilmenee muun muassa sisäilmaongelmina. Riittämätön ylläpidon taloudellinen resursointi johtaa ennen pitkää siihen, että tilojen terveellisyys ja turvallisuus vaarantuu. Ennakoimattomat sisäilmaongelmat voivat asettaa rakennuksia toimintakieltoon ja lisätä ulkoavuokrattavien tilojen määrää. Lainsäädännöstä tulevat uudet tavoitteet hiilineutraalisuuden ja energian kulutuksen suhteen voivat lisätä investointitarpeita.

Sivistys- ja kulttuuripalveluiden operatiiviset riskitekijät liittyvät varhaiskasvatus-, perusopetus- ja lukiopalveluissa palveluverkon toimivuuteen sekä varhaiskasvatuspaikkojen ja perusopetuksen ja lukioiden tilojen riittävyteen.

Kiinteistöjen osalta maankäytön toteuttamisohjelman päivityksessä otetaan huomioon kouluverkkopäätökset. Nykyisten tilojen käyttöä tulee tehostaa ja tarpeettomista tiloista luopua kiinteistöjä kehittämällä siihen erikseen määrätyn työryhmän toimesta.

Turvallisuus

Turvallisuuden osalta painopiste on edelleen palvelutuotannon turvallisuuden ja yleisötapahtumien turvallisuuden kehittämisessä. Kaupungin henkilöstö kokee uhkailua ja painostusta yhä useammin työssään. Hyvän asiakaspalvelun tuottamiseksi on tärkeää, että henkilöstö kokee olonsa turvalliseksi työssään ja tältä osin kehittämistyö on jatkuvaa.

Yleisötapahtumien turvallisuuden osalta kaupungin roolina on erityisesti tapahtumakäyttöön suunniteltujen ja osoitettujen paikkojen ja tilojen infran kehittäminen siten, että ne tukevat tapahtumien turvallista järjestämistä. Itse tapahtumien turvallisuudesta vastaa aina tapahtumanjärjestäjä poliisi- ja pelastusviranomaisten ohjeiden ja vaatimusten mukaisesti.

Vesihuolto

Vakavat riskit liittyvät edelleen raakaveden puhdistusprosessiin ja sen kapasiteettiin sekä raakaveden hankintaan. Näihin riskeihin ei ole pystytty varautumaan riittävästi.

Keskeisin riski liittyy tällä hetkellä raakaveden puhdistusprosessiin ja sen kapasiteettiin. Molemmat pintaveden puhdistuslaitokset ovat vanhoja ja rakenteet tulevat vaatimaan saneerauksia. Vakava ja pidempiaikainen häiriö toisessa laitoksessa vaarantaa vedensaannin, koska yksi laitos ei voi turvata pitkäaikaisesti koko vedentarvetta ja nykyisiä laitoksia ei voida peruskorjata vedentuotannon häiriintymättä. Uuden vesilaitoksen rakentaminen edellyttää meneillään olevan kaavoituksen valmistumista. Laitosinvestointiin on varauduttu vuosille 2023-2024.

Oulun kantakaupungin (noin 150 000 asukasta) vedenhankinta on lähes yksinomaan Oulujoen raakaveden varassa ja valtakunnallisesti turvaluokitus on heikko (luokka III). Valtuusto teki päätöksen vedenhankinnan varmistamisesta toukokuussa 2015, minkä pohjalta lisätään pohjaveden käyttöä nykyisen pintavesijärjestelmän rinnalla, jolloin voidaan paremmin varautua erilaisiin vakaviin häiriötilanteisiin. Vedenhankinnan lupaprosessi on pitkittynyt, jonka jälkeen varaudutaan tekemään suuria investointeja.

Vesilaitosprosessit ovat erittäin riippuvaisia automaatio- ja tietojärjestelmistä, ict-ratkaisuista ja laajemmin koko kyberturvallisuuden tasosta, minkä osalta toimenpiteet suunnitellaan yhteistyössä kaupungin asiantuntijatahojen kanssa. Toimintariskeihin kuuluvat myös tärkeiden kemikaalien, laitteiden ja varaosien saatavuuden turvaaminen. Koronapandemian kaltainen erityistilanne on korostanut vesihuollon toimivuutta ja resurssointia yhteiskunnalle elintärkeän toiminnan turvaamiseksi.

1.8 Ympäristöasiat

Oulun kaupungin yli 200 000 asukkaan vesi-, energia- ja jätehuolto samoin kuin liikenne ja muu toiminta vaativat paitsi ympäristövastuullisuutta myös taloudellisia resursseja.

Merkittävä osa ympäristöasioiden kannalta keskeisistä tuotoista ja kuluista liittyy Kiertokaari Oy:n, Oulun Energia Oy:n ja Oulun Satama Oy:n toimintaan. Tästä syystä koko kaupunkia koskevat ympäristöasioiden taloudelliset tunnusluvut on eritelty peruskunnan (sisältäen liikelaitokset) ja kaupungin omistamien yhtiöiden kesken.

Vuonna 2021 peruskunnan yhteenlasketut ympäristötuotot olivat 22,0 milj. €, mikä on 7,3 % kaikista toimintatuotoista. Suurimmat tuotot tulivat aiempien vuosien tapaan jätevesimaksuista. Pienempiä tuottoja syntyi mm. rakennusvalvonnan laadunohjauksesta ja ympäristönsuojelun viranomaistehtävien hoidosta.

Yhtiöiden osalta ympäristötuotoista Kiertokaari Oy:llä merkittävin osa tuli jätteen vastaanottomaksuista, Oulun Energia Oy:llä päästöoikeuksien myynnistä ja Oulun Satama Oy:llä alusjätepalveluista. Kiertokaari saa huomattavia tuottoja myös kaatopaikkakaasun myynnistä ja biokaasun tuotannosta.

Peruskunnan yhteenlasketut ympäristökulut poistot mukaan lukien olivat 21,3 milj. €, mikä on 2 % kaikista toimintakuluista. Suurimmat toimintakulut aiheutuivat jätevesien käsittelystä. Muita merkittäviä kuluja aiheutti mm. kaupungin omassa toiminnassa syntyvien jätteiden keräilystä, kuljetuksesta ja käsittelystä, roskien siivouksesta sekä kevyen liikenteen edistämistoimista ja ympäristönsuojelun viranomaistehtävien hoidosta.

Yhtiöiden osalta Kiertokaari Oy:n kulut aiheutuivat pääosin jätteenkäsittelyalueiden toiminnasta. Oulun Energia Oy:n merkittävimmät kulut aiheutuivat päästöoikeuksien ostosta ja Oulun Satama Oy:n alusjätepalveluiden järjestämisestä.

Peruskunnan osalta ympäristöinvestointeja kertyi yhteensä kaikkiaan noin 15,4 milj. €, mikä on 16 % investointien kokonaismäärästä. Vuoden 2021 merkittävimmät investoinnit liittyivät jätevedenpuhdistukseen ja vesi- ja viemäriverkostoon, jätteen synnyn ehkäisyyn, katuvalojen energiatehokkuuden parantamiseen sekä kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen.

Yhtiöistä Kiertokaari Oy investoi jätteidenkäsittelyalueisiin ja Oulun Energia Oy jätevedenpuhdistukseen.

Ympäristönsuojelun edistämistä kuvaavissa luvuissa on mukana rakennusvalvonnan ennakoivan laadunohjauksen vaikuttavuus. Säästötasoa verrataan kulloinkin voimassa oleviin rakentamismääräyksiin ja valtakunnallisten määräysten kiristyminen otetaan huomioon energiansäästöä ja päästövähennystä laskettaessa.

Ympäristöohjelma

Ympäristöasioiden hallinnan ohjaus pohjautuu kaupunkistrategiaan 2026, jonka yhtenä toteuttamisohjelmaksi on Oulun kaupungin ympäristöohjelma 2026. Ympäristöohjelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 19.8.2019. Ohjelman tavoitteena on hyvän ympäristön tilan säilyttäminen ja kaupungin elinvoimaisuuden varmistaminen. Ympäristöohjelman lähtökohtana on kaupunkistrategian painopisteet ja niissä esitetyt linjaukset sekä kaupungin sopimukset ja sitoumukset ympäristöasioiden edistämiseksi. Ympäristöohjelma luo perustan hallintokuntien, liikelaitosten ja kaupungin omistamien yhtiöiden ympäristötavoitteiden asettamiselle ja toimintatapojen kehittämiseksi.

Ympäristöohjelman tavoitteiden toteutumisesta laaditaan vuosittain yhteenvetoraportti, jonka kokoamisesta vastaa Oulun seudun ympäristötoimi. Raportti käsitellään kaupunginhallituksessa kevään aikana. Ympäristöohjelman toteutumisesta kerrotaan lisäksi ympäristöohjelman uutiskirjeessä, joka ilmestyi vuonna 2021 seitsemän kertaa.

Ympäristöohjelmaan kirjatut kiertotalouden tiekartta, kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelma (SUMP) ja hulevesiohjelma valmistuivat. Luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen liittyvien periaatteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden valmistelu eteni.

Ilmastopolitiikka

Oulun kaupunki on allekirjoittanut Euroopan kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopimuksen (Covenant of Mayors for Climate and Energy, 2016), jonka tavoitteena on vähentää kasvihuonekaasupäästöjä vähintään 40 % vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Sopimukseen liittyy vuonna 2018 hyväksytty Oulun kaupungin kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelma eli SECAP (Sustainable Energy and Climate Action Plan). Sopimus koskee ennen kaikkea niitä toimintoja, joihin kaupunki voi omalla päätöksenteollaan ja toimillaan vaikuttaa. Vertailuvuotena vähennystavoitteessa on

vuosi 1990. SECAPiin on kirjattu 27 toimenpidettä, jotka koskevat kaupungin rakennuksia ja toimintoja, palvelurakennuksia, asuinrakennuksia, katuvalaistusta, liikennettä sekä jätehuoltoa. Lisäksi on esitetty energiantuotantoon ja uusiutuvan energian käytön lisäämiseen sekä eheään yhdyskuntarakenteeseen ja toimintamallien muutoksiin tähtääviä toimenpiteitä.

Toinen merkittävä sopimus on kunta-alan energiatehokkuussopimus (KETS 2017–2025), jossa kaupungin tavoitteena on 10,5 prosentin säästö omassa energiankulutuksessa vuoteen 2025 mennessä vuoden 2014 tasosta. Sopimus koskee kaupungin hallinnassa olevien rakennusten, katu- ja muun ulkovalaistuksen, vesi- ja jätehuollon, katuverkon ja muiden yleisten alueiden käytön ja ylläpidon sekä liikenteen ja kuljetusten energiankäyttöä sekä julkisia hankintoja. Sopimukseen liittyvä toimintasuunnitelma hyväksyttiin vuonna 2018. Toimintasuunnitelman päivitys aloitettiin loppuvuodesta 2021. Toteutuneista energiansäästötoimista raportoidaan vuosittain Motiva Oy:lle.

Energiahuolto

Oulun kaupungin lämmön- ja sähkönhankinnasta vastaa pääosin Oulun Energia Oy.

Pääasialliset hankintalähteet ovat Toppilan voimalaitokset, Merikosken vesivoimalaitos sekä Laanilan ekovoimalaitos ja Laanilan biovoimalaitos. Lestijärven tuulivoimapuiston osuuden hankinta lisää tuulivoiman osuutta lähivuosina.

Täydentäviä lämmönhankintalähteitä ovat vara- ja huipuvoimalaitokset sekä paikallinen teollisuus. Kierrätyskelpoisten materiaalien lisäksi lajittelulaitokselta saadaan polttoainetta sekä Laanilan biovoimalaitokseen että Laanilan ekovoimalaitokseen.

Oulun Energian tavoitteena on saavuttaa oman energiantuotannon hiilineutraalisuus vuoteen 2035 mennessä.

Vesihuolto

Oulun Vesi vastaa vedenjakelusta, viemäröinnistä ja jätevedenkäsittelystä koko Oulun alueella. Vesihuoltolaitokseen kuuluu kaksi pintavesilaitosta, noin kaksikymmentä pohjavedenottamoita, kaksi jätevedenpuhdistamoita sekä talousvesi-, viemäri- ja hulevesiviemäriverkosto. Suurimmalle osalle oululaisia verkostovesi valmistetaan Oulujoen vedestä. Oulunsalon, Haukiputaan, Kiimingin, Ylikiimingin ja Yli-lin alueilla käytettävä vesi on pohjaveettä.

Jätevedenkäsittely on keskittynyt Taskilan jätevedenpuhdistamoon. Taskilan puhdistamo vastaa yli 200 000 Oulun kaupungin sekä Muhoksen, Utajärven ja Iin kuntien asukkaiden jätevesien puhdistamisesta. Yli-lin taajama-alueen asukkaiden jätevedet johdetaan Yli-lin jätevedenpuhdistamolle.

Vuonna 2021 toteutettiin yksi haja-asutuksen viemäröintihanke. Lisäksi useita hankkeita on valmisteilla. Lietteenkäsittelyssä biokaasutuotannon osuus kasvoi 55 %:iin.

Jätehuolto ja materiaalien kierrätys

Kaupungin jätteenkäsittelystä sekä hyötyjätteiden ja vaarallisten jätteiden keräilystä vastaa Kiertokaari Oy. Yhdyskuntajäte ohjataan joko materiaali- tai energiahyötykäyttöön. Kiertokaari Oy:n toimialueelta kerättävä biojäte käsitellään biojätteen käsittelylaitoksella. Käsittelyssä syntyy energiana hyödynnettävää biokaasua ja ravinnerikasta lannoitetta. Jätekeskuksen yhteydessä toimii biokaasutankkaamo ja puhdistuslaitos.

Kiertokaari Oy:n rakentama joukkoliikenteen kaasubussien biokaasun tankkausasema otettiin käyttöön alkuvuodesta 2021. Kiimingissä sijaitsevan Väliimaan uuden kiertotalousalueen suunnittelutyö eteni. Alue mahdollistaa uusien kiertotaloustoimintojen ja yritysten sijoittumisen Ouluun.

Kaupungin materiaalitehokkuutta edistetään toimintatapoja muuttamalla ja erillisten hankkeiden avulla. Materiaalihallinnan kehittämistyöryhmä edistää kiertotalouden periaatteiden huomioonottamista Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen toiminnoissa. Tahkokankaalta kierto-ohjelma eteni. Kiertotalous on vahvasti mukana myös Hartaanselänrannan suunnittelussa ja näkyi vuonna 2021 mm. asemakaavatyössä.

Meluntorjunta

Oulun kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelmaan vuosille 2018–2023 on kirjattu pitkän aikavälin strategia melun vähentämiseksi sekä osoitettu seuraavalle viiden vuoden aikajaksolle meluntorjuntakohteita sekä lyhyen aikavälin tavoitteita melun vähentämiseksi. Suunnitelmaa hyödynnetään kaavoituksessa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa.

Yli 100 000 asukkaan väestökeskittymille on laadittava meluselvitys ja sen jälkeen toimintasuunnitelma melun ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi (EU:n ympäristömeludirektiivi). Tie- ja raideliikenteen käsittävää meluselvitys-

tystä laaditaan parhaillaan yhteistyössä konsultin, Oulun kaupungin, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ja Väyläviraston kanssa ja se valmistuu vuonna 2022. Lentomelun osalta selvityksen laatii Oulun lentoasema.

Melua vähentävinä toimenpiteinä asetettiin 30 km/h alueellinen nopeusrajoitus Oulunsuu-Maikkula -alueelle, Raattiin, Pikisaareen ja Holman alueelle sekä 40 km/h nopeusrajoitus Kajaanintielle.

Ilmanlaatu

Oulun kaupunki mittaa ilmanlaatua yhteistyössä ilmaa kuormittavien laitosten kanssa. Käytännön mittaustoiminnan hoitaa Oulun seudun ympäristötoimi. Ilmanlaatua mitataan kolmella kiinteällä mittausasemalla: Oulun keskustassa, Nokelassa ja Pyykösjärvellä.

Merkittävimmät ilmansaasteiden päästölähteet Oulussa ovat liikenne, energiantuotanto, teollisuuden hajupäästöt ja pientulisijojen käyttö. Lisäksi ilmansaasteita kulkeutuu Suomeen myös maan rajojen ulkopuolelta.

2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä 2021

Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen nykytilasta

Oulun kaupunginhallitus toteaa, että lautakunnat ja johtokunnat ovat toimineet vahvistetun talousarvion sekä kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti. Toimialojen ja liikelaitosten johtajat ovat huolehtineet osaltaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toteutuksesta kaupungin ohjeiden mukaisesti. Kaupunginhallitus toteaa toimielinten antamien selontekojen perusteella, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tila kokonaisuutena on hyvä. Sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä.

Sisäisen valvonnan selonteon tukena on suositeltu käytettäväksi Sisäinen valvonta ja kokonaisvaltainen riskienhallinta -ohjeen itsearviointikyselyä, joka perustuu yleisesti käytössä olevaan COSO ERM -viitekehikkoon.

Hallinto- ja johtamistapa

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kaupungin johtamis- ja ohjausjärjestelmää, strategista ja operatiivista toiminnan ja talouden suunnittelua, päätöksentekoa, seurantaa sekä poikkeamiin reagoimista ja suoriutumisen arviointia. Kaupunginvaltuuston hyväksymän hallintosäännön 9. luvussa on määritelty kuntalain edellyttämät kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen perusteet. Kaupunginhallitus vastaa hallintosäännön mukaisesti kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä, ohjeistamisesta, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Kaupunginjohtaja sekä tehtävälueiden muut johtavat viranhaltijat vastaavat hyvän johtamis- ja hallintotavan sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan

asianmukaisesta toteutumisesta ja tuloksellisuudesta vastuualueellaan, ohjeistavat alaisiaan toimintayksiköitä sekä raportoivat kaupunginhallituksen antaminen ohjeiden mukaisesti. Sisäinen tarkastus arvioi ja tarkastaa sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan sekä johtamis- ja hallintoprosessien toimivuutta, tuloksellisuutta ja kehittämistarpeita johdon päätöksenteon tueksi. Kaupunginhallituksen nimeämä tarkastustoimikunta valmistelee kaupunginhallitukselle päätettäväksi sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet, valvoo ja arvioi sisäisen valvonnan, konsernivalvonnan ja riskienhallinnan asianmukaista järjestämistä ja toteutumista, riittävyttä ja tehokkuutta sekä valmistelee kaupungin toimintakertomuksessa annettavan sisäisen valvonnan selonteon.

Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta (hallintosääntö 89 §). Konserniohjeen mukaan sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan järjestäminen kuuluu tytäryhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajien vastuulle.

Lautakunnat ja johtokunnat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä (hallintosääntö 91 §). Johtavat viranhaltijat ja esimiehet vastaavat sisäisen valvonnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta vastuualueellaan hallintosäännön 92 §:ssä määrättyllä tavalla. Esimiehen tehtävänä on luoda henkilöstölle edellytykset tehtävistä suoriutumiseen ja tavoitteiden saavuttamiseen (osana säännöllistä valvontaa) sekä ohjata ja valvoa alaistensa toimintaa.

Oulun kaupungin hallintosäännössä ja jatkodelegoimissa on määräykset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuista, työnjaosta ja tehtävistä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteet, kohteet ja menettelytavat määritellään tarkemmin kaupunginhallituksen (12.3.2018) hyväksymässä Sisäinen valvonta ja kokonaisvaltainen riskienhallinta -ohjeessa.

Oulun kaupunginvaltuuston (3.6.2019) hyväksymät eettiset ohjeet koskevat kaikkea Oulun kaupungin toimintaa ja toimijoita: työntekijöitä, viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä kunnassa, liikelaitoksissa ja kuntakonsernissa. Eettistä toimintaa ohjaavat kaupunkistrategian mukaiset arvot rohkeus, reiluus ja vastuullisuus. Tavoitteena on harmaan talouden tehokas kitkeminen, vastuulliset toimintatavat kuten yhdenvertainen kohtelu, päätösten puolueettomuus ja objektiiviset perustelut. Eettisillä toimintaperiaatteilla edistetään myös kuntalaisten luottamusta julkisten varojen käyttöön ja hyvän julkisen hallinnon toteutumiseen Oulun kaupungin toiminnassa.

Riskienhallinta

Sisäisen valvonnan järjestäminen perustuu riittävään ohjeistukseen ja läpi organisaation toteutuvaan systemaattiseen riskienhallintaan, jolloin katetaan olennaisimmat toimintaan ja talouteen liittyvät erilaiset riskit sekä ymmärretään riski myös mahdollisuudeksi. Kaupungin hallintokuntien ja liikelaitosten riskienarviointi perustuu riskienhallintasuunnitelmaan, jonka avulla toimialan johto arvioi merkittävimmät sisäiset ja ulkoiset strategiset, taloudelliset, operatiiviset ja vahinkoriskit. Kaikki lautakunnat ja johtokunnat ovat hyväksyneet toimialaansa koskevat riskienhallintasuunnitelmat lukuun ottamatta hyvinvointipalveluita ja Oulu-Koillismaan Pelastusliikelaitosta. Toimialoilla riskejä ja niiden hallintakeinoja on kuitenkin arvioitu vuoden 2021 aikana talousarvion ja tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä, mikä ylläpitää riskienhallintasuunnitelman ajantasaisuutta.

Toimialat ja konserniin kuuluvat yhteisöt raportoivat sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta konsernihallinnon omistajaohjauksen alaisuudessa toimivalle Kokonaisvaltainen riskienhallinta -työryhmälle. Lisäksi laatu-/toimintajärjestelmiä on käytössä mm. yhdyskunta- ja ympäristöpalveluissa, hyvinvointipalveluissa sekä Oulun Vesi- ja Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksessa. Riskienhallinnassa on edelleen kehitettävää.

Toimialojen ja liikelaitosten selonteoissa keskeisiksi yhteisiksi riskeiksi nousivat tietoturvaan ja -suojaan kohdistuvat rikkomukset, muutos- ja häiriötilanteet sekä IT-ympäristön toiminnan häiriöt ja IT-infrastruktuurin kokonaisarkkitehtuurin puutteet. Toinen toimialoille yhteinen riski oli henkilöstöön liittyvät tekijät kuten etätyöjohtaminen, työssä jaksaminen, henkilöstön pysyvyys, avainhenkilöriskit, osaaminen ja työvoiman rekrytointihaasteet. Myös toimintaympäristön muutokset, organisaation muutokset, hyvinvointialueorganisaation muutos ja koronaepidemia ovat keskeisiä teemoja riskienhallinnassa. Tarkempi kuvaus merkittävimmistä riskeistä on esitetty toimintakertomuksen kappaleessa 1.7.

Toteutuneet merkittävät riskit

- Koronaepidemia vaikutti kaupungin toimintaan edelleenkin koko vuoden 2021 aikana. Toimialoilla jouduttiin sopeuttamaan toimintaa joko palvelutarpeen vähentymisen tai palvelutarpeen muuttumisen osalta.
- Henkilöstön varallaoloa koskevien palkka-saatavavaatimusten vuoksi Oulu-Koillismaan pelastuslaitoksen tilinpäätöksessä 2021 on 5 milj. euron pakollinen varaus. Päätoimisten työntekijöiden osalta palkkasatavia koskevat vahingonkorvausvaatimukset ovat yhä kesken työtuomioistuimessa.
- Oulun kaupungin vahinkorahastosta korvattiin Oulun Tilapalvelut -liikelaitokselle Ahti-myrskyn aiheuttamasta Oulun kaupunginteatterin vesivahingosta aiheutuneita kustannuksia 350 tuhatta euroa.
- Hyvinvointipalveluissa kustannusten kasvu. Toimintamenot ilman koronasta aiheutuvia kustannuksia kasvoivat 4,8 % (33,7 milj. €) edelliseen vuoteen 2020 verrattuna.

Valvontatoimenpiteet

Valvontatoimenpiteillä pyritään varmistamaan, että lainsäädäntöä sekä Oulun kaupungin arvoja, ohjeita ja toimintaperiaatteita noudatetaan toimialoilla ja kaikilla organisaation tasoilla. Seuranta ja arviointi on osa normaalia toiminnan ja talouden suunnittelua ja päätöksentekoa. Suuri osa sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa toteutuu toimintaprosesseihin sisältyvinä päivittäisinä valvontatoimenpiteinä ja varmistuksina. Valvontatoimenpiteisiin kuuluvat mm. erilaiset hyväksymiset, valtuutukset, täsmäytykset, omaisuuden turvaamistoimet, toiminnan tarkastukset, työtehtävien eriyttäminen sekä tietojärjestelmien lokitietojen seuranta.

Toimintaohjeiden vastaisesta toiminnasta koituu yhdenmukaisesti seuraamuksia. Toimialat arvioivat sisäisen valvonnan puutteita ja kommunikoivat niistä tahoille, jotka ovat vastuussa korjaavista toimenpiteistä. Sisäinen tarkastus on vuosisuunnitelman mukaisissa tarkastuksissa tuonut esille sisäisen valvonnan kehittämiskohteita, joihin on pyydetty myös johdon ja tarkastuskohteiden toimenpidesuunnitelmia.

Väärinkäytöksiä ehkäistään mm. siten, että ns. vaarallisia työyhdistelmiä ei sallita, omia laskuja ei saa hyväksyä, jatkodelegoinnin noudattamista seuraamalla, maksukorttien rajatulla käytöllä, talouden seurannalla ja poissaolojen seurannalla. Asiakastietojen rajaamisella ja lokitietojen avulla seurataan, ettei luottamuksellisia

asiakastietoja käytetä väärin ja työntekijät pääsevät vain työtehtävissään tarvitsemiinsa tietoihin. Vuoden 2021 osalta ja tilinpäätöksen valmistumisvaiheessa ei ole tiedossa todettuja väärinkäytöksiä.

Oulun kaupunki on ottanut käyttöön Euroopan unionin lainsäädännön rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta annetun direktiivin (2019/1937) mukaisen ilmoituskanavan 17.12.2021, jonka kautta voi tehdä ilmoituksen epäilyistä väärinkäytöksestä joko omalla nimellä tai täysin anonyymisti (KH 7.12.2021 § 394). Väärinkäytösepäilyksien ilmoituskanava edistää kaupungin toiminnan avoimuutta ja luotettavuutta. Ilmoitukset väärinkäytösepäilyistä auttavat kehittämään kaupungin toimintaa ja estävät mahdollisia vahinkoja.

Tieto ja tiedonvälitys

Kaupunginhallitus ohjaa kaupungin viestintää. Kaupunginjohtaja ja hänen alaisuudessaan toimiva konsernihallinto huolehtii kaupungin toimintaan ja poliittiseen päätöksentekoon liittyvästä viestinnästä. Konsernihallinto vastaa kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja konsernihallinnon tiedottamisesta ja toimialat vastaavat omasta tiedottamisesta ja sen sisällöstä.

Hallintosäännössä (48 §) on määritelty kaupunginhallituksen, lauta- ja johtokuntien sekä asiakirjahallintaa johtavan viranhaltijan tehtävät ja vastuut tiedonhallinnan järjestämisestä tiedonhallintalain vaatimusten mukaisesti. Tilikauden aikana otettiin käyttöön Digiturvamalli-järjestelmä, johon on kuvattu ja määritelty tiedonhallintalain ja tietosuojalainsäädännön edellyttämiä tietoja. Järjestelmän käyttöönottoa jatketaan edelleen vuoden 2022 aikana. Lisäksi samassa yhteydessä on päivitetty toimialojen tiedonhallintasuunnitelmia.

Asianhallintajärjestelmään kirjattujen päätösten perusteiden luotettavuutta pyritään varmistamaan riittävällä seurannalla ja viemällä asiat tiedoksi asianosaisille ja ylemmälle päättävällä taholle. Toimialojen, konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen ja osakkuusyhtiöiden raportointi kaupunginhallitukselle ja valtuustolle talouden ja toiminnan suunnittelusta sekä seurannasta on vakiintunut. Toimialat ovat kehittäneet edelleen omaa raportointiaan ja tiedontuotantoaan talous- ja toimintaprosesseihin liittyen.

Raportointi- ja tietojärjestelmien arvioidaan tuottavan luotettavaa, ajantasaista ja riittävää tietoa päätöksenteon tueksi. Tiedonkulku on varmistettu yhteisillä toimintamalleilla muun toiminnan ja talouden suunnittelussa ja seurannassa.

Seuranta ja arviointi

Suuri osa sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa toteutuu toimintaprosesseihin sisältyvinä päivittäisinä valvontatoimenpiteinä ja varmistuksina arkipäivän työssä, keskusteluissa eri henkilöiden kanssa ja johtoryhmän keskusteluissa. Kehittämiskohteita tunnistetaan myös kaupungin sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen tekemien havaintojen pohjalta. Hyviä käytäntöjä levitetään ja kehittämiskohteisiin tartutaan.

Toimialojen selonteoissa yleisinä kehittämiskohteina nähtiin tietoturvan ja -suojaan, henkilöstön osaamisen ja kriittisiksi määriteltyjen työtehtävien resursoinnin varmistaminen. Myös työyhteisön ja yksilön hyvinvointi ja työssäjaksaminen sekä esimiestyö nousivat esiin kehittämiskohteissa. Hankintoihin, kilpailutukseen ja sopimushallintaan liittyvää osaamista on kehitettävä edelleen, vaikka osaamista onkin vahvistettu mm. henkilöstöä kouluttamalla ja ohjeistuksia selkiyttämällä. Teknisillä toimialoilla kehittämiskohteet liittyivät perustehtävien hoitamiseen; veden puhdistuksen ja viemäriverkoston laatuun, kiinteistöjen korjauksiin ja palveluverkon muutoksiin/kiinteistökehitykseen.

Tietojärjestelmiin liittyvä jatkuva arviointitarve tietotarpeiden ja rakenteiden sekä teknologian kehittyessä. Suurimmat riskit liittyvät järjestelmien toimivuuteen, tietojen oikeellisuuteen ja saatavuuteen ja kyberturvallisuuteen. Kriittisiin palvelutuotanto- ja tietoliikennejärjestelmiin liittyvä teknisiä riskejä, jotka vaikuttavat toteutuessaan järjestelmien toimintavarmuuteen.

Sisäinen tarkastus toteuttaa sisäisen valvontajärjestelmän riittävyyden ja toimivuuden arviointia. Riskienarviointia tehdään kaikilla toimialoilla. Teknisillä toimialoilla laatu- ja toimintajärjestelmien arviointiin sisältyy säännölliset ja standardoidut auditoinnit tai arvioinnit sekä johdon katselmukset.

Tarkastuslautakunta voi esittää arviointikertomuksensa arvionsa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilasta.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Sisäinen tarkastus on osa kaupungin johtamis- ja ohjausjärjestelmää, joka toimii suoraan kaupunginjohtajan alaisuudessa. Sen tehtävänä on tuottaa lisäarvoa kaupunginjohdolle päätöksenteon tueksi ja avustaa johtoa heidän valvontaveloitteensa toteutuksessa. Sisäisen tarkastuksen tehtävät on määritelty hallintosäännössä ja sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa. Oulun kaupungin konserniohjeen mukaan sisäisellä tarkastuksella

on oikeus tarkastaa myös tytäryhteisöjä. Tytäryhteisöjä ohjaavat Hyvä hallintotapa ja johtaminen -suositukset.

Kaupunginhallituksen nimeämä tarkastustoimikunta valvoo ja arvioi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan asianmukaista järjestämistä ja toteutumista, riittävyyttä ja tehokkuutta sekä hyvän hallinto- ja johtamistavan toteutumista. Tarkastustoimikunnan esittelijänä toimii tarkastuspäällikkö. Vuoden 2021 aikana tarkastustoimikunta kokoontui neljä kertaa. Sisäinen tarkastus raportoi kirjallisesti puolivuositain tekemiensä arviointien ja tarkastusten tuloksista sekä kehittämissuosituksista tarkastustoimikunnalle, kaupunginjohtajalle, tilintarkastajille ja tarkastuslautakunnalle.

Kaupunginjohtaja hyväksyy ja tarkastustoimikunta käsittelee sisäisen tarkastuksen yksikön vuosisuunnitelman mukaiset riskiperusteisesti valitut tarkastuskohdet. Tarkastusten tavoitteena on varmentaa ja arvioida sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaista toimivuutta ja tuloksellisuutta sekä hyvän hallintotavan toteutumista johtamis- ja toimintaprosesseissa. Vuosisuunnitelman tarkastuskohdet on myös käyty läpi tilintarkastajan ja ulkoisen tarkastuksen kanssa mahdollisten päällekkäisyyksien välttämiseksi.

Vuosisuunnitelman 2021 tarkastuksen toteutuivat suunnitelman mukaisesti. Sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman 2021 tarkastukset ja arvioinnit koskivat muun muassa hyvän hallintotavan ja sisäisen valvonnan toteutumista tytäryhtiössä, sisäisen laskutusprosessin toimivuutta, tavaroiden ja palveluiden pienhankintoja, maksukorttiosastoja, henkilöstökulujen maksatuksen

asianmukaisuutta, etätyöskentelyn tietoturvan ja tietosuojaan toteutumista kaupungin pilvipalveluympäristössä sekä käteiskassojen valvontaa. Tarkastuksista laadittiin 9 raporttia ja havaintojen perusteella annettiin yhteensä 31 suositusta, joihin pyydettiin myös tarkastuskohteen johdolta kommentit sekä toimenpidesuunnitelmat sisäisen valvonnan parantamiseksi. Osaan havainnoista ja suosituksista on tehty korjaavat toimenpiteet viipymättä. Toimenpidesuunnitelmien perusteella sisäinen tarkastus arvioi seurantatarkastuksen tarpeen ja ajankohdan.

Vuoden 2021 keskeiset tarkastushavainnot ja suositukset koskivat riittävää sisäisen valvonnan toimivuutta tarkastuksen kohteena olleissa toimintaprosesseissa, kaupungin ohjeistuksen ja hyvän hallintotavan noudattamista, riittävää dokumentointia ja toimintaprosessien digitalisaation edistämistä. Kehittämiskohteissa tuotiin esiin toimialoille yhteisen toimintaprosessien selkeä ohjeistaminen ja yhdenmukainen toiminta sekä riittävä toimiala- ja kaupunkitasoinen seuranta ja valvonta hyödyntäen tietojärjestelmien tuottamaa tietoa.

Tarkastustyön lisäksi sisäinen tarkastus on osallistunut asiantuntijana eri työryhmiin (mm. väärinkäytösilmoituskanavan käyttöönotto ja sähköisten palveluiden kehittämisprojekti) ja toiminut keskustelukumppanina viranhaltijoiden sekä hallinnon ja talouden henkilöstön kanssa valvonnan ja riskienhallinnan asioissa.

3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta kuvataan rahoituslaskelmassa. Molempien laskelmien ja niistä laskettavien tunnuslukujen tehtävänä on osoittaa rahoituksen riittävyys. Rahoituslaskelmassa osoitetaan edelleen, miten investoinnit, sijoitukset ja lainanlyhennykset tulorahoituksen lisäksi muuten rahoitetaan.

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tuottoina kertynyt tilikauden tulorahoitus riittää palvelujen tuot-

tamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Virallisessa tuloslaskelmassa esitetään ns. ulkoiset erät eli tuotot, jotka on saatu kaupungin ulkopuolelta ja kulut, jotka ovat syntyneet hankinnoista kaupungin ulkopuolelta. Viralliseen tuloslaskelmaan sisältyvät peruskunnan hallintokuntien lisäksi taseyksiköt sekä liikelaitokset. Tuloksesta on eliminoitu pois kaikki Oulun kaupungin keskinäiset tilikauden aikaiset taloustapahtumat.

TULOSLASKELMA OULUN KAUPUNKI 1 000 €	TP2021	TP2020	EROTUS TP2021 - TP2020	TA2021+ MUUTOKSET
Toimintatuotot	301 425	240 738	60 687	260 416
Valmistus omaan käyttöön	17 622	18 217	-595	15 557
Toimintakulut	-1 436 823	-1 346 596	-90 227	-1 426 596
Toimintakate	-1 117 777	-1 087 642	-30 135	-1 150 623
Verotulot	898 877	824 135	74 742	889 917
Valtionosuudet	322 790	354 281	-31 491	321 729
Rahoitustuotot- ja kulut	19 600	5 624	13 976	13 678
Korkotuotot	12 285	10 441	1 844	11 619
Muut rahoitustuotot	18 711	13 181	5 530	14 805
Korkokulut	-10 859	-10 688	-171	-11 492
Muut rahoituskulut	-537	-7 309	6 773	-1 254
Vuosikate	123 490	96 398	27 093	74 701
Poistot ja arvonalentumiset	-94 963	-82 956	-12 007	-82 096
Suunnitelmapoistot	-87 229	-83 536	-3 693	-81 896
Arvonalentumiset	-7 734	580	-8 314	-200
Tilikauden tulos	28 527	13 442	15 086	-7 395
Poistoeron muutos	-1 298	3 758	-5 056	-3 812
Vapaaehtoisten varausten muutos	0	-4 500	4 500	2 000
Yli-/alijäämä	27 955	12 699	15 255	-9 207

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP2021	TP2020	TP2019	TP2018
Toimintatuotot/Toimintakulut %	21,2	18,1	19,6	19,5
Vuosikate/Poistot %	130,0	116,2	49,2	71,1
Vuosikate €/asukas	589	464	208	284
Asukasluku vuoden lopussa	209 648	207 620	205 782	203 659

Oulun kaupungin tilikauden tulos muodostui 28,5 milj. euroa ylijäämäiseksi. Vuoteen 2020 verrattuna parani tulos 15,1 milj. euroa. Tilikauden ylijäämä noin 28 milj. euroa saavutettiin pääosin verorahoituksen (43,3 milj. euroa), korona-avustusten (39,8 milj. euroa) ja Oulun

Työterveys Virta Oy:n myynnin (11,8 milj. euroa) avulla. Toimintakate toteutui 30,1 milj. euroa edellisvuotta heikompana, siihen vaikutti toimintakulujen kasvu 90,2 milj. euroa (6,7 %) vuodesta 2020.

KERTAVAIKUTTEISET TUOTOT, MILJ. EUROA	TP2021	TAM2021	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017	TP2016	TP2015
Yhdistymisavustus	-	-	-	-	-	-	-	1,8
Valtionosuuden kompensatio	-	-	-	-	-	6,6	6,6	6,6
Autopaikkavelvoitemaksut	-	-	-	-	-	-	-	3,1
Oulun Asuntohankinta Oy osakekauppa	-	-	-	-	-	-	2,1	-
Pateniemen rannan sop.korvaukset	-	-	-	-	-	3,6	-	-
Partnera Oy pääoman palautus	-	-	-	-	-	-	-	7,1
Keskustan terveysaseman myynti (Sammakkotalo)	-	-	-	-	-	-	1,2	-
Maankäyttökorvaus PPSHP	-	-	-	9,8	-	-	-	-
Medipolis GMP Kiviharjuntie	-	-	-	-	-	1,2	-	-
Valistustalo Oy:ltä saatu viimeinen jako-osuus	-	-	-	-	0,9	-	-	-
ELY-avustuksen tuloutus	0,5	0,5	0,2	-	1,0	-	-	-
Partnera osinko	-	-	-	-	-	26,3	-	21,5
Karjasillan ja Välivainion koulujen tonttivuokra	-	-	3,0	-	-	-	-	-
Technopoliksen osakkeiden myyntivoitto	-	-	-	-	9,4	-	0,4	-
Rahoitusarvopaperit myyntivoitot/tappiot netto	2,3	2,2	0,5	1,6	0,3	0,5	0,6	1,6
Rahoitusarvopaperit arvostukset netto	4,3	0,1	-	6,7	-	-	0,4	-
Kiinteistöyhtiöiden osakkeiden myynnin luovutustulot	-	-	0,8	-	-	-	-	-
Osakkeiden myyntivoitto	12,2	11,8	0,2	-	-	-	-	-
Talousarvion ylittävät osinkotuotot konserniyhteisöiltä	-	-	3,9	-	-	-	-	-
Maankäyttökorvaus	-	-	3,0	-	-	-	-	-
Valtion tukipaketti / avustukset	-	1,7	4,5	-	-	-	-	-
Valtion tukipaketti / verotulot	13,7	13,7	9,5	-	-	-	-	-
Valtion tukipaketti / valtionosuudet	-	-	58,7	-	-	-	-	-
Yhteensä	33,0	30,0	84,3	18,1	11,6	38,2	11,3	41,7

KERTAVAIKUTTEISET KULUT, MILJ. EUROA	TP2021	TA2021	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017	TP2016	TP2015
Oulu-Koillismaa pelastuslaitos pakollinen varaus (kohdistettu henkilöstömenoihin)	-	-	-	-2,6	-	-	-	-3,5
Tuloksellisuuserä (henkilöstömenot)	-	-	-	-	-3,2	-	-	-
Rahoitusarvopaperit arvostukset netto	-	-	-6,1	-	-6,8	-1,4	-	-2,2
Verotulojen lykkäysmenettelyn kompensatian takaisinmaksu	-3,1	-3,1	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	-3,1	-3,1	-6,1	-2,6	-10,0	-1,4	0,0	-5,7

YHTEENSÄ VAIKUTUS VUOSIKATTEESEEN	29,9	26,9	78,2	15,5	1,6	36,8	11,3	36,0
Pysyvien vastaavien arvostukset	-4,5	-0,2	0,6	-3,9	-0,8	-0,2	-3,3	-1,6
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-4,5	-0,2	0,6	-3,9	-0,8	-0,2	-3,3	-1,6
YHTEENSÄ VAIKUTUS YLI- JA ALIJÄÄMÄÄN	25,4	26,7	78,8	11,6	0,8	36,6	8,0	34,4

Ilman kertavaikutteisia eriä muodostuisi Oulun kaupungin tulos 2,2 milj. euroa ylijäämäiseksi. Tuloslaskelmaan sisältyi vuotta 2021 koskevinä tulosta parantavina kertavaikutteisina eriä 33 milj. euroa mm. Oulun Työterveys

Virta Oy:n myynti Pihlajalinnalle 11,8 milj. eurolla. Tulosta heikentävinä kertavaikutteisina erinä tilikauden ylijäämään sisältyi verotulojen lykkäysmenettelyn kompensointitakausmaksu 3,1 milj. euroa.

PERUSKUNNAN ULKOISET TOIMINTATUOTOT 1 000 €	TP2021	TP2020	ERO	ERO-%
Keskusvaalilautakunta	229	0	229	-
Tarkastuslautakunta	0	3	-2	-81,1
Kaupunginvaltuusto	1	0	1	1 693,9
Kaupunginhallitus	12 984	1 960	11 024	562,5
Hyvinvointilautakunta	90 073	52 073	38 000	73,0
Sivistys- ja kulttuurilautakunta	31 648	25 630	6 018	23,5
Rakennuslautakunta	3 741	3 733	8	0,2
Yhdyskuntalautakunta	82 113	79 585	2 528	3,2
Yhdyskuntalautakunta ilman joukkoliikennettä	64 251	61 824	2 426	3,9
Joukkoliikenne	17 862	17 760	102	0,6
Peruskunta yhteensä	220 790	162 983	57 807	35,5

Ulkoisten toimintatuottojen kokonaismäärä 301,4 milj. euroa kasvoi edellisestä vuodesta 60,7 milj. euroa.

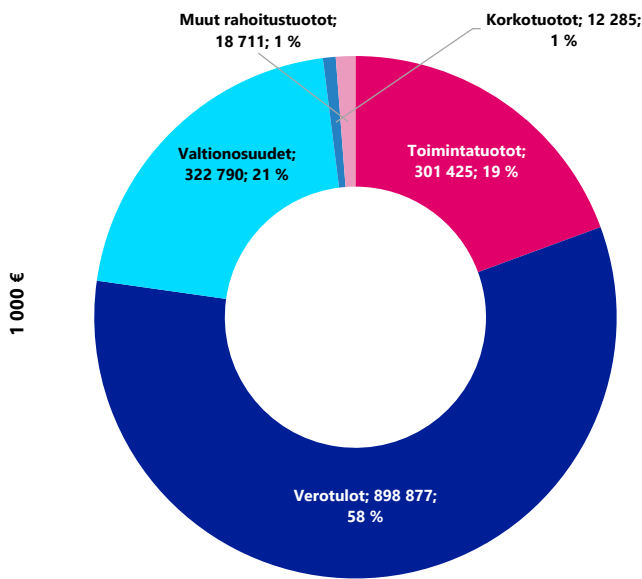
Toimintatuotot olivat 60,7 milj. euroa (25,2 %) suuremmat edellisen vuoden tilinpäätökseen nähden. Erityisesti tuet ja avustukset toteutuivat huomattavasti suurem-

pina. Valtio myönsi Oulun kaupungille 39,8 milj. euroa korona-avustuksia. Hyvinvointilautakunnan osuus koronaan liittyvistä avustuksista oli 34,6 milj. euroa, sivistys- ja kulttuurilautakunta 2,7 milj. euroa ja yhdyskuntalautakunta (joukkoliikenne) 2,6 milj. euroa.

LIIKELAITOSTEN ULKOISET TOIMINTATUOTOT 1 000 €	TP2021	TP2020	ERO	ERO-%
Oulun Vesi -liikelaitos	37 943	35 543	2 400	6,8
Business Oulu -liikelaitos	4 022	5 120	-1 098	-21,4
Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos	24 451	23 261	1 190	5,1
Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitos	2 194	2 079	115	5,5
Oulun Tilapalvelut -liikelaitos	1 407	2 390	-983	-41,1
Oulun Infra -liikelaitos	1 343	1 450	-107	-7,4
Oulun Digi -liikelaitos	2 982	3 249	-266	-8,2
Liikelaitokset yhteensä	74 344	73 093	1 251	1,7

Oulun Vesi liikelaitoksen liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta mm. vesimaksut (6,8 %) ja laskutetun jäteveden määrät (5,1 %) kasvoivat. Perusmaksujen keskimääräiseen kasvuun (3,5 %) vaikutti käyttöpaikkojen määrällinen kasvu. Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen

toimintatuotot toteutuivat 1,2 milj. euroa suurempina, mm. ensihoidon tehtävämäärän kasvu palasi sille kasvukäyrälle, jolla se oli ennen koronan aiheuttamaa tehtävämäärän laskua vuonna 2020.

Kuva 4. Oulun kaupungin tuottopohja TP2021

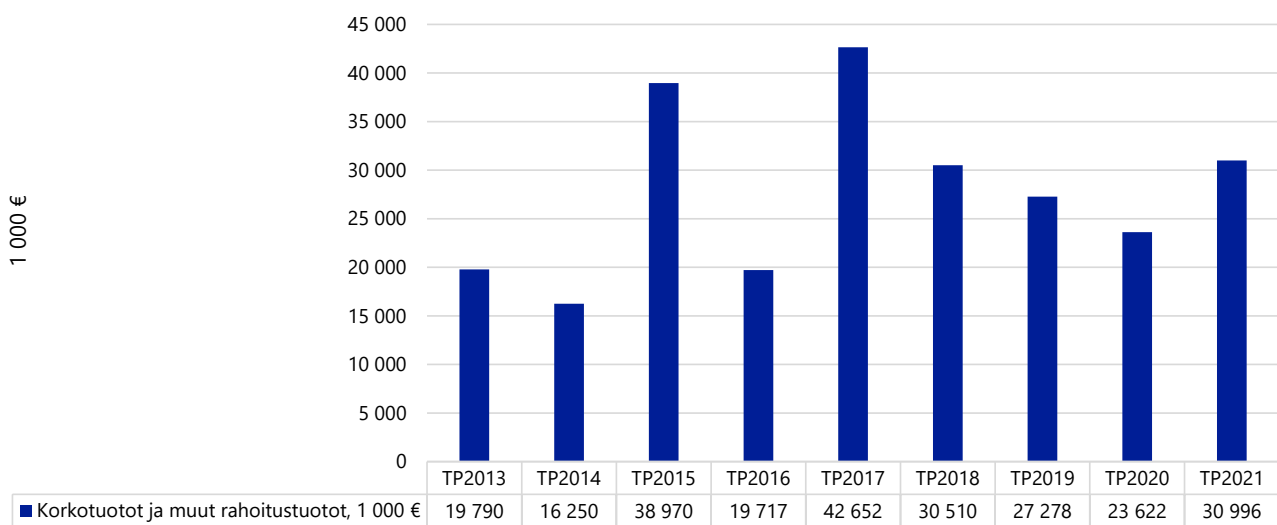
Maksutuottoja kertyi edelliseen vuoteen verrattuna 6,3 milj. euroa enemmän. Hyvinvointilautakunnan kasvu toteutui 3,2 milj. euroa (12,2 %) suurempana. Kasvua selittää asiakasmaksulain uudistuminen 1.7.2021 alkaen,

mikä kasvatti asiakasmaksutuloja. Sivistys- ja kulttuuri- lautakunnan maksutuottojen suurempi toteuma (1,6 milj. euroa) kohdistui varhaiskasvatukseen asiakasmaksuihin (noin 1,5 milj. euroa). Yhdyskuntalautakunnan parempi toteuma (noin 1,2 milj. euroa) näkyy mm. maankäyttö- ja kehittämiskorvauksien ja muiden yhdyskuntapalveluiden maksuissa.

Myyntituotot paranivat 2 milj. euroa edellisestä vuodesta. Oulun Vesi liikelaitoksen myyntituotot kasvoivat vuoden takaisesta 2,4 milj. euroa, kun myydyin talousveden ja laskutetun jäteveden määrät kasvoivat.

Muiden toimintatuottojen toteuma kasvoi 13,3 milj. euroa edellisestä vuodesta, erityisesti muut toimintatuotot. Erä sisältää Työterveys Virta Oy:n myynnin (11,8 milj. euroa) Pihlajalinnalle maaliskuussa 2021.

Verorahoitus kokonaisuudessaan kasvoi edellisvuodesta 3,7 prosenttia (noin 43,3 milj. eurolla). Verotulojen osuus oli 74,7 milj. euroa suuremmat ja valtionosuudet laskivat 31,5 milj. eurolla vuoden 2020 tilinpäätöksestä. Kunnallisveron kertymä oli edellistä vuotta 46 milj. euroa, yhteisöverot 22,6 milj. euroa ja kiinteistöverot 6,1 milj. euroa suuremmat.

Korkotuotot olivat 1,8 milj. euroa ja muut rahoitustuotot 5,5 milj. euroa vuotta 2020 paremmat. Korkotuottoihin on kirjattu Oulu Energia-konsernin pääomalainan korkoa 6,8 milj. euroa. Pääsoin rahoitustuottojen suurem-

pan toteumaan vaikuttaa tilinpäätökseen 2021 kirjatut arvonalentumisten palautukset 4,6 milj. euroa. Osinkotuotot pysyivät lähestulkoon edellisen vuoden tasolla 10,2 milj. euroa (TP2020 10,4 milj. euroa).

PERUSKUNNAN ULKOISET TOIMINTAKULUT 1 000 €	TP2021	TP2020	ERO	ERO-%
Keskusvaalilautakunta	-431	-4	-428	12 119,1
Tarkastuslautakunta	-515	-496	-19	3,9
Kaupunginvaltuusto	-387	-248	-138	55,6
Kaupunginhallitus	-36 221	-28 854	-7 367	25,5
Hyvinvointilautakunta	-714 348	-672 116	-42 232	6,3
Sivistys- ja kulttuurilautakunta	-361 113	-338 988	-22 125	6,5
Rakennuslautakunta	-2 687	-2 586	-101	3,9
Yhdyskuntalautakunta	-53 005	-49 325	-3 680	7,5
Yhdyskuntalautakunta ilman joukkoliikennettä	-23 848	-22 697	-1 151	5,1
Joukkoliikenne	-29 157	-26 629	-2 528	9,5
Peruskunta yhteensä	-1 168 708	-1 092 618	-76 090	7,0

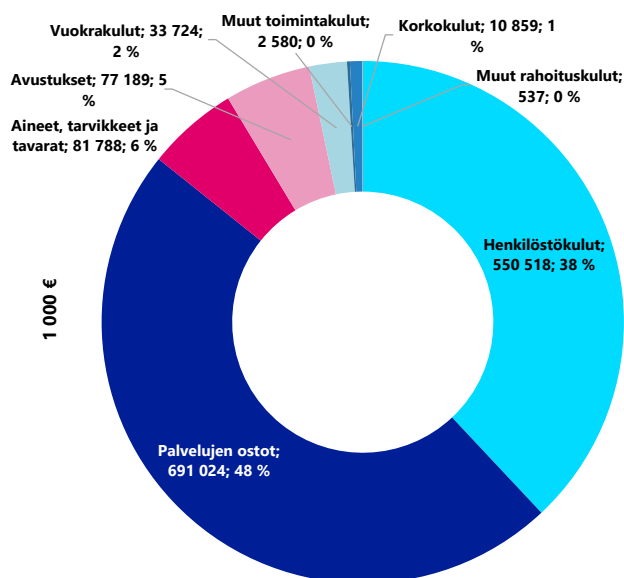
Oulun kaupungin ulkoisten toimintakulujen kokonaismäärä oli yhteensä 1 436,8 milj. euroa ja ne olivat kasvaneet vuodesta 2020 noin 90,2 milj. euroa (6,7 %). Erityisesti olivat kasvaneet palvelujen ostot ja henkilös-

tökulut. Suurimmat toimintakulujen kasvut toteutuivat hyvinvointilautakunnassa (6,3 %), sivistys- ja kulttuurilautakunnassa (6,5 %), kaupunginhallituksessa (25,5 %) ja yhdyskuntalautakunnassa (7,5 %).

LIIKELAITOSTEN ULKOISET TOIMINTAKULUT 1 000 €	TP2021	TP2020	ERO	ERO-%
Oulun Vesi -liikelaitos	-17 147	-15 936	-1 211	7,6
Business Oulu -liikelaitos	-44 155	-41 241	-2 913	7,1
Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos	-34 558	-32 578	-1 980	6,1
Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitos	-4 102	-4 144	42	-1,0
Oulun Tilapalvelut -liikelaitos	-116 505	-108 661	-7 843	7,2
Oulun Infra -liikelaitos	-32 708	-32 161	-547	1,7
Oulun Digi -liikelaitos	-17 196	-17 275	79	-0,5
Liikelaitokset yhteensä	-266 371	-251 996	-14 374	5,7

Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen toimintakulujen kasvuun vaikuttaa ateria- ja puhtauspalveluiden ulkoistus ja vuokratulujen kasvu. Business Oulu -liikelaitoksen toimintakulujen suurempaan kertymään (7,1 %) edelli-

seen vuoteen verrattuna vaikutti työllisyyden kuntakoikeilun käynnistyminen maaliskuussa 2021, mikä vaikutti varsinkin henkilöstökulujen kasvuun.

Kuva 5. Oulun kaupungin toiminta- ja rahoituskulut TP2021

Palveluiden ostojen toteuma oli 691 milj. euroa ja ne olivat Oulun kaupungin suurin ulkoinen kuluerä, josta erikoissairaanhoidon osuus oli 274,2 milj. euroa (39,7 %). Palvelusetelikulut siirtyivät avustusten tiliryhmästä palvelujen ostojen tiliryhmään vuonna 2021. Kasvu palveluiden ostoissa ilman palvelusetelikuluja (61,3 milj. euroa) toteutui 46,2 milj. euroa (7,9 %) edellisen vuoden tilinpäätöksestä. Suurinta kasvu oli hyvinvointilautakunnassa 28,2 milj. euroa (6,7 %). Koronapandemiaan liittyviä palvelujen ostoja toteutui noin 13,2 milj. euroa. Asiakaspalvelujen ostoihin sisältyi mm. ostopalvelutuottajalta hankittu koronatestaus ja yhteispäivystyksessä tehty koronatestaus. Muiden palvelujen ostoissa on mukana kaupungin testauspisteissä otettujen koronanäytteiden analyysien kustannukset sekä koronatyöhön liittyvät tukipalvelut. Lisäksi muiden palvelujen ostojen kasvuun vaikutti mm. tehostetun palveluasumisen ateriamaksujen siirtyminen 1.7.2021 alkaen kunnan maksettavaksi (3,1 milj. euroa) mm. ikäihmisten ja sosiaalisen hyvinvoinnin palveluissa.

Sivistys- ja kulttuuripalveluiden palveluiden ostojen toteuma kasvoi 5,9 milj. euroa edellisestä vuodesta (ilman palvelusetelikuluja) ja siihen vaikuttivat mm. 74 koulu-sihteerin siirtyminen liikkeenluovutuksen kautta Monetra Oulu Oy:n palvelukseen. Varhaiskasvatuksen palvelusetelikulujen toteuma oli 1,1 milj. euroa edellisvuotta suurempi. Yhdyskuntalautakunnan palvelujen ostot kasvoivat 2,7 milj. euroa vuoden 2020 tilinpäätöksestä, joukko- ja palveluliikenteen osuus kasvusta oli 2 milj. euroa. Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen palvelujen ostojen kertymä toteutui 6,1 milj. eurona suurempana, sitä selittää mm. ateria- ja puhtauspalveluiden ulkoistukseen myötä kustannusten siirtyminen henkilöstökuluista pal-

velujen ostoihin. Palvelusetelikulut olivat edellisvuotta 1,4 milj. euroa suuremmat. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan ylitykseen (0,9 milj. euroa) vaikuttavat 1.8.2021 tehty varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutoksesta johtuva kompensatio.

Henkilöstökulujen toteuma 550,5 milj. euroa kasvoi edellisestä vuodesta 28 milj. eurolla, yleis- ja palkankorotuksen lisäsivät henkilöstökuluja koko kaupungin tasolla. Merkittävin kasvu toteutui sivistys- ja kulttuurilautakunnassa 13,4 milj. euron (5,4 %). Henkilöstökulujen kasvuun vaikutti mm. se, että vuonna 2020 oli palkanmaksun osalta keskeytyksiä ja henkilöstökustannukset laskivat normaalia alemmaksi. Valtion korona-avustukset lisäsivät hankkeiden henkilöstömäärää. Hankerahoituksella on palkattu päiväkoteihin ja kouluihin mm. koulunkäynninohjaajia, perusopetuksen luokanopettajia ja erityisopettajia sekä varhaiskasvatuksen opettajia. Lisäksi kasvava palvelutarve varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa lisäsivät henkilöstön määrää.

Hyvinvointilautakunnan henkilöstökulut olivat 11,1 milj. euroa (6,6 %) edellisvuotta suuremmat, koronapandemia lisäsi henkilöstökuluja (6,9 milj. euroa).

Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen henkilöstökulut toteutuivat 1,2 milj. euroa edellistä vuotta suurempina, kun varallaoloista luovuttiin kesäkuun alussa 2021 ja korvaavina toimenpiteinä oli perustettava uusia palomiesten virkoja maakuntiin. Linnanmaan kokonaan uusi paloasema valmistui elokuussa 2021 ja sen miehittämiseksi perustettiin (ja perustetaan 2022) lisää palomiesten virkoja. Business Oulu -liikelaitoksen henkilöstökuluja kasvatti (0,9 milj. euroa) työllisyyden kuntakoikeilun käynnistyminen maaliskuussa 2021. Oulun Tilapalvelut liikelaitoksen henkilöstökulujen alenemaa 4,5 milj. euroa, selittää ateria- ja puhtauspalveluiden ulkoistukseen myötä kulujen siirtyminen henkilöstökuluista palvelujen ostoihin.

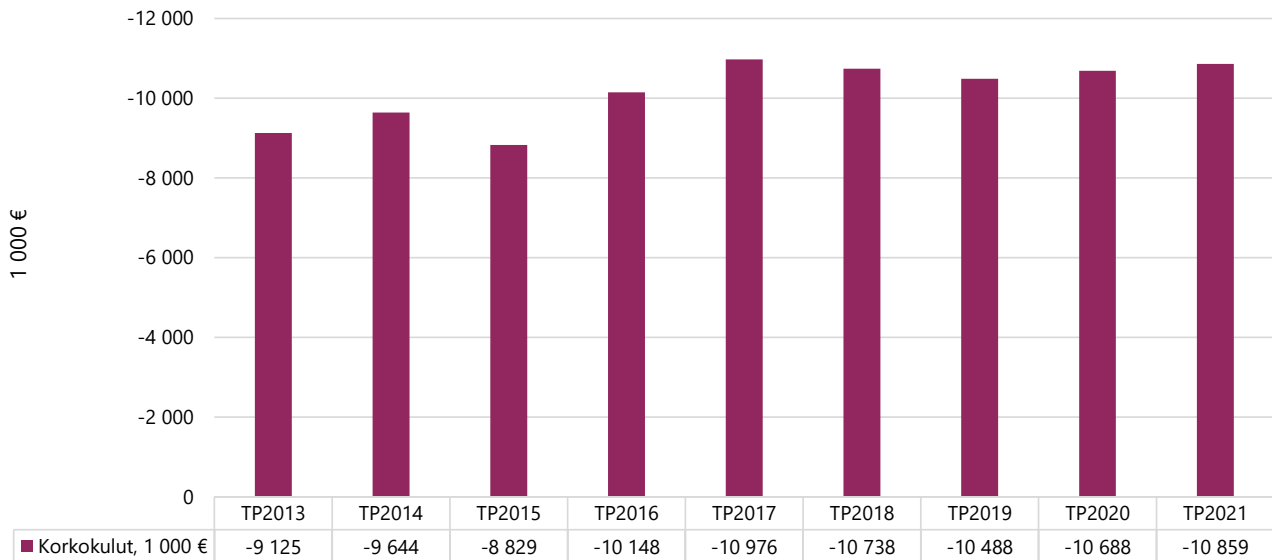
Aineet, tarvikkeet ja tavarat -tiliryhmän kulut toteutuivat vuoden aikana 9,9 milj. euroa (13,7 %) vuotta 2020 suurempina. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan aineet ja tarvikkeiden hankinnat kasvoivat 2,8 milj. euroa ja koronapandemia lisäsi kustannuksia 0,8 milj. euroa mm. suojautumisvälinehankintojen myötä. Hyvinvointilautakunnassa koronasta aiheutuvat suojaintarvikekulut olivat 2,4 milj. euroa, kasvattaen aineiden, tarvikkeiden tavarat -tiliryhmän saldon 2,7 milj. euroa edellisvuotta suuremmaksi.

Avustusten toteuma, ilman edellisen vuoden palvelusetelikulujen vaikutusta (59,9 milj. euroa), oli noin 1,9 milj. euroa suurempi kuin vuonna 2020. Business Oulu -liikelaitoksen myöntämä työllistämistuki toteutui 1,6

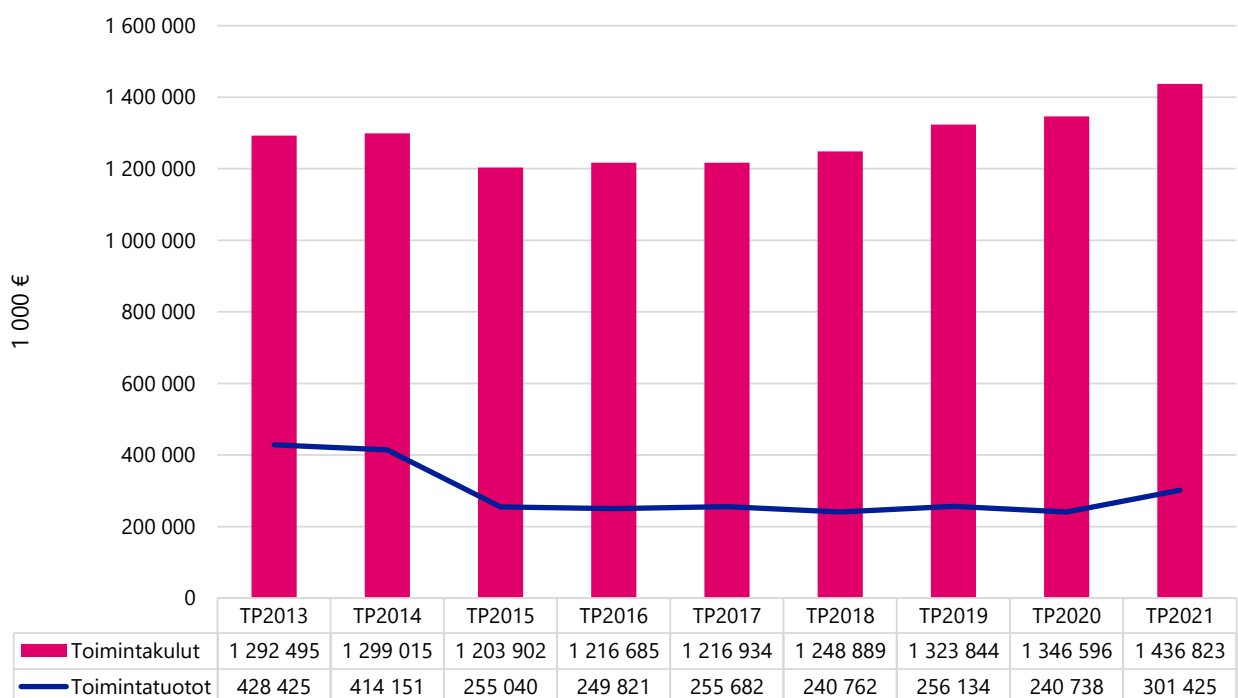
milj. euroa edellistä vuotta suurempana, josta yrittäjille maksetun työmarkkinatuen kuntaosuus oli 1,4 milj. euroa. Työmarkkinatukeen sisältyvää yrittäjien väliaikaista työttömyysturvaa ei makseta työttömyyden perusteella, vaan päätoimisen yrittäjyyden perusteella. Työllistämisen toteutui vuonna 2021 edellisvuotta suotuisampana.

Vuokratulot olivat 4,6 milj. euroa vuoden 2020 tilinpäätöstä suuremmat. Oulun Tilipalvelut -liikelaitoksen vuokratulot kasvoivat vuoden aikana 3,4 milj. euroa, koska hallintokunnat ovat hankkineet uusia tiloja käyttöönsä.

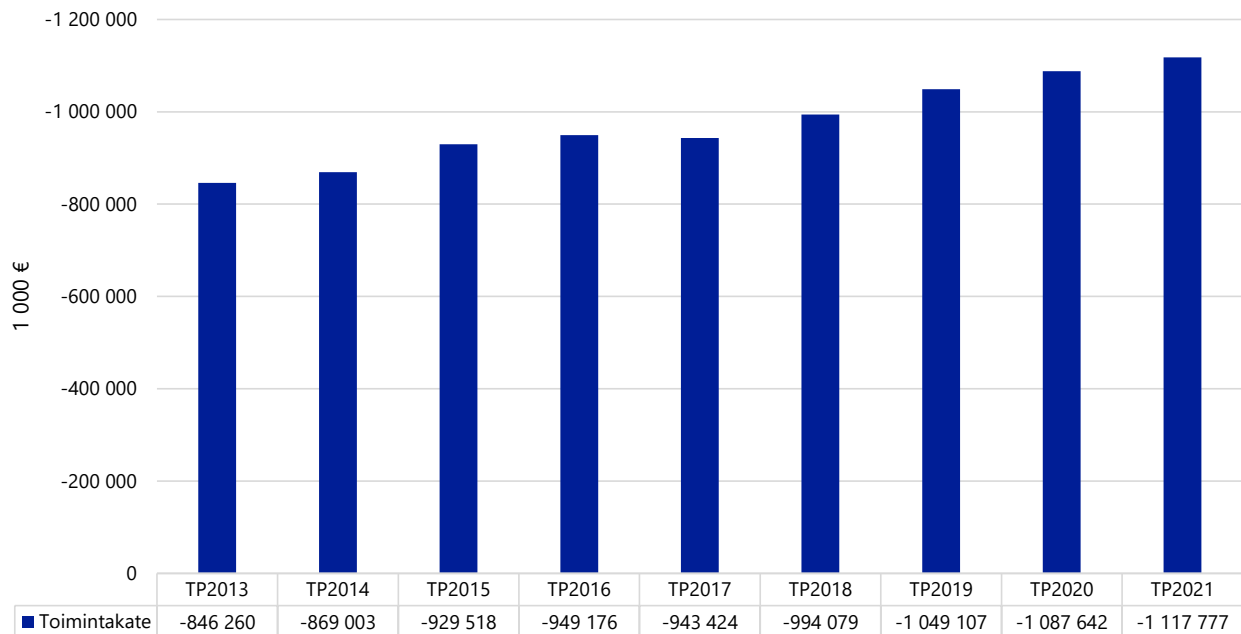
Korkokulut pysyivät lähestulkoon edellisen vuoden tasolla. Muut rahoituskulut olivat 6,8 milj. euroa vuoden 2020 tilinpäätöstä pienemmät. Vuoden 2020 tilinpä-

töksen rahoituskuluihin sisältyi rahoitusarvopapereiden tilinpäätöshetken arvonalentumisia noin 6,1 milj. euroa.

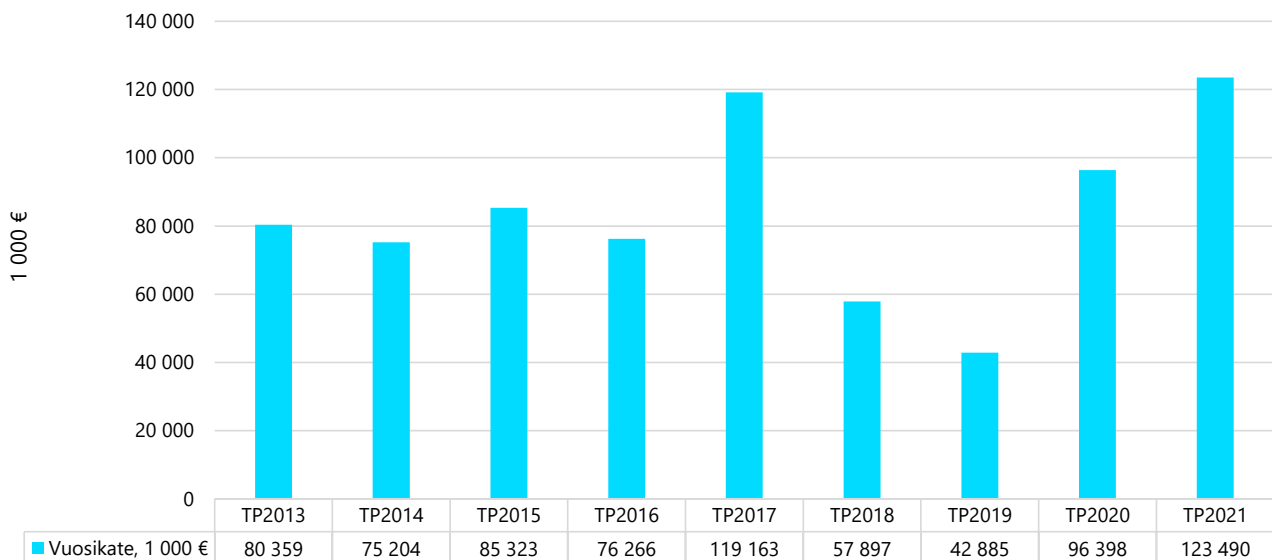
Valmistus omaan käyttöön on erä, jolla kuluja oikaistaan omaan käyttöön valmistetun hyödykkeen osalta. Oma työnä valmistetun investointihyödykkeen kulut sisältyvät Oulun kaupungin toimintakuluihin ja valmistus omaan käyttöön -erä eliminoi niiden vaikutuksen tuloksesta. Valmistus omaan käyttöön toteuma oli 17,6 milj. euroa, ja toteutui edellisestä vuotta hieman pienempänä.

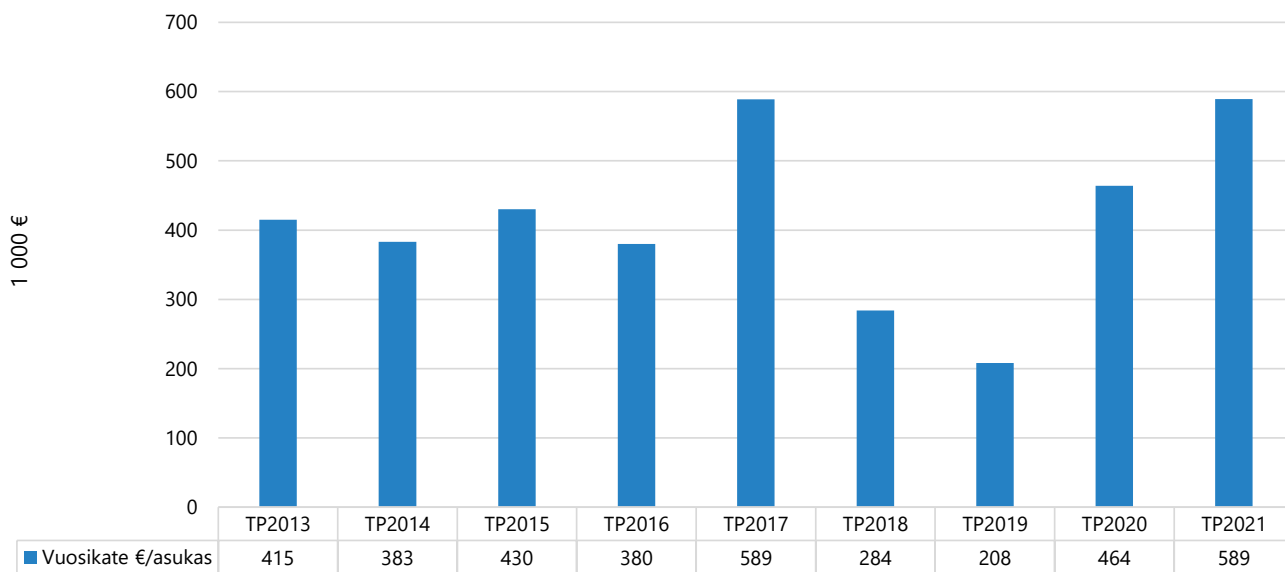
Toimintatuotot kattavat 21,2 % toimintakuluista ja suhdeluku oli parantunut edellisestä vuodesta (TP2020 18,1 %). Tunnusluvun paranemiseen vaikutti tuet ja avustusten -erän kasvu 39,1 milj. euroa ja käyttöomaisuuden myyntivoitot 11,8 milj. euroa vuoden 2020 tilinpäätöksestä.

Toimintakate (nettomeno) on toimintatuottojen ja -kulojen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Toimintakatteella osoitetaan, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi Oulun kaupungin myynti- ja maksutuotoilla, loput toimintakuluista kateaan käytännössä verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toi-

mintakate on kunnissa negatiivinen. Oulun kaupungin toimintakate toteutui - 1 117,8 milj. eurona ja toimintakateen (nettomeno) alijäämä kasvoi 30,1 milj. euroa (2,8 %) edellisestä vuodesta. Toimintakulojen kasvu 90,8 milj. euroa edellisen vuoden tasosta vaikuttaa negatiivisesti toimintakateen kehitykseen.

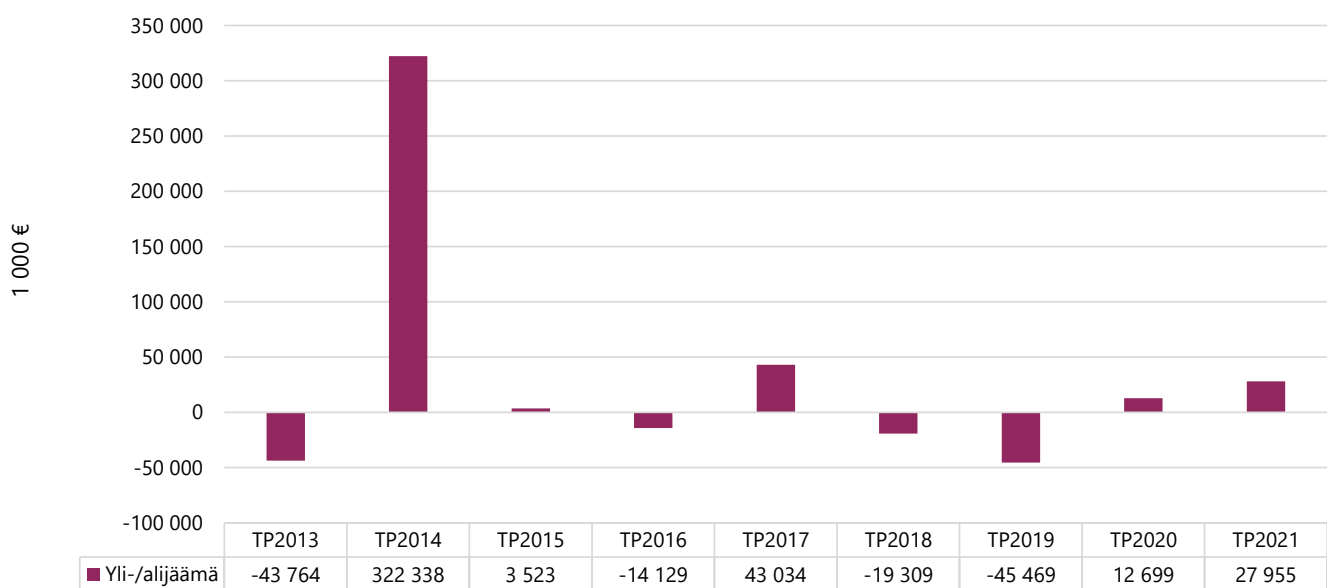

Vuosikate osoittaa tulo-rahituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainanlyhennyksiin, se on keskeinen tunnusluku arvioitaessa tulo-rahituksen riittävyyttä. Vuosikatteen toteuma oli edelliseen vuoteen verrattuna 27,1 milj. euroa parempi, ja sitä parantavat kertavaikutteiset erät 34,7 milj. euroa. Vuosikate 123,5 milj. euroa kattaa 130 %:sti suunnitelman mukaiset pois-

tot, joiden toteuma tilikaudella oli 87,2 milj. euroa.

Suunnitelman mukaiset poistot olivat edellistä vuotta 3,7 milj. euroa suuremmat. Arvonalentumisiin 7,7 milj. euroa sisältyy pääasiallisesti purettuja rakennuksia, joista suurin oli Oulun Energian (Kasarmintien) rakennus 2,4 milj. euroa.

Tilinpäätössiirtojen vaikutus Oulun kaupungin tulokseen oli yhteensä -0,6 milj. euroa. Niihin sisältyy Oulun Vesi-liikelaitoksen 2 milj. euron investointivaraus Hintan vedenpuhdistamon laajennukseen. Lisäksi Oulun Vesi liikelaitos purki aiempina vuosina tehtyä investointivarausta 2 milj. euroa, joten nettovaikutus tilikauden yli-/alijäämään 0 euroa. Oulun Vesi liikelaitos kirjasi 4,1 milj. euron poistoeron lisäyksen ja Rakennusomaisuuden ta-

seysikkö noin 2,8 milj. euron poistoeron vähennyksen.

Toteutunut tilikauden ylijäämä noin 28 milj. euroa oli edellisen vuoden tilinpäätökseen nähden 15,3 milj. euroa parempi. Kertavaikutteisten erät 34,7 milj. euroa, vuotta 2020 suotuisampi verotulokertymä 43,3 milj. euroa ja poistoeron vähennys 1,3 milj. euroa parantavat toteutunutta tilikauden ylijäämää.

Koronapandemian vaikutus Oulun kaupungin tulokseen

TULOSLASKELMA TP2021 (ULKOISET ERÄT) 1000 €	OULUN KAUPUNKI YHTEENSÄ	PERUS- KUNTA	HYVIN- VOINTI- LAUTA- KUNTA	SIVISTYS- JA KULTTUURI- LAUTAKUNTA	YHDYS- KUNTA- LAUTA- KUNTA	LIIKE- LAITOKSET YHTEENSÄ	OULU- KOILLISMAAN PELASTUS- LIIKELAITOS	OULUN TILA- PALVELUT -LIIKELAITOS
Toimintatuotot	39 931	39 931	34 642	2 720	2 565	4	4	0
Myyntituotot	8	8	9	0	0	0	0	0
Maksutuotot	4	0	0	0	0	4	4	0
Tuet ja avustukset	39 842	39 842	34 557	2 720	2 565	0	0	0
Vuokratuotot	2	2	2	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	74	74	74	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-24 106	-23 526	-22 537	-982	-4	-571	-128	-411
Henkilöstökulut	-6 970	-6 947	-6 858	-78	0	-23	-21	-2
Palvelujen ostot	-13 690	-13 309	-13 223	-83	-3	-381	-6	-370
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 356	-3 201	-2 395	-804	-2	-155	-94	-38
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuokrat	-81	-70	-57	-13	0	-11	-7	0
Muut toimintakulut	-8	-8	-4	-4	0	0	0	0
Toimintakate	15 826	16 405	12 105	1 738	2 560	-567	-124	-411

Koronapandemiaan liittyviä avustuksia ja kustannuksia seurattiin erillisten laskentatunnisteiden avulla. Vuoden 2021 aikana myönnettiin Oulun kaupungille korona-avustuksia 39,9 milj. euroa, joista pääosa kohdistui hyvinvointilautakunnalle 34,6 milj. euroa. Sivistys- ja kulttuurilautakunta sai opetus- ja kulttuuriministeriöltä korona-avustuksia 2,7 milj. euroa myyntituottojen menetyksiin, ja ne kohdistettiin kulttuuripalveluihin ja Oulu-opistolle. Liikenne- ja viestintäministeriö Traficom myönsi joukkoliikenteelle koronatukea 2,6 milj. euroa.

Koronaan liittyviä toimintakuluja kirjattiin 24,1 milj. euroa. Hyvinvointilautakunnan osuus kaikista koronaan

liittyvistä toimintakuluista oli 22,5 milj. euroa ja ne kasvoivat vuodesta 2020 noin 10,3 milj. euroa. Kustannuksia aiheutti vuoden aikana mm. testaus- ja jäljitystoiminta sekä rokotustoiminnan käynnistyminen keväällä 2021. Koronatyöhön liittyviä henkilöstökuluja kirjattiin noin 7 milj. euroa. Henkilöstökuluihin sisältyy hyvinvointilautakunnan myöntämä kertapalkkio henkilöstölle, joilla erityiset kriteerit koronatyöstä täyttyvät. Vuoden 2021 tilinpäätökseen jaksotettiin 0,5 milj. euroa kertapalkki-oon liittyviä henkilöstökuluja. Palkkio maksetaan henkilöstölle maaliskuussa 2022. Palvelujen ostoja kertyi koronapandemian takia n. 13,7 milj. euroa, pääosin hyvinvointilautakunnassa 13,2 milj. euroa. Asiakaspalvelu-

jen ostoihin sisältyi mm. ostopalvelutuottajalta hankittu koronatestaus, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin laskutus koronapotilaiden hoidosta sekä yhteispäivystyksessä toteutettu koronatestaus. Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri hyvitti Oulun kaupungille vastaanottamaansa korona-avustusta n. 3,4 milj. euroa.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat -tiliryhmään sisältyvän suojaintarvikkeiden toteuma oli hyvinvointilautakunnassa 2,4 milj. euroa. Sivistys- ja kulttuurilautakunta kirjasi 0,8 milj. euroa koronaan liittyviä suojautumisvälinehankintoja.

OULUN KAUPUNKI ULKOISET TOIMINTATUOTOT 1 000 €	TP2021	TA2021 MUUTETTU	EROTUS	TP2020
Myyntituotot	101 878	97 771	4 106	99 865
Maksutuotot	65 198	63 434	1 764	58 911
Tuet ja avustukset	61 227	27 521	33 705	22 134
Vuokratuotot	46 394	46 707	-313	47 539
Muut toimintatuotot	26 728	24 983	1 745	12 289
Toimintatuotot yhteensä	301 425	260 416	41 008	240 738

Oulun kaupungin ulkoiset toimintatuotot ylittyivät 41 milj. eurolla ja toimintakulut alittuivat 10,2 milj. eurolla muutettuun talousarvioon verrattuna. Tilikauden aikana muutettiin talousarviota toimintatuottojen osalta 9,9 milj. euroa (tuottojen lisäys) sekä toimintakulujen 6,2 milj. euroa (kulujen lisäys).

Myyntituotot ylittivät muutetun talousarvion 4,1 milj. eurolla. Oulun Vesi liikelaitoksella myyntituottojen kertymä ylittää talousarvion noin 2 milj. euroa. Ylitykseen vaikutti se, että myydyin talousveden ja laskutetun jäteveden määrät toteutuivat arvioitua suurempina.

Maksutuottojen kertymä 1,8 milj. euroa oli muutettua talousarviota parempi. Hyvinvointilautakunnan asiakasmaksutuotot ylittivät talousarvion erityisesti sosiaali-toimen asiakasmaksujen osalta. Yhdyskuntalautakunta (ilman joukkoliikennettä) haki tilikauden aikana lisämäärärahaa 5,5 milj. euroa ja ne kohdistuivat maankäyttö

ja kehittämiskorvauksiin, maa- ja vesialueiden vuokriin sekä Torihotellin vakuusmaksun perimiseen, muutettu talousarvio ylittyi 0,5 milj. euroa. Joukkoliikenteen osalta vaikutti koronapandemia edelleen ja lipputuottojen arvioitiin jäävän talousarviota pienemmiksi, matkustajamäärien laskun seurauksena. Tilikauden aikana vähennettiin käyttötalouden toimintatuottoja 1,9 milj. eurolla ja muutettu talousarvio alittui joukkoliikenteen osalta 1,1 milj. euroa.

Saadut tuet ja avustukset ylittivät muutetun talousarvion noin 33,7 milj. eurolla. Pääosin muodostuivat tuet ja avustukset koronapandemiaan liittyvistä avustuksista (39,8 milj. euroa), joista pääosa osa kohdistui hyvinvointilautakunnalle 34,6 milj. euroa.

Muiden toimintatuottojen kertymä oli muutettua talousarviota 1,7 milj. euroa suurempi.

OULUN KAUPUNKI ULKOISET TOIMINTAKULUT 1 000 €	TP2021	TA2021 MUUTETTU	EROTUS	TP2020
Henkilöstökulut	-550 518	-549 296	-1 222	-522 517
Palvelujen ostot	-691 024	-682 601	-8 423	-583 566
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-81 788	-76 093	-5 694	-71 935
Avustukset	-77 189	-80 887	3 697	-136 548
Vuokratulot	-33 724	-34 773	1 049	-29 160
Muut toimintakulut	-2 580	-2 946	366	-2 871
Toimintakulut yhteensä	-1 436 823	-1 426 596	-10 227	-1 346 596

Oulun kaupungin ulkoiset toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion 10,2 milj. eurolla (0,7 %). Peruskunnan osuus Oulun kaupungin ulkoisista kuluista oli 81,2 %. Suurin toimintakulujen ylitys toteutui hyvinvointilautakunnassa 21,8 milj. euroa. Muutetun talousarvion ylittävät myös Oulun Tilapalvelut -liikelaitos 2,9 milj. eurolla ja Oulun Infra -liikelaitos 2,3 milj. eurolla. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan toimintakulut puolestaan alittuivat 6,1 milj. euroa muutettuun talousarvioon verrattuna ja yhdyskuntalautakunnassa 1,2 milj. euroa.

Henkilöstökulujen toteuma oli muutettua talousarvion 1,2 milj. euroa alhaisempi. Henkilöstökuluihin haettiin määrärahan muutosta (lisäys) vuoden aikana 5,3 milj. euroa. Pääosa määrärahan korotuksesta kohdistui sivistys- ja kulttuurilautakuntaan 3,5 milj. euroa mm. varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. Lisämäärärahaa haettiin koska varhaiskasvatuksessa lasten määrä kokopäivähoidossa oli kasvanut arvioitua enemmän, mikä lisäsi henkilöstöntarvetta ja henkilöstökuluja. Perusopetuksen lisämäärärahan tarpeeseen vaikutti erityisen tuen ja pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden määrä ja niihin arvioitu lisäresursointi. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan henkilöstökulut alittivat muutetun talousarvion 1,2 milj. eurolla. Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen henkilöstökulujen alitus talousarvioon verrattuna oli 4,9 milj. euroa ja sitä selittää, ateria- ja puhtauspalveluiden ulkoistukseen myötä kulujen siirtyminen henkilöstökuluista palvelujen ostoihin. Hyvinvointilautakunnan henkilöstökulut ylittivät muutetun talousarvion 10,8 milj. euroa mm. koronapandemia lisäsi henkilöstökuluja 6,9 milj. eurolla.

Palvelujen ostojen toteuma ylitti muutetun talousarvion 8,4 milj. euroa. Määrärahan muutosta (vähennys) haettiin 1,3 milj. euroa. Hyvinvointilautakunnan osuus ylityksestä 8,2 milj. euroa, asiakaspalvelujen ostojen kasvu oli voimakasta erityisesti lastensuojelun ja sairaalapalveluiden ostoissa. Asiakaspalvelujen ostoihin sisältyi mm. ostopalvelutuottajalta hankittu koronatestaus ja yhteispäivystyksessä tehty koronatestaus. Muiden palvelujen ostot sisältävät kaupungin testauspisteissä otettujen koronanäytteiden analyysien kustannukset sekä koronatutkimukseen liittyvät tukipalvelut

Yhdyskuntalautakunnan palvelujen ostot toteutuivat lähestulkoon muutetun talousarvion mukaisesti, määrära-

han muutosta (vähennys) haettiin vuoden 2021 aikana 3,4 milj. euroa. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan palvelujen ostojen alittivat 1,9 milj. euroa ja suurin vaikutus oli erityisesti koronapandemiasta johtuvien vähentyneiden palveluostojen vuoksi. Lisäksi ICT-palvelujen ostot ovat olleet 1,1 milj. euroa arvioitua pienemmät koronavaikutusten myötä.

Aineet ja tarvikkeiden -tiliryhmän toteuma kasvoi vuodesta 2020 5,7 milj. euroa. Hoitotarvikehankinnat ylittivät talousarvion noin 5 milj. euroa, hyvinvointilautakunnassa oli ylitys 4,3 milj. euroa. Koronasta aiheutuvat suojaintarvikekulut toteutuivat arvioitua suurempina. Sivistys- ja kulttuurilautakunnassa aineet, tarvikkeet ja tavarat alitti talousarvion 0,4 milj. euroa. Koronapandemian myötä syntyi säästöjä mm. energiakuluissa, kun palvelutiloja oli kiinni. Koronapandemia myös lisäsi kustannuksia sivistys- ja kulttuurilautakunnassa suojautumisvälinehankintojen myötä (0,6 milj. euroa).

Avustusten toteuma alittaa muutetun talousarvion 3,7 milj. eurolla, erityisesti alittuivat kotitalouksille myönnettyt avustukset. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan alitus oli 1,7 milj. euroa muodostuu mm. varhaiskasvatuksen kotihoidontuen noin miljoonan euron alituksesta. Yksityisen liikuntapaikkarakentamisen investointiavustus toteutui arvioitua pienempänä (0,7 milj. euroa), kun rakennushankkeita siirtyi. Hyvinvointilautakunnan avustukset alittivat talousarvion 1,9 milj. euroa, siihen vaikutti lakisääteisten avustusten vähenemisestä mm. vammaispalvelulain mukaiset kuljetusavustukset. Lisäksi osa järjestöavustuksista palautettiin, koska järjestöt eivät voineet toteuttaa suunniteltua ohjelmaa terveysturvallisesti.

Oulun kaupungin ulkoinen toimintakate/nettomenot muodostui 32,8 milj. euroa muutettua talousarviota paremmaksi. Verorahoituksen toteuma ylittää muutetun talousarvion 10 milj. eurolla. Korke- ja rahoitustuottojen toteuman ylitys muutettuun talousarvion verrattuna oli 5,9 milj. euroa. Vuosikate oli 48,8 milj. euroa parempi ja siihen vaikuttivat muutettua talousarviota alhaisempi toimintakulujen toteuma ja verorahoituksen arvioitua parempi kertymä. Tilikauden tulos 35,9 milj. euroa ja tilikauden ylijäämäinen tulos 37,2 milj. euroa toteutuivat muutettua talousarviota parempina.

3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelmassa kuvaillaan tilikauden aikaiset rahan lähteet ja niiden käyttöä. Rahoituslaskelma kuvaa sitä, miten toiminta vaikuttaa rahavaroihin. Oulun kau-

pungin rahoituslaskelmalla esitetään ainoastaan ulkoiset erät, kaupungin sisäinen kaupankäynti on eliminoitu rahoituslaskelmalta.

RAHOITUSLASKELMA OULUN KAUPUNKI 1000 €	TP2021	TP2020
Vuosikate	123 490	96 398
Tulorahoituksen korjauserät	-22 634	-9 363
Toiminnan rahavirta	100 856	87 035
Investointimenot	-98 951	-122 952
Rahoitusosuudet investointeihin	2 901	675
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	31 263	18 259
Investointien rahavirta	-64 787	-104 017
Toiminnan ja investointien rahavirta	36 069	-16 983
Antolainasaamisten lisäys	-184	-2 989
Antolainasaamisten vähennys	3 672	10 847
Antolainauksen muutokset	3 488	7 858
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	150 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-26 849	-21 208
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-48 612	-79 180
Lainakannan muutos	-75 461	49 611
Muut maksuvalmiuden muutokset	-7 368	19 047
Rahoituksen rahavirta	-79 341	76 516
Rahavarojen muutos	-43 271	59 534
Rahavarat 31.12.	166 081	209 352
Rahavarat 1.1.	209 352	149 819
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP2021	TP2020
Investointien tulorahoitus, %	128,6	78,8
Laskennallinen lainanhoitokate	1,4	1,0
Kassan riittävyys, pv	39	51
Toiminnan ja investointien rahavirta 5 vuodelta, 1 000 €	-20 796	-91 221
Asukasluku vuoden lopussa	209 648	207 620

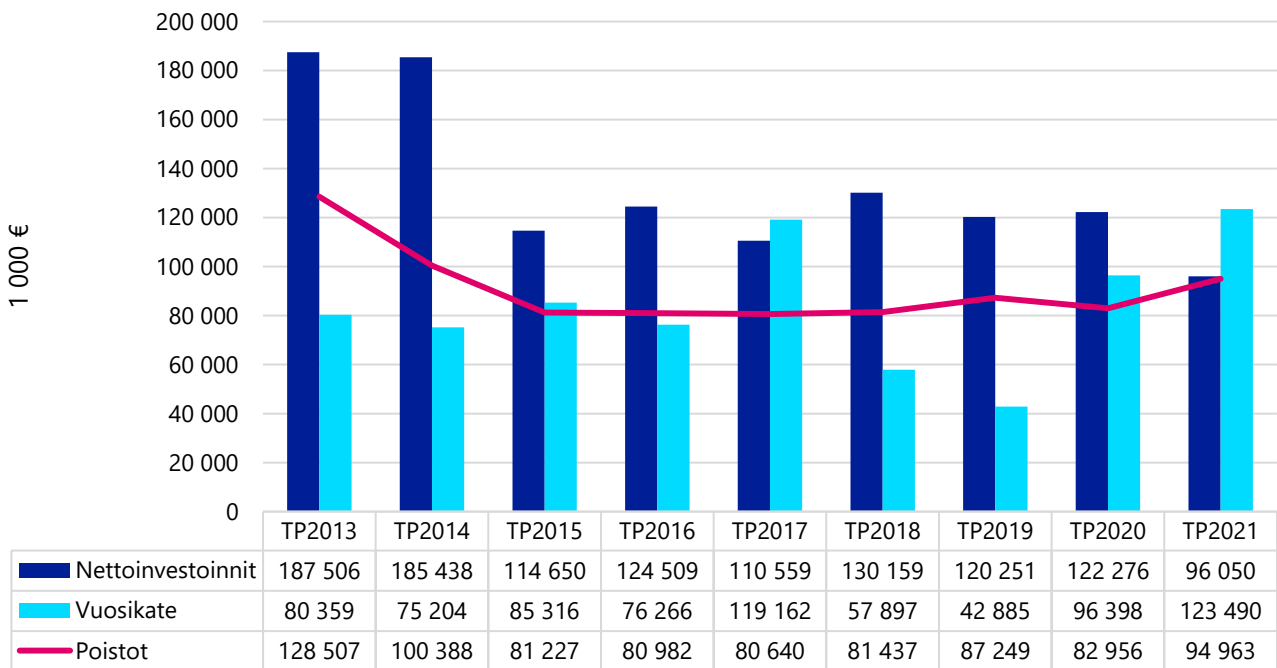
Toiminnan rahavirran määrä kuvastaa tuloslaskelman tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin. Tilikaudella 2021 toiminnan rahavirta oli ylijäämäinen (positiivinen) 100,9 milj. euroa ja parani edellisestä vuodesta 13,8 milj. eurolla. Tulorahoituksen kasvuun vaikutti pääosin ve-

rotulot ja korona-avustukset. Vuosikatteen toteuma oli edellisen vuoden vastaavaa ajanjaksoa 27,1 milj. euroa parempi. Tulorahoituksen korjauserissä oikaistiin investointien rahavirrassa esitettävien pysyvien vastaavien myyntivoittoja ja -tappioita yhteensä 22,6 milj. euroa.

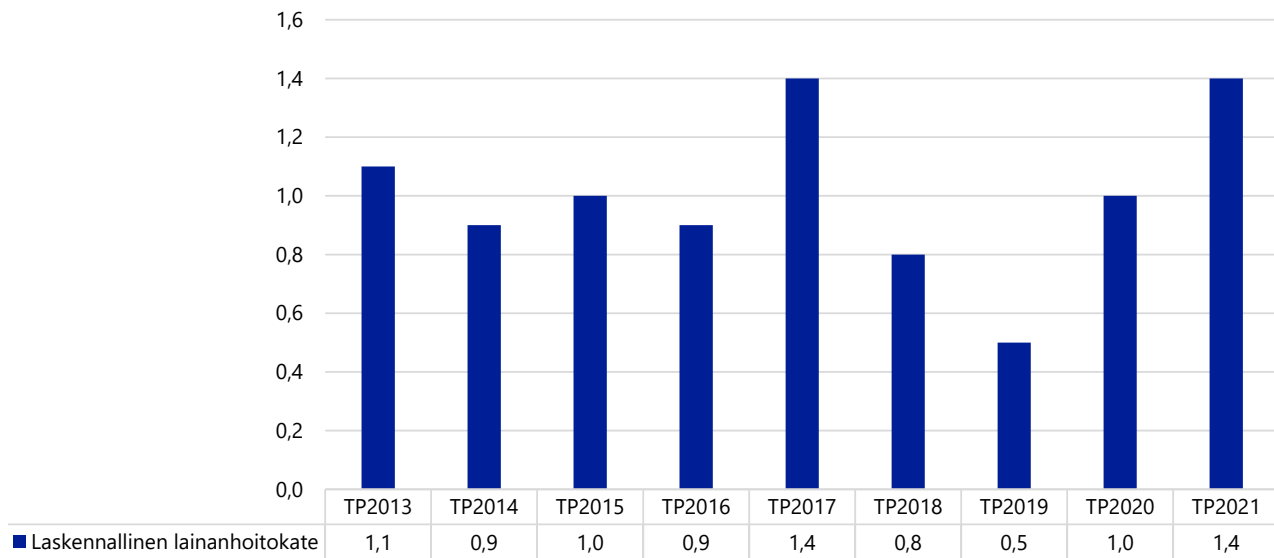
Investointien rahavirrassa kuvataan, siitä kuinka investointeihin käytetty ja omaisuuden myynnistä saatu raha oli vaikuttanut rahavaroihin tilikauden aikana. Oulun kaupungin investointikulujen toteuma oli noin 99 milj. euroa ja rahoitusosuuksia investointikuluihin saatiin 2,9 milj. euroa. Edellisvuoteen verrattuna investoinnit vähenivät 24 milj. euroa ja luovutustulot lisääntyivät 2,2 milj. euroa. Peruskunnan osuus investointikuluista oli 72,5 milj. euroa ja rakennusomaisuuden taseyksikön 29,3 milj. euroa. Investointien tulo-rahoitusprosentti kertoo siitä, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulo-rahoituksella. Oulun kaupungilla tunnusluku oli positiivinen (TP2021: 129 %) ja se kasvoi

merkittävästi edellisvuodesta (TP2020: 78,8 %). Vuosikatteen parempi toteuma (27,1 milj. euroa) vaikuttaa positiivisesti tunnuslukuun. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot sisältävät mm. Työterveys Virta Oy:n osakkeiden myynnin 11,8 milj. euroa ja Oulun Energia oy:n svop-palautuksen 6,8 milj. euroa. Toiminnan ja investointien rahavirta kuvastaa sitä, kuinka paljon rahavirrasta on jäänyt nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Tilikauden toiminnan ja investointien rahavirta oli ylijäämäinen (positiivinen) 36,1 milj. euroa ja se oli edellistä vuotta 53,1 milj. euroa parempi.

OULUN KAUPUNKI, 1 000 €	TP2021	TP2020	MUUTOS	MUUTOS-%
Investointimenot	98 951	122 952	-24 001	-19,5
Rahoitusosuudet	2 901	675	2 225	329,5
Nettoinvestoinnit	96 050	122 276	-26 226	-21,4

Antolainasaamisten lisäys oli 0,2 milj. euroa, mikä oli edellisvuotta 2,8 milj. euro pienempi. Antolainasaamisten vähennys oli 3,7 milj. euroa, olivat myös edellisvuotta 7,2 milj. euroa pienemmät. Edellisvuonna teki Oulu-konserniin kuuluva tytäryhteisö ylimääräisen lainalyhennyksen.

Maksuvalmius säilyi hyvänä tilikauden aikana eikä pitkäaikaista lainaa tarvinnut nostaa. Lainojen lyhennykset on hoidettu maksusuunnitelmien mukaisesti. Lyhytaikaisten lainojen muutos oli -48,6 milj. euroa. Lainat muilta luotonantajilta (konserniyhteisöjen tilivarat) pieneni sen määrän.

3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase kuvaa kaupungin omaisuus- ja pääomaeriä tilikauden päätyttyä. Tase sisältää peruskunnan, liikelaitosten ja taseyksiköiden omaisuus- ja pääomaerät. Erät eivät sisällä kaupungin eri hallintokuntien välisiä sisäisiä eriä. Rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja sitä kuvaavien tunnuslukujen avulla. Jos kunnan taseessa

on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikauden sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

TASE VASTAAVAA	31.12.2021 1 000 €	31.12.2020 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 083	1 256
Muut pitkävaikutteiset menot	22 675	22 468
	23 758	23 724
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	215 348	212 195
Rakennukset	537 267	504 237
Kiinteät rakenteet ja laitteet	501 666	486 527
Koneet ja kalusto	19 785	17 735
Muut aineelliset hyödykkeet	7 657	7 565
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	32 161	87 130
	1 313 884	1 315 388
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	590 364	597 484
Kuntayhtymäosuudet	110 773	110 773
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	8 592	8 591
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	13 155	12 071
Muut lainasaamiset	134 494	138 151
Muut saamiset	4 937	4 768
	862 314	871 838
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	952	1 433
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	6 388	6 223
Muut toimeksiantojen varat	8 466	7 264
	15 807	14 920
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	602	1 051
Muu vaihto-omaisuus	190	66
	792	1 117
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	1 129	588
Siirtosaamiset	575	598
	1 705	1 186
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	22 836	21 844
Lainasaamiset	12 019	12 339
Muut saamiset	13 150	10 208
Siirtosaamiset	35 402	21 040
	83 407	65 430
Rahoitusarvopaperit		
Joukkovelkakirjasaamiset	55 844	57 747
Muut arvopaperit	53 506	30 000
	109 350	87 746
Rahat ja pankkisaamiset	56 731	121 606
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 467 747	2 502 956

TASE VASTATTAVAA	31.12.2021 1 000 €	31.12.2020 1 000 €
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	609 314	609 314
Muut omat rahastot	38 146	38 872
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	804 557	791 857
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	27 955	12 699
	1 479 971	1 452 743
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	26 443	25 144
Vapaaehtoiset varaukset	20 600	20 600
	47 043	45 744
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	805	901
Muut pakolliset varaukset	5 572	5 439
	6 376	6 340
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	952	1 433
Lahjoitusrahastojen pääomat	6 388	6 222
Muut toimeksiantojen pääomat	8 609	7 989
	15 950	15 644
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	50 000	50 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	443 030	465 759
Saadut ennakot	986	1 441
Liittymismaksut ja muut velat	57 149	53 846
	551 165	571 046
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	22 729	26 849
Lainat muilta luotonantajilta	159 557	208 169
Saadut ennakot	10 022	10 501
Ostovelat	69 845	56 673
Liittymismaksut ja muut velat	10 359	10 109
Siirtovelat	94 730	99 139
	367 242	411 440
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 467 747	2 502 956

TASEEN TUNNUSLUVUT	TP2021	TP2020
Omavaraisuusaste, %	62	60
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	60	68
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	832 511	804 557
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	3 971	3 875
Lainakanta 31.12., 1 000 €	675 316	750 777
Lainakanta 31.12., €/asukas	3 221	3 616
Lainasaamiset, 1 000 €	134 494	138 151
Lainat ja vuokravastuut 31.12., €	761 237 531	861 197 136
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	3 631	4 148
Asukasmäärä	209 648	207 620

Oulun kaupungin taseen loppusumma oli 2 467,7 milj. euroa tilikauden päättyessä ja edellisestä vuodesta oli vähennystä 35,2 milj. euroa.

Vastaavaa

Aineelliset hyödykkeet olivat taseen merkittävin omaisuususerä, ja ne olivat 53,2 prosenttia taseen vastaavan loppusummasta. Aineelliset hyödykkeet laskivat vuoden aikana 1,5 milj. euroa, erityisesti ennakkomaksut ja keskenäiset hankinnat ovat laskeneet noin 55 milj. euroa. Rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja laitteiden omistukset kasvoivat edellisestä vuodesta 48,2 milj. euroa. Maa- ja vesialueiden omistukset olivat lisääntyneet 3,2 milj. euroa tilikauden aikana.

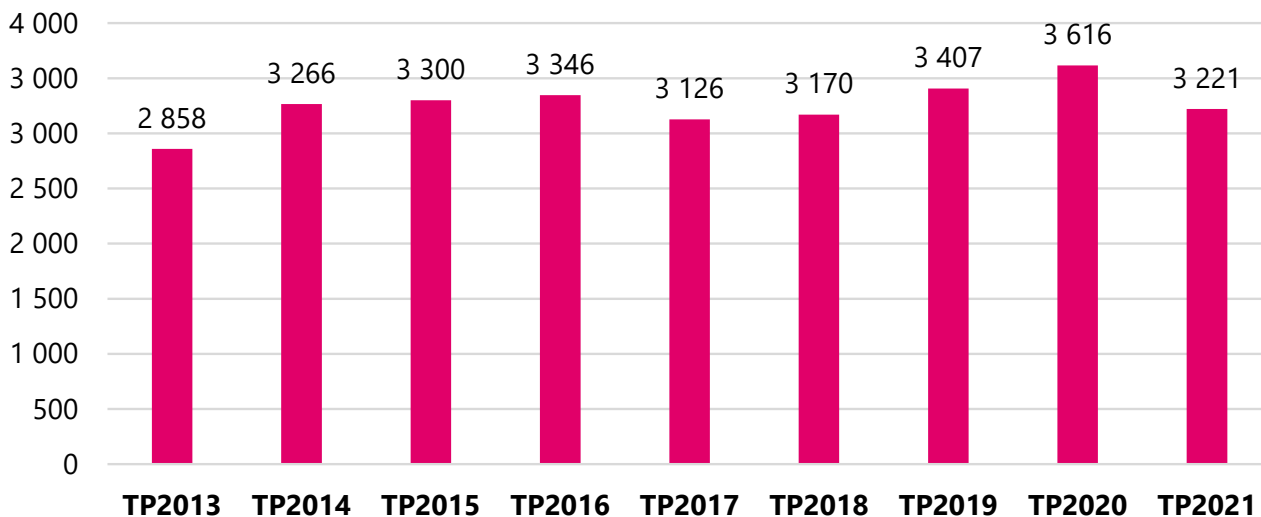
Sijoitukset olivat edellistä vuotta 9,5 milj. euroa alhaisemmat mm. tytäryhtiöosakkeet ja -osuudet olivat pienentyneet 7,1 milj. eurolla. Osakkeiden ja -osuuksien alentumiseen tytäryhtiöissä vaikutti mm. Oulun Energia Oy:n SVOP-rahastopalautus 6,7 milj. euroa ja Työterveys Virta Oy:n osakkeiden myynti 0,4 milj. euroa. Rahoitus-

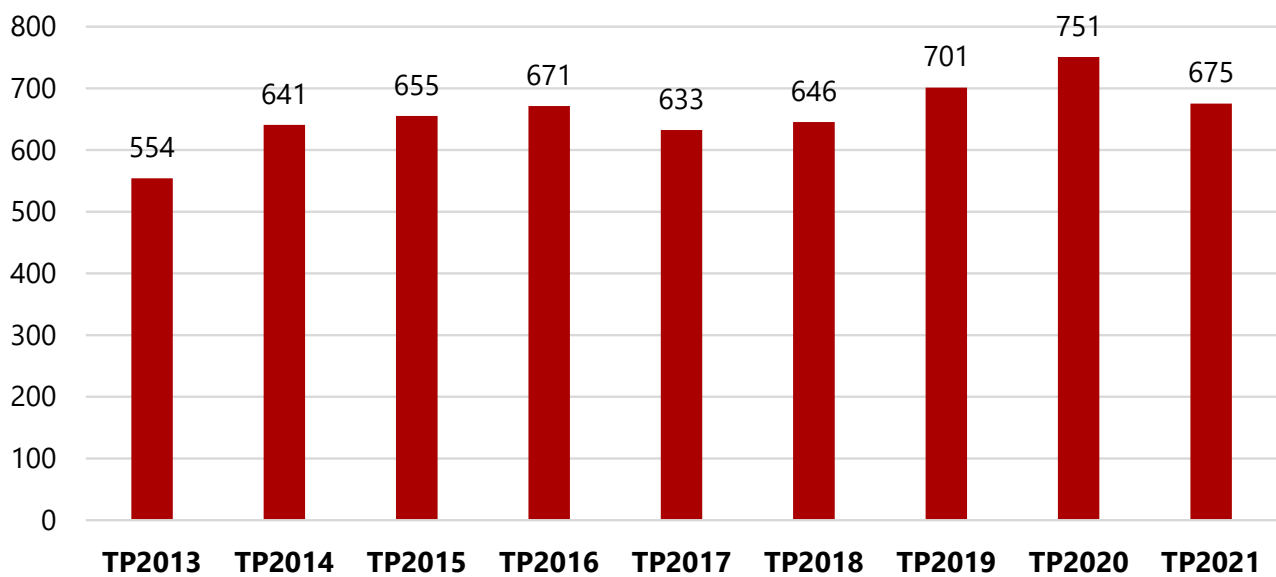
arvopaperit olivat edellistä tilinpäätöstä noin 23,5 milj. euroa suuremmat, joukkovelkakirjalainasaamiset laskivat 1,9 milj. euroa ja muut arvopaperit (rahasto-osuudet) olivat kasvaneet 21,6 milj. euroa vuodesta 2020.

Vastattavaa

Oma pääoma 1 480 milj. euroa oli taseen vastattavien merkittävin erä ja se muodosti 60 prosenttia taseen loppusummasta. Oma pääoma sisältää tilikauden ylijäämän 27,8 milj. euroa. Omaan pääomaan luetaan mukaan myös poistoero ja vapaaehtoiset varaukset, joiden arvo vuoden lopussa oli 47 milj. euroa, ja muutos oli 1,3 milj. euroa vuodesta 2020. Rakennusomaisuuden taseyksikkö kirjasi poistoeron vähennystä 2,8 milj. euroa ja Oulun Vesi liikelaitoksen lisäystä 4,1 milj. euroa. Investointivarausten vaikutus oli nolla euroa, koska Oulun Vesi liikelaitos teki 2 milj. euroa varauksen lisäyksen sekä purki aikaisempien vuosien varausta 2 milj. euroa. Vapaaehtoinen investointivaraus kohdistui Hintan vedenpuhdistamon laajennukseen, joka toteutetaan vuosina 2022-2023.

Lainat/asukas €

Lainasaldo vuoden lopussa, M€

Lainakanta vuoden lopussa oli 675,3 milj. euroa, laskua vuodesta 2020 oli 75,5 milj. euroa. Pitkäaikaista lainaa ei nostettu tilikauden aikana. Lainojen lyhennykset on hoidettu maksusuunnitelmien mukaisesti, pitkäaikainen vieraspääoma väheni noin 20 milj. euroa. Lyhytaikaisten lainojen muutos oli -48,6 milj. euroa. Lainat muilta luotonantajilta (konserniyhteisöjen tilivarat) pieneni saman määrän. Lainakanta 3 221 euroa asukasta kohden oli laskenut edellisestä vuodesta (TP2020: 3 616 euroa). Kaupungin takausvastuiden yhteenlaskettu määrä oli tilinpäätöshetkellä 118,8 milj. euroa. Vastuista suurin osa 96,8 milj. euroa oli myönnetty konserniin kuuluville yhteisöille. Kaupungin osuus Kuntien takauskeskuksen takauksista oli 1 465,8 milj. euroa.

Oulun kaupungin omavaraisuusaste 62 % (TP2020: 60 %) oli melko vahva ja parantunut edellisestä vuodesta. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Omavaraisuuden hyvänä tasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 % omavaraisuutta.

Suhteellinen velkaantuneisuus Oulun kaupungilla on 60 % (TP2020:68 %), tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

3.4 Kokonaistulot ja -menot

TULOT, 1 000 €	TP2021	%	TP2020	%
Varsinainen toiminta				
Toimintatuotot	301 425	19,2	240 738	14,9
Verotulot	898 877	57,3	824 135	51,1
Valtionosuudet	322 790	20,6	354 281	22,0
Korkotuotot	12 285	0,8	10 441	0,6
Muut rahoitustuotot	18 711	1,2	13 181	0,8
Tulorahoituksen korjaukset				
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-22 771	-1,5	-8 889	-0,6
- Muut tulorahoituksen korjaukset	0	0,0	0	0,0
Investoinnit				
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 901	0,2	675	0,0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	31 263	2,0	18 259	1,1
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten vähennykset	3 699	0,2	10 847	0,7
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0,0	150 000	9,3
Lyhytaikaisten lainojen muutos (lisäys)	0	0,0	0	0,0
Kokonaistulot yhteensä	1 569 179	100,0	1 613 667	100,0

MENOT, 1 000 €	TP2021	%	TP2020	%
Varsinainen toiminta				
Toimintakulut	1 436 823	89,5	1 346 596	85,6
- Valmistus omaan käyttöön	-17 622	-1,1	-18 217	-1,2
Korkokulut	10 859	0,7	10 688	0,7
Muut rahoituskulut	537	0,0	7 309	0,5
Tulorahoituksen korjaukset				
+/- Pakollisten varausten muutos	-37	0,0	883	0,1
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	-100	0,0	-409	0,0
Investoinnit				
Investointimenot	98 951	6,2	122 952	7,8
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten lisäykset	211	0,0	2 989	0,2
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	26 849	1,7	21 208	1,3
Lyhytaikaisten lainojen muutos (vähennys)	48 612	3,0	79 180	5,0
Kokonaismenot yhteensä	1 605 083	100,0	1 573 180	100,0

TÄSMÄTYTSLASKELMA	TP2021		TP2020	
Kokonaistulot	1 569 179		1 613 667	
- Kokonaismenot	1 605 083		1 573 180	
	-35 904		40 487	
Rahavarojen muutokset	-43 271		59 534	
- Muut maksuvalmiuden muutokset	-7 368		19 047	
	-35 904		40 487	

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta. Laskelma sisältää vain ulkoiset tuotot, kulut ja rahoitustapahtumat. Kokonaistuloissa on esitetty rahanlähteinä toiminnan rahavirran tuloerät, investointitulot sekä antolainasaamisten vähennykset, uusien pitkäaikaisten lainojen nostot ja lyhytaikaisten lainojen tuloja lisäävä nettomuutos. Kokonaismenoissa rahankäyttönä on esitetty toiminnan rahavirran kuluerät, investointimenot sekä antolainasaamisten lisäykset, pitkäaikaisten lainojen lyhennykset ja lyhytaikaisten lainojen menoja lisäävä nettomuutos.

Oulun kaupungin tilikauden kokonaistulot olivat 1 569 milj. euroa ja kokonaismenot 1 605 milj. euroa. Kokonaistulot laskivat 44,5 milj. euroa vuodesta 2020 ja merkittävin vaikutus siihen oli sillä, että maksuvalmius säilyi hyvänä tilikauden aikana eikä pitkäaikaisen lainan (TP2020: 150 milj. euroa) nostolle ollut tarvetta. Varsinaisen toiminnan tuottojen toteuma parani 97,4 milj. euroa edellisestä vuodesta. Toimintatuottoja kertyi huomattavasti edellisvuotta enemmän (60,7 milj. euroa) mm. korona-avustukset 39,8 milj. euroa ja Työterveys Virta Oy:n osakkeiden myyntivoitto 11,8 milj. euroa.

Verorahoitus kokonaisuudessaan kasvoi edellisvuodesta 3,7 prosenttia (noin 43,3 milj. eurolla). Verotulojen osuus oli 74,7 milj. euroa suuremmat mutta valtionosuudet laskivat 31,5 milj. eurolla vuoden 2020 tilinpäätöksestä. Kunnallisveron kertymä oli edellistä vuotta 46 milj. euroa, yhteisöverot 22,6 milj. euroa ja kiinteistöverot 6,1 milj. euroa suuremmat.

Korkotuottojen toteuma oli 1,8 milj. euroa ja muiden rahoitustuottojen 5,5 milj. euroa vuotta 2020 paremmat. Korkotuottoihin on kirjattu Oulu Energia-konsernin pääomallainan korkoa 6,8 milj. euroa. Pääasiassa rahoitustuottojen suurempaan toteumaan vaikuttaa tilinpäätökseen 2021 kirjatut arvonalentumisten palautukset 4,6 milj. euroa.

Kokonaismenot kasvoivat edellisvuodesta 31,9 milj. euroa sisältäen suurimpana eränä toimintakulujen 90,2 milj. euron kasvun. Palvelujen ostot kasvoivat 46,2 milj. euroa ja henkilöstökulut 28 milj. euroa edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta. Toimintakuluihin sisältyi 24,1 milj. euroa koronakustannuksia. Toimintatuottojen ja -kulujen osuus kokonaistuloista ja menoista kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna.

Investointimenot pienenevät edelliseen vuoteen verrattuna, koska investointihankkeita siirtyi seuraavalle vuodelle. Investointimenojen olivat edellistä vuotta pienemmät rakennusomaisuuden taseyksikössä 24,4 milj. euroa. Peruskunnassa investointimenot toteutuivat lähestulkoon edellisen vuoden tasolla.

Rahoitustoiminnan tulot olivat 71,8 milj. euroa rahoitustoiminnan menoja pienemmät, kun pitkäaikaista lainaa ei tilikauden aikana nostettu. Lyhytaikaisten lainojen nettomuutos tilikaudella lisäsi rahoitustoiminnan kuluja 75,7 milj. eurolla. Lainojen lyhennykset hoidettiin maksusuunnitelmien mukaisesti. Lyhytaikaisten lainojen muutos oli -48,6 milj. euroa. Lainat muilta luotonantajilta (konserniyhteisöjen tilivarat) pieneni samanverran.

4 Oulu-konsernin toiminta ja talous

4.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisällyvistä yhteisöistä

OULU-KONSERNI			
PERUSKUNTA JA LIIKELAITOKSET			
TYTÄRYHTIÖT		SÄÄTIÖT	OSAKKUUSYHTIÖT
Energia- ja ympäristö-liiketoiminta omistusosuus	Asunto- ja kiinteistö-liiketoiminta omistusosuus	Merkittävimmät säätiöt	Kiinteistöliiketoiminta omistusosuus
Oulun Energia Oy 100 %	Sivakka-yhtymä Oy 100 %	Oulun Palvelusäätiö	Kiinteistö Oy Oulun Sävelparkki 50 %
Oulun Satama Oy 100 %	Oulun Pysäköinti Oy 100 %	Oulun musiikkijuhlasäätiö	Rehaparkki Oy 43 %
Kiertokaari Oy 91 %	Potential Toimitilat Oy 100 %	Oulun kulttuurisäätiö	Kiint. Oy Raksilan Tekojääkentän Katsomo 40 %
Matkailu- ja kulttuuri-liiketoiminta omistusosuus	Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy 100 %	Kuntayhtymät osuus peruspääomasta	Oulun Keskusliikenne- asemakiinteistö Oy 31 %
Nallikari Seaside Oy 100 %	Kiinteistö Oy Raksilan Harjoitushalli 95 %	Koulutuskuntayhtymä OSAO 78 %	Muu liiketoiminta omistusosuus
Oulun Kaupunginteatteri Oy 100 %	Kiinteistö Oy Oulun Intiönparkki ²⁾ 59 %	Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri ky ³⁾ 53 %	Partnera Oyj 47 %
Sisäiset palvelut omistusosuus		Pohjois-Pohjanmaan liitto 47 %	Oulu Innovation Oy 47 %
Oulun Tuotantokeittiö Oy ¹⁾ 93 %			Oulun Ammatti- korkeakoulu Oy 38 %
			Oulun Matkailu Oy 32 %
			Monetra Oy 30 %
			Monetra Oulu Oy 29 %
			Lakeuden Keskus- puhdistamo Oy 21 % ¹

1) Oulun kaupungin suora omistus 85%

2) Oulun kaupungin suora omistus 18%

3) Oulun kaupungin äänivaltaisuus 33%

Oulu-konserniin kuului 31.12.2021 tilanteessa 12 tytäryhtiötä, joista kaikki yhdistellään konsernitilinpäätökseen. Konsernitilinpäätökseen yhdistellään myös kaikki osakkuusyhtiöt, 3 kuntayhtymää ja säätiöistä Oulun Palvelusäätiö ja Oulun musiikkijuhlasäätiö. Oulun kulttuurisäätiö

perustettiin loppuvuodesta 2021, jonka johdosta sitä ei vielä yhdistellä konsernitilinpäätökseen. Konsernitilinpäätökseen tytäryhtiöksi muodostuu (Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin omistuksen kautta) lisäksi Esko Systems Oy, josta konsernin omistusosuus on 52 %.

4.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.12.2021 Oulun kaupungin uudet omistajapolitiittiset linjaukset vuosille 2022-2025. Omistajapolitiikka on kaupungin johtamisen väline. Se luo puitteet menestykselliselle toiminnalle. Omistajapolitiikassa on kyse omistajastrategian valinnasta ja sen onnistuneisuuden arvioinnista sekä konserniohjauksesta. Oulun kaupunki pyrkii omaisuuden hoidossa mahdollisimman hyvään taloudelliseen ja yhteiskunnalliseen kokonaisvaikuttavuuteen. Vuonna 2018 hyväksytyyn omistajapolitiittisen toimenpideohjelman kausi päättyi vuoden 2021 loppuun.

Päivitetty tytäryhtiöiden hyvä hallinto- ja johtamistapasuositus hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 22.11.2021. Päivitetty konserniohje tulee päätöksentekoon alkuvuodesta 2022. Ohjeet koskevat Oulun kaupunkia ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Konserniohjeella luodaan puitteet ensisijaisesti kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhtiöiden omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Hyvä hallinto- ja johtamistapa Oulun kaupungin tytäryhtiöissä -suositus täydentää lakisääteisiä menettelytapoja ja konserniohjetta. Ohjeiden avulla kaupunki varmistaa, että kaupungin omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti konsernin kokonaisuutena turvaten.

Kaupunkikonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä vastaavaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, konsernijaosto, kaupunginjohtaja ja konsernijohtaja. Konsernijaosto ohjaa ja valvoo omistajana, että tytäryhteisöt toimivat kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen asettamien tavoitteiden mukaisesti sekä huolehtii konsernivalvonnan toteuttamisesta. Konsernijaosto päättää kaupungin ehdokkaat tytäryhteisöiden ja osakkuusyhtiöiden hallintoelimiin ja tilintarkastajiksi sekä antaa toimintaohjeet kaupun-

nia yhteisöjen ja säätiöiden hallintoelimissä edustaville henkilöille. Konsernijaosto seuraa ja arvioi tytäryhteisöjen hallitustyöskentelyn edellyttämää asiantuntemusta, toimialatuntemusta, kokemusta sekä riippumattomuutta. Jaosto myös päättää kaupungin konserniohjeiden mukaisen ennakkokäsityksen antamisesta tytäryhteisöjen ja osakkuusyhtiöiden osalta, kun kyseessä on periaatteellisesti laajakantoinen ja taloudellisesti merkittävä asia omistajapolitiittisten linjausten rajoissa.

Oulun kaupunginvaltuusto seuraa merkittävimpien tytäryhteisöjen ja avustusta saavien tytäryhteisöjen talouden kehitystä kaupungin taloudenseurannan yhteydessä. Tytäryhteisöt ovat velvollisia raportoimaan talouden toteutumisen kolme kertaa vuodessa neljännesvuosiseurantojen yhteydessä sekä tilinpäätöksen yhteydessä.

Kaupungin tytäryhteisöjen tilanteesta laaditaan vuosittain erillinen tytäryhteisöraportti, missä keskeisiä näkökulmia ovat yhtiön taloudellisen tilanteen analysointi, toimintaan liittyvät riskit sekä tulevaisuuden näkymät. Raportti sisältää myös valtuuston omistajapolitiittisiin linjauksiin asettamien toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen raportoinnin.

Kaupungin tytäryhtiöt raportoivat määräajoin omistajaohjaukselle yhteiskuntavastuuasioiden tilastaan konsernijaoston hyväksymän suosituksen pohjalta. Omistajaohjaus valmisteli raportin kaupungin tytäryhtiöiden yhteiskuntavastuuasioiden tilasta vuonna 2021. Raportti keskittyy omistajaohjauksen ja tytäryhtiöiden keskeisiin yhteiskuntavastuun asioihin. Sekä tytäryhteisöraportti että yhteiskuntavastuuasioita käsittelevä raportti käsitellään konsernijaostossa, kaupunginhallituksessa ja kaupunginvaltuustossa.

4.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Oulun kaupunki möi keväällä 2021 tytäryhtiönsä Työterveys Virta Oy:n osakekannan.

Syksyllä 2021 perustettiin Oulun kulttuuripääkaupunkivuotta koskien tytäryhteisöasemassa oleva Oulun kulttuurisäätiö sr.

4.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy:n sulautuminen Potential Toimitilat Oy:ön on valmistelussa.

4.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohtoon kuuluvaan olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurantaan, analysointia ja raportointia. Konsernivalvonnalla tarkoitetaan myös konserniohjeen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisen seurantaan. Selonteon laadinta pohjautuu tytäryhteisöjen johdon itsearviointeihin, konsernijaoston ja omistajaohjausryhmän käymiin keskusteluihin yhteisöjen kanssa ja yhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurantaan. Omistajaohjauskeskusteluissa käydään läpi yhtenä osa-alueena mm. tytäryhteisöjen riskikartoitusten sisältö ja ajantasaisuus.

Toimivallan ja -vastuunjako konserniohjauksessa

Oulun kaupunginvaltuusto päättää kuntalain mukaisesti kuntastrategiasta, konserniohjeesta ja omistajapolitiittisista linjauksista. Oulun kaupungin konsernijohto (kaupunginhallitus, konsernijaosto, kaupunginjohtaja ja konsernijohtaja) vastaa kaupunkikonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Konsernijaosto ohjaa ja valvoo omistajana, että tytäryhteisöt toimivat kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen asettamien tavoitteiden mukaisesti sekä huolehtii konsernivalvonnan toteuttamisesta. Konsernijohtajan tehtävänä on vastata toiminnan ja talouden ohjauksesta, omistajapolitiikasta sekä liikelaitosten ja yhteisöjen omistajaohjauksesta lukuun ottamatta Business Oulu -liikelaitosta. Kaupunginjohtajan tehtävänä on vastata Business Oulu -liikelaitoksen omistajaohjauksesta.

Konserniohjauksen toimivallan ja vastuun osalta ei ole havaittu huomautettavaa.

Kunnan tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpano ja nimittäminen sekä ohjeiden anto kaupungin edustajille tytäryhteisöissä

Konsernijaosto on päättänyt hallintosäännön mukaisesti kaupungin ehdokkaat tytäryhteisöjen hallintoelimiin sekä päättänyt kaupungin edustajat tytäryhteisöjen yhtiö- ja vuosikokouksiin ja antanut tarvittavat toimioh-

jeet edustajille mm. kaupungin ehdokkaista yhteisöjen toimielimiin sekä kokouspalkkioista.

Tytäryhteisön on jo valmisteluvaiheessa hankittava omistajan ennakkokäsitys tehdessään päätöstä merkittävistä asioista. Konsernijaosto antoi vuonna 2021 omistajan ennakkokäsityksen Koulutuskuntayhtymä OSAO:n Oulu kampus 2030 -kampusratkaisuun ja Nallikari Seaside Oy:n investointeihin.

Omistajaohjausryhmä järjestää vuonna 2022 tytäryhtiöiden hallitusten jäsenille hallitustyöskentelykoulutuksen.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi sekä tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Seuraavat tytäryhteisöt raportoivat talousarvion 2021 mukaisesti taloustavoitteiden toteutumisesta kaupunginvaltuustolle, kaupunginhallitukselle ja konsernijaostolle neljännesvuosiraportoinnin ja tilinpäätöksen yhteydessä: Oulun Energia -konserni, Oulun Satama Oy, Kiertokaari Oy, Sivakka-konserni, Oulun Pysäköinti Oy, Potential Toimitilat Oy, Nallikari Seaside Oy, Oulun Kaupunginteatteri Oy ja Oulun Tuotantokeittiö Oy. Taloudesta raportoivat myös tytäryhteisöasemassa kaupunkiin olevat Koulutuskuntayhtymä OSAO, Oulun Palvelusäätiö ja Oulun musiikkijuhlasäätiö. Oulun kaupunki mõi tytäryhtiöasemassa olleen Työterveys Virta Oy:n osakekannan keväällä 2021, joten kyseinen yhtiö ei ole enää mukana tytäryhteisöjä koskevassa raportoinnissa.

Kaupunginvaltuustolle, -hallitukselle ja konsernijaostolle vietiin tiedoksi vuosittainen tytäryhteisöraportti, jossa esitetään tytäryhteisöistä perustiedot, taloustiedot, merkittävimmät investoinnit, toimintaan liittyvät riskit sekä omistajapolitiittisissa linjauksissa esitettyjen tavoitteiden toteutuminen. Tytäryhteisöraportoinnin pohjalta voitiin todeta, että kaupunginvaltuuston asettamat tavoitteet on huomioitu hyvin tytäryhteisöjen toiminnassa. Sitoutuminen tavoitteiden saavuttamiseen näkyy kehittämistoimenpiteinä ja toiminnan jatkuvan arvioinnin kautta.

Konsernijaosto kävi omistajaohjauskeskustelut Oulun Energia Oy:n, Sivakka-yhtymä Oy:n, Oulun Satama Oy:n, Oulun Pysäköinti Oy:n, Kiertokaari Oy:n, Oulun Kaupunginteatteri Oy:n ja Koulutuskuntayhtymä OSAO:n kanssa. Kaupungin omistajaohjauksesta vastaava viranhaltijaryhmä kävi omistajaohjauskeskustelut muiden keskeisten tytäryhteisöjen kanssa.

Tytäryhtiöt raportoivat vuonna 2021 toisen kerran konsernijaoston hyväksymän yhteiskuntavastuuraportointia koskevan suosituksen mukaisesti omistajaohjaukselle ja omistajaohjaus valmisteli tytäryhtiöiden tietojen perusteella Yhteiskuntavastuu Oulun kaupungin tytäryhtiöissä- raportin. Konsernijaosto, kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto käsitelivät raportin. Yhteiskuntavastuuasioiden systemaattista johtamista ja raportointia kehitetään edelleen niin omistajaohjauksessa kuin tytäryhtiöissä. Uusien omistajapoliittisten linjausten myötä tytäryhtiöt raportoivat vuosittain yhteiskuntavastuun kohokohdistaan vuodesta 2022 eteenpäin.

Tiedon kulku ja sen toimivuus

Omistajaohjaus pitää yhteyttä tytäryhteisöihin säännöllisin väliajoin mm. tytäryhteisöjen tilinpäätösraportoinnin, neljännesvuosiseurantojen sekä vuosittain pidettävien omistajaohjauskeskustelujen muodossa. Muuta yhteydenpitoa ja tietojen kartoittamista tehdään tarvittaessa pitkin vuotta yhteisökohtaisesta tilanteesta riippuen.

Tiedon kulussa ei ole havaittu ongelmia vuoden 2021 aikana.

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja -palveluiden käyttö

Kaupunkikonsernin kaikille yhteiset linjaukset koskevat seuraavia toimintoja: konsernitili, lainanotto, hankinnat ja henkilöstöpolitiikka. Tytäryhteisöjen on käytettävä lisäksi myös muita keskitettyjä toimintoja (mm. työterveys, talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut, tietotekniikka) ellei tytäryhtiön ja omistajaohjausryhmän laatima selvitys osoita muuta ratkaisua konsernietu huomioiden paremmaksi.

Tytäryhteisöt ovat noudattaneet tilikaudella keskitetyistä konsernitoiminnoista annettuja linjauksia.

Sisäisen valvonnan riskienhallinnan järjestämistä ja toteuttamista koskeva raportointi

Hallintosääntöön sisältyvässä Oulun kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan järjestämisen perusteissa sekä konserniohjeessa määritellään tytäryhteisöjen riskienhallintaan liittyvät periaatteet ja käytännön toimenpiteet. Raportointi riskeistä on toteutunut tilikaudella säännöllisesti ja tilanteen niin edellyttäessä. Tytäryhtiöiden riskienhallinnassa ei ole havaittu huomautettavaa, mutta riskienhallinta edellyttää kuitenkin jatkuvaa kehittämistä.

Hallintosäännössä on vastuutettu selkeästi kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät kaupunginvaltuustolle, -hallitukselle, konsernijohtolle, lauta- ja johtokunnille sekä johtaville viranhaltijoille. Konsernijohtolle raportoidaan riskeistä talousarvion ja tilinpäätöksen yhteydessä sekä tilanteen edellyttäessä. Konsernijohton tukena riskienhallinnassa on kokonaisvaltaisen riskienhallinnan työryhmä ja riskienhallintapäällikkö.

Peruskunnan ja liikelaitosten osalta ei ole realisoitunut merkittäviä yllättäviä riskejä vuoden 2021 aikana. Tytäryhteisöistä Oulun Kaupunginteatteri Oy kärsi merkittäviä myrskyvaurioita kesällä 2021. Konsernin (peruskunnan, liikelaitosten ja tytäryhteisöjen) riskienhallinta on ollut riittävällä tasolla. Koronapandemia on kasvattanut osaltaan mm. taloudellisia riskejä ja henkilöstöriskejä. Kyseisiin riskeihin on kiinnitetty erityistä huomiota.

4.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernitilinpäätöksessä on esitettävä kuntakonsernin tulos sekä taloudellinen asema siten kuin konserniyh-teisöt olisivat yksi kirjanpitovelvollinen. Oulu-konsernin konsernitase ja -tuloslaskelma laaditaan konserniyh-teisöjen taseiden ja tuloslaskelmien yhdistelmänä. Lisäk-si konsernitaseeseen ja -tuloslaskelmaan yhdistellään

rivi riviltä, peruspääoman jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa, niiden kuntayhtymien tuloslaskelma ja tase, joissa Oulun kaupunki on jäsenenä. Konsernin rahoitus-laskelma johdetaan konsernituloslaskelmasta, edellisen tilikauden ja tilikauden konserni-taseesta sekä niitä täy-dentävistä tiedoista.

TULOSLASKELMA OULU-KONSERNI 1 000 €	TP2021	TP2020
Toimintatuotot	843 846	785 003
Toimintakulut	-1 861 401	-1 780 733
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta (tappiosta)	-7 001	-4 496
TOIMINTAKATE	-1 024 555	-1 000 226
Verotulot	895 370	820 841
Valtionosuudet	379 819	411 893
Rahoitustuotot ja -kulut	4 236	-22 498
Korkotuotot	4 929	2 802
Muut rahoitustuotot	20 680	2 596
Korkokulut	-15 383	-20 403
Muut rahoituskulut	-5 990	-7 493
VUOSIKATE	254 870	210 010
Poistot ja arvonalentumiset	-178 236	-171 326
Suunnitelman mukaiset poistot	-166 114	-170 797
Omistuksen eliminointierot	-1	899
Arvonalentumiset	-12 121	-1 428
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden tulos	76 634	38 683
Tilinpäätössiirrot	1 587	684
Tilikaudet verot	-1 439	-2 459
Laskennalliset verot	-4 397	-3 519
Vähemmistöosuudet	-177	-159
TILIKAUDEN YLI/-ALIJÄÄMÄ	72 208	33 230

OULU-KONSERNI TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP2021	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017	TP2016	TP2015	TP2014	TP2013
Toimintatuotot/ Toimintakulut %	45,3	44,1	48,1	47,1	47,9	47,6	45,8	45,5	45,9
Vuosikate/Poistot %	143,0	121,9	116,3	117,9	147,3	135,5	110,3	82,0	99,4
Vuosikate €/Asukas	1 216	1 012	904	870	1 069	999	838	750	914
Asukasmäärä vuoden lopussa	209 648	207 620	205 782	203 659	202 341	200 600	198 583	196 194	193 832

Oulu-konsernissa olivat toimintatuotot 58,8 milj. euroa (7,5%) ja toimintakulut 80,6 milj. euroa (4,5%) edellisvuotta suuremmat. Toimintatuottojen osuus kuluista oli 45,3 prosenttia ja suhdeluku oli parantunut edellisestä vuodesta.

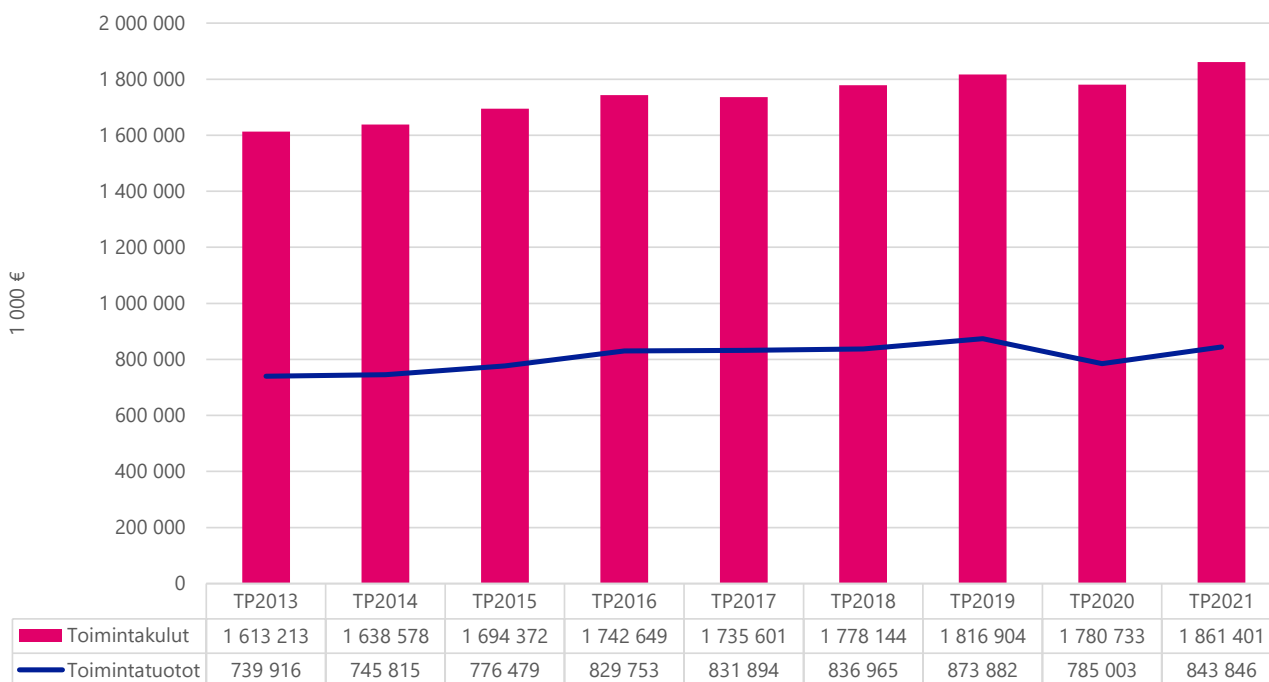
Oulu-konsernin ulkoisten toimintatuottojen toteuma 843,8 milj. euron parantui 58,8 milj. euroa (7,5%) vuodesta 2020. Oulun kaupungin osuus ulkoisista toimintatuotoista oli 279 milj. euroa ja edelliseen vuoteen verrattuna ne olivat 61,8 milj. euroa suuremmat. Erityisesti kasvoivat tuet ja avustukset -tiliryhmä (40,6 milj. euroa). Oulun kaupunki sai tilikauden aikana valtiolta koronatukea yhteensä 39,8 milj. euroa. Oulun Energia -konsernin osuus konsernin ulkoisista toimintatuotoista oli 208,1 milj. euroa (TP 2020: 211,5 milj. euroa) ja ne olivat alentuneet 3,4 milj. euroa edellisestä vuodesta. Oulun seudun Koulutus kuntayhtymä OSAO:n toimintatuottoja kertyi 13,1 milj. euroa ja ne olivat vuoteen 2020 nähden 5,8 milj. euroa pienemmät. Vuokratuotot alenivat (2 milj. euroa), kun OAMK:n lopetti tilojen vuokrauksen Kaukovainiolla, eikä tiloja saatu uudelleen ulosvuokrattua vastaavassa laajuudessa.

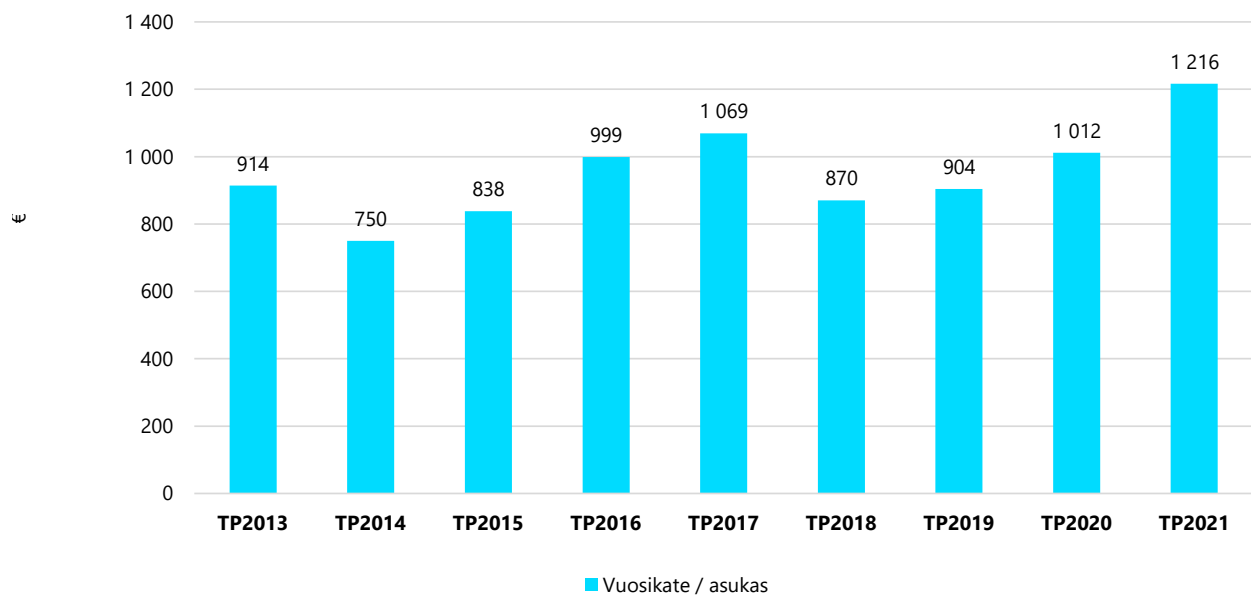
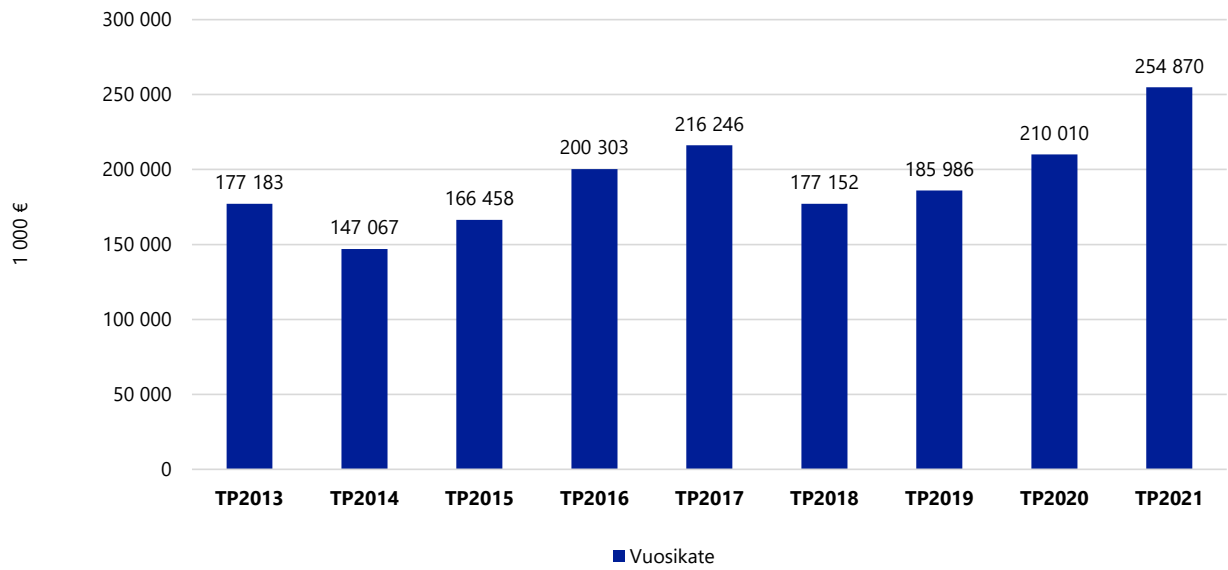
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ulkoisten toimintatuottojen osuus oli 242,4 milj. euroa ja ne kasvoivat hieman edellisvuodesta (0,4 milj. euroa). Vuoden 2020 tilinpäätös sisälsi Työterveys Virta Oy:n toimintatuottoja 1,6 milj. euroa, kun vuoden 2020 tilinpäätökseen niitä kirjattiin 5,2 milj. euroa. Työterveys Virta Oy osakekanta myytiin Pihlajalinnalle maaliskuussa 2021.

Oulu-konsernin tilikauden ulkoisten toimintakulujen toteuma 1 861,4 milj. euroa kasvoi vuoteen 2020 nähden 4,5 % (80,7 milj. euroa). Suurin kasvu toteutui Oulun kaupungilla (92,5 milj. euroa). Oulun kaupungin osuus kaikista konsernin ulkoisista toimintakuluista oli 1 397,8 milj. euroa (TP2020: 1 305,3 milj. euroa). Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ulkoisten toimintakulujen toteuma 216,5 milj. euroa oli vuotta 2020 suurempi (3,9 milj. euroa) ja suurinta kasvu oli henkilöstökuluissa. Oulun Energia-Konsernin toimintakulut alenivat edellisestä vuodesta 15,2 milj. euroa, erityisesti aineet, tarvikkeet ja tavarat. Vuoden 2020 tilinpäätös sisälsi Työterveys Virta Oy:n ulkoisia toimintakuluja 1,5 milj. euroa (TP2020: 4,3 milj. euroa).

Oulu-konsernin suurin kuluerä olivat henkilöstökulut 854,1 milj. euroa, ja niiden toteuma oli edellisvuotta 31,7 milj. euroa suurempi. Henkilöstökulut kasvoivat Oulun kaupungilla 28 milj. euroa, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirillä 6,5 milj. euroa ja Koulutus kuntayhtymä OSAO:lla 3,4 milj. euroa. Toteuma sisälsi Työterveys Virta Oy:n henkilöstökuluja noin 1,9 milj. euroa (TP2020: 7 milj. euroa). Oulu Oulun Energia-konsernin henkilöstökulut alenivat 2 milj. euroa, ja siihen vaikutti Oulun Energia Urakointi Oy:n osakekannan myynti Destialle 1.3.2021.

Palvelujen ostojen kertymä 646,2 milj. euroa (TP2020: 543,3 milj. euroa) suureni edellisvuodesta. Palvelusetelikulujen tiliryhmä muuttui vuonna 2021 avustuksista palvelujen ostoihin.

Oulu-konsernin toimintakatteeksi muodostui - 1 024,6 milj. euroa (TP2020: - 1 000,2 milj. euroa), kasvua oli edelliseen vuoteen verrattuna 24,3 milj. euroa (2,4 %). Toimintakulujen 80,7 milj. euron kasvu edellisen vuoden tasosta vaikutti negatiivisesti toimintakatteen kehitykseen.

Oulu-konsernin verotuloja kertyi 895,4 milj. euroa ja kasvu vuonna 2021 oli 74,5 milj. euroa. Oulun kaupungin osuus kasvusta oli 74,7 milj. euroa. Valtionosuuksien toteuma 379,8 milj. euroa aleni (32,4 milj. euroa) vuoden takaisesta tilinpäätöksestä. Oulun kaupungilla vuoden 2020 tilinpäätöksen valtionosuuksiin sisältyvää koronatueta ja tästä johtuen oli muutos vuoteen 2021 verrattuna merkittävä. Koulutuskuntayhtymä OSAO:n valtionosuudet toteutuivat noin 57 milj. euron ja ne alenivat vuodesta 2020 noin 0,5 milj. euroa.

Rahoitustuottojen ja -kulujen kertymä oli edellistä vuotta 26,7 milj. euroa suurempi, erityisesti parantuivat rahoitustuottojen toteuma (18,1 milj. euroa). Oulun Energia-konserni rahoitustuottojen 11,7 milj. euroa parempi toteuma kohdistui Suomen Energiavarat Oy:ltä saatuihin osinkotuottoihin 7,7 milj. euroa ja Taalerin PPA-sopimus tuottoihin 3,7 milj. euroa. Oulun kaupungin rahoitustuottojen toteuma oli 6,2 milj. euroa parempi ja niihin sisältyi mm. tilinpäätökseen 2021 kirjatut arvonalentumisten palautukset 4,6 milj. euroa. Rahoituskulut toteutuivat lähestulkoon edellisen vuoden tasolla. Rahoituskulut olivat vuoteen 2020 nähden 6,7 milj. euroa pienemmät. Oulun kaupunki oli kirjannut edellisuuden tilinpäätöksen rahoituskuluihin sisältyviä rahoitusarvopapereiden tilinpäätöshetken arvonalentumisia noin 6,1 milj. euroa.

Vuosikatteen toteuma 254,8 milj. euroa oli edellistä vuotta parempi (44,9 milj. euroa) ja sitä paransivat verorahoituksen suotuista kertymä (42,5 milj. euroa). Vuosikate kattoi suunnitelman mukaiset poistot 143 prosenttisesti. Suunnitelman mukaisten poistojen määrä kasvoi edellisestä vuodesta (6,9 milj. euroa) ja toteuma oli 178,2 milj. euroa.

Oulu-konsernin tilikauden tulos parani 39 milj. euroa edellisuuden tilinpäätöksestä ja toteuma oli 72,2 milj. euroa ylijäämäinen. Verorahoituksen suotuista kertymä (42,5 milj. euroa), edellisuuden suurempina toteutuneet toimintatoimintatuotot (58,8 milj. euroa) sekä rahoitustuottojen- ja kulujen parempi toteuma (26,7 milj. euroa) parantavat tilikauden ylijäämää.

Konsernitase ja sen tunnusluvut

Konsernitaseella ja sen liitteillä osoitetaan kuntakonsernin taloudellinen asema selvittämällä konserniyhteisöjen varat, velat ja vastuut ulkopuolisille. Konsernitaseen tulee osoittaa konsernin oma pääoma sen jälkeen, kun

- konserniyhteisöjen ja konsernitilinpäätökseen yhdisteltyjen kuntayhtymien keskinaiset saamiset ja velat on vähennetty
- konserniyhteisöjen ja konsernitilinpäätökseen yhdisteltyjen kuntayhtymien taseisiin aktivoidut olennaiset sisäiset katteet on vähennetty
- konserniyhteisöjen ja konsernitilinpäätökseen yhdisteltyjen kuntayhtymien keskinainen omistus on vähennetty
- ulkopuolisten omistus tytäryhteisöissä on merkitty konsernitaseeseen omana eräänään
- osakkuusyhteisön osakkeiden ja osuuksien hankintameno tai hankintamenojäännökseen on lisätty, tai siitä on vähennetty, osakkuusyhteisön edellä mainittu tuloslaskelmaan
- merkitty osuus tilikauden tuloksesta sekä muu kuntakonsernin omistusosuutta vastaava osuus oman pääoman muutoksesta.

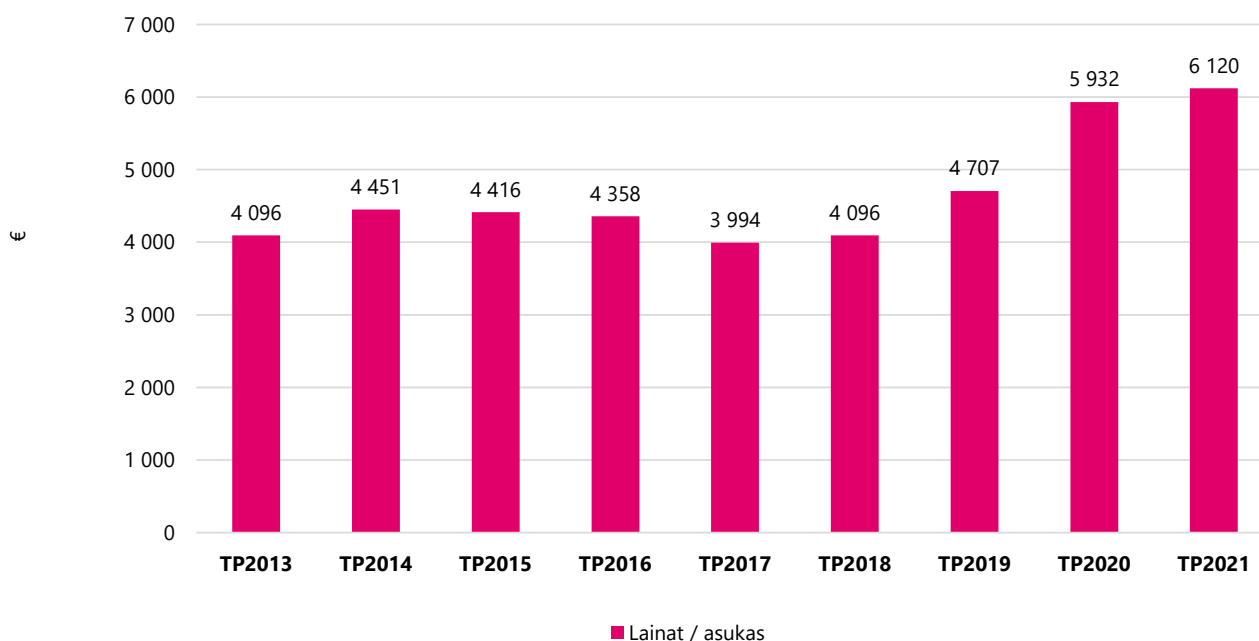
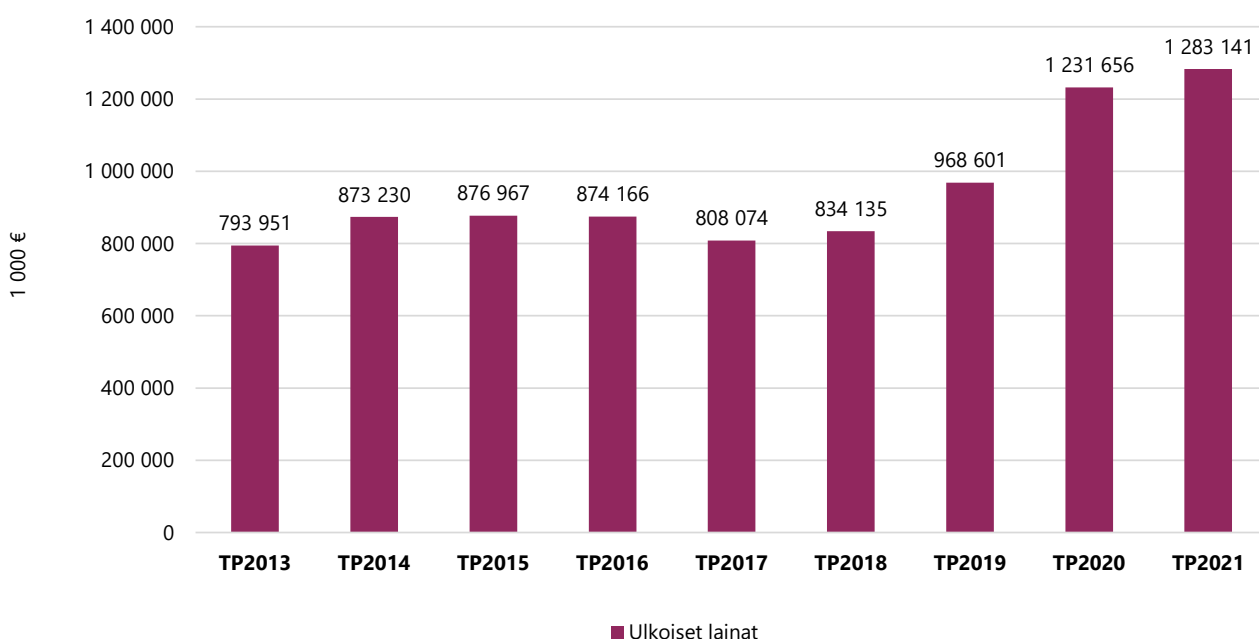
KONSERNITASE VASTAAVA OULU-KONSERNI 1000 €	31.12.2021	31.12.2020
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	6 074	5 956
Konserniliikearvo	75	75
Muut pitkävaikutteiset menot	31 337	31 355
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	5 963	5 403
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	233 496	230 046
Rakennukset	1 239 433	1 205 817
Kiinteät rakenteet ja laitteet	519 097	503 448
Koneet ja kalusto	259 078	251 574
Muut aineelliset hyödykkeet	187 159	183 176
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	242 946	212 315
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	78 357	78 899
Muut osakkeet ja osuudet	75 690	75 081
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
Muut lainasaamiset	106	115
Muut saamiset	1 536	1 408
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 880 346	2 784 670
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	24 292	23 820
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	23 761	25 998
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	1 307	1 241
Lyhytaikaiset saamiset	249 311	156 800
Rahoitusarvopaperit	117 840	91 724
Rahat ja pankkisaamiset	136 903	180 982
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	529 122	456 745
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 433 760	3 265 234

KONSERNITASE VASTATTAVAA OULU-KONSERNI 1000 €	31.12.2021	31.12.2020
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	609 314	609 314
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat	154	154
Muut omat rahastot	61 557	63 146
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	808 069	774 791
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	72 208	33 230
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 551 302	1 480 636
VÄHEMMISTÖOSUDET	6 454	6 505
KONSERNIRESERVI	75	75
	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
Eläkevaraukset	808	905
Muut pakolliset varaukset	32 648	34 935
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	33 456	35 840
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	24 459	24 570
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	1 215 861	1 166 262
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	178 149	161 123
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	67 280	65 394
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	356 723	324 830
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 818 013	1 717 608
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 433 760	3 265 234

OULU-KONSERNI TASEEN TUNNUSLUVUT	TP2021	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017	TP2016	TP2015	TP2014	TP2013
Omavaraisuus-%	46	46	49	52	52	50	49	50	53
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	85	84	74	65	64	66	68	69	65
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	880 277	808 022	774 974	759 928	735 182	676 638	636 023	630 858	531 330
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	4 199	3 892	3 766	3 731	3 633	3 373	3 203	3 215	2 741
Konsernin lainakanta, 1 000 €	1 283 141	1 231 656	968 601	834 135	808 074	874 166	876 967	873 230	793 951
Konsernin lainat €/asukas	6 120	5 932	4 707	4 096	3 994	4 358	4 416	4 445	4 096
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1 000 €	1 489 944	1 467 099	1 166 214	952 749	-	-	-	-	-
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	7 104	7 066	5 667	4 339	-	-	-	-	-
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 €	106	115	149	219	290	968	443	885	667
Asukasmäärä	209 648	207 620	205 782	203 659	202 341	200 600	198 583	196 194	193 832

Konsernitaseen loppusumma oli 3 433,8,2 milj. euroa ja kasvoi edellisestä vuodesta 168,5 milj. eurolla. Taseen vastaavaa puolella pysyvien vastaavien arvo oli edellistä vuotta noin 95,7 milj. euroa suurempi, joista rakennusten arvon kasvu oli 33,6 milj. euroa ja ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat noin 30,6 milj. euroa. Sivakka-konsernin rakennusten arvo oli vuoden lopussa 20,2 milj. euroa vuotta 2020 suurempi. Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoidopiiri kirjasi keskeneräisiin hankintoihin tilikaudella 185 milj. euroa ja ne olivat kasvaneet vuodesta 2020 (88,5 milj. euroa). Rahat ja pankkisaamiset olivat vuoden lopussa 136,9 milj. euroa.

Taseen vastattavissa Oulu-konsernin oma pääoma 1 551,3 milj. euroa kasvoi 70,7 miljoonalla eurolla, ja erä sisältää vuoden 2021 tilinpäätöksen ylijäämän noin 39 milj. euroa. Taseessa olevan vieraan pääoman määrä kasvoi toimintakaudelle (100,4 miljoonalla eurolla) ja toteuma oli loppuvuonna 1 818 milj. euroa. Pitkäaikaisen vieraan pääoman määrä lisääntyi 66,6 milj. eurolla ja lyhytaikaisen vieraan pääoman määrä 33,8 milj. eurolla. Vieraan pääoman määrä kasvoi mm. Oulun Energia -konsernilla noin 36,7 milj. eurolla, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoidopiirillä 82 milj. eurolla ja Sivakka-konsernilla 19,4 milj. eurolla. Oulun kaupungin pitkäaikainen vieras pääoma aleni 59,8 milj. euroa.

Konsernin lainakanta kasvoi 51,5 milj. euroa edellisestä vuodesta ja toteuma oli vuoden lopussa 1 283,1 milj. euroa. Lainakanta asukasta kohti oli 6 120 euroa. Konsernin omavaraisuusasteeksi muodostui 46 % ja tunnusluku säilyi edellisen vuoden tasolla. Omavaraisuudella mitataan vakavaraisuutta ja kykyä selvittää sitoumuksista pitkällä aikavälillä.

Suhteellinen velkaantuneisuus Oulu-konsernin oli 85 %, tunnusluku kertoo, kuinka paljon tuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi vel-

kaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Konsernin rahoituslaskelmalla osoitetaan kuntakonsernin varojen hankinta ja niiden käyttö tilikauden aikana. Konsernin rahoituslaskelman laatimisessa otetaan huomioon konsernituloslaskelmaan ja -taseeseen tehdyt eliminointi- ja yhdistelykirjaukset.

RAHOITUSLASKELMA OULU-KONSERNI 1 000 €	TP2021	TP2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	254 870	210 010
Tilikauden verot ja laskennalliset verot	-1 439	-2 459
Tulorahoituksen korjaukset	-20 210	-4 364
TOIMINNAN RAHAVIRTA	233 220	203 186
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-298 326	-383 563
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 981	2 651
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	38 382	20 736
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-256 963	-360 177
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-23 742	-156 991
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset	-132	-79
Antolainasaamisten lisäykset	-145	-116
Antolainasaamisten vähennykset	13	37
Lainakannan muutokset	51 485	262 353
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	112 769	361 242
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-58 206	-45 893
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-3 078	-52 996
Oman pääoman muutokset	-31	-421
Muut maksuvalmiuden muutokset	-45 543	-36 732
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	5 780	225 121
RAHAVAROJEN MUUTOS	-17 963	68 130
Rahavarat 31.12.	254 743	272 706
Rahavarat 1.1.	272 706	204 575

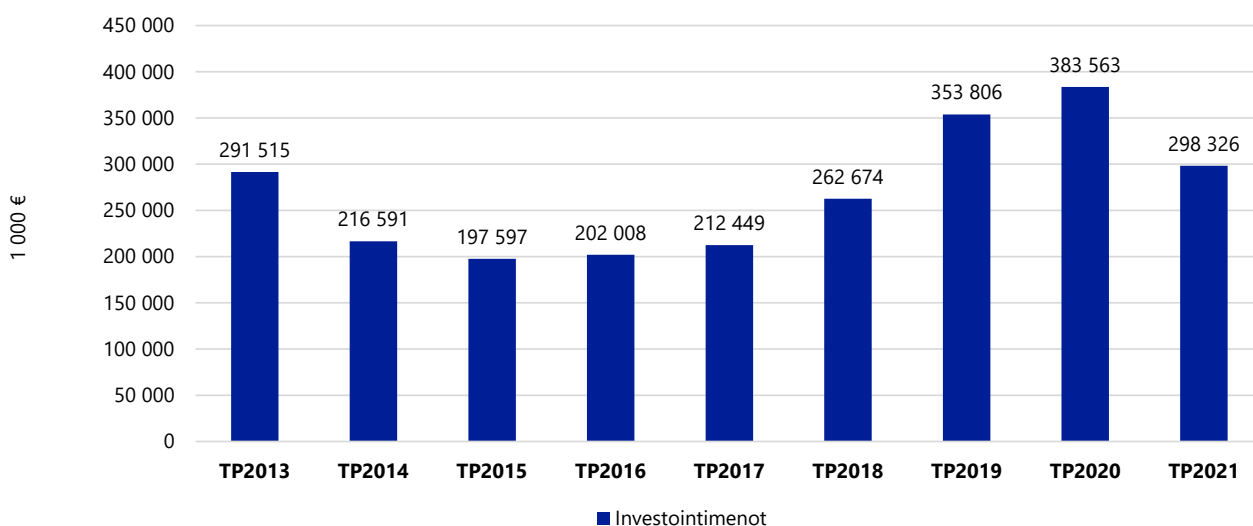
OULU-KONSERNI RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP2021	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017	TP2016	TP2015	TP2014	TP2013
Laskennallinen lainanhoitokate	1,5	1,3	1,5	1,6	2,0	1,7	1,5	1,3	1,7
Lainanhoitokate	3,7	3,5	2,9	2,1	2,0	2,4	1,4	2,2	3,0
Kassan riittävyys, pv	42	44	34	36	38	38	36	33	30
Toiminnan ja investointien rahavirta 5 vuodelta, M€	-373	-278	-125	-71	-113	-278	-302	-299	-275

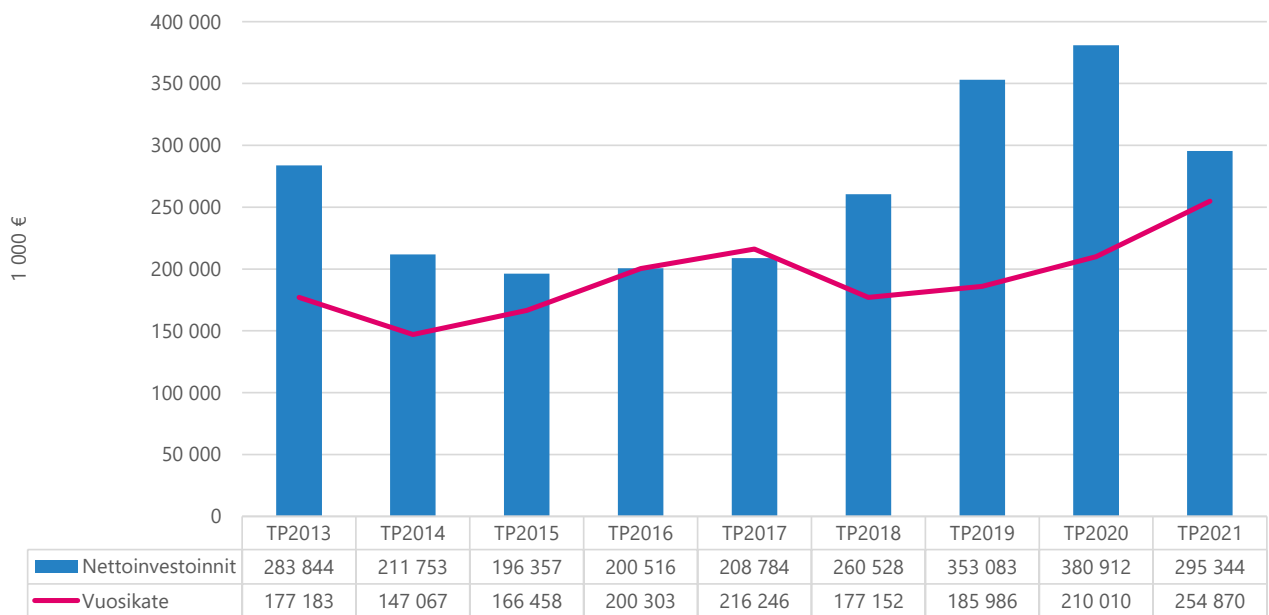
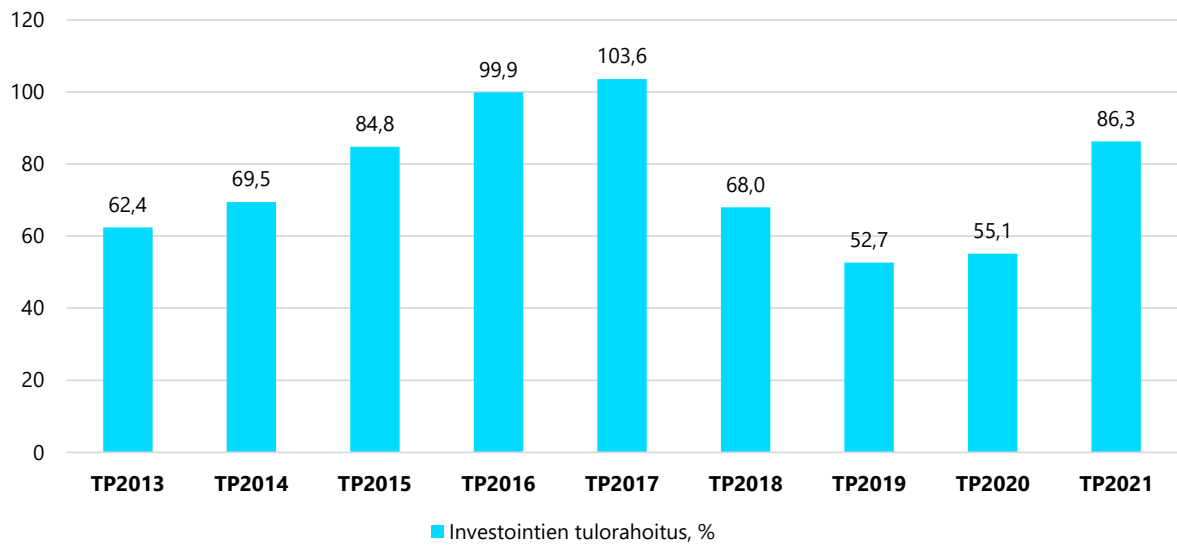
Toiminnan ja investointien rahavirta muodostui vuosikatteesta, käyttöomaisuuden investointimenoista ja rahoitusosuuksista. Vuosikate toteutui vuotta 2020 44,9 milj. euroa parempana. Positiivisesti toimintakatteeseen vaikuttivat verotulot 74,5 milj. euroa sekä rahoitustuotot ja -kulut 26,7 milj. euroa ja negatiivisesti toimintakatteeseen alijäämä 24,3 milj. euroa ja valtionosuudet -32,1 milj. euroa.

Konsernin investointimenojen määrä oli tilikaudella 298,3 milj. euroa ja ne alenivat (85,2 milj. euroa) edellisvuodesta. Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin investoinnit 110,8 milj. euroa toteutuivat 16,6 milj. euroa vuotta 2020 suurempina ja investointien kasvu selittyi Tulevaisuuden sairaalan rakennuskustannuksilla. Oulun kaupungin investointimenojen toteuma oli noin 99 milj. euroa ja edellistä vuotta (24 milj. euroa) pienemmät. Oulun Energia -konsernin investointien kertymä pieni

73,5 milj. eurolla ja toteuma oli 49,9 milj. euroa. Vuoden 2021 merkittävimmät investoinnit kohdistuivat Lestijärvelle rakennettavaa tuulivoimapuistoa, Laanilan biovoimalaitosta, sähkön jakeluverkkoa, kaukolämpöverkon ylläpitoa ja rakennuttamista. Sivakka-konsernin investointikulujen toteuma oli 36 milj. euroa ja kasvu tapahtui vuodesta 2020 (3,3 milj. euroa). Investointihankkeisiin lukeutuvat 150 uuden asunnon valmistuminen ja 168 asunnon peruskorjaukset.

Oulu-konsernin investointeihin saatiin avustuksia 3 milj. euroa. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot 38,4 milj. euroa, olivat edellistä vuotta suuremmat (17,6 milj. euroa). Konsernin ulkoista käyttöomaisuuden myyntivoittoa kertyi 15,2 milj. euroa. Toiminnan ja investointien rahavirta muodostui noin 23,7 milj. euroa alijäämäiseksi.

Nettoinvestoinnit = Investointimenot – Rahoitusosuudet investointimenoihin

Rahoituksen rahavirta toteutui 5,8 milj. euroa ylijäämäisenä. Konsernin lainojen nettomuutos vähentyi 210,9 milj. euroa vuoden aikana. Pitkäaikaista lainaa nostettiin tilikaudella 112,8 milj. euroa. Pitkäaikaista lainaa nostivat mm. Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri 79,7 milj. euroa (Oulu-konsernin 53%:n osuus) ja Sivakka-konserni 33,1 milj. euroa. Pitkäaikaiset lainat vähentyivät 58,2 milj. euroa toimikauden aikana. Oulun kaupunki maksoi takaisin pitkäaikaisia lainoja 26,8 milj. euroa ja Sivakka-konserni 14,6 milj. euroa. Laskennallinen lainanhoitokate oli 1,5, mikä tarkoittaa arviointias- teikolla tyydyttävää lainanhoitokykyä. Tulorahoituksen katsotaan olevan riittävä lainojen hoitoon, jos tunnuslu- ku on 1 tai suurempi ja hyvällä tasolla tunnusluvun ollen suurempi kuin 2. Tunnusluvulla mitataan tulorahoituk- sen riittävyyttä vieraan pääoman korkojen ja lyhennys- ten maksuun. Lainanhoitokyvyn katsotaan olevan hyväl- lä tasolla.

Muut maksuvalmiuden muutokset 45,5 milj. euroa oli ali- jäämäinen ja koostui valtion toimeksiannoista, pitkä- ja lyhytaikaisten saamisten muutoksista sekä korottomien velkatilien pääomien muutoksista.

Rahavarojen muutos

Toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavirrois- ta muodostuva rahavarojen muutos oli 68,1 milj. euroa ylijäämäinen. Oulu-konsernin rahavarat olivat vuoden lopussa 254,7 milj. euroa. Kassan riittävyys -tunnusluku kertoo, että tilinpäätöshetkellä rahavaroilla pystyttiin kattamaan kaikki kassasta maksut 42 päivän ajan. Mak- suvalmiuden hoidon kannalta riittävänä voidaan pitää vähintään kahden viikon kassan riittävyyttä.

5 Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kuntalain 69 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä tarvittaessa talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi. Oulun kaupungin tilikauden tulos ennen poistoeron ja varausten muutosta on 28 527 178,73 euroa ylijäämäinen.

Tulokseen sisältyvät myös kaupungin liikelaitosten ja taseyksiköiden tulokset, jotka käsitellään kirjanpitosääntösten mukaisesti niiden omissa kirjanpidoissa. Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Oulun Vesi -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä ennen varauksia oli 5 082 853 euroa. Tilikauden ylijäämä varauksen purkamisen, vapaaehtoisen varauksen lisäyksen ja poistoerojen muutosten jälkeen on 3 011 568 euroa. Teknisten liikelaitosten johtokunta esittää, että ylijäämästä tehdään 5 000 000 euron investointivarauksen Hintan vedenpuhdistamon laajennukseen, joka toteutetaan vuosina 2023-2024. Jäljelle jäävä tilikauden ylijäämä 1 011 568 euroa siirretään Oulun Veden omaan pääomaan tilikauden ylijäämä/alijäämä tilille.
  - Teknisten liikelaitosten johtokunta esittää, että Oulun Digi -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä oli 444 531,83. siirretään taseeseen tilikauden yli-/alijäämä -tilille nostaan oman pääoman 6 104 298,77 euroon.
  - Oulun Infra -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä 176 241,31 milj. euroa lisätään liikelaitoksen peruspääomaan.
  - Teknisten liikelaitosten johtokunta esittää, että Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä 362 312,27 euroa siirretään liikelaitoksen omaan pääomaan, tilikauden yli-/alijäämätilille. Tilikauden tuloksen siirron jälkeen liikelaitoksen oma pääoma on yhteensä 5 060 692,65 euroa. Tästä peruspääoman osuus on 5 805 202,12 euroa ja kertyneen alijäämän osuus -744 509,47 euroa.
  - Business Oulu -liikelaitoksen johtokunta esittää, että liikelaitoksen tilikauden ylijäämä 13,78 euroa siirretään oman pääoman voittovaroihin.
  - Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen johtokunta esittää tilikauden ylijäämän 1 365 688,29 euroa siirretään omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämätilille.
  - Yhteistoimintasopimuksen mukaan Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitoksen johtokunta esittää esittää, että vuoden 2021 siirtovelaksi kirjattu liikeylijäämä 403 598,11 euroa palautetaan yhteistoimintakunnille kyseisten vuosien maksuosuuksien määräytymisperusteiden mukaisesti. Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä 543,26 euroa siirretään Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.
  - Kehittämisrahaston tilikauden ylijäämä 5 638 498,96 euroa siirretään Kehittämisrahaston omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämään.
  - Oulun Valistustalorahaston tilikauden alijäämä 5 471,92 euroa siirretään Oulun Valistustalorahaston omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämään.
  - Rakennusomaisuuden taseyksikön tilikauden ylijäämä 9 417 523,43 euroa siirretään Rakennusomaisuuden taseyksikön omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämään.
- Oulun Vesi -liikelaitos kirjasi tilikaudella poistoeron lisäystä 4 071 284,93 euroa sekä varausten lisäystä ja vähennystä 2 000 000,00 euroa. Rakennusomaisuuden

taseyksikkö kirjasi poistoeron vähennystä 2 773 051,56 euroa. Oulun kaupungin tilikauden ylijäämäksi muodostuu erien jälkeen 27 954 550,36 euroa.

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että liikelaitosten tilinpäätökset vuodelta 2021 hyväksytään liitettäväksi Oulun kaupungin vuoden 2021 toimintakertomukseen ja tilinpäätökseen sekä tilikauden tulosten käsittelyt hyväksytään toimielinten esitysten mukaisesti.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

6 Oulun kaupunkistrategian toteutuminen 2021

Oulun kaupungin strateginen ohjausjärjestelmä perustuu yhteen kaupunkistrategiaan, jonka avulla valtuusto ohjaa koko kaupunkikonsernin toimintaa. Kaupunkistra-

tegia Valovoimainen Oulu 2026 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 26.2.2018 § 18. Vuosi 2021 oli strategiakauden viimeinen toimeenpanovuosi.

6.1 Kaupunkistrategia Valovoimainen Oulu 2026 strategiset painopisteet ja linjaukset

Olemme valinneet Oululle kolme strategista painopistettä:

1. Elinvoimainen Oulu kasvaa ja kansainvälistyy.
2. Vetovoimainen Oulu on pohjoisen luonnon ja kulttuurin kaupunki.
3. Pitovoimainen Oulu on hyväntuulinen korkean osaamisen kaupunki.

Oulun kaupungin tapa toimia pohjautuu arvoihin, tukee strategisia valintoja sekä ohjaa kaupungin omaa toimintaa.

Elinvoimainen Oulu kasvaa ja kansainvälistyy

Edistämme yritysten menestymistä ja tarjoamme kasvua tukevan ympäristön. Työ löytää tekijänsä.

Ouluun pääsee sujuvasti maalta, mereltä ja ilmasta.

Kasvamme kestävästi. Tiivistämme kaupunkirakennetta ja edistämme ympäristöystävällistä liikkumista. Olemme hiilineutraali kaupunki v. 2040.

Vetovoimainen Oulu on pohjoisen luonnon ja kulttuurin kaupunki

Mahdollistamme ihmisten kohtaamisen ja yhteisöllisen toiminnan. Luomme yhdessä uutta. Olemme Euroopan kulttuuripääkaupunki 2026.

Tarjoamme asumisen mahdollisuuksia urbaanissa ympäristössä ja maaseudulla. Luonto on aina lähellä. Teemme keskustasta elävän ja omaleimaisen.

Luonto ja alueen historia ovat vetovoimatekijöitämme.

Pitovoimainen Oulu on hyväntuulinen korkean osaamisen kaupunki

Olemme elämänmittaisen oppimisen ja koulutuksen edelläkävijä. Oulun vetovoimaisuus korkeakoulukaupunkina kasvaa.

Digitalisaatio tukee yrityksiä ja elämistä joka puolella Oulua.

Hyvinvointi kuuluu kaikille. Kannustamme aktiiviseen ja liikunnalliseen elämäntapaan ja löydämme mahdollisuuksia hyvinvointiaktiivisuudesta. Olemme turvallinen ja lapsiystävällinen kaupunki.

Oulun kaupungin tapa toimia

Järjestämme palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Olemme osaava ostaja ja vastuullinen omistaja.

Kehitämme vaikuttavia palveluita ja toimintaamme asiakaslähtöisesti tietoon perustuen. Hyödynnämme digitalisaation mahdollisuudet kaikessa toiminnassa.

Olemme haluttu kumppani ja toimimme aktiivisesti kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa. Kehitämme kykyämme palvella asiakkaita monikielisesti.

Olemme vetovoimainen kaupunkityöpaikka. Teemme yhdessä merkityksellistä työtä oululaisten parhaaksi.

6.2 Kaupunkistrategian indikaattoreiden toteutumisen arviointi

Elinvoimainen Oulu kasvaa ja kansainvälistyy

Strategiakaudelle asetetut tavoitteet pääosin ylittyivät. Keskeisistä indikaattoreista yritysten ja työpaikkojen määrä ylitti ennakoarvion perusteella tavoitteen. Elinvoimaa edistävien strategisiin kärkihankkeisiin kuuluvien asemaseudun ja kaksoisraiteen suunnittelu on käynnissä. Kansainvälisen lentoliikenteen määrä jäi merkittävästi alle tavoitteen koronaepidemian vaikutuksesta johtuen. Kasvihuonekaasupäästöt asukasta kohti laskivat selvästi alle strategiakauden tavoitetason.

Vetovoimainen Oulu on pohjoisen luonnon ja kulttuurin kaupunki

Strategiakaudelle asetetut tavoitteet toteutuivat vain osittain. Merkittävä tavoitteen saavuttaminen oli Oulun valinta vuoden 2026 Euroopan kulttuuripääkaupungiksi. Korkeakouluihin hakeneiden määrä kasvoi edellisestä vuodesta. Kaupungin väkiluvun kasvu pysyi edelleen hyvällä tasolla, mutta tavoite ei toteutunut. Kaupungin sijoittuminen imagotutkimuksessa pysytteli edellisivuosien tasolla eikä parannusta asetetun tavoitteen mukaisesti tapahtunut. Tyytyväisyys keskustan palveluihin parani hieman, mutta jäi selvästi tavoitteesta. Matkailuyöpymiset jäivät koronaepidemian vaikutuksesta johtuen merkittävästi alle tavoitteen. Matkailu kuitenkin elpyi hieman vuoden 2020 tilanteesta.

Pitovoimainen Oulu on hyväntuulinen korkean osaamisen kaupunki

Strategiakaudelle asetetut tavoitteet toteutuivat vain osittain. Työttömyys laski selvästi ja vuonna 2021 Oulun työttömyysaste oli 13,0 % kun vuonna 2020 luku oli 14,5 %. Strategiakauden tavoite kuitenkin jäi toteutu-

matta. Kaupungin toimintaa kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi mittavaan TEA -viisarin pistemäärä kasvoi edellisestä vuodesta ja oli koko maan keskiarvon yläpuolella. Asetettu tavoite ei kuitenkaan toteutunut. Terveydentilaan, yksinäisyyteen ja turvallisuuteen liittyvät indikaattorit pysyivät vakaana, eikä strategisena tavoitteena ollutta parannusta tapahtunut.

Strategisissa tavoitteissa tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot kasvoivat Oulun seudulla ja ylittivät strategiakauden tavoitteen. Myös Kotona asuvien 75 -vuotta täyttäneiden osuus kasvoi 92,2%:iin vuonna 2021 ja siten tavoite ylittyi.

Oulun kaupungin tapa toimia

Strategiakaudelle asetetut tavoitteet toteutuivat osittain. Oulun kaupungin talousraportointi esitetään kapaleissa 3.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen, 3.2 Toiminnan rahoitus sekä 3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset. Strategisena tavoitteena ollut Kunnallisveroprosentin pitäminen alle verrokkikaupunkien keskiarvon (suhteessa muihin suuriin kaupunkeihin pois lukien pääkaupunkiseutu) ei toteutunut.

Kuntalaisten kokonaistyytyväisyys palveluihin on hyväällä tasolla ja tavoite saavutettiin. Hankintaosaamisen kehittyi ja vuonna 2021 yhteensä 33 prosentissa hankinnoista on käytetty innovaatiomyönteisiä käytäntöjä ylittäen strategiakauden tavoitteen.

Työkyvyttömyyskustannusten osuus palkkasummasta on viimeisimmän v. 2020 käytettävissä olevan tiedon mukaan noussut hieman. Työnantajan suositteluinen (Kunta 10-kysely) laski edellisestä kyselystä ja siten asetettu strateginen tavoite ei toteutunut.

Elinvoimainen Oulu kasvaa ja kansainvälistyy

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVAT INDIKAATTORIT (VALTUUSTO)	LÄHTÖTILA	TAVOITETILA 2021	TOTEUMA 31.12.2021
<i>Edistämme yritysten menestymistä ja tarjoamme kasvua tukevan ympäristön. Työ löytää tekijänsä.</i>	Yritysten määrä	31.12.2016: 10 209 31.12.2017: 10 584 31.12.2018: 10 674 31.12.2019: 10 795	10 700 (n. +100/ vuosi)	31.12.2020: 11 121
	Ulkomaisten yritysten määrä	2016: 389 2017: 410 2018: 454 2019: 495 2020: 510	430	2021: 619
	Työpaikkojen määrä	31.12.2016: 85 288 31.12.2017: 87 979 31.12.2018: 91 221	92 000 (n.+1300/ vuosi)	31.12.2019: 92 267
	Veronalaiset ansiotulot,mrd./kasvu%	2016: 4,38 (2,6 %) 2017: 4,48 (2,3 %) 2018: 4,66 (4,0 %) 2019: 4,85 (4,0 %)	5,5 (n.4%/v)	2020: 4,99 (3,0 %)
<i>Ouluun pääsee sujuvasti maalta, mereltä ja ilmasta.</i>	Saavutettavuus - Asemakeskuksen toteutuminen - Kaksoisraiteen toteutuminen - Meri- ja arktisen merikaapelin toteutuminen - Lentoliikenteen kansainväliset laskeutumis- set, lkm - Sataman rahtimäärä, milj. tonnia	2017: 452 2018: 458 2019: 442 2020: 60 2017: 3,537 milj. tonnia 2018: 3,439 milj. tonnia 2019: 3,02 milj. tonnia 2020: 2,35 milj. tonnia	- Asemakaavoitus käynnissä - Suunnitelma valmis - Päätökset toteutumisesta tehty - 800 - 4,6 milj. tonnia	- Asemakeskus -hankkeen asemakaavoitus käynnissä. Hankkeesta laadittu aiesopimus 14.11.2019, kaupunginhallituksen päätöksellä 28.10.2019 § 347. 1.vaiheen kaavaluonnos on nähtävillä alkuvuodesta 2022. Kaavaehdotus loppuvuodesta 2023. - Kaksoisraiteen toteutuminen: Liminka-Oulu kaksoisraiteen ratasuunnittelu käynnistyi syksyllä 2021. - Arktinen merikaapelin toteutuminen: Koilliskaapelin toteutuminen on pysähdyksissä ja Cinia Oy hakee uusia vaihtoehtoisia kaapeliyhteyksiä. - Laskeutumis- 2021: 59 (-1,6 %) - Sataman rahtimäärä 2021: 1,84 milj. tonnia
<i>Kasvamme kestävästi. Tiivistämme kaupunkirakennetta ja edistämme ympäristöystävällistä liikkumista. Olemme hiilineutraali kaupunki v. 2040.</i>	Kasvihuonekaasupäästöt / asukas (pl. teollisuus)	5,0 t CO2-ekv/asukas (v. 2016) 4,63 t CO2-ekv/asukas (v. 2017). 4,73 t CO2-ekv/asukas (v. 2018) 4,64 t CO2-ekv/asukas (v. 2019).	4,7	4,1 t CO2-ekv/asukas (ennakkotieto 2020)

Vetovoimainen Oulu on pohjoisen luonnon ja kulttuurin kaupunki

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVAT INDIKAATTORIT (VALTUUSTO)	LÄHTÖTILA	TAVOITETILA 2021	TOTEUMA 31.12.2021
<i>Mahdollistamme ihmisten kohtaamisen ja yhteisöllisen toiminnan. Luomme yhdessä uutta. Olemme Euroopan kulttuuripääkaupunki 2026.</i>	Väkiluvun kehitys	31.12.2017: 201 810 31.12.2018: 203 567 31.12.2019: 205 489 31.12.2020: 207 327	211 000 (+1,1% /vuosi)	31.12.2021: 209 648 (ennakkotieto)
	Euroopan kulttuuripääkaupunkihakemuksen eteneminen		Hyväksytty kulttuuripääkaupungiksi	Toteutunut, 2.6.2021 Oulu valittiin Euroopan kulttuuripääkaupungiksi 2026
	Sijoittuminen imago- ja vetovoimatutkimuksissa	Sijoitus Taloustutkimuksen imagovertailussa 2019: 5. 2020: 7. Sijoitus Taloustutkimuksen Muuttohalukkuus-vertailussa 2018: 6. 2020: 8.	Sijoitus kolmen parhaan joukkoon yli 50 000 asukkaan kaupungeissa	Sijoitus Taloustutkimuksen imagovertailussa (Yli 50 000 asukkaan kaupungeissa) 2021: 7.
	Oulun korkeakouluihin ensisijaisesti hakeneiden määrä.	2017: 13 758 2018: 16 318 2019: 15 106 2020: 16 596	Määrä kasvaa	2021: 18 447 (määrä kasvoi)
<i>Tarjoamme asumisen mahdollisuuksia urbaanissa ympäristössä ja maaseudulla. Luonto on aina lähellä. Teemme keskustasta elävän ja omaleimaisen.</i>	Tyytyväisyys kaupunki-keskustan palvelutason (Kaupunki- ja kuntapalvelut -tutkimus, KAPA, joka toinen vuosi), tyytyväisten osuus %	2016: 77 2018: 58 2020: 64	80	2020: 64
	Tyytyväisyys asuntojen, työpaikkojen ja palvelujen sijoitteluun (Kaupunki- ja kuntapalvelut -tutkimus, KAPA, joka toinen vuosi), tyytyväisten osuus %	2016: 41 2018: 39 2020: 46	45	2020: 46
<i>Luonto ja alueen historia ovat vetovoimatekijöitämme.</i>	Matkailu, yöpymisten määrä	2017: 635 495 2018: 654 576 2019: 643 947 2020: 478 789	700 000	2021: 535 694

Pitovoimainen Oulu on hyväntuulinen korkean osaamisen kaupunki

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVAT INDIKAATTORIT (VALTUUSTO)	LÄHTÖTILA	TAVOITETILA 2021	TOTEUMA 31.12.2021
<i>Olemme elämänmittaisen oppimisen ja koulutuksen edelläkävijä. Oulun vetovoimaisuus korkeakoulukaupunkina kasvaa.</i>	Työttömyysaste (ELY)	2017: 14,9 % 2018: 12,2 % 2019: 11,4 % 2020: 14,5 %	10 %	Työttömyysaste 2021: 13,0 %
<i>Digitalisaatio tukee yrityksiä ja elämistä joka puolella Oulua.</i>	T&K -menot	2016: 663,4 milj. € 2017: 706,8 milj. € 2018: 710,9 milj. € 2019: 711,8 milj. €	750 milj. €	2020: 752,5 milj. €
<i>Hyvinvointi kuuluu kaikille. Kannustamme aktiiviseen ja liikunnalliseen elämäntapaan ja löydämme mahdollisuuksia hyvinvointiaktiivisuudesta. Olemme turvallinen ja lapsiystävällinen kaupunki.</i>	Kaupungin toiminta kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi (TEAvisari)	2017: 76 pistettä (koko maa 71) 2018: 77 pistettä (koko maa 70) 2019: 75 pistettä (koko maa 68) 2020: 73 pistettä (koko maa 67)	80 pistettä	2021: 75 pistettä (koko maa 68)
	75 v. täyttäneistä asuu kotona tarvitsemiensa palvelujen tukemana (%)	2017: 91,5 2018: 91,8 2019: 91,4 2020: 91,8	92 %	2021: 92,2
	Terveydentilan hyväksi kokeneiden osuus, % (Lähtötasoluku: ATH-tutkimus - seuranta jatkossa: KAPA -tutkimus)	2015: 70 % 2018: 66 % 2020: 66 %	Osuus kasvaa	2020: 66 %
	Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus, % (Lähtötasoluku: ATH-tutkimus - seuranta jatkossa: KAPA -tutkimus)	2015: 9,5 % 2018: 8 % 2020: 9 %	Osuus laskee	2020: 9 %
	Koettu yleinen järjestys ja turvallisuus (Kaupunki- ja kuntapalvelut -tutkimus, KAPA)	2016: 89 % koki hyvin hoidetuksi 2018: 81 % koki hyvin hoidetuksi 2020: 86 % koki hyvin hoidetuksi	Vähintään 90 %	2020: 86 % koki hyvin hoidetuksi

Oulun kaupungin tapa toimia

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVAT INDIKAATTORIT (VALTUUSTO)	LÄHTÖTILA	TAVOITETILA 2021	TOTEUMA 31.12.2021
<i>Järjestämme palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Olemme osaava ostaja ja vastuullinen omistaja.</i>	Nettomenokehitys %,	TP 2017 / -0,6% TP 2018 / 4,4% TP 2019 / 5,5% TP 2020 / 3,7%	3,4%	2,8 %
	Kunnallisveroprosentti (suhteessa muihin suuriin kaupunkeihin pois lukien pääkaupunkiseutu)	20,00 (2020: ka. Tampere, Turku, Oulu: 19,92)	alle keskiarvon	20,50 (2021: ka. Tampere, Turku, Oulu: 20,08)
	Lainamäärä €/asukas	2017: 3126 €/asukas 2018: 3170 €/asukas 2019: 3407 €/asukas 2020: 3616 €/asukas	4 068 €/asukas	3 221 €/asukas
<i>Kehitämme vaikuttavia palveluita ja toimintaamme asiakaslähtöisesti tietoon perustuen. Hyödynnämme digitalisaation mahdollisuudet kaikessa toiminnassa.</i>	Kuntalaistyytyväisyys, yleinen palvelutyytyväisyys (Kaupunki- ja kuntapalvelut -tutkimus, KAPA).	2016: 3,47 2018: 3,47 2020: 3,75	3,6	2020: 3,75
	Digitaalisuus ja automaatio kasvaa valituissa sisäisissä ja ulkoisissa prosesseissa		Digitalisointi 100% valituissa prosesseissa	Digitaalinen eAsiointi-palvelu on otettu käyttöön ensimmäisenä kohteena avustusprosesseissa. 2021 tuotantoon saatiin kuusi uutta avustuslajia. Käyttö laajenee uusiin prosesseihin ja palveluihin. OuluBot-palvelu kehitettiin kuntalaisten asiakaspalvelun ratkaisuksi ja päätettiin ottaa käyttöön kehitysvaiheen jälkeen. OuluBot automatisoi asiakaspalvelua robotiikan ja chat-teknologioiden avulla. Useiden prosessien "päästä-päähän" digitalisoinnin mahdollistajaksi kuuluvat sekä sähköinen allekirjoittaminen että sähköinen säilyttäminen. Näitä laajennetaan käyttöönoton jälkeen kattamaan eri prosesseja.

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVAT INDIKAATTORIT (VALTUUSTO)	LÄHTÖTILA	TAVOITETILA 2021	TOTEUMA 31.12.2021
<i>Olemme haluttu kumppani ja toimimme aktiivisesti kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa. Kehitämme kykyämme palvella asiakkaita monikielisesti.</i>	Innovaatiomyönteiset käytännöt hankinnoissa (sähköiseen järjestelmään tehdyistä hankinnoista)	2018: 20 % 2019: 33 % 2020: 46 %	30% hankinnoista on käytetty innovaatiomyönteisiä hankintakäytäntöjä	2021: 33 %
<i>Olemme vetovoimainen kaupunkityöpaikka. Teemme yhdessä merkityksellistä työtä oululaisten parhaaksi.</i>	Välittömien työkyvyttömyyskustannusten osuus palkkasummasta	2017: 6,2 % 2018: 6,2 % 2019: 5,4 % 2020: 5,6 %	max. 5,6 %	2020: 5,6 %
	Työnantajan suositteleminen, Kunta 10 -kysely	2016: 78,8 % 2018: 76,9 % 2020: 75,0 %	yli 80%	2020: 75,0 %

6.3 Vuoden 2021 sitovien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet yhteiset tavoitteet raportoidaan kokonaisuutena. Yhteisiin tavoitteisiin sisältyy kaupunginhallituksen, sivistys- ja kulttuurilautakunnan, hyvinvointilautakunnan, yhdyskuntalautakunnan sekä Business Oulu- ja Oulu Digi johtokuntien tavoitteet. Kunkin tavoitteen kohdalla on

merkitty tavoitteen toteuttamisesta ensisijaisesti vastaavat toimi-elimet. Oulun Vesi, Oulu-Koillismaan pelastuslaitos ja Oulun seudun Ympäristötoimi -liikelaitosten, rakennuslautakunnan sekä Oulun Infra- ja Oulun Tilapalvelut liikelaitosten valtuustoon nähden sitovat tavoitteiden raportointi esitetään oman hallintokunnan kohdalla.

Elinvoimainen Oulu kasvaa ja kansainvälistyy

SITOVA TAVOITE JA MITTARI	YKSIKKÖ	TOTEUMA 31.12.	STATUS
Edistämme yritysten menestymistä ja tarjoamme kasvua tukevan ympäristön. Työ löytää tekijänsä.			
1. Oulu on kansainvälisesti kiinnostava paikka yrityksille ja sijoittajille. Mittarit: <ul style="list-style-type: none"> - Pääomasijoitukset alueen yrityksiin: 50 milj. euroa - Alueelle sijoittuneet uudet yritykset: 20 kpl. - Investoinnit alueelle: 300 milj. euroa 	Business Oulu -liikelaitos	<ul style="list-style-type: none"> - Pääomasijoitukset alueen yrityksiin: 132,5 M€ - Alueelle sijoittuneet uudet yritykset: 31 kpl, joista 18 ulkomaista. - Yksityiset investoinnit alueelle: n. 380 M€. 	Tavoite toteutui.
2. Pitkäaikaistyöttömien määrä laskee. Mittarit: <ul style="list-style-type: none"> - Työmarkkinatuen kuntaosuus pienenee 10 % vuoden 2020 tasosta. 	Business Oulu -liikelaitos	<ul style="list-style-type: none"> - TMT:n kuntaosuus oli vuonna 2021 25,1 M€, josta yritysten osuus oli 1,4 M€ (v. 2020 24,0 M€, mistä yritysten osuus oli 0,57 M€). 	Tavoite ei toteutunut.
Ouluun pääsee sujuvasti maalta, mereltä ja ilmasta.			
3. Oulun seudun logististen kärkihankkeiden valmistelu etenee. Mittarit: <ul style="list-style-type: none"> - Liminka-Oulu -kaksoisraiteen tarveselvityksen pohjalta päätös hankkeen toteuttamisesta tehty (kyllä/ei) - Oulun satamaan johtavan maanteyhteyden rahoituspäätös toteutukseen tehty. (kyllä/ei) 	Kaupunginhallitus	<ul style="list-style-type: none"> - Liminka-Oulu kaksoisraiteen ratasuunnittelu käynnistymisestä julkaistiin syyskuussa 2021 kuulutus ja ratasuunnittelu on käynnissä. - Hankkeen päärahoittaja valtio ei ole tehnyt investointipäätöstä. 	Tavoite ei toteutunut.
Kasvamme kestävästi. Tiivistämme kaupunkirakennetta ja edistämme ympäristöystävällistä liikkumista. Olemme hiilineutraali kaupunki v. 2040.			
4. Kohti hiilineutraaliutta; Kestävän liikkumisen edistäminen Joukkoliikenteen saavutettavuus ja palvelutaso nousee: Mittari: <ul style="list-style-type: none"> - Joukkoliikenteen matkamäärä kasvaa (matkaa/asukas, seudullinen) 	Yhdyskuntalautakunta	<ul style="list-style-type: none"> - Matkustajamäärä kasvoi 10 % vuoteen 2020 verrattuna. Koronan takia joukkoliikenteen matkustajamäärä toteutui 29% normaalivuotta 2019 alempana. 	Tavoite toteutui.

Vetovoimainen Oulu on pohjoisen luonnon ja kulttuurin kaupunki

SITOVA TAVOITE JA MITTARI	YKSIKKÖ	TOTEUMA 31.12.	STATUS
Mahdollistamme ihmisten kohtaamisen ja yhteisöllisen toiminnan. Luomme yhdessä uutta. Olemme Euroopan kulttuuripääkaupunki 2026.			
5. Kulttuuripääkaupunki 2026 hakemuksen valmistelu ja toimenpiteet etenevät. Mittari: <ul style="list-style-type: none"> - Oulu2026-kulttuuripääkaupunkivuoden toisen vaiheen ns. Bidbook2 on valmis, Oulu valitaan Euroopan kulttuuripääkaupungiksi (kyllä / ei) - Positiivisen valintapäätöksen perusteella käynnistetään Oulun kulttuurisäätiön valmistelu, säätiö toimintavalmiudessa 1.1.2022 	Kaupunginhallitus	<ul style="list-style-type: none"> - 2.6.2021 Oulu valittiin Euroopan kulttuuripääkaupungiksi 2026. - Säätiö perustettiin lokakuussa, säätiö rekisteröitiin 1.12.2021. 	Tavoite toteutui.
Tarjoamme asumisen mahdollisuuksia urbaanissa ympäristössä ja maaseudulla. Luonto on aina lähellä. Teemme keskustasta elävän ja omaleimaisen.			
6. Varmistetaan riittävä ja monipuolinen tonttituotanto keskeisillä kaupunkikehittämisen alueilla ja vyöhykkeillä. Mittari: Kaupungin tontinluovutus: <ul style="list-style-type: none"> - Omakotitontit 130 tonttia (AO) - Rivitalotontit 180 asuntoa (AR) - Kerrostalotontit 500 asuntoa (AK) Kaupungin tontinluovutus yhteensä 910 asuntoa varten vuodessa.	Yhdyskuntalautakunta	Vuonna 2021 luovutettiin tontteja seuraavasti: <ul style="list-style-type: none"> - AO 123 tonttia - AR, AP 274 asuntoa - AK 683 asuntoa - Yhteensä 1053 asuntoa. 	Tavoite toteutui.
7. Asemaseudun ja torialueen suunnittelu etenee. Mittarit: <ul style="list-style-type: none"> - Asemaseudun ensimmäisen vaiheen asemakaavatyö käynnissä. - Tervatowerin asemakaavatyö on käynnistynyt. - Kaupunki on mahdollistanut Kiikelin löylymaailman rakentamisen. 	Yhdyskuntalautakunta	<ul style="list-style-type: none"> - Asemakeskus -hankkeen asemakaavoitus käynnissä. Hankkeesta laadittu aiesopimus 14.11.2019, kaupunginhallituksen päätöksellä 28.10.2019 § 347. 1.vaiheen kaavaluonnos on nähtävillä alkuvuodesta 2022. Kaavaehdotus loppuvuodesta 2023. Areenan hankeselvitys käynnissä asemakeskuksen kaavoitusalueen alueelle 3. - Terwa Towerin OAS nähtävillä elokuussa 2021. Vaihtoehdot rakennemallit ja lähtötietoaineisto asetetaan nähtäville keväällä 2022. Asemakaavaluonnos tavoitteena saada nähtäville syksy/loppuvuosi 2022. Kaavaehdotus keväällä 2023. - Kiikelin satama-altaan syventäminen ja muut Kiikelin merikylpylän mahdollistavat kaupungin rakennustyöt siirtyvät vuoteen 2022 merikylpylän investointipäätöksen lykkäytymisen takia. 	Tavoite toteutui.

SITOVA TAVOITE JA MITTARI	YKSIKÖ	TOTEUMA 31.12.	STATUS
Luonto ja alueen historia ovat vetovoimatekijöitämme.			
<p>8. Oulun tarina on keskeinen vetovoimatekijä. Kulttuuripalveluiden kohteet nousevat matkailijoiden ja kuntalaisten suosimina vierailukohteina.</p> <p>Mittarit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulttuurikohteiden (Valve, Luuppi, kirjasto ja Oulu Sinfonia) kävijämäärät kasvavat edelliseen vuoteen verrattuna. - Lähiliikuntapalveluiden suunnittelu ulkoalueilla etenee sivistysohjelman (Liikkuva Oulu) - tavoitteiden mukaisesti. (kyllä/ei) 	<p>Sivistys- ja kulttuurilautakunta</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kulttuurikohteiden kävijämäärät nousivat Valvetta ja kirjastoa lukuun ottamatta edellisvuoteen verrattuna, vaikka koronapandemia edelleen vaikutti kävijämääriin negatiivisesti. Valveen kävijät vuonna 2020: 144 289 ja vuonna 2021: 125 344 Luupin kävijät vuonna 2020: 94 106 ja vuonna 2021: 140 854 Luupin kävijät alle 18-vuotiaat vuonna 2020: 36 831 ja vuonna 2021: 55 322 Kirjaston kävijät vuonna 2020: 1 263 241 ja vuonna 2021: 1 144 533. Sinfonian kävijät vuonna 2021: 16 534 ja vuonna 2021: 19 365 - Lähiliikuntapalveluiden suunnittelu ulkoalueilla etenee sivistysohjelman tavoitteiden mukaisesti. Vuoden 2021 aikana on toteutettu mm. Heinäpään kuntoiluportaati ja Heinäpään kuntoilupuisto, Hovinsuon kenttien peruserän ja uusien keinonurmien asennukset. Kiiminkipuiston liikunta-alueiden parantaminen aloitettiin, kuntoratojen valaistuksia on parannettu, Pyykösjärven rantareitin rakentaminen aloitettiin, Teknologia-kylän kuntoradan alikäytävä rakentaminen aloitettiin sekä Polvikankaan kuntoradan alikäytävän rakentaminen aloitettiin. 	<p>Tavoite toteutui osittain.</p>

Pitovoimainen Oulu on hyväntuulinen korkean osaamisen kaupunki

SITOVA TAVOITE JA MITTARI	YKSIKKÖ	TOTEUMA 31.12.	STATUS
Olemme elämänmittaisen oppimisen ja koulutuksen edelläkävijä. Oulun vetovoimaisuus korkeakoulukaupunkina kasvaa.			
<p>9. Oulun kaupunki on mukana kehittämässä ja markkinoi Oulu Campus Linnanmaan ja Oulu Campus Kontinkangas –konseptiä ja alueita.</p> <p>Mittari:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Korkeakoulujen ensisijaisten hakijoiden määrä kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna - Oulun suosittelupaluu opiskelijakaupunkina kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna (Taloustutkimus) 	Kaupungin-hallitus	<ul style="list-style-type: none"> - Tavoite toteutui. 2021: 18 447 (määrä kasvoi) - Tavoite toteutui. Suosittelemuus (netto) 2021: 19 % (2020: 16 %). Kasvoi. 	Tavoite toteutui.
<p>10. Nuorten sijoittuminen jatko-opintoihin peruskoulun jälkeen.</p> <p>Mittarit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jokainen nuori jatkaa opiskelua peruskoulun jälkeen (kyllä/ei) - Päätötdistuksen saaneiden määrä vähintään edellisen vuoden tasolla 	Sivistys- ja kulttuuri-lautakunta	<ul style="list-style-type: none"> - Valpas-järjestelmän mukaan vuoden 2021 loppuun mennessä kahdeksan oppivelvollisuusikäistä nuorta oli ilman opiskelupaikkaa. - Päätötdistuksen sai lukuvuonna 2021 98 % 9.-luokkalaisista ja edellisenä keväänä 2020 99 %. 	Tavoite ei toteutunut.

SITOVA TAVOITE JA MITTARI	YKSIKKÖ	TOTEUMA 31.12.	STATUS
Hyvinvointi kuuluu kaikille. Kannustamme aktiiviseen ja liikunnalliseen elämäntapaan ja löydämme mahdollisuuksia hyvinvointiaktiivisuudesta. Olemme turvallinen ja lapsiystävällinen kaupunki.			
<p>11. Alueelliseen ja eri väestöryhmien väliseen eriarvoistumiskehitykseen, omaan hyvinvointiaktiivisuuteen ja koettuun hyvinvointiin vaikuttaminen</p> <p>Mittarit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulttuurihyvinvointisuunnitelma on hyväksytty (kyllä/ei) - TEA-viisarin Oulun kokonaispistemäärä on vähintään koko maan keskiarvon yläpuolella (kyllä/ei) sekä kuusikkovertailun keskiarvon osalta samaa luokkaa tai korkeampi (kyllä/ei) - Alueellisen hyvinvointitiedon hyödyntäminen palvelurakenteen ja palvelutarpeen suunnittelussa paranee (kyllä/ei) - Lasten ja nuorten alueelliset hyvinvointierot pienenevät edelliseen kouluterveyskyselyyn verrattuna (terveydentilan kokeminen)(kyllä/ei) 	<p>Sivistys- ja kulttuuri- lautakunta</p> <p>Hyvinvointi- lautakunta</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tavoite toteutui. Kulttuurihyvinvointisuunnitelma on hyväksytty kh 7.6.2021 §182. - Tavoite toteutui. TEA-viisarin osalta Oulun kokonaispistemäärä on koko maan keskiarvon yläpuolella. Koko maan keskiarvo on 68 ja Oulun tulos on 75. Kuusikkovertailussa Oulun tulos on keskiarvoa korkeampi. Oulun tulos on 75 ja kuusikkokuntien keskiarvo 72,5. - Tavoite toteutui. Alueellista hyvinvointitietoa on hyödynnetty mm. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen alueellisessa tilannekuvatyössä. Alueellista hyvinvointitietoa on hyödynnetty aluekohtaisesti esiintyviin ilmiöihin vaikuttamiseksi sekä lapsiperheiden kokemuskartoituksissa. Kartoituksista saatua tietoa hyödynnetään palvelukeskittämistyössä sekä alueen palvelutarpeen tarkastelussa. Lasten ja nuorten perusterveydenhuollon mielen-terveydenhoitoon lisättiin kymmenen psykiatrista sairaanhoitajaa vastaamaan palvelun tarpeisiin alueellisesti. He jalkautuvat myös kouluihin. Oppilas- ja opiskeluhuollon kanssa tiivistettiin kehittämisyhteistyötä. He osallistuvat jatkossa myös palvelukeskittämätööhön. Kouluterveyskyselyiden tiedonkeruu toteutettiin keväällä 2021. Kyselyiden tuloksia käsitellään yhtenäisen toimintamallin ja ohjeistuksen mukaisesti sivistys- ja kulttuuripalveluiden, hyvinvointipalveluiden ja kouluyksiköiden tasolla sekä palvelukeskittymien yhteistyöryhmissä. Esille nousseet havainnot alueiden hyvinvoinnin ilmiöihin liittyen jäsentävät ja tarkentavat vuoden 2022 kehittämistoimenpiteitä palvelukeskittämätasolla. Aluetoiminnassa seurataan kouluterveyskyselyn tulosten osalta yhdessä sovittuja seurantamittareita. - Tavoite ei toteutunut. Kouluterveyskyselyn osalta on tällä hetkellä saatavilla vain kaupunkitason tulokset. Kaupunkitasolla koettu terveys on heikentynyt edelliseen arviointikertaan verrattuna - erityisesti tyttöjen osalta. Peruskoulun 8.-9.-luokkalaisista tytöistä 34 % kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Tämä luku oli edellisellä kerralla 25,3 %. Poikien vastaava prosentti on 16,6 % ja edellisellä arviointikerralla 13.1 %. 	<p>Tavoite toteutui osittain.</p>

SITOVA TAVOITE JA MITTARI	YKSIKKÖ	TOTEUMA 31.12.	STATUS
<p>12. UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -toimintamallin mukaiset toimenpiteet vakiinnutetaan Oulun kaupungissa.</p> <p>Mittari:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oulu on kaikissa Lapsiystävällinen kunta -mallin rakeneindikaattoreissa vähintään tasolla 3 asteikolla 1-4. - Lapsivaikutusten arviointien määrä kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna (kyllä/ei) - Lapset puheeksi -keskustelun käyttö kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna (kyllä/ei) 	<p>Sivistys- ja kulttuuri-lautakunta</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tavoite ei toteutunut. Indikaattoritietoja ei päivitetä vuosittain, edellisen kerran rakeneindikaattoreiden nykytilaa tarkasteltiin vuonna 2020 ja kartoitus oli valmis vuoden 2021 alussa. Rakeneindikaattoreita on yhteensä 71, joista seitsemän arvioitiin kaupungin henkilöstön, sidosryhmien ja lasten ja nuorten kanssa tehdyssä nykytilakartoituksessa tasolle 1 tai 2. Nämä indikaattorit liittyvät mm. eriarvoistumisen ehkäisemiseen eri keinoin, kunnan palveluihin liittyvään lapsiystävälliseen ja säännönmukaiseen palautteenkeruuseen sekä palveluiden kehittämiseen huomioiden erityisesti haavoittuvassa asemassa ja syrjinnän vaarassa olevien lasten ja perheiden näkökulma. Lapset eivät saa tarvittavaa apua ja tukea viiveettä mielenterveyspalveluissa (peruspalvelut). Tasoltaan alle 3:ksi arvioitiin myös kunnan viestintä lapsen oikeuksien esille tuomisessa ja niiden toteuttamisessa viestinnässä. Osallisuuden mahdollistaminen yhä useamman lapsen ja nuoren elämässä edustuksellisen osallisuuden lisäksi on edelleen myös alle hyvän tason. - Tavoite toteutui. Sivistys- ja kulttuuripalveluissa sekä Hyvinvointipalveluissa arvioinnit on pääosin ladattu sivulle www.hyvinvointikertomus.fi, jossa niitä on tällä hetkellä yhdeksän (vrt. vuoden 2020 lopussa viisi). Huomioitavaa on, että lapsivaikutusten arviointeja on tehty ja dokumentoitu vuonna 2021 myös osana päätöksentekoon edenneitä peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeita sekä ihmisvaikutusten arviointia (esim. kaavoituksessa). Lapsivaikutuksia on dokumentoitu myös osaksi muuta valmisteluaineistoa päätösehdotuksiin lautakunnille. - Tavoite ei toteutunut. Lapset puheeksi -keskusteluja käytiin vuoden 2021 aikana yhteensä 1012. Vuonna 2020 vastaava luku oli 1384. Vuonna 2021 Lapset puheeksi -keskusteluiden määrä lisääntyi huomattavasti opiskeluhuollon puolella, mutta väheni selkeästi varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Hyvinvointipalveluissa keskusteluiden määrä lisääntyi. <ul style="list-style-type: none"> • Varhaiskasvatus vuonna 2020 LP-keskustelut 186. Vuonna 2021 yhteensä 113. • Perusopetus vuonna 2020 LP-keskustelut 938. Vuonna 2021 yhteensä 550. • Nuorisopalvelut vuonna 2020 LP-keskustelut 126. Vuonna 2021 yhteensä 105. • Opiskeluhoito vuonna 2020 LP-keskustelut 134. Vuonna 2021 yhteensä 244. • Hyvinvointipalvelut vuonna 2020 LP-keskustelut 384. Vuonna 2021 yhteensä 467 <p>Yhdyskuntapalveluissa Hartaanselänrannan kaavoitukseen liittyen on osallistettu nuoria luonnosvaiheessa. Syksyllä 2021 on alkanut ympäristökalusteen suunnittelukilpailu, jonka tavoitteena on toteuttaa lasten omiin suunnitelmiin pohjautuvia ympäristökalusteita tai oleskelupaikka lapsia varten</p>	<p>Tavoite toteutui osittain.</p>

Oulun kaupungin tapa toimia

SITOVA TAVOITE JA MITTARI	YKSIKKÖ	TOTEUMA 31.12.	STATUS
Järjestämme palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Olemme osaava ostaja ja vastuullinen omistaja.			
13. Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten osuus 0-17-vuotiaasta väestöstä (%) Mittari: - Kodin ulkopuolelle sijoitettujen osuus vähenee vuodesta 2020 (Tavoite: alle 1,3 %)	Sivistys- ja kulttuurilautakunta Hyvinvointilautakunta	Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten osuus oli 1,69 % 0-17 vuotiaasta väestöstä (0-17v: 43 635/2021; 43 855/2020).	Tavoite ei toteutunut.
14. Ikäihmisten hyvinvointi ja toimintakyky paranee Mittarit: - Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus kasvaa. Tavoite: 92 % (TP2020 91,8 %) - Vähäisin sote-palveluin kotona asuvien yli 75-vuotiaiden %-osuus kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna. Tavoite: yli 74 % (TP2020 73,7 %)	Hyvinvointilautakunta	- Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus oli joulukuussa 92,2 % (TP 2020: 91,8 %). Osuus on kasvanut edellisvuodesta. - Vähäisin sote-palveluin kotona asuvien yli 75-vuotiaiden osuus oli joulukuussa 75,3 % (TP 2020: 73,7 %). Osuus on kasvanut edellisvuodesta.	Tavoite toteutui.
15. Kaupungin toiminta osaavana ostajana ja terveiden markkinoiden kehittäjänä paranee Mittari: - Innovaatiomyönteisten käytösten määrä hankinnoissa kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna (sähköiseen järjestelmään tehdyt hankinnat)	Kaikki lauta- ja johtokunnat	2021: 33 % (2020: 46 %) Kaupunkistrategian tavoite ylittyi: 30% hankinnoista on käytetty innovaatiomyönteisiä hankintakäytäntöjä	Tavoite ei toteutunut.
Kehitämme vaikuttavia palveluita ja toimintaamme asiakaslähtöisesti tietoon perustuen. Hyödynnämme digitalisaation mahdollisuudet kaikessa toiminnassa.			
16. Digitaalinen Oulu -ohjelman painopisteen 2 mukaisesti hyödynnämme digitalisaation ja datan mahdollisuudet palveluissa ja hyvinvoinnin edistämisessä. Mittari: - Hallintokuntien digikehittämissuunnitelmien mukaisesti otetaan käyttöön digitalisaation avulla tehostettuja prosesseja tai kuntalaispalveluja - Keskitetyn asioinnin digitaalisen palvelujen suhteellinen osuus kasvaa, käyntiasioinnin ja puhelinkontaktien osuus laskee	Kaikki lauta- ja johtokunnat	- Hallintokunnat ovat kehittäneet tehostettuja prosesseja ja kuntalaispalveluja digikehittämissuunnitelmien mukaisesti. - OuluBot-keskustelut v. 2020: 0 kpl v. 2021: 27 646 kpl - Chat-keskustelut v. 2020: 14 589 kpl v. 2021: 8 252 kpl - Käyntiasioinnit v. 2020: 55 932 kpl v. 2021: 53 699 kpl - Puhelinasiointi v. 2020: 20 284 kpl v. 2021: 23 158 kpl	Ei arvioitu.

SITOVA TAVOITE JA MITTARI	YKSIKKÖ	TOTEUMA 31.12.	STATUS
Olemme haluttu kumppani ja toimimme aktiivisesti kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa. Kehitämme kykyämme palvella asiakkaita monikielisesti.			
<p>17. Kansainvälisissä verkostoissa saatua tietoa ja osaamista siirretään omaan toimintaan.</p> <p>Mittarit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oulu 2026 kulttuuripääkaupunki-vuoden kulttuuriohjelman hankkeissa mukana olevien kansainvälisten yhteistyökumppaneiden määrä kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna (kyllä/ei) - Oulun asiantuntemusta hyödynnetään rahoitusohjelmien, politiikkalausuntojen ja muiden kaupunkikehittämistä linjaavien EU -dokumenttien sisältöjen laadinnassa. (kyllä/ei) 	<p>Kaupunginhallitus</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kyllä. Oulu2026- projekteissa on 151 kansainvälistä yhteistyökumppania. - Kyllä. Arktinen politiikka kansallisella ja EU -tasolla – yhteistyössä mm. Arctic Mayors Forumin kanssa <p>Suomen kestävän kasvun ohjelma osana EU:n elpymispakettia – yhteistyössä Oulun yliopiston, Oulun seudun kuntien ja pohjoisen alueen kaupunginjohtajien kanssa.</p> <p>EU:n aluekehitysohjelma ja rakennerahastoasetukset –myös EU4 -jaoksen jäsenyyden kautta.</p> <p>EU:n Interreg -ohjelmat: Aurora, Northern Periphery and Arctic ja Karelia, yhteistyössä. Perämerenkaaren yhdistyksen ja Arctic Mayors Forumin kanssa.</p> <p>EU:n kaupunkipolitiikkaa ohjaava Leipzig Charter sekä Urban Agendan tulevaisuus – yhteistyössä Eurocitiesin ja Urban Agenda Digital Transition -kumppanuuden kanssa.</p> <p>EU:n CEF-ohjelma ja TEN-T -suuntaviivat ja asetukset sekä niihin kytkeytyvä Liikenne 12 -suunnitelma – yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan liiton, Oulun seudun kuntien ja Oulun sataman kanssa.</p> <p>EU:n 100 climate neutral cities -missio – yhteistyössä kuutoskaupunkien ja Eurocitiesin kanssa.</p> <p>Aktiivinen osallistuminen EU:n komission DG Connectin Living-in.eu -verkostoon Euroopan digitalisaatiokehityksen teemasta.</p>	<p>Tavoite toteutui.</p>

SITOVA TAVOITE JA MITTARI	YKSIKÖ	TOTEUMA 31.12.	STATUS
Olemme vetovoimainen kaupunkityöpaikka. Teemme yhdessä merkityksellistä työtä oululaisten parhaaksi.			
<p>18. Henkilöstön kokonaismäärä ei nouse ja työhyvinvointi paranee.</p> <p>Mittarit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oulun kaupunki -tasolla palkallinen työpanos ei kasva vuodesta 2020 - Toteutunut työpanos (HTV) palkallisesta työpanoksesta nousee vuodesta 2020 - Sairaspoissaolo % laskee - Palkalliset työkyvyttömyyskustannukset laskee 	Kaikki lauta- ja johtokunnat	<ul style="list-style-type: none"> - Tavoite ei toteutunut. Oulun kaupungin palkallinen työpanos on kasvanut vuodesta 2020 vuoteen 2021 83,8 HTV:tta. Vuonna 2020 oli lomautuksia ja palkanmaksun keskeytyksiä, jotka laskivat palkallista työpanosta ko. vuonna. Vuonna 2021 oli korona-avustuksella palkattua lisähenkilöstöä. - Tavoite toteutui. Oulun kaupungin toteutunut työpanos palkallisesta työpanoksesta on kasvanut 0,47 prosenttiyksikköä vuodesta 2020. - Tavoite ei toteudu. Oulun kaupungin sairauspoissaoloprosentti vuonna 2021 on 4,9 %. Sairauspoissaoloprosentti ei laske. - Palkallisten työkyvyttömyyskustannusten osalta vuoden 2021 tietoja ei ole vielä saatavilla. 	Tavoite toteutui osittain.
<p>19. Kunta10-tuloksia hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.</p> <p>Mittarit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kunta10-kehittämissuunnitelmien toimeenpano <p>Tavoite: Sovittujen ja toteutuneiden kehittämissuunnitelmien määrä kasvaa edelliseen tutkimuskauteen verrattuna</p>	Kaikki lauta- ja johtokunnat	<p>Sovitut suunnitelmat:</p> <p>Oulun kaupunki 535 suunnitelmaa 12/2019 473 suunnitelmaa 12/2021 Ei toteudu (suunnitelmien määrä ei kasva).</p> <p>Toteutuneet suunnitelmat:</p> <p>Oulun kaupunki 375 suunnitelmaa 12/2019 300 suunnitelmaa 12/2021 Ei toteudu (suunnitelmien määrä ei kasva).</p>	Tavoite ei toteutunut.

7 Käyttötalouden toteutuminen

7.1 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Peruskunnan toimintaa ohjataan käyttötalouden avulla. Talousarvion käyttötalouden osassa valtuusto on asettanut tehtäväkohtaiset tavoitteet sekä osoittanut tavoitteiden edellyttämät tuloarviot ja määrärahat tehtävien hoitamiseen.

Käyttötalouden toteutumisessa selvitetään tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden poikkeamat ja niiden

syyt siltä osin kuin valtuusto ei ole niitä hyväksynyt talousarviomuutoksina. Peruskunnan käyttötalouden kokonaisraportointi sisältää kaikki peruskunnan yksiköt. Käyttötalouden yhteenveto on esitetty sivulla 108. Sitovuudet on eroteltu mustalla fontilla, tarkastelussa on huomioitu sitovuus (brutto, netto).

Peruskunnan tuloslaskelmaosan yhteenveto, kokonaisraportointi

1 000 €	ALKUPERÄINEN TALOUSARVIO	TALOUSARVIO-MUUTOKSET	MUUTETTU TALOUSARVIO	TOTEUMA 2021	POIKKEAMA
Toimintatuotot	176 647	11 634	188 281	225 688	37 406
Valmistus omaan käyttöön	8 250	0	8 250	9 683	1 433
Toimintakulut	-1 416 000	-7 994	-1 423 994	-1 436 619	-12 624
TOIMINTAKATE	-1 231 103	3 640	-1 227 463	-1 201 248	26 215

Peruskunnan toimintakate toteutui muutettua talousarvioita parempana ja siihen vaikutti toimintatuottojen ennakoitua suurempi kertymä 37,4 milj. euroa (19,9 %), erityisesti tuet ja avustukset ylittyivät. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna olivat toimintatuotot 49 milj. euroa paremmat. Toimintatuottoihin haettiin vuoden

aikana lisämäärärahaa kaupunginvaltuustolta 11,6 milj. euroa. Toimintakulut ylittyivät 12,6 milj. euroa (0,9 %) ja suurin ylitys toteutui hyvinvointilautakunnassa (21,4 milj. euroa). Vuoden 2021 talousarvioon ei sisällytetty koronasta aiheutuvia tuottoja ja kuluja.

TOIMINTATUOTTOJEN YLITYS	1 000 €
Kaupunginvaltuusto	1
Kaupunginhallitus	
KH ilman erillissitovuuksia	3
Hyvinvointilautakunta	36 802
Sivistys- ja kulttuurilautakunta	330
Rakennuslautakunta	206
Yhdyskuntalautakunta	
Yhdyskuntalautakunta ilman joukkoliikennettä	2 058

Hyvinvointilautakunnan toimintatuottojen muutettua talousarviota suurempi kertymä pohjautui pääasiassa saatuihin koronatuikiin (34,6 milj. euroa). Yhdyskuntalautakunnan (ilman joukkoliikennettä) toimintatuotot toteutuivat muutettua talousarviota 2,1 milj. euroa suurempina mm. kertyi tuottoja Oulun kaupungin ja Koneen Säätiön Sanginjoen monikäyttömetsän kaupasta, Torihotellin vakuusmaksusta sekä maa- ja vesialuei-

den vuokrista. Lisäksi maankäyttö- ja kehittämiskorvaukset ylittyivät koska merkittävien asemakaavojen voimaantumisen myötä maanomistajat maksoivat korvauksia etupainotteisesti. Yhdyskuntalautakunta (ilman joukkoliikennettä) haki lisämäärärahaa toimintatuottoihin kaupunginvaltuustolta 9,1 milj. euroa vuoden 2021 aikana.

TOIMINTATUOTTOJEN ALITUS	1 000 €
Keskusvaalilautakunta	1
Tarkastuslautakunta	1
Kaupunginhallitus	
Koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset	273
Konsernihallinto	555
Kehittämissalkut	46
Yhdyskuntalautakunta	
Joukkoliikenne	1 118

Suurin toimintatuottojen alitus toteutui joukkoliikenteessä ja siihen vaikutti koronapandemia. Matkustajamäärät laskivat edelleen vuoden 2021 aikana ja lipputuottoja kertyi arvioitua vähemmän. Toimintatuottojen määrärahaa pienenettiin tilikauden aikana 1,9 milj. eu-

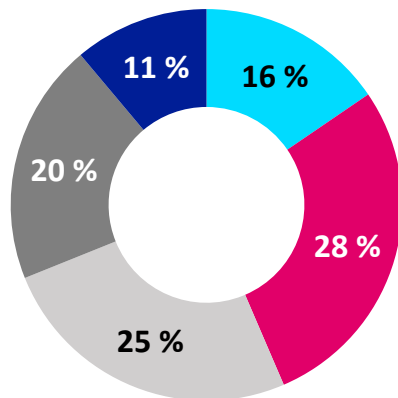
roa. Liikenne ja viestintävirasto Traficom myönsi joukkoliikenteelle koronatukea 2,6 milj. euroa. Kaupunginhallituksen toimintatuottojen alittuminen kohdistui mm. projektitoiminnan tuloutuksiin, jotka eivät toteutuneet suunnitelman mukaisesti.

PERUSKUNNAN TOIMINTATUOTOT SIS. SISÄISET ERÄT, 1 000 €	TP2021	TALOUSARVIO MUUTOSTEN JÄLKEEN	EROTUS TP2021 - TAM2021	TP2020
Myyntituotot	34 908	35 105	-198	36 200
Maksutuotot	63 359	61 341	2 018	57 295
Tuet ja avustukset	57 256	22 538	34 718	16 676
Vuokratuotot	45 069	44 629	441	46 242
Muut toimintatuotot	25 095	24 668	427	11 428
Toimintatuotot yhteensä	225 688	188 281	37 406	167 842

Myyntituottojen kertymä toteutui lähestulkoon talousarvion mukaisina. Maksutuotot ylittivät muutetun talousarvion 2 milj. eurolla ja hyvinvointilautakunnan osuus ylityksestä oli 2,8 milj. euroa. Etenkin sosiaalitoimen asiakasmaksut toteutuivat ennakoitua parempina. Saatujen tukien ja avustusten toteuma ylitti muutetun talousarvion 34,7 milj. eurolla. Sosiaali- ja terveysministeriö myönsi koronatukea hyvinvointilautakunnalle 34,6

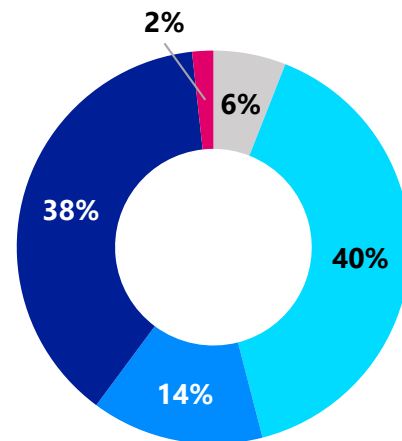
milj. euroa ja Opetus- ja kulttuuriministeriö sivistys- ja kulttuurilautakunnalle 0,5 milj. euroa vuoden 2021 aikana. Joukkoliikenne sai Traficomilta koronatukea 2,6 milj. euroa. Vuokra- ja toimintatuotot ylittyivät 0,9 milj. eurolla. Yhdyskuntalautakunta (ilman joukkoliikennettä) ylitti alkuperäisen talousarvion muiden tuottojen osalta 6,9 milj. euroa, erityisesti ylittyivät maa- ja vesialueiden vuokrat ja käyttöomaisuuden myyntivoitot.

Peruskunnan toimintatuotot TP2021, %

■ Myyntituotot   ■ Maksutuotot   ■ Tuet ja avustukset
 ■ Vuokratuotot   ■ Muut toimintatuotot

Toimintatuotot lautakunnittain TP2021, %

■ Kaupunginhallitus
 ■ Hyvinvointilautakunta
 ■ Sivistys- ja kulttuurilautakunta
 ■ Yhdyskuntalautakunta
 ■ Rakennuslautakunta

Myyntituottojen kertymä toteutui lähestulkoon talousarvion mukaisina. Maksutuotot ylittivät muutetun talousarvion 2 milj. eurolla ja hyvinvointilautakunnan osuus ylityksestä oli 2,8 milj. euroa. Etenkin sosiaalitoimen asiakasmaksut toteutuivat ennakoitua parempina. Saatujen tukien ja avustusten toteuma ylitti muutetun talousarvion 34,7 milj. eurolla. Sosiaali- ja terveysministeriö myönsi koronatukea hyvinvointilautakunnalle 34,6

milj. euroa ja Opetus- ja kulttuuriministeriö sivistys- ja kulttuurilautakunnalle 0,5 milj. euroa vuoden 2021 aikana. Joukkoliikenne sai Traficomilta koronatukea 2,6 milj. euroa. Vuokra- ja toimintatuotot ylittivät 0,9 milj. eurolla. Yhdyskuntalautakunta (ilman joukkoliikennettä) ylitti alkuperäisen talousarvion muiden tuottojen osalta 6,9 milj. euroa, erityisesti ylittyivät maa- ja vesialueiden vuokrat ja käyttöomaisuuden myyntivoitot.

TOIMINTAKULUJEN ALITUS	1 000 €
Tarkastuslautakunta	93
Kaupunginvaltuusto	56
Kaupunginhallitus	
KH ilman erillissitovuuksia	3 051
Konsernihallinto	1 485
Kehittämissalkut	207
Sivistys- ja kulttuurilautakunta	5 867
Rakennuslautakunta	131
Yhdyskuntalautakunta	
Yhdyskuntalautakunta ilman joukkoliikennettä	932

Sivistys- ja kulttuurilautakunnan toimintakulut olivat muutettua talousarvioita 5,9 milj. euroa alhaisemmat ja koronapandemia vaikutti merkittävästi edelleen vuonna

2021 toimintaan. Kaupunginhallituksen (KH ilman erillissitovuuksia) alitus kohdistui Business Oulu -liikelaitoksen avustuspäärärahaan 2,3 milj. euroa.

TOIMINTAKULUJEN YLITYS	1 000 €
Keskusvaalilautakunta	5
Kaupunginhallitus	
Koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset	1 188
Hyvinvointilautakunta	21 393
Yhdyskuntalautakunta	
Joukkoliikenne	430

Hyvinvointilautakunnan toimintakulut toteutuivat muutettua talousarviota 21,4 milj. euroa suurempina. Koronapandemia kasvatti toimintakuluja vuoden 2021 aikana. Merkittävimmät kulujen ylitykset kohdistuivat henkilöstökuluihin, palvelujen ostoihin ja aineisiin ja tarvikkeisiin. Koko kaupunkia koskeva menot ja varaukset ylitykseen vaikutti mm. Oulun Tilapalvelut -liikelaitok-

selle loppuvuodesta Oulun kaupungin vahinkorahastosta maksetut korvaukset. Joukkoliikenteen toimintakulujen määrärahaa pienenettiin tilikauden aikana 3,9 milj. euroa koska liikennöinnin lisäyksen kustannukset olivat arvioitua pienemmät. Toimintakulut ylittivät kuitenkin muutetun talousarvion 0,4 milj. eurolla.

PERUSKUNNAN TOIMINTAKULUT SIS. SISÄISET ERÄT, 1 000 €	TP2021	TALOUSARVIO MUUTOSTEN JÄLKEEN	EROTUS TP2021 - TAM2021	TP2020
Henkilöstökulut	-466 167	-456 895	-9 272	-434 800
Palvelujen ostot	-711 808	-704 485	-7 323	-607 181
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38 244	-33 468	-4 777	-32 249
Avustukset	-93 991	-99 319	5 328	-150 917
Vuokrat	-124 378	-126 874	2 496	-118 855
Muut toimintakulut	-2 031	-2 954	923	-1708
Toimintakulut yhteensä	-1 436 619	-1 423 994	-12 624	-1 345 710

Peruskunnan suurimman kuluerän palvelujen ostojen toteuma ylittyi muutettuun talousarvioon verrattuna. Palvelujen ostoihin sisältyy 13,7 milj. euroa koronapandemian aiheuttamia kustannuksia ja niistä kohdistui hyvinvointilautakuntaan 13,2 milj. euroa. Asiakaspalvelujen ostoihin sisältyvän erikoissairaanhoidon toteuma 269,2 milj. euroa alitti talousarvion noin 5 milj. euroa. Hyvinvointilautakunnassa asiakaspalvelujen ostot toteutuivat 7,3 milj. euroa talousarviota suurempina. Palvelujen ostojen voimakas kasvu kohdistui etenkin lastensuojelun ja sairaalapalveluiden ostoihin. Tehostetun palveluasumisen ateriamaksujen siirtyminen 1.7.2021 alkaen kunnan maksettavaksi lisäsi palvelujen ostoja ikäihmisten palveluissa ja sosiaalisen hyvinvoinnin palveluissa yhteensä n. 3,1 milj. euroa. Sivistys- ja kulttuurilautakunnassa palvelujen ostot toteutuivat 1,3 milj. euroa talousarviota pienempinä. Erityisesti koronapandemiasta johtuvien vähentyneiden palveluostojen vuoksi. Palvelujen ostot vähenivät koronasulkujen myötä erityisesti liikunta- ja kulttuuripalveluissa. Lisäksi ICT-palvelujen ostot ovat olleet 1,1 milj. euroa arvioitua pienemmät koronavaikutusten myötä.

Palvelusetelien tiliryhmä siirtyi vuonna 2021 avustuksen tiliryhmästä palvelujen ostojen tiliryhmään. Palvelusetelikulut alittivat talousarvion 2,1 milj. eurolla, erityisesti kodinhoidon ja palveluasumisen palvelusetelikulut toteutuivat ennakoitua pienempinä (3,5 milj. euroa). Sivistys- ja kulttuurilautakunnassa palvelusetelikulut ylittivät (0,9 milj. eurolla), siihen vaikutti 1.8.2021 tehty varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutoksesta johtuva kompensatio ja yksityisissä päiväkodeissa olevien alle 3-vuotiaita lapsia arvioitua suurempi määrä.

Henkilöstökulut ylittivät talousarvioon nähden 9,3 milj. euroa. Hyvinvointilautakunnan henkilöstökulut ylitys oli noin 10,8 milj. euroa (6,5 %). Koronapandemia jatkui vuoden 2021 aikana ja siitä johtuen hyvinvointipalveluissa jouduttiin palkkaamaan määräaikaista lisätyövoimaa. Koronapandemia aiheutti ylimääräisiä henkilöstökuluja vuonna 2021 yhteensä 6,9 milj. euroa. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan henkilöstökulut toteutuivat 1,2 milj. euroa alle muutetun talousarvion, ja siihen vaikuttivat rekrytointihaasteet varhaiskasvatuksessa, nuorisopalveluissa ja psykologi- ja kuraattoripalveluissa. Lisäksi

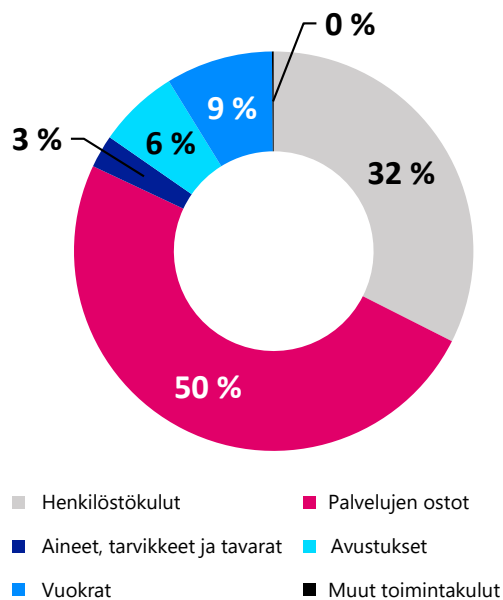
kaupunginhallitus asettamat henkilöstökulusäästöta-voitteiden vaikutus sivistys- ja kulttuuripalveluissa oli 2,4 milj. euroa. Tavoitteesta puolet kohdistettiin henkilöstömenojen säästötavoitteeksi ja se toteutui mm. lomarahojen vaihdon, tehtäväkuvien ja rekrytointien tarkastelun ja tehostetun toiminnan avulla. Yhdyskuntalautakunnan henkilöstökulut toteutuivat muutettua talousarviota pienempinä (0,9 milj. euroa), tähän vaikutti rekrytointiprosessien viiveestä johtuneet henkilöstöressursivajeet ja palkattomat poissaolot.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittyivät 4,8 milj. euroa. Hyvinvointilautakunnan toteutuma toteuma oli talousarviota n. 5,0 milj. euroa suurempi ja mm. koronapandemiaan liittyvät suojaintarvikekulut (2,4 milj. euroa) ylittyivät. Sivistys- ja kulttuurilautakunnassa aineet, tarvikkeet ja tavarat alittivat talousarvion 0,5 milj. euroa, mihin vaikuttavat mm. säästyneet energiakulut palvelutilojen kiinnion aikana sekä säästyneet tarvikkehankinnat koronapandemian myötä muuttuneiden toimintatapojen myötä. Samanaikaisesti koronapandemia on lisännyt kustannuksia mm. suojautumisvälinehankintojen myötä (0,8 milj. euroa).

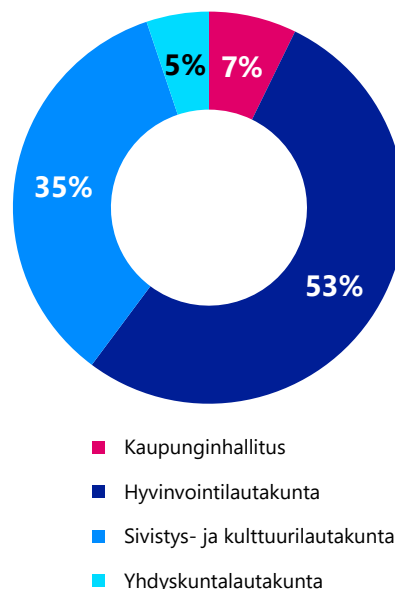
Myönnetyt avustukset toteutuivat odotettua pienempinä (5,3 milj. euroa) muutettuun talousraviton verrattuna. Hyvinvointilautakunnan alitukseen 1,9 milj. euroa vaikutti mm. se, että vammaispalvelulain lakisääteisten kuljetusavustusten käyttö pysyi matalammalla tasolla koronan vuoksi. Lisäksi vammaisten henkilökohtaisen avun lakisääteisten avustusten käyttö alittui. Sivistys- ja kulttuurilautakunnassa avustukset alittivat talousarvion 1,8 milj. euroa, mm. varhaiskasvatuksen kotihoidontuki toteutui alhaisempana. Lisäksi yksityisen liikunta- paikkarakentamisen investointiavustukset toteutuivat ennakoitua pienempänä siirtyneiden rakennushankkeiden myötä. Kaupunginhallituksen avustusten alitus 1,8 milj. euroa kohdistui Business Oulu -liikelaitoksen avustuspäärärahaan.

Vuokratulut alittivat muutettuun talousraviton verrattuna 0,9 milj. euroa. Sivistys- ja kulttuurilautakunnassa ICT laitteiden vuokrat toteutuivat talousarviota pienempinä lähinnä koronapandemian aiheuttamien laitehankintojen viivästymisien vuoksi.

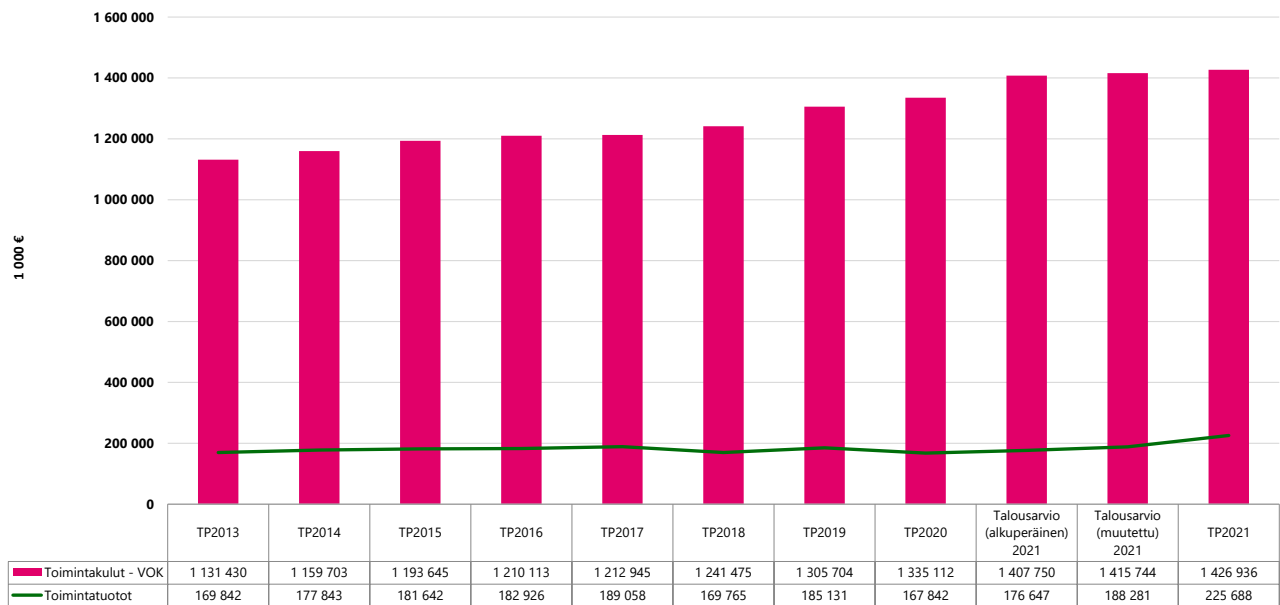
Peruskunnan toimintakulut TP2021, %

Toimintakulut lautakunnittain TP2021, %

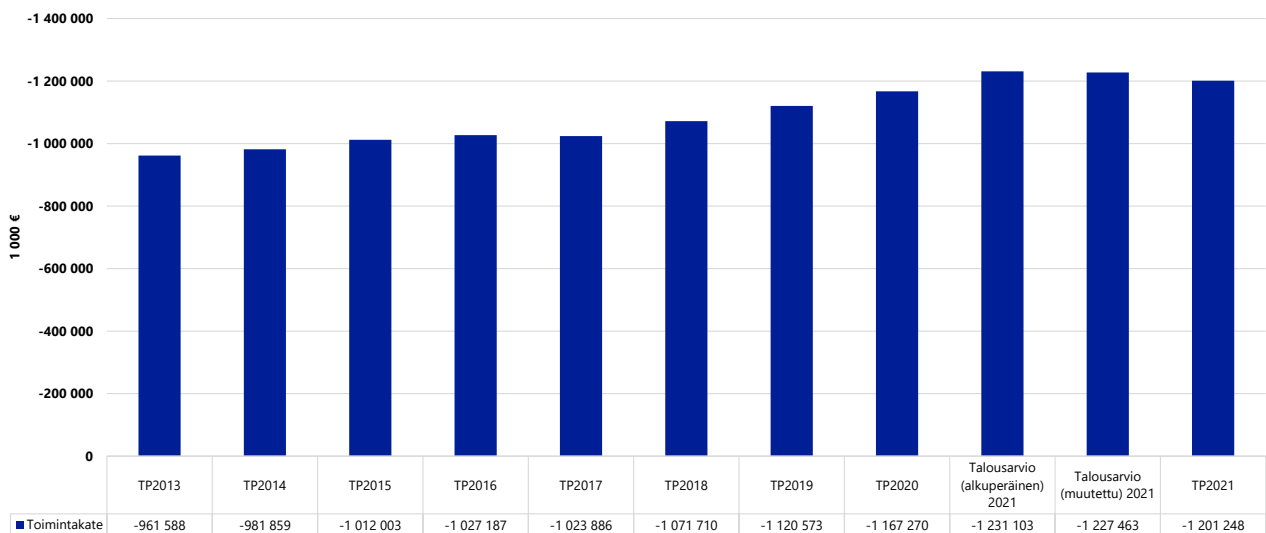
Peruskunnan toimintatuotot ja -kulut

Peruskunnan toimintakate toteuma oli muutettua talousarviota huomattavasti parempi koska toimintatuotot

toteutuivat ennakoitua suurempina pääosin koronatuokien vuoksi.

Peruskunnan toimintakate

Konsernihallinnon toimintakate alitti muutetun talousarvion koska sekä toimintatuotot että toimintakulut olivat talousarvioita pienemmät. Toimintatuotot alittuivat koska projektitoiminnan tuloutukset eivät toteutuneet suunnitelman mukaisesti tilikauden aikana. Toimintakulujen alitus kohdistui erityisesti asiantuntijapalvelujen ja muiden toimintaan liittyvien palvelujen ostoihin.

Hyvinvointilautakunnalla sitovana määrärahana valtuustoon nähden oli toimintakate ja se alittui 15,4 milj. euroa (2,3 %) muutettuun talousarvioon verrattuna. Pääosin alitukseen vaikutti toimintatuottojen ylitys 36,8 milj. euroa, johon sisältyi 34,6 milj. euroa korona-avustusta.

Sivistys- ja kulttuurilautakunnan toimintakatteen toteuma vuonna 2021 alitti muutetun talousarvion 6,2 milj. euroa (1,3 %). Vuosi 2021, kuten vuosi 2020 oli hyvin poikkeuksellinen ja muutetun talousarvion alitukseen vaikuttaa merkittävästi koronaepidemian vaikutukset toimintaan.

Yhdyskuntalautakunnan toimintakate toteutui 1,4 milj. euroa muutettua talousarviota parempana. Toimintakatteen parempaan toteumaan vaikuttaa toimintatulojen ylitys sekä toimintamenojen alitus. Yhdyskuntalautakunta haki lisämäärärahaa talousarvioon kaupunginvaltuustolta vuoden 2021 aikana toimintatuottoihin 7,2 milj. euroa ja toimintakuluihin 3,3 milj. euroa. Tilinpäätöksen toimintakate ylittyi alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 11,9 milj. euroa.

Rakennuslautakunnan toimintakate toteutui 0,3 milj. euroa muutettua talousarviota parempana, koska toimintatuotot toteutuivat suunniteltua suurempina ja toimintakulut pienempinä. Toimintatuottojen ylitys kohdistui maksutuottoihin, joiden toteutuma oli ennakoitua suurempi rakentamisen vilkastuttua hiljaisen alkuvuoden jälkeen 2021.

Peruskunnan käyttötalousosan toteutuminen

1 000 €	SITOVUUS B/N		TA2021	TA- MUUTOS	MUUTETTU TA2021	TP2021	EROTUS TP2021 - TAM2021
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	B	Toimintatuotot	0	230	230	229	-1
		Toimintakulut	-346	-129	-475	-480	-5
		Toimintakate	-346	101	-245	-251	-6
TARKASTUSLAUTAKUNTA	B	Toimintatuotot	2	0	2	0	-1
		Toimintakulut	-647	0	-647	-553	93
		Toimintakate	-645	0	-645	-553	92
KAUPUNGINVALTUUSTO	B	Toimintatuotot	0	0	0	1	1
		Toimintakulut	-528	0	-528	-472	56
		Toimintakate	-528	0	-528	-470	58
KAUPUNGINHALLITUS yhteensä		Toimintatuotot	14 835	-514	14 321	13 450	-871
		Toimintakulut	-102 170	-4 329	-106 499	-102 944	3 555
		Toimintakate	-87 335	-4 843	-92 178	-89 494	2 685
KH ilman erillissitovuuksia	N	Toimintatuotot	10	0	10	13	3
		Toimintakulut	-76 675	-4 487	-81 162	-78 110	3 051
		Toimintakate	-76 665	-4 487	-81 152	-78 097	3 055
Koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset	N	Toimintatuotot	11 375	501	11 876	11 602	-273
		Toimintakulut	-8 058	-1 200	-9 258	-10 446	-1 188
		Toimintakate	3 317	-699	2 618	1 157	-1 461
Konsernihallinto	N	Toimintatuotot	1 770	620	2 389	1 834	-555
		Toimintakulut	-14 637	-842	-15 480	-13 995	1 485
		Toimintakate	-12 868	-223	-13 090	-12 160	930
Kehittämissalkut	N	Toimintatuotot	1 680	-1 634	46	0	-46
		Toimintakulut	-2 800	2 200	-600	-393	207
		Toimintakate	-1 120	566	-554	-393	161
HYVINVOINTILAUTAKUNTA	N	Toimintatuotot	53 000	406	53 406	90 208	36 802
		Toimintakulut	-731 293	-546	-731 839	-753 232	-21 393
		Toimintakate	-678 293	-140	-678 433	-663 024	15 409
SIVISTYS- JA KULTTUURI- LAUTAKUNTA	N	Toimintatuotot	27 629	4 014	31 643	31 973	330
		Toimintakulut	-492 252	-6 433	-498 685	-492 817	5 867
		Toimintakate	-464 623	-2 419	-467 042	-460 844	6 197
YHDYSKUNTALAUTAKUNTA yhteensä		Toimintatuotot	77 806	7 158	84 964	85 904	939
		Toimintakulut	-77 108	3 252	-73 856	-73 353	503
		Toimintakate	698	10 410	11 109	12 551	1 442
Yhdyskuntalautakunta ilman joukkoliikennettä	N	Toimintatuotot	56 306	9 066	65 372	67 430	2 058
		Toimintakulut	-44 447	-639	-45 086	-44 154	932
		Toimintakate	11 859	8 427	20 286	23 276	2 990
Joukkoliikenne	N	Toimintatuotot	21 500	-1 908	19 592	18 474	-1 118
		Toimintakulut	-32 661	3 891	-28 770	-29 200	-430
		Toimintakate	-11 161	1 983	-9 178	-10 726	-1 548

1 000 €	SITOVUUS B/N		TA2021	TA- MUUTOS	MUUTETTU TA2021	TP2021	EROTUS TP2021 - TAM2021
RAKENNUSLAUTAKUNTA	N	Toimintatuotot	3 376	340	3 716	3 922	206
		Toimintakulut	-3 407	191	-3 216	-3 085	131
		Toimintakate	-31	531	500	837	338
PERUSKUNTA YHTEENSÄ		Toimintatuotot	176 647	11 634	188 281	225 688	37 406
		Toimintakulut	-1 407 750	-7 994	-1 415 744	-1 426 936	-11 192
		Toimintakate	-1 231 103	3 640	-1 227 463	-1 201 248	26 215

PERUSKUNTA VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN 1 000 €		TA2021	TA- MUUTOKSET	MUUTETTU TA2021	TP2021	EROTUS TP2021 - TAM2021
Sivistys- ja kulttuurilautakunta Valmistus omaan käyttöön	Toimintakulut	-1 100	0	-1 100	-976	124
	Toimintakate	-1 100	0	-1 100	-976	124
Yhdyskuntalautakunta Valmistus omaan käyttöön	Toimintakulut	-7 150	0	-7 150	-8 706	-1 556
	Toimintakate	-7 150	0	-7 150	-8 706	-1 556
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	Toimintakulut	-8 250	0	-8 250	-9 683	-1 433
YHTEENSÄ	Toimintakate	-8 250	0	-8 250	-9 683	-1 433

7.1.1 Keskusvaalilautakunta

KESKUSVAALI-LAUTAKUNTA 1 000 €	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	TOTEUMA-% 2021	TP2020
Toimintatuotot	0	230	230	229	-1	100	0
Toimintakulut	-346	-129	-475	-480	-5	101	-19
Toimintakate	-346	101	-245	-251	-6	102	-19

Vuonna 2021 järjestettiin kuntavaalit. Toimintatuotot muodostuvat oikeusministeriöltä kuntavaalien toimitamiseen saadusta kuntakorvauksesta. Toimintakulut

sisältävät vaalien järjestämiseen liittyviä henkilöstökuluja, palvelujen ja tarvikkeiden ostoja sekä toiminnan kiinteitä kuluja.

7.1.2 Tarkastuslautakunta

Toimialan olennaiset tapahtumat

Tarkastuslautakunta toteutti kuntalain (84, 121 ja 123 §) mukaisia tehtäviään ja kaupungin hallintosäännössä sille määritettyjä tehtäviä. Tilintarkastuspalvelu kilpailutettiin ja valtuusto päätti hankinnasta helmikuussa. Lautakunta kehitti edelleen arviointitoimintaansa. Tarkastuslautakunta sisällytti arviointikertomukseen vuodelta 2020 koko toimikautensa arviointikohteiden-

sa tarkastelun ja ajankohtaisina aiheina kaksi korona-epidemiaan liittyvää arviointiaihetta. Valtuusto käsitteli sidonnaisuusilmoitukset ja arviointikertomuksen toukokuussa. Uusi lautakunta perehtyi laajasti tehtäviinsä. Se osallistui suurten kaupunkien yhdessä järjestämään koulutustilaisuuteen. Uuden lautakunnan arviointiraportin valtuusto käsitteli syyskuun kokouksessaan.

Talouden toteutuma 1.1.-31.12.2021

TARKASTUS-LAUTAKUNTA 1 000 €	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	TOTEUMA-% 2021	TP2020
Toimintatuotot	2	0	2	0	-1	32	3
Toimintakulut	-647	0	-647	-553	93	86	-535
Toimintakate	-645	0	-645	-553	92	86	-532

Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

TARKASTUS- LAUTAKUNTA 1 000 €	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	TOTEUMA-% 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	1	0	1	0	-1	30
Tilavuokratuotot	0	0	0	0	0	0
Muut vuokratuotot	0	0	0	0	0	100
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintatuotot yhteensä	2	0	2	0	-1	32
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-411	0	-411	-412	-1	100
Palkat ja palkkiot	-323	0	-323	-324	-1	100
Henkilöstösivukulut	-88	0	-88	-87	1	99
Palvelujen ostot	-211	0	-211	-119	92	57
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0
Palvelusetelit	0	0	0	0	0	0
Muut palvelujen ostot	-211	0	-211	-119	92	57
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3	0	-3	-3	0	96
Avustukset	0	0	0	0	0	0
Muut avustukset	0	0	0	0	0	0
Tilavuokrakulut	-19	0	-19	-16	3	86
Muut vuokrakulut	-2	0	-2	-3	-1	126
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	-647	0	-647	-553	93	86
TOIMINTAKATE	-645	0	-645	-553	92	86

Tarkastuslautakunnan toimintakate toteutui talousarviota parempana. Toimintakulut alittivat budjetoidun määrän 93 000 eurolla. Alitus johtui pääosin varauksesta, joka oli tehty vuoden aikana esille tuleviin erityisten

ja ennakoimattomien lautakunnan lakisääteisiin tehtäviin liittyvien palveluiden ostoon sekä erityisiin selvityksiin ja tarkastuksiin.

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

TARKASTUSLAUTAKUNTA HENKILÖSTÖRAPORTTI	TA2021	TAM2021	TP2021	EROTUS TP2021 - TAM2021	TP2020	TP2019
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ						
Vakinaiset	-	-	4	-	4	4
Tilapäiset	-	-	0	-	0	0
Yhteensä	-	-	4	-	4	4
Poistuma ja organisatoriset muutokset						
Poistuma (eläke- ja muu poistuma)	-	-	1	-	0	0
Organisatoriset muutokset	-	-	0	-	0	0
Yhteensä	-	-	1	-	0	0
HTV (palkallinen työpanos)						
Vakinaiset ja tilapäiset	4	4	4	0	4	4
Yhteensä	4	4	4	0	4	4
SAIRAUSPOISSAOLOPROSENTTI						
Kokonaissairauspoissaoloprosentti	-	-	0,1		0,1	0,4
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€						
Palkat ja palkkiot	-323	-323	-324	-1	-310	-313
Eläkekulut	-78	-78	-76	2	-73	-73
Muut henkilösivukulut	-10	-10	-11	-1	-10	-9
Yhteensä	-411	-411	-412	-1	-393	-395

Henkilöstömäärä: Yhteensä luku sisältää vakinaiset ja tilapäiset työntekijät ja viranhaltijat, joiden palvelusuhde on ollut voimassa 31.12.2021. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Poistuma: sisältää eläkepoistuman sekä muun lähtövaihtuvuuden. Poistuma ei sisällä määräaikaisen palvelusuhteen päättymistä eikä uudelleensijoitettuja henkilöitä. Luku ei sisällä myöskään työntekijöitä ja viranhaltijoita, jotka ovat siirtyneet toiseen palvelusuhteeseen kunnan sisällä. Organisatoriset muutokset (kuten ulkoistamisen vaikutus henkilöstön lähtövaihtuvuuteen) eivät sisälly poistumalukuun, vaan ne on esitetty erikseen Organisatoriset muutokset -rivillä.

Palkallinen työpanos (HTV): Palkallisesta työpanoksesta on poistettu palkattomat poissaolajaksot. Luku esitetään kokonaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Kokonaissairauspoissaoloprosentti: Kokonaissairauspoissaoloprosentilla tarkoitetaan toteutuneiden sairauspoissaolojen (sisältää palkalliset ja palkattomat) osuutta prosentteina käytettävissä olleesta kokonaistyöpanosmäärästä. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Henkilöstökustannukset: henkilöstökustannukset sisältävät kaikki maksetut palkat, palkkiot, eläke- ja henkilösivukulut lukuun ottamatta työllistettyjä.

Henkilöstösuunnitelma toteutui suunnitelun mukaisesti. Kaupungin sisältä rekrytoitiin määräaikainen kaupunkitarkastaja poistuneen viranhaltijan tilalle.

Rekrytoinnilla varmistettiin lautakunnan tehtävien valmistelu ennen hyvinvointialueen perustamista.

7.1.3 Kaupunginvaltuusto

KAUPUNGIN- VALTUUSTO 1 000 €	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	TOTEUMA-% 2021	TP2020
Toimintatuotot	0	0	0	1	1	0	0
Toimintakulut	-528	0	-528	-472	56	89	-381
Toimintakate	-528	0	-528	-470	58	89	-381

Kaupunginvaltuusto kokoontui vuoden 2021 aikana yksitoista kertaa. Kaupunginvaltuuston kokouksissa oli käytössä sähköinen kokousmenettely, joka mahdollisti

etäosallistumisen kokouksiin. Talousarvion menomäärärahoista eniten alittuivat kokouspalkkiot ja ict-vuokramenot.

7.1.4 Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus ilman erillissitovuuksia

KH ILMAN ERILLIS- SITOVUUKSIA 1 000 €	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	TOTEUMA-% 2021	TP2020
Toimintatuotot	10	0	10	13	3	134	0
Toimintakulut	-76 675	-4 487	-81 162	-78 110	3 051	96	-73 118
Toimintakate	-76 665	-4 487	-81 152	-78 097	3 055	96	-73 118

Kaupunginhallitus ilman erillissitovuuksia -sitovuuden toimintakate alittui n. 3,1 milj. euroa. Toimintakuluissa merkittävimmät alitukset kohdistuivat Business Oulu -liikelaitoksen avustuspäärärahaan 2,3 milj. euroa ja Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen ylijäämäpalautukseen 0,3 milj. euroa. Muiden toimintojen osalta palvelujen ostot alittuivat 0,2 milj. euroa, yhteisöjen avustuspääräraha 0,15 milj. euroa ja kokouspalkkiot 0,05 milj. euroa.

Kaupunginhallituksen jaostot

Kaupunginhallituksen alainen **konsernijaosto** kokoontui vuoden 2021 aikana 13 kertaa tehden päätökset 80 asiasta. Konsernijaosto käsitteli vuosikellon mukaiset asiat sekä kävi omistajaohjauskeskustelut merkittävimpien tytäryhteisöjen kanssa. Vuoden 2021 aikana konsernijaosto muun muassa antoi omistajan ennakkokäsityksen Koulutuskuntayhtymä OSAO:n Oulu kampus

2030 -kampusratkaisuun ja Nallikari Seaside Oy:n investointeihin. Konsernijaosto hyväksyi uudet omistajapoliittiset linjaukset, päivitetyn konserniohjeen sekä hyvä hallinto- ja johtamistapa -suosituksen Oulun kaupungin tytäryhtiöissä esittäen niiden hyväksymistä kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle. Konsernijaosto merkitsi tiedoksi Yhteiskuntavastuu Oulun kaupungin tytäryhtiöissä -raportin ja lähetti sen tiedoksi kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle.

Konsernijaosto hyväksyi alkuvuodesta korjausmäärärahalla toteutettavien kohteiden työohjelman vuodelle 2021 ja suunnitelman 2022-2023 ja joulukuussa vuosia 2022-2024 koskevan työohjelman ja suunnitelman. Konsernijaosto hyväksyi Alakylän koulua koskevan hankeselvityksen. Konsernijaosto asetti myyntiin rakennuksia, joille kaupungilla ei ole enää käyttöä ja valtuutti Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen toteuttamaan sellaisten rakennusten purkamiset, jotka ovat huonokuntoisia eikä niiden korjaaminen ole järkevää.

Kaupunginhallituksen toimikunnat ja neuvostot

Kaupungin **henkilöstötoimikunta** käsitteli vuoden mittaan useita kertoja hyvinvointialueiden perustamiseen ja sote-uudistuksen liittyviä asioita. Henkilöstötoimikuntaa tiedotettiin uudistuksen etenemisestä sekä vaikutuksista henkilöstöön.

Ulkoisen arvioinnin jatkotoimenpiteiden käsittely jatkui. Ne koskivat Oulun Digi -liikelaitoksen ICT-palveluiden ulkoistamista sekä Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen ateria- ja puhtauspalveluiden ulkoistusta.

Lisäksi käsiteltiin kaupungin talouteen ja henkilöstön työhyvinvointiin liittyviä asioita. Loppuvuonna päivitettiin mm. henkilöstön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma.

Henkilöstön edustajat antoivat kirjallisia kannanottoja ja lausuntoja useisiin käsiteltyihin asioihin.

Suhdetoiminta

Kaupunki järjesti vuoden 2021 aikana yhteensä n. 100 vastaanottoa, edunvalvonnan lounasta ja illallista sekä muita vieraanvaraisuustilaisuuksia. Pehkolammella järjestettiin 36 tilaisuutta.

Kaupungin johto osallistui Rovaniemen Arctic Spirit 2021 sekä Reykjavikin (Islanti) Arctic Circle Assembly arktisen politiikan vaikuttajatilaisuuksiin. Oulussa järjestettiin pohjoismainen Rajakomiteafoorumi yhteistyössä Pohjoismaiden ministerineuvoston kanssa. Kaupunki osoitti vieraanvaraisuutta myös Arktisen neuvottelukunnan Oulun kokouksen yhteydessä.

Lisäksi kaupungin johto osallistui Eurocities -verkoston vuosikokoukseen Saksan Leipzigissä.

Huomattavampia kansainvälisiä tapahtumia olivat Espanjan valtiosihteerin vierailu sekä valtioneuvoston kanslian ja ulkoministeriön kanssa yhteistyössä järjestetty ”Eurooppa olemme me” -nuorten tulevaisuusfoorumi, joka oli osa Suomen Barentsin euroarktisen puheenjohtajuuskauden tapahtumia. Kansainvälisiä

kaupunkitasoin vieraita olivat Luujalan kaupunginhallitus ja virkamiesjohto sekä Euroopan kulttuuripääkaupunki 2025 Chemnitzin (Saksa) kaupungin delegaatio. Suurlähettiläistä Oulussa vierailivat kuluneen vuoden aikana Liettuan, Saksan, Viron, Intian, Unkarin, Kanadan, Chilen, Japanin ja Tanska suurlähettiläät. Suurlähettiläsvierailuihin sekä niitä seuranneisiin yritysdelegaatioiden tapaamisiin osallistui kymmeniä alueen yrityksiä.

Kansallisia merkittäviä tilaisuuksia olivat hybridinä järjestetty ministeri Matti Ahteen muistosymposium, Kaupunkifoorumi sekä Kaupunkifoorumin etkot -verkkotilaisuus jotka järjestettiin työ- ja elinkeinoministeriön sekä ympäristöministeriön kanssa yhteistyössä, valtakunnalliset Kotiseutupäivät ja SDP:n puoluevaltuuston kokous. Oulun kaupunginjohdon vieraina kuluneena vuonna kävivät pääministeri Sanna Marin, valtiovaraministeri Annika Saarikko, työ- ja elinkeinoministeri Mika Lintilä, Eurooppa-ministeri Tytti Tuppurainen, tiede- ja kulttuuriministeri Antti Kurvinen, opetusministeri Jussi Saramo, kuntaministeri Sirpa Paatero, kehitys yhteistyö- ja ulkomaankauppaministeri Ville Skinnari, pohjoismaisen yhteistyön ja tasa-arvon ministeri Thomas Blomqvist sekä sosiaali- ja terveysministeri Hanna Sarkkinen. Oulussa toteutuneita tapaamisia täydentävät kaupunginjohdon ja ministereiden lukuisat verkko-tapaamiset. Kaupunki osoitti vieraanvaraisuutta lisäksi Puolustusvoimain komentaja kenraali Timo Kivisen, Suomen Olympiakomitean toimitusjohtaja Mikko Salosen, alivaltiosihteerien, kansliapäälliköiden, Euroopan parlamentin jäsenten sekä muiden kuntapäätäjien vierailujen yhteydessä. Oulun valintaa Euroopan kulttuuripääkaupungiksi 2026 juhlistettiin kutsuvierastilaisuudella sekä Kuusisaaren ilmaiskonsertilla.

Vuonna 2021 toteutettiin edelliseltä vuodelta pandemian vuoksi siirtyneet Suomen Valkoisen Ruusun ja Suomen Leijonan ritarikuntien kunniamerkkien luovutus- ja arvonimen myöntämiseen liittyvät tilaisuudet. Kaupunginhallitus myönsi Oulu-mitalin nro. 48 teollisuusneuvos Seppo Arposelle. Vallitsevasta koronapandemiasta johtuen osa kaupunginjohdon suhdetoiminnan ja edunvalvonnan sidosryhmien tilaisuuksista siirtyivät vuodelle 2022. Kaupungintalon remontin lisäksi koronapandemia on lisännyt ulkopuolisten tilojen ja palveluntuottajien tarvetta.

KH koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset

KOKO KAUPUNKIA KOSKEVAT MENOT JA VARAUKSET 1 000 €	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	TOTEUMA-% 2021	TP2020
Toimintatuotot	11 375	501	11 876	11 602	-273	98	1 023
Toimintakulut	-8 058	-1 200	-9 258	-10 446	-1 188	113	-4 729
Toimintakate	3 317	-699	2 618	1 157	-1 461	44	-3 706

KH koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset -si-
toivuuden toimintakate alittui n. 1,46 milj. euroa. Toi-
mintakulujen ylityksestä n. 0,7 milj. euroa muodostui
peruskunnan lomapalkkavelan kasvusta. Peruskunnan
lomapalkkavelan muutos oli yhteensä n. 1,9 milj. euroa
verrattuna tilinpäätökseen 2020. Toimintakulujen yli-
tyksestä n. 0,5 milj. euroa muodostui Oulun Tilapalvelut

-liikelaitokselle loppuvuodesta Oulun kaupungin vahin-
korahastosta maksetuista korvauksista. Toimintatuot-
tojen alittumiseen n. 0,3 milj. eurolla vaikutti joulukuus-
sa tulonoikaisuksi kirjattu erä, jolla pysäköintipaikkojen
velvoitetuloja siirrettiin Oulun kaupungilta Oulun Pysä-
köinti Oy:lle.

Peruskunnan lomapalkkavelan muutos 2020-2021

PERUSKUNNAN LOMAPALKKA- VELKA	2020				2021				Muutos 2021-2020			
	LOMAP VELKA	SOTU YMS	KUEL	JAKS. ARVO 31.12.2020	LOMAP VELKA	SOTU YMS	KUEL	JAKS. ARVO 31.12.2021	LOMAP VELKA MUUTOS	SOTU YMS MUUTOS	KUEL MUUTOS	MUUTOS YHT.
Konsernihallinto	1 002 693	37 501	166 247	1 206 441	1 132 481	46 771	189 823	1 369 075	129 788	9 270	23 576	162 634
Ulkoisen tarkas- tuksen yksikkö	59 924	2 241	9 662	71 827	62 948	2 600	10 091	75 639	3 024	359	429	3 812
Hyvinvointi- palvelut	19 427 499	726 588	3 274 862	23 428 949	20 117 166	830 839	3 431 167	24 379 172	689 667	104 251	156 305	950 223
Sivistys- ja kulttuuripalvelut	17 932 778	670 686	3 012 338	21 615 802	18 457 626	762 300	3 137 206	22 357 132	524 848	91 614	124 868	741 330
Yhdyskunta- ja ympäristöpal- velut	1 211 256	45 301	202 598	1 459 155	1 251 574	51 690	212 484	1 515 748	40 318	6 389	9 886	56 593
Rakennus- valvonta	296 520	11 090	47 956	355 566	320 023	13 217	52 743	385 983	23 503	2 127	4 787	30 417
Yhteensä	39 930 670	1 493 407	6 713 663	48 137 740	41 341 818	1 707 417	7 033 514	50 082 749	1 411 148	214 010	319 851	1 945 009

Konsernihallinto

Kaupunginjohtajan katsaus ja toimintaympäristö

Koronapandemia vaikutti konsernihallinnon työhön edelleen vuoden 2021 aikana. Etätyösuositus oli voimassa suurimman osan vuodesta ja päätöksentekointen kokouksia järjestettiin niin läsnä, etänä kuin hybridinäkin. Pandemian myötä kaupungin työntekijät ja luottamushenkilöt ovat omaksuneet uudenlaisia työkaluja toiminnan ja päätöksenteon mahdollistamiseksi. Omaksumista on nopeuttanut myös se, että konsernihallinto toimii useassa eri osoitteessa kaupungintalon ollessa remontissa. Vuoden 2021 aikana kaupungintalon virkaa on tehnyt Ympäristötalo.

Vuonna 2019 aloitettu brändityö saatiin päätökseen kertomusvuoden marraskuussa. Kaupunkibrändin uudistus tehtiin vahvasti kuntalaisia osallistaen. Prosessiin aikana tehtiin kaksi laajaa osallistavaa kyselyä, joita brändityöryhmä ja strateginen kumppanimme Luova Työmaa työstivät eteenpäin. Uusi kaupunkibrändi julkaistiin Lumo-valofestivaalin yhteydessä 16.11.2021, jolloin Ouluhallin kupoliosaan julkaistiin pysyvä uuden brändin mukainen valoteos. Oulun uusi kaupunkibrändi nojaa kolmeen peruspilariin: Olemme pohjoinen, inhimillinen ja älykäs kaupunki. Brändilupauksemme on asteen verran parempi Oulu. Lupaus viittaa tavoitteeseemme tehdä kaupungistamme asteen verran parempi paikka elää, asua, työskennellä, ja yrittää.

Oulu kulttuuripääkaupunki 2026

Oulu valittiin kesäkuussa Euroopan kulttuuripääkaupungiksi vuonna 2026. Euroopan unioni päätöksen N:o 445/2014/EU mukaan Suomesta ja Slovakiasta valitaan vuoden 2026 kulttuuripääkaupungit. Oulun kaupunginvaltuusto päätti helmikuussa 2017 yksimielisesti hakea Euroopan kulttuuripääkaupungiksi. Hakemukseen osallistui Oulun lisäksi 32 pohjoisen Suomen kuntaa: Haapajärvi, Haapavesi, Hailuoto, Ii, Kajaani, Kalajoki, Kemi, Kempele, Kuhmo, Kuusamo, Kärsämäki, Liminka, Lumijoki, Muhos, Nivala, Oulainen, Paltamo, Pielavesi, Pudasjärvi, Pyhäntä, Raahe, Sievi, Siikajoki, Siikalatva, Sotkamo, Suomussalmi, Taivalkoski, Tornio, Tyrnävä, Utajärvi, Vaala ja Ylivieska.

Oulun kaupunki perusti lokakuussa Oulun kulttuurisäätiön vastaamaan toiminnan toteutuksesta ja nimitti säätiön hallituksen puheenjohtajaksi Risto Ruohosen. Hallituksen varapuheenjohtaja on Päivi Laajala ja muut hallituksen jäsenet ovat Emilie Gardberg, Reima Loukola, Tytti Määttä, Jouko Niinimäki, Elena Näsänen ja

Cay Sevón. Hallitus nimitti avoimen hakuprosessin jälkeen säätiön toimitusjohtajaksi Piia Rantala-Korhosen ja ohjelmajohtajaksi Samu Forsblomin. Säätiön palvelukseen siirtyi hallituksen päätöksellä hakuorganisaatiosta kuusi työntekijää toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi. Tulevina vuosina säätiön henkilökunnan määrä kasvaa, enimmillään se on vuonna 2026 yli 50 työntekijää.

Hakukirjan mukaisesta 50 miljoonan euron budjetista kaupungin rahoitusosuus 20 miljoonaa euroa, valtion rahoitusosuus on 20 miljoonaa euroa ja loput 10 miljoonaa euroa yhteensä 50 miljoonan euron budjetista koostuu toteutusalueen kuntien panostuksesta, hankerahoituksesta ja yksityisestä rahoituksesta ja yritysyhteistyöstä.

Kulttuuriohjelma rakentui satojen kotimaisten ja eurooppalaisten kumppanien yhteistyöllä, työhön osallistui tuhansia ihmisiä. Ohjelman arvopohja rakentuu lasten ja nuorten unelmille Oulusta vuonna 2026. Oulu2026 kulttuurikäsité on laaja, tavoitteena on tarjota kaikille mahdollisuus osallistua kulttuuriohjelmaan kokijoina ja tekijöinä. Euroopan kulttuuripääkaupunkivuosi tarjoaa ainutkertaista näkyvyyttä suomalaiselle taiteelle, kulttuurille ja luovalle osaamiselle. Talousvaikutukset näkyvät etenkin matkailu- ja palvelualoilla. Oulu2026 tavoite on matkailun 20 % kasvu.

Valintavaiheen hakukirjasta tulee nimetyn kaupungin, asiantuntijaraadin, ministeriön ja Euroopan komission välinen tosiasiallinen sopimus. Hakukirjan noudattamisella on tärkeä rooli 1,5 miljoonan euron suuruisen Melina Mercouri -palkinnon maksamisessa nimitysvuonna 2026. Hakukirjan linjauksia on noudatettava kulttuuripääkaupunkivuoden toteutuksessa.

Kun kulttuuripääkaupunki on nimetty, se siirtyy seurantavaiheeseen Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen 445/2014 artiklan 13 mukaisesti. Yhdessä Euroopan komission kanssa raati tekee yhteistyötä kulttuuripääkaupungin kanssa varmistaakseen Euroopan kulttuuripääkaupungin brändin laadun ja tarjotakseen neuvoja ja kokemusta.

Seurantavaiheeseen aikana valinnasta päättäneelle kansainväliselle asiantuntijaraadille raportoidaan hakukirjassa kuvatun kulttuuriohjelman valmistelujen edistymisestä ja kuinka toteutusorganisaatio on ottanut huomioon valintaraportissa esitetyt kehittämisehdotukset. Virallisia seurantakokouksia on kolme: syys-lokakuussa 2022, vuoden 2024 puolivälissä ja syksyllä 2025. Oulun odotetaan kehittävän yhteistyötä hakuun osallistuneiden Savonlinnan ja Tampereen sekä Suomen muun taide- ja kulttuuriyhteisön kanssa.

Vaikuttajaviestintä ja edunvalvonta

Oulun seudun edunvalvontatyötä on jatkettu Oulun kaupungin edunvalvontasuunnitelman mukaisesti. Edellisten eduskuntavaalien alla alkanut edunvalvontayhteistyö Oulun kaupungin, Pohjois-Pohjanmaan maakunnan ja Oulun yliopiston kesken on jatkunut järjestelmällisesti ja säännöllisesti. Edunvalvontayhteistyön osalta on päätetty käynnistää vuoden 2023 eduskuntavaalien ja hallitusohjelmataivoitteiden valmistelu yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan liiton ja Oulun yliopiston kanssa.

Vaikuttamista on tehty edelleen myös verkostoissa. Merkittävimpiä niistä ovat maan kuuden suurimman kaupungin ja 21 suurimman kaupungin verkostot, joissa säännöllisesti on otettu kantaa valtion meneillään oleviin uudistuksiin. Myös kansallisen kaupunkistrategian toteuttamisen osalta on osallistuttu valtion ohjelmien toteuttamiseen ja niiden valmisteluun yhdessä muiden suurten kaupunkien kanssa.

Vaikuttajaviestintää on tehty pääasiassa tapaamalla etänä kansanedustajien, ministereiden ja johtavien viranhaltijoiden kanssa. Suunniteltuja fyysisiä Helsinki-päiviä ja -tapaamisia ei ole koronasta johtuen pystytty järjestämään suunnitellusti.

Vaikuttamistyön julkinen kotipesä, oulu.com-verkkosivusto on uudistettu, Sinne valmistellaan ja lisätään sisällöt, teemat ja kannanotot, joita vaikuttamistyön suunnittelun ja toteutuksen tuloksena syntyy.

Vaikuttamistyötä on tehty erityisesti Liikenne 12 -suunnitelman ja väyläverkon investointiohjelman, TEN-T asetuksen, TE2024-uudistuksen ja työllisyydenhoidon kuntakokeilun, koronakompensaatioiden, hyvinvointialueiden perustamisen, kestävä kasvun ohjelman, MRL-uudistuksen sekä Oulu2026- ja EU-rahoituksen osalta.

Viestintä ja tapahtumat

Asteen verran parempi Oulu – uusi kaupunkibrändi otettiin käyttöön

Vuoden 2021 alussa toteutettiin konsernihallinnossa organisaatiouudistus; syntyi viestintä- ja tapahtumaryhmä. Sivistys- ja kulttuuripalveluista siirtyivät koko kaupunkia koskevat osallisuuden ja vuorovaikutuksen tehtävät sekä Oulun taidekoulun ja Oulu-opiston viestinnän tehtävät. Lisäksi konsernihallintoon siirtyi BusinessOulu-liikelaitoksesta tapahtumayksikkö. Viestintä- ja tapahtumaryhmä jakaantuu viestintäyksikköön ja tapahtumayksikköön, joilla molemmilla on oma esihenkilönsä.

Vuosi 2021 oli edelleen poikkeuksellinen vallitsevan koronapandemian ja siihen liittyvän viestinnän vuoksi. Kertomusvuoden viestintätyö painottuikin pääasiassa kriisiviestinnän hoitamiseen. Koronaviestintää koordinoitiin mm. tilannekuvaryhmän kautta, josta tullutta viestintään liittyvää tietoa on välitetty toimialojen viestijöille, jotta asiaa on osattu ennakoita ja viestintätoimenpiteitä suunnitella. Tiivistä yhteistyötä tehtiin etätyönä kaikkien eri toimialojen kanssa. Kriisiviestintää varten on koko organisaatiota koulutettu ja kriiseihin on varauduttu vuosikausien ajan. Tarkastuslautakunta antoi raportissaan tunnustusta viestinnälle laadukkaasta koronakriisin hoidosta.

Koronakriisin viestinnässä on käytetty kriisiviestintäsuunnitelmien mukaisesti kaupungin normaaleja, jo oululaisille tutuksi tulleita viestintäkanavia, mutta tehostetusti. Koronakriisistä on laadittu lehdistötiedotteita sekä koko konsernin että eri toimialojen ja yksiköiden näkökulmasta. Vuoden aikana koronatiedotteita lähetettiin yli 340. Kaikki lehdistötiedotteet on julkaistu osoitteessa www.ouka.fi. Internet-sivuilla on lisäksi ylläpidetty koronaviestintää varten laadittua www.ouka.fi/korona -sivustoa, josta oululaiset ovat koko ajan löytäneet ajankohtaisen tiedon. Sivustolla on vierailtu vuoden aikana yli miljoona kertaa. Viestijät ovat ”päivystäneet” ja medialle ja kuntalaisille on viestitty tarvittaessa päivittäin, myös iltaisin ja viikonloppuisin. Erityisesti kaupungin omien tilojen käyttöön liittyvää tiedottamista on tarvittu jatkuvasti. Koronarokotusviestintä on ollut lähes päivittäistä.

Saimme loppukevällä käyttöön monikamerastudion Oulun Digin tiloihin. Studio mahdollisti suorat verkkolähetykset ajankohtaisista kuntalaisia kiinnostavista asioista. Erityisen suosittu oli koronatilanteesta järjestetty terveysjohtajan Facebook-live, jossa kuntalaisten kysymyksiin vastattiin suorassa verkkolähetyksessä. Myös koronan vuoksi peruutettu uudenvuoden juhlahetys keräsi tuhansittain katsojia.

Vuonna 2019 aloitettu brändityö saatiin päätökseen kertomusvuoden marraskuussa. Kaupunkibrändin uudistus tehtiin vahvasti kuntalaisia osallistaen. Prosessiin aikana tehtiin kaksi laajaa osallistavaa kyselyä, joita brändityöryhmä ja strateginen kumppanimme Luova Työmaa työstivät eteenpäin. Uusi kaupunkibrändi julkaistiin Lumo-valofestivaalin yhteydessä 16.11.2021, jolloin Ouluhallin kupoliosaan julkaistiin pysyvä uuden brändin mukainen valoteos. Oulun uusi kaupunkibrändi nojaa kolmeen peruspilariin: Olemme pohjoinen, inhimillinen ja älykäs kaupunki. Brändilupauksemme on asteen verran parempi Oulu. Lupaus viittaa tavoitteeseemme tehdä kaupungistamme asteen verran parempi paikka elää, asua, työskennellä ja yrittää.

Oma kaupunkimediamme Mun Oulu julkaisi toisena vuoteen vajaan 2000 juttua oululaisista ihmisistä, ilmiöistä ja asioista sekä kaupungin palveluista. Mun Oulu tekee kuntalaisille palvelujournalismia ja kehittää pehmeämpää kaupunkikuvaa. Tavoitteena on kirjoittaa ”lämpimällä sydämellä Oulusta.”

Mun Oulussa oli vuonna 2021 noin 508 000 käyttäjää. Yksittäisiä juttuja luettiin 1,0 miljoonaa kertaa. Koronaviestinnässä Mun Oulu oli myös suurena tukena, kaikkiaan koronasta on Mun Oulussa julkaistu 243 juttua. Googlen hakutuloksissa Mun Oulu esiintyi 12,9 miljoonaa kertaa. Hakutuloksia klikattiin 335 900 kertaa.

Mun Oulu -kaupunkimedia ei ole vain uusi digitaalinen kanava, vaan tuoteperhe. Mun Oulu -lehteä jaettiin joka talouteen viisi kertaa kertomusvuoden aikana. Kaksi kertaa vuodessa Mun Oulu -lehden välissä julkaistiin ikäihmisille suunnattu Mun Aino -palveluliite.

Vuonna 2021 toteutettiin osallistuvan budjetoinnin konkaisuus ensi kertaa konsernihallinnon alla. Toteutusta varten rakensimme Osallistu Oulu -sivuston, jossa kuntalaiset saattoivat jättää omat ideansa kaupunki-kehitykseen sekä äänestää valittuja ehdotuksia. Jaettava summa oli 50 000 euroa. Ideointiaikana saatiin 125 ideaa, jotka koskivat pääasiassa liikuntapalveluja sekä ulkoliikuntaa. Ideoista muotoiltiin 21 äänestys ehdotusta yhteistyössä kaupungin virkamiesten, asukkaiden ja yhdistysten edustajien kanssa. Ääniä annettiin yhteensä 7088 kappaletta ja toteutukseen päätyi 8 ehdotusta. Osallistu Oulu -alustaa käytettiin myös uuden kaupunkistrategian valmistelussa.

Avoimen hallinnon toimintasuunnitelma vuosille 2021-2023 hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 1.3.2021 § 68. Suunnitelman osa-alueista: ymmärrettävyys, tiedon ja päätöksenteon avoimuus sekä palvelujen saavutettavuus ja esteettömyys järjestettiin neljä webinaaria kaupungin henkilöstölle ja järjestöille.

Toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden suunnitelman valmistelu vuosille 2022-2026 käynnistettiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan päätöksellä 21.9. 2021 § 9. Kaupunginjohtaja nimesi työryhmän valmistelemaan suunnitelmaa. Työryhmässä ovat mukana kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusvastaavien lisäksi järjestöjen, neuvostojen, ONE:n ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan edustajat. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden suunnittelusta palveluissa järjestettiin kaksi koulutusta henkilöstölle, keväällä ja syksyllä osana keskitettyä koulutusta. Koko kaupunkia, liikelaitoksia ja osakeyhtiöitä koskeva tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman seuranta vuodelta 2021 viedään alkuvuodesta 2022 kaupunginhallituksen hy-

väksyttäväksi. Viestittiin Oulu Pride -tapahtumasta ja oikeusministeriön ja yhdenvertaisuusvaltuutetun Olen antirasisti! -kampanjasta kaupungin kanavissa.

Vuorovaikutussuunnitelman tavoitteiden arviointia valmisteltiin vuodelta 2021. Arviointi laaditaan toimialoittain. Lisäksi koostetaan koko kaupunkia koskeva demokratiatilinpäätös. Lähidemokratiatoimikunta laatii seurantadokumenteista lausuntonsa. Materiaalit viedään kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi keväällä 2022. Toteutettiin kaksiosainen fasilointia verkossa -koulutus sekä dialogin keinot ja mahdollisuudet koulutus yhteistyössä Ylen Hyvin sanottu -hankkeen kanssa henkilöstölle osana keskitettyä koulutusta.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluissa viestinnällisesti painottuivat vuonna 2021 Raksilan ja aseman -alueen kaavoitus, Merikaupunki Oulu -hanke, Ranta-Toppilan sataman kehittäminen, Hietasaaren muutostyöt sekä Hartaanselän asuatomessualueen suunnittelu. Oulun joukkoliikenteessä keskityttiin asiakkaiden neuvomiseen koronatilanteessa.

Hyvinvointipalvelujen viestintä painottui vuonna 2021 koronaviestintään, jota tehtiin päivittäin. Lisäksi korostuivat tulevan sote-uudistuksen sisäinen ja ulkoinen viestintä ja hyvinvointialueen viestinnän suunnittelu Oulun kaupungin osalta sekä rekrytointiviestintä ja palveluista ja niiden muutoksista viestintä.

Asukkaille viestittiin paitsi median välityksellä myös aktiivisesti verkkosivujen ja sosiaalisen median kanavia hyödyntäen. Ouka.fi-verkkosivusto esiintyi Googlen hakutuloksissa 73.1 miljoonaa kertaa. Hakutuloksia klikattiin 7.98 miljoonaa kertaa. Kasvua edellisvuoteen oli 15 prosenttia. Ouka.fi-sivustoa käytti vuoden aikana 3,36 miljoonaa kävijää. Kasvua edellisvuoteen oli 22 prosenttia.

Oulun kaupungin verkkosivut (www.ouka.fi) toimivat jatkuvana ja ajantasaisena informaatiokanavana kuntalaisille ja eri kohderyhmille. Saavutettavuuden eteen tehtiin kertomusvuonna paljon toimenpiteitä. Saavutettavuuden parantamisen tavoitteena on, että mahdollisimman moni ihminen voi käyttää verkkopalvelua mahdollisimman helposti. Verkkosivuston laatu työtä tehtiin ylläpitäjien koulutusten ja sivuston teknisten parannusten avulla. Sivuston käyttäjärjestelmä alkaa olla käyttökänsä päässä. Syksyllä käynnistettiin laajamittainen Ouka.fi-verkkosivu-uudistus, jonka tavoitteena on ottaa käyttöön uusi julkaisujärjestelmä sekä uusia sivuston palvelukonsepti. Uudistustyö on tarkoitus valmista vuoden 2023 loppuun mennessä.

Sosiaalisen median kanavista Oulun Facebookissa oli yli 25 000 seuraajaa. Instagramissa seuraajia on yli 17000, Twitterissä 10 500 ja LinkedIn-palvelussa 8500. Youtube-kanavan tilaajia on 2100. Mun Oulun somekanavista Facebookissa oli 6200 seuraajaa ja Instagramissa 1850.

Vuoden 2020 lopulla uudistuneessa intranet Akkunassa julkaistiin henkilöstölle ajankohtaiset uutiset ja tiedotteet sekä muu olennainen tieto, esimerkiksi kaupungin henkilöstön koronaohjeistukset. Uuden intranetin kehittämistä jatkettiin mm. intranetin tiekartan sekä käyttäjiltä tulleen palautteen perusteella. Akkunassa tehtiin myös työtä intranetin saavutettavuuden parantamiseksi.

Yhteistyössä viestinnän, henkilöstöpalveluiden, henkilöstön edustajien ja luottamushenkilöiden kanssa tehtiin kaupungin työnantajakuvan kehittämistyötä, joka jatkuu edelleen.

Viestintä- ja tapahtumaryhmä oli mukana järjestämässä kaupungin työntekijöille lukuisia viestintäkoulutuksia. Aiheina olivat muun muassa saavutettavuus verkkopalveluissa, asiantuntijana toimiminen sosiaalisessa mediassa, selkeä kieli sekä median kohtaamiseen liittyvä koulutus. Koronan vuoksi laajan viestintäryhmän kokoontumiset muutettiin webinaareiksi. Viestintäfoorumissa käsiteltiin mm. strategiaviestintää, henkilöstöviestintää ja Mun Oulu -kaupunkimediaa.

Oulun2026-hankkeen viestintätoimia jatkettiin koko vuoden 2021 ajan. Kesäkuussa ratkesi, että Oulu valittiin Euroopan kulttuuripääkaupungiksi vuodelle 2026. Vuoden aikana Oulu2026:n uutisista ja tapahtumista viestittiin monikanavaisesti. Kisan ratkettua perustettiin kaupunginjohtajan toiveesta kaupunkimarkkinoinnin ohjausryhmä, johon on koottu kaikki julkista rahaa käyttävät kaupunkimarkkinoinnin tahot (Visit Oulu, BusinessOulu, Liikekeskus, Oulun kulttuurisäätiö ja konsernihallinto). Ryhmän kokoamisesta vastaa viestintäjohtaja.

Koronan vuoksi tapahtumayksikön toiminnassa korostuivat vuonna 2021 tapahtumaneuvonta ja verkostotapaamiset. Webinaareihin osallistui yhteensä yli 240 tapahtumajärjestäjää. Vuonna 2020 julkaistun tapahtumakalenterin kehitystyö jatkui kertomusvuonna. Mun Oulun tapahtumakalenterilla oli yhteensä 112 000 käyttäjää, joista suurin osa tuli Helsingistä. Tapahtumakalenteri näyttääkin palvelevan erinomaisesti matkailijoita. Tapahtumayksikön viestintää kehitettiin ottamalla käyttöön tapahtumien uutiskirje. Uutiskirje lähetettiin yhteensä 4 kertaa. Tilaaaja oli vuoden lopussa 780 kappaletta.

Tapahtumayksikölle siirtyivät vuoden aikana Oulu-tuotteiden koordinointi ja operointi sekä kaupunkilaismarkkinoinnin välineet (kaupunkitiedotustaulut, infonäytöt ym.) Vuoden aikana liityimme osaksi Tapahtumateollisuus ry:tä, joka tarjoaa alan ajankohtaista tutkimustietoa ja koulutusta.

Oulu Convention Bureau tilastoi kaikki Oulussa järjestetyt kansainväliset kongressit ja raportoi tiedot Finland Convention Bureauille. Vuonna 2021 Oulussa järjestettiin 17 kansainvälistä kongressia, joihin osallistui 2500 delegaattia. Kansainvälistä viestintää vahvistettiin kv-uutiskirjeellä, joka toteutettiin yhteistyössä BusinessOulun kanssa. Lisäksi Mun Oulu -verkkomediassa alettiin julkaista englanninkielisiä juttuja MyOulu-otsikon alla.

Tapahtumayksikön päätehtäviin kuuluvat myös kaupungin omat profiilitapahtumat. Lumo-valofestivaali marraskuussa keräsi peräti 100 000 vierailijaa. Lisäksi toteutimme itsenäisyyspäivän kansanjuhlan, uudenvuoden juhlahätyksen, valtakunnalliset kotiseutupäivät, 27 Puistopiknik-tapahtumaa sekä Varjo Piknik -konsertin elokuussa, jossa esiintyi Euroviisuissa menestynyt oululaisyhtye Blind Channel. Varjo Piknik juhlisti Oulun valintaa Euroopan kulttuuripääkaupungiksi.

Yhteistyöprojekteista voi mainita PikiTalk-keskustelusarjan. Kyseessä oli uudenlainen afterwork-konsepti, joka yhdisti teatterin ensi-iltanäytelmät sekä ajankohtaisen yhteiskunnallisen keskustelun.

Omistajaohjaus ja strateginen ohjaus

Kuntavaalien jälkeen käynnistyi uuden Kaupunkistrategia Oulu 2030 valmistelu, mikä tulee päätöksentekoon alkuvuodesta 2022. Uuden valtuustokauden alkaessa toimielinrakenne muuttui lakkauttamalla yhdyskunta- jaosto sekä Oulun Tilapalvelut ja Oulun Digi -liikelaitosten johtokunnat. Liikelaitoksien yhteisenä toimielimenä toimii jatkossa teknisten liikelaitosten johtokunta. Oulun duaalijohtamisjärjestelmän ja pormestarimallien vertailuraportti valmistui ja kaupunginvaltuuston 6.9.2021 § 84 linjauksen mukaisesti päätös johtamisjärjestelmästä tuodaan helmikuun 2022 kokoukseen.

Konsernijaoston hallintosäännön mukaisten vuosittaisen asioiden lisäksi erityisiä valmisteluja olivat Yhteiskuntavastuu Oulun kaupungin tytäryhtiöissä -raportti, joka lähetettiin tiedoksi kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle. Vuonna 2021 valmisteltiin uudet Omistajapoliittiset linjaukset 2022-2025 (kv 13.12.2021 § 124) sekä konserniohjeen ja hyvä hallinto- ja johtamistapa -suosituksen (kh 22.11.2021 § 389) päivitykset. Konserniohjeen kaupunginhallituksen ja kaupunginval-

tuuston käsittely siirtyi vuoden 2022 puolelle. Omistajapoliittisen toimenpideohjelman ja kaupunginvaltuuston linjauksen mukaisesti syksyllä 2021 siirrettiin Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen ateria- ja puhtauspalvelut liikkeenluovutuksena Compass Group Finland Oy:lle sekä Oulun Digi -liikelaitoksen työasema- ja kapasiteetti-palvelutuotanto Istekki Oy:lle. Vuoden 2021 aikana valmisteltiin Maankäytön toteuttamisohjelma 2022-2026, päätöksenteko on kaupunginhallituksessa ja kaupunginvaltuustossa vuoden 2022 puolella. Investointien hankeselvitystyöryhmiä oli 14 vuonna 2021. Talouden ulkoiseen arvioinnin säästötoimenpiteisiin kuuluvan henkilö- ja tavarakuljetusten tuottamisen vaihtoehtoja koskevan selvitys valmistui (kh 22.11.2021 § 381).

Talous ja rahoitus

Talouden ohjauksen kannalta ydinprosesseja ja -tehtäviä ovat koko kaupungin taloushallintopalveluiden ohjaus ja kehittäminen, kaupungin talousarvio ja -suunnitelma, tilinpäätös ja konsernitilinpäätös, talouden ja toiminnan seurannan ja raportoinnin ohjaus sekä kehittäminen, kaupungin yhteisten taloushallinnon tietojärjestelmien omistajuus ja kehittäminen sekä controller- palvelut. Talouden tehtävänä on omistajapoliittisten linjausten vaikutusten selvittäminen sekä toimeenpano talouden suunnittelun, seurannan ja raportoinnin näkökulmasta.

Planning Analytics (PA) on toiminnan ja talouden suunnittelujärjestelmä, jota käytetään Oulun kaupungin ennuste- ja talousarvioprosessissa. Järjestelmän merkittävin kehittämisen painopiste on siirtynyt kustannuslaskennan laajennusosaan. Kehittämisen tavoitteena on ottaa käyttöön yhtenäinen kustannuslaskentamalli ja -laskentaperiaatteet koko kaupungille. Harmonisoitua laskentamallia hyödynnetään useisiin erilaisiin raportointitarpeisiin, esimerkiksi automatisoituun talousraportointiin, kirjanpidon eriyttämislaskelmiin sekä toimialojen sisäisiin laskentatarpeisiin. Kustannuslaskentamallia on kehitetty Kustannuslaskenta 3.0 -projektissa, johon valtiovarainministeriö on myöntänyt rahoituksen kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmästä. Projekti päättyi keväällä 2022.

Oulun kaupungin verkkokaupat korvaavat perinteistä myyntilaskutusta niiden palvelujen osalta, joista kuntalaisilta peritään maksuja. Vuoden 2021 aikana on otettu käyttöön Trimble-kauppa sekä Oulun verkkokauppa on laajennettu Luuppiin ja konsernihallintoon sen lisäksi, että kaupungilla on jo käytössään 12 muuta verkkokauppa.

Talous- ja rahoitusryhmä edistää maksumääräysprosessin digitalisointia. Vuoden 2021 aikana eAsioin-

ti-avustusjärjestelmän käyttäjiksi ovat siirtyneet Business Oulun kuntouttavan työtoiminnan maksatus sekä kulttuuri- ja liikuntapalvelujen avustusten hakeminen, maksatus ja raportointi. Syksyllä 2020 aloitetun eAsioinnin ja Loota-asiahallinnan rajapinnan rakentamista on jatkettu vuoden 2021 aikana. eAsioinnissa hyödynnetään Suomi.fi-palveluja. Kaupungin Monetra Oulu Oy:lta hankkima AICO-sähköisen maksumääräys saatiin käyttöön palkkojen katemaksuissa, jonka myötä manuaalisesti hyväksyttäviä ja lähetettäviä katemaksuja ei enää käsitellä. AICO:n käyttöönottoa jatketaan vuoden 2022 aikana.

EU-standardin mukainen, lakisääteinen 3.0 verkkolaskuformaatti otettiin käyttöön keväällä 2021 alkaen Intime-yleislaskutuksessa, vesilaskutuksessa ja Tilapalvelujen Yritysasiakkaiden verkkolaskuosoitteiden ja osoitetietojen päivitys yleislaskutuksen asiakasrekisterissä on automatisoitu Suomen Asiakastieto Oy:n Valvomo-päivityspalvelun avulla ja vuoden 2021 aikana Valvomo-palvelu otettiin käyttöön myös Ympäristö ja yhdyskuntapalvelujen TrimbleLocus-järjestelmässä. Tavoitteen on saada päivityspalvelu käyttöön myös vesilaskutuksessa vuoden 2022 aikana. Henkilöasiakkaiden osoitetietojen päivitys yleislaskutuksessa toteutetaan Posti Oy:n VTJ-päivityksellä. Postin päivityspalvelu tul-laan korvaamaan Oulun Digi -liikelaitoksen 2021 hankkiman Suomi.fi-palveluväylän liityntäpalvelimen kautta saatavalla VTJ-muutosrajapinnalla. Kyseistä VTJ-muutosrajapintaa hyödynnetään jatkossa kaikkiin kaupungin asiakasrekistereihin. Automaattinen osoitetietojen päivittäminen vähentää manuaalista työtä, edistää digitalisaatiota ja varmistaa osoitetietojen oikeellisuuden virallisten lähteiden mukaisesti.

Kirjanpitolain mukainen laskuarkisto toteutetaan laskuoperaattori Ropo Capital Oy:n Ropo-24 palvelussa ja vanhojen laskunkuvien osalta on aloitettu Oulun Digin johtama projekti, missä otetaan käyttöön eMappi-arkisto. Arkistoitavia laskunkuvia on noin 2 500 000 kappaletta.

Kaupungin perintäyhtiön muutosprojektiryhmä aloitti työnsä vuoden 2021 lopulla. Oulun kaupungin perintä siirretään sopimuksen mukaisesti Suomen Kuntaperintä Oy:lle. Suomen Kuntaperintä Oy on kuntien, Monetra Oy:n ja Sarastia Oy:n omistama suomalainen perintäyhtiö, joka on erikoistunut kuntien, sairaanhoitopiirien sekä sotetoimijoiden ja julkisomisteisten yritysten perintään.

Sisäistä laskutus automatisointia on toteutettu teke-mällä lähdejärjestelmien liittyviä kirjanpitoon, ja Oulun kaupunki on hyväksynyt Monetra Oulu Oy:n tarjouksen sisäisen tilimyyntin toteutuksesta Ceepos-kassoille ja

verkkokauppaan. Sisäinen tilimyynä otetaan käyttöön Monetra Oulu Oy:n sopimuksella olevissa Ceepos-kassoissa ja verkkokaupoissa vuoden 2022 aikana. Käytön jälkeen manuaalinen laskuttaminen ja erikseen tehtävä tietojen tallentaminen tilastointia varten vähenee tai poistuu kokonaan. Käteisen rahan käsittelyä pyritään vähentämään ja käteiskassoja on lakkautettu palvelupisteissä, missä voidaan käyttää muita maksutapoja. Kaupungilla on toiminnassa 80 kassapistettä vuoden 2021 lopussa, vuoden aikana on lakkautettu kuusi kassapistettä.

Myyntilaskutuksen ja perinnän kuntalaispalvelujen asiakasohjauksen määrittely OuluBottiin on toteutettu vuoden 2021 aikana. OuluBotin käyttöönotto laskutukseen ja perintään liittyvissä asioissa aloitetaan vuoden 2022 aikana.

Talous- ja rahoitusryhmä aloitti vuonna 2021 projektin yhdessä Oulun Digin kanssa laskutuksen raportoinnin kehittämistyön PowerBI-raporttialustalle. Raportointia pilotoidaan liikuntapalvelujen, Tilapalvelujen ja Infran sisäisillä siirroilla sekä ulkoisilla osto- ja myyntilaskuilla.

Vuonna 2021 arvioitiin kaupungin lainasalkku ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa. Varainhankinnan ja sijoitustoiminnan periaatteet valmisteltiin siten, että uusi kaupunginvaltuusto päätti niistä syyskuussa 2021. Varainhoitajien kilpailutuksen valmistelu aloitettiin loppuvuodesta ja kilpailutus on tarkoitus toteuttaa kevään 2022 aikana.

Taloudenhoitoa täydentävät määräykset ja ohjeet päivitettiin vuoden aikana ja otettiin käyttöön vuoden 2022 alusta.

Hankintojen ja kehittämisen ohjaus

Tietojohtamisessa tuotettiin uuden kaupunkistrategian valmisteluun tietoa ja analyysia kaupungin toimintaympäristön tilasta ja muutoksista sekä valmisteltiin strategian mittaristoa. Valmisteltiin kaupungin laaja hyvinvointikertomus poikkihallinnollisena yhteistyönä. Yhdessä hallintokuntien kanssa määriteltiin johtamisessa hyödynnettävistä tietosisällöistä tietomalli. Maankäytön toteuttamisohjelman yhteydessä valmisteltiin kaupungin uusi alueittainen väestösuunnite. Kaupungin sisäisen tietoaustan Tietoportaalien kehitystyö käynnistettiin tavoitteena lisätä tiedon ajantasaisuutta ja tuoda eri aihepiireistä tehtävät raportit paremmin saataville. Avoimen datan julkaisutoimintaa jatkettiin ja kehitettiin. Dataportaalien kehitettiin yhdessä neljän muun kaupungin kanssa.

Tutkimustoiminnassa on tehty systemaattista yhteistyötä erityisesti Oulun yliopiston kanssa, jonka kanssa solmittiin kumppanuussopimus toimintavuoden keväällä. Oulun kaupunki on mukana kahdeksan kaupungin ja yliopiston UNIC – Eurooppa yliopistoverkostossa.

Hanketoiminnan kokonaisuutta ohjattiin kaupunkistrategian toteuttamisohjelmien osaksi kuuluvien kehittämissalkkujen avulla. Salkunhallinnan digitalisointi edistyi Oulun Digin ja järjestelmätoimittajan kanssa Bägiiin tehdyissä muutostöissä. Muun muassa salkkuun vietäviä tietotarpeita projekteista ja hankkeista karsittiin työkalun käytön kynnyksen madaltamiseksi. Projekteille kirjattavien työpanosten raportoinnissa Bägiiin päästiin eteenpäin, mutta tuntiraporttien sähköinen allekirjoitusmahdollisuus siirtyi toteutettavaksi vuonna 2022. Kaupungin projektiohjeiden vieminen Akkunon 'Avuksi työhön' -sivustolle saatiin hyvään vaiheeseen vuoden loppuun mennessä. Hallintokunnille järjestettiin neljä projektikoulutustilaisuutta etänä ja annettiin asiantuntija-apua projektien elinkaaren eri vaiheissa vaadittaviin toimenpiteisiin aiempien vuosien tapaan.

Hankinnat tuki hallintokuntia saavuttamaan kaupunkistrategian mukaiset tavoitteet. Strategisena tavoitteena innovaatiomyönteisiä hankintoja oli 33 % kaikista sähköiseen järjestelmään tehdyistä hankinnoista, innovaatiomyönteisten hankintojen määrä kasvoi 17 % edelliseen vuoteen verrattuna. Luvuista puuttuvat Monetran toteuttamat keskitetyt hankinnat Oulun ja Monetran järjestelmien eriyttämisen vuoksi. Asia korjautuu seuraavaan raporttiin. Haka-hankintaraportin mukaisesti hankintojen strategista johtamista, resurssointia sekä osaamista kehitettiin ja työ jatkuu vielä vuonna 2022. Keskitettyjä hankintakoulutuksia järjestettiin 9 kpl. Lisäksi järjestettiin toimiala- tai liikelaitoskohtaisia räätälöityjä hankintakoulutuksia 4 kpl. Hankintojen suunnittelua ja kilpailutusta tukeva tietojärjestelmä uudistus toteutettiin käyttöönottamalla Hanselin kilpailuttama hankintojen elinkaari palvelu ja kouluttamalla hankintahenkilöstöä järjestelmän käyttöön. Hankinnoilla työllistämisen vauhditus Oulussa -hanke käynnistyi loppuvuodesta ja hankkeen projektipäällikkö tukee hallintokuntia käyttämään hankinnoissaan erityisesti innovaatiomyönteisiä työllistämisen edistämisen hankintakäytäntöjä.

Asiakaspalvelun ja asioinnin kehittäminen

Ajasta ja paikasta riippumatonta asiakaspalvelua ja asiointia kehitettiin erityisesti Moda- ja OuluBot-hankkeissa.

Moda-hanke, Kuntalaisen modernit digitaaliset asiakaspalvelut yhdessä kehittäen, jota valtiovarainminis-

teriö rahoitti, saatiin päätökseen marraskuun lopussa. Hanke oli yhteishanke Jyväskylän kaupungin kanssa ja Oulun kaupunki toimi hankkeen vetäjänä. Hankkeessa tuotettiin OUTO – ihmislähtöinen ja poikkihallinnollinen yhteiskehittämisen toimintamalli, jossa nimettiin kehittämistoimintaa toteuttavat ns. kehittämisputket (esim. OuluBot, Oulu10) ja ohjausryhmä tukemaan ja ohjaamaan kehittämistä. Hankkeessa tuotettiin Suomi.fi-viestien, -valuuksien ja -palveluväylän käyttööntamisen manuaali edistämään näiden palvelujen hyödyntämistä sekä Oulu10-liiketoimintasuunnitelma asiakasohjauksen ja neuvonnan edelleen kehittämiseksi. Kuntalaisten osallistumisen mahdollisuuksia palveluiden kehittämiseen edistettiin kokeilemalla mobiilipalauttejärjestelmää. Lisäksi robottipuheluita kokeiltiin digitaalisen asiointin kehittämiseen, asiakaspalautteen keräämiseen ja valtuustoaloitteessa toivotun entisten kuntakeskusten elinvoiman selvittämiseen. Toimintamallissa tekivät Oulun yliopiston ja Tampereen yliopiston asiantuntijat arviointiraportin tulevaisuuden kunta-kehittämisen tueksi.

OuluBot-hanketta jatkettiin toimintavuoden loppuun asti. Hankkeessa kehitettiin yhteistyössä Oulun kaupungin toimialojen kanssa palveluita OuluBottiin, joka mahdollistaa sähköistä asiointia 24/7-periaatteella. Palvelut ovat käytettävissä mobiililaitteissa käynnistyskuvakkeesta (= kunta kännykässä) ja ouka.fi-sivuilta. OuluBot-keskustelujen määrä nousi useisiin tuhansiin kuukaudessa, yhteensä noin 28 000 kehittämisvuonna. Koska OuluBot toteutettiin innovatiivisena julkisena hankintana, voitiin yhdessä kehitetyt ratkaisut hankkia suorana hankintana kyseiseltä toimittajalta ja ottaa OuluBot tuotantokäyttöön. Kehitettyjä ratkaisuja ovat mm. sijaintitiedon hyödyntäminen, integraatioita toisiin järjestelmiin ja human chat.

OuluBot on Suomen ensimmäinen mobiililaitteesta käynnistettävä tekoäly ja robotiikkaa yhdistävä botti. OuluBot mahdollistaa merkittäviä säästöjä ja parantaa palveluiden saavutettavuutta. Kustannuslaskentaesimerkki osoitti, että asiointi OuluBotin kautta on moninkertaisesti nopeampaa ja edullisempaa.

Oulu10:n asiakasohjauksessa ja neuvonnassa OuluBotin yhä laajempi käyttäminen asiointinäkymässä näkyi perinteisen chatin käytön vähenemisenä. Asiakasohjauksen ja neuvonnan kehittämisessä keskeistä oli OuluBotin kehittäminen. Pandemia myötävaikuttanut osaltaan käyntiasioinnin vähenemiseen ja sähköisen sekä puhelinasioinnin lisääntymiseen. Kerätyn palautteen mukaan asiakastyytyväisyys ja palveluiden suosittelevat säilyivät erinomaisena koko toimintavuoden ajan.

Toimintavuonna jatkettiin avustusten haku- ja käsitteilyprosessien sähköistämistä eAsiointi-palveluun. Uusiina avustuksina digitalisoitiin kuntouttava työtoiminta, urheiluseurojen toiminta-avustus sekä kulttuurissa projektiaavustus, tapahtuma-avustus, työtilatuki ja yhdistysten toiminta-avustus.

Henkilöstö

Henkilöstötyötä ohjasi henkilöstöohjelman toteuttaminen. Ohjelman osa-alueita ovat johtaminen ja esimiestyö, henkilöstösuunnittelu ja osaamisen kehittäminen sekä henkilöstön hyvinvointi. Ohjelman päivittäminen aloitettiin loppuvuodesta.

Tehtävien täyttökielto jatkui (Kh 28.5.2013 § 339). TäyttökIELLON tavoitteena on vaikuttaa henkilöstön määrään ja sitä kautta henkilöstökustannuksiin. Hallinto- ja asiantuntijaselvityksen (HAKA) toimeenpanoa jatkettiin kehittämällä hallintokuntarajat ylittäviä prosesseja ja toimintamalleja. Konsernihallinnon ja hallintokuntien strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttamiseksi kehitettiin HR-prosesseja ja henkilöstösuunnittelua.

Osaamisen ylläpitämisen ja kehittämisen tueksi järjestettiin laajasti koulutuksia eri teemoista, mm. johtaminen ja esimiestyö, hyvinvointi, digiosaaminen, osallisuus. Osaamisen jakamista työyhteisöissä tuettiin 70-20-10 mallin mukaisesti. Wistec ja eOppiva tukivat itseopiskelua. Henkilöstöä kannustettiin ketterään oppimiseen ja omaehtoiseen opiskeluun. Yhteistyötä alueen oppilaitosten, kaupunkien ja verkostojen kanssa tiivistettiin.

Johtamisen ja esimiestyön painopisteinä olivat valmentava johtaminen ja työkykyjohtaminen. Työkykyjohtamista tehostettiin vastuuttamalla eri toimijoita käytännön toimenpiteisiin työhyvinvoinnin parantamiseksi ja sairauspoissaolojen vähentämiseksi. Pihlajalinnan omistama Työkyvyn tuen sovellus otettiin kaikkien esimiesten ja hallintokuntien HR:n käyttöön 9/2021. Esihenkilöille järjestettiin perehdytyskoulutuksia sovelluksen käyttöön yhdessä Pihlajalinnan kanssa. Esimiehille ja henkilöstölle järjestettiin koulutuksia työkykyjohtamisesta ja eri toimintamallien käytöstä toiminnan tehostamiseksi ja oman työhyvinvoinnin ylläpitämiseksi.

Ennakoivan hyvinvointimallin käytön jalkauttaminen jatkuu. Esimiesten ja HR:n käytössä oleva hyvinvointikysely-pohja toiminnan seurannan työkaluna on osoittautunut toimivaksi. Sen avulla saadaan tärkeää tietoa työyksiköiden työhyvinvoinnin tilasta ja kehittämiskohteista.

Säästötoimenpiteistä johtuen henkilöstön vapaa-ajan liikuntaa ja kulttuuria ei tuettu verovapaalla liikunta- ja kulttuuriedulla. Kaupunki pilotoi sovelluksen, joka ohjaa arvioimaan voimavaroja sekä keholle että mielelle tarpeen mukaan joko palauttavia tai kehittäviä mikroharjoitteita. Työterveyshuollon ja kaupungin yhteistyötoimintamallissa tarjotaan yksilöohjausta henkilöille, joiden työ ja työssä jaksaminen edellyttävät hyvää fyysistä kuntoa. Elintapaohjauksen kehittämistoimet ja koulutukset painottavat liikkumisen, ravitsemuksen ja palautumisen merkitystä henkilöstön hyvinvoinnissa. Kaupunki käynnisti vuosille 2021–2023 Hyvinvointia elintavoilla – Buusti360 kierteen, jonka tavoitteena on antaa elintapaneuvontaa henkilöille, joilla ylipainon BMI 25 raja ylittyy.

Työterveysyhteistyön kehittäminen jatkuu uuden yhteistyökumppanin kanssa. Säännölliset yhteistyöfoorumit tehostavat yhteistyötä ja työhyvinvoinnin kehittämistä.

Työhyvinvoinnin tilaa ja tuottavuutta kaupunkitasolla seurattiin Ouka DW:n työkykyjohtamisen raporttien, hyvinvointikyselyjen, työkyvyn tuen sovelluksen raportoinnin, sekä Kunta 10 -tutkimuksen kautta. Kunta10:n avulla kehitettiin työtä ja työhyvinvointia: kehittämiskohteista ja toimenpiteistä raportoidaan henkilöstöohjaukseen.

Oulun kaupungin varautumissuunnitelmia ja siihen liittyvien henkilöiden valmiuksia testattiin PSAVI:n johtamassa valmiusharjoituksessa. Toimintasuunnitelman mukaiset yleisötilaisuudet vähenivät minimiin. Toteutettujen tapahtumien osalta korostui terveysturvallisuus.

Koronavirusepidemian jatkuessa myös etätyökäytännöt ovat jatkuneet. Muuttunut tautilanne aiheutti kuormitusta ja haastoi ohjeistusten päivitysten osalta. Epidemian paheneminen vaikutti henkilöstön saatavuuteen useilla aloilla, erityisesti terveyspalveluissa.

Konsernihallinto vastaa kaupungin työsuojelun yhteistoiminnan edellytyksistä. Työsuojelun toimintakaudelle 2022–2025 valittiin vaaleilla päätoimisia työsuojeluvaltuutettuja kahdeksan henkilöä, joista puolet on uusia. Ei-päätoimisia työsuojeluvaltuutettuja valittiin neljä henkilöä. Työyhteisövaltuutetut nimettiin työpaikoille. Työturvallisuustietojärjestelmä kilpailutettiin ja nykyisen järjestelmän käyttöä jatkettiin. Sisäiset työyhteisösovittelijat (kolme henkilöä) ovat olleet käytettävissä esimiehen tukena työyhteisöriitojen ratkaisemisessa. Työyhteisöpäällikkö koordinoi sovittelutilauksia. Sovittelu tukee työyhteisön oppimista, kun osapuolet alkavat ymmärtää osapuolten erilaisia näkökulmia asioihin. Kyselyitä työn vaarojen arviointiin on hallintokun-

nissa laajennettu kattamaan erityisesti COVID 19-tauti, etätyö ja työn psykososiaalinen kuormitus.

Merkittäviä, isoja työn vaativuuden arviointeja tehtiin kaupungin Hyvinvointipalveluissa ns. sairaanhoitajahinnoitteluun (O3H0I030), jossa työ saatiin päätökseen huhtikuussa. Työ oli aloitettu helmikuussa 2019. Elo-marraskuun aikana Oulun DIGI-liikelaitoksella tehtiin vaativuuden arviointi ICT-hinnoitteluihin, jossa edellinen arviointi oli tehty vuonna 2015.

Asianhallinta

Asianhallinta-yksikkö vastaa asianhallinnan ja arkistotoimen lakisäätteisistä tehtävistä, jotka sisältävät asianhallinnan ja tiedonhallinnan suunnittelun ja ohjaamisen sekä keskitetyn kirjaamon ja kaupunginarkiston tehtävät. Kaupunginhallitus on delegoinut arkistolain mukaisen vastuun Oulun kaupungin pysyvästi säilytettävistä asiakirjoista asianhallintapäällikölle.

Toimintaprosessien sähköistämisen kannalta tärkeän sähköisen säilytysjärjestelmän ja sähköisen allekirjoitusratkaisun käyttöönottoa jatkettiin vuonna 2021. Tähän liittyen uuden valtuustokauden alussa otettiin käyttöön toimielinpöytäkirjojen sähköinen tarkastaminen ja vain sähköisessä muodossa säilyttäminen niille toimielimille, joilla on käytössään sähköinen esityslistan jakelu.

Asianhallinta on edistänyt sähköisiä toimintatapoja ja digitalisaatiota ohjaamalla toimialojen tiedonohjaussuunnitelmaprojekteja. Vuonna 2021 laaditut tiedonohjaussuunnitelmat liittyvät erityisesti niihin prosesseihin, joihin on toteutettu järjestelmäintegraatioita tai joihin tiedetään olevan tulossa tiedonsiirtotarpeita. Tiedonohjaussuunnitelmien hyväksyntä on vastuutettu asianhallintapäällikölle.

Tiedonhallintalain täytäntöönpanosta vastaa kaupunginjohtajan nimittämä projektiryhmä, jonka puheenjohtajana toimii asianhallintapäällikkö. Tiedonhallintalain vaatimusten toteuttamisen dokumentointia ja hallinnointia varten on vuonna 2021 hankittu Digiturvamalli-sovellus ja sen käyttöönotto on toteutettu vuoden 2021 aikana.

Vuoden 2021 aikana on Oulun kaupungissa toteutettu omien toimitilojen remontteja sekä suunniteltu useiden kiinteistöjen myyntiä ja purkamista. Moniin edellä mainituista kohteista on sijoitettu arkistoaineistoja, joiden siirtämisen kaupunginarkisto on suunnitellut ja toteuttanut vuoden 2021 aikana. Osa siirroista toteutuu vuoden 2022 puolella. Käyttöönottosuunnitelmassa oli vuodelle 2021 suunniteltu kaupunginarkiston digi-

tointisuunnitelman laatiminen, mutta johtuen edellä mainittujen arkistosiirtojen vaatimista resursseista on digitoinnin projektisuunnitelman laatiminen siirretty vuodelle 2022.

Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus on osa kaupungin johtamis- ja ohjauksjärjestelmää, joka toimii suoraan kaupunginjohtajan alaisuudessa. Sen tehtävänä on tuottaa lisäarvoa kaupunginjohtajalle päätöksenteon tueksi ja avustaa johtoa heidän valvontavelvoitteensa toteutuksessa. Sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa määritellään tarkemmin sisäisen tarkastuksen tehtävät ja toiminta.

Tarkastustoimikunta on kaupunginhallituksen alainen, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyttä ja tehokkuutta arvioiva ja kehittävä toimielin. Sen tehtävänä on mm. valmistella sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan selonteot kaupungin toimintakertomukseen. Tarkastustoimikunta kokoontui neljä kertaa vuonna 2021.

Sisäinen tarkastus raportoi toimintaohjeensa mukaisesti kirjallisesti puolivuositarkastuksensa arviointien ja tarkastusten tuloksista sekä kehittämissuosituksista

tarkastustoimikunnalle, kaupunginjohtajalle ja tilintarkastajille. Tarkastusten tavoitteena on varmentaa ja arvioida sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisen toimivuutta ja tuloksellisuutta sekä hyvän hallintotavan toteutumista johtamis- ja toimintaprosesseissa. Vuoden 2021 osalta arvioinnit ja tarkastukset koskivat eettisten arvojen ja periaatteiden, hyvän hallintotavan ja sisäisen valvonnan menettelyitä kaupungin tytäryhtiössä, tavaroiden ja palveluiden pienhankintoja, maksukorttistoja, sisäisen laskutusprosessin toimivuutta, henkilöstökulujen asianmukaisuutta, käteiskassojen valvontaa sekä pilvipalveluiden ja etätyöskentelyn tietoturva- ja tietosuojan toteutumista.

Tarkastustoiminnan lisäksi sisäinen tarkastus on ollut mukana asiantuntijana muun muassa väärinkäytösilmoituskanavan käyttöönotossa ja eAsiointi-projektissa.

Sisäisen tarkastuksen kehittämisessä on panostettu osaamisen vahvistamiseen, raportoinnin kehittämiseen ja data-analytiikan hyödyntämiseen tarkastuksissa. Vuorovaikutusta ja yhteistyötä johdon, tarkastuskohteiden ja muiden kaupungin sidosryhmien välillä on myös edelleen vahvistettu. Kehittämistyön tarkoituksena on varmistaa laadukas ja tulokellinen arviointi- ja tarkastustyö. Tavoitteet ovat toteutuneet.

Talouden toteutuma 1.1.-31.12.2021

KONSERNI-HALLINTO 1 000 €	TA2021	TA-MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	TOTEUMA-% 2021	TP2020
Toimintatuotot	1 770	620	2 389	1 834	-555	77	1 507
Toimintakulut	-14 637	-842	-15 480	-13 995	1 485	90	-12 222
Toimintakate	-12 868	-223	-13 090	-12 160	930	93	-10 715

Konsernihallinnon toimintakate alittui n. 0,9 milj. euroa. Toimintatuottojen alittuminen kohdistui projektitoiminnan tuloutuksiin, jotka eivät toteutuneet suunnitelman mukaisesti. Toimintakulujen alittuminen kohdistui eri-

tyisesti asiantuntijapalvelujen ja muiden toimintaan liittyvien palvelujen ostoihin. Koronatilanne vaikutti osaltaan majoitus- ja matkustuspalvelujen ostojen alittumiseen.

Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

KONSERNIHALLINTO 1 000 €	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	TOTEUMA-% 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	111	0	111	24	-87	22
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	1 057	620	1 677	1 310	-367	78
Tilavuokratuotot	0	0	0	0	0	0
Muut vuokratuotot	0	0	0	13	13	0
Muut toimintatuotot	602	0	602	487	-115	81
Toimintatuotot yhteensä	1 770	620	2 389	1 834	-555	77
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-7 509	-262	-7 771	-7 742	29	100
Palkat ja palkkiot	-6 253	-234	-6 487	-6 396	91	99
Henkilöstösivukulut	-1 256	-28	-1 285	-1 347	-62	105
Palvelujen ostot	-5 787	-579	-6 367	-4 630	1 737	73
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0
Palvelusetelit	0	0	0	0	0	0
Muut palvelujen ostot	-5 787	-579	-6 367	-4 630	1 737	73
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-105	0	-105	-137	-33	131
Avustukset	-60	0	-60	-163	-103	272
Muut avustukset	-60	0	-60	-163	-103	272
Tilavuokrakulut	-849	0	-849	-906	-57	107
Muut vuokrakulut	-304	0	-304	-399	-95	131
Muut toimintakulut	-24	0	-24	-17	7	72
Toimintakulut yhteensä	-14 637	-842	-15 480	-13 995	1 485	90
TOIMINTAKATE	-12 868	-223	-13 090	-12 160	930	93

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkistrategiaa toimeenpanevien sitovien tavoitteiden raportointi on esitetty kappaleessa 6.

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

KONSERNIHALLINTO HENKILÖSTÖRAPORTTI	TA2021	TAM2021	TP2021	EROTUS TP2021 -TAM2021	TP2020	TP2019
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ						
Vakinaiset	-	-	95	-	86	97
Tilapäiset	-	-	21	-	16	22
Yhteensä	-	-	116	-	102	119
Poistuma ja organisatoriset muutokset						
Poistuma (eläke- ja muu poistuma)	-	-	7	-	10	5
Organisatoriset muutokset	-	-	0	-	0	4
Yhteensä	-	-	7	-	10	9
HTV (palkallinen työpanos)						
Vakinaiset ja tilapäiset	112	115	116	0	102	110
SAIRAUSSPOISSAOLOPROSENTTI						
Kokonaissairauspoissaoloprosentti	-	-	2,4	-	2,4	2,9
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€						
Palkat ja palkkiot	-6 253	-6 487	-6 388	99	-5 665	-5 852
Eläkekulut	-1 034	-1 060	-1 085	-26	-951	-1 013
Muut henkilösivukulut	-223	-225	-261	-36	-211	-205
Yhteensä	-7 509	-7 771	-7 734	37	-6 828	-7 070

Henkilöstömäärä: Yhteensä luku sisältää vakinaiset ja tilapäiset työntekijät ja viranhaltijat, joiden palvelusuhde on ollut voimassa 31.12.2021. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Poistuma: sisältää eläkepoistuman sekä muun lähtövaihtuvuuden. Poistuma ei sisällä määräaikaisen palvelusuhteen päättymistä eikä uudelleensijoitettuja henkilöitä. Luku ei sisällä myöskään työntekijöitä ja viranhaltijoita, jotka ovat siirtyneet toiseen palvelusuhteeseen kunnan sisällä. Organisatoriset muutokset (kuten ulkoistamisen vaikutus henkilöstön lähtövaihtuvuuteen) eivät sisälly poistumalukuun, vaan ne on esitetty erikseen Organisatoriset muutokset -rivillä.

Palkallinen työpanos (HTV): Palkallisesta työpanoksesta on poistettu palkattomat poissaoloprosentit. Luku esitetään kokonaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Kokonaissairauspoissaoloprosentti: Kokonaissairauspoissaoloprosentilla tarkoitetaan toteutuneiden sairauspoissaolojen (sisältää palkalliset ja palkattomat) osuutta prosentteina käytettävissä olleesta kokonaistyöpanosmäärästä. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Henkilöstökustannukset: henkilöstökustannukset sisältävät kaikki maksetut palkat, palkkiot, eläke- ja henkilösivukulut lukuun ottamatta työllistettyjä

Konsernihallinnon henkilöstökulut toteutuivat muutetun talousarvion mukaisina. Vuoden 2021 alussa tapahtumayksikkö siirtyi Business Oulu -liikelaitoksesta ja osallisuus- ja vaikuttaminen -yksikkö sivistys- ja kulttuurilautakunnasta konsernihallintoon. Organisaatiomuutoksen myötä konsernihallinnon palkallinen työpa-

nos nousi (+9 htv) vuodesta 2020. Vuoden 2021 aikana konsernihallinnon henkilöstömenojen määrärahaa korotettiin talousarviomuutoksin. Määrärahamuutokset kohdistuivat konsernihallinnon kehittämishankkeisiin. Konsernihallinnon projekteissa toteutui määräaikaisen henkilöstön palkallista työpanosta n. 3,5 htv:ta.

Arvio tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta

Hyvinvointialueiden aloittamisen jälkeen kaupungin talous tulee jatkumaan kireänä. Henkilöstöohjauksen merkitys tulee korostumaan, koska henkilöstökustannusten osuus kaupungin talouden kokonaisuudesta kasvaa. Toisaalta toiminnan ennakoitavuus todennä-

köisesti paranee. Koronapandemian myötä erityisesti toimistotyössä on etätöön osuus noussut merkittävästi. Paikkaan sitomaton työskentely ja digitalisaation hyödyntäminen tulevat muuttamaan työtä monissa kunta-alan tehtävissä. Tulevien vuosien talouden suunnitteluun tulevat vaikuttamaan esimerkiksi tila- ja ohjelmistoratkaisut.

Kehittämissalkut

KEHITTÄMIS-SALKUT 1000 €	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	TOTEUMA-% 2021	TP2020
Toimintatuotot	1680	-1 634	46	0	-46	0	0
Toimintakulut	-2 800	2 200	-600	-393	207	65	-429
Toimintakate	-1120	566	-554	-393	161	71	-429

Kaupunginhallituksen kehittämis- ja rahoitushankkeisiin varattujen määrärahojen toimintakate oli 0,39 milj. euroa. Tulomäärärahaa käytettiin yhteensä 1,63 milj. euroa ja menomäärärahaa 2,2 milj. euroa. Kuntarahoitusosuuksia kaupungin yhteistyökumppaneiden hankkeisiin maksettiin yhteensä 0,38 milj. euron verran. Tuloista jäi käyttämättä 0,046 milj. euroa ja menoista 0,2 milj. euroa. Syynä tulo- ja menomäärärahojen alittumiseen

olivat rahoituspäätösten viivästyminen ja rahoituksen hakuvaiheeseen vuodenvaihteessa jääneet hankkeet ja projektit, mistä johtuen määrärahasiirrot hallintokuntiin eivät toteutuneet suunnitellusti. Menomäärärahan alittumiseen vaikutti lisäksi se, etteivät yhteistyökumppanit laskuttaneet hankkeidensa kuntarahoitusosuuksia päätösten mukaisina.

7.1.5 Hyvinvointilautakunta

Toimialan olennaiset tapahtumat

Koronaepidemian hoitoon liittyvät toimet ovat olleet erityisesti terveystalouksissa toiminnan keskipisteenä, kun hybridistrategiaa on toteutettu läpi vuoden 2021. Tähän ovat kuuluneet koronanäytteiden ottaminen, koronartuntojen jäljitys sekä alkuvuodesta 2021 alkaneet koronarokotukset. Koronarokotuksissa on edetty THL:n rokotusjärjestyksen mukaisesti. Rokotekattavuuden nostamiseksi on jalkauduttu mm. kouluihin, työpaikoille, tapahtumiin, kirjastoihin ja kauppakeskuksiin. Oulussa rokotekattavuus on ollut kansallista keskiarvoa korkeampi. Koronapandemian hoidon edellyttämät toimet ovat vieneet paljon erityisesti hoitajaresursseja. Tätä on paikattu siirtämällä henkilöstöä esim. neuvola- ja kouluterveydenhuollosta koronatyöhön, rekrytoimalla sijaisia ja eläköityneitä työntekijöitä omaan toimintaan sekä

hyödyntämällä kilpailutettuja ostopalveluja. Koronan aiheuttamiin lisätöihin on varauduttu lääkärimäärän lisäyksellä. Kaupunginsairaalassa jouduttiin hoitamaan koronaviruksesta johtuvaa poikkeuksellisen laajaa ja vaikeaa sairaalaepidemiaa keväällä 2021. Aluehallintovirasto selvitti sairaalaepidemian syntyä ja toimenpiteitä eikä löytänyt huomautettavaa sairaalan toiminnassa. Suojaintarvikejakelu jatkoi toimintaansa myös vuoden 2021 ajan, suojaintarvikkeita jaettiin oman toiminnan yksiköille ja ostopalveluyksiköille. Kaupungin viestintä tiedotti koronatilanteesta säännöllisesti. Ikäihmisten palveluissa koronarajoitteista johtuneet sulut ja rajoitteet vaikuttivat päivätoiminnan ja vuorohoidon järjestämiseen ja yli 68-vuotiaille kohdennettujen hyvinvointiarvioiden ja seniorineuvolatoiminnan pilotin aloitus viivästy

suunnitellusta koronapandemian vuoksi. Etäkotihoitoon palvelun laajentaminen hidastui etäkotihoitolaitteiden koronapandemiasta johtuvien saatavuusongelmien vuoksi. Koronapandemian rajoitukset vaikuttivat myös muun muassa liikuntaryhmien, vapaaehtoistyön ja kulttuurikummitoiminnan toteutumiseen. Lapsiperheiden kotipalvelun että perhetyön asiakasmäärän laskuun koronaepidemiatilanne on edelleen vaikuttanut. Perheiden palveluiden tarve ei ole vähentynyt, mutta koronaepidemia on vaikuttanut perheiden kotiin annettavien palveluiden vastaanottamiseen. Vammaispalveluissa koronaepidemia näkyi edelleen vähäisempänä kuljetuspalveluiden kysyntänä.

Lasten, nuorten ja lapsiperheiden poikkitoiminnallisia toimenpiteitä on toteutettu hyvinvointipalveluiden ja sivistys- ja kulttuuripalveluiden yhteistyönä. Sivistys- ja kulttuuripalveluiden sekä Hyvinvointipalveluiden järjestämisvastuussa oleva alueellinen verkostomaisesti toteutettava perhekeskustoimintamalli toimii neljällä alueella: itäinen, keskinen, pohjoinen ja eteläinen yhdessä toteutettavana toimintana. Säännöllisesti koontuvassa lasten ja nuorten poikkitoiminnallisessa työryhmässä kootaan yhteen lapsiperheiden palvelukonaisuutta ja yhteisiä toimenpiteitä.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittämistyö linkittyy vahvasti Oulun kaupungin ja Oulun yliopistollisen sairaalan lasten ja nuorten palveluiden integraatio- selvitykseen ja POPsoten lasten, nuorten ja perheiden kehittämishohjelmaan, jota toteutetaan yhdessä Hyvinvointipalveluiden, Sivistys- ja kulttuuritoimen sekä sairaanhoitopiirin kanssa. Toimenpiteitä on kohdennettu hyvinvointikeskusten perhekeskustyyöhön, palvelu- ja hoitoketjujen selkeyttämiseen, mielenterveys- ja päihdepalveluiden saatavuuteen ja lastensuojelun kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrän vähenemiseen. Vuoden 2021 aikana käyttöön otettiin sähköinen perhekeskus. Sivustolle on koottu yhteen perhekeskustoimintamallin mukaisesti lapsille, nuorille ja perheille suunnattuja kaupungin, seurakuntien ja kolmannen sektorin palveluja.

Kouluterveyskyselyn tuloksissa todettiin niin oululaisen mielenterveysoireilun lisääntyneen ja psyykkisen hyvinvoinnin heikentyneen COVID-19-epidemian aikana. Kevään 2021 kouluterveyskyselyssä nuoret raportoivat lisääntyntä mieliala- ja ahdistusoireilua, yksinäisyyttä ja heikentynyttä positiivista mielenterveyttä. Erityisesti tyttöjen oireilu on lisääntynyt. Kuitenkin enemmistö nuorista voi edelleen hyvin.

Lapsi- ja perhekohtaisella lastensuojelulla on viime sijainen vastuu lapsen hyvinvoinnin turvaamisesta. Strategisena tavoitteena olleeseen alle 18-vuotiaaseen

väestön määrään kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten prosenttiosuuden vähentymiseen ei ole päästy. Lastensuojeluilmoitusten määrä on edelleen kasvanut ja niitä tehtiin viime vuonna 9 186 (2020: 8 458), jotka koskivat yhteensä 4 349 lasta (2020: 4 148). Suurimmat syyt ilmoituksissa olivat vanhempien ja lasten päihde- ja mielenterveysongelmat. Kodin ulkopuolella sijoitettuna olleiden 0–17-vuotiaiden lasten osuus oli 1,69 prosenttia vuonna 2021 ja osuus nousi edelliseen vuoteen verrattuna (2020: 1,49 %).

Erityisryhmien asumispalveluissa keskeisenä tavoitteena oli laitospalveluiden sekä tehostetun palveluasumisen suhteellisen osuuden vähentäminen ja painopisteen siirtäminen palveluissa yhä enemmän kotiin suuntautuviin avo- ja asumispalveluihin teknologiaa hyödyntäen, jotta palveluiden kokonaiskustannukset kääntyvät laskuun. Oulun kaupungin ja Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kehitysvammaisten palveluiden integraatio selvitys on valmistunut ja selvityksen perusteella on tehty toimenpideohjelma vuoden 2021 aikana. Käytännön toimenpiteet ovat valmistelussa ja liittyvät nyt tulevaan Hyvinvointialueen vammaisten palveluiden kokonaisuuteen. Edelleen kehitysvammaisten asumispalveluissa tehostetun palveluasumisen sekä laitoshoidon osuus on kasvanut, myös vammaisten asumispalveluissa raskaimpien palveluiden osuus on kasvanut. Mielenterveyspalveluissa tehostetun palveluasumisen osuus vähenivät, mutta palveluasumisen ja tuetun asumisen asumisvuorokaudet lisääntyivät. Mielenterveysasumispalveluissa on myös päihdeasiakkaita, mikä näkyy varsinaisten päihdeasumispalveluiden vähentymisenä. Asunnottomien osuus tilapäisasumispalveluissa on kasvanut.

Työllisyyden edistämisen osalta on tehty poikkitoiminnallista yhteistyötä laajasti kaupungin sisällä sekä kumppanuudessa muiden toimijoiden kuten Kelan ja TE-toimiston kanssa. Oulu on Oulun seudun kuntien kanssa mukana työllisyyden kokeilussa. Hyvinvointipalvelut toimii kokeilussa vahvana kumppanitoimijana päävastuun ollessa BusinessOulun työllisyyspalveluilla. Hyvinvointipalvelut ja Työllisyyspalvelut ovat yhdessä toteuttaneet STM:n hankerahoituksella Palveluintegraatiomalli osatyökykyisille PALO -hanketta. Palvelutarpeen arvioinnissa on otettu käyttöön uusia menetelmiä työkyvyn tuen tarpeen tunnistamiseen.

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen saatavuutta pyrittiin parantamaan hoitokulttuurin tehostamisella, integraatiotoimenpiteillä ja ostopalveluilla. Integraatiotoimenpiteenä kaupungin oma mielenterveyspäivystys lakkasi syyskuun lopussa ja hoitoon tulo virka-aikana siirtyi hyvinvointikeskusten akuuttivastaanoitoille. Hoitoon ohjausta auttamaan avattiin lokakuun alussa mielenter-

veys- ja päihdepalveluiden puhelinpalvelu, josta kuntalaiset saa ohjausta hoitoon hakeutumiseen. Perusterveydenhuollon psykiatriset sairaanhoitajat koulutettiin lyhytterapiauttisen (IPC) ohjaintamenetelmän käyttöön.

Vastaanottopalveluiden hoidon saatavuutta ja jatkuvuutta pyrittiin parantamaan vuonna 2021. Tätä varten keväällä 2021 asetettiin hyvinvointilautakunnan hyväksymät tavoitteet ja sovittiin seurantamittarit. Tavoitteet olivat linjassa POPsote Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus, Hoitotakuun kehittämissuunnitelman tavoitteiden kanssa. Kehittämistoimet aloitettiin jokaisessa hyvinvointikeskuksessa. Koronatoimet veivät paljon vastaanoton resursseja vuonna 2021, mikä osaltaan on hidastanut kehittämistyötä. Syksyn korkea kysyntä vaikutti loppuvuonna heikentävästi hoidon saatavuuteen.

Kaupunginsairaalan toimintaa on kehitetty vuonna 2021 aktiivisesti osana hyvinvointialueen valmistelutyötä sekä Tulevaisuuden sairaalan käyttöönottoa, huomioiden mm. tila- ja logistiikkatarpeet sekä johtamisjärjestelmän yhtenäistäminen OYS:n kanssa. Marraskuussa 2021 hyvinvointilautakunta teki päätöksen sisäisten sijaisten poolin perustamisesta. Kaupunginsairaalan käytössä olevien sairaansijojen määrä on vaihdellut vuoden aikana henkilöstötilanteen ja potilaiden hoitoisuuden mukaan.

Suun terveydenhuollossa jatkettiin koronan aiheuttaman hoitovelan – ja jonon purkamista lisätyöllä ja määräaikaisen lisäresurssin turvin. Jonon purkua hankaloitti suuri kysynnänkasvu syksyllä. Palvelusetelin valmistelu on aloitettu. Oikomishoidon kehittämistyö on edennyt suunnitellusti hoitoprosesseja ja henkilöstörakennetta uudistamalla.

Erikoissairaanhoidon kustannusten ennustettavuutta pyrittiin kehittämään jatkamalla toiminnan ja talouden seuranta yhdessä sairaanhoitopiirin kanssa. POPsote –kokonaisuuteen kytkeytyvässä Hoitotakuu –hankkeen myötä C-hepatiittipotilaiden hoito siirrettiin erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon korvaushoidon yksikköön. Uniapnean diagnostisten tutkimusten hankintaa valmisteltiin yhteistyössä PPSHP:n kanssa ja palveluntuottajan avulla vuonna 2022 puretaan PPSHP:lle kysynnän kasvun myötä syntyneitä jonoja. Yhteistyötä tiivistettiin myös kaupungin oman erikoissairaanhoidon sekä PPSHP klinikoiden välillä (naistentaudit, lastentaudit, kuntoutus) mm. arvioimalla ja parantamalla hoitoketjujen toimivuutta.

Ikäihmisten integraatiokehittämistyötä jatkettiin yhteistyössä sairaanhoitopiirin kanssa. Välimuotoisen/yhteisöllisen asumisen malli valmisteltiin ja se on lausuntokierroksella. Omassa toiminnassa Siirinkodin

sosiaalihuoltolain mukaiset laitoshoidon paikat muutettiin tehostetuksi palveluasumisen paikoiksi 1.1.2021 alkaen ja samalla kooltaan pieni Lassintalon tehostetun palveluasumisen yksikkö siirrettiin osaksi Siirinkodin toimintaa. Hyvinvointiarvioiden (seniorineuvola) pilotointi aloitettiin. Ikääntymispoliittinen ohjelma vuosille 2021-2030 valmistui. Yli 75-vuotiaiden kiihtyvä kasvu ja palvelutarpeiden ja kustannusten kasvu oli erityisen seurannan kohteena. Asukaskohtaiset kustannukset kasvoivat edellisvuodesta 1,4 % eikä tavoitetta kustannusten enintään 1 %:n kasvusta saavutettu.

Vanhuspalvelulain henkilöstömitoitus nousi 1.1.2021 alkaen, vähintään 0,55 työntekijää asiakasta kohti. Siirtymäaikaan 1.4.2023 mennessä tehostetussa palveluasumisessa ja lyhyt- ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa henkilöstömitoitus tulee olla 0,7 työntekijää asiakasta kohti.

Sote-alan henkilöstön saatavuus on jatkunut vaikeana ja edelleen pahentunut, myös koko valtakunnan tasolla. Vakituisiin tehtäviin on vielä onnistuttu saamaan henkilöstöä suhteellisen hyvin, mutta varsinkin sijaisuuksiin henkilöstön saatavuus on ollut vaikeaa. Vakituisten henkilöstön lähtövaihtuvuus on lisääntynyt, varsinkin sairaanhoitajien, lähihoitajien ja sosiaalityöntekijöiden irtisanoutumisten määrä on lisääntynyt aiempiin vuosin verrattuna.

Hyvinvointipalveluiden palkallinen työpanos kasvoi. Palkallinen työpanos toteutui 3 152 työpanoksena, jossa on kasvua 62 työpanosta (+2,0 %) edellisen vuoden tilinpäätökseen verrattaessa (3 089). Palkallisen työpanoksen kasvua selittävät koronaepidemiasta, lakimuutoksista ja palvelutarpeen kasvusta johtuvat henkilöstöresurssilisäykset. Koronasta aiheutui vuonna 2021 +95,5 palkallisen työpanoksen lisäys. Jos työpanoksesta vähennetään koronan vaikutus (työpanos v. 2021 95,5 ja v. 2020 45,4), on palkallisen työpanoksen kasvu n. 12 työpanosta, 0,4 %. Täytyy kuitenkin huomioda, että koronatyössä on ollut myös hyvinvointipalvelujen vakituista henkilöstöä molempina vuosina, joten vertailu tällä tavoin ei ole täysin luotettavaa.

Sairauspoissaoloja oli vuonna 2021 prosentuaalisesti hieman enemmän kuin vuonna 2020. Kumulatiivisesti tarkasteltuna sairauspoissaoloprosentti oli vuonna 2021 6,0 % kun se vuonna 2020 oli 5,9 %. Hyvinvointipalveluiden tavoitetasoksi on asetettu 5,1 %, joten strategista henkilöstötavoitetta ei siis tältä osin ole saavutettu.

Lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista tehtiin osittaisuudistus, joka tuli voimaan 1.7.2021 alkaen. Lakiuudistus vaikutti sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden maksuihin ja maksujen määrätymis-

perusteisiin sekä laskutuskäytäntöihin. Uudistuksen vaikutuksia ei oltu huomioitu talousarviossa. Lakimuutoksen myötä etenkin tehostetun palveluasumisen asiakasmaksutulot kasvoivat, mutta muutos lisäsi toisaalta myös muiden palvelujen ostoja, kuten tehostetun palveluasumisen ateriamaksuja, joita ei lakimuutoksen jälkeen voida enää erikseen periä asiakkailta.

Hyvinvointipalvelujen alkuperäisessä talousarviossa vuodelle 2021 oli noin 21,3 M€, 3,2 % kasvu vuoden 2020 tilinpäätökseen verrattuna. Talousarvio alittui 15,4 M€, 2,3 %. Talousarviossa ei oltu ohjeiden mukaisesti varauduttu koronan jatkumiseen, mutta valtio korvasi koronasta aiheutuneet kustannukset täysimääräisesti. Toimintakatteen (nettomenojen) kasvu oli edellisvuoteen verrattuna 6,1 M€, 0,9 %. Valtuustolta ei anottu lisämäärärahaa vuoden aikana.

Taloudellisena tavoitteena on ollut asukaskohtaisten menojen kasvun taittaminen ja kääntäminen laskuun. Menot (netto) asukasta kohti olivat tilinpäätöksessä 3 163 euroa; asukaskohtaiset menot laskivat edellisvuodesta -0,2 % (-6 €). Vuonna 2020 kunnan saamia koronakorvauksia ei kohdistettu hyvinvointipalveluille. Kun korona eliminoidaan sekä vuosien 2020 ja 2021 menoista, hyvinvointipalveluiden toimintakate kasvoi 32,7 M€, 5,1 % ja asukaskohtaiset menot kasvoivat 3,9 %. Vuosia ei voi kuitenkaan täysin luotettavasti vertailla keskenään.

Oulun kaupunki osallistui aktiivisena toimijana maakunnalliseen POPsote - sosiaali - ja terveystalouden uudistamisen hankkeeseen. Hankekokonaisuus sisältää tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus ohjelmahankkeen ja rakenneuudistusosion. Hankkeet kytkeytyvät kansalliseen sote-uudistukseen. Tulevaisuuden sote-keskusohjelma koostuu maakunnan yhteisistä kehittämissuunnitelmista: lapset, nuoret ja perheet, mielenterveys- ja päihdepalvelut, ikääntyvien palvelut ja hoitotakuu. Rakenneuudistushanke sisältää johtamisen ja ohjauksen kehittämisen, sote ict - hankekokonaisuuden, asukkaiden ja ammattilaisen digipalvelut, tietojohtamisen, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, tutkimus-, kehittämis-, innovaatio- ja opetustoiminnan sekä OYS erva alueen yhteisenä hankkeena jatkovalmistellaan Pohjoisen osaamis- ja tukikeskus. Asukkaiden ja ammattilaisten digipalveluiden osahankkeen vastuu on hyvinvointipalveluilla. Kuntien omarahoituksen kanssa POPsote-hankkeen kokonaisbudjetiksi tulee 15,8 miljoonaa euroa vuosille 2020-2022. Hyvinvointipalvelujen oma kehittämistyö on linjassa hankkeen tavoitteiden kanssa. Rakenneuudistushanke päättyi 31.12.2021.

Palveluverkkotarkastelua hyvinvointikeskusten osalta keskusten palvelutarpeet huomioiden tehtiin vuonna

2021, mutta asia siirtyi tulevan hyvinvointialueen palveluverkkotarkastelun yhteyteen.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkistrategiaa toimeenpanevien sitovien tavoitteiden raportointi on esitetty kappaleessa 6.

Ikäihmisten kotona asuvien osuus kasvoi edellisestä vuodesta. Tavoitteen, että vuoteen 2021 mennessä 93 % 75 vuotta täyttäneistä asuu kotona itsenäisesti tai riittävien palvelujen, toteutuma oli tilinpäätöksessä 92,2 % (v. 2020 91,8 %). Ikäihmisten palvelurakennetta on muutettu tavoitteen mukaisesti avopalvelujen suuntaan vähentämällä raskasta ympärivuorokautista palvelua. Myös vähäisin sote-palveluin kotona asuvien yli 75-vuotiaiden %-osuus kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna. Osuus kasvoi edellisvuodesta ollen 75,3 % (TP2020: 73,7 %).

Strategisena tavoitteena olleeseen alle 18-vuotiaaseen väestön määrään kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten prosenttiosuuden vähentymiseen ei ole päästy. Lastensuojeluilmoitusten määrä on edelleen kasvanut ja niitä tehtiin viime vuonna 9 186 (2020: 8 458), jotka koskivat yhteensä 4 349 lasta (2020: 4 148). Suurimmat syyt ilmoituksissa olivat vanhempien ja lasten päihde- ja mielenterveysongelmat. Kodin ulkopuolella sijoitettuna olleiden 0-17-vuotiaiden lasten osuus oli 1,69 prosenttia vuonna 2021 ja osuus nousi edelliseen vuoteen verrattuna (2020: 1,49 %).

Palvelujen järjestäminen

Hyvinvointipalveluissa on tavoitteena järjestää kunta-laisten palvelut yhdenvertaisesti niin, että palveluiden saatavuus turvataan toimintatapoja uudistamalla ja tekemällä rakenteellisia muutoksia. Hyvinvointipalveluissa kevyemmät palvelut lisääntyvät ja raskaammat vähenevät. Hyvinvointipalvelut toimii neljällä hyvinvointialueella. Palvelut järjestetään monitoimijaisesti kunnan eri sektoreiden, yksityisten palvelujen tuottajien ja kolmannen sektorin toimesta alueiden erityispiirteiden mukaisesti palvelutarpeisiin vastaten. Palvelujen myöntämiskriteereitä arvioidaan toimintavuoden aikana ja tuodaan tarvittaessa tarkennuksia hyvinvointilautakunnan päätettäväksi.

Oulun kaupungin hyvinvointikeskusten ja -pisteiden palvelut perustuvat Oulun kaupungin valtuuston päättämään Palvelumalli 2020:n ja talousarvioissa tarkennettuihin hyvinvointipisteiden palveluiden sisältöön suhteessa alueen väestön tarpeisiin, määrään ja sijoit-

tumisiin. Palveluverkkotarkastelu tehdään osana maakunnallista palvelustrategiatyötä. Hyvinvointikeskusten ja -pisteiden kehittämiseen vaikuttaa myös parhaillaan käynnissä oleva integraatioselvitys ja hyvinvointikeskuksmallin arviointityö.

Sosiaalisen hyvinvoinnin vuoden 2021 tavoitteena on ollut vastata valtakunnallisten suositusten ja ohjelmien mukaisten rakennemuutosten etenemiseen sekä lakisääteisiin palvelutakuisiin sekä toteuttaa palveluiden integraatiota hyvinvointikeskuksissa. Vuonna 2021 menot olivat 10,1 M€ suuremmat kuin vuotta aiemmin, nousua 7 %. Vuonna 2020 menot kasvoivat 6,1 M€, 4,4 %. Asiakaspalveluostot ovat kasvaneet edellisvuodesta 9,5 M€. Suurimmat menokasvut verrattuna edelliseen vuoteen kohdentuivat lastensuojelun palvelualueelle (3,5 M€), kehitysvammaisten palvelualueelle (2,3 M€) ja vammaisten palvelualueelle (1,7 M€). Lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista tehtiin osittaisuudistus, joka tuli voimaan 1.7.2021 alkaen. Lakiuudistus vaikutti sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden maksuihin ja maksujen määräytymisperusteisiin sekä laskutuskäytäntöihin etenkin tehostetussa palveluasumisessa. Uudistuksen vaikutuksia ei oltu huomioitu talousarviossa.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittämistyö linkittyy vahvasti Oulun kaupungin ja Oulun yliopistollisen sairaalan lasten ja nuorten palveluiden integraatioselvitykseen ja POPsoten lasten, nuorten ja perheiden kehittämishjelmaan, jota toteutetaan yhdessä Hyvinvointipalveluiden, Sivistys- ja kulttuuritoimen sekä sairaanhoitopiirin kanssa. Toimenpiteitä on kohdennettu hyvinvointikeskusten perhekeskustyyöhön, palvelu- ja hoitoketjujen selkeyttämiseen, mielenterveys- ja päihdepalveluiden saatavuuteen ja lastensuojelun kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrän vähenemiseen. Vuoden 2021 aikana käyttöön otettiin sähköinen perhekeskus. Sivustolle on koottu yhteen perhekeskustoimintamallin mukaisesti lapsille, nuorille ja perheille suunnattuja kaupungin, seurakuntien ja kolmannen sektorin palveluja. Toimenpiteistä huolimatta lasten ja nuorten raskaimpien palveluiden kustannukset kasvoivat.

Tavoitteena olleeseen kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten %-osuuden vähentymiseen samanikäisestä väestöstä ei päästy, vaan kodin ulkopuolella sijoitettuna olleiden 0-17 -vuotiaiden lasten osuus oli 1,69 %. (2020; 1,49 %). Laitoshoidon sijoitusvuorokaudet lisääntyivät vuoden 2021 aikana 19,7 %. Laskennallisesti laitoshoidon paikkoja oli kokovuotisesti käytössä 119. Lisäksi huostaanottojen määrä kasvoi, ollen 110 (2020: 96). Kii-reellisten sijoitusten määrä laski edellisestä vuodesta, niitä tehtiin 239 (2020: 372).

Erityisryhmien asumispalveluissa keskeisenä tavoitteena oli laitospalveluiden sekä tehostetun palveluasumisen suhteellisen osuuden väheneminen ja painopisteen siirtäminen palveluissa yhä enemmän kotiin suuntautuviin avo- ja asumispalveluihin teknologiaa hyödyntäen, jotta palveluiden kokonaiskustannukset kääntyvät laskuun. Edelleen kehitysvammaisten asumispalveluissa tehostetun palveluasumisen sekä laitoshoidon osuus on kasvanut, myös vammaisten asumispalveluissa raskaimpien palveluiden osuus on kasvanut. Mielenterveyspalveluissa tehostetun palveluasumisen osuus väheni, mutta palveluasumisen ja tuetun asumisen asumisvuorokaudet lisääntyivät. Mielenterveysasumispalveluissa on myös päihdeasiakkaita, mikä näkyy varsinaisten päihdeasumispalveluiden vähentymisenä. Asunnottomien osuus tilapäisasumispalveluissa on kasvanut.

Työikäisten ja taloudellisten tuen palveluiden palvelukokonaisuuksissa hyvinvointikeskuksien suunnitelmallisen sosiaalityön asiakasmäärä laski, mutta taloudellisen tuen palvelukokonaisuuden kustannukset kasvoivat n. 9 %. SHL:n mukaisten ilmoitusten ja yhteydenottojen määrä kasvoi 52,7 %. Työllisyyden edistämisen osalta on tehty poikkeuslainin mukaisesti yhteistyötä laajasti kaupungin sisällä sekä kumppanuudessa muiden toimijoiden kuten Kelan ja TE-toimiston kanssa. Hyvinvointipalvelut ja työllisyyspalvelut ovat yhdessä toteuttaneet STM:n hankerahoituksella Palveluintegraatiomalli osatyökykyisille PALO -hanketta. Palvelutarpeen arvioinnissa on otettu käyttöön uusia menetelmiä työkyvyn tuen tarpeen tunnistamiseen.

Terveyspalveluiden toiminnan kehittämisessä tavoitteena vuonna 2021 on ollut erityisesti vastaanottopalveluiden, mielenterveyspalveluiden ja suun terveydenhuollon palveluiden saatavuuden parantaminen sekä kaupunginsairaalassa henkilöstöressurssien ja hoidon laadun kehittäminen. Kehittämistä on tehty yhteistyössä sosiaalipalvelujen, ikäihmisten palvelujen sekä sairaanhoitopiirin palvelujen kanssa, erityisesti ikäihmisten, mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden sekä lasten ja nuorten integraatioketjujen osalta. Lisäksi terveyspalveluissa vahvistettiin lääketieteellistä johtamista johtamisjärjestelmän muutoksella.

Vuonna 2021 terveyspalvelujen keskiössä ovat olleet koronapandemian hoidon edellyttämät toimet. Valtioneuvoston ns. hybridistrategiaa on toteutettu läpi vuoden 2021. Tähän ovat kuuluneet koronanäytteiden ottaminen, koronatartuntojen jäljitys sekä alkuvuodesta 2021 alkaneet koronarokotukset. Koronanäytteenottoja on toteutettu Limingantulliin perustetussa näytteenotopisteessä, infektioakuuttivastaanotoilla ja kilpailutetun ostopalvelutuottaja Pihlajalinnan toimipisteissä. Koronarokotuksissa on edetty THL:n rokotusjärjestyksen

mukaisesti ja niitä on annettu koronarokotuspisteissä alkuun Ouluhallissa ja sittemmin Limingantullin rokotuspisteessä, asumisyksiköissä sekä hyvinvointikeskuksissa. Rokotekattavuuden nostamiseksi on lisäksi jalkauduttu mm. kouluihin, työpaikoille, tapahtumiin, kirjastoihin ja kauppakeskuksiin. Oulussa rokotekattavuus on ollut kansallista keskiarvoa korkeampi. Koronapandemian hoidon edellyttämät toimet ovat vieneet paljon erityisesti hoitajaresurssia. Tätä on paikattu rekrytoimalla hoitajia omaan toimintaan sekä hyödyntämällä ostopalveluja. Koronan aiheuttamiin lisätöihin on varauduttu lääkärimäärän lisäyksellä. Kaupunginsairaalaan jouduttiin hoitamaan koronaviruksesta johtuvaa poikkeuksellisen laajaa ja vaikeaa sairaalaepidemiaa keväällä 2021. Aluehallintovirasto selvitti sairaalaepidemian syntyä ja toimenpiteitä eikä löytänyt huomautettavaa sairaalan toiminnassa.

Hyvinvointikeskuksien vastaanottojen kehittämiseen laadittiin keväällä 2021 hyvinvointilautakunnan hyväksymät tavoitteet ja tavoitteisiin pääsyn seurantaan asetettiin mittarit. Kehittämistoimia vastaanottojen toiminnassa toteutettiin osana hoitotakuu -hanketta kaikissa hyvinvointikeskuksissa. Hoidon saatavuus parani kevään aikana, mutta koronaepidemiaan liittyvistä syistä heikkeni loppuvuodesta uudelleen. Kehittämistyö vastaanotoilla jatkuu. Hyvinvointikeskuksissa paljon palveluita tarvitsevien asiakkaiden osalta panostettiin hoidon jatkuvuuteen sekä ohjattiin asiakkaita tarkoituksenmukaiseen palveluiden käyttöön. Asiakkaille nimettyjen omalääkäreiden ja -hoitajien lukumäärä kasvoi. Kehittämiskohteina olivat myös kansalaisten sujuva monikanavainen yhteydenpäänti sekä ohjaus ja neuvonta. Tavoitteena on ollut tuottaa asiakkaalle mahdollisimman hyviä ja tasalaatuisia asiakaskokemuksia, jolloin asiakas saa tarvitsemansa palvelut oikeaan aikaan ja oikeassa paikassa.

Suun terveydenhuollossa jatkettiin koronan aiheuttaman hoitovelan – ja jonon purkamista. Työ jatkuu määrällisen lisäresurssin turvin. Palvelusetelin valmistelu aloitettiin. Oikomishoidon kehittämistyö on edennyt hoitoprosesseja ja henkilöstörakennetta uudistamalla. Kiireittämiä vastaanottoaikoja laajennettiin Dentopoliksessa iltaan klo 15–19 väliselle ajalle. Hoitoprosesseja on kehitetty erityisessä tarpeessa oleville potilasryhmille; mm. kirurgista hoitoa edeltävän suun infektiosaneerauksen osalta. Terveyden edistämistyötä on vahvistettu ja yhteistyö varhaiskasvatuksen, koulujen kanssa on tiivistynyt. Samoin ikäihmisten parissa työskentelevien kotihoidon ja pitkäaikaishoivan hoitohenkilökunnalle on tuotettu materiaalia ikäihmisten suun terveydestä. Liikutteluterveystieteiden hammashoitoyksikön käytön laajentaminen toteutetaan vuonna 2022.

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa jonon purkuun tähtääviä sekä sovittuja mielenterveys-päihdeintegraation toimenpiteitä vietin eteenpäin. Yhteinen joryryhmä psykiatrian klinikan kanssa kokoontui säännöllisesti. Kaupungin oma mielenterveyspäivystys lakkasi syyskuun lopussa ja hoitoon tulo virka-aikana siirtyi hyvinvointikeskusten akuuttivastaanotoille. Perusterveydenhuoltoon järjestettiin mielenterveysosastosta tukevaa koulutusta ja vahvistettiin konsultaatiotukea. Hoitoon ohjausta auttamaan avattiin lokakuun alussa mielenterveys- ja päihdepalveluiden puhelinpalvelu, josta kuntalaiset saavat ohjausta hoitoon hakeutumiseen. Perusterveydenhuollon mielenterveystyötä tehostamaan koulutettiin psykiatriset sairaanhoitajat lyhytterapeuttisen (IPC) ohjaintamenetelmän käyttöön. Tuotannonohjausjärjestelmä otettiin käyttöön avoerikoissairaanhoidossa sekä perusterveydenhuollon mielenterveystyössä. Aikuisten, lasten ja nuorten palveluissa tehtiin toimenpiteitä hoidon saatavuuden parantamiseksi ja hoitotakuuylitysten poistamiseksi. Yli-tykset poistuivat kevään aikana ja jono kääntyi laskuun. Syksyllä jonotilanne vaikeutui uudelleen henkilöstövajeiden vuoksi. Vuoden loppuun mennessä henkilöstövajeet on saatu pääosin korvattua. Lasten- ja nuorisopsykiatrisessa työryhmässä ylityksiä purettiin myös ostopalveluna. Päihdeintegraation toteutus siirtyi vuodelle 2022.

Kaupunginsairaalan toimintaa on leimannut keväästä lähtien vakava pula hoitohenkilöstöstä. Tähän on reagoitu tehostamalla rekrytointeja, vakinaistamalla sijaispooleja sekä ottamalla käyttöön työuramalli henkilöstön osaamisen kehittämiseen. Sairaalan johtamisjärjestelmää on vahvistettu. Sairaalan toimintaa on kehitetty vuonna 2021 aktiivisesti osana hyvinvointialueen valmistelutyötä sekä Tulevaisuuden sairaalan käyttöönottoa, huomioiden mm. tila- ja logistiikkatarpeet sekä johtamisjärjestelmän yhtenäistäminen OYS:n kanssa. Yhteisen kuntoutusosaston suunnittelu on edennyt sairaanhoitopiiriin kanssa. Kaupunginsairaalan käytössä olevien sairaansijojen määrä on vaihdellut vuoden aikana henkilöstötilanteen ja potilaiden hoitoisuuden mukaan. Rafaela-hoitoisuusluokitus otettiin käyttöön 1.12.2021. Rafaelasta saadulla tiedolla tarkennetaan jatkossa hoitotyön resursointia ja hoitajamitoitusta. Uutta asiakaspalautejärjestelmää pilotoitiin useilla osastoilla ja käyttöönottoa jatketaan. Kaupunginsairaalaan koskevaa viestintää tehostettiin. Kaupunginsairaalan koronapotilaiden sairaalahoidon kohonneeseen tarpeeseen varauduttiin ylläpitämällä hyvinvointikeskusten hoitajista koottua varautumispoolia. Varautumispoolia käytettiin kevään 2021 aikana, jolloin kaupunginsairaalaan oli oma laaja koronaepidemia.

Erikoissairaanhoidon kustannusten ennustettavuutta pyrittiin kehittämään jatkamalla edellisvuoden tapaan

toiminnan ja talouden seuranta yhdessä sairaanhoitopiirin kanssa. Erikoissairaanhoidon suorite- ja laskutus-tietoja tarkasteltiin POPsote -kokonaisuuteen kytkeytyvässä Hoitotakuu -hankkeessa. Marraskuussa 2020 käynnistynyt hanke kesti vuoden 2021 loppuun saakka ja siinä perehdyttiin myös yksityisen terveydenhuollon, omien hyvinvointikeskusten sekä sairaanhoitopiirin sisäisten lähete- ja konsultaatiomäärien kehitykseen. Selvitystyössä oli tavoitteena parantaa kustannuskehityksen ennustettavuutta, sekä kehittää ja tehostaa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon hoitoketjuja ja -käytänteitä mm. vähentämällä tarpeetonta ohjautumista erikoissairaanhoitoon. Hanketyön tuloksena mm. C-hepatiittipotilaiden hoito siirrettiin perusterveydenhuollon korvaushoitoyksikköön ja alettiin valmistella uniapnean diagnostisten tutkimusten hankintaa ostopalveluna yhteistyössä PPSHP:n kanssa.

Ikäihmisten hyvinvoinnin strategisena päätavoitteena on, että vuoteen 2021 mennessä 93 % (tavoitetta nostettiin vuodelle 2021) 75 vuotta täyttäneistä asuu kotona itsenäisesti tai riittävien palvelujen turvin. Kotona asuvien osuus on lisääntynyt edellisestä vuodesta ollen 92,2 % (v. 2020: 91,8 %) mutta tavoitetta ei vielä saavutettu. Toisena päätavoitteena on, että vähäisin sote-palveluin kotona asuvien yli 75-vuotiaiden %-osuus on yli 74 %. Osuus on kasvanut edellisvuodesta ollen joulukuussa 75,3 % (v. 2020: 73,7 %), joten tavoite saavutettiin.

Taloudellisena tavoitteena on, että kasvavaan ikäihmisten palvelutarpeeseen vastataan edukkaammalla kustannuksella ja 75 vuotta täyttäneiden palveluiden järjestämisen kokonaiskustannukset (€/75v) laskevat pitkällä aikavälillä ja vuonna 2021 kustannukset nousevat enintään 1 % (sisältäen mm. Ikäihmisten sosiaalipalvelut, terveydenhuolto, erikoissairaanhoito). Tavoitetta ei saavutettu vaan yli 75-vuotiaiden sosiaali- ja terveyspalveluiden asukaskohtaiset kustannukset kasvoivat tilinpäätöksestä 2020 1,4 %.

Ikäihmisten hyvinvointipalvelut on järjestetty monituottajuutta hyödyntäen. Vuoden 2021 tilanteen mukaan oman ja yksityisen osuudet ovat olleet seuraavat: säännöllinen kotihoito (kotihoiton tunnit: oma tuotanto v. 2021: 51 %, v. 2020: 51 %, yksityinen v. 2021: 49 %, v. 2020: 49 %), tehostettu palveluasuminen (hoitopäivät: oma tuotanto v. 2021: 15 %, v. 2020: 15 %, yksityinen v. 2021: 85 %, v. 2020: 85 %).

Vanhuspalvelulakiin tuli henkilöstömitoitus 1.10.2020 alkaen. Vuoden 2021 alusta henkilöstömitoituksen on oltava vähintään 0,55 ja vuoden 2022 alusta vähintään 0,6 työntekijää asiakasta kohti. Siirtymäaika päättyy 1.4.2023, jolloin henkilöstömitoitus vähintään 0,7 työntekijää asiakasta kohti. Vuonna 2021 oman tuotannon

ympäri vuorokautisissa yksiköissä henkilöstömitoitus on ollut vanhuspalvelulain mukainen ja toteutunut mitoitus on vaihdellut yksiköissä asiakastarpeen mukaisesti. Vuoden 2022 henkilöstömitoituksen nostoon valmistaututtiin perustamalla kymmenen (10) uutta lähihoitajan tehtävää ympärivuorokautisiin palveluihin.

Kehittäminen

Hyvinvointipalvelut toteutti osana POPsote- hankekonaisuutta laatimaansa digitaalisten palveluiden kehittämissuunnitelmaa. Virtuaalisen sote-keskuksen osalta luotiin maakunnallinen visio ja toteuttamissuunnitelma sekä osallistuttiin Omaolo-palvelun maakunnalliseen käyttöönottoon. Hyvinvointipalveluissa käyttöönotettiin sähköinen hyvinvointitarkastus senioripilotti toiminnassa ja osana omais- ja perhehoitajien terveystarkastuksia, sähköinen perhekeskus ja siihen linkittyvä sähköinen yhteydenottopyyntö lapsiperheiden sosiaalipalveluissa sekä lisättiin etävastanoitoja terveys- ja sosiaalipalveluissa. Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteinen sepelvaltimotautipotilaan digihoitopolun pilotointi aloitettiin hyvinvointikeskuksissa. Ohjelmistorobotiikka käyttöönotettiin tukemaan rökötustapahtumaa ja kirjaamista. Koronatiedottamisessa ja tulosten välittämisessä käytettiin SMS-palveluita. Vammaispalveluissa käyttöönotettiin vuorohoitopaikkojen hallinnointiin liittyvä järjestelmä ja osana POPsote-hanketta aloitettiin asiakkuudenhallinnan ja yhteydenotto-ovelluksen kehittäminen. Tehostetun palveluasumisyksiköiden hoitajakutsujärjestelmät päivitettiin. Sosiaalitoimen Kanta-liittymä käyttöönotettiin vuodenvaihteessa 2020-2021.

Hyvinvointipalvelut toteutti osaltaan Oulun Innovaatio Allianssin (OIA) tavoitteita toimien aktiivisena toimijana kohdealassa kaksi: Ouluhealth ekosysteemi. Kohdeala sisältää 4 kärkiohjelmaa, joita ovat data ja ratkaisut yhteiskunnan resurssina osana ennakoivaa ja tukevaa terveydenhuoltoa, paremmat palvelut kuntalaisille virtuaalisen palvelutuotannon avulla, paremmat palvelut kuntalaisille virtuaalipalvelutuotannon avulla, Sote-palveluorganisaatioiden innovaatio- ja testauskyvykkyyden kehittäminen sekä OYSTER - hyvinvointikampus. Hyvinvointipalveluilla on vetovastuu kärkiohjelmasta: paremmat palvelut kuntalaisille virtuaalisen palvelutuotannon avulla. Vuoden 2021 aikana organisoiduttiin, aloitettiin yhteisen strategian ja tiekartan laatiminen kehittämis-toimenpiteistä vuoteen 2027 saakka.

OuluHealth ekosysteemin tavoitteena on tuottaa innovaatioita, tukea yritysten kasvua ja edistää uusien hoitojen, palvelujen ja toimintamallien käyttöönottoa. Yhteisinä strategisina kärkiteemoina ovat palvelujen

älykäs digitalisointi ja johtaminen; OuluHealth johtavaksi ratkaisujen kehitysalustaksi sekä osaamisen kaupallistaminen. Kehittämisen tavoitteena on tulevaisuuden teknologioiden hyödyntäminen ajasta ja paikasta riippumattomien hyvinvointipalveluiden luomisessa DigiHealth osaamiskeskittymää hyödyntäen; Uusien palveluiden rohkea kokeileminen ja tarvelähtöisten ratkaisujen yhteiskehittäminen OuluHealth Labs - innovaatio- ja kehitysalustan avulla sekä monitoimijayhteistyömalli ja yhteinen innovaatioprosessi tukee uusien innovaatioiden kehittämistä, käyttöönottoa ja kaupallistamista.

OuluHealth Labs Oulu WelfareLab -toimintamallissa Hyvinvointipalvelujen ammattilaiset, asiakkaat ja kuntalaiset tekevät yritysyritystyötä kokeillen digitaalisia ratkaisuja osana sosiaali- ja terveyspalveluja. Toimintamallin avulla opitaan uusista ratkaisuksista, ymmärretään ratkaisujen hyötyjä osana palveluja sekä osallistutaan ratkaisujen kehittämiseen. Yrityksille mahdollistetaan myös kuntalaisen omahoitoa sekä yksilön terveyttä ja hyvinvointia tukevien sovellusten ja tuotteiden kehitystyötä ja pilotointia arjen toimintaympäristössä.

STEA-rahoitteiset hankkeet on käsitelty Oulun kaupungissa järjestöjen kanssa yhteisesti sovittujen menettelytapojen mukaisesti. Tavoitteena on tukea rahoitusten saamista alueelle erityisesti niihin ennaltaehkäisevän työn ja terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen painopisteisiin, jotka nousevat väestön tarpeista.

Ulkoista kehittämisrahoitusta haetaan ja kohdennetaan strategian toimeenpanoa tukevien kehittämissalkkujen kautta, joissa toimijoina ovat hyvinvointipalveluiden ohella konsernihallinto, sivistys- ja kulttuuripalvelut, yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut sekä liikelaitoksista BusinessOulu. Salkuilla ohjataan kaupungin projekti- ja muotoisen kehittämistoiminnan valintoja. Salkuilla on tiivis yhteys sisäiseen kehittämiseen ja siinä määritellään kansallisen ja kansainvälisen kehittämistoiminnan projekti- ja muotoiset valinnat sekä hyödynnetään olemassa olevia verkostoja.

Ulkoisella rahoituksella rahoitettavia hyvinvointipalveluiden hankkeita vuonna 2021 olivat:

- POPsote- asukkaan ja ammattilaisen digipalvelut (STM). Hankkeen aikana luotiin yhteinen visio, asiakasprofiilit ja toimintamallia hyvinvointialueen virtuaaliseen sote-keskukseen kehittämisen tueksi. Osallistuttiin kansallisen sähköisen perhekeskuksen kehittämiseen, käyttöönotettiin Oulun kaupungin sähköinen perhekeskus ja aloitettiin sähköisen yhteydenottopyynnön pilotointi lapsiperheiden

sosiaalipalveluissa. Sepelvaltimotautipotilaan digihoitopolun pilotointi erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon aloitettiin. Omaolo-palvelu käyttö laajeni 19 sote-organisaatioon Pohjois-Pohjanmaan alueella. Tuettiin päivystysavun 116 117 kilpailutusta ja käyttöönottoa. Asiakkuudenhallinnan alustan ja sähköisen neuvonta- ja ohjauspalvelun kehittämistyö ikäihmisten palveluissa aloitettiin. Hankkeen aikana toteutettiin useita yksilö- ja ryhmä etäkoti/kuntoutuspilotteja eri etäratkaisuilla ikäihmisten- ja kuntoutuspalveluissa sekä pilotointiin mm. Digitaalista kalustelukkoa ja kotiin asennettavia antureita osana kotihoitoa ja palveluasumista. Vaatimusmäärittely dokumentaatio mielenterveyspalveluiden tuotannon ohjausjärjestelmän kilpailuttamisen tueksi laadittiin. Hankkeeseen osallistui Pohjois-Pohjanmaan kunnat ja sairaanhoitopiiri. Se toteutettiin yhteistyössä sosiaali- ja terveyskeskushelmien kanssa. Hanke päättyi.

- Asunnottomien SOTE-palveluiden kehittämishanke (STM). Hankkeessa on 1.1.2021 - 31.12.2021 välisenä aikana tavoitettu 121 henkilöä asumis- sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden piiriin sekä asutettu 35 kohderyhmään kuuluvaa asiakasta Asunto ensin -periaatteen mukaisesti. Vuoden 2021 aikana on jatkokehitetty matalan kynnyksen kohtaamispaikka Huilia vastaamaan paremmin kohderyhmän tarpeita sekä edistetty kohderyhmän kiinnittymistä palveluihin osallistavien ja toiminnallisten menetelmin. Kohderyhmän tavoittamiseksi palveluihin on kehitetty jalkautuvan ja etsivän työn menetelmiä sekä lisätty eri sosiaalisen median kanaviin uusia vaihtoehtoja yhteydenottoille. Toteutusajka 1.11.2020-30.9.2022.
- Itseohjautuvuudesta tehokkuutta Oulun kaupungin kotihoidossa ja suun terveydenhuollossa. Hankkeella tavoitellaan, että palveluksessa olevan henkilöstön osaaminen ja kokonaisvaltainen hyvinvointi olisivat ja kehittyisivät mahdollisimman hyvin vastaamaan nykyisen työelämän vaatimuksia. Itseohjautuva henkilöstö ja tiimit vahvistaa osaltaan henkilöstön osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia omaan työhönsä lisäten työn mielekkyyttä ja työn pitovoimaisuutta sekä auttaen työkyvyttömyysriskien hallinnassa. Valmentamalla johtamisella mahdollistetaan henkilöstön osaamispotentiaalinen kehittyminen ja hyödyntäminen niin, että työn tuottavuus ja hyvinvointi lisääntyvät. Me itte -pilottihanke toteutetaan kotihoidon kuudessa ja suun terveydenhuollon kolmessa

tiimissä. Me itte on osa Työelämän kehittämisrahaston KEVA-hanketta ja Oulun kaupunki on verkostoitunut Pohjois-Suomessa Kirkon palvelukeskuksen ja Sotkamon kunnan kanssa. Hanke päättyy huhtikuussa 2022.

- Palveluintegraatio osatyökykyisille PALO-hanke (STM) on hyvinvointipalveluiden ja työllisyyspalveluiden yhteistyöhanke. Hankkeen tavoitteet vastaavat työkykyohjelmassa oleviin toimenpidekokonaisuuksiin tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskuksissa sekä työllisyyspalveluissa. Yhteiset tavoitteet yli organisaatiorajojen mahdollistavat aidon, asiakaslähtöisen palveluiden integraation. Tarkemmat tavoitteet on kuvattu kirjan kohdassa 2.3.1. Sosiaalinen hyvinvointi - vastuualueen tavoitteet. Toteutusaika 1.11.2020 - 31.12.2022.
- Kotona asumista rohkeasti ja itsenäisesti teknologian avulla (KARITA) -hanke (STM). Vuoden 2021 aikana on aloitettu teknologiako-keiluja kaatumisen ennaltaehkäisyyn ja liikku- misen tukemiseen sekä toimintakyvyn heiken- tymisen ennakointiin. Opiskelijayhteistyössä on aloitettu digitaalisiin taitoihin liittyvä osaa-

miskartoitus Kotona asumisen tuen (KOTAS) keskuksen henkilökunnalle. Teknologisten ratkaisujen käyttöönottoon liittyvä toiminta- malli on aloitettu. Matalan kynnyksen neuvontaa kehitetään luomalla teknologisten ratkaisujen esittelypiste, jonka suunnittelu ja valmistelu on aloitettu. Yhteistyössä terveyden ja hyvinvoin- tilaitoksen (THL) kanssa on tehty arviointisuun- nitelmaa teknologisten ratkaisujen kokeilusta asiakkaille ja henkilöstölle. Hanketta hallinnoi Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystoimi. Toteu- tusaika 1.1.2021-31.12.2022.

- Tutussa kodissa -hanke (STM). Tavoitteena on ikäihmisten asumisen ratkaisuja monipuolis- tava joustavan palvelun toimintamalli, jossa yhteisöllisyys ja ikäihmisen yksilölliset tarpeet ovat keskiössä. Lähtökohtana on, että jous- tavan palvelun asumismallin avulla ikäihmisten on mahdollista asua yhteisöllisesti ja itsenäi- sesti tutussa kodissaan lähellä palveluja elämän loppuun saakka. Hankkeen hallinnoijana toimii Kalajoen kaupunki, osatoteuttajina Kuusamon kaupunki ja Oulun kaupunki. Toteutusaika 4.10.2021-31.12.2022.

Talouden toteutuma 1.1. - 31.12.2021

HYVINVOINTI- LAUTAKUNTA 1 000 €	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	TOTEUMA-% 2021	TP2020
Toimintatuotot	53 000	406	53 406	90 208	36 802	169	52 221
Toimintakulut	-731 293	-546	-731 839	-753 232	-21 393	103	-709 189
Toimintakate	-678 293	-140	-678 433	-663 024	15 409	98	-656 968

Hyvinvointipalvelujen alkuperäisessä talousarviossa vuodelle 2021 oli noin 21,3 M€, 3,2 % kasvu vuoden 2020 tilinpäätökseen verrattuna. Talousarviossa ei oltu oh- jeiden mukaisesti varauduttu koronan jatkumiseen. Talousarvio alittui 15,4 M€, 2,3 %. Toimintakateen (net- tomenojen) kasvu oli edellisvuoteen verrattuna 6,1 M€, 0,9 %.

Taloudellisena tavoitteena on ollut asukaskohtaisten menojen kasvun taittaminen ja kääntäminen laskuun. Menot (netto) asukasta kohti olivat tilinpäätöksessä 3163 euroa; asukaskohtaiset menot laskivat edellisvuodesta -0,2 %.

Kun korona eliminoidaan sekä vuosien 2020 ja 2021 me- noista, hyvinvointipalveluiden toimintamenot kasvoivat 33,7 M€, 4,8 %. Vertailua vuosien välillä ei kuitenkaan voida täysin luotettavasti tehdä.

Henkilöstömenojen toteutuma on tilinpäätöksessä 178,3 M€. Henkilöstömenot ylittivät talousarvion noin 10,8 M€, 6,5 %. Koronalle (koronatunnisteille) kirjattiin n. 6,9 M€ henkilöstömenoja. 1.8.2020 tulleet yleiskorotukset nostivat henkilöstömenoja vuonna 2021 arviolta 1,2 M€ (kokovuotisuus). Vuoden 2021 yleiskorotusten ja tva-ko- rotusten nostivat henkilöstömenoja yhteensä noin 2,4 M€ vuonna 2021. Palkankorotukset lisäsivät henkilöstö-

menoja yhteensä noin 3,6 M€ vuonna 2021. Hanketyöhön käytetty työpanos kasvoi edellisestä vuodesta ja lisäsi henkilöstökustannuksia noin 1,4 M€ verrattuna vuoteen 2020. POP-sote -hankkeiden osalta hankerahoitus kattoi palkka- ja muut kustannukset täysimääräisesti. Henkilöstömenot kasvoivat vuoteen 2020 verrattuna 11,5 M€, 6,9 %.

Erikoissairaanhoidon menokasvu oli arvioitua maltillisempaa. Talousarvioon oli varattu 13,8 M€, 5,3 %:n kasvu vuoden 2020 tilinpäätökseen verrattuna. Erikoissairaanhoidon toteutuma oli lopulta 269,2 M€, alitusta talousarvioon nähden n. 5 M€, 1,8 %. Erikoissairaanhoidon menot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 8,9 M€; 3,4 %. Sairaanhoidopiiri hyvitti koronasta aiheutunutta erikoissairaanhoidon laskutusta n. 1,2 M€.

Asiakaspalvelujen ostojen sisältäen palvelusetelin toteutuma oli 160 M€. Menot ylittyivät talousarvioon 9,5 M€, 6,3 % ja kasvoivat edellisvuoteen nähden 13,5 M€, 9,2 %. Asiakaspalvelujen ostojen kasvu oli voimakasta etenkin lastensuojelun ostoissa ja sairaalapalveluiden ostoissa. Koronasta johtuvia asiakaspalvelujen ostoja (ilman erikoissairaanhoidoa) toteutui noin 4,8 M€, kasvua edellisvuoteen n. 3,5 M€. Asiakaspalvelujen ostoihin (ilman erikoissairaanhoidoa) sisältyi mm. ostopalvelutuottajalta hankittu koronatestaus ja yhteispäivystyksessä tehty koronatestaus.

Muiden palvelujen ostojen toteutuma oli 68,8 M€. Menot ylittyivät talousarvioon nähden n. 4 M€, 6,1 %. Ja kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 6,7 M€, 10,8 %. Tehostetun palveluasumisen ateriamaksujen siirtyminen 1.7. alkaen kunnan maksettavaksi lisäsi muiden palvelujen ostoja ikäihmisten palveluissa ja sosiaalisen hyvinvoinnin palveluissa yhteensä n. 3,1 M€. Muiden palvelujen ostoissa on mukana kaupungin testauspisteissä otettujen koronanäytteiden analyysien kustannukset sekä koronatyöhön liittyvät tukipalvelut, joista aiheutui yhteensä n. 7,7 M€ kustannukset (v. 2020 6,5 M€).

Aineiden ja tarvikkeiden toteutuma on 20,9 M€, ylitystä talousarvioon nähden n. 5,0 M€, 31,8 %. Menoissa on kasvua edellisvuoteen verrattuna 2,7 M€, 15,1 %. Koronasta aiheutui suojaintarvikemenoja 2,4 M€ (vuonna 2020 n. 2,0 M€). Ilmaiseksi jaettavien hoitotarvikkeiden menot ilman koronaa olivat vuonna 2021 8,9 M€ (vuonna 2020: 7,6 M€). Oletettavaa on, että suojaintarvikemenoja jäi jonkin verran kirjaamatta koronatunnisteille.

Toimintatulojen toteutuma on n. 90,2 M€. Toimintatulot ylittyivät talousarvioon nähden 36,8 M€, 68,9 %, kasvua vuoteen 2020 verrattuna 37,9 M€, 72,7 %. Valtion koronatuki lisäsi hyvinvointipalvelujen tuloja 34,6 M€. Asiakasmaksulaki uudistui 1.7. lukien, mikä nosti asiakas-

maksutuloja. Talousarvioon nähden asiakasmaksutulot ylittyivät 2,8 M€, 10,7 %. Asiakasmaksutulot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 3,2 M€, 12,2 %.

Koronapandemiasta aiheutuneet kustannukset

Koronan hoidosta aiheutuneita kustannuksia seurattiin erillisten laskentatunnisteiden avulla. Koronakustannukset kasvoivat vuodesta 2020 toimintakulujen osalta n. 10,3 M€, +79,8 % (2021: 23,2 M€; 2020: 12,9 M€). Kustannuksia aiheutui koko vuoden osalta, testaus- ja jäljitystoiminnan jatkuessa edellisvuoden tapaan ja rokotustoiminnan käynnistyttyä keväällä 2021. Henkilöstökuluja koronatyöhön kohdistui n. 6,9 M€. Palvelujen ostoja toteutui koronan vuoksi n. 13,3 M€, josta asiakaspalvelujen ostona 5,7 M€ ja muiden palvelujen ostona 7,7 M€. Asiakaspalvelujen ostoihin sisältyi mm. ostopalvelutuottajalta hankittu koronatestaus, PPSHP:n laskutus koronapotilaiden hoidosta sekä yhteispäivystyksessä tehty koronatestaus. Sairaanhoidopiiri hyvitti Oulun kaupungille vastaanottamaansa koronatukea n. 3,4 M€. Muiden palvelujen ostoissa on mukana kaupungin testauspisteissä otettujen koronanäytteiden analyysien kustannukset sekä koronatyöhön liittyvät tukipalvelut. Suojaintarvikkeiden menot olivat n. 2,4 M€. Kaikkia koronakustannuksia ei saatu kohdennettua koronakustannuksiin, sillä kustannusta oli vaikea erotella esim. tilapäisesti ja lyhytaikaisesti koronatehtäviin siirrettyjen henkilöiden palkkakustannuksista.

Koronatukea haettiin sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöltä todellisiin suoritelmääriin perustuen. Korvausperusteena testauksen, jäljityksen, rokotusten sekä koronapotilaiden sairaalahoidon osalta olivat keskimääräiset suoritekohtaiset kustannukset, jotka olivat osin korkeammat kuin Oulussa toteutuneet suoritekustannukset. Rokotus- ja testaustoimintaa pystyttiin tuottamaan tehokkaasti keskittämällä toimintaa sitä varten käytönotettuihin tiloihin. Tukea saatiin koko vuoden osalta n. 34,6 M€.

Talouden tasapainottaminen

Keskeisille hoito- ja palveluketjuille asetettiin euromääräiset tavoitetasot ja tavoitetason asukaskohtaisten menojen kasvu. Lasten ja nuorten raskaiden palvelujen tarve kasvoi vuonna 2021 edelleen voimakkaasti. Tavoitteena oli, että asukaskohtaisten kustannusten kasvu puolittuu vuodesta 2021, mutta tavoitteesta jäätii. Kokonaiskustannukset kasvoivat 4,4 M€, 8,2 %. Asukaskohtaiset menot kasvoivat 8,7 % (vuonna 2020 12,4 %). On riski, että voimakas menokasvu jatkuu vuonna 2022.

Suurimpana taloudellisena riskinä pidettiin yli 75-vuotiaiden hoito- ja palveluketjun kustannusten hallitsematonta kasvua. Taloudellisena tavoitteena oli, että asukaskohtaiset kustannukset kasvavat enintään 1 %. Tavoitetta ei saavutettu, vaan yli 75-vuotiaiden sosiaali- ja terveyspalveluiden asukaskohtaiset menot nousivat 1,4 % edellisvuodesta (v. 2020: 13 688 €/asukas, v. 2021: 13 876 €/asukas). Kokonaiskustannukset kasvoivat edellisvuodesta 14,2 M€, 7,3 % (vuonna 2020 kustannukset kasvoivat 10,0 M€, 5,4 %). Osa kustannusten kasvusta oli kuitenkin koronasta johtuvaa, koronaepidemian vuoksi etenkin avosairaanhoidon menot kasvoivat. Koronasta arvioidaan aiheutuneen noin 5 M€ kustannukset tässä ikäryhmässä vuonna 2021. Ikäihmisten laitoshoidon menot ovat laskeneet edellisvuodesta tavoitteen mukaan. Myös tehostetun palveluasumisen asiakkaiden ateriamaksujen siirtyminen 1.7. alkaen kunnan maksettavaksi nosti ikäihmisten asumispalveluiden kustannuksia ja vaikuttaa vielä enemmän vuodelle 2022 (kokovuotisuus). Kun laskennalliset koronakustannukset eliminoidaan vuosilta 2020 ja 2021, ketjun kokonaismenot kasvoivat n. 12,2 M€ ja asukaskohtaiset menot kasvoivat n. 0,5 %.

65-74 -vuotiaiden hoito- ja palveluketjun kokonaiskustannukset kasvoivat 2,2 M€, 2,2 % (vuonna 2020 kustannukset kasvoivat 1,1 M€, 1,1 %). Kasvua oli eniten avosairaanhoidon menoissa (vastaanotto toiminta, yhteispäivystys) koronapandemiasta johtuen. Kun laskennalliset koronakustannukset eliminoidaan vuosilta 2020 ja 2021, ketjun kokonaismenot kasvoivat n. 0,9 M€ ja asukaskohtaiset menot pysyivät edellisvuoden tasolla vuonna 2021.

Aikuisten mt- ja päihdepalveluketjun kustannukset olivat 49,5 M€ vuonna 2021 (2020: 47,9 M€). Kasvua selittää hyvinvointikeskusten mt avotyöntekijöiden siirtyminen mielenterveyspalveluihin sekä lääke- ja hoitotarvikemenojen kasvu, mukaan lukien syksyllä aloitetut C-hepatiittihoidot. Asukaskohtainen kustannus nousi 2,4 %, tavoitteen ollessa enintään 2 % vuosittainen asukaskohtaisten kustannusten kasvu.

Ulkoisen arvioinnin toimenpiteitä jatkettiin. Toimenpiteillä on tavoitteena saavuttaa yhteensä n. 5,4 M€ kustannussäästöt vuosina 2020-2022. Vuonna 2020 toimenpiteillä saavutettiin n. 2,8 M€ säästöt ja vuodelle

2021 kohdentui noin 2 M€ säästötavoitteet, joista toteutui noin 1,5 M€. Ikäihmisten laitoshoidon määrä väheni edelleen vuonna 2021. Vuorohoidon kriteereitä tarkennettiin ja vuorohoidon kohdennettiin pääasiassa omaishoidon vapaapäivien järjestämiseen. Päivätoiminnan ostopalvelut vähenivät. Välimuotoisen asumisen toimintamallin käyttöönotto siirtyy vuodelle 2022. Toimenpiteiden taloudelliset vaikutukset olivat vuodelle 2021 ikäihmisten palveluissa yhteensä noin -1,35 M€.

Terveyspalvelujen vastuualueelle kohdistui kolme talouden tasapainottamiseen liittyvää ulkoisen arvioinnin toimenpidettä. Säästötoimenpiteillä pyritään taittamaan tulevien vuosien kustannusten kasvua tuottavuuden kasvulla, huomioiden väestön ja väestörakenteen muutokset ja palveluntarpeen kasvun. Suun terveydenhuollossa oikomishoidon toimintamallien yhtenäistämällä on tavoitteena saavuttaa 0,4 M€ säästöt vaihteittain kahden vuoden aikana. Oulunsalon hammashoitolan toiminnan siirtäminen muiden yksiköiden yhteyteen toteutus on viivästynyt, sillä sijoitus päätös liittyy Kaakuri-Oulunsalon hyvinvointikeskuksen tilaselvitykseen, mikä odottaa jatkokesittelyä. Suun terveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon tehtävänjaon selvitystyötä jatketaan osana hyvinvointialueen valmistelua.

Kaupunginhallituksen syksyllä 2020 päättämä kaikkia toimialoja koskeva henkilöstökustannusten leikkaus on hyvinvointipalveluissa 1,6 M€ vuosille 2021 ja 2022. Puolet säästövelvoitteesta tulee kohdentua välittömiin henkilöstömenoihin. Säästötavoite jäi kokonaisuudessaan hieman tavoitteesta, toteutuma n. 1,4 M€, mutta välittömiin henkilöstömenoihin kohdistui n. 0,8 M€ eli 50 % asetetusta tavoitteesta.

Järjestöavustusten toteutuma oli 130 747 euroa (KS 148 500 euroa), vähennystä vuoteen 2020 -19 651 euroa, -13,1 %. Järjestöavustuksiin tehtiin -10 %:n leikkaus ulkoisen arvioinnin toimenpideohjelman mukaisesti. Korona vaikeutti järjestöjen toimintaa ja osa järjestöavustuksista palautettiin, koska järjestö ei voinut toteuttaa suunniteltua ohjelmaa terveysturvallisesti.

Vuonna 2021 sitovana määrärahana valtuustoon nähden oli hyvinvointilautakunta toimintakatetasolla.

Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

HYVINVOINTILAUTAKUNTA 1 000 €	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN	TOTEUMA-% 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	20 078	0	20 078	19 687	-391	98
Maksutuotot	26 505	0	26 505	29 329	2 824	111
Tuet ja avustukset	3 212	406	3 618	37 560	33 943	1 038
Tilavuokratuotot	2 990	0	2 990	3 037	47	102
Muut vuokratuotot	25	0	25	178	153	711
Muut toimintatuotot	190	0	190	417	227	219
Toimintatuotot yhteensä	53 000	406	53 406	90 208	36 802	169
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-167 096	-398	-167 494	-178 338	-10 844	106
Palkat ja palkkiot	-131 480	-320	-131 800	-140 506	-8 706	107
Henkilösivukulut	-35 616	-78	-35 694	-37 832	-2 138	106
Palvelujen ostot yht. (sis.esh)	-489 505	-115	-489 621	-498 112	-8 492	102
Asiakaspalvelujen ostot, ilman esh	-114 343	0	-114 343	-126 904	-12 561	111
Palvelusetelit	-36 265	0	-36 265	-33 199	3 066	92
Muut palvelujen ostot, ilman esh	-64 672	-115	-64 787	-68 765	-3 978	106
Erikoissairaanhoito	-274 226	0	-274 226	-269 244	4 982	98
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 845	-12	-15 857	-20 895	-5 038	132
Avustukset	-27 843	0	-27 843	-25 897	1 946	93
Muut avustukset	-27 843	0	-27 843	-25 897	1 946	93
Tilavuokrakulut	-25 419	0	-25 419	-25 585	-167	101
Muut vuokrakulut	-4 546	-13	-4 559	-3 750	809	82
Muut toimintakulut	-1 040	-7	-1 047	-654	393	63
Toimintakulut yhteensä	-731 293	-546	-731 839	-753 232	-21 393	103
TOIMINTAKATE	-678 293	-140	-678 433	-663 024	15 409	98

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

HYVINVOINTILAUTAKUNTA HENKILÖSTÖRAPORTTI	TA2021	TAM2021	TP2021	EROTUS TP2021 -TAM2021	TP2020	TP2019
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ						
Vakinaiset	-	-	2 629	-	2 565	2 466
Tilapäiset	-	-	1 012	-	1 027	1 069
Yhteensä	-	-	3 641	-	3 592	3 535
Poistuma ja organisatoriset muutokset						
Poistuma (eläke- ja muu poistuma)	-	-	308	-	242	210
Organisatoriset muutokset	-	-	0	-	0	1
Yhteensä	-	-	308	-	242	211
HTV (palkallinen työpanos)						
Vakinaiset ja tilapäiset	3 057	3 057	3 152	95	3 089	3 002
SAIRAUSSPOISSAOLOPROSENTTI						
Kokonaissairauspoissaoloprosentti	-	-	6,0	-	5,9	5,7
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€						
Palkat ja palkkiot	-131 480	-131 800	-140 506	-8 705	-131 648	-125 254
Eläkekulut	-30 659	-30 719	-31 961	-1 242	-30 181	-29 366
Muut henkilösivukulut	-4 957	-4 975	-5 871	-896	-5 006	-4 485
Yhteensä	-167 096	-167 494	-178 337	-10 843	-166 834	-159 105

Henkilöstömäärä: Yhteensä luku sisältää vakinaiset ja tilapäiset työntekijät ja viranhaltijat, joiden palvelusuhde on ollut voimassa 31.12.2021. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Poistuma: sisältää eläkepoistuman sekä muun lähtövaihtuvuuden. Poistuma ei sisällä määräaikaisen palvelusuhteen päättymistä eikä uudelleensijoitettuja henkilöitä. Luku ei sisällä myöskään työntekijöitä ja viranhaltijoita, jotka ovat siirtyneet toiseen palvelusuhteeseen kunnan sisällä. Organisatoriset muutokset (kuten ulkoistamisen vaikutus henkilöstön lähtövaihtuvuuteen) eivät sisälly poistumalukuun, vaan ne on esitetty erikseen Organisatoriset muutokset -rivillä.

Palkallinen työpanos (HTV): Palkallisesta työpanoksesta on poistettu palkattomat poissaolojaksot. Luku esitetään kokonaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Kokonaissairauspoissaoloprosentti: Kokonaissairauspoissaoloprosentilla tarkoitetaan toteutuneiden sairauspoissaolojen (sisältää palkalliset ja palkattomat) osuutta prosentteina käytettävissä olleesta kokonaistyöpanosmäärästä. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Henkilöstökustannukset: henkilöstökustannukset sisältävät kaikki maksetut palkat, palkkiot, eläke- ja henkilösivukulut lukuun ottamatta työllistettyjä.

Hyvinvointipalvelut on sitoutunut Oulun kaupungin valtuustosopimukseen, jonka mukaisesti palkallinen työpanos ei saa kasvaa suunnittelukaudella, hallinnollisen työn määrä vähenee ja vastaavasti asiakaspalveluun käytetyn työn osuus kasvaa. Toimialoilla hyödynnetään henkilöstön eläköityminen ja muu vaihtuvuus. Toimintamenojen kasvun hillitseminen tarkoittaa henkilöstömäärän tarkoituksenmukaista resursointia ja henkilöstön optimaalista rakennetta. Henkilöstösuunnitelmassa 2021 on pyritty huomioimaan määräaikaisten palvelussuhteiden ja sijaistyövoiman kriittinen tarkastelu sekä eläköitymisen ja muun poistuman hyö-

dyntäminen. Henkilöstön työhyvinvoinnin lisääminen ja sairauspoissaolojen väheneminen ovat olleet vuoden 2021 keskeisenä tavoitteena. Tavoitteena on ollut siirtää palveluiden painopistettä kevyempiin, avohoito- ja -huoltopainotteisiin palveluihin.

Sote-alan ammattilaisten rekrytointihaasteet ovat jatkuneet vuoden 2021 aikana. Ilmiö ja ongelma on valtakunnallinen. Hyvinvointipalveluissa toteutettiin vuonna 2021 275 kohdennettua ulkoista rekrytointia, joiden kautta oli avoinna 667 tehtävää. Hakemuksia kaikkiin ulkoisessa haussa olleisiin avoimiin tehtäviin tuli yh-

teensä 3704 kpl. Eniten avoimia työpaikkoja oli tarjolla lähi- ja sairaanhoitajille (yhteensä 458 tehtävää) sekä sosiaalityöhön (102 tehtävää), joihin tuli yhteensä 2450 hakemusta, keskimäärin 4,4 hakemusta / avoin tehtävä. Kokonaisuutena hyvinvointipalveluiden tavoitteena oli saada vuonna 2021 keskimäärin 10 hakemusta / ulkoisessa haussa ollut tehtävä. Toteuma oli 5,5 hakemusta, joten tavoitteesta jäätiin reilusti.

Sijaisrekrytoinnissa hyvinvointipalveluissa oli vuonna 2021 täytettävänä yhteensä 2324 tehtävää (v. 2020 2629 tehtävää). Monetra Oulu oy:n operoiman sijaisrekrytoinnin kautta sijainen onnistuttiin saamaan keskimäärin 49 % avoimista tehtävistä (v. 2020 60 %). Kaikkein vaikeinta sijaistyövoimaa on ollut saada kotihoidon avoimiin sijaisuuksiin. Vastaavasti parhaiten sijaisia on saatu laitoshoitopaikkoihin ja asumispalveluysiköihin. Suun terveydenhuoltoon ja Oulun kaupunginsairaalaan sijaisien saaminen on tuottanut hankaluuksia, täyttöaste on jäänyt noin 30% tienoille. Henkilöstön saatavuuden parantamiseksi on mietitty paljon erilaisia toimenpiteitä. Työn ja työnantajan veto- ja pitovoimaisuuden parantamiseen on pyritty kiinnittämään huomiota erilaisilla toimenpiteillä, mm. vakituisen henkilöstön määrää on lisätty ja johtamista vahvennettu. Vuonna 2021 hyvinvointipalveluissa tehtiin useita paikallisia työ- ja virkaehtosopimuksia sekä muita päätöksiä kannustavan palkkauksen lisäämiseksi ja henkilöstön saatavuuden parantamiseksi.

Palkallisen työpanoksen vuoden 2021 kokovuotinen tavoitetaso talousarviossa oli 3057 työpanosta. Vuonna 2021 palkallinen työpanos on toteutunut 3152 työpanoksena (+95 plk tp, +3,1%). Palkallinen työpanos on kasvanut 63 työpanoksella (+2,0 %) edellisen vuoden tilinpäätökseen verrattaessa (3089). Palkallisen työpanoksen kasvua selittävät koronaepidemiasta, lakimuutoksista ja palvelutarpeen kasvusta johtuvat henkilöstöressurssilisykset. Koronasta aiheutui vuonna 2021 +95,5 palkallisen työpanoksen lisäys.

Koronaepidemia jatkui koko vuoden 2021 ja siitä johtuen hyvinvointipalveluissa on jouduttu palkkaamaan määräaikaista lisätyövoimaa. Koronaepidemiasta johtuva palkallinen työpanos on vaihdellut kuukausittain vuoden 2021 aikana ja koko vuoden kumulatiivinen toteuma oli 95,5 htv (2020: 45,4 htv). Koronasta aiheutui ylimääräisiä henkilöstömenoja vuonna 2021 yhteensä 6,9 M€.

Työpanokseen sisältyi myös vakituisen henkilöstön työpanosta, jota kirjattu koronatunnisteille.

Vuoden 2021 joulukuun viimeisen päivän tilanteen mukaan hyvinvointipalveluissa oli henkilöstöä yhteensä

3641. Edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna henkilöstömäärä on lisääntynyt 49 henkilöllä (+1,4 %).

Hyvinvointilautakunta päätti perustaa 15.12.2020 sosiaalisen hyvinvoinnin -vastuualueelle lastensuojelupalvelut-palvelualueen 1.1.2021 alkaen. Vuoden 2021 alusta aiemmin Esperri Care oy:n omistuksessa ollut Kangasrouskun asumispalveluysikkö siirrettiin Oulun kaupungin hyvinvointipalveluiden omaan tuotantoon, jonka yhteydessä Kangasrouskun henkilöstö (13 henkilöä) siirtyi liikkeenluovutuksella hyvinvointipalveluiden palvelukseen.

Hyvinvointilautakunta teki kokouksessaan 22.6.2021 päätöksen lääkäripalveluiden palvelualueen lakkauttamisesta ja uuden avoterveydenhuollon palvelualueen perustamisesta 1.9.2021 alkaen. Samassa yhteydessä lautakunta päätti siirtää hyvinvointikeskuksissa toimivat apulaisylilääkärit ja terveyskeskuslääkärit sekä kuntoutuspalveluissa ja avoterveydenhuollon erityispalveluissa toimivat lääkärit avoterveydenhuollon palvelualueelle. Muutosten syynä oli tarve vahvistaa hyvinvointipalveluiden lääketieteellistä johtamista.

Vuoden 2021 aikana tehdyt henkilöstömuutokset lisäsivät hyvinvointipalveluiden henkilömäärää 90 henkilöllä verrattaessa vuoteen 2020.

Vuoden 2021 aikana hyvinvointipalveluiden palveluksesta poistui yhteensä 303 henkilöä, suurimpana syynä olivat irtisanoutumiset (201), joiden määrä on lisääntynyt selvästi edelliseen vuoteen verrattuna (+50 henkilöä, +33 %). Irtisanoutuneiden määrä on kasvanut vuodesta 2015 lähtien, mitä selittänee ainakin osaltaan hoitohenkilöstön parantuneet työmarkkinat ja -tilaisuudet, jossain määrin ehkä myös tyytymättömyys nykyiseen tehtävään. Vuonna 2021 uusia alkaneita työkyvyttömyyseläkkeitä oli ilahduttavan vähän. Työkyvyttömyyden vuoksi enenaikaiselle eläkkeelle siirtävistä on aiemmin peritty työnantajilta ns. Varhe-maksua. Vuonna 2019 Varhe-maksua ei enää ole peritty, sen sijaan on tullut työkyvyttömyyseläkemaksu. Vuoden 2021 hyvinvointipalveluiden työkyvyttömyyseläkemaksu oli noin 2,0 m€ (1,48 % palkkasummasta). Vuonna 2020 hyvinvointipalveluiden työkyvyttömyyseläkemaksu oli noin 1,43 m€ (1,09 % palkkasummasta).

Sairauspoissaoloja oli vuonna 2021 prosentuaalisesti hieman enemmän kuin vuonna 2020. Kumulatiivisesti tarkasteltuna sairauspoissaoloprosentti oli vuonna 2021 6,0 % kun se vuonna 2020 oli 5,9 %. Hyvinvointipalveluiden tavoitetasoksi on asetettu 5,1 %, joten strategista henkilöstötavoitetta ei siis tältä osin ole saavutettu.

Järjestäjän mukaan tarkasteltuna sairauspoissaolot olivat lisääntyneet ikäihmisten hyvinvoinnin vastuualueella. Terveyspalveluissa poissaolot olivat samalla tasolla ja sosiaalisen hyvinvoinnin vastuualueella selvästi pienemmät kuin vuonna 2020. Korona-pandemialla on oma vaikutuksensa myös henkilöstön sairauspoissaolojen kehitykseen.

Hyvinvointipalveluissa oli vuonna 2021 yhteensä 68 613 sairauspoissaolopäivää (omailmoitus ja lääkärin todistuksella). Edelliseen vuoteen verrattuna näiden poissaolopäivien määrä oli vähentynyt 1437 päivää (-2,1 %). Vähentyneiden poissaolopäivien laskennallinen arvo on noin 0,5 m€, kun käytetään yhden poissaolopäivän arvosta poistetaan sijaiskustannukset, niin pelkän palkallisen poissaolopäivän arvo on keskimäärin noin 145,00 €/pv. Vuonna 2021 sairauspoissaolopäiviä lisäsivät koronasta johtuvat yleisvaaralliset tartuntatauti-poissaolot (karanteeni ja eristys), joista kertyi yhteensä 4001 poissaolopäivää (vuonna 2020 749 poissaolopäivää). Näitä ei ole huomioitu omailmoitus- tai lääkärin määräämissä muissa poissaolopäivissä. Yhteenlasketuna "normaalit" sairauspoissaolopäivät ja koronasta johtuvat poissaolopäivät olivat 72 614 päivää (v. 2020 70 790 päivää).

Oulun kaupungin työterveyshuollon palveluntuottaja vaihtui 1.4.2021, jolloin työterveyshuolto siirtyi yrityskaupan myötä Pihlajalintaan. Koska vaihto tapahtui kesken vuotta, työterveyshuollosta ei ole mahdollista saada koko vuotta 2021 koskevia päteviä tilastoja henkilöstön työhyvinvoinnin tilasta eikä luotettavaa vertailua edellisen vuoden tilastoihin. Työterveyshuollon mukaan suurin poissaoloja aiheuttava tautiryhmä oli vuonna 2021 mielenterveyden- ja käyttäytymisen häiriöt ja toiseksi suurin ryhmä oli tuki- ja liikuntaelinsairaudet. Kolmanneksi eniten sairauspoissaoloja aiheuttivat erilaisista vammoista johtuvat poissaolot.

Vuoden 2021 aikana hyvinvointipalveluissa toteutui yhteensä 7250 ammatillista lisä- ja täydennyskoulutuspäivää. Se on huomattavasti enemmän kuin edellisenä vuotena (5313, +36 %). Suositusten mukaan tavoitteena on vähintään 3 koulutuspäivää/työntekijä/vuosi. Vuonna 2021 koulutuspäiviä toteutui 2,30 päivää/työntekijä, mikä on selvästi enemmän kuin edellisenä vuonna (1,72/tt), mutta vähemmän kuin ennen pandemian alkua 2019 (2,46/tt). Koulutusmenot kasvoivat edelliseen vuoteen 2020 verrattuna (+77 993 €, +22%). Koulutusmenot jäivät huomattavasti pienemmiksi kuin vuonna 2019 (-196 767 €, -45%). Tähän on vaikuttanut pandemiatilanteen jatkuessa siirtyminen huomattavissa määrin etäkoulutuksiin ja webinaareihin.

Henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämistä on vuoden 2021 aikana jatkettu mm. työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan kirjattujen asioiden toteuttamisella, Oulun kaupungin henkilöstöohjelman toteuttamisen avulla sekä vuoden 2020 Kunta10-kyselyn perusteella sovittujen toimenpiteiden toteuttamisen kautta. Korona-pandemia on valitettavasti jossain määrin asettanut haasteita työhyvinvoinnin kehittämistoimenpiteiden toteuttamiselle. Vuoden 2020 Kunta10 tutkimuksen perusteella hyvinvointipalveluissa on kirjattu 147 kehittämiskohdetta, joista 90 (61%) on tähän mennessä toteutunut. Vuoden 2018 kyselyn perusteella kirjattiin 177 kehittämiskohdetta, joista 92 (52%) toteutui.

Onnistunut esimiestyö on henkilöstön hyvinvoinnin mahdollistamisessa ensiarvoisen tärkeää. Esimiestyön rooli ja merkitys on noussut vuoden 2021 aikana entistä enemmän keskiöön, minkä vuoksi esimiesten osamisen ja työhyvinvoinnin kehittämiseen on panostettu myös vuoden 2021 aikana. Työterveyshuolto toteutti palveluesimiesten ja -päälliköiden työpaikkaselvityksen, jonka perusteella on suunniteltu kehittämistoimenpiteitä.

Vuonna 2021 jatkettiin 2015 käynnistynyttä ikäihmisten ympärivuorokautisen hoidon henkilöstölle suunnattua työhyvinvointihanketta, jossa tavoitteena on mm. työn kuormittavuuden väheneminen, työn parempi hallinta sekä työ- ja työmatkatapaturmien väheneminen. Vuonna 2021 käynnistettiin Keva-osarahoitteinen työelämän kehittämishanke Itseohjautuvuuden ja valmentavan johtamisen kehittämiseksi. Hankkeessa on mukana kotihoidon ja suun terveydenhuollon yhteensä 9 tiimiä. Hanke toteutuu vuosien 2021 ja 2022 aikana, hankkeen loppuraportti valmistuu keväällä 2022.

Vuoden 2021 lopussa tehtiin päätös hoiva-avustajien ja lähihoitajien oppisopimuskoulutuksen käynnistämistä yhtenä ratkaisuyrityksenä yhä pahenevaan hoitohenkilöstön saatavuuteen. Käytännössä oppisopimuskoulutukset käynnistyvät alkuvuodesta 2022. Lisähenkilöstön kouluttaminen jakamaan arjen työkuormaa lisää luonnollisesti myös henkilöstön jaksamista ja hyvinvointia.

Vuonna 2021 hyvinvointipalveluihin perustettiin uusi työhyvinvointijohtamisen koordinaatioryhmä, jonka tehtävänä on mm. seurata henkilöstön hyvinvoinnin kehittymistä ja tehdä johdolle esityksiä hyvinvointia parantavista toimenpiteistä.

Arvio tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta

Ikäihmisten määrän ja palvelutarpeen kasvu on pyritty huomioimaan vuoden 2022 talousarviossa, mutta vuotta 2021 pienemmin asukaskohtaisin kustannuksin strategisten tavoitteiden mukaisesti. Vuonna 2021 yli 75-vuotiaiden määrä kasvoi 830 henkilöllä ja kokonaiskustannukset kasvoivat edellisvuodesta 14,2 M€, 7,3 % (vuonna 2020 kustannukset kasvoivat 10,0 M€, 5,4 %). Kun koronakustannukset eliminoidaan laskennallisesti vuosilta 2020 ja 2021, ketjun kokonaismenot kasvoivat n. 12,2 M€ ja asukaskohtaiset menot kasvoivat n. 0,5 %. Koronakustannusten toteuma on arvio, koska koronan osuutta ketjun kustannuksista ei saa tarkkaan erotella. Yli 75-vuotiaiden määrän arvioidaan kasvavan vuonna 2022 noin 950.

Vanhuspalvelulain mukainen henkilöstömitoituksen nosto lisää kustannuksia vuonna 2022 arviolta n. 1,7 M€. Henkilöstömitoituksesta aiheutuvat lisäkustannukset on sisällytetty vuoden 2022 talousarvioon. Suuri haaste mitoituksen toteutumisessa on henkilökunnan saatavuus.

Lasten ja nuorten raskaiden palvelujen tarve kasvoi vuonna 2021 edelleen voimakkaasti. Tavoitteena oli, että asukaskohtaisten kustannusten kasvu puolittuu vuodesta 2021, mutta tavoitteeseen ei päästy, kustannukset kasvoivat 4,4 M€, 8,2 %. On riski, että voimakas menokasvu jatkuu vuonna 2022.

Uusi asiakasmaksulaki tuli voimaan 1.7.2021. Lakimuutoksen myötä asiakasmaksutulot kasvavat, mutta muutos lisää toisaalta myös muiden palvelujen ostoja (esim. ateriat), joita ei voida periä erikseen asiakkailta. Maksuttomien palvelujen laajennus ja maksukattoon tulevat muutokset astuvat voimaan vuoden 2022. Arvio asiakasmaksulain muutoksen nettovaikutuksista on 1,6 M€ vuonna 2022 ja se on sisällytetty talousarvioon.

Koronapandemian aiheuttamat kustannukset ja asiakasmaksulain muutos 1.7.2021 alkaen nostivat ikäihmisten, 65-74 -vuotiaiden ja yli 75-vuotiaiden hoito- ja palveluketjujen kustannuksia vuonna 2021. Asiakasmaksulain muutoksen vaikutus kokovuotisena lisää kustannuksia edelleen vuonna 2022. Somaattisen erikoissairaanhoidon kustannuskasvu oli etenkin 65-74 -vuotiaiden hoito- ja palveluketjussa maltillinen vuonna 2021, mutta koronapandemiasta aiheutunut hoitovelka voi alkaa näkymään menojen kasvuna erityisesti tässä ikäryhmässä jo vuonna 2022.

Mielenterveyspalveluissa palveluntarve ja kysyntä on kasvava, joten resurssien kohdentaminen tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti korostuu tulevan vuoden aikana entisestään. Mielenterveyspalveluja kehitetään ja toimintaa seurataan tarkasti sekä kustannusten että toiminnan tunnuslukujen kautta. Henkilöstön saatavuus ja vaihtuvuus asettavat myös haasteita hoitosuhteen jatkuvuudelle, jota on osin pyritty ratkaisemaan kilpailutettuja ostopalveluja hyödyntämällä.

Haasteet henkilöstön saatavuudessa aiheuttavat riskiä toiminnan tehokkuudelle, esim. kaupunginsairaalassa. Mikäli henkilöstön vaihtuvuus jatkuu korkeana ja saatavuus pysyy vaikeana, potilaita joudutaan ohjaamaan jatkohoitoon muiden kuntien vuodeosastolle sekä ostopalveluihin, ja siirtoviivemaksuja sekä ylimääräisiä kuljetuskustannuksia toteutuu jatkossakin. Tilat eivät ole tehokkaassa käytössä, jos osastoja ja sairaansijoja joudutaan pitämään suljettuna.

Erikoissairaanhoidon menokasvu oli vuonna 2021 oletettua maltillisempaa. Sairaanhoidopiirissä varauduttiin ja keskityttiin koronan hoitamiseen ja elektiivistä (ei-kii-reellistä) hoitoa siirrettiin myöhempään ajankohtaan. Tämän hoitovelan purkaminen alkaneen pikkuhiljaa, hoitojonossa oli 31.12.2021 n. 4 300 oululaista (31.12.2020: n. 3 300). Hyvinvointipalvelujen vuoden 2022 käyttösuunnitelmaan erikoissairaanhoidon määrärahaan on varattu 280,15 M€, missä on n. 11 M€, 4 %:n, kasvu vuoden 2021 tilinpäätökseen verrattuna. Jos hoitovelkaa päästään purkamaan, voi määrärahan riittävydessä olla riskiä.

Hyvinvointipalvelujen henkilöstömenoissa ei ole varauduttu mahdollisiin tuleviin sopimuskorotuksiin kaupungin yhteisen linjan mukaisesti.

Vuoden 2022 talousarvio ja käyttösuunnitelma on laadittu ohjeiden mukaan siten, että koronan mahdollista jatkumista ei ole huomioitu. Jo nyt on nähtävissä, että korona vaikuttaa myös vuoden 2022 toimintaan ja talouteen. Valtio on luvannut korvata koronasta aiheutuneet kustannukset vuosina 2021-2023.

Hyvinvointipalvelujen vuoden 2022 talousarviossa on kokonaisuudessaan n. 34,5 M€:n, 5,1 %, menokasvuvaara vuoteen 2021 verrattuna, josta on pyritty eliminoidaan koronasta aiheutuvat kustannukset ja koronatuki. Asukaskohtaiset menot voivat kasvaa n. 4 %. Vuodet eivät ole kuitenkaan täysin vertailukelpoisia, joten luotettavaa vertailua vuosien välille ei voi tehdä. Koronapandemian vuoksi syntyyneen hoitovelkaa, jonka purkaminen voi aiheuttaa huomattavaa kustannusten kasvua eri palveluissa. Talousarviossa ei ole voitu varautua mahdollisen hoitovelan kustannuksiin.

7.1.6 Sivistys- ja kulttuurilautakunta

Toimialan olennaiset tapahtumat

Kesällä 2021 Oulussa oli aihetta juhlaan: Oulu valittiin Euroopan kulttuuripääkaupungiksi vuodelle 2026. Hanketta valmisteltiin useita vuosia. Kulttuuripääkaupunkivuotta toteuttamaan perustettiin erillinen säätiö, joka tekee tiivistä yhteistyötä kaupungin toimijoiden kanssa.

Vuosi 2021 jää historiaan toisena peräkkäisenä vuotena, jolloin koronapandemia vaikutti suuresti oululaisten elämään ja mahdollisuuksiin toimia. Tiloja jouduttiin edelleen sulkemaan ja kävijämääriä rajoittamaan pandemian eri vaiheiden aikana. Tämä vaikutti kävijämääriin alentavasti ja samalla tulojen kertymään. Toisaalta myös menoja syntyi vähemmän kuin normaalisti.

Koronatilanteesta huolimatta sivistys- ja kulttuuripalvelut saavutti hyvin toiminnalliset tavoitteet. Määrällisiä tavoitteita ei sen sijaan kaikilta osin saavutettu johtuen tilojen sulkemisista tai kapasiteetin rajoituksista, vaikka lähes kaikissa kulttuurilaitoksissa kävijämäärät kasvoivat edellisestä vuodesta. Vuoden aikana jatkuivat merkittävät ulkoilun, ulkoliikunnan ja luonnossa liikkumisen suosio. Taidemuseossa rikottiin kaikkien aikojen yhden näyttelyn ennätysyleisö, kun Super Natural näyttelyssä vieraili 24 300 asiakasta.

Sivistys- ja kulttuuripalveluissa tehtiin vuoden aikana päätökset osallistua toiminnanohjausjärjestelmien yhteiskehittämiseen muiden suurten kaupunkien kanssa niin varhaiskasvatuksessa (eVaka) kuin perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa (DigiOne).

Sivistys- ja kulttuuripalvelut alitti budjetin noin 6 miljoonalla eurolla. Alitus syntyy pääasiassa koronaepidemian vaikutuksista ja tehdyistä toimenpiteistä säästöjen saamiseksi. Valtio on myöntänyt koronaan liittyen avustuksia myyntitulojen menetyksiin kulttuuripalveluihin ja kansalaisopistopalveluihin sekä avustanut opetusta ja varhaiskasvatusta poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi.

Varhaiskasvatustilaksi tiukennettiin päiväkotitoiminnan mitoituksen poikkeamiseen liittyvää säännöstä. Tämän vuoksi varhaiskasvatuksen kiertävien työntekijöiden määrää lisättiin loppuvuodesta 26 henkilöllä. Perusopetuksen oppilasmäärän kasvu siirtyi alakouluikäisistä yläkouluikäisiin. Tulevien vuosien aikana perusopetuksen oppilasmäärä tulee vähenemään. Tehostettu nuorisotyö kehitti toimintaansa Oulun kaupungissa. Digitaalisessa nuorisotyössä pelitilatoimintaa kehitettiin yhdessä nuorten, ohjaajien ja kolmansien toimijoiden kanssa.

Lukiolain uudistamisen myötä julkaistujen uusien opetussuunnitelman perusteiden pohjalta on laadittu Oulun kaupungin lukioiden opetussuunnitelma. Opetussuunnitelma otettiin käyttöön lukuvuoden alkaessa. Eduskunta päätti uudesta oppivelvollisuuslaista joulukuussa 2020. Lakimuutos toi mukanaan opiskelijoille maksuttoman oppimateriaalin lukiokoulutukseen ja konservatorion ammatilliseen koulutukseen.

Kulttuuripalveluja toteuttivat ympäri Oulua niin omat kulttuurilaitokset kuin kulttuurin sopimus Kumppanit ja kulttuuriavustusten saajat. Vaikka korona asetti useita rajoituksia yleisötapahtumille, vuoden aikana pystyttiin siirtämään paljon kulttuuritoimintaa digitaalisille alustoille.

Liikuntapalvelut toteutti edelleen kuntalaisten liikuntaan aktivointia, liikunnanohjausta, liikuntaneuvontaa, erityisliikunnan ohjausta, vesiliikunnan ohjausta, terveyskuntomittauksia sekä laadukasta uinninopetusta koronan sallimin reunaehdoin. Tilojen sulkua ja rajoitettu käyttö vaikutti merkittävästi liikuntapalvelujen heikentyneeseen tulokertymään vuonna 2021.

Vuonna 2021 jatkettiin edelleen talouden ulkoiseen arviointiin perustuvan talouden sopeuttamisohjelman toimenpiteiden toteuttamista.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkistrategiaa toimeenpanevien sitovien tavoitteiden raportointi on esitetty kappaleessa 6.

Oulun kaupunkistrategian visioksi on asetettu Valovoimainen Oulu, joka rakentuu arvoille rohkeus, reiluus ja vastuullisuus. Vision saavuttamiseksi kaupunkikonserni on määritellyt seuraavat yhteiset strategiset painopistealueet:

1. Elinvoimainen Oulu kasvaa ja kansainvälistyy
2. Vetovoimainen Oulu on pohjoisen luonnon ja kulttuurin kaupunki
3. Pitovoimainen Oulu on hyväntuulinen korkean osaamisen kaupunki.

Sivistys- ja kulttuuripalveluiden rooli ja tehtävä alueen kuntalaisten hyvinvoinnin mahdollistajana on kirjattu vahvasti kaupunkistrategiaan ja yksityiskohtaisemmin

kaupunkistrategiaa konkretisoiviin toteuttamishjelmiin. Sivistysohjelmassa sivistys- ja kulttuuripalvelut asemoituu toimialaksi, jossa sivistys rakentaa valovoimaista Oulua – Sivistys rakentaa Oulua.

Sivistysohjelmassa toimialalle on määritelty seuraavat strategiset painopisteet ja vastuualueiden konkreettiset toimenpiteet näiden painopisteiden toteuttamiseksi:

1. Hyvinvointi ja osallisuus
2. Digitalisaatio
3. Kansainvälisyys
4. Kestävä tulevaisuus.

Toimintakertomuksen sivistys- ja kulttuurilautakunnalle esitettävässä vastuualueiden osiossa on otettu kantaa sivistysohjelman konkreettisten tavoitteiden toteutumiseen. Vuoden aikana sivistys- ja kulttuuripalveluiden kehittämistyötä ovat ohjanneet strategiasta johdetut toimenpideohjelmat, joista keskeisimpänä sivistysohjelma.

Kehittämistyötä on tehty verkostoissa tiiviissä yhteistyössä hyvinvointipalveluiden, Business Oulun sekä yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden kanssa. Lisäksi kulttuuripääkaupunki-status 2026, kulttuurihyvinvointisuunnitelma, uuden kaupunkistrategian ja laajan hyvinvointikertomuksen valmistelu sekä osaamiskeskusvalmistelut ohjasivat merkittävästi vuoden 2021 toimintaa ja sen painopisteitä.

STEAM

Vuoden 2021 aikana STEAM-toiminta on laajentunut perusopetuksen lisäksi varhaiskasvatukseen ja lukiokoulutukseen. STEAM in Oulu on tehnyt tiivistä yhteistyötä paikallisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti. Yliopisto-yhteistyöllä vahvistettiin osaamista ja tiedekasvatusta, yritys-yhteistyöllä mahdollistettiin kokeiluja ja kansainvälisellä yhteistyöllä luotiin STEAMin eurooppalaista asiantuntijaverkoston.

STEAM-opinpolun kuvausta varhaiskasvatuksesta, perusopetuksesta ja lukiosta on kehitetty yhteistyössä siten, että opinpolku muodostaa oppilaalle ehyen oppimispolun. Tästä hyvänä esimerkkinä on Laanilan Kampus. Palvelumuotoilun ja markkinoinnin keinoin STEAMiin luotiin toimintamallikuvaus ja visio kohti Euroopan kulttuuripääkaupunkivuotta 2026.

Kestävä tulevaisuus - KesTu

Vuosi 2021 oli kestävän tulevaisuuden teemojen edistämässä vahvan toiminnan vuosi. Oulun Agenda 2030 -tavoitteita edistettiin varhaiskasvatussuunnitelman Agenda-materiaaliksi, joka on uraauurtavaa työtä valtakunnallisesti. Toukokuussa 2021 järjestettiin yhdistetty

Toivon Agenda 2030 ja Luetaan-tapahtuma, joka kokosi parhaimmilla yli 15 000 osallistujaa yhtäaikaisesti.

30. marraskuuta Oulussa järjestettiin kansainvälinen Eurooppa olemme me -huipputapahtuma, jossa nuoret pohtivat Euroopan tulevaisuutta. Tapahtuman teemoina olivat mm. ympäristö- ja ilmastokysymykset. Varhaiskasvatuksen uusi Luontokoto ja Luontokoulu perinteisenä toimijana tekivät vahvaa luontokasvatustyötä alueellamme; Luontokodon pedagogiikassa on huomioitu myös STEAM.

Vihreälippu-päiväkoteja oli Oulussa 38 ja kouluja 12. Oululainen kestävän kehityksen polkupäivitys aloitettiin syksyllä 2021, ja isoiksi teemoiksi on valittu luontokasvatus, kiertotalous ja ilmasto-osaaminen. Ouluun valmistui myös kestävän kansainvälisyyden käsikirja, jota esiteltiin valtakunnallisesti useassa eri foorumissa.

Ilmastolukiot-hanke työstää yhdessä pilottilukioiden kanssa tiekarttoja koulujen ilmastoneutraaliuteen. Lukioille valmistui Koulun korjausopas taustamateriaaleineen, ja maailman ensimmäinen koulujen hiililaskuri valmistuu keväällä 2022.

Digitaalinen Oulu -toimenpiteet etenivät suunnitellussa aikataulussa, ja toimialalla otettiin käyttöön uusia digitaalisia toimintamalleja ja palveluja. Näistä esimerkkeinä nuorisopalvelujen toiminnanohjausjärjestelmä, kulttuuripalvelujen avustusten sähköinen haku eAsiointiin, Timmi- tilanvarausjärjestelmän mobiilikäytön mahdollistaminen sekä Luupin kokoelman hallintajärjestelmä. Lisäksi sivistys- ja kulttuuripalvelut on mukana kansallisissa eVaka- ja DigiOne-hankkeissa.

UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -kehittämistyötä jatkettiin aktiivisesti sivistys- ja kulttuuripalveluiden koordinoimana.

Oulun kaupungin kansallinen ja kansainvälinen näkyvyys vahvistui entisestään vuoden 2021 aikana. Tiivistä yhteistyötä on jatkettu alueellisesti Oulun yliopiston, Aluehallintoviraston ja Pohjois-Pohjanmaan liiton kanssa. Kansainvälistä vaikuttamis- ja kehittämistyötä on jatkettu koronasta huolimatta useissa eri verkostoissa.

Kansainvälisyydessä on keskitytty henkilöstön, lasten ja nuorten kansainvälisyysvalmiuksien vahvistamiseen kotikansainvälisyyden kautta. Henkilöstölle on järjestetty koulutuksia kieli- ja kulttuuritietoisuudesta. Lisäksi vuonna 2021 valmistuivat Opetushallituksen tuella raketit **Oulusta Maailmalle** -sivut, joille on kerätty kotikansainvälisyyden hyviä käytänteitä. Lisäksi henkilöstölle on tarjottu tukea Erasmus+- ja Norplus-hankkeiden hakuprosesseihin sekä hankkeiden koordinointiin.

Talouden toteutuma 1.1. – 31.12.2021

Sivistys- ja kulttuuripalvelut on toimintakatteeltaan valtuustoon sitova. Toimintakatteen toteutuma vuonna 2021 oli 460,8 M€, joka on 6,2 M€ (1,3 %) pienempi kuin muutettu talousarvio. Vuosi 2021, kuten vuosi 2020 oli hyvin poikkeuksellinen ja muutetun talousarvion alitukseen vaikuttaa merkittävästi koronaepidemian vaikutukset toimintaan. Koronapandemia siirsi kustannuksia tulevaisuuteen mm. viivästyneiden hankintojen ja rekrytointihaasteiden vuoksi. Koronapandemia aiheuttamat sulut vähensivät myynti- ja tilavuokratuloja sekä asiakkaisiin liittyviä kustannuksia erityisesti liikunta- ja kulttuuripalveluissa. Sivistys- ja kulttuuripalveluissa tehtiin talousarvion mukaisia toimenpiteitä säästöjen saamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt koronapandemiaan liittyen avustuksia myyntitulojen menetyksiin kulttuuripalveluihin ja Oulu-opistolle. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt laajan avustuspaketin varhaiskasvatukseen, esiopetukseen ja perusopetukseen poikkeusoloista johtuvien oppimiseröjen vaikutuksen tasoittamiseen vuosille 2020–2022. Vuoden 2021 korona-avustukset ovat 2,7 miljoonaa euroa. Vuosille 2020–2022 myönnettyt korona-avustukset ovat yhteensä 4 miljoonaa euroa.

Toimintatuotot ylittävät talousarvion 0,3 M€ (1 %). Tulojen vähentymistä ovat aiheuttaneet koronaepidemiaan liittyvät liikunta- ja kulttuuripalveluiden sekä lukion ja vapaan sivistystyön myynti- ja vuokratuottojen aleneminen. Valtion myöntämien korona-avustuksien vaikutus vuoteen 2021 on 2,7 miljoonaa euroa. Varhaiskasvatuksen avustustulot ylittävät talousarvion 0,8 miljoonaa euroa, koska Oulun kaupunki on saanut avustusta viisivuotiaiden maksuttomuuskokeiluun ja kaksivuotiseen esiopetuskokeiluun.

Toimintamenot alittavat talousarvion 6 M€ (1,3 %). Henkilöstömenot ovat 1,2 milj. euroa (0,5 %) alle talousarvion, johon vaikuttivat rekrytointihaasteet varhaiskasvatuksessa, nuorisopalveluissa ja psykologi- ja kuraattoripalveluissa. Kaupunginhallitus asetti henkilöstökulusäästötavoitteen, jonka vaikutus sivistys- ja kulttuuripalveluihin oli 2,4 milj. euroa. Tästä tavoitteesta puolet kohdistettiin henkilöstömenojen

säästötavoitteeksi ja se toteutui mm. lomarahojen vaihdon, tehtäväkuvien ja rekrytointien tarkastelun ja tehostetun toiminnan avulla.

Palvelujen ostot ovat 1,3 milj. euroa alle talousarvion erityisesti koronaepidemiasta johtuvien vähentyneiden palveluostojen vuoksi. Palvelusetelimenojen kasvuun (ylitys 0,94 milj. euroa) vaikuttavat 1.8.2021 tehty varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutoksesta johtuva kompensatio ja yksityisissä päiväkodeissa olevien alle 3-vuotiaita lapsia arvioitua suurempi määrä. Palvelujen ostot vähenivät koronasulkujen myötä erityisesti liikunta- ja kulttuuripalveluissa. Lisäksi ICT-palvelujen ostot ovat olleet 1,1 milj. euroa arvioitua pienemmät koronavaikutusten myötä.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat alittaa talousarvion 0,5 miljoonaa (3,4 %) euroa, mihin vaikuttavat mm. säästyneet energiakulut palvelutilojen kiinniolon aikana sekä säästyneet tarvikkehankinnat koronan myötä muuttuneiden toimintatapojen myötä. Samanaikaisesti korona on lisännyt kustannuksia 0,8 milj. euroa koronaan liittyvien suojautumisvälinehankintojen myötä.

Avustukset alittavat talousarvion 1,7 milj. (12,7 %) euroa. Yhden miljoonan euron alitus syntyy arvioitua pienemmästä varhaiskasvatuksen kotihoidontuesta. Yksityisen liikuntapaikkarakentamisen investointiavustus toteutui 0,7 milj. euroa arvioitua pienempänä siirtyneiden rakenushankkeiden myötä.

Tilavuokrat toteutuivat arvioitun 87 miljoonan euron mukaisesti. ICT-laitteiden vuokrat toteutuivat 1,3 miljoonaa euroa (27 %) pienempinä lähinnä koronaepidemian aiheuttamien laitehankintojen viivästyneiden vuoksi.

Talousarviovuoden aikana on tehty talousarvion muutoksia liittyen ulkopuolisella rahoituksella toimivaan hanke- ja projektitoimintaan, mikä on lisännyt tuloja 1,9 milj. euroa ja menoja 2 milj. euroa, kasvattaen toimintakatetta 0,7 milj. euroa. Lisäksi alkusyksystä arvioitiin sivistys- ja kulttuuripalveluiden toimintakatteen ylittävän talousarvion 2,3 milj. euroa, joka ei toteutunut. Alkusyksystä tehdyssä ylitysarviossa ei osattu ennustaa koronapandemian vaikutusta loppuvuoden hankintoihin, palvelujen ostoihin ja rekrytointeihin.

SIVISTYS- JA KULTTUURI-LAUTAKUNTA 1 000 €	TA2021	TA-MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	TOTEUMA-% 2021	TP2020
Toimintatuotot	27 629	4 014	31 643	31 973	330	101	25 966
Toimintakulut	-492 252	-6 433	-498 685	-492 817	5 867	99	-461 195
Toimintakate	-464 623	-2 419	-467 042	-460 844	6 197	99	-435 229

Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

SIVISTYS- JA KULTTUURILAUTAKUNTA 1 000 €	TA2021	TA-MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN	TOTEUMA-% 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	7 173	87	7 260	6 823	-438	94
Maksutuotot	10 025	1 370	11 395	11 008	-387	97
Tuet ja avustukset	7 208	2 857	10 065	11 642	1 577	116
Tilavuokratuotot	1 211	-300	911	611	-300	67
Muut vuokratuotot	1 430	0	1 430	976	-454	68
Muut toimintatuotot	581	0	581	912	331	157
Toimintatuotot yhteensä	27 629	4 014	31 643	31 973	330	101
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-256 992	-3 477	-260 469	-259 237	1 232	100
Palkat ja palkkiot	-209 600	-3 015	-212 615	-210 480	2 136	99
Henkilöstösivukulut	-47 392	-462	-47 854	-48 757	-903	102
Palvelujen ostot	-112 861	-2 645	-115 505	-114 241	1 264	99
Asiakaspalvelujen ostot	-14 620	-583	-15 203	-16 304	-1 102	107
Palvelusetelit	-27 120	0	-27 120	-28 062	-942	103
Muut palvelujen ostot	-71 121	-2 062	-73 182	-69 875	3 307	95
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 745	-282	-15 026	-14 519	508	97
Avustukset	-14 061	0	-14 061	-12 278	1 783	87
Muut avustukset	-14 061	0	-14 061	-12 278	1 783	87
Tilavuokrakulut	-87 341	-5	-87 346	-87 449	-103	100
Muut vuokrakulut	-5 655	-24	-5 679	-4 539	1 141	80
Muut toimintakulut	-596	-1	-597	-555	42	93
Toimintakulut yhteensä	-492 252	-6 433	-498 685	-492 817	5 867	99
TOIMINTAKATE	-464 623	-2 419	-467 042	-460 844	6 197	99

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

SIVISTYS- JA KULTTUURILAUTAKUNTA HENKILÖSTÖRAPORTTI	TA2021	TAM2021	TP2021	EROTUS TP2021 -TAM2021	TP2020	TP2019
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ						
Vakinaiset	-	-	4 484	-	4 337	4 114
Tilapäiset	-	-	1 364	-	1 462	1 630
Yhteensä	-	-	5 848	-	5 799	5 744
Poistuma ja organisatoriset muutokset						
Poistuma (eläke- ja muu poistuma)	-	-	292	-	223	182
Organisatoriset muutokset	-	-	73	-	0	1
Yhteensä	-	-	365	-	223	183
HTV (palkallinen työpanos)						
Vakinaiset ja tilapäiset	5 083	5 088	5 123	35	5 000	4 987
SAIRAUSSPOISSAOLOPROSENTTI						
Kokonaissairauspoissaoloprosentti	-	-	4,4	-	4,1	4,0
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€						
Palkat ja palkkiot	-209 600	-212 615	-210 485	2 131	-200 681	-195 597
Eläkekulut	-39 524	-39 904	-39 951	-47	-37 764	-37 690
Muut henkilösivukulut	-7 869	-7 950	-8 806	-856	-7 595	-6 966
Yhteensä	-256 992	-260 469	-259 242	1 227	-246 040	-240 253

Henkilöstömäärä: Yhteensä luku sisältää vakinaiset ja tilapäiset työntekijät ja viranhaltijat, joiden palvelusuhde on ollut voimassa 31.12.2021. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Poistuma: sisältää eläkepoistuman sekä muun lähtövaihtuvuuden. Poistuma ei sisällä määräaikaisen palvelusuhteen päättymistä eikä uudelleensijoitettuja henkilöitä. Luku ei sisällä myöskään työntekijöitä ja viranhaltijoita, jotka ovat siirtyneet toiseen palvelusuhteeseen kunnan sisällä. Organisatoriset muutokset (kuten ulkoistamisen vaikutus henkilöstön lähtövaihtuvuuteen) eivät sisälly poistumalukuun, vaan ne on esitetty erikseen Organisatoriset muutokset -rivillä.

Palkallinen työpanos (HTV): Palkallisesta työpanoksesta on poistettu palkattomat poissaolojaksot. Luku esitetään kokonaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Kokonaissairauspoissaoloprosentti: Kokonaissairauspoissaoloprosentilla tarkoitetaan toteutuneiden sairauspoissaolojen (sisältää palkalliset ja palkattomat) osuutta prosentteina käytettävissä olleesta kokonaistyöpanosmäärästä. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Henkilöstökustannukset: henkilöstökustannukset sisältävät kaikki maksetut palkat, palkkiot, eläke- ja henkilösivukulut lukuun ottamatta työllistettyjä.

Sivistys- ja kulttuuripalveluiden vuoden viimeisen päivän (31.12.2021) mukainen henkilöstömäärä on 49 henkilöä suurempi kuin vuonna 2020. Henkilöstömäärälle ei ole asetettu talousarviolukua, sillä se on yhden päivän poikkileikkauskuva henkilöstömäärästä ja sen rakenteesta. Määräaikaisten työntekijöiden osuus kokonaishenkilöstömäärästä on 23 % ja se on pienentynyt 2 prosenttiyksikköä verrattuna vuoden 2020 vastaavaan ajankohtaan. Sivistys- ja kulttuuripalveluissa on johdonmukaisesti tarkasteltu määräaikaista palvelussuhteita ja tämän tarkastelun pohjalta on mm. vakinaistettu merkittävä määrä koulunkäynninohjaajia ja perustettu sijaispooli vastaamaan sijaistarpeisiin.

Sivistys- ja kulttuuripalveluiden poistumaluku on kasvanut 69 henkilöllä vuonna 2021. Lisääntyneen lähtövaihtuvuuden suurimpana syynä on henkilöstön irtisanoutumisen kasvu (55 henkilöä enemmän irtisanoutunut kuin vuonna 2020). Irtisanoutumisiin on todennäköisesti vaikuttanut mm. työ- ja virkavapaalinjausten tiukennukset ja kasvanut kilpailu henkilöstöstä. Organisatorisia muutoksia tapahtui vuoden 2021 alussa, kun 73 koulusihteerä siirtyi liikkeenluovutuksen kautta Monetra Oy:n palvelukseen.

Palkallinen työpanos

Palkallinen työpanos (HTV) ylittää muutetun talousarvion palkallisen työpanoksen tavoitteen 35 henkilötyövuodella vuonna 2021. Palkallisen työpanoksen ylitys suhteessa muutettuun talousarvioon kohdistuu perusopetukseen (+ 26 htv) ja hankkeisiin (+ 51 htv). Ylitystä selittää lasten lisääntynyt tuen tarve sekä ulkopuolisella rahoituksella toimivat hankkeet. Ulkopuolinen rahoitus on lisääntynyt erityisesti koulujen ja päiväkotien lapsiin ja nuoriin kohdistuvaan tukeen. Merkittävimmät palkallisen työpanoksen alitukset kohdistuvat varhaiskasvatus- ja asiantuntijapalveluihin. Varhaiskasvatuspalveluiden (- 13 htv) ja asiantuntijapalveluiden (- 15 htv) alitukset selittyvät henkilöstön rekrytointihaasteilla varhaiskasvattajien sekä koulupsykologien ja -kuraattorien osalta.

Sivistys- ja kulttuuripalveluiden henkilötyövuosista hankkeisiin kohdistuu yhteensä 175 henkilötyövuotta. Suurimmat henkilötyövuodet muodostuvat koulutuksellisen tasa-arvon hankkeista perusopetuksen KOTA7 ja varhaiskasvatuksen Yhdessä HOP! -hankkeista, perusopetuksen, lukion ja varhaiskasvatuksen korona-avustuksista oppimiseröjen kaventamiseksi ja työpajojen valtionavustuksesta. Hankkeiden yleisimmät tehtävännimikkeet ovat tuntiopettaja, varhaiskasvatuksen opettaja, koulunkäynninohjaaja, projektityöntekijä, projekti-koordinaattori sekä varhaiskasvatuksen erityisopettaja.

Henkilöstökustannukset

Henkilöstökustannusten palkat ja palkkiot alittavat noin 2,1 M€ vuoden 2021 muutetun talousarvion. Vuodelle 2021 kohdistui 2,4 M€ säästövelvoite henkilöstökustannuksiin. Talouden tasapainotusohjelman mukaisesti henkilöstöä kannustettiin sopimaan esimerkiksi lomarahavapaista, joiden avulla saavutettiin noin 0,8 M€:n säästö. Saavutettujen säästöjen ohella henkilöstökustannukset alittivat muutetun talousarvion. Tämä selittyy henkilöstön (erityisesti psykologit ja kuraattorit) ja sijaisten (erityisesti varhaiskasvatuksen vastuualue) saatavuuden haasteilla.

Toteutuneet henkilöstökustannukset sisälsivät vuoden 2021 työehtosopimusten mukaiset yleiskorotukset ja järjestelyvaraerät 1.4.2021 alkaen. Yleiskorotuksen suuruus oli KVTES:ssä 1,0 prosenttia ja OVTES:n osalta pääsääntöisesti 0,72–0,75 prosenttia. Lisäksi kaikilla sopimusaloilla käytettiin paikallista järjestelyerää, joka oli suuruudeltaan 0,8 % sopimusalan palkkasummasta.

Sairauspoissaolot

Sairauspoissaoloprosentin tavoitteena vuonna 2021 on ollut sen pienentyminen vuoden 2020 lukuun verrattuna. Kokonaissairauspoissaoloprosentti on kuitenkin kasvanut 0,3 prosenttiyksikköä verrattuna vuoden 2020 lukuun.

Sairauspoissaoloprosentin kasvua selittää osittain se, että koronasta johtuvien linjausten mukaan sairauspoissaolo haetaan matalammalla kynnyksellä kuin aikaisemmin. Mielenveysperusteiset sekä pitkät sairauspoissaolot ovat myös kasvaneet sivistys- ja kulttuuripalveluissa.

Arvio tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta

Oulun merkittävimpiä vahvuuksia ovat edelleen nuori väestörakenne, osaaminen ja korkea koulutustaso. Vuonna 2021 väestö kasvoi noin 2200 henkilöllä. Vuonna 2021 syntyneiden määrä jatkoi vuonna 2020 alkanutta kasvua noin 70 lapsella. Varhaiskasvatusikäisten lasten määrä laski vuonna 2021 edellisvuoteen verrattuna 307 lapsella. Varhaiskasvatusikäisten lasten määrän arvioidaan edelleen laskevan, mutta lasku on hidastunut aiemmista vuosista. Kouluikäisistä alakouluikäisten määrä laskee, mutta yläkouluikäisten määrä kasvaa. Perusopetusikäisten 7–15-vuotiaiden määrä on kääntynyt laskuun. Lukioikäisten määrä on lähtenyt kasvuun ja kiihtyy lähivuosina.

Varhaiskasvatusikäisten lasten määrän väheneminen ei ole vähentänyt varhaiskasvatuspalveluiden kysyntää, vaan osallistumisaste kasvaa edelleen. Lainsäädännön muutokset ohjaavat lasten osallistumista varhaiskasvatuspalveluihin, mikä näkyy erityisesti alle 3-vuotiaiden palvelutarpeen kasvuna.

Ikääntyvän väestön osuus kasvaa eniten. Ikääntyvien väestöryhmien kasvu lisää tarpeita suunnata liikunta- ja kulttuuripalveluja entistä enemmän ko. väestöryhmille. Edistämällä aktiivista elämäntapaa ja tukemalla hyvinvointiaktiivisuuden kasvua voidaan vahvistaa hyvinvointia ja terveyttä kaikissa elämänvaiheissa.

Eduskunta sääti joulukuussa 2020 lain oppivelvollisuudesta. Lain tavoitteena on taata kaikille toisen asteen koulutus ja vähentää keskeyttämiä. Näillä on toteutuessaan myös myönteisiä taloudellisia vaikutuksia. Uusi laki on tuonut mukanaan maksuttoman oppimateriaalin Oulun kaupungin lukiokoulutukseen ja konservatorion ammatilliseen koulutukseen vuosiluokka kerrallaan. Kustannukset ovat koulutuksen järjestäjille merkittäviä.

Oppivelvollisuuden toteuttaminen muodostaa pysyvän kustannuslisan lukiokoulutuksen rahoittamiseen. Kuntaliiton arvion mukaan valtiovallan uudistukselle varaat määrärahat eivät tule riittämään kustannusten kattamiseen kokonaisuudessaan. Myös hallituksen lukiokoulutukseen kohdentuvat rahoitusleikkaukset näyttävät jatkuvan ainakin tämän hallituskauden, vuoteen 2023 saakka. Ennen toisen asteen koulutukseen siirtymistä nuori voi suorittaa myös nivelvaiheen koulutuksen. Uuteen Tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen (TUVA) yhdistetään perusopetuksen lisäopetus (kymppiluokka), lukiokoulutukseen valmistava koulutus ja ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus. Uusi koulutuskokonaisuus, johon on laadittu opetussuunnitelman perusteet, otetaan käyttöön syksyllä 2022. Nuorten oppivelvollisuuden laajentuessa, työpajat ovat yksi palvelutarjoaja nuorille, jotka vielä tarvitsevat tukea kouluttautumiseensa.

Talouden ulkoisen arvioinnin toimenpiteitä on tehty vuosien 2020 ja 2021 aikana. Varhaiskasvatusikäisten

palvelutarpeet ovat muuttuneet osittain lainsäädännön ohjausvaikutuksesta ja perheiden palveluvalinnoista johtuen. Ulkoisen arvioinnin mukaista varhaiskasvatuspalvelujen vähenemistavoitetta ei tulla saavuttamaan päivittyneen tilannekuvan vuoksi. Alakoululaisten määrän väheneminen on ennakoitua nopeampaa ja siksi on tärkeää tarkastella palvelurakenteita, -verkkoa ja resursointia vähenevässä oppilasmäärässä.

Oulun kaupunki haki kaupunginvaltuuston Suomi 100 -juhlapäätöksen mukaisesti Euroopan kulttuuripääkaupungin asemaa vuodelle 2026. Oulun valinta Euroopan kulttuuripääkaupungiksi vahvistui kesäkuussa 2021. Toiminnasta vastaa perustettu Oulun kulttuurisäätiö. Oulu2026-hankkeen keskeinen pääteema on kulttuuri-ilmastonmuutos, johon on sitoutunut Oulun lisäksi 32 pohjoisen Suomen kaupunkia ja kuntaa. Oulu2026-vuoden valmisteluun ja ohjelmasuunnitteluun tehdään tarkennuksia. Rahoitusmahdollisuuksia selkeytetään yhdessä Oulun kulttuurisäätiön kanssa vuoden 2022 aikana.

7.1.7 Yhdyskuntalautakunta

Toimialan olennaiset tapahtumat

Toimintaympäristöanalyysi

Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluissa koronapandemia ei vaikuttanut olennaisesti vuoden 2021 toimintaan. Merkittävimmät vaikutukset kohdistuivat joukkoliikenteeseen sekä pysäköinti- ja pysäköintivirhemaksuihin.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluissa toteutettiin kaupunkistrategiassa määriteltyjä kärkihankkeita sekä tavoitteita ja vietiin eteenpäin suunnittelukauden aikana erityisesti jo aiemmin käynnistämäänsä merkittäviä Oulun kaupungin elinvoimaan vaikuttavia hankkeita.

Oulun kaupungin maankäyttöpolitiikka nojaa kaupungin vahvaan maanomistukseen ja kasvun tarpeet täyttävään sopimusohjaukseen sekä alueiden kaavoitukseen, tontinluovutukseen ja kunnallistekniikan rakentamiseen. Maanhankintaa ja tontinluovutusta ohjaa yleiskaava ja maankäytön toteuttamisohjelma. Hallintokuntia sitova maankäytön toteuttamisohjelma takaa ennustettavuuden lisäksi kunnallistekniikan sekä palveluinvestointien kustannustehokkaan ajoituksen. Asuntotuotannolla edistetään monipuolista asuntotuotantoa ja kaupunki-

rakenteen eheytymistä. Asuntotuotannon suunnittelussa on otettu huomioon palveluverkkoratkaisut.

Yritysmönteisyys nostettiin uutena kärkihankkeena Oulun kaupungin strategiaan. YYP:n tehtävänä on mm. pyrkiä nopeuttamaan tontinluovutusprosessia sekä yritystonttien asemakaavoitusta. Samalla lisätään yhteistyötä yritysten kanssa.

Maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus (MAL-sopimus) vuosille 2020-2023 perustuu Oulun kaupunkiseudun kahdeksan kunnan, Pohjois-Pohjanmaan liiton ja valtion yhteiseen tahtotilaan seudun kehittämiseksi. Sopimuksen piiriin kuuluvat valtion kanssa toteutettavat liikenneinvestoinnit toteutuivat suunnitellusti, Oritkarin kolmioraitteen rakentaminen käynnistyi ja Liminka-Oulu kaksosraiteen ratasuunnittelu käynnistyi. MAL-sopimukseen sisältyvät joukkoliikenteen ja pyöräilyn valtionavustukset saatiin suunnitellusti.

Asemakaavoituksen toiminta on jatkunut vilkkaana. Asemakaavahankkeita ovat Asuntomessut 2025 sekä Asemanseudun ja Raksilan kehittäminen monipuolisina matkustamisen, palvelujen, asumisen sekä kaupan alueina. Alppilan bulevardin sekä muiden keskustaa ympäröivien alueiden kehittämistä urbaaneina ja tiivistyvinä kaupunginosina jatketaan asemakaavahankkeilla. Lisäksi edistettiin Linnanmaan yliopistoalueen maankäytön ja joukkoliikenteen kehittämistä asemakaavoilla kaavarungon periaatteiden pohjalta. Keskusta-alueen kaavahankkeita edistettiin tontti- ja korttelikohtaisten kaavamuutosten kautta, joista merkittävin on Terwa Tower -hanke.

Aluerakentamista toteutettiin laajimmin Tahkokankaan ja Hiukkavaaran asemakaavojen kautta. Paikalliskeskuksista Haukiputaan, Kiimingin, Oulunsalon ja Yli-Kiimingin ja Yli-lin täydennysrakentamista edistettiin. Yleispiirteisiä maankäytön suunnitelmia olivat kulttuuriympäristön teemayleiskaavatyön käynnistyminen, Kiiminkijokivarren yleiskaavat sekä osayleiskaavojen tarkentamiset Oulunsalossa ja Oulujokivarressa. Uusien ja olemassa olevien työpaikka- sekä asuntoalueiden kaavoitusta tehtiin hyväksytyin maankäytön toteuttamisohjelman 2020-2024 pohjalta. Kontinkankaan, Ritaharjun, Limingan-tullin, Ruskon ja Taka-Laanilan alueita kehitettiin työpaikkojen ja yritystoiminnan alueina.

Asunto- ja työpaikkarakentamisen työmaat ovat edenneet normaalisti korona-poikkeusoloista huolimatta. Vuoden aikana valmistui 2079 uutta asuntoa, mikä ylittää hieman maankäytön toteuttamisohjelman 1900 asunnon tavoitteen.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut toteuttaa Digitaalinen Oulu -ohjelman painopisteitä. Hallintokunta on julkaissut viime vuosina useita kuntalaisille tarkoitettuja sähköisiä palveluita. Hallintokunnan omia työprosesseja kehitetään siten, että ne toimivat sujuvasti digitaalisessa palveluympäristössä. Suunnittelussa ja rakentamisen ohjauksessa sekä muussa paikkatietojen käytössä pyritään yhä laajemmin hyödyntämään paikkatietojen 3D-ominaisuuksia.

Perlacon selvityksen toimenpiteet toteutuivat seuraavasti:

- kiinteistöveroselvityksen tuloksena saatiin 1,5M€ kiinteistöverotuloja lisää, tavoite oli 3,6M€
- vuoden 2021 palveluhinnaston tuotteiden ja palvelujen hintoja nostettiin 10%, tulokertymä 0,6M€
- käytöstä poistettavia kiinteistöjä myytiin 10 kohdetta, myyntihinta oli yhteensä 1,945M€, tavoite oli 1,9M€
- käytöstä poistettavia kiinteistöjä purettiin 2 kohdetta.

Kehittäminen

Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen kehittämistoiminnan tavoitteena on löytää uusia avauksia Oulun kaupungin kaupunkiympäristön ja elinvoiman kehittämiseen, uudistaa ja tehostaa toimintatapoja, tunnistaa ja ottaa käyttöön yhteisiä toimintatapoja pääprosesseissa sekä kehittää poikkitoiminnallista yhteistyötä kaupunkikonsernin sisällä.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen valmistelussa ja käynnissä olevat hankkeet edistävät erityisesti kaupungin hiilineutraalisuus tavoitetta. Hankkeissa etsitään uusia innovatiivisia energiataloudellisia ratkaisuja ja tehostetaan kiertotaloutta.

Making-City -Pilottikohteen rakennuskokonaisuudessa on edelleen Sivakan uudis- ja peruskorjauskohteita, YIT:n vuonna 2020 valmistunut kerrostalo ja Arinan S-market. Koska YIT:n toisen kerrostalokohteen rakentaminen ei realisoitu Oulun asuntomarkkinatilanteesta johtuen hankkeen toteuttamisaikana, tilalle pilottiin saatiin mukaan Hiirihaukkatalo Kaukovainiolta. Hiirihaukkatalon hybridilämmitysjärjestelmän hankinta kilpailutettiin kesällä. Asennustyöt viivästyivät laitetöiden viivästyästä johtuen vuoden 2022 puolelle.

Tahkokankaalta kierto- ja -projekti saadaan päätökseen maaliskuussa 2022. Projektissa on edistetty kiertotalouden huomioimista maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa ja tätä kautta vähennetty neitseellisten luonnonmateriaalien käyttöä. Hankkeen kokemuksia ja tuloksia kiertotalouden näkökulmasta hyödynnetään Tahkokankaan rakennuskannan purkutöissä ja myös muissa kohteissa.

Kaijonlahden valuma-alueen kunnostaminen on osa vuonna 2019 alkanutta Oulun kaupunkivedet kuntoon -hanketta. Vuoden 2021 aikana toteutettiin osa hankkeessa suunnitelluista rakenteista, kuten laajennettiin olemassa olevaa Ruskonojan laskeutusallasta sekä rakennettiin osa siihen liittyvästä kosteikosta.

Oulun kaupunki on ollut mukana Oulujoen moninaiskäytön puitesopimuksessa (OUMO) vuodesta 2018 alkaen. Puitesopimuksessa ovat mukana yksitoista Oulujoen vesistöalueen kuntaa, Fortum, Oulun Energia sekä Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY-keskukset. Vuonna 2021 Oulun kaupunki osallistui kahteen OUMO-hankkeeseen:

- Juurusojan ja Kaupunginojan kunnostus, vesiensuojelurakenteen toteuttaminen Juurus- / Kaupunginojan varteen, toteutusvastuu Oulun kaupungilla.

- Taimenten kotiutusistutus, tutkimus ja seuranta Oulun Hupisaarten puroissa, toteutusvastuu Lukella.

Vähähiilinen liikkuminen liikennehubeissa 6Aika-hankkeessa Espoo, Turku, Tampere ja Oulu ovat kehittäneet ja kokeilleet vähähiilisiä liikkumiskäytäntöjä yhdessä yritysten kanssa.

Hankkeessa käynnistettiin syksyllä 2021 viisi eri liikkumiseen ja pysäköintiin liittyvää kokeilua Kontinkankaan alueella.

Painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi suunnittelukaudella 2021 – 2023

Kaupunkistrategia 2026 sisältää linjauksen hiilineutraaliuden saavuttamisesta vuoteen 2040 mennessä. Ympäristöohjelmassa (KH 19.8.2019) ja SECAPissa (2018) on tunnistettu ja määritelty merkittävimmät toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseen. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää toimia koko kaupunkikonsernissa. YYP:n osalta merkittävimmät toimenpiteet ovat kohdistuneet kestävästi liikkumisen kehittämiseen, kaupunkirakenteen tiivistämiseen, kiertotalouden edistämiseen sekä luonnon saavutettavuuden mahdollistamiseen kuntalaisille.

Ympäristöohjelman toteuttamista tukevat Hiilinieluserivytys, Hulevesiohjelma, Kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelma sekä Kiertotalouden tiekartta ovat valmistuneet. Vuoden 2021 aikana on valmisteltu Luonnon monimuotoisuuden turvaamisen periaatteet, tavoitteet ja toimenpiteet -selvitystä.

Uuden Oulun yleiskaavassa on osoitettu yhdyskuntarakenteen kehittämisperiaatteet, liikennejärjestelmä, viher- ja vapaa-ajanverkosto sekä asumisen, työpaikkojen ja palveluiden painopistealueet vuoteen 2030.

Alppilan bulevardin ja Linnanmaa-Kaijonharjun kaavarungon pohjalta jatkettiin asemakaavojen laatimista alueille. Keskusta-alueella, sen välittömässä läheisyydessä, aluekeskuksissa sekä entisissä kuntakeskuksissa käynnistetään suunnittelukaudella täydennysrakentamispainotteisia yleissuunnitelmia ja asemakaavoja.

Strategisina suunnitelmina jatkettiin Suistovision sekä Keskustavision mukaisia toimenpiteitä erilaisten suunnitelmien ja hankkeiden kautta. Merkittävänä liiketoiminnan alueena kehitettiin Ritaharjua ja työpaikka-alueena Kontinkangasta. Asuntomessujen 2025 sekä Asemakeskuksen asemakaavoitusta ja suunnittelua edistettiin. MATO-ohjelman mukaisia asunto-, toimintala- ja työpaikka-alueita kaavoitettiin kaavoitusohjelman mukaisesti.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkistrategiaa toimeenpanevien sitovien tavoitteiden raportointi on esitetty kappaleessa 6.

Talouden toteuma 1.1. – 31.12.2021

Yhdyskuntalautakunta on valtuustoon nähden sitova seuraavasti: Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut ilman joukkoliikennettä ja erikseen joukkoliikenne.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden toimintakateen toteuma vuonna 2021 oli 12,5M€, joka on 1,4M€ suurempi kuin muutettu talousarvio. Tilinpäätöksen toimintakate ylittyi alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 11,9M€.

Toimintatulojen ylitys muodostui mm. myyntivoittojen ylityksestä 3,0 M€, Oulun kaupungin ja Koneen Säätiön kauppa Sanginjoen monikäyttömetsästä. Tuloja lisäsi myös Torihotellin vakuusmaksun periminen 0,8 M€. Kaupunkipyörien tuloiksi on arvioitu vuosittain 0,15 M€, joka jäi toteutumatta. Maankäyttö- ja kehittämiskorvaukset ylittivät 2,2 M€, merkittävien asemakaavojen voimaantulot ja maanomistajat halusivat maksaa korvaukset etupainotteisina. Maa- ja vesialueiden vuokrat ylittivät 2,5 M€. Joukkoliikenteen toimintatulot alittivat 3,0M€. Traficom myönsi joukkoliikenteen koronatukea ja ilmastoperusteista rahoitusta yhteensä 3,3 M€ sekä perusrahoitusta 1,3 M€.

Toimintamenot alittivat mm. Kaupunkipyöriä ei otettu käyttöön vuonna 2021, menoja säästyy 0,677 M€, (yhden vuoden osuus sopimuksesta). Henkilöstömenot ovat 0,94 M€ pienemmät kuin TA2021, alitukseen vaikuttaa rekrytointiprosessien viiveistä johtuneet henkilöstöressivajeet ja palkattomat poissaolot. Joukkoliikenteen toimintakulut ylittivät 0,4 M€.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden vuoden 2021 toimintatulot olivat 2,6M€ paremmat kuin vuoden 2020 toimintatulot. Tämä johtui kertaluontoisista myyntituloista mm. maankäyttö- ja kehittämiskorvauksista.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden vuoden 2021 toimintamenot olivat 3,1M€ korkeammat kuin vuoden 2020 toimintamenot. Tämä johtui Asuntomessujen 2025 toimintakuluista ja palveluiden ostoista.

Yhdyskuntalautakunta ilman joukkoliikennettä

YHDYSKUNTA- LAUTAKUNTA ILMAN JOUKKO- LIKENNETÄ 1 000 €	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	TOTEUMA-% 2021	TP2020
Toimintatuotot	56 306	9 066	65 372	67 430	2 058	103	65 053
Toimintakulut	-44 447	-639	-45 086	-44 154	932	98	-43 513
Toimintakate	11 859	8 427	20 286	23 276	2 990	115	21 539

Yhdyskuntalautakunnan toimintakate ilman joukkoliikennettä toteutui 3,0M€ muutettua talousarviota parempana. Toimintakateen parempaan toteumaan

vaikuttaa toimintatulojen ylitys 2,1M€ sekä toimintamenojen alitus 0,9M€ verrattuna muutettuun talousarvioon.

Joukkoliikenne

JOUKKO- LIKENNE 1 000 €	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	TOTEUMA-% 2021	TP2020
Toimintatuotot	21 500	-1 908	19 592	18 474	-1 118	94	18 225
Toimintakulut	-32 661	3 891	-28 770	-29 200	-430	101	-26 696
Toimintakate	-11 161	1 983	-9 178	-10 726	-1 548	117	-8 472

Korona vaikutti edelleen joukkoliikenteeseen. Joukkoliikenteen matkustajamäärä laski 29 % normaalivuoteen 2019 verrattuna mutta oli 10 % vuotta 2020 suurempi. Traficom myönsi joukkoliikenteen koronatukea ja ilmas-
toperusteista rahoitusta yhteensä 3,3 M€ sekä perusrahoitusta 1,3 M€.

Vuoden 2021 merkittävin kehitystoimenpide joukkoliikenteessä oli lähimaksamisen käyttöönotto kaikilla linjoilla. Lähimaksu on saanut valtavan suosion ja se on tullut tutuksi matkustajille laajan markkinointi- ja viestintäkampanjan avulla. Lisäksi vuonna 2021 uusi suunnitteluohjelmisto otettiin käyttöön joukkoliikenteen linjojen ja reittien suunnitteluun.

Yhdyskuntalautakunta yhteensä

YHDYSKUNTA- LAUTAKUNTA YHTEENSÄ 1 000 €	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	TOTEUMA-% 2021	TP2020
Toimintatuotot	77 806	7 158	84 964	85 904	939	101	83 277
Toimintakulut	-77 108	3 252	-73 856	-73 353	503	99	-70 209
Toimintakate	698	10 410	11 109	12 551	1 442	113	13 068

Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

YHDYSKUNTA- LAUTAKUNTA 1000 €	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN	TOTEUMA-% 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	7 311	0	7 311	8 707	1 396	119
Maksutuotot	22 565	-2 764	19 801	19 149	-652	97
Tuet ja avustukset	3 503	3 622	7 125	6 738	-388	95
Tilavuokratuotot	850	0	850	1 052	202	124
Muut vuokratuotot	35 922	2 500	38 422	39 200	778	102
Muut toimintatuotot	7 655	3 800	11 455	11 059	-397	97
Toimintatuotot yhteensä	77 806	7 158	84 964	85 904	939	101
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-10 864	-24	-10 888	-9 950	938	91
Palkat ja palkkiot	-8 129	-24	-8 152	-7 610	543	93
Henkilöstösivukulut	-2 736	0	-2 736	-2 341	395	86
Palvelujen ostot	-59 962	3 386	-56 576	-57 483	-906	102
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0
Palvelusetelit	0	0	0	0	0	0
Muut palvelujen ostot	-59 962	3 386	-56 576	-57 483	-906	102
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 197	-100	-2 297	-2 556	-259	111
Avustukset	-1 731	0	-1 731	-1 636	95	95
Muut avustukset	-1 731	0	-1 731	-1 636	95	95
Tilavuokrakulut	-783	0	-783	-792	-10	101
Muut vuokrakulut	-1 236	-10	-1 246	-355	891	29
Muut toimintakulut	-335	0	-335	-580	-245	173
Toimintakulut yhteensä	-77 108	3 252	-73 856	-73 353	503	99
TOIMINTAKATE	698	10 410	11 109	12 551	1 442	113

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

YHDYSKUNTALAUTAKUNTA HENKILÖSTÖRAPORTTI	TA2021	TAM2021	TP2021	EROTUS TP2021 -TAM2021	TP2020	TP2019
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ						
Vakinaiset	-	-	168	-	161	178
Tilapäiset	-	-	12	-	15	11
Yhteensä	-	-	180	-	176	189
Poistuma ja organisatoriset muutokset						
Poistuma (eläke- ja muu poistuma)	-	-	17	-	15	17
Organisatoriset muutokset	-	-	0	-	0	1
Yhteensä	-	-	17	-	15	18
HTV (palkallinen työpanos)						
Vakinaiset ja tilapäiset	183	183	173	-10	170	180
SAIRAUSSPOISSAOLOPROSENTTI						
Kokonaissairauspoissaoloprosentti	-	-	3,5	-	3,4	3,2
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€						
Palkat ja palkkiot	-8 129	-8 152	-7 610	542	-7 346	-7 621
Eläkekulut	-2 430	-2 430	-2 030	400	-2 044	-2 041
Muut henkilösivukulut	-305	-305	-311	-5	-272	-264
Yhteensä	-10 864	-10 888	-9 951	937	-9 662	-9 926

Henkilöstömäärä: Yhteensä luku sisältää vakinaiset ja tilapäiset työntekijät ja viranhaltijat, joiden palvelusuhde on ollut voimassa 31.12.2021. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Poistuma: sisältää eläkepoistuman sekä muun lähtövaihtuvuuden. Poistuma ei sisällä määräaikaisen palvelusuhteen päättymistä eikä uudelleensijoitettuja henkilöitä. Luku ei sisällä myöskään työntekijöitä ja viranhaltijoita, jotka ovat siirtyneet toiseen palvelusuhteeseen kunnan sisällä. Organisatoriset muutokset (kuten ulkoistamisen vaikutus henkilöstön lähtövaihtuvuuteen) eivät sisälly poistumalukuun, vaan ne on esitetty erikseen Organisatoriset muutokset -rivillä.

Palkallinen työpanos (HTV): Palkallisesta työpanoksesta on poistettu palkattomat poissaolajaksot. Luku esitetään kokonaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Kokonaissairauspoissaoloprosentti: Kokonaissairauspoissaoloprosentilla tarkoitetaan toteutuneiden sairauspoissaolojen (sisältää palkalliset ja palkattomat) osuutta prosentteina käytettävissä olleesta kokonaistyöpanosmäärästä. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Henkilöstökustannukset: henkilöstökustannukset sisältävät kaikki maksetut palkat, palkkiot, eläke- ja henkilösivukulut lukuun ottamatta työllistettyjä.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluissa palkallisten henkilötyövuosien (HTV) määrä oli 173 vuonna 2021.

HTV-ero vuoden 2021 talousarvion ja tilinpäätöksen välillä johtuu rekrytointiprosessin hitaudesta ja vaikeuksista saada uusia työntekijöitä avoimna olleisiin tehtäviin.

Valtaosa vuoden 2021 rekrytoinneista oli korvaavia rekrytointeja eläkkeelle jääneiden ja irtisanoutuneiden työntekijöiden (16 hlöä) tilalle. Lisäksi uusia henkilöitä tarvittiin Asemakeskus -hankkeen toteuttamiseen, joukkoliikenteen tehtävien täyttämiseen, YYP:n vastuulle Oulun Vedeltä siirtyneiden hulevesiasioiden hoitamiseen ja KH:n päättämään laajakaistahankkeen toteuttamiseen. Aseman seutu -hankkeeseen rekrytoitiin määräaikainen projektikoordinaattori, joukkoliikenteeseen suunnittelija, hulevesiasioihin hulevesi-insinööri ja laajakaistahankkeeseen määräaikainen koordinaattori. Rekrytoinneissa noudatettiin hyväksyttyä henkilöstösuunnitelmaa sekä kaupungin täyttölupaprosessia ja rekrytointiohjeita.

Oulun kaupunki valitsi yhdeksi strategiseksi kärkihankkeeksi yritysmyönteisyyden. Tätä edistämään YYP esitti 6,5 henkilötyövuoden lisäresursointia, joka hyväksyttiin talousarvioon vuodelle 2022.

Vuonna 2021 sairauspoissaoloprosentti oli 3,5 (vuonna 2020: 3,4 %).

Vuoden 2021 työskentely oli pääsääntöisesti etätyötä, lukuun ottamatta syksyä, jolloin tehtiin työtä jonkin aikaa hybridimallin mukaisesti. Yhteisöllisyyttä pyrittiin poikkeusoloissa ylläpitämään säännöllisillä etäpalaverilla, esimiesten muulla yhteydenpidolla työntekijöihin ja epävirallisilla etäkokouksilla.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluissa noudatettiin hyvän henkilöstöjohtamisen käytäntöjä. YYP:lle asetettuja strategisia tavoitteita toimeenpantiin ja toimintaa kehitettiin kehityskeskusteluissa, tiimien ja yksiköiden kehittämisfoorumeissa ja arjen työssä.

Henkilöstön koulutus suunnattiin tarvelähtöisesti ennen kaikkea ammatillisen erityisosaamisen vahvistamiseen. Esihenkilöille järjestettiin sisäistä valmennusta kehityskeskustelujen pitämiseen, henkilöstöjohtamiseen yleisesti sekä palvelusuhdeasioihin.

Esihenkilötyön vahvistamiseksi toteutettiin henkilöstöjohtamisen onnistumista tarkasteleva tiimikohtainen kysely keväällä 2021. Kyselyn pohjalta käytiin henkilökohtainen valmennuskeskustelu kaikkien esihenkilöiden kanssa ja esihenkilöt kävivät tulokset läpi tiimissään.

Arvio tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta

Yritysmyönteisyys nostettiin kärkihankkeeksi uuteen Oulun kaupungin strategiaan. YYP:n tehtävänä on mm. pyrkiä nopeuttamaan tontinluovutusprosessia sekä yritystonttien asemakaavoitusta. Samalla lisätään yhteistyötä yritysten kanssa sekä parannetaan Oulun kaupungin vetovoimaa.

Asuntorakentamisen arvioidaan jatkuvan maankäytön toteuttamisohjelman mukaisella tasolla ja näin ollen vastaa kysyntää.

Pienyritystoimintaan tulevien yritystilojen investointien odotetaan pysyvän entisellä tasolla, mikä edellyttää noin 30 uuden yritys- ja palvelutontin luovuttamista.

Kaupunki varmistaa kaavoituksen ja tontinluovutuksen keinoin kysyntää vastaavan tonttitarjonnan. Elinkeinoiminnan kannalta tärkeitä maankäytön hankkeita 2022 on Asemanseutu, Nokia Linnanmaan kaupunginosassa ja Ruskonselän Turvakampus.

Koronapandemian vuoksi etätyöt jatkuvat ainakin kevään 2022, joka tulee näkymään joukkoliikenteen matkustajamäärissä ja lipputulouksissa. Tilannetta seurataan ja raportoidaan neljännesvuosiseurannan yhteydessä.

7.1.8 Rakennuslautakunta

Toimialan olennaiset tapahtumat, johtajan katsaus

Toimintaympäristö

Vuonna 2021 rakentaminen jatkui Oulussa ennakoitua vilkkaampana. Koronapandemia vaikutti toimintaan koko Suomessa, mutta sillä ei ollut merkittäviä vaikutuksia rakennusvalvonnan toimintaympäristössä. Etätyö jatkui ja myös rakennuslautakunnan kokouksia pidettiin etäyhteyksin. Sähköisen lupapalvelun ansiosta pystyimme tuottamaan asiakkaille palvelut suunnitellusti myös etätyössä. Asiakaspalvelun turvaamiseksi tai tehtävien luonteen vuoksi osa henkilöstöstä työskenteli toimistosta käsin.

Rakennuslautakunta vastasi seuraavista palveluista:

1. rakentamisen luvat ja niiden ennako-ohjaus
2. rakentamisen ja ympäristön valvonta
3. kuntalaisten ohjaus ja neuvonta rakennusasioissa
4. rakentamisen laillisuuden valvonta.

Uudisrakentamisen luvitettu määrä väheni kahden edellisen vuoden keskitasosta. Vuonna 2021 luvitettu rakentamisen kokonaismäärä, kerrosalaneliöt 321 551 ke-m², väheni 10,6 % vuosien 2019 ja 2020 keskiarvosta. Vertailujaksolla asuinrakennusten luvitettu kerrosala kasvoi 14,9 %. Asuinkerrostalojen luvitus kasvoi vertailujaksolla 20,3 % ja erillispientalojen luvitus kasvoi vertailujaksolla noin 15,4 %. Hoitoalan rakennusten luvituksen volyyymi väheni 87 %. Rakennuslupia myönnettiin vuoden 2021 aikana 2600 asunnolle, joka on 253 (10,8 %) asuntoa enemmän kuin vertailujaksolla 2019–2020.

Vuonna 2021 Oulun rakennusvalvonta ohjasi, luvitti ja valvoi rakennustoimintaa, jonka investoinnin markkina-arvo oli lähes 1,5 miljardia euroa. Myönnettiin 1968 lupaa (vuonna 2020, 2035 lupaa), suoritettiin 9493 katselmusta (vuonna 2020 8286 katselmusta) ja yhteydenottoja oli eri viestintäkanavien (sähköinen lupajärjestelmä, sähköposti, puhelut, asiakastapaamiset) kautta satojatuhansia.

Rakennusvalvontatoimeen kohdistuu lisääntyvästi paineita erityisesti rakentamisen kosteusvaurioiden, sisäilmaongelmien ja niiden aiheuttamien terveyshaittojen tiedostamisen johdosta. Kuivaketju10:n käyttöä rakennushankkeissa tuettiin ja vahvistettiin edelleen. Voimistuva elinkaariajattelu ja ilmastomuutoksen hillintään tähtäävien toimenpiteiden edistäminen suunnittelussa, rakentamisessa ja ylläpidossa korostuivat

ennakoivassa ohjauksessa. Valmistuttiin ja perehdyttiin tulossa olevaan hankekohtaiseen hiilijalanjälkitarkasteluun ja laskentaan, jotka edellyttävät tietomallipohjaista suunnittelua ja ohjausta.

Toimintatapoja ja prosesseja kehitettiin ja sujuvoitettiin resurssien sallimissa puitteissa. Kehitettiin esimerkiksi päivitysjärjestelmää asiakasta paremmin palvelevaksi ja käytettiin henkilökunnan moniosaamista kohdentamalla resurssia lupavalmisteluun sujuvan ja laadukkaan lupaprosessin varmistamiseksi. Kehittämistyötä hidasti resurssien rajallisuus. Uusien työntekijöiden perehdyttäminen vaati merkittävän työpanoksen, joka jatkuu edelleen. Rakentamisen säädösten muutokset vaikuttivat voimakkaasti rakentamisprosesseihin sekä henkilökunnan ja asiakkaiden koulutustarpeeseen.

Rakennusvalvonnan sisäinen hanke paperiarkistojen sähköistämiseksi on kestänyt nyt 4,5 vuotta. Hankkeen päämääränä on kokonaan sähköisen toimintatavan mahdollistaminen, jolloin työskentely tehostuu ja nopeutuu. Hankkeessa oli vuonna 2021 2,4 vakituista henkilöä ostopalveluna Monetra Oulu Oy:ltä. Vuoden 2021 loppuun mennessä aineistosta oli saatu asianhallinta-järjestelmään (Loota) noin 42 %, aineistoa oli siirtovalmiina 2 % ja valmiina skannaukseen 27 %.

Sähköisten työkalujen käyttö ja vakiintuneeksi käytännöksi muodostuneet Teams-etäkokoukset ja neuvottelut tehostivat toimintaa ja sujuvoittivat asiakaspalvelua. Lupamäärä pysyi kahden edellisen vuoden tasolla ja työmaakatselmointien/työmaakäyntien määrä kasvoi merkittävästi.

Taloudellisesti hyvä vuosi

Rakennusvalvonnan tulos oli taloudellisesti hyvä. Toimintakate toteutui 0,338 M€ muutettua talousarviota parempana. Rakentaminen vilkastui hiljaisen alkuvuoden jälkeen, mikä kasvatti maksutuottoja ennakoitua enemmän. Toimintatuotot ylittyivät 0,206 M€, vaikka luvitetun uudisrakentamisen määrä väheni 10,6 % vuosien 2020–2019 keskiarvosta. Koronapandemia vaikutti osaltaan menokehitykseen hidastavasti ja toimintamenot alittuivat 0,131 M€.

1.- 31.1.2021 ja 1.10. – 31.12.2021 toteutettiin rakennuslautakunnan päättämä, yksityishenkilöiden hankkeiden, alennuskampanja. Kampanjan tavoitteena oli tasata ruuhkahuippuja.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääosin. Sähköinen asioinnin käyttö pysyi tavoitteen mukaisella tasolla, vuonna 2021 98 % kaikista luvista haettiin sähköisen järjestelmän kautta. Järjestelmää on pyritty parantamaan ja mm. ohjeistusta asiakkaille kehitetään koko ajan, jotta asiointi olisi helpompaa ja ohjatumpaa. Rakentamisen ohjausta suunnattiin webinaarimuotoisiin koulutuksiin, jotka tallennettiin myös myöhemmin hyödynnettäviksi. Vähähiilisen rakentamisen tekijöihin alettiin perehtyä ja verkostoa mahdollisen kehityshankkeen ja ohjauksen aikaansaamiseksi on luotu.

Lupavalmistelun työmäärän lisääntyessä lupavalmistelun resurssipulaa helpotettiin siirtämällä henkilökuntaa sisäisesti tarkastuspuolelta lupavalmisteluun, mikä toi haasteita katselmusten hoitamiseen.

Lupakäsittelyaika oli 27 päivää (vuonna 2020 21,5 päivää). Lupakäsittelyajan pidentymiseen vaikutti resurssipula ja kokoneiden lupavalmistelijoiden eläköityminen. Lisäksi suunnittelun ennako-ohjaus ja hankkeiden erityissuunnittelu, sekä teknisten vaatimusten täyttyminen, on muuttunut haastavammaksi. Tämä johtuu uusista asetuksista ja vaatimuksista, kuten äänitekni- ja hulevesisuunnittelu. Vaikutusta on myös lupajakauman painottumisella aiempaa enemmän korjausrakentamiseen sekä yksityishenkilöiden hankkeisiin. Toiminnan tehokkuus oli valtakunnallisessa vertailussa erinomainen.

Ajokilometrien määrä katselmusta kohden omilla autoilla pieneni 16 %. Tämä selittyy osaltaan myös yhteiskäyttöautojen käytön lisääntymisellä (28 %) ja toiminnan tehostamisella, huolimatta katselmusten merkittävästä (10 %) lisääntymisestä. Rakennusvalvonnan kaikista ajoista 30 % ajettiin yhteiskäyttöautoilla (tavoite 30 %).

Korjausrakentamisen osuus lupamäärästä on ollut viime vuosina hienoisessa nousussa, osuus kaikista lupamäärästä yli 40 %. Korjaus- ja muutostöiden osuus ylitti uudisrakentamisen lupamäärän vuonna 2021. Energiakorjausten, lämmitysjärjestelmien muutosten lupamäärät ovat kasvaneet huomattavasti vuonna 2021. Keskimääräinen kasvu edellisvuosiin verrattuna 55 %, joista omakotitalojen osuus suurin. Vaativien korjausten osuus,

erityisesti suojeltavien rakennusten osuus, on kasvussa, koska rakennusten huoltoa ja ylläpitokorjauksia ei ole tehty riittävän ajoissa. Sekä vaativat, että pienet korjausrakentamisen luvat ovat lisänneet työmäärää. Haasteita korjausrakentamisen lupakäsittelyyn ovat kasvattaneet lisääntyneet määräykset kaikissa rakennustyypeissä, jotka vaativat korjausrakennustiimin tiivistä yhteistyötä lupakäsittelyssä. Korjausrakentamisen tiimi ja vaativien korjauskohteiden katselmustyöryhmä ovat vastanneet hyvin korjausrakentamisen haasteisiin ja toimintaa kehitettiin edelleen esimerkiksi tuottamalla uusia ohjauksen toimintatapoja ja materiaaleja. TopTen-korjausrakentamisen ryhmä aloitti toimintansa vuonna 2019 ja Oulun rakennusvalvonta osallistui toimintaan aktiivisesti.

Rakennusvalvonta osallistui maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen lainsäädäntötyöhön sekä sitä täydentävien asetusmuutosten, rakentamisen lainsäädäntöä tukevien ohjeiden kehittämiseen ja rakennusvalvontojen yhtenäisten tulkintojen (TopTen-käytännöt ja -ohjeet) tekemiseen. Viime vuonna lakiuudistus tuli lausunnolle ja siitä lausuttiin yksityiskohtaisesti lähinnä rakennusvalvontaviranomaisen näkökulmasta. Kuiva-ketju10 -kosteudenhallinnan toimintamallia käytetään kattavasti koko rakennuttamisen kentässä.

Rakennusvalvonnan järjestämiä koulutuksia suunnattiin tänä vuonna valtakunnallisesti toteutettujen webinaareihin ja lisäksi järjestettiin omia webinaareja. Rakennusvalvonta oli mukana järjestämässä ja luennoimassa Rakennustarkastusyhdistyksen webinaarisarjassa, jossa käsitellään rakentamisen yhtenäisiä käytäntöjä. Valtakunnallisten rakentamisen käytäntöjen kehittäminen jatkuu edelleen ja rakennusvalvonta on mukana rakentamisen yhteisten käytäntöjen laatimisessa. Henkilöstö osallistui muun muassa Rakennustarkastuspäiville ja yhteiseen kehityspäivään.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovat tavoitteet on esitetty ja raportoitu oheisessa strategiataulukossa. Tavoitteet toteutuivat pääosin.

Elinvoimainen Oulu kasvaa ja kansainvälistyy

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	TOTEUMA 31.12.
<p><i>Kasvamme kestävästi. Tiivistämme kaupunkirakennetta ja edistämme ympäristöystävällistä liikkumista. Olemme hiilineutraali kaupunki v. 2040.</i></p>	<p>Noin 90 % suurista kohteissa on käytössä Kuivaketju10- toimintamalli.</p> <p>Saadaan ensimmäiset pientalokohteet, joissa Kuivaketju10 on käytössä.</p> <p>Uudisrakentamisen energiatehokkuutta kuvaava lämpöhäviötaso ja uusien energioiden käytön huomioiva E-luku ovat 8-15 % määräysten minimitasoa parempia.</p>	<p>Kuivaketju10 on käytössä lähes kaikissa pientaloissa ja suuremmissa kohteissa.</p> <p>Uusien asuinrakennusten E-luku oli n. 15,8 % ja ominaislämpöhäviötaso 14,4 % parempi kuin määräysten vaatimustaso edellyttää.</p>

Vetovoimainen Oulu on pohjoisen luonnon ja kulttuurin kaupunki

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	TOTEUMA 31.12.
<p><i>Tarjoamme asumisen mahdollisuuksia urbaanissa ympäristössä ja maaseudulla. Luonto on aina lähellä. Teemme keskustasta elävän ja omaleimaisen.</i></p>	<p>Esteettömyysselvitys ja -suunnitelma edellytetään yli 90 % uusissa paritaloa suuremmissa asuin kohteissa ja palvelu-, työpaikka sekä liikerakentamisen kohteissa.</p> <p>Osittainen loppukatselmus koskien esteettömyyttä suoritetaan yli 70 % luvan saaneissa esteettömyyden erikoistason palvelu- ja liikerakennuksissa.</p> <p>Korjausrakentamisessa edistetään erityisesti hissien rakentamista hissittömiin kerrostaloihin. Ohjausta annetaan yli 10 hankkeelle.</p>	<p>Tavoite saavutettiin, esteettömyysselvitys ja -suunnitelma edellytetty paritaloa suuremmissa asuinrakennuksissa sekä palvelu-, työpaikka- ja liikerakennushankkeissa.</p> <p>Osittainen loppukatselmus koskien esteettömyyttä suoritettiin yli 70 % luvan saaneissa esteettömyyden erikoistason palvelu- ja liikerakennuksissa.</p> <p>Jälkiasennushissien rakentamiseen on ohjattu 11 hankkeessa. Lisäksi rakennusvalvonta osallistui Kaijonharjun korjaus- ja hissirakentamisen seminaariin joulukuussa 2021</p>

Digitaalisten palvelujen tarjonnan kehittäminen kuntalaisille ja yrityksille eteni suunnitelmallisesti. Vuonna 2021 rakennusluvista 98 % saapui sähköiseen asiointipalveluun ja kaikki rakennuslupa-asiakirjat tallennettiin sähköiseen muotoon ja käsiteltiin sähköisesti. Digitaalisten palvelujen toimintoja, helpokäyttöisyyttä ja uu-

sia palveluja kehitetään jatkuvasti. 2021 aloitettiin mm. OuluBotin määrittely rakennusvalvonnan sivustolle, kehitettiin rakentamisen ja toiminnan seurannan tilastoja, osallistuttiin tietojärjestelmien kehittämiseen ja parantamiseen sekä edistettiin mm. arkiston digitalisointia.

Talouden toteutuma 1.1. – 31.12.2021

RAKENNUS- LAUTAKUNTA 1000 €	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	TOTEUMA-% 2021	TP2020
Toimintatuotot	3 376	340	3 716	3 922	206	106	3 845
Toimintakulut	-3 407	191	-3 216	-3 085	131	96	-3 086
Toimintakate	-31	531	500	837	338	168	759

Rakennusvalvonnan vuosi oli taloudellisesti hyvä. Toimintakate toteutui 0,338 M€ muutettua talousarviota parempana. Toimintakate vuonna 2021 oli 0,837 M€. Toimintatuotot ylittyivät 0,206 M€ ja toimintakulut alittuivat 0,131 M€. Toimintatuottojen ylitys kohdistui maksutuottoihin, jotka toteutuivat ennakoitua suurempina

rakentamisen vilkastuttua hiljaisen alkuvuoden jälkeen. Rakentamisen vilkkaus vaihtelee vuosittain. Toimintakuluissa säästöä syntyi kaikissa tiliryhmissä ja koronapandemia vaikutti osaltaan toimintakulujen alittumiseen palvelujen ostoissa.

Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

RAKENNUSLAUTAKUNTA 1 000 €	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN	TOTEUMA-% 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	70	0	70	43	-27	61
Maksutuotot	3 300	340	3 640	3 874	234	106
Tuet ja avustukset	6	0	6	5	-1	90
Tilavuokratuotot	0	0	0	0	0	0
Muut vuokratuotot	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	1	1	0
Toimintatuotot yhteensä	3 376	340	3 716	3 922	206	106
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-2 159	0	-2 159	-2 116	44	98
Palkat ja palkkiot	-1 712	0	-1 712	-1 677	35	98
Henkilöstösivukulut	-447	0	-447	-439	8	98
Palvelujen ostot	-904	191	-713	-669	44	94
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	0	0
Palvelusetelit	0	0	0	0	0	0
Muut palvelujen ostot	-904	191	-713	-669	44	94
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-74	0	-74	-45	29	61
Avustukset	0	0	0	0	0	0
Muut avustukset	0	0	0	0	0	0
Tilavuokrakulut	-151	0	-151	-151	0	100
Muut vuokrakulut	-116	0	-116	-67	48	58
Muut toimintakulut	-3	0	-3	-37	-34	1 219
Toimintakulut yhteensä	-3 407	191	-3 216	-3 085	131	96
TOIMINTAKATE	-31	531	500	837	338	168

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

RAKENNUSLAUTAKUNTA HENKILÖSTÖRAPORTTI	TA2021	TAM2021	TP2021	EROTUS TP2021 - TAM2021	TP2020	TP2019
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ						
Vakinaiset	-	-	30	-	30	30
Tilapäiset	-	-	5	-	1	3
Yhteensä	-	-	35	-	31	33
Poistuma ja organisatoriset muutokset						
Poistuma (eläke- ja muu poistuma)	-	-	3	-	3	0
Organisatoriset muutokset	-	-	0	-	0	0
Yhteensä	-	-	3	-	3	0
HTV (palkallinen työpanos)						
Vakinaiset ja tilapäiset	33	33	33	0	31	32
SAIRAUSSPOISSAOLOPROSENTTI						
Kokonaissairauspoissaoloprosentti	-	-	4,0		1,7	2,9
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€						
Palkat ja palkkiot	-1 712	-1 712	-1 677	35	-1 599	-1 541
Eläkekulut	-385	-385	-371	14	-352	-346
Muut henkilösivukulut	-62	-62	-68	-6	-58	-53
Yhteensä	-2 159	-2 159	-2 116	44	-2 008	-1 940

Henkilöstömäärä: Yhteensä luku sisältää vakinaiset ja tilapäiset työntekijät ja viranhaltijat, joiden palvelusuhde on ollut voimassa 31.12.2021. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Poistuma: sisältää eläkepoistuman sekä muun lähtövaihtuvuuden. Poistuma ei sisällä määräaikaisen palvelusuhteen päättymistä eikä uudelleensijoitettuja henkilöitä. Luku ei sisällä myöskään työntekijöitä ja viranhaltijoita, jotka ovat siirtyneet toiseen palvelusuhteeseen kunnan sisällä. Organisatoriset muutokset (kuten ulkoistamisen vaikutus henkilöstön lähtövaihtuvuuteen) eivät sisälly poistumalukuun, vaan ne on esitetty erikseen Organisatoriset muutokset -rivillä.

Palkallinen työpanos (HTV): Palkallisesta työpanoksesta on poistettu palkattomat poissaolajaksot. Luku esitetään kokonaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Kokonaissairauspoissaoloprosentti: Kokonaissairauspoissaoloprosentilla tarkoitetaan toteutuneiden sairauspoissaolojen (sisältää palkalliset ja palkattomat) osuutta prosentteina käytettävissä olleesta kokonaistyöpanosmäärästä. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Henkilöstökustannukset: henkilöstökustannukset sisältävät kaikki maksetut palkat, palkkiot, eläke- ja henkilösivukulut lukuun ottamatta työllistettyjä.

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma toteutui suunnitellusti. Vuonna 2021 rakennusvalvonnan henkilöstön palkallinen työpanos (HTV) toteutui käyttösuunnitelman mukaisena. Henkilöstökustannusten toteuma oli 98 %, 2,116 M€, joka alitti muutetun talousarvion (TAM2021 2,159 M€) 0,044 eurolla. Poistuma oli 3 henkilöä. Henkilöstön sairauspoissaoloprosentti nousi ja se oli 4,0 % (vuonna 2020 1,7 %). Nousua selittää pääosin yksittäiset pitkät sairauslomat ja osaltaan myös omailmoitetut sairauslomat lisääntyivät.

Vuoden 2021 lopussa rakennusvalvonnassa työskenteli 35 asiantuntijaa, joista tilapäisiä 5 henkilöä. Edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna henkilöstömäärä lisääntyi 4 henkilöllä. Henkilöstömäärä on yhden päivän poikkileikkauskuva henkilöstömäärästä ja sen rakenteesta, joten sille ei ole asetettu tavoitetta talousarviossa. Henkilökunnan keski-ikä oli 54,3 vuotta.

Uutta henkilökuntaa rekrytoitiin eläkkeelle jäävien tai irtisanoutuneiden työntekijöiden tilalle kaupungin rekry-

tointiohjeiden mukaisesti. Rekrytointi oli haastavaa, päteviä hakijoita virkoihin on erittäin vähän, johtuen muun muassa siitä, että palkat eivät ole kilpailukykyisiä tehtävien vaativuuteen nähden. Resurssipula, joka on ollut jo vuosia akuutti, paheni viime vuonna, mikä heijastui pidentyneinä lupakäsittelyaikoina. Tilannetta pyrittiin helpottamaan siirtämällä henkilökuntaa työmaakatselmoinnista lupakäsittelyyn. Vapaaehtoinen ylityömääräys tehtiin kesällä ja syksyllä luparuuhkan purkamiseksi. Henkilökunta toimi tilanteessa joustavasti, mutta nähtävissä oli jo väsymisen merkkejä.

Koulutuksiin osallistuttiin suunnitelman mukaisesti, suurin osa koulutuksista oli edelleen webinaarimuotoisina. Omia koulutuksia järjestettiin myös suunnitellusti webinaareina ja hybridimuotoisena. Etätö vakiintui normaaliksi työtavaksi ja suurin osa työtehtävistä voidaan hoitaa vähintäänkin osittain etänä. Lähitöissä oli kuitenkin aina osa henkilöstöstä, joka takasi palvelut Ympäristötalolla.

Arvio tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta

Rakentamisen vilkkaus, joka vaihtelee vuosittain, on merkittävin rakennusvalvonnan toimintakatteeseen vaikuttava tekijä. Viimeisimpien ennusteiden mukaan rakentamisessa sekä suhdannetilanne että näkymät ovat heikentyneet. Yleisen talouskasvun ennustetaan hidastuvan vuonna 2023, joka voi heijastua rakentamisen vilkkauteen. Suhdanteiden kehittymiseen ei ole mahdollisuutta vaikuttaa rakennusvalvonnan omilla toimenpiteillä. Volyymin väheneminen pienentää lupatuottoja, mutta mahdollistaa resurssien kohdentamisen jatkuvaan rakennetun ympäristön valvontaan. Henkilöstökulut eivät vastaavasti laske, koska vastaavasti korjausrakentamisen suhteellinen osuus lisääntyy, mikä edellyttää kohdekohtaisesti uudisrakentamista enemmän yksilöllistä ohjausta sekä toteutuksen että suunnittelun osalta.

7.2 Oulun kaupungin kehittämissalkut

7.2.1 Yhteenveto

Sellaiset kaupungin kehittämishankkeet ja -projektit, joissa osa rahoituksesta tulee ulkopuolisista rahoituslähteistä, on jaettu viiteen poikkitoiminnalliseen kehittämissalkkuun ja Business Oulun salkkuun. Poikkitoiminnallisia salkkuja yhdistää se, että kussakin salkussa sen hankkeilla ja projekteilla tavoitellaan yhteistä päämäärää, vaikka hankkeiden omistajat ja hallinnoijat työskentelevät eri toimialoilla ja liikelaitoksissa. Lisäksi salkuissa on sellaisia yhteistyökumppaneiden toteuttamia ja hallinnoimia projekteja ja hankkeita, joihin on myönnetty rahoitusta kaupunginhallituksen kehittämissalkkujen määrärahoista, koska niiden toteuttaminen edistävää myös kaupungin tavoitteita. Kuudenteen, Uudet ja kansainvälistyvät yritykset -salkkuun, kuuluu ainoastaan Business Oulun omistamia ja hallinnoimia hankkeita sekä sellaisia elinkeinotoimintaa edistäviä yhteistyökumppaneiden hankkeita ja projekteja, joihin on myönnetty kuntarahoitusta joko Business Oulun talousarviosta tai kaupunginhallituksen kehittämisrahastosta.

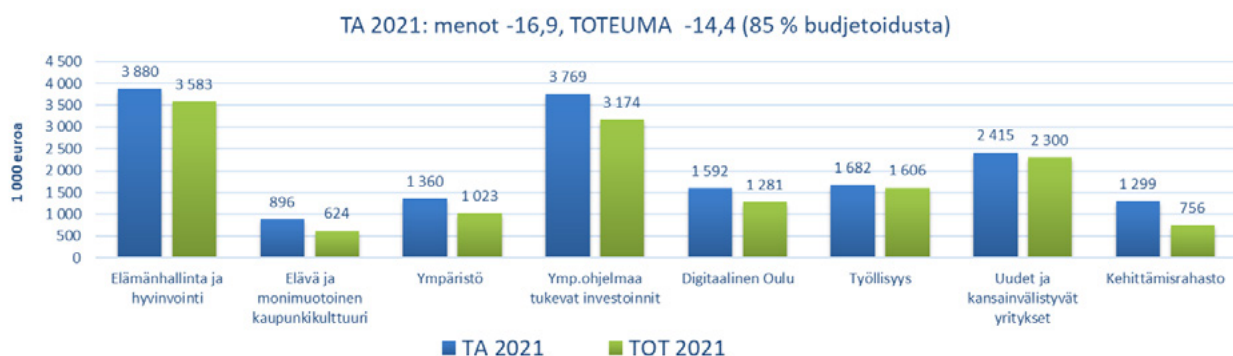
Kehittämissalkut vuonna 2021:

- Kuntalaisen elämänhallinta ja hyvinvointi
- Elävä ja monimuotoinen kaupunkikulttuuri
- Ympäristö
- Työllä hyvinvointia
- Digitaalinen Oulu
- Uudet ja kansainvälistyvät yritykset

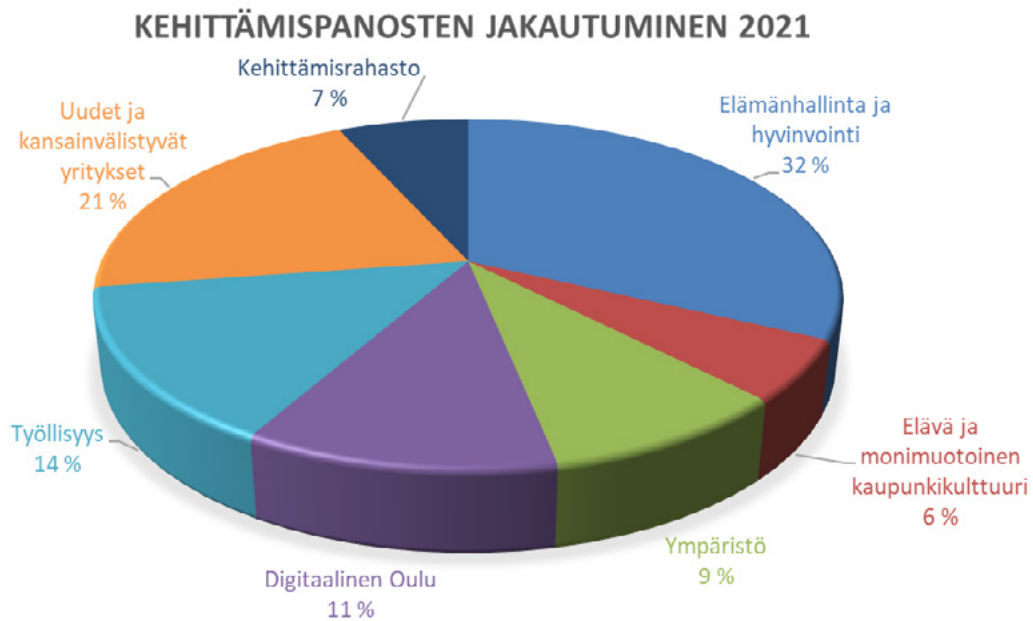
Leimaa antavaa viime vuoden hanketoiminnassa oli koronapandemian jatkuminen ja EU:n rakennerahasto-

kauden Kestävää kasvua ja työtä (2014–2020) päättymisen. Rahoittajat avasivat edellisen vuoden tapaan uusia avustushakuja koronan vaikutusten lieventämiseksi ja pandemian vuoksi heikoimmassa asemassa olevien tilanteen helpottamiseksi. Kuten vuonna 2020, koronasta johtuneet poikkeustoimet vaikuttivat toteutusvaiheessa olleisiin hankkeisiin ja projekteihin siten, että osa niiden toimenpiteistä jäi toteuttamatta. Esimerkiksi yhteistyöhankkeiden projektitapaamiset, seminaarit ja työpajat järjestettiin edelleen etäyhteyksillä eikä alun perin suunniteltuja matkoja tehty.

Kehittämissalkkujen hankkeisiin ja projekteihin budjetoitiin vuonna 2021 yhteensä 10 milj. euroa (tulot) ja -16,9 milj. euroa (menot). Summaan sisältyy myös ympäristö-ohjelman 2026 toteuttamista tukevat investointihankkeet, joihin Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA ja Liikenne- ja viestintävirasto Traficom ovat myöntäneet rahoitusta. Salkkujen yhteenlaskettu toteuma oli vuonna 2021 noin 9 milj. euroa (tulot) niiden jakaantuessa 7,5 milj. euroa kehittämissalkkujen projekteihin ja 1,5 milj. ympäristöohjelman toteuttamista tukeviin investointihankkeisiin menojen ollessa yhteensä -14,4 milj. euroa. Toteuma oli noin 85 prosenttia vuoden 2021 talousarviossa kehittämishankkeisiin ja -projekteihin varatuista määrärahoista. Edellä mainittuun kokonaissuuteen on laskettu kaupunginhallituksen kehittämissalkkujen ja työllisyysmäärärahojen käyttö, kehittämisrahastosta elinkeinopoliittisiin hankkeisiin maksetut kuntarahoitusosuudet sekä toimialojen ja liikelaitosten talousarvioihin niiden hankkeisiin varattujen määrärahojen käyttö. Toteutuneet kustannukset ja niiden jakautuminen salkuittain käyvät ilmi kuvista 6 ja 7.

Kuva 6. Kehittämishankkeissa toteutuneet kokonaiskustannukset vs. TA 2021

Kuva 7. Toteutuneet kehittämisspanokset salkuittain vuonna 2021

7.2.2 Kuntalaisen elämänhallinta ja hyvinvointi

Kuntalaisen elämänhallinta ja hyvinvointi -kehittämissalkku perustuu hyvinvointikertomustyöhön ja kh:n 16.9.2019 hyväksymiin asukkaiden hyvinvoinnin edistämisen painopisteisiin. Perustana ovat Oulun kaupunkistrategia 2026:n linjaukset: *”Hyvinvointi kuuluu kaikille. Kannustamme aktiiviseen ja liikunnalliseen elämäntapaan ja löydämme mahdollisuuksia hyvinvointiaktiivisuudesta. Olemme turvallinen ja lapsiystävällinen kaupunki”*. Salkun painopisteet ovat 1: Kuntalaisen hyvinvointi, elämänhallinta ja terveydentila paranevat ja 2: Vaikuttavat ja tehokkaat palvelut järjestetään asiakaslähtöisesti.

Hyvinvoinnin edistämisen ohjaus-/salkkuryhmä on poikikihallinnollinen ja siinä on edustajat sivistys- ja kulttuuri-palveluista, hyvinvointipalveluista, konsernihallinnosta, yhdyskunta- ja ympäristöpalveluista ja BusinessOulusta. Salkun rooli on olla aktiivinen myös hyvinvoinnin alueellisessa ja valtakunnallisessa kehittämisessä ja tehdä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Vuonna 2021 keskiössä olivat erityisesti lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen ja haavoittuvien ryhmien tilanteen huomioiminen Covid-19 -pandemian aikana sekä kaupungin yhteistyö eri järjestöjen ja organisaatioiden kanssa.

Kuntalaisen elämänhallinta ja hyvinvointi -salkku sisälsi omia tai osatoteutushankkeita 17 ja muiden toteuttamia rahoitus- ja yhteistyöhankkeita 11. Hankkeista päättyi vuoden mittaan 10, joista 7 oli kaupungin omia ja 3 rahoitus- ja yhteistyöhankkeita. Hankkeita käynnistyi 2 kaupungin omaa sekä 3 rahoitus- ja yhteistyöhanketta.

Käynnissä oli etenkin Marinin hallitusohjelman hankkeita kaupungin tarpeisiin vastaten. Samoin käynnissä oli EU-ohjelmakauden 2014-2020 viimeisten hakujen rahoitus- ja yhteistyöhankkeita, joihin kaupungilta ohjattiin asiakkaita. Näitä toteuttivat muun muassa Oulun diakonissalaitoksen säätiö, Kris Oulu ry, Suomen Punaisen Ristin Oulun piiri, ODL Liikuntaklinikka, Helsingin diakonissalaitos sekä Pohjois-Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu, PoPLi ry.

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja opetushallituksen rahoitukset muodostavat salkusta merkittävän osan. **Yhdessä HOP - yhtä matkaa hyvinvoinnin ja osallisuuden polulla** -hankkeeseen palkattiin projektikoordinaattorin lisäksi 4 varhaiskasvatuksen erityisopettajaa ja 13 varhaiskasvatuksen opettajaa, jotka työskentelivät alueellisiin indikaattoreihin perustuen kohdennetusti päiväkodeissa. Opettajat ja erityisopettajat vahvistivat varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa ja oppimisympäristöjä, toiminnan kehittämistä ja arviointia, lasten ja huoltajien osallisuutta sekä yhteisopettajuutta ja lapsille järjestettävää tukea. **Puoli päivää pihalla** -projektissa varhaiskasvatuksen toimintakulttuuria liikunnallistetaan ulkona oppimisen ja ulkoilmakasvatuksen osalta vahvistamalla varhaiskasvatuksen henkilökunnan pedagogista osaamista ulkona.

Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävät toimet (Kota7) -projektin rahoituksella oppilaille annetaan tukea ennen ongelmien kasaantumista moniammatil-

lisella yhteistyöllä oppilashuollon kanssa. **Alakko nää opettajatutoria** -projekti kehittää uuden opetussuunnitelman mukaista toimintakulttuuria Oulun perusopetuksen kouluissa ja lisää koulutuksellista tasa-arvoa kaupungin sisällä. **Oulun kerhotoiminta 2020** -hankkeessa tuetaan vähän harrastavia oppilaita vuosiluokilla 3-9 huomioiden erityisesti ne alueet, joissa on tarjolla vähän muuta harrastustoimintaa pitkien välimatkojen vuoksi tai joissa lasten ja nuorten harrastustoiminta on muuten vähäistä alueen sosioekonomisen taustan takia.

Lakeuden tutorit -hankkeessa vakiinnutetaan alueellista tutoritoimintaa, jaetaan osaamista, otetaan käyttöön sähköinen alusta ja kehitetään oppilasagenttitoimintaa. **Kaksikielisen opetuksen laajentaminen** -projekti vahvistaa yhtenäistä kielipolkua esiopetuksesta alkuopetukseen sekä tarjoaa lapsille kielirikasteista toimintaa ja huoltajille tietoa tuleviin kielivalintoihin alkuopetuksessa. **Nuorten politiikkakoulu** on innostanut nuoria kiinnostumaan vaikuttamisesta sekä saamaan niitä olennaisia tietoja ja taitoja, joita tarvitaan vaikuttamiseen ja yhteiskunnassa toimimiseen.

KOTA 6 -hankkeessa Opetushallituksen rahoitusta käytettiin koulutuksellista tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin, erityisopetuksen laadun kehittämiseen, avustajien palkkaamiseen, opetusryhmien joustavaan muodostamiseen sekä alueellisen eriarvoistumisen torjuntaan niin että oppilas saa tarvitsemansa tuen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. **Positiivinen diskriminaatio varhaiskasvatuksessa** -hankkeen rahoituksella saatiin palkattua lisähenkilöstöä alueille, joissa on tunnistettu syrjäytymisriskejä. Hankkeessa luotiin varhaiskasvatuksen moniammatillinen varhaisen tuen ja yhteisöllisen hyvinvointityön kuraattori- ja psykologitoimintamalli. **Move 2020-2021** -hanke tuki fyysisen toimintakyvyn mittaus- ja palautejärjestelmä Moven käyttöä. Toimiva Move-organisointimalli materiaaleineen parantaa jatkossa nuorten hyvinvointia, terveyden edistämistä ja syrjäytymisen ehkäisemistä.

Hyvinvointipalveluissa käynnistyneen **KARITA – Kotona asumista rohkeasti ja itsenäisesti teknologian avulla** (2021-2022) -hankkeen tavoitteena on löytää uusia tarvelähtöisiä ja vaikuttavia teknologisia ratkaisuja ennakoimaan ja ennaltaehkäisemään iäkkään kuntalaisen terveyden ja toimintakyvyn heikentymistä sekä säännöllistä kotihoidon tarvetta. Tavoitteena on myös lisätä teknologisilla ratkaisuilla kotihoidon asiakkaan terveyttä ja toimintakykyä sekä tukea itsenäistä kuntoutumista. Samalla vahvistetaan teknologiatimiä ja tunnistetaan ammattilaisrooleja tukemaan asiakasta ja ammattilaista sekä lisätään teknologisten ratkaisujen tietoutta ja neuvontaa matalan kynnyksen showroomil-

la. **6Aika-yhteistyönä toteutettu Hippa - Hyvinvointia ja parempaa palveluasumista digitalisaation avulla** kehitti älykkään palveluasumisen tuotteita ja palveluja yhteistyössä sote-, rakennus- ja ICT-alan sekä liiketoiminnan innovaatiokeskittymien, hubien ja testlabien kanssa ympäri Suomea. Mukana oli valtakunnallisesti yhteensä 141 organisaatiota. Tuotekehittäjän testi- ja tukiverkosto löytyy osoitteesta www.tuttunet.fi.

ASTE - Asunnottomien sosiaali- ja terveystalouden kehittämishanke toteutetaan STM:n rahoituksella vuoden 2022 loppuun mennessä. Vuonna 2021 Aste-hankkeessa on asutettu jo 35 ja tavoitettu 121 asunnottomaa tai asunnottomuuden uhan alla ollutta henkilöä sote-palveluiden piiriin. Oulun kaupunki osallistuu hallitusohjelman mukaiseen yhteistyöhön asunnottomuuden puolittamiseksi vuoteen 2023 mennessä. STM:n päärahoituksella **Lastensuojelun monialainen kehittäminen Pohjois-Suomessa** -hankkeessa varmistetaan lastensuojelun asiakkaana olevien lasten ja nuorten palveluiden oikea-aikaisuus sekä koordinoitu palvelu ja yksilöllinen tuki kehittämällä systemaattista yhteistoimintaa lastensuojelun ja opetustoimen sekä mielenterveys- ja päihdepalvelujen kesken. Hankekonsortioon kuuluvat Pohjois-Pohjanmaan lisäksi Kainuu, Keski-Pohjanmaa ja Lappi.

Oulun Diakonissalaitoksen säätiön OPAS - Opiskelukykyä ja osallisuutta lukioihin -hankkeen päätavoitteena on edistää lukiolaisten opiskelukykyä ja hyvinvointia, ennaltaehkäistä uupumusta ja vahvistaa valmiuksia siirtyä jatkoluille jatko-opintoihin ja töihin. Tavoitteena on vahvistaa koko lukioyhteisön hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä. ODL **Liikuntaklinikan Nainen +45** -hanke kehittää, testaa, arvioi ja levittää elintapaohjauksen mallia työttömien yli 45-vuotiaiden naisten hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistämiseksi ja sitä kautta työkyvyn ja työllistymismahdollisuuksien vahvistamiseksi.

Pohjois-Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu, PoPLi ry:n **NOVA2** - Nuorille osallisuutta ja toimintakykyä kokeemusliikunnalla -hankkeessa vahvistettiin työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien 15-29 -vuotiaiden osallisuutta ja toimintakykyä matalan kynnyksen liikuntatoiminnan avulla, ja luotiin edellytyksiä nuorten koulutukseen ja työelämään siirtymiselle. Koulutustoiminnalla tavoitettiin noin 750 henkilöä ja osallistujamäärä koulutustoimenpiteissä oli 1885 osallistujaa. ODL:n **Kultusta voimaa** - Kulttuuri- ja liikunta- sekä ura- ja voimaantumispainotteinen toiminta nuorille -hankkeessa rakennettiin 18-29 -vuotiaalle nuorisolähtöinen toimintamalli, joka toimii nuorta vahvistavana ja vieraantumista vähentävänä siltana elämän siirtymävaiheissa ja poluttaa kohti koulutusta tai työtä.

Suomen Punaisen Ristin Oulun piirin toteuttaman **NOY - Nuoret osaksi yhteisöämme** -hanke parantaa 16-29 -vuotiaiden nuorten ja nuorten aikuisten elämänhallintaa, hyvinvointia ja osallisuutta erilaisten toiminnallisten menetelmien ja pienryhmätoimintojen avulla. Hankkeen kohderyhmänä ovat ilman työ- ja koulutuspaikkaa olevat nuoret ja nuoret aikuiset sekä opiskelijat, jotka ovat keskeyttämisriskissä tai syrjäytymisvaarassa esimerkiksi pitkän sairasloman tai yksinäisyyden takia.

Helsingin Diakonissalaitoksen säätiön **Vamos Oulu** -hankkeessa kehitetään ja pilotoidaan yhdessä nuorten sekä verkostojen kanssa päihde- ja mielenterveyspalveluihin integroitava, sosiaalista kuntoutumista tukeva toimintakonsepti. **Vamos Verso** -hanke on edistänyt 16-29 -vuotiaiden maahanmuuttajataustaisten nuorten kotoutumista ja osallisuutta. Oulun diakonissalaitoksen säätiön **Yhdistämö**-hankkeessa kehitetään hyvinvointialusta-toimintamalli työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten aikuisten osallisuuden ja työ- ja toimintakyvyn vahvistamiseksi. Oikeusministeriön rahoittamassa **NURRI**-hankkeessa Oulun kaupunkiin

luodaan **NURRI**-toimintamalli, jonka kohderyhmänä on nuoret, joiden on epäilty syyllistyneen useisiin ja vakavampiin rikoksiin. Tavoitteena **NURRI**-työskentelyllä on uusintarikollisuuden ennaltaehkäiseminen.

Kris Oulu ry:n **BackUp!** -hankkeessa kohderyhmänä ovat lainrikkojataustaiset (avo- tai laitosrangaistusta suorittavat, valvotussa koevapaudessa olevat ja eri yhdyskuntaseuraamuksissa olevat) ja päihdetaustaiset, syrjäytyneet sekä syrjäytymisvaarassa olevat. Hankkeen avulla lisätään asiakkaiden osallisuutta ja kiinnittymistä takaisin osaksi yhteiskuntaan, jotta työllistyminen on mahdollista jatkossa. Lisäksi **Hand in Hand** -hankkeen kohderyhmänä ovat vankien läheiset, jotka muutoin jäävät ilman kohdennettua matalankynnyksen vertais-tuellaista apua ja tukea alueellamme. Hankkeella on mahdollisuus reagoida perheen tai yksilön kriisiytyneeseen elämäntilanteeseen välittömästi ja näin ennaltaehkäistä ongelmien kasaantumista ja tilanteen eskaloitumista.

Salkussa olevien hankkeiden yhteenlaskettu toteuma vuonna 2021 oli tulot 2,66 milj., menot – 3,58 milj. euroa.

7.2.3 Elävä ja monimuotoinen kaupunkikulttuuri

Elävä ja monimuotoinen kaupunkikulttuuri -salkku tukee Oulun kaupungin kulttuuripääkaupunkityötä perustuen Oulun Kulttuuristrategiaan 2030 ja Oulu 2026 -hakukirjaan. Kaupunkistrategiassa 2026 salkkutyö pohjautuu strategiseen painopisteeseen *“Vetovoimainen Oulu on pohjoisen luonnon ja kulttuurin kaupunki ja sen linjauksiin: Mahdollistamme ihmisten kohtaamisen ja yhteisöllisen toiminnan. Luomme yhdessä uutta. Olemme Euroopan kulttuuripääkaupunki 2026”*. Salkun painopisteet ovat 1) Yhteisöllinen kaupunkikulttuuri, 2) Toimintaympäristöt ja toimintamallit sekä 3) Tapahtumat. Poikkihallinnollisessa salkkutyössä ovat mukana edustajat konsernihallinnosta, sivistys- ja kulttuuripalveluista, hyvinvointipalveluista, yhdyskunta- ja ympäristöpalveluista sekä BusinessOulusta.

Kaikki salkun hankkeet tukevat kulttuuripääkaupunkahaun kokonaisuutta. Projekteilla saatetaan usein jokin osa-alue kuntoon ja nostetaan eri tavoin kansainvälisen osaamisen tasoa. Rahoitus- ja yhteistyöhankkeissa keskeistä on ollut kulttuurialan toimijoiden projektimuotoisen osaamisen lisääminen, mitä Oulu2026 -työn pitkäjänteinen toteutus ja kulttuuripääkaupunkivuoden tuleva toteutus edellyttävät. Kaupunkikulttuurin

kehittämissalkku sisälsi yhteensä 18 hanketta, joista omia hankkeita tai osallistumisia osatoteuttajana 10 ja muiden toteuttamia rahoitus- ja yhteistyöhankkeita 8. Hankkeista päättyi vuoden mittaan 6. Vuonna 2020 käynnistyi 6 projektia, joista 3 kaupungin omaa ja 3 rahoitus- ja yhteistyöhankkeita.

Konsernihallinnon **Kulttuurin elämysoppaat** -hankkeessa synnytetään uudenlaista liiketoimintaa ja työpaikkoja kulttuurin, luontokohteiden ja matkailualan risteysalueelle. Hankkeessa luodaan transformatiivisen kulttuurimatkailun toimijaverkosto ja toimintamalli Pohjois-Pohjanmaalle järjestämällä seminaareja, webinaareja ja match making -tapaamisia. Luovien- ja kulttuurialojen tekijöille järjestetään viisi valmennusjaksoa. Konsernihallinnon TechArt-hanke selvittää, rakentaa ja pilotoi teknologiaa ja kulttuuria yhdistävää ekosysteemiä. Hankkeessa on jo toteutettu virtuaalimalleja, pistepilvimalleja ja nopeissa kokeiluissa luotu innovatiivisia digitaalisia ratkaisuja kulttuurisällöille sekä uudenlaisia liiketoimintamalleja.

Konsernihallinnon **EU-osaamisen nosto** -osatoteutuksen sisältönä on kulttuuripääkaupunkiteema ja siihen

liittyvät kansainväliset hankkeet. Kansainvälisessä **Culture United** -hankkeessa mukana on 9 hankekumppania 5 eri maasta. Oulun teemaksi on valittu terva. **Light & Art in Public Spaces (LAIPS)** on suoran rahoituksen EU-hanke, joka kehittää kaupunkien julkisia tiloja ja elämänlaatua valotaideinstallaatioilla. LUCI-verkoston johtamassa Luova Eurooppa -ohjelman hankkeessa ovat Oulun lisäksi mukana Lyonin ja Torinon kaupungit, joiden välillä edistetään kansainvälistä yhteistyötä, vaihdetaan parhaita käytäntöjä ja hyödynnetään digitaalisia työkaluja.

Rahoitus- ja yhteistyöhankkeista Oulun Kirjailijaseuran **Pohjoispohjanmaalaisen kirjallisuuden vientiä edistävän Black Hole** -verkoston luominen -hankkeen tavoitteena on kasvattaa pohjoispohjanmaalaisen kirjallisuuden käännössopimusten määrää ja vientiä eri kielialueille. Tämä toteutetaan rakentamalla kansainvälinen, pitkäjänteisesti toimiva verkosto. Oulun Kulttuuri-tapahtumayhdistyksen **Pohjoinen kulttuurivirta** -hanke tekee pohjoista kulttuuria näkyväksi sähköisessä mediakentässä omalla kanavallaan.

Oulun yliopiston **OSAaValo - Valaistusosaaminen pohjoisen vetovoimana** -projektissa luodaan älykkään ja vähähiilisen valaistuksen osaamiskeskittymä Pohjois-Pohjanmaalle ja Pohjois-Savoon käynnistämällä valaistussuunnittelua koskeva täydennyskoulutus Oulun yliopistossa ja Savonia ammattikorkeakoulussa. Samalla tuetaan osallistujakaupunkien elinvoimaisuutta, vetovoimaa ja yritystoimintaa kehittämällä valaistusosaamista ja tutkimusta, liiketoimintamalleja sekä valoon liittyvää tapahtumatarjontaa ja pimeän ajan kaupunkiympäristöä.

Urban Boost -hankkeessa Oulu Urban Culture ry on kehittänyt 18-29-vuotiaille työttömille nuorille suunnattuja innovatiivisia kulttuurityöpaja- ja kulttuurilaboratoriomalleja. Kulttuurilaboratorio tarjoaa kulttuuritoiminnan kokeilualustan nuorille tekijöille Oulun Pikisaareessa. Hanke on edistänyt nuorten työllistymistä kulttuurialalle, työllistänyt kulttuurialan ammattilaisia kohderyhmän ohjaamiseen, kehittänyt uusia tapoja käyttää kaupunkitilaa ja tuottanut yhteisöllistä kaupunkikulttuuria.

Veeran Verstaan **Vapaata tilaa** -hankkeessa tuotetaan taide- ja kulttuurialojen yhteisöille yhteiskunnallisen yrittäjyyden ohjausmalli. Taideinterventio tuodaan yhteiskunnallisen yritystoiminnan kehittämisprosessiin. Hankkeessa tuotetaan taide- ja kulttuurialoille suunnattu yhteiskunnallisen yrittäjyyden koulutus ja opas

sekä tuotetaan kokonaisvaltainen ekologinen taide-elämälusta. Hankkeen taidetyöpajoissa syntyy uusi oppimisen malli, jossa taide on lähtökohtana yhdessä työskentelylle. Rytmii-instituutin **Artistivarikko**-projekti parantaa musiikkialan koulutuksen osuvuutta ja saavutettavuutta tuottamalla uudentyypin työelämälähtöisen koulutuskokonaisuuden, joka parantaa eri vaiheissa olevien artistien ja yhtyeiden liiketoimintaosaamista ja työllistymistä. Oulussa ja Pohjois-Pohjanmaalla projekti tekee yhteistyötä Oulun konservatorion rytmimusiikin toisen asteen ammattikoulutuksen kanssa.

Yhteisötoiminnan **Auttava yhteisö** -hankkeella (1.1.-31.12.2021) pyrittiin saamaan oululaiset aktivoitumaan auttamaan naapureitaan organisoidusti, erityisryhmien ja ikäihmisten kotona asumisen edellytyksiä tukien. Auttavassa yhteisössä asuu yli 2 000 oululaista. Asuinyhteisöissä käynnistyi naapuriapujärjestelmä ja esiin nousi mm. aiemmin piiloon jääneitä avun tarpeita. Hankkeen saavutti laajaa julkisuutta nostaten esiin ikäihmisten avun tarpeen ja vapaaehtoisuuden teemoja. Lisäksi osallistutaan Pohjola-Nordenin Interreg-rahoitteeseen **Folkverkstan**-hankkeeseen, joka vahvistaa Oulun yhteistyötä Pohjoiskalotti-alueella, jotta aikamme yhteiskunnallisia haasteita voidaan ratkaista yhdessä.

Arctic Pulse -hanke tuo ainutlaatuisia kulttuurielämyksiä yleisölle ja vierailijoille Pohjois-Skandinavian arktisella alueella. Hankkeessa luodaan arktisen Euroopan kulttuuritapahtumien brändi. Hankkeen musiikki- ja kulttuurituotannosta 25 % on saamelaiskulttuuria tai muuta perinteistä kulttuuria. Kulttuuritalo Valveella toteutuksessa olivat **Kaupunginosataiteilijat** ja toisiaan tukevat **Lukulumoa ja kirjavimmaa** sekä **Kieku - kirjailijavierailut ja valtakunnallinen sanataidepankki**. Kirjastossa toteutettiin edustuksellista demokratiaa tukeva **Kirjastoista kansanvallan foorumeita**.

Euroopan kestävin kulttuuripääkaupunki -hankkeen tavoitteena on, että kulttuuripääkaupunkivuonna 2026 Pohjois-Pohjanmaan tapahtumat ovat mahdollisimman hiilineutraaleja. Maakunnan tapahtumien tunnistamiin ympäristöhaasteisiin etsitään yrityksiltä ja innovaatio-organisaatioilta ratkaisuja.

Budjetoiduista menoista kaupunkikulttuurisalkussa toteutui 70 %, sillä kaikkea toimintaa ei koronapandemian vuoksi voitu toteuttaa suunnitellusti. Salkkuun kuuluvien hankkeiden toteuma vuonna 2021 oli yhteensä tulot 0,35 milj., menot - 0,62 milj. euroa.

7.2.4 Ympäristö

Kaupunginhallituksen (12.8.2019 § 240) hyväksymässä Ympäristöohjelmassa 2026 – kohti hiilineutraalia Oulua ja sen kehittämissalkussa on neljä painopistettä: 1) Kasvamme kestävästi, 2) Toimimme resurssi- ja säästävästi, 3) Luonto on voimavaramme ja 4) Edistämme ympäristövastuullisuutta. Vuonna 2021 valmistuivat seuraavat ympäristöohjelman laadintavaiheessa tunnistetut ja sateenvarjon alle kuuluvat yksityiskohtaisemmat suunnitelmat: Kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelma (SUMP - Sustainable Urban Mobility Plan), Kiertotalouden tiekartta ja Hiilineluselvitys. LUMO-työ eli kaupungin periaatteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden laatiminen luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi käynnistyy vuonna 2022.

Eri hallintokuntien toteuttamista omista projekteista päättyi vuodenvaihteessa 2021-2022 neljä, suunniteltu- tai rahoituksen hakuvaiheessa ei ollut yhtään uutta ja toteutusvaiheessa, edelleen vuonna 2022 jatkuvia projekteja on puolestaan 9 kappaletta. Yhteistyökumppaneiden toteuttamia ja kaupungin rahoittamia projekteja salkussa oli kaikkiaan 10, joista neljä päättyi. Ympäristösalkkuun kuuluvien projektien yhteenlaskettu toteuma vuonna 2021 oli tulot 0,874 milj. euroa ja menot -1,02 milj. euroa. Ympäristöohjelman toteuttamista tukevien investointihankkeiden (Maikkulan baana, Kestävä Kaijonharju ja Oulun maastoliikuntareitistö 2030) toteutuneet kokonaiskustannukset olivat puolestaan tulot 1,6 milj. ja menot -3,2 milj. euroa käytön ollessa noin 85 % niihin varatuista määrärahoista.

Oulun Vesi liikelaitoksen toteuttaman **Jätevedenpuhdistamon energiatehokkuuden parantaminen (JEP)** -projektin tavoitteena on suunnitella ja toteuttaa Taskilan jätevedenpuhdistamolle reaaliaikainen prosessivaiheiden energiankulutuksen seurantajärjestelmä, jota voidaan hyödyntää prosessin ajotavan optimoinnissa ja energiatehokkuutta parantavien huolto- ja investointitoimenpiteiden toteuttamiseen. Viime vuonna teetettiin nykytilakartoitus, kohteiden kartoitus ja toteutusvaihtoehtojen vertailu energiatekniikan insinööriopintojen lopputyönä. Opinnäytetyön tulokset esiteltiin syyskuussa ja työ valmistui lokakuussa. Jatkotoimenpiteistä päätettiin syyskuussa, jolloin valittiin opinnäytetyönä tehdyn energiakatselmuksen pohjalta energiankulutuksen seurannan toteuttamistapa. Henkilöresursseista ja laitteiden saatavuudesta johtuen toimenpiteiden toteutus siirtyy vuodelle 2022, minkä johdosta hankkeelle haettiin ja myönnettiin jatkoaikaa elokuuhun 2022 asti.

Oulun Veden toisessa **Jätevedenpuhdistamon ravinteiden kierrätys (JÄRKI)** -projektissa tehdään kaksi selvitystä tavoitteena tuottaa tietoa päätöksenteon tueksi

jätevesilietteiden käsittelytavan ja jatkokäsittelyn ratkaisua varten. Ensimmäinen selvitys koskee lietteenkäsittelyyn soveltuvaa biokaasulaitoksen sijoituspaikka vaihtoehtoja ja vertailua toteutusvaihtoehtoista. Toinen puolestaan käsitellyn jätevesilietteen varastointiin ja jatkojalostukseen soveltuvien käsittelyalueiden sijointivaihtoehtoja. Biokaasulaitosta koskeva selvitys valmistui viime vuonna ja varastointi- ja käsittelyaluetta koskevan selvityksen laatiminen käynnistyi. Poikkeavien olosuhteiden ja toimeksiantoon tehtyjen tarkennusten vuoksi projektisuunnitelmassa tunnistettu riski aikataulujen venymisestä toteutui. Projektille haettiin ja myönnettiin toteutuksen jatkoaikaa toukokuuhun 2022 saakka.

6Aika-hankkeessa **Vähähiilinen liikenne liikennehubeissa** ovat Espoo, Turku, Tampere ja Oulu kehittäneet ja kokeilleet vähähiilisiä liikkumisratkaisuja yhdessä yritysten kanssa. Espoo on toiminut hankkeen päätoteuttajana. Oulusta osatoteuttajana on toiminut Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut. Oulun osaprojektissa on tehty kokeiluja älykkääseen pysäköintiin ja last mile -ratkaisuihin. Koronapandemian aiheuttamista haasteista ja viiveistä johtuen Oulun kohdealueeksi vaihdettiin Kontinkangas ja hankkeelle saatiin jatkoaikaa tammikuun loppuun 2022 saakka. Keväällä 2021 teetetyn liikenteen lähtötietoselvityksen jälkeen hankkeessa käynnistettiin syksyllä 2021 viisi eri liikkumiseen ja pysäköintiin liittyvää kokeilua Kontinkankaan alueella. Kahdessa kilpailutuksen kautta valitussa kokeilussa aiheena on kadunvarisipysäköinnin täyttöasteen automaattinen mittaaminen konenäköratkaisuilla ja ilmoittaminen kävijälle. Kaksi kokeilua keskittyy puolestaan turvalliseen ja älykkääseen pyöräpysäköintiin, ja yhdessä kokeilussa luotiin Kontinkankaalle sisäinen mobiililaitteella toimiva opastuspalvelu. Jokainen yritysten toteuttama kokeilu on arvoaan 10 000 euroa. Osa kokeiluista jatkaa toiminnassa aina toukokuuhun 2022 saakka. Pyöräpysäköintikokeilujen kohdeasiakasryhmä on rajattu, mutta muut kokeilut ovat avoimia kaikille halukkaille kävijöille.

Vuonna 2019 käynnistynyt Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen, Oulun kaupungin ja Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) rahoittama **Oulun kaupunkivesien kunnostushanke** keskittyi suurelta osin Kaijonlahden valuma-alueen kunnostamiseen, Välikylän yritysalueen vesienkäsittelyrakenteiden rakentamiseen ja kaupunkivesien tutkimukseen. Vuonna 2021 Kaijonlahden valuma-alueella rakennettiin Ruskonojan laskeutusallas ja osa kosteikkoa sekä riukutukkipato Lopakka- ja Kaijonlahden valuma-alueen kosteikkojen osalta tehtiin tarkempia happamien sulfaattimaiden tutkimuksia. Vesien seuranta- ja mittauksia otettiin ja analysoitiin ja niitä

otetaan lisää vielä 2022, koska vesienkäsittelyrakenteet ehtivät olla toiminnassa niin vähän aikaa, ettei puhdistuskapasiteetti ollut vielä täydessä toiminnassa. Syken loppuraportti kaupunkivesien laadusta valmistuu vuonna 2022.

Oulun kaupunki on yhtenä sopijaosapuolena Oulujoen vesistön puitesopimuksessa OUMO:ssa ja osallistui viime vuonna kahteen OUMO-projektiin. Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen toteutusvastuulla oli **Vesiensuojelurakenteen toteuttaminen Juurus-/Kaupunginjoen varteen**, ja toisessa, **Taimenten kotiutusistutus, tutkimus ja seuranta Oulun Hupisaarten puroissa**, kaupunki toimi yhtenä osarahoittajana Luonnonvarakeskuksen (Luke) vastatessa toteutuksesta. Juurusojan ja Kaupunginjoen kunnostushankkeen kokonaisuudessa rakennettiin Vasikkaojan kosteikkoallas, joka sijaitsee Kaakurin liikuntamaan tuntumassa, Mellansuoran varrella. Alueelta kaivetut happamat sulfaattimaat neutraloitiin ja neutraloidut massat läjitettiin molemmin puolin rakennettua kosteikkoallasta ja peiteltiin pintamailla. Kosteikkoaltaan luiskat kalkittiin ja verhoiltiin tulvaniittyseoksella esisiemennetyllä eroosiosuojamatolla, joka pidättää kalkitun maa-aineksen paikalleen, koska eroosiosuojamatto maatu ajan myötä. Kasvillisuus myös sitoo juuriinsa mm. haitta-aineita, epäpuhtauksia ja typpeä.

Välimaan vesiensuojelurakenne -projektissa Välimaan kiertotalousalueelle rakennetun uudenlaisen hulevesien käsittelyrakenteen toimintaa seurattiin Vesiensuojelun tehostamisohjelman osarahoituksen mahdollistamana. Rakenteeseen kuuluvassa suodatinosassa on hyödynnetty biohiiltä sekä alueelta kaadetusta puusta valmistettua puuhaketta. Suodatinosan on määrä poistaa hulevesistä mahdollisia ravinne- ja metallipitoisuuksia. Projekti kesti vajaan vuoden ja päättyi 2021 lopussa. Vesinäytteitä otettiin rakenteeseen tulevasta vedestä, eri osista suodatinta ja rakenteesta poistuvasta vedestä. Veden virtausta rakenteen läpi seurattiin jatkuvatoimisesti syyskuusta alkaen. Veden viipymäaika tutkittiin suolapulssikokeella ja biologisten reaktioiden selvitys toteutettiin asiantuntijatyönä. Viimeiset vesinäytteet rakenteesta otettiin joulukuussa. Alustavat tulokset viittaavat siihen, että erityisesti sulfaatti- ja monet metallipitoisuudet ovat pienentyneet suodatinrakenteessa.

Sivistys- ja kulttuuripalvelujen **Ilmastonmuutos lukioihin** -projektissa päivitettiin lukioiden yleissivistystehtävää tuomalla ilmastonmuutoskysymys kaikkien toimijoiden vastuualueeksi. Nuorten kasvaneeseen ilmastoahdistukseen (kts. nuorisobarometri 2018) vastattiin toiminnalla ja osallistamalla. Projektissa tarkasteltiin LOPS 2021:n mukaisesti maailmaa ilmiöineen kokonaisena

– ei ainesiloihin pilkottuina osasina: moniulotteista ongelmaa tarkasteltiin eri oppiaineiden näkökulmista. Projektissa lähestyttiin ilmiötä tiedeperustaisesti, luotiin opetustapoja ja pohjaa Pohjois-Pohjanmaan lukioiden ekosivistysmalliin. Konkreettisesti projekti on tuottanut valtakunnalliseen käyttöön verkko-opintokokonaisuuksia sekä oppimateriaaleja ilmastonmuutoksesta. Alueen lukioihin rakennettiin opettaja- ja opiskelijaverkostot, jotka ovat alkaneet juurruttamaan ilmastokestäviä toimintatapoja lukioihin. Projektissa on toteutettu uuden lukiolain mukaista korkeakouluyhteistyötä ja haimme korkeakoulujen kanssa väyliä sujuvoittaa siirtymistä korkea-asteen opintoihin <https://www.ilmastonmuutoslukioihin.fi/>.

Toiseen Sivistys- ja kulttuuripalvelujen kehittämishankkeeseen **Heikinharjun Luontokoto** laadittiin toiminnallinen, luontokasvatuksen ja STEAM-pedagogiikan sisältöjä sisältävä suunnitelma alkuvuodesta luontokodon toiminnan käynnistämiseksi. Luontokodon henkilöstö rekrytoitiin ja perehdytettiin tehtäviinsä keväällä ja henkilöstö aloitti työnsä elokuussa. Heikinharjun Luontokoto, luontokasvatuksen ja STEAM-pedagogiikan kehittämisyksikkö avattiin syksyllä. Luontokoto on tarjonnut varhaiskasvatuksen yksiköille vaelluksia, toimintapolkuja sekä pedagogista ja digitaalista materiaalia luontokasvatuksen sekä STEAM-pedagogiikan tueksi. Tutkivan oppimisen tilaan, Oivaltamoon, on tehty välinehankintoja, suunniteltu kevään 2022 työpajoja ja kehitetty sekä STEAM-pedagogiikkaa että opinpolkua yhteistyössä perusopetuksen toimijoiden kanssa. Luontokodon keskeisenä tavoitteena on ollut lapsen osallisuus, myönteisen luontosuhteen vahvistaminen sekä luontoelämysten tarjoaminen. Lapset ovat päässeet tutustumaan erilaisiin luonnon ilmiöihin sekä vuodenaikojen vaihteluihin erilaisin aistitutkimuksin, joita on syvennetty STEAM-välineistön avulla luonnossa. Luontokodon toiminta on varhaiskasvatuksen henkilöstölle osallistavaa koulutuksellista toimintaa, jolla tuetaan varhaiskasvatuksen yksiköissä tapahtuvaa luontokasvatusta. Luontokodolla on ollut perheille toiminnallisia tapahtumia, joihin perheet ovat päässeet osallistumaan yhdessä.

Making-City Horizon 2020 -hankkeen toteutus jatkui koronan vuoksi haastavissa olosuhteissa. Kaikki koko konsortion väliset yhteistyötapaamiset ja -projektikokoukset järjestettiin vuonna 2021 etänä. Myös Oulun pilotti Kaukovainiolla jatkui suunnitelmista poiketen. Pilottikohteen rakennuskokonaisuudessa on edelleen Sivakan uudis- ja peruskorjauskohteita, YIT:n vuonna 2020 valmistunut kerrostalo ja Arinan S-market. Koska YIT:n toisen kerrostalokohteen rakentaminen ei realisoitu Oulun asuntomarkkinatilanteesta johtuen hankkeen toteuttamisaikana, tilalle pilottiin saatiin mukaan

Hiirihaukkatalo Kaukovainiolta. Hiirihaukkatalon hybridilämmitysjärjestelmän hankinta kilpailutettiin kesällä. Asennustyöt viivästyivät laiteoimitusviiveistä johtuen vuoden 2022 puolelle. Sekä Oulun että Groningenin pilottikohteissa tapahtuneista muutoksista johtuen Euroopan komissiolle on tehty muutoshakemus.

7.2.5 Digitaalinen Oulu

Oulun kaupunkistrategia 2026 on nostanut keskeiseksi tavoitteeksi digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntämisen. Kaupunginhallituksen 3.2.2020 §23 hyväksymän Digitaalinen Oulu -ohjelman visiona on rakentaa Oulusta digitalisaatiota ja yhdessä tekemistä hyödyntävä älykäs kaupunki. Ohjelma kokoa kaupunkitasoiset tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit kahden painopisteen alle: 1) Elinvoimaa digitalisaation ja kehittäjäkumppanuuden avulla ja 2) Vaikuttavuutta digitalisaatiota ja dataa hyödyntämällä. Vastaavat painopisteet ovat olleet myös Digitaalinen Oulu -salkun painopisteitä vuodesta 2020 lähtien, johon aiemmin Digitaalinen Agenda -salkussa olleet hankkeet on siirretty.

Konsernihallinnon **Moda-hanke** päättyi 2021. Hankkeessa luotiin periaatteita digitaalisten asiakaspalvelujen johtamiseksi, kehittämisen hallinnoimiseksi ja yhteistyöfoorumien muodostamiseksi niin, että toiminta tukee kaupunkitasoisten ratkaisujen ja toimintamallien kehittämistä. Konsernihallinnon **OuluBot-hankkeessa** kehitettiin aika- ja paikkariippumatonta asiakaspalvelua uuden sukupolven chatbot-teknologioita ketterästi omaksumalla. Hanke päättyi 2021, ja OuluBotin käyttö laajenee osana asiakaspalvelun kehittämistä. Oulun Digi-liikelaitoksen **Kaupunki OmaDataoperaattorina -hankkeessa** rakennettiin yhdessä muiden suurien kaupunkien kanssa OmaDatan periaatteita, toimintamalleja ja käyttötapauksia. Hankkeessa luotiin Oulun kaupungille datastrategia, jossa linjataan kaupungin datan hyödyntämistä ja siihen liittyviä kehitystoimenpiteitä. Talousprosessien automatisointiin liittyvää robotiikkaa ja analyytiikkaa kehitetään konsernihallinnon **Kustannuslaskenta 3.0 -hankkeessa**.

Salkussa on kaksi sivistys- ja kulttuuripalvelujen hanketta. **Peliliike-hankkeessa** kehitetään digitaalisia toi-

Tahkokankaalta kierto -projektissa kaikki varsinainen työ tehtiin viime vuonna. Valittu kiertotalouskonsultti laati pilottirakennusten purku- ja hyötykäyttöasiakirjat. Projektissa kilpailutettiin purku-urakoitsija ja rakennusten purku käynnistyi loppuvuodesta. Lisäksi on tehty mittauksia ja välivarastointisuunnitelmia sekä haettu lupia betonin ja tiilen murskaukselle.

mintatapoja nuorisopalveluihin soveltamalla nuorten digitaalisiin taitoihin ja pelaamiseen liittyviä kokemuksia. **DigiCult-hankkeessa** kehitetään puolestaan digitaalista alustaa, joka tuo esille alueiden kulttuuri- ja luontokohteita.

Syksyllä käynnistyi Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluissa Kaavoituksen ja 15 muun kunnan yhteistyössä toteutettava **KAATIO-hanke**. Hankkeessa tuotetaan asema- ja yleiskaavoja valtakunnallisen tietomallin mukaisena eri ohjelmistoilla kuntien todellisissa kaavahankkeissa. Tarkoitus on luoda kuntiin kyvykkyys tuottaa asema- ja yleiskaavaa Ryhti-hankkeen valtakunnallisen tietomallin mukaisena. Hankkeessa kehitetään työkalut kuntien käyttämiin ohjelmistoihin yhteistyössä ohjelmistotoimittajien kanssa. Kaavoituksen tietomallia myös koeajetaan käytäntöön kuntien todellisissa kaavoitushankkeissa. Rahoitus hankkeeseen on saatu valtiovainministeriöstä.

Digitaalinen Oulun -salkun hankkeista viisi on rahoitettu valtiovarainministeriön kuntien digitalisaatiokannustin-rahoituksesta. OuluBot -hankkeen rahoitti BusinessFinland ja Peliliike -hankkeen Euroopan sosiaalirahasto. Salkkuun kuuluvien hankkeiden toteuma vuonna 2021 oli yhteensä tulot 1,05 milj., menot - 1,28 milj. euroa.

Digitaalinen Oulu -ohjelman keskeisiä tuloksia ja digitaalisia ratkaisuja on koottu Smart City Oulu www-sivustolle (www.smartcityoulu.com) edellisen vuoden tapaan. Sivusto toimii Oulun alueen ratkaisujen ja kehitysalustojen markkinointipaikkana ja käyntikorttina, jonka avulla Oulun alueella tehtävää kehitystyötä tehdään näkyväksi. Tavoitteena on nostaa Oulun profiilia ja edistää kehittäjäkumppanuutta kansallisesti ja kansainvälisesti.

7.2.6 Työllä hyvinvointia

Työllistymistä edistävät kehittämissalkut toteutetaan osana Työllä hyvinvointia -kehittämissalkkua, jonka tavoitteiksi on asetettu: 1) Uudet työpaikat, 2) Elinvoimainen asenne (painopisteenä mm. nuorisotyöttömyyden vähentäminen) ja 3) Työn ja tekijän kohtaaminen (painopisteenä mm. pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen ja osaamisen kehittäminen).

Työllä hyvinvointia -kehittämissalkku on yksi kaupunkistrategian toimenpide- ja toteuttamishohjelmista johdetuista kehittämissalkuista, jonka toiminnan päämääränä on saavuttaa työllä hyvinvointia ja työllistämistä elinvoimaa. Kehittämissalkun painopisteitä ohjaavat myös elinkeinopoliittinen toimenpideohjelma sekä työllisyyden ekosysteemin strategiset painopisteet. Keskeinen projektiin sisältyvä näkökulma on myös työllisyyden kuntakokeilu ja siihen liittyvät tavoitteet ja yhteistyö. Työllisyyden kuntakokeilussa tavoitteena on nykyistä tehokkaammin edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista sekä tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen.

Työllisyysprojekteilla tavoitellaan kaupungin elinvoimaisuuden ja sosiaalisen tasapainon ylläpitämistä. Näihin erilaisiin painopisteisiin on osaltaan pyritty vastaamaan myös projektitoiminnan kautta tapahtuvalla työllistämällä sekä uusilla projekteissa kehitettävillä toimintamalleilla. Koronaviruspandemia on edelleen vaikuttanut jossakin määrin projektien asiakasmääriin, mutta erilaisia toimenpiteitä on osattu ennakoivasti suunnitella niin, että niitä on voitu toteuttaa esim. verkossa tai pienemmällä ryhmäkoolla.

Työllä hyvinvointia kehittämissalkun erityispiirteenä muihin kehittämissalkuihin nähden on, että salkkuun valittavia projekteja rahoitetaan Business Oulu -liikelaitoksen Työllisyyspalveluiden talousarvioon varatulla työllisyysmäärärahalta sekä kaupunginhallituksen kehittämissalkuille varatulla määrärahalta. Sekä kaupunginhallituksen kehittämissalkujen määrärahoista että työllisyysmäärärahasta rahoitettuja yhteistyö- ja rahoitusprojekteja ovat toteuttaneet pääsääntöisesti oululaiset yleishyödylliset yhdistykset, säätiöt sekä alueen oppilaitokset.

Työllä hyvinvointia kehittämissalkussa oli vuonna 2021 käynnissä yhteensä 26 projektia. Oulun kaupungin eri palvelualueiden toteuttamia projekteja oli yhteensä kahdeksan: Työllisyyspalveluilla neljä, työllisyys- ja hyvinvointipalveluiden yhteistyöprojekteja yksi, sivistys- ja kulttuuripalveluilla kaksi ja konsernihallinnolla yksi projekti. Eri yhteistyökumppaneiden toteuttamia ra-

hoitusprojekteja oli yhteensä 18. Kaikista rahoitusprojekteista kahdeksan toteutettiin työllisyysmäärärahalta. Kaupunginhallituksen kehittämissalkujen määrärahalta oli käynnissä yksitoista projektia, joista yhteistyö- ja rahoitusprojekteja oli kymmenen ja kaupungin toteuttamia projekteja yksi (konsernihallinnon Hankinnoilla työllistämisen vauhditus Oulussa -projekti). Sivistys- ja kulttuuripalveluiden omasta rahoituksesta rahoitettiin Luovuus +, Maahanmuuttajien Osaamiskeskus sekä Prikka kiertoon -projekteja, sekä hyvinvointipalveluiden budjetista Palveluintegraatiomalli osatyökykyisille -projekti, jota hyvinvointipalvelut toteuttavat yhteistyössä työllisyyspalveluiden kanssa.

Aikaisempina vuosina alkaneista projekteista jatkuivat edelleen BusinessOulun Työllisyyspalveluiden toteuttamista projekteista **Oulun kaupunkiseudun työllisyyskokeilun tukihanke**, jossa tavoitteena on tukea Oulun seudun kunta-kokeiluun liittyvää muutosprosessia varmistamalla, että kokeilu-organisaation johto ja sitä toteuttava henkilöstö saavat ajantasaista tietoa sekä uusia välineitä asiakaspalvelutyön toteuttamiseksi ja kehittämiseksi kokeilun tavoitteiden suuntaisesti. 6Aika **Osaamo -projektissa** tavoitteena on kehittää uusia palveluja ja ratkaisuja, jotka tehostavat työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista. Toisena päätaavoitteena on helpottaa uusilla ratkaisulla työnantajien rekrytointitarpeita ja osaavan työvoiman saatavuutta. Työllisyys- ja hyvinvointipalveluiden yhteistyöprojekti, **Palveluintegraatiomalli osatyökykyisille (Palo)** -projekti on osa valtakunnallista työkykyohjelmaa. Palo-projektin tavoitteena on saavuttaa monialainen ja integroitu palvelumalli, jossa osatyökykyisten työttömien työkyvyn tuen tarve tunnustetaan, ja jossa palvelut sekä palvelupolut toimivat asiakaslähtöisesti. Sivistys- ja kulttuuripalveluissa jatkui **Maahanmuuttajien osaamiskeskus -projekti**. Projektissa kehitetään keskitetty verkostomaisesti ja moniammatillisesti toimiva osaamisen kehittämisen ja työllistämisen palveluiden malli kaikille oululaisille vieraskielisille.

Rahoitusprojekteista jatkui kahdeksan eri projektia. Yritetään yhdessä ry:llä jatkui kaksi projektia. **Ekologisia, Sosiaalisia ja Inhimillisiä toimintamalleja etsimässä** -projektissa pyritään laajentamaan aikaisemmin kehitettyjä toimintamuotoja kiertotalouteen ja pitkäaikaisyöttömien työllistämiseen liittyen, sekä laajentamaan ja löytämään uusia työllistämisen muotoja yhteistyössä kansainvälisten kumppanien kanssa. **Luonto työllistää** -projektin tarkoituksena on kehittää ympäristöarvot huomioonottavaa matkailua yhdessä pienten yritysten ja Oulun kaupungin kanssa. Projektin avulla nuoret syrjäytymisvaarassa olevat sekä pitkäaikaistyöttömät

saavat mahdollisesti ensikosketuksensa matkailusektorin töihin. Oulun Diakonissalaitoksen säätiön **Merke - merkityksellinen elämä** -projektissa päätavoitteena on vahvistaa syrjäytyneiden ja syrjäytymisvaarassa olevien ihmisten sosiaalista kuntoutumista, terveyttä ja toimintakykyä luoden edellytyksiä jatkopoluille. Nuorten ystävät ry:n **Täsmävalmennuksella töihin - Adapteri** -projektissa kohderyhmänä on kaikki työikäiset pitkään työttömänä olleet henkilöt. Projektissa vastataan alueelliseen kohtaanto-ongelmaan tukemalla työnantajia ja työnhakijoita yhteisesti räätälöidyn täsmävalmennuksen avulla. **Generation Work** -projekti on Phoenix ry:n ja Startup Refugees verkoston toteuttama maahanmuuttajaopiskelijoille suunnattu projekti, jossa tavoitteena on kehittää tehokkaat tukitoimet maahanmuuttajanuorten työllistämiseksi opintojen ohella tehtäviin työtehtäviin sekä kesä-, keikka- ja sesonkitöihin. Pohjois-Pohjanmaan liikunta ry:n **Työtä hyvässä seurassa** -projektissa tavoitteena on edistää erityisesti nuorten ja yli 54-vuotiaiden työttömien, pitkäaikaistyöttömien sekä osatyökykyisten työllistymismahdollisuuksia liikunta- ja urheiluseuroissa sekä muissa liikuntaa edistävissä yhdistyksissä. Lasten ja Nuorten säätiö hallinnoi **Tulevaisuussafari** -projektia, jonka toimintaa Oulussa toteuttaa Kulttuuriosuuskunta Ilme. Projektissa työelämän ulkopuolella olevien nuorten työ- ja toimintakykyä vahvistetaan tulevaisuudentutkimuksen ja soveltavan teatterin keinoin. Tervarit juniorit ry:n **Eteenpäin Oulussa** -projektin tavoitteena on aktivoita alueen työnhakijoita ja työelämän ulkopuolella olevia henkilöitä aktiiviseen työnhakuun tai opiskelemaan hakeutumiseen.

Vuoden 2021 aikana Työllä hyvinvointia -kehittämissal- kussa päättyi kaksi Työllisyyspalveluiden projektia, yksi sivistys- ja kulttuuripalveluiden projekti sekä kolme rahoitusprojektia. Työllisyyspalveluiden päättyneessä **Kohtaantoa Valmennuksella** -projektissa tavoitteena oli erityisesti työn ja työvoiman kohtaannon edistäminen. Tavoitteen saavuttamiseksi projektissa kehitettiin ja hankittiin erilaisia valmennuksia työnhakijoille. Valmennuksia toteutettiin asiakaslähtöisesti luomalla valmennuksista mahdollisimman kestäviä polkuja kohti työmarkkinoita. **TyöAsema** -projektin tavoitteena oli parantaa osallistujien digitalisaatioon ja ICT-alaan liittyvä taitoja, innostaa osallistujia hakeutumaan alan opintoihin sekä tehdä tunnetuksi Ouluun avattua BusinessAsemaa. Projektissa käynnistettiin ryhmiä, joissa osallistajat pääsivät kehittämään ohjelmoinnin taitojaan ja tutustumaan ohjelmistosuunnittelijan työhön käytännössä. Projektissa järjestettiin myös ohjelmoinnin valmennusohjelmia, sekä työpajoja BusinessAsemalla sijaitsevassa Fablabissä. Sivistys- ja kulttuuripalveluiden toteuttamassa **Luovuus +** -projektissa tähdättiin nuorten ja muiden heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymisen edistämiseen sekä luovien alojen toimin-

täntä vahvistamiseen Oulun alueella uusia työllistymiskeinoja kehittäen.

Päätyneistä rahoitusprojekteista Pohjois-Pohjanmaan omatoimisen työllistymisen tuki PPOTTY ry:n **Urasampo** -projektissa tavoitteena oli edistää korkeakoulutettujen työllistymistä lisäämällä työnhakuvalmiuksia ja työelämä tietoutta. Projektissa toteutettiin monenlaisia toimintoja, mm. uravalmennusta, erilaisia ryhmätoimintoja sekä tuotettiin verkossa toteutettavia tapahtumia. Oulun Kärpät 46 ry:n toteuttama **Kaikki samalta maalilta töihin** -projektin kohderyhmänä oli heikossa työmarkkina-asemassa olevat nuoret ja projektissa oli tavoitteena edistää nuorten työllisyyttä ja lisätä nuorten ammattitaitoa. Samalla tavoitteena oli myös nuorten sosiaalisten taitojen ja motivaation parantaminen. Oulun Diakonissalaitoksen säätiön **Varmastartti** -projektissa oli tavoitteena kehittää matalan kynnyksen toimintamalli haastavassa elämäntilanteessa olevien nuorten koulutukseen pääsyn helpottamiseksi ja nopeuttamiseksi.

Vuoden 2021 aikana Työllä hyvinvointia -kehittämissal- kussa alkoi yhteensä kahdeksan projektia, joista seitsemän oli rahoitusprojekteja. Konsernihallinnossa alkoi **Hankinnoilla työllistämisen vauhditus Oulussa** -projekti. Projekti on osa kansallista hankinnoilla työllistämisen vauhditusohjelmaa, joka tähtää siihen, että julkisilla hankinnoilla tuettaisiin entistä paremmin työllistymistä. Projektin tavoitteena on hankinnoilla työllistämisen toimintamallin jalkauttaminen ja vakiinnuttaminen sekä Oulun kaupungin toimijoiden osaamisen tason nosto hankinnoilla työllistämässä.

Rahoitusprojekteista Oulun yliopiston ja Oulun ammatti- korkeakoulun yhteisen **Pathways to Business** -projektin päätavoitteena on kehittää uusi toimintamalli vastaanottamaan korkeakoulutettujen työttömien työnhakijoiden ja valmistumassa olevien korkeakouluopiskelijoiden varhaisten yrittäjyysvalmiuksien kehittämis- ja tukitarpeeseen. **Prikka kiertoon - työllisyyden, osallisuuden ja kiertotalouden kehittämishankkeessa** tarjotaan erilaisia sosiaalisen työllistämisen mahdollisuuksia työelämän ulkopuolella, haasteellisessa työmarkkina-asemassa oleville oululaisille. Tavoitteena on työllistymiseen liittyvän kohtaannon parantaminen ja alueen elinvoimaisuuden edistäminen hävikkiruuan jakamiseen keskittyvän logistiikkakeskuksen ja sen yhteyteen rakentuvien työllisyyttä ja kiertotaloutta tukevien toimintojen avulla. Projektin päätoteuttajana on Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö, ja osatoteuttajia ovat Oulun kaupunki, Oulun Diakonissalaitoksen säätiö, Oulun evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä, DIAK ammattikorkeakoulu Oy. Lintulammen asukasyhdistyksellä on menossa kaksi rahoitusprojektia. **Lähellä sinua** -projektissa tarjotaan ammatilliseen tutkintoon johtava koulutus oppisopi-

muksella sellaiselle alalle (lähihoitaja, lähiavustaja), jossa työllistymisnäkymät ovat erinomaiset. Tähän projektiin linkittyvässä **Lähiavustajakoulutus**-projektissa tavoitteena on kehittää projektiin osallistuvien osaamista niin, että he osallistumisen jälkeen työllistyvät avoimille työmarkkinoille, tai halutessaan hakeutuvat myöhemmin jatkokoulutukseen. Pohjois-Suomen omatoimisen työllistymisen tuki PSOTTY ry:n **Momentum**-projektissa keskeisenä tavoitteena on pohjoissuomalaisten korkeakoulutettujen työnhakijoiden työnhakuosaamisen sekä työelämätaitojen monipuolinen kehittäminen. Tavoitteena on myös työnhakijoiden aktivoiminen, verkostoitumisen ja mahdollisten alanvaihtojen tukeminen sekä syrjäytymisen ehkäiseminen. **Uusia polkuja työhön ja elämään** -projektissa vahvistetaan erityistä tukea tarvitsevien lasten vanhempien työkykyä työhön valmen-

nuksen kehittämisen sekä muiden työllistymistä tukevien toimenpiteiden avulla. Projektia toteuttaa Oulun seudun omaishoitajat ry. Oulun Diakonissalaitoksen säätiön toteuttaman **SoteStartti - tuetusti sote-alalle** -projektin taustalla on sote-alan kasvava työvoimapolku, joka näkyy rekrytointihaasteena myös Oulun alueella. Tavoitteena on lisätä kohderyhmän arjen- ja elämänhallintaa, sosiaalista kuntoutumista, osallisuutta, yhdenvertaisuutta sekä työ- ja toimintakykyä, sekä mahdollisuuksien mukaan rakentaa henkilökohtaista urapolkua eteenpäin.

Vuonna 2021 työllisyysalkun hankkeissa toteutuneet kustannukset olivat yhteensä tulot n. 1,09 milj. euroa ja menot n. - 1,6 milj. euroa.

7.2.7 Uudet ja kansainvälistyvät yritykset

Vuoden 2021 aikana Uudet ja kansainvälistyvät yritykset salkussa Business Oulu -liikelaitos oli pää- tai osatoittajana 32:ssä kaupunkistrategiaa ja Business Oulun toimenpideohjelmaa toteuttavassa kehittämishankkeessa sekä rahoittajana 15:sta rahoitushankkeessa, jotka olivat muiden kumppaneiden toteuttamia. Vuonna 2021 Business Oulun toteuttamien hankkeiden ulkoisen rahoituksen osuus oli 62 % (sekä itse toteutetut hankkeet että rahoitushankkeet). Jos rahoitushankkeita ei huomioida, itse toteutettujen hankkeiden ulkoisen rahoituksen osuus oli 76 % ja kuntarahan osuus 24 %. Suurimpia rahoittajia olivat Pohjois-Pohjanmaan liitto (EAKR- ja AKKE-hankkeet), Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus (ESR- ja toimintaympäristötukihankkeet) ja Uudenmaan liitto (EAKR 6Aika -hankkeet). Keski-Suomen ELY-keskus oli rahoittajana yhdessä ESR-hankkeessa. Toimenpideohjelman tavoitteiden mukaisesti Euroopan Unionin suoraa kansainvälistä rahoitusta (Horisontti 2020 ja URBACT) hyödyntäviä hankkeita oli käynnissä kaksi kappaletta. Lisäksi kansainvälistä rahoitusta olivat kaksi Interreg-hanketta. Salkun hankkeissa toteutuneet kustannukset vuonna 2021 olivat yhteensä noin 1,5 milj. euroa (tulot) ja -2,3 milj. euroa (menot).

Business Oulun toimenpideohjelman mukaisiin teemoihin liittyen kymmenen hanketta keskittyi kasvuyrityspalveluihin, seitsemän vientiin, yksitoista kappaletta innovaatioekosysteemeihin, yksi hanke investointeihin, yksi hanke paikan markkinointiin ja kaksi hanketta liiketoimintastrategioiden kehittämiseen. Hankkeiden suunniteltu toteuma jäi oletettua pienemmäksi johtuen pääosin koronavirusepidemian aiheuttamasta toimintojen vähenemisestä. Erityisesti ostopalvelujen käyttö ja matkakustannukset toteutuivat pienempinä. Tämä näkyi hankkeissa, joissa oli suunniteltu erilaisia tapahtumia. Tapahtumia saatiin kuitenkin toteutettua virtuaalisessa muodossa. Asiakkailta (yritykset) saatu palaute hankkeiden toiminnasta ja niiden vaikuttavuudesta oli hyvää. Arvio perustuu hankkeissa kerättyyn asiakaspalautteeseen. Hyvää palautetta saatiin myös yritysten digitaalisen kaupan tukemiseen keskittyvissä hankkeissa.

8 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Peruskunnan käyttötalousosan tehtävien tuotot ja kulut summataan talousarvion tuloslaskelmaosaan. Tuloslaskelmaosassa seurattavia määrärahoja ja tuloarvioita ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -menot

sekä satunnaiset erät. Tuloslaskelmaosan toteumavertailu ei sisällä liikelaitosten ja taseyksiköiden toimintatuottoja ja -kuluja eikä sisäisiä eriä ole eliminoitu tuloslaskelmasta.

TULOSLASKELMA PERUSKUNTA 1 000 €	TALOUSARVIO (ALKUPERÄINEN) 2021	TALOUSARVIO- MUUTOKSET 2021	TALOUSARVIO (MUUTETTU) 2021	TP2021	POIKKEAMA	TP2020
Toimintatuotot	176 647	11 634	188 281	225 688	37 406	167 842
Valmistus omaan käyttöön	8 250	0	8 250	9 683	1 433	10 598
Toimintakulut	-1 416 000	-7 994	-1 423 994	-1 436 619	-12 624	-1 345 710
Toimintakate	-1 231 103	3 640	-1 227 463	-1 201 248	26 215	-1 167 270
Verotulot	862 381	27 535	889 917	898 877	8 961	824 135
Valtionosuudet	319 137	2 592	321 729	322 790	1 061	354 281
Rahoitustuotot ja -kulut	21 998	7 700	29 698	33 110	3 412	23 423
Korkotuotot	10 612	1 100	11 712	11 895	183	10 449
Muut rahoitustuotot	23 662	6 600	30 262	32 330	2 068	27 615
Korkokulut	-11 492	0	-11 492	-10 859	633	-10 688
Muut rahoituskulut	-783	0	-783	-255	528	-3 952
Vuosikate	-27 587	41 468	13 881	53 529	39 649	34 569
Poistot ja arvonalentumiset	-33 600	0	-33 600	-45 726	-12 126	-37 097
Poistot	-33 600	0	-33 600	-40 647	-7 047	-37 097
Arvonalentumiset	0	0	0	-5 079	-5 079	0
Tilikauden tulos	-61 187	41 468	-19 719	7 803	27 522	-2 528
Rahastojen muutos	0	0	0	726	726	0
Yli-/alijäämä	-61 187	41 468	-19 719	8 528	28 248	-2 528

Peruskunnan tilikauden tulos sisältäen sisäiset erät muodostui 27,5 milj. euroa muutettua talousarviota paremmaksi. Toteumavertailun toimintakate ylitti 26,2 milj. euroa ja vuosikate 39,6 milj. euroa muutetun talousarvion. Peruskunnan toimintatuotot toteutuivat kokonaisuudessaan 37,4 milj. euroa muutettua talousarviota suurempina. Merkittävin poikkeama oli tuet ja avustukset tiliryhmässä ja ne ylittivät muutetun talousarvion 34,7 milj. euroalla. Tukiin ja avustuksiin sisältyi 37,6 milj. euroa koronatukea, joista pääosa kohdistui hyvinvointilautakuntaan (34,6 milj. euroa). Traficom myönsi yhdyskuntalautakunnalle koronatukea vuoden 2021 aikana 2,6 milj. euroa. Maksutuotot toteutuivat 2 milj. euroa muutettua talousarviota parempina, erityisesti hyvinvointilautakunnan sosiaalitoimen asiakasmaksuisa oli kasvua.

Toimintakulujen toteuma peruskunnan osalta ylitti muutetun talousarvion 12,6 milj. euroa. Merkittävin poikkeama oli

henkilöstökulujen 9,3 milj. euron ylitys, poikkeamaa selittää henkilöstökulujen toteutuminen ennakoitua suurempina hyvinvointilautakunnassa 10,8 milj. euroa (6,5 %). Koronapandemia jatkui vuoden 2021 aikana ja aiheutti ylimääräisiä henkilöstökuluja peruskunnassa yhteensä noin 7 milj. euroa. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan henkilöstökulut toteutuivat 1,2 milj. euroa ja yhdyskuntalautakunnan 0,9 milj. euroa alle muutetun talousarvion.

Palvelujen ostojen kertymä ylitti muutettuun talousarvion 7,3 milj. euroa ja erään kohdistui 13,7 milj. euroa koronapandemian aiheuttamia kustannuksia. Aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittivät 4,8 milj. euroa ja tilityhmään sisältyi koronapandemiaan liittyviä suojaintarvikkeita 3,4 milj. euroa.

Verorahoituksen kertymä oli yhteensä 1221,7 milj. euroa. Talousarvioon nähden verorahoitus toteutui noin 10 milj.

euroa parempina (verotulot noin 9 milj. euroa ja valtionosuudet 1,1 milj. euroa).

Tuloslaskelmaosassa esitetään korkotuottojen ja -kulujen toteutuminen talousarvioon verrattuna. Toteutuneet korkotuotot ja -kulut poikkesivat talousarvioista 3,4 milj. euroa suurempina, erityisesti muita rahoitustuottoja kertyi ennakoitua enemmän. Poistot ylittivät muutetun talousarvion 7 milj. eurolla. Merkittävin poistojen ylitys oli yhdyskuntalautakunnassa 6,5 milj. euroa koska vuoden 2021 poistot olivat talousarvion osalta alimitoitettut. Suunnitelman mukaisten poistojen tasoa tullaan tarkistamaan vuoden 2022 aikana. Alaskirjaamiisiin (arvonalentumiset) 5,1 milj. euroa vaikuttivat pääasiallisesti puretut rakennukset, joista suurin oli Oulun Energian (Kasarmintien) rakennus 2,4 milj. euroa.

Yhteisön verotettava tulo on (niiden) veronalaisten tulojen ja vähennyskelpoisten menojen erotus. Suomessa yhteisöverokanta on 20,0 prosenttia. Yhteisöveroa maksavia yhteisöjä ovat osakeyhtiöiden lisäksi osuuskunnat sekä tietyin edellytyksin liikelaitokset, julkisyhteisöt, yhdistykset, laitokset, säätiöt ja asunto-osakeyhtiöt.

Yksittäisen kunnan saama osuus yhteisöveron tuotosta muodostuu siten, että yhteisöveron tuotosta erotetaan kuntien jako-osuuden mukainen ryhmäosuus koko yhteisöveron tuotosta. Suurin osa yhteisöveron tuotosta ohjautuu valtiolle. Erilaiset muutokset veropohjassa aiheuttavat sen, että kuntien jako-osuus vaihtelee vuosittain, kun verotuloja vähentäviä muutoksia kompensoidaan kunnille jako-osuutta korottamalla. Yhteisöveron on viime vuosina myös toiminut valtion rahoituksen

ohjausvälineenä kunnille. Vuosille 2020 ja 2021 hallitus korotti määräaikaisesti kuntien jako-osuutta 10 % -yksiköllä osana kuntien koronatukipakettia. Korotusten arvioidaan lisäävän kuntien yhteisöverotuloja reilulla miljardilla eurolla vuosina 2020–2023.

Kuntien saama osuus yhteisöverosta jaetaan kuntien kesken vuosittain etukäteen vahvistettavien kuntakohtaisten jako-osuuksien perusteella. Kunnan verovuoden jako-osuus on kahden viimeksi valmistuneen verotuksen tietojen perusteella laskettujen jako-osuuksien keskiarvo.

Alla olevissa taulukossa on Oulun kaupungin verotulot ja valtionosuudet 2013–2021.

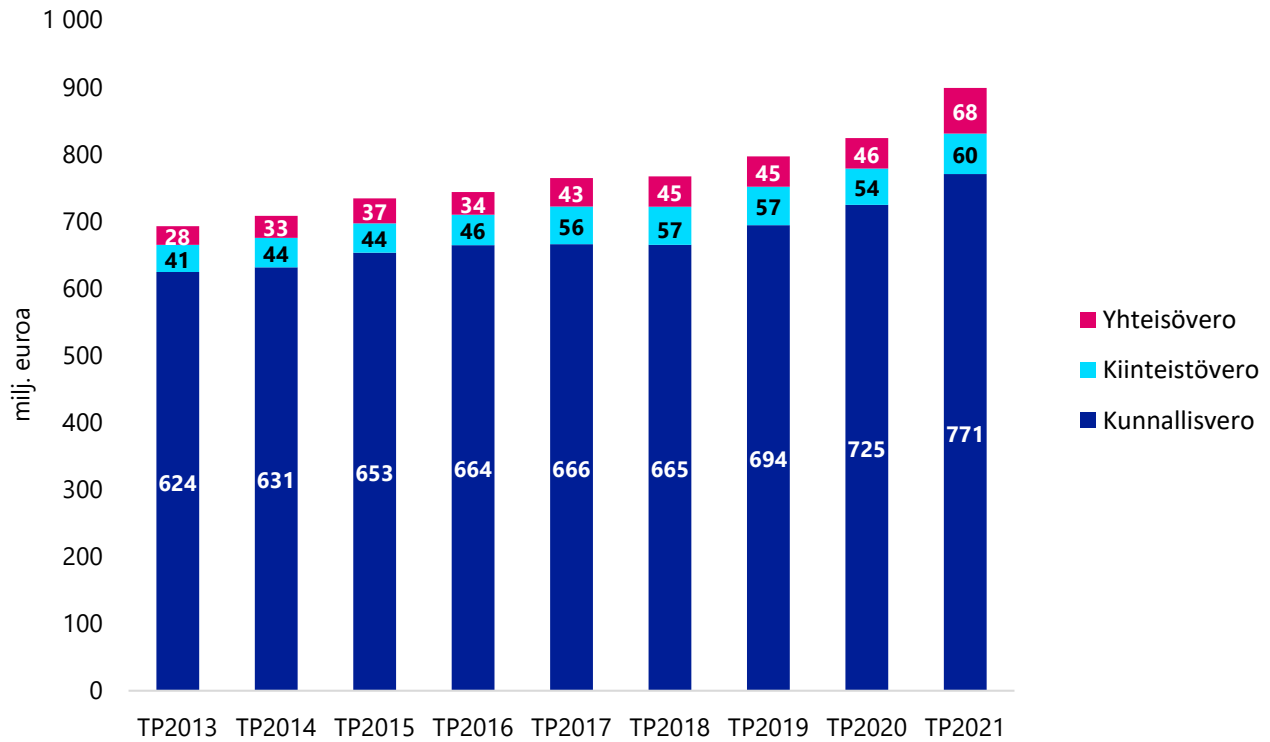
VERORAAHOITUS, 1 000 €	TP2021	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017	TP2016	TP2015	TP2014	TP2013
VEROTULOT	898 877	824 135	796 894	766 896	764 560	743 649	734 160	708 152	692 700
Muutos-%	9,1	3,4	3,9	0,3	2,8	1,3	3,7	2,2	8,3
VALTIONOSUUDET	322 790	354 281	279 065	273 284	269 900	273 358	253 771	230 337	225 083
Muutos-%	-8,9	27,0	2,1	1,3	-1,3	7,7	10,2	2,3	3,5
VERORAAHOITUS YHTEENSÄ	1 221 667	1 178 415	1 075 959	1 040 180	1 034 460	1 017 007	987 931	938 489	917 783
Muutos-%	3,7	9,8	3,4	0,6	1,7	2,9	5,3	2,3	3,5

VEROTULOT, 1 000 €	TP2021	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017	TP2016	TP2015	TP2014	TP2013
Kunnallisvero	770 557	724 511	694 362	665 006	665 862	664 334	653 256	631 475	624 399
Muutos-%	6,4	4,3	4,4	-0,1	0,2	1,7	3,4	1,1	7,7
Yhteisövero	68 131	45 547	45 324	45 173	42 612	33 793	37 295	32 894	27 798
Muutos-%	49,6	0,5	0,3	6,0	26,1	-9,4	13,4	18,3	2,9
Kiinteistövero	60 189	54 077	57 209	56 717	56 086	45 522	43 609	43 783	40 503
Muutos-%	11,3	-5,5	0,9	1,1	23,2	4,4	-0,4	8,1	22,8
VEROTULOT YHTEENSÄ	898 877	824 135	796 894	766 896	764 560	743 649	734 160	708 152	692 700
Muutos-%	9,1	3,4	3,9	0,3	2,8	1,3	3,7	2,2	8,3

Verotulojen kasvu vuonna 2021 oli 74,7 milj. euroa ja valtionosuudet vähenivät 31,5 milj. euroa. Vuoden 2021 yhteisöverokertymään sisältyy yhteisöveron nosto 10%-yksiköllä, jonka vaikutus oli kaupungille noin 13,7 milj. euroa. Vuoden 2020 verorahoitus (verotulot, valtionosuudet) sisälsi koronaan liittyviä avustuksia n. 73 milj. euroa.

Verotulot yhteensä kasvoivat Oulun kaupungilla vuodesta 2020 75 milj. euroa (9,1%). Kunnallisverot kasvoivat vuodesta 2020 46,0 milj. euroa (6,4 %). Yhteisöverot kasvoivat 22,3 milj. euroa (49,6%) ja kiinteistöverot 6,1 milj. euroa (11,3 %).

Kuntien verotulot yhteensä kasvoivat viime vuonna 6,5%.

Kuva 8. Oulun kaupungin verotulojen kehittyminen 2013-2021 (milj. euroa)

8.2 Valtionosuudet

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Valtionosuudet kirjataan tilinpäätöksessä valtionosuusviranomaisen tilitysten ja päätösten mukaan suoriteperustetta vastaavalla tavalla. Tuloslaskelman valtionosuuksiin sisältyvät käyttötalouden valtionosuudet, jotka perustuvat yleiseen valtion ja kuntien väliseen kustannustenjakoon ja joilla ei ole käyttökorvauksen tai maksun luonnetta. Näitä ovat kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ml. verotulomenetyksen kompensatio), opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet ja harjoittamattomien valtionosuuden korotus.

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden var-

mistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella verorasitteella. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Kustannuserojen tasauksen laskentaperusteena ovat asukasmäärän ja ikärakenteen lisäksi erilaiset olosuhdetekijät. Toisena valtionosuusjärjestelmän kiinteänä osana kuntien tulopohjaa tasataan kunnan verotulojen perusteella.

Valtionosuuden laskennallinen peruste muuttuu vuosittain ns. automaattimuutosten perusteella. Näitä ovat määrätymistekijöiden, esimerkiksi asukasmäärien, oppilasmäärien ja muiden laskennan perusteena olevien määrien muutokset ja kustannustason muutoksesta johtuvat hintojen muutokset (indeksikorotus).

Vuoden 2020 koronatuki on valtionosuuksissa ja siksi muutos vuoteen 2021 nähden on merkittävä.

VALTIONOSUUDET, 1 000 €	TP2021	TP2020	TP2019	TP2018	TP2017	TP2016	TP2015	TP2014	TP2013
VALTIONOSUUDET YHTEENSÄ	322 790	354 281	279 065	273 284	269 900	273 358	253 771	230 337	225 083
Muutos-%	-8,9	27,0	2,1	1,3	-1,3	7,7	10,2	2,3	3,5

9 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan miten kunnan menot on rahoitettu. Sen avulla kootaan tulorahoitus,

investoinnit, anto- ja ottolainaus sekä muu rahoitustoiminta yhteen laskelmaan.

RAHOITUSLASKELMA PERUSKUNTA 1 000 €	TALOUSARVIO (ALKUPERÄINEN) 2021	TALOUSARVIO- MUUTOKSET 2021	TALOUSARVIO (MUUTETTU) 2021	TP2021	POIKKEAMA	TP2020
Vuosikate	-27 587	41 468	13 881	53 529	39 649	34 569
Tulorahoituksen korjauserät	-17 330	-3 501	-20 831	-21 322	-491	-8 303
Toiminnan rahavirta	-44 917	37 967	-6 950	32 207	39 157	26 266
Investointimenot	-84 794	6 618	-78 175	-72 484	5 691	-42 230
Rahoitusosuudet investointeihin	17	1 949	1 966	2 256	291	624
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	17 730	10 221	27 951	28 685	734	17 642
Investointien rahavirta	-67 047	18 788	-48 258	-41 542	6 716	-23 965
Toiminnan ja investointien rahavirta	-111 964	56 755	-55 209	-9 335	45 873	2 301
Antolainasaamisten lisäys	-43 500	0	-43 500	-205	43 295	-30 930
Antolainasaamisten vähennys	14 574	0	14 574	13 925	-650	20 088
Antolainauksen muutokset	-28 926	0	-28 926	13 719	42 645	-10 842
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	126 665	0	126 665	0	-126 665	150 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-26 849	0	-26 849	-26 849	0	-21 208
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	-48 612	0	-79 180
Lainakannan muutos	99 816	0	99 816	-75 461	-175 277	49 611
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	25 497	25 497	19 399
Rahoituksen rahavirta	70 890	0	70 890	-36 245	-107 135	58 168
Rahavarojen muutos	-41 074	56 755	15 681	-45 580	-61 262	60 469

Vuosikate toteutui muutettua talousarviota 39,6 milj. euroa parempana. Toimintatuottojen ja verorahoituksen arvioitua suuremmat toteumat paransivat vuosikatteen toteumaa. Peruskunnan investointeihin varattiin menomäärärahoja 84,8 milj. euroa ja tulomäärärahoja 17,7 milj. euroa. Muutettuun talousarvioon verrattuna pienenevät investointikulut 5,7 milj. euroa ja rahoitusosuudet 1,9 milj. euroa. Peruskunnan investointikuluihin sisältyi hulevesiverkoston siirto Oulun Vesi- liikelaitoksen taseesta Yhdyskuntalautakuntaan, peruskunnan taseeseen. Siirron vaikutus peruskunnan investointimeinonihin oli talousarviossa 27,5 milj. euroa.

Alkuperäisessä talousarviossa kaupunginhallituksen (osakkeiden ja osuuksien sitovuudella) luovutustuloihin oli huomioitu Työterveys Virta Oy osakkeiden myynti 11,8 milj. euroa. Tilikauden aikana tehtiin investointituloihin talousarvioon 7,2 milj. euron lisäys kaupunginhallituksen osakkeiden ja osuuksien sitovuudella. Kyseisestä summasta 6,7 milj. euroa kohdistui Oulun Energia oy:n

svop-palautukseen ja 0,5 milj. euroa Työterveys Virta oy:n osakkeiden myyntiin.

Antolainasaamisten lisäys oli 0,2 milj. euroa, mikä alitti talousarvion 43,3 milj. eurolla. Rakennusomaisuuden taseyksikkö ei nostanut talousarvioon varattua 43,0 milj. euron lainaa. Talousarvioon oli varattu tytäryhteisöjen antolainoihin 0,5 milj. euroa, jota ei kuitenkaan käytetty.

Antolainasaamisten vähennys oli 13,9 milj. euroa, mikä alitti talousarvion 0,7 milj. eurolla.

Maksuvalmius oli hyvä eikä pitkäaikaista lainaa tarvinnut nostaa. Pitkäaikaisten lainojen vähennys toteutui talousarvion mukaan. Lainojen lyhennykset on hoidettu maksusuunnitelmien mukaisesti.

Lyhytaikaisten lainojen muutos oli -48,6 milj. euroa. Lainat muilta luotonantajilta (konserniyhteisöjen tilivarat) pieneni sen määrään.

10 Investointiosan toteutuminen

Investointiosassa esitetään pitkävaikutteisten tuotantovälineiden, kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta sekä rahoitusosuudet (avustukset) ja käyttöomaisuuden myyntitulot. Investointiosan toteutuminen esitetään vastaavalla tavalla talousarviossa huomioiden valtuuston asettamat sitovat meno- ja tulomäärärahat. Talousarviossa peruskunnan investointeihin varattiin menomäärärahoja 84,8 milj.€ ja tulomäärärahoja 17,7 milj.€. Peruskunnan investointimenoihin sisältyi hulevesiverkostoon siirto Oulun Vesi- liikelaitoksen taseesta Yhdyskuntalautakuntaan, peruskunnan taseeseen. Siirron vaikutus peruskunnan investointimenoihin oli talousarviossa 27,5 milj.€. Kyseinen sisäinen siirto eliminoituu Oulun kaupungin laskelmilta.

Alkuperäisessä talousarviossa kaupunginhallituksen osakkeiden ja osuuksien sitovuudella luovutustuloihin oli huomioitu Työterveys Virta Oy osakkeiden myynti 11,7 milj.€. Tilikauden aikana kaupunginhallituksen osakkeiden ja osuuksien sitovuudella tehtiin 7,2 milj.€ lisäys investointitulojen talousarvioon. Kyseisestä summasta 6,7 milj.€ kohdistui Oulun Energia oy:n svop-palautukseen ja 0,5 milj.€ Työterveys Virta oy:n osakkeiden myyntiin. Luovutustulojen muutetuksi talousarvioksi tuli kaupunginhallituksen osakkeet ja osuudet sitovuudella 19,0 milj.€. Investointimenojen talousarviota vastaavasti pienennettiin 1,9 milj.€. Konsernihallinnon investointimenoihin tehtiin 0,04 milj.€ lisäys.

Yhdyskuntalautakunnan maanhankinnan luovutustuloja lisättiin Sanginjoen monikäyttömetsän kaupan seurauksena 3 milj.€, Baanaverkon rakentamiseen lisättiin rahoitusosuuksia 1,6 milj.€ ja menoja 0,5 milj.€, Ritaharjun liikennejärjestelyihin lisättiin menoja 0,2 milj.€, maasto-liikuntareitistöön lisättiin rahoitusosuuksia 0,2 milj.€ ja menoja 0,3 milj.€, Kestävä Kaijonharju hankkeen rahoitusosuuksia lisättiin 0,1 milj.€ ja menoja 0,3 milj.€.

Yhdyskuntalautakunnan investointimenoihin varattuja määrärahoja vastaavasti pienennettiin seuraavilla hankkeilla: Kiikelin merikylpylä 1,3 milj.€, Oulunportin alue 2,4 milj.€, Ranta-Toppilan venesatama 1,2 milj.€ ja Kol-

mioraiteen liikennejärjestelyt 1,4 milj.€. Kiikelin merikylpylän rakentamiseen ei saatu investointipääöstä tontin vuokralaiselta, joten siihen varattu investointimääräraha siirrettiin vuodelle 2022. Oulunportin urakkatarjous oli edullisempi mitä alun perin arviottiin ja lisäksi osa hankkeen laskutuksesta toteutui nopeutuneesta urakasta johtuen jo vuonna 2020. Ranta-Toppilan venesataman urakkatarjous oli ennakoitua edullisempi ja lisäksi rakentaminen painottuu alkuperäisestä arviosta poiketen enemmän vuodelle 2022. Kolmioraiteen liikennejärjestelyt -hankkeeseen varattu kaupungin maksuosuus siirtyi pääosin vuosille 2022 ja 2023.

Tehtyjen muutosten jälkeen peruskunnan investointeihin varatut menomäärärahat olivat muutetun talousarvion mukaisesti 78,2 milj.€, rahoitusosuudet 2,0 milj.€ ja luovutustulot 28,0 milj.€.

Tilinpäätöksessä peruskunnan investointimenojen toteuma alitti muutetun talousarvion 5,7 milj.€, rahoitusosuuksien toteuma ylitti muutetun talousarvion 0,3 milj.€ ja luovutustulojen toteuma ylitti muutetun talousarvion 0,7 milj.€.

Merkittävimmät menomäärärahojen alitukset olivat yhdyskuntalautakunnan sitovuuksilla maanhankinta, joka alitti talousarvion 1,6 milj.€, kadut, tiet, sillat, torit, joka alitti talousarvion 1,3 milj.€ sekä päälikenneväylät ja muut liikennejärjestelyt, missä alitus oli 0,6 milj.€.

Rakennusomaisuuden taseyksikön investointimenojen talousarviossa olivat 49,2 milj.€. Investointimenojen alitukset kokonaisuutena 19,9 milj.€. Suurimmat alitukset kohdistuivat hankkeittain seuraavasti: korjausrakentaminen 4,5 milj.€, Pohjankartanon peruskorjaus 0,9 milj.€, Jokirannan koulun korvaava uudisrakennus 1,9 milj.€, Ouluhalli 1,2 milj.€, Luupin (sisältää pääkirjaston) tilaratkaisut 0,9 milj.€, Kaupungintalon korjaus 2,4 milj.€, Oulun Lyseon lukio 3,3 milj.€, Heinätorin päiväkotit 2,2 milj.€. Raksilan lukioon vuodelle 2021 varattu määräraha ylittyi 1,4 milj.€. Hankkeiden alitukset olivat pääosin seurausta siirtyneistä toteutusaikatauluista.

Rakennusomaisuuden taseyksikön investointihankkeille toteutui rahoitusosuuksia 0,1 milj. € sekä rakennusten myynneistä saatuja luovutustuloja 1,8 milj. €.

Tietohallintoinvestoinnit

Vuoden 2021 tietohallintoinvestoinnit sisälsivät kaupungin digitalisointitavoitteiden toteuttamiseksi tehtyjä tietojärjestelmien kehittämisinvestointeja sekä laiteinvestointeja.

Oulun Digi -liikelaitos vastasi investoinneista kaupungin yhteiseen kehittämiseen ja toimialojen päätelaitekantaan. Kehittämisinvestoinneilla kehitettiin mm. hankintojen elinkaaren hallintaa ja sähköistä allekirjoittamista ja pitkäaikaissäilyttämistä. Ouka.fi -verkkosivuston uudistaminen käynnistyi, josta aiheutuu merkittävämpiä investointitarpeita tulevina vuosina. Laiteinvestoinnit kohdistuivat etupäässä kaupungin toimialojen käytössä olevien työasemien ja muiden päätelaitteiden uusimiseen, jossa uutena kokonaisuutena tuli maksuttoman toisen asteen opiskelun laitteet. Investointimäärä rahaa korotettiin kesken vuotta johtuen toimialojen oletettua suuremmasta päätelaitteiden hankintamäärästä ja investointien toteuma tilinpäätöksessä oli 4,95 milj. € (TA 4,88 milj. €).

Sivistys- ja kulttuuripalveluissa investointivaroja käytettiin palveluverkon digitaalisen infrastruktuurin kehitykseen. Merkittävä investointikohde oli panostaminen opetusympäristöjen AV-esitystekniikkaan muodostuneen korjausvelan vuoksi. Kirjastopalveluissa kehitettiin digitaalisia toimintamalleja ja automaatiota. Kehittämistä edellyttivät myös lakisääteisten vaateiden täyttäminen ja teknologiamuutokset. Toteuma oli 1,99 milj. € (TA 1,92 milj. €).

Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluissa tehtiin perusjärjestelmien toimintojen kehittämistä ja vietiin eteenpäin sähköistä asiointia, aineistonhallintaa ja rakennetun ympäristön mallinnusta. Ylipäättään on toteutettu sähköisen toimintatavan edellytyksiä. Toteuma oli 235 t€ (TA 365 t€). Rakennusvalvonnassa oli investointivaruusta sähköisten asiointiprosessien ja toimintatapojen kehittämiseen 75 t€, josta toteutui 42 t€.

Hyvinvointilautakunta suoritti ICT-hankintansa leasingina. Investointeihin on aiemmin sisällynyt myös pois-tonalainen irtain omaisuus, jonka käyttöikä on yli kolme vuotta ja hankintahinta pääsääntöisesti yli 10 000 euroa. Niillä on hankittu ICT-ohjelmat ja -laitteet. Aikaisemmin investoinneiksi luetut irtaimistohankinnat on toteutettu leasing-hankintoina, ja menot ovat kohdistuneet investointien sijaan käyttötalouteen. ICT-hankinnat koostuivat toimialakohtaisten tietojärjestelmien päivityksistä ja hoitajakutsujärjestelmien uusimisista. ICT-hankintojen leasing-arvo oli 110 t€ (TA 170 t€).

10.1 Peruskunta

10.1.1 Kaupunginhallitus

Investoinnit

KH osakkeet ja osuudet

1 000 €	TA2021	TA2021 -MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	2 000	-1 900	100	10	-90
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot	11 730	7 221	18 951	19 305	354

Määrärahaa on käytetty osakkeiden ja osuuksien hankintaan kaupunginhallituksen päätöksellä.

KH osakkeiden ja osuuksien hankinnat (yhteensä 0,01 milj. euroa) muodostuvat Istekki Oy:n sekä Monetra Oulu Oy:n osakkeiden ostosta. Investointimyynnit muodostu-

vat Työterveys Virta Oy:n osakekannan myynnistä (12,25 milj. euroa), Oulun Energia Oy:n pääoman palautuksesta (6,7 milj. euroa) sekä Kojamo Oyj:n (0,03 milj. euroa) ja Vuokratodit Holding Oy:n (0,3 milj. euroa) osakkeiden myynnistä.

Konsernihallinto investoinnit

Irtain käyttöomaisuus: Kalustoinvestoinnit

1 000 €	TA2021	TA2021 -MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot		37	37	37	0
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Konsernihallinnon investoinnit liittyvät irtaimen käyttöomaisuuden eli koneiden ja kaluston hankintaan. Vuonna 2020 Suomessa alkanut koronaepidemia vaikutti merkittävästi digitaalisen viestinnän kysyntään ja tarpeisiin Oulun kaupungissa. Digitaalisen vuorovaikutuksen kehittämistä varten on hankittu monikamerastudio

Oulun Digin tiloihin. Studio mahdollistaa webinaarien ja verkkokoulutusten järjestämisen eri verkkoympäristöissä sekä kuntalaisten digitaalisen kohtaamisen eri sosiaalisen median alustoilla. Studion hankinta (0,037 milj. euroa) on toteutunut määrärahan mukaisesti.

10.1.2 Sivistys- ja kulttuurilautakunta

Investoinnit

Sivistys- ja kulttuuripalveluihin oli varattu vuodelle 2021 rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja laitteiden investointeihin 1,175M€ sekä irtaimiston investointeihin 6,572M€, yhteensä 7,747M€.

Investointiosan irtaimen käyttöomaisuuden hankintamääräraha on tarkoitettu sellaisen irtaimen hankintaan, jonka käyttöikä on yli 3 vuotta ja hankintahinta pääsääntöisesti yli 10 000 euroa. Poikkeuksena edelliseen ovat tietohallinnon irtaimistohankintoihin kuuluvat tablet- ja äylaitteet, jotka kirjataan vuodesta 2017 alkaen taseeseen ja poistetaan taloudellisen vaikutusaikansa mukaisesti kahden vuoden poistoajalla (kv 19.6.2017 § 104). Investointien irtaimistohankinnoissa noudatetaan erillisinvestointien hankeohjetta ja sen rajapintaliitettä. Sivistys- ja kulttuuripalveluiden investointimäärärahasta jäi käyttämättä 0,233 milj. € investointiohjelmamuutosten vuoksi.

Irtaimisto

Sivistys- ja kulttuuripalveluiden irtaimistoinvestoinnit koostuvat ICT-investoinneista 1,99 milj. € euroa ja muista irtaimistoinvestoinneista 4,3 milj. €. Muut irtaimistoinvestoinnit sisältävät olemassa olevan irtaimiston uusimista ja päivittämistä sekä hankintoja perusparannus- ja erillisinvestointikohteisiin.

Vuonna 2021 perusparannus/erillisinvestointikohteisiin irtaimistohankintoja tehtiin mm. Raksilan lukioon, Ouluhallin uudisosaan, Niemenrannan koululle, Salonpään koululle ja päiväkodille, Pohjankartanon koululle sekä Hintan ja Kellon päiväkodeille.

Irtain käyttöomaisuus: Kalustoinvestoinnit

1 000 €	TA2021	TA2021 -MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	4 657		4 657	4 299	-358
Rahoitusosuudet				15	15
Luovutustulot					

Rahoitusosuudet: Suomen kulttuurirahaston avustus taiteeseen 15 000 euroa.

Irtain käyttöomaisuus: ICT

Irtain käyttöomaisuus: Ict- investoinnit

1 000 €	TA2021	TA2021 -MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	1 915		1 915	1 987	72
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

ICT-investoinnit ovat toteutuneet 1,987M€, tästä AV-korjausvelan investoinnit olivat 1,324M€. Vuonna 2021 suoritettiin suunnitellusti tietoliikenneverkon ja langatto-

man verkkoinfrastruktuurin kehystoimenpiteitä, joilla tuetaan toimialueen digitaalisia toimintamalleja.

Rakennukset, kiinteät rakenteet ja laitteet**Liikunta-alueet, ulkoilureitit ja niiden valaistukset**

1 000 €	TA2021	TA2021 -MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	1 100		1 100	1 153	53
Rahoitusosuudet				476	476
Luovutustulot					

Määräraha on käytetty ulkoliikunta-alueiden, ulkoilureitien ja uimarantojen peruskunnostamiseen hyväksytyin työohjelman mukaisesti.

Rahoitusosuudet: Pateniemen tekojääkenttä sai OKM:n investointiavustusta 356 000 euroa ja Kaakkurin liikuntamaan AVI:lta 120 000 euroa.

Turkansaaren ylläpitoinvestointi

1 000 €	TA2021	TA2021 -MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	75		75	75	0
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Turkansaaren ulkomuseon investointimääräraha käytettiin Turkansaaren rakennusten ja alueen infrastruk-

tuurin kunnostukseen ja ylläpitoon

INVESTOINTI-MENOT 1000€	UUSINVESTOINNIT TA2021	UUSINVESTOINNIT TP2021	LAAJENNUS-INVESTOINNIT TA2021	LAAJENNUS-INVESTOINNIT TP2021	KORVAUS-INVESTOINNIT TA2021	KORVAUS-INVESTOINNIT TP2021
Rakennukset, kiinteät rakenteet ja laitteet	1 175	1 228				
Irtain käyttöomaisuus	6 572	6 286				
Yhteensä	7 747	7 514				

RAHOITUSOSUUDET 1000€	UUSINVESTOINNIT TA2021	UUSINVESTOINNIT TP2021	LAAJENNUS-INVESTOINNIT TA2021	LAAJENNUS-INVESTOINNIT TP2021	KORVAUS-INVESTOINNIT TA2021	KORVAUS-INVESTOINNIT TP2021
Irtain käyttöomaisuus		15				
Yhteensä						

Investoinnit yhteensä

1 000 €	TA2021	TA2021 -MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	7 747		7 747	7 514	-233
Rahoitusosuudet				15	15
Luovutustulot					

10.1.3 Yhdyskuntalautakunta

Investoinnit

Irtain käyttöomaisuus: Ict- investoinnit

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	365		365	235	-130
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

ICT-investoinnit

Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden ICT-investoinnit tähtäävät Digitaalinen Oulu -ohjelman digikehi-tyssuunnitelman toteuttamiseen ja henkilöstön digitaalisten taitojen kehittämiseen uusien toimintata-pojen edellyttämälle tasolle. Digikehityssuunnitelman tavoitteena on ottaa käyttöön uusia digitaalisia palveluita sekä sujuvoittaa sisäisiä prosesseja teknologian avulla.

1. Digitaalisen toimintatavan kehittäminen

- Digitaalinen Oulu -ohjelman digikehityssuunnitelman toteuttamiseksi on investoinnissa hankittu digitaalisen toimintatavan edellyttämää Trimble Locus -paikkatietojärjestelmän kokonaisuuteen liittyviä laajennoksia.

2. Liikkuvan työn sujuvuuden kehittäminen

- Investoinnissa on kehitetty yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden liikkuvien työntekijöiden mobiiliratkaisuja. Tavoitteena on tehostaa kentällä tapahtuvaa työskentelyä sekä etätyöskentelyä.

3. Tiedolla johtamisen kehittäminen

- Investoinnissa varaudutaan hankintoihin, joilla parannetaan yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden tiedolla johtamista.

4. Rakennetun ympäristön mallinnuksen kehittäminen

- Investoinnin hankinnoilla edistetään rakennetun ympäristön mallinnusta. ICT-järjestelmiin tarvitaan laajempaa tietoa rakennetusta ympäristöstä, koska suunnittelussa ja rakentamisen ohjauksessa pyritään yhä laajemmin hyödyntämään paikkatietoja ja 3D-mallinnusta.

5. Sähköisen säilyttämisen kehittäminen

- Investoinnissa varaudutaan kehittämään yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden sähköisten dokumenttien hallintaa. Toiminnassa syntyy paljon suuria sähköisiä dokumentteja eri tiedostomuodoissa. Näitä dokumentteja hallitaan verkkolevyillä ja muilla tallennusvälineillä. Lisäksi paperisia dokumentteja skannataan sähköiseksi. Pää tavoitteena on parantaa dokumenttien saatavuutta ja päästä kokonaan sähköiseen toimintatapaan sekä sähköiseen säilyttämiseen.

6. Perusjärjestelmien toiminnallisuuden ylläpito ja lakisääteisten muutosten kehittäminen

- Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluissa on ICT-järjestelmiä, joiden toiminnallisuuksia ohjaa kansallinen lainsäädäntö. Näiden muuttuessa tulee varautua pakollisiin järjestelmämuutoksiin. Käytössä on myös järjestelmiä, joiden teknologian tulee olla nykyaikaista. Tässä investoinnissa on kehitetty Trimble Locus -paikkatietojärjestelmän uutta, selainpohjaista versiota.

Maanhankinta

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	6 000		6 000	4 374	-1626
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot	6 000	3 000	9 000	9 345	345

Maaomaisuuden investointimäärärahaa käytettiin 5,62M€ maanhankintaan ja alueiden käyttöön-oton edistämiseen. Investointitilille kirjautui tulona korjauksena 0,9M€, kun kirjanpitoon tehtiin Sanginjoen suojelualuepäätökseen liittyvä tasekirjaus.

Oulun kaupungille on hankittu vuoden 2021 aikana maata 158,8 hehtaaria. Maanhankintoihin käytettiin investointeihin noin 3,25M€. Hankitut maa-alueet ovat pääasias-

sa raakamaata tai yhdyskuntarakentamisen kannalta tarpeellisia tontteja, tontinosia, katu- ja puistoalueita.

Pilaantuneiden maiden kunnostamiseen ja muutoin maankäytön muutosten edistämiseen käytettiin maaomaisuuden investointivaroja n. 2,3M€. Metsien ja vesialueiden perusparannuskuluja maksettiin investoinneista vuoden aikana noin 0,01M€.

Kiinteät rakenteet ja laitteet

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	41 030	-5 276	35 754	32 437	-3 317
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kadut, tiet, sillat, torit

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	16 000		16 000	14 693	-1 307
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Pääosa investoinneista on ollut maankäytön toteuttamishjelman 2020-2024 mukaisia uudisrakennuskohteita, kuten Hiukkavaaran keskustan, Vesalanmäen ja Ruskonniityn pohjaustyöt. Suurehkoja kohteita ovat myös Jäälän keskusta ja Kiimingin Välikylän yrityspuisto. Päällystys- yms. viimeistelytyötä on tehty aiemmin pohjatuilla alueilla mm. Hiukkavaarassa, Ritaharjun pohjoisosassa, Toppilansalmessa ja Letonrannassa. Peruskorjauksia on tehty mm. Hietasaarella, Jäälissä ja Haukiputaan keskustassa. Lisäksi eri puolilla Oulua on ollut lukuisia muita yhdyskuntalautakunnan hyväksymän työohjelman mukaisia kohteita.

Hulevesimaksulla rahoitettavan hulevesiverkoston kustannus- ja rakentamisvastuu (1,7 M€) siirtyy vuoden 2021 alusta Oulun Vedeltä yhdyskunta- ja ympäristöpalveluille, minkä vuoksi kadut, tiet, sillat, torit -kustannuspaikan määrärahaa on korotettu viimevuotiseen verrattuna.

Hulevesiverkoston tasearvo siirretään yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden taseeseen Oulun Veden taseesta. Verkosto siirretään kirjanpidossa vuoden 2020 lopussa olevasta tasearvostaan peruskuntaan vuoden 2021 alusta. Siirrolla ei ole vaikutusta investointien sitovuuteen, vaan se on kaupungin sisäinen siirto.

Pääliikenneväylät ja muut liikennejärjestelyt

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	4 000	300	4 300	3 718	-582
Rahoitusosuudet		150	150		-150
Luovutustulot					

Merkittäviä hankkeita on ollut mm. Valtatien, Elektoniikkatien ja Kajaaninkadun peruskorjaukset sekä linja-autopysäkkien ja -katosten parantaminen. Määrä-

rahaa on lisäksi käytetty mm. pääpyöräreittien perusparantamiseen sekä liikenteenohjaukseen. Johteensuun sillan peruskorjaaminen siirtyi vuodelle 2022.

Ympäristöinvestoinnit

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	1 000		1 000	1 013	13
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Uusininvestointikohteena valmistuivat Kiimingin keskusleikkipuisto ja Hakomäen koira-aitaus Kiiminkiin. Korvausinvestointikohteista valmistuivat Tuokkosmäen leikkipuisto ja Väliatalontien leikkipaikka Jääliin. Lisäksi

valmistuivat Kallenrannan leikkipaikka Oulunsaloon, Ajopelinpuiston leikkipaikka Heikkilänkankaalle sekä Tikkapuiston leikkipaikka Kiviharjuun.

Rakennukset (ei sitovuutta, informatiivinen tieto)

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot					
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot				35	35

Hulevesiverkoston siirto (informatiivinen tieto, kaupungin sisäinen siirto)

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	27 546		27 546	27 360	-186
Rahoitusosuudet					0
Luovutustulot					

Erilliskohteet

Venesatamat

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	750		750	693	-57
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Määrärahalla jatkettiin vuonna 2018 aloitettua venesatamien järjestelmällistä kunnostamista. Kunnostustyöt perustuvat vuonna 2015 tehtyyn venesatamien kehittämissuunnitelmaan (Yhdyskuntalautakunta 26.1.2016 § 36). Vuoden 2021 määrärahalla tehtiin loppuun edellise-

nä vuonna pääosin tehdyt Taskisenrannan venesataman peruskorjaustyöt ja hankittiin huonokuntoisten vene-laitureiden tilalle uusia. Lisäksi parannettiin Oulujoen suiston melontapalveluita. Osa laiturihankinnasta siirtyi vuodelle 2022.

Keskustan puistot ja hallituskatu

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	1 000		1 000	1 190	190
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Snellmanipuiston peruskorjaus valmistui suunnitellusti. Valmistuminen viivästyi suunnitellusta aikataulusta, koska kaupunginjoon ei ole ollut mahdollista pitää kuivillaan syksyn runsaan vesitilanteen vuoksi. Puiston suunnittelussa on huomioitu erityisesti taide ja alueelle

rakennettiin varaukset pysyville ja vaihtuville taideteoksille. Syksyllä aloitettiin Åströminpuiston ja Mannenkadun peruskorjaukset, jotka valmistuvat kokonaisuudessaan kesällä 2022. Määrärahalla kunnostettiin myös Lyötynpuistossa sijaitseva kaupunginjoen ylittävä silta.

Katuvalaistuksen energiatehokkuuden parantaminen

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	500		500	537	37
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Energiatehokkuusprojektissa on vaihdettu lähinnä pää- ja kokoojakatujen suurpainenatriumvalaisimia energiatehokkaampiin led-valaisimiin. Määrärahalla on myös

uusittu Merikosken suihkulähteiden valaistus ja parannettu Oulujoen suistoalueella olevaa maisemavalaisusta siltojen ja puiden valaisemisen osalta.

Valtatie 4 perusparannus

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	500		500	245	-255
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Vuodesta 2017 alkaen käynnissä olleen Oulun seudun tärkeimmän tiehankkeen, Valtatien 4 Oulu - Kemi välin parantamishanke valmistui. Kaupungin kustannusosuus, yhteensä 16M€, kohdistui katuihin, pyöräteihin, meluntorjuntaan, joukkoliikenteen pysäkkijärjestelyihin sekä telematiikan rakentamiseen ja se on jakautui vuo-

sille 2017-2021. Vuoden 2021 osalta on toteutunut Iskon eritasoliittymän läntisten ramppien parantamiseen ja Oulujoen uuden sillan rakentamiseen sekä laajemman peruskorjauksen jälkitöihin liittyviä kaupungille kuuluvia kustannuksia.

Pateniemenranta

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	500		500	27	-473
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Oulun kaupunki on saanut vuonna 2017 Pateniemenrannan asemakaava-alueen maanomistajalta sopimuskorvausta 4,1M€ ja on sitoutunut toteuttamaan alueen kunnallistekniikan maankäyttösopimuksen mukaisesti. Alueella on myös kokonaan kaupungin kustannusvastuulla olevaa infraa, mikä on tarkoituksenmukaista toteuttaa samassa yhteydessä. Rakentaminen aloitettiin syksyllä 2017 ja vuoden 2018 aikana alueen pohjaustyöt saatiin valmiiksi. Maan käytön toteutusohjelman mu-

kaan asuntorakentaminen on aloitettu alueella syksyllä 2018. Kesällä 2021 on tehty lähinnä vähäisiä puistoalueiden viimeistelytyötä. Katujen ja muiden yleisten alueiden viimeistelytyöt tehdään talonrakentamisen edellyttämässä aikataulussa tulevana vuosina. Vuoden 2021 määrärahan säästyminen johtuu pääosin talonrakentustöiden maankäyttösopimuksessa oletettua hitaammasta aikataulusta.

Malpe-hankkeet (maankäytön, asumisen, liikenteen, palvelujen ja elinkeinojen aiesopimus)

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	1500		1500	1958	458
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Määräraha on käytetty sopimuksen mukaisesti liikenteen hallinnan, kävelyn ja pyöräilyn sekä joukkoliikenteen kehittämiseen useissa eri hankkeissa yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa. Suurimpia yksittäisiä hankkeita ovat olleet liikenneteknisen seurantajärjestelmän kehittäminen, pyöräteiden viitoitus ja brändäys sekä joukkoliikennepysäkkien parantaminen.

Vuoden 2020 osalta on toteutunut edellisenä vuonna valmistuneiden hankkeiden jälkitöistä aiheutuneita kustannuksia. Alkuperäisen talousarvion määrärahan alittuminen johtuu uuden MAL -sopimuksen viivästyisestä ja hankkeiden käynnistymisen siirtymisestä vuodelle 2021.

Ranta-Toppilan venesatama

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	3 500	-1 200	2 300	2 033	-267
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Ranta-Toppilan pienvenevenesatama on osa Ranta-Toppilan asemakaava-alueen rakentamista. Kyseessä on uusi noin 300 venepaikan pienvenesatama Toppilansalmen suulla. Kaupungin kustannettavaksi tulevan ruopauksen sekä muiden siihen liittyvien maatoiden raken-

taminen aloitettiin vuoden 2021 keväällä ja työt jatkuvat vuonna 2022. Säästöä on syntynyt paitsi edullisen urakatarjouksen myötä myös kustannusten painottumisesta ennakoitua enemmän vuoden 2022 puolelle.

Oulunportin alue

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	5 250	-2 350	2 900	2 854	-46
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Oulunportin 1.4.2019 hyväksytyt asemakaavan mukaisen Kaakkurin keskukseen rakennettavan uuden katu-yhteyden, Oulunportintien, rakentaminen vt 4:n alittavine alikulkuineen aloitettiin syksyllä 2020 ja se valmistui

joitakin viimeistelyitä lukuun ottamatta vuonna 2021. Vuonna 2022 tehdään myös muiden katujen viimeistelyitä.

Kiikelin merikylpylä

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	1 430	-1 330	100	55	-45
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kiikelin tontinluovutuskilpailun tuloksena kahdelle va-paalle tontille sekä Meritullin satama-altaaseen rakennetaan merikylpylä, johon kuuluu erilliset ravintola ja saunarakennus sekä kelluvat merivesialtaat. Rakentamistyöt tehdään tontinluovutuskilpailun voittaneen toimesta. Vuoden 2021 kaupungin investoinneilla oli tarkoitus luoda edellytykset Kiikelin merikylpylän ra-

kentamiselle. Kaupungin on tarkoitus mm. purkaa tontilla olevat aitat, siirtämään kunnallistekniikkaa, syventää satama-allasta sekä uusia laiturit. Koska merikylpylän rakentaminen ei alkanut suunnitellussa aikataulussa, ei kaupunkikaan ole alueelle investoinut ja syntyneet kustannukset ovat pelkästään rakentamista valmistelevien konsulttipalvelujen ostoa.

Oulun kauppatori

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	250		250	5	-245
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Oulun kauppatorin alueelle vuonna 2020 laaditun hankesuunnitelman perusteella oli tarkoitus parantaa kauppatorin palveluja rakentamalla yleisö-wc tilat ja torimyyjien varastot sekä parannetaan jätehuoltoa ja torimyynti-

paikkojen sähköistystä. Rakentamisen aloitus siirtyi vuodelle 2022 kustannusarvioon verrattuna ylihintaisten urakkatarjousten vuoksi.

Asuntomessut 2025

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	350		350	91	-259
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Hartaanselänrannan asemakaavat (Lehtokylä, Vaakunakylä ja Hartaanranta) pidettiin ehdotuksena nähtävillä vuoden 2021 lopulla ja ne etenevät hyväksymiskäsittelyihin vuoden 2022 alussa. Alueen älykkäistä ratkaisuista laadittiin alkuvuonna tiekartta jatkosuunnittelua ohjaamaan ja loppuvuonna laadittiin älykkään liikenteen sekä pysäköinnin lähtökohtaselvitys. Hartaansillasta järjes-

tettiin ilmoittautumiskutsukilpailu, jonka pohjalta silta-suunnittelua jatketaan. Ammattikorkeakoulujen opiskelijoille järjestettiin kilpailut Hietasaarentien varteen rakennettavista meluseinistä ja Tukkiisaaren uudesta kävely- ja pyöräily sillasta. Alueen katujen ja ympäristörakentamisen suunnittelu alkanut.

Merikosken siltojen uusiminen

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	100		100	238	138
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Merikosken sillat ovat kaupungin sisäisen liikenteen ja pohjoisen suunnan joukkoliikenteen kannalta olennaisen tärkeä pääkatuyhteys keskustaan. Silloista vanhin eli vanha Pokkisen silta on rakennettu 1924 ja Alakanavan, Tuiranväylän ja Ämmänväylän sillat 1940-luvulla. Siltoja on peruskorjattu 1990-luvulla ja 2000-luvun alussa. Silloilla on painorajoitus. Muun muassa syksyllä 2020 jouk-

koliikenteeseen tulevien uusien bussien telipainojen kasvu aiheuttaa tarpeen käynnistää siltojen uusimista tai perusteellista kunnostusta koskeva yleissuunnittelu vuonna 2022. Työ on aloitettu siltojen nykykunnan monitoroinnilla ja se jatkuu yleis- ja rakennussuunnittelun kautta rakentamiseen arviolta vuoden 2025 jälkeen.

Oulun pyöräilyn baanaverkon rakentaminen

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	2 700	454	3 154	2 950	-204
Rahoitusosuudet		1 577	1 577	1 488	-89
Luovutustulot					

Pyöräilyn pääreitiverkoston eli baanaverkoston yleis-suunnitelma on hyväksytty yhdyskuntalautakunnassa 10.12.2019. Pyöräbaana on aiemmin rakennettu Linnan-

maalle 2018-2019 ja Mäntylään 2020. Vuonna 2021 toteutettiin välin keskusta-Maikkula pyöräilybaana.

Oritkarin kolmioraiteeseen liittyvät liikennejärjestelyt

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	1 500	-1 350	150	129	-21
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Oritkarin kolmioraiteen toteutus sisältyy Oulun kaupunkiseudun kahdeksan kunnan, Pohjois-Pohjanmaan liiton ja valtion hyväksymään Oulun seudun MAL-sopimukseen vuosille 2020-2023. Sopimuksen mukaan valtio toteuttaa Oritkarin kolmioraiteen ratasuunnitelman mukaisesti ja osoittaa hankkeelle enintään 15,6 miljoonan euron rahoituksen. Oulun kaupunki osoittaa hankkeelle

2,4 miljoonan euron rahoituksen lähinnä Limingantien liikennejärjestelyihin. Vuonna 2021 on laadittu Väyläviraston kanssa toteuttamissopimus ja valittu hankkeen ST-urakoitsija. Kohteen rakennussuunnittelu on aloitettu. Vuoden 2021 kustannukset ovat syntyneet rakentamista valmistelevista johtosirroista sekä konsulttipalveluista.

Ritaharjuntien liikennejärjestelyt

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot		200	200	6	-194
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Aiemmin rakennettu Ritaharjuntie joudutaan siirtämään uuden asemakaavan mukaiselle paikalle alueella alkavan työpaikkarakentamisen tieltä. Lisääntyvän työmatkaliikenteen myötä alueen liikennejärjestelyjä joudutaan

myöhemmin tekemään laajemminkin Tietolinjan, Kaitoväylän ja Linnanmaantien alueella. Vuonna 2021 syntyneet kustannukset ovat rakentamisen valmistautumiseen liittyviä konsulttikustannuksia.

Maankäyttökorvauksilla rahoitettavat investoinnit**Limingantulli 1- 4**

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	200		200	1	-199
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Limingantullinkortteleiden 1-4 kaavamuutokseen perustuen kaupunki on saanut tonttien omistajilta ja vuokraoikeuden haltijoilta maankäyttökorvauksia yhteensä lähes 4,0 M€. Kaupunki on puolestaan sitoutunut alueen kuntatekniikan toteuttamiseen alueen rakentumisen edel-

lyttämässä tahdissa. Vuonna 2021 oli tarkoitus rakentaa valmiiksi Härkäpuisto, mutta koska osa siitä on vuokratu talonrakentajan työmaa-alueeksi, työtä ei voitu tehdä.

Erillistili päätetään vuoden 2021 lopussa ja tilillä olevat varat kirjataan tuloiksi maankäyttökorvausten tilille.

Ulkopuolisella osarahoituksella rahoitettavat investointihankkeet**Kaupunkivesien kunnostus**

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	31	206	236	219	-17
Rahoitusosuudet	17	111	128	162	34
Luovutustulot					

Vuonna 2019 käynnistynyt Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen, Oulun kaupungin ja Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) rahoittama Oulun kaupunkivesien kunnostushanke keskittyi suurelta osin Kaijonlahden valuma-alueen kunnostamiseen, Välikylän yritysalueen vesienkäsittelyrakenteiden rakentamiseen ja kaupunkivesien tutkimukseen. Vuonna 2021 Kaijonlahden valuma-alueella rakennettiin Ruskonon laskeutusallas ja osa kosteikkoa sekä riukutukkipato Lopakkaojaan.

Kaijonlahden valuma-alueen kosteikkojen osalta tehtiin tarkempia happamien sulfaattimaiden tutkimuksia. Vesien seurantanäytteitä otettiin ja analysoitiin. Vesinäytteenottoja on tarpeen tehdä vielä vuonna 2022 sekä Sykeen loppuraportti kaupunkivesien laadusta, koska vesienkäsittelyrakenteet ehtivät olla toiminnassa niin vähän aikaa, ettei puhdistuskapasiteetti ollut vielä täydessä toiminnassa.

Kestävä Kaijonharju

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot		315	315	223	-92
Rahoitusosuudet		110	110		-110
Luovutustulot					

Ympäristöministeriön lähiöohjelmaan 2020-2022 liittyvässä ja Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA:n osittain rahoittamassa Kestävä Kaijonharju -hankkokonaisuudessa kehitetään Kaijonharjun aluetta kaavarungon pohjalta täydennys- ja lisärakentamalla,

ympäristöä ja palvelukeskusta parantamalla sekä kehittämällä liikenneverkkoa. Vuoden 2021 syksyllä aloitettiin Kaijonrannan ja Ruskotunturin yhdistävän kuntoreitin rakentaminen sekä vuonna 2022 toteutettavien kohteiden rakennussuunnittelu.

Kiviniemen kalasatama

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot					0
Rahoitusosuudet				84	84
Luovutustulot					

Investoinnit

INVESTOINTI- MENOT 1 000 €	UUSINVESTOINNIT TA2021 (MUUTETTU)	UUSINVESTOINNIT TP2021	LAAJENNUS- INVESTOINNIT TA2021 (MUUTETTU)	LAAJENNUS- INVESTOINNIT TP2021	KORVAUS- INVESTOINNIT TA2021 (MUUTETTU)	KORVAUS- INVESTOINNIT TP2021
Irtain käyttöomaisuus	135	77	135	157	95	
Maanhankinta	6 000	4 374				
Kadut, tiet, sillat, torit, pääliikenneväylät, ympäristöinvestoinnit yms.	11 020	9 843			10 280	9 582
Erilliskohteet	7 853	7 015			6 404	5 997
Maankäyttökorvaushankkeet	200	1				
Rahoitettavat hankkeet	551	443				
Yhteensä	25 759	21 753	135	157	16 779	15 579

RAHOITUSOSUUDET 1 000 €	UUSINVESTOINNIT TA2021 (MUUTETTU)	UUSINVESTOINNIT TP2021	LAAJENNUS- INVESTOINNIT TA2021 (MUUTETTU)	LAAJENNUS- INVESTOINNIT TP2021	KORVAUS- INVESTOINNIT TA2021 (MUUTETTU)	KORVAUS- INVESTOINNIT TP2021
Irtain käyttöomaisuus						
Maanhankinta						
Kadut, tiet, sillat, torit, pääliikenneväylät, ympäristöinvestoinnit yms.	150					
Erilliskohteet	1 577	1 488				
Maankäyttökorvaushankkeet						
Rahoitettavat hankkeet	238	245				
Yhteensä	1 965	1 733	0	0	0	0

LUOVUTUSTULOT 1 000 €	UUSINVESTOINNIT TA2021 (MUUTETTU)	UUSINVESTOINNIT TP2021	LAAJENNUS- INVESTOINNIT TA2021 (MUUTETTU)	LAAJENNUS- INVESTOINNIT TP2021	KORVAUS- INVESTOINNIT TA2021 (MUUTETTU)	KORVAUS- INVESTOINNIT TP2021
Irtain käyttöomaisuus						
Maanhankinta	9 000	9 345				
Kadut, tiet, sillat, torit, pääliikenneväylät, ympäristöinvestoinnit yms.						
Erilliskohteet						
Maankäyttökorvaushankkeet						
Rahoitettavat hankkeet						
Yhteensä	9 000	9 345	0	0	0	0

Investoinnit yhteensä

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	74 972	-4 755	70 217	64 848	-5 369
Rahoitusosuudet	17	1 948	1 965	1 734	-82
Luovutustulot	6 000	3 000	9 000	9 380	380

Sisältää hulevesiverkoston sisäisen siirron Oulun Vedeltä.

10.1.4 Rakennuslautakunta

Investoinnit

Irtain käyttöomaisuus: lct- investoinnit

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	75	0	75	42	-33
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Investoinnissa kehitettiin rakennusvalvonnan sähköisen asiointin prosesseja.

Investointien toteumaprosentti oli 57 %. Investoinnit eivät toteutuneet täysimääräisinä, koska suunniteltujen investointien toteutuminen siirtyi.

10.1.5 Hyvinvointilautakunta

Investoinnit

Irtain käyttöomaisuus: kalusto

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot				32	32
Rahoitusosuudet				32	32
Luovutustulot					

Kultasimpun terapiapihan kalusto- ja laitehankinnat

10.1.6 Peruskunnan investoinnit yhteensä

Peruskunnan investoinnit yhteensä

1 000 €	TALOUSARVIO (ALKUPERÄINEN) 2021	TALOUSARVIO- MUUTOKSET 2021	TALOUSARVIO (MUUTETTU) 2021	TP2021	EROTUS
Investointimenot	84 794	-6 618	78 175	72 484	-5 691
Rahoitusosuudet	17	1 949	1 966	2 256	291
Luovutustulot	17 730	10 221	27 951	28 685	734

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
KAUPUNGINHALLITUS					
Osakkeet ja osuudet					
Menot	2 000	-1 900	100	10	-90
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	11 730	7 221	18 951	19 305	354
KONSERNIHALLINTO					
Irtain käyttöomaisuus: Kalustoinvestoinnit					
Menot	0	37	37	37	0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
SIVISTYS- JA KULTTUURI- LAUTAKUNTA					
Irtain käyttöomaisuus: Kalustoinvestoinnit					
Menot	4 657	0	4 657	4 299	-358
Rahoitusosuudet	0	0	0	15	15
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Irtain käyttöomaisuus: ICT-investoinnit					
Menot	1 915	0	1 915	1 987	72
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
Liikunta-alueet, ulkoilureitit ja niiden valaistukset					
Menot	1 100	0	1 100	1 153	53
Rahoitusosuudet	0	0	0	476	476
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Turkansaaren ylläpitoinvestoinnit					
Menot	75	0	75	75	0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
HYVINVOINTILAUTAKUNTA					
Irtain käyttöomaisuus: kalusto					
Menot	0	0	0	32	32
Rahoitusosuudet	0	0	0	32	32
Luovutustulot	0	0	0	0	0
RAKENNUSLAUTAKUNTA					
Irtain käyttöomaisuus: ICT-investoinnit					
Menot	75	0	75	42	-33
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
YHDYSKUNTA LAUTAKUNTA					
Irtain käyttöomaisuus: ICT-investoinnit					
Menot	365	0	365	235	-130
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Maanhankinta					
Menot	6 000	0	6 000	4 374	-1626
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	6 000	3 000	9 000	9 345	345
Hulevesiverkoston siirto (informatiivinen tieto)					
Menot	27 546	0	27 546	27 360	-186
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Rakennukset (informatiivinen tieto)					
Menot	0	0	0	0	0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	35	35
Kadut, tiet, sillat, torit					
Menot	16 000	0	16 000	14 693	-1 307
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Pääliikenneväylät ja muut liikennejärjestelyt					
Menot	4 000	300	4 300	3 718	-582
Rahoitusosuudet	0	150	150	0	-150
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Ympäristöinvestoinnit					
Menot	1 000	0	1 000	1 013	13
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Venesatamat					
Menot	750	0	750	693	-57
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Keskustan puistot ja Hallituskatu					
Menot	1 000	0	1 000	1 190	190
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Katuvalaistuksen energiatehokkuuden parantaminen ja kaupunkivalaistuksen kehittäminen					
Menot	500	0	500	537	37
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Valtatie 4 perusparannus					
Menot	500	0	500	245	-255
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Pateniemenranta					
Menot	500	0	500	27	-473
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Malpe-hankkeet					
Menot	1500	0	1500	1958	458
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Ranta-Toppilan venesatama					
Menot	3 500	-1 200	2 300	2 033	-267
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Oulun kauppatori					
Menot	250	0	250	5	-245
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Merikosken siltojen uusiminen					
Menot	100	0	100	238	138
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Oulunportin alue					
Menot	5 250	-2 350	2 900	2 854	-46
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Kiikelin merikylpylä					
Menot	1 430	-1 330	100	55	-45
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Asuntomessut 2025					
Menot	350	0	350	91	-259
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Maankäyttökorvauksilla rahoitettavat investoinnit (Limingantulli 1-4)					
Menot	200	0	200	1	-199
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Oulun pyöräilyn Baana-verkon rakentaminen					
Menot	2 700	454	3 154	2 950	-204
Rahoitusosuudet	0	1 577	1 577	1 488	-89
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Kestävä Kaijonharju					
Menot	0	315	315	223	-92
Rahoitusosuudet	0	110	110	0	-110
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Kiviniemen kalasatama					
Menot	0	0	0	0	0
Rahoitusosuudet	0	0	0	84	84
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Ritaharjuntien liikennejärjestelyt					
Menot	0	200	200	6	-194
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Oritkarin kolmioraiteeseen liittyvät liikennejärjestelyt					
Menot	1 500	-1 350	150	129	-21
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
Kaupunkivesien kunnostus					
Menot	31	206	236	219	-17
Rahoitusosuudet	17	111	128	162	34
Luovutustulot	0	0	0	0	0
INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ	84 794	-6 618	78 175	72 482	-5 693
RAHOITUSOSUUDET YHTEENSÄ	17	1 948	1 965	2 257	292
LUOVUTUSTULOT YHTEENSÄ	17 730	10 221	27 951	28 685	734

10.1.7 Peruskunta ja sisäiset liikelaitokset yhteensä

Peruskunta, taseyksiköt ja sisäiset liikelaitokset yhteensä

1 000 €	TALOUSARVIO (ALKUPERÄINEN) 2021	TA-MUUTOKSET 2021	TALOUSARVIO (MUUTETTU) 2021	TP2021	EROTUS
Investointimenot	-146 624	7 553	-139 070	-112 856	26 214
Rahoitusosuudet	252	1 949	2 201	2 901	700
Luovutustulot	17 765	10 221	27 986	31 247	3 261

10.1.8 Leasinghankinnat

Hyvinvointilautakunta

Kohde: ICT

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Hankinnan kokonaismeno **)	170		170	110	-60
Käyttötalousvaikutus ***)	530		530	460	-70

** Uuden leasing- hankinnan kokonaisarvo kirjataan sille vuodelle, jona leasing- sopimus on tehty

*** Kohteen leasing-sopimusten vuotuiset käyttötalousmenot yhteensä

Ensikalustaminen, tutkimus- ja hoitolaitteet

1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Hankinnan kokonaismeno **)	150		150	100	-50
Käyttötalousvaikutus ***)	950		950	968	18

** Uuden leasing- hankinnan kokonaisarvo kirjataan sille vuodelle, jona leasing- sopimus on tehty

*** Kohteen leasing-sopimusten vuotuiset käyttötalousmenot yhteensä

10.2 Rakennusomaisuuden taseyksikkö

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Rakennusomaisuuden taseyksikön erillisinvestointien rakennusohjelman talousarviokäsittelyn yhteydessä. Määrärahat ovat hankekohtaisesti sitovia. Suunnitteluvaiheessa olevien hankkeiden tavoitehinta-arvioihin (alv 0%) pohjautuvat määrärahat korotetaan rakentamisvaiheessa Haahtelan tarjoushinta-indeksillä. Oulun Tilapalvelut -liikelaitos on toteuttanut konsernijaoston päätöksellä korjausra-

kentamisohjelman, jonka vuosittaisesta määrärahasta päättää kaupunginvaltuusto. Oulun kaupungin rakennusomaisuuden taseyksikön rakennusinvestointikohdeiden vuoden 2021 kokonaismäärä 49,225 M€ on sitova valtuustoon nähden ja yksittäisen hankkeen määräraha on kohdekohtaisesti sitova palvelutilojen hankeohjeen mukaisesti

INVESTOINNIT YHTEENSÄ 1 000 €	TA2021	TA2021- MUUTOKSET	TA2021 + MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	49 225	0	49 225	29 296	-19 929
Rahoitusosuudet	0	0	0	123	123
Luovutustulot	0	0	0	1 829	1 829

INVESTOINTI- MENOT 1 000 €	UUSINVES- TOINNIT TA2021	UUSINVES- TOINNIT TP2021	LAAJENNUS- INVESTOINNIT TA2021	LAAJENNUS- INVESTOINNIT TP2021	KORVAUS- INVESTOINNIT TA2021	KORVAUS- INVESTOINNIT TP2021
Korjausrakentamishjelma					15 000	10 475
Oulun Lyseon lukio					5 000	1 677
Pohjankartanon peruskorjaus					2 600	1 653
Jokirannan koulun korvaava uudisrakennus					2 928	1 047
Madetojan pysäköinti- laitoksen velvoiteautopaikat	100	11				
Kaupungintalon peruskorjaus					5 000	2 584
Heinätorin uusi päiväkot					2 400	222
Maikkulan koulun peruskorjaus					600	236
Lintulammen koulu					500	181
Niemenrannan koulun laajennus	2 620	2 678				
Aseman koulun peruskorjaus					300	85
Hiukkavaaran koulun laajennos			400	71		
Raksilan lukio					1 559	2 972
Ouluhalli					5 948	4 775
Luupin (sisältää pääkirjaston) tilaratkaisut					1 000	80
Alakylän koulun korvausinvestointi					200	16
Takuuaikaiset erillishankkeet					600	184
Suunnittelumääräraha					600	326
Keittiöverkoston mukaiset valmistuskeittiöt					500	11
Hallintotilojen muutokset					100	1
Lintulammenpuiston uusi päiväkot					270	2
Yhteensä	2 720	2 689	400	71	45 105	26 527

Korjausrakentamishjelma

1 000 €	TA2021	TA2021-MUUTOKSET	TA2021+MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	15 000		15 000	10 475	-4 525
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Korjaushjelma hyväksyttiin konsernijaostossa 18.1.2021, 4 §. Talousarvioon vuodelle 2021 varattu määräraha alittui 4 524 866 €.

Erillisinvestointihankkeet

Takuuaikaiset erillishankkeet

1 000 €	TA2021	TA2021 -MUUTOKSET	TA2021 +MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	600		600	184	-416
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Määräraha on käytetty erillisinvestointikohteiden viimeisten maksuerien ja takuuajakaisten tehtävien rahoittamiseen. Takuuaikaisella rahoituksella ei ylitetä koh-

teiden hyväksytyjä kokonaisbudjetteja. Talousarvioon vuodelle 2021 varattu vuosibudjetti alittui 416 443 €.

Suunnittelumääräraha

1 000 €	TA2021	TA2021 -MUUTOKSET	TA2021 +MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	600		600	326	-274
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Suunnittelumääräraha käytetään talousarviovuotta myöhempien erillisinvestointikohteiden hanke- ja rakennussuunnitteluun, kuntoarvioihin, tutkimuksiin sekä

muihin tarvittaviin lisäselvityksiin. Talousarvioon vuodelle 2021 varattu vuosibudjetti alittui 274 416 €. Toteutuneet kustannukset on kirjattu hankkeille.

Keittiöverkoston mukaiset valmistuskeittiöt

1 000 €	TA2021	TA2021 -MUUTOKSET	TA2021 +MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	500		500	11	-489
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Keittiöverkko perustuu kaupunginhallituksen hyväksymään keittiöverkkoselvitykseen 3.2.2014 § 48. Talousarvion mukaista vuosibudjetti kohdistuu vastaanottavien keittiöiden rakennusteknisiin muutostöihin. Vuonna

2021 kohteena olivat Haukiputaan hyvinvointikeskuksen, Saarelan päiväkodin ja Laanilan koulun keittiöt. Talousarvioon vuodelle 2021 varattu vuosibudjetti alittui 489 223 €.

Hallintotilojen muutokset

1 000 €	TA2021	TA2021 -MUUTOKSET	TA2021 +MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	100		100	1	-99
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Hallintotilaprojekti käynnistettiin 16.10.2013. Tavoitteena on siirtää toiminta ulkoa vuokratuista hallintotiloista kaupungin omistamiin tiloihin. Hallintotiloja muutetaan

monitilatoimistoiksi sekä tiloiksi, jotka mahdollistavat väistötilajärjestelyitä. Talousarvioon vuodelle 2021 varattu vuosibudjetti alittui 99 355 €.

Pohjankartanon peruskorjaus

1 000 €	TA2021	TA2021 -MUUTOKSET	TA2021 +MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	2 600		2 600	1 653	-947
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Pohjankartanon peruskorjaus on monivuotinen hanke, joka alkoi vuonna 2015 ja jatkuu väistötilajärjestelyjen vuoksi vuodelle 2022. Kokoluokkansa vuoksi hanke on siirretty perusparannusmäärärahan kohteista vuodes-

ta 2018 lähtien erillisinvestointikohteeksi. Hankkeelle talousarvioon vuodelle 2021 varattu vuosibudjetti alittui 947 082 €.

Aseman koulun peruskorjaus

1 000 €	TA2021	TA2021 -MUUTOKSET	TA2021 +MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	300		300	85	-215
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupunginhallitus hyväksyi 16.3.2020 §13 Aseman koulun B-rakennuksen peruskorjauksen hankeselvityksen tavoitehinta-arviolla 4,525 m€ (Haahtela indeksissä

9/2019, 94,0). Hankkeen toteutusaikataulu on 2022 - 2023. Talousarvioon vuodelle 2021 varattu vuosibudjetti alittui 214 775 €.

Jokirannan koulun korvaava uudisrakennus

1 000 €	TA2021	TA2021 -MUUTOKSET	TA2021 +MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	2 928		2 928	1 047	-1 881
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupunginvaltuuston kouluverkko päätös 13.6.2016 § 49. Hankeselvitys on valmistunut 15.5.2017 ja lisäselvitys 30.9.2017. Kaupunginhallitus hyväksyi Jokirannan koulun hankeselvityksen lisäselvityksen 12.3.2018 § 60. Lukiolle rakennetaan korvaava uudisrakennus Kiimingin lukion yhteyteen. Hankesuunnitelmaan sisältyy korvaavan jalkapallokentän rakentamisen kustannukset.

Hankkeen tavoitehinta-arvio on 19,989 M€ (Haahtela indeksissä 4/2017, 85,5). Hankkeen aiheuttamat nettomenot seuraavalle 20 vuodelle ovat 24,0 M€. 2020 lopussa valmistuneen kohteen uusi nimi on Kiiminkipuiston koulu. Hankkeen vuodelle 2021 varattu vuosibudjetti alittui 1 881 482 €.

Niemenrannan koulun laajennus

1 000 €	TA2021	TA2021 -MUUTOKSET	TA2021 +MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	2 620		2 620	2 678	58
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupunginvaltuuston päätöksen 14.5.2018 § 52 mukaan Salonpään nykyisten luokkien 0-6 koulun ja päiväkodin toiminta jatkuu ja Niemenrannan koululle tehdään laajennus. Niemenrannan koulun laajennoksen tavoitehinta-arvio on yhteensä 5,31 M€ (Haahtela indeksissä

4/2017, 85,0). Salonpään ja Niemenrannan ratkaisujen yhteisvaikutus kaupungin nettokustannuksiin on 17,2 M€ / 20 v. Kohteen rakentaminen alkoi 2020. Hankkeen vuodelle 2021 vuosibudjetti ylittyi 58 089 €.

Hiukkavaaran koulun laajennus

1 000 €	TA2021	TA2021 -MUUTOKSET	TA2021 +MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	400		400	71	-329
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupunginhallitus hyväksyi 3.11.2020 §277 Hiukkavaaran varhaiskasvatus- ja perusopetuspalveluiden kasvavaan kysyntään vastaavan hankeselvityksen tavoitehinta-ar-

violla 9,266 m€ (Haahtela indeksissä 3/2020, 93,0). Hankkeen toteutusaikataulu on 2022-2023. Hankkeen vuodelle 2021 varattu vuosibudjetti alittui 328 641 €.

Raksilan lukio (OSEKK:n Raksilan tilojen muutostyöt lukiokäyttöön)

1 000 €	TA2021	TA2021 -MUUTOKSET	TA2021 +MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	1 559		1 559	2 972	1 413
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupungin valtuuston kouluverkkopäätös 13.6.2016 § 49. Hankkeen toteutusaikataulu on 2020-2021. Kaupungin hallitus 12.2.2018 § 38 hyväksyi hankeselvityksen Raksilan kiinteistön jatkokäytöstä lukiokoulutuksen tarpeisiin. Hankkeen tavoitehinta-arvio on 2,82 M€, (Haahtela indeksissä 8/2017, 87,0). Kaupunginvaltuusto päätti raken-

nuksen hankinnasta 26.2.2018 § 22 hintaan 4,1 M€ ja vastaavan suuruisesta määrärahan korotuksesta vuodelle 2018. Kaupungin hallituksen päätös 9.11.2021 §358 kokonaismäärärahan muutoksesta 0,635 M€. Talousarvioon vuodelle 2021 varattu vuosibudjetti ylittyi 1 413 055 €.

Ouluhalli

1 000 €	TA2021	TA2021 -MUUTOKSET	TA2021 +MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	5 948		5 948	4 775	-1 173
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupungin hallitus 15.1.2018 § 16 hyväksyi Ouluhallin peruskorjauksen ja laajennuksen hankeselvityksen. Hankkeen tavoitehinta-arvio on 20,05 M€, (Haahtela in-

deksissä 1/2018, 88,0). Hankkeen toteutusaikataulu on 2019-2021. Hankkeen vuoden 2021 vuosibudjetti allittui 1 173 015 €.

Luupin (sisältää pääkirjaston) tilaratkaisut

1 000 €	TA2021	TA2021 -MUUTOKSET	TA2021 +MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	1 000		1 000	80	-920
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupungin hallitus hyväksyi 20.12.2021 §430 Pääkirjaston hankeselvityksen tavoitehinta-arviolla 17,105 M€ (Haahtela indeksissä 1/2021 ja hintatasossa 91,5). Luupin osalta investoinnista ei ole tehty päätöstä. Tiede -ja taidekeskus Luupin tilaratkaisujen hankeselvitystyöryh-

män asettamispäätös 28.02.2019. Hankkeen tavoitehinta-arvio varmistuu hankeselvityksen myötä. Hanke esitetään toteutettavaksi vuosina 2023-2025. Hankkeen vuodelle 2021 varattu vuosibudjetti allittui 920 072 €.

Kaupungintalon korjaus

1 000 €	TA2021	TA2021 -MUUTOKSET	TA2021 +MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	5 000		5 000	2 584	-2 416
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupunginhallitus hyväksyi 17.2.2020 päätöksellään §46 Kaupungintalon käyttötarkoituksen ja päätöksellä §279 Kaupungintalon perusparannuksen kustannusarvion

3.11.2020. Kaupungintalon tavoitehinta on 19,906 M€ (Haahtela indeksissä 93,0/1.2020). Talousarvioon vuodelle 2021 varattu vuosibudjetti alittui 2 416 279 €.

Lintulammen koulu

1 000 €	TA2021	TA2021 -MUUTOKSET	TA2021 +MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	500		500	181	-319
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupunginhallituksen päätös 15.4.2019 § 116. Lintulammen koulun peruskorjauksesta on tehty hankeselvitys 2016 ja korvaavasta uudisrakennuksesta lisäselvitys 2017. Hankkeen tavoitehinta-arvio peruskorjaukselle 8,723 M€ (Haahtela indeksissä 6/2017, 86,3). Hankkeen

aiheuttamat nettomenot seuraavalle 20 vuodelle ovat peruskorjausvaihtoehdossa 9,6M€. Hanke toteutetaan 2022-2023. Talousarvioon vuodelle 2021 varattu vuosibudjetti alittui 318 957 €.

Madetojan pysäköintilaitoksen velvoiteautopaikat

1 000 €	TA2021	TA2021 -MUUTOKSET	TA2021 +MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	100		100	11	-89
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupunginhallituksen päätös 24.9.2018 § 247. Hankkeessa laajennetaan nykyistä Pohjankartanon koulun viereistä pysäköintialuetta. Hankkeen tavoitehinta-arvio on 2,441 M€, (Haahtela indeksissä 8/2017, 89,8).

Hankkeen toteutus tulee todennäköisesti siirtymään asemakaavamuutoksesta johtuen. Talousarvioon vuodelle 2021 varattu vuosibudjetti alittui 89 366 €.

Oulun Lyseon lukio

1 000 €	TA2021	TA2021 -MUUTOKSET	TA2021 +MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	5 000		5 000	1 677	-3 323
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupunginhallitus hyväksyi 12.11.2019 §383 Oulun Lyseon peruskorjauksen hankeselvityksen tavoitehinta-arviolla 14,927 m€ (Haahtela indeksissä 9/2018, 92,0). Kaupunginvaltuuston kouluverkkopäätös 13.6.2016 § 49, Oulun Lyseo on osa "tiivistyvää lukiomallia". Hankkeen aiheuttamat käyttötalousmenolisäykset tulevat olemaan noin 0,883 M€ vuodessa eli noin 15,2 M€ 20 vuodessa. Hank-

keen alustava toteutusaikataulu on 2021-2022, jolloin Raksilan uuden lukion tilat ovat käytettävissä Lyseon lukion väistötilana. Hankkeelle aiemmissa vaiheissa kohdistuneita menoja on oikaistu taseesta käyttötalouden puolelle. Talousarvioon vuodelle 2021 varattu vuosibudjetti alittui 3 323 153 €.

Maikkulan koulun peruskorjaus

1 000 €	TA2021	TA2021 -MUUTOKSET	TA2021 +MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	600		600	236	-364
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupunginhallitus hyväksyi 28.10.2019 §348 Maikkulan koulun peruskorjauksen hankeselvityksen tavoitehinta-arviolla 12,170 m€ (Haahtela indeksissä 3/2019, 93,0). Hankkeen aiheuttamat käyttötalousmenolisäykset tulevat olemaan noin 0,758 M€ vuodessa. Tilapalvelui-

den säästöt menoissa ovat 65 tuhatta euroa vuodessa. Hankkeen aiheuttamat nettomenot seuraavalle 20 vuodelle ovat 12,0 M€. Hankkeen toteutusaikataulu on 2022-2024. Talousarvioon vuodelle 2021 varattu vuosibudjetti alittui 363 883 €.

Lintulammenpuiston uusi päiväkot

1 000 €	TA2021	TA2021 -MUUTOKSET	TA2021 +MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	270		270	2	-268
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupunginhallituksen konsernijaoston päätös 20.5.2019 § 45. Hankeselvityksessä esitetään Allinpuiston päiväkodin korvaavaa uudisrakennusta Lintulammen puiston tontille. Nykyisestä Allinpuiston päiväkodista luovutaan.

Hankkeen tavoitehinta-arvio on 4,431 M€ (Haahtela indeksissä 9/2018, 92,0). Hankkeen alustava toteutusaikataulu on 2022 - 2023. Talousarvioon vuodelle 2021 varattu vuosibudjetti alittui 268 022€.

Heinätorin päiväkoti

1 000 €	TA2021	TA2021 -MUUTOKSET	TA2021 +MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	2 400		2 400	222	-2 178
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupunginhallituksen konsernijaoston päätös 20.5.2019 § 44. Hankeselvityksessä esitetään, että Ainolan päiväkotia peruskorjataan ja Heinätorin koulun yhteyteen rakennetaan uudisrakennus seitsemälle ryhmälle. Hankkeen valmistuttua luovutaan Lintulan päiväkodista ja

Ainolan päiväkodin Varpulan yksiköstä. Heinätorin uudisrakennuksen tavoitehinta-arvio on 4,645 M€ (Haah-tela indeksissä 5/2018, 91,0). Talousarvioon vuodelle 2021 varattu vuosibudjetti alittui 2 177 848 €.

Alakylän koulun korvausinvestointi

1 000 €	TA2021	TA2021 -MUUTOKSET	TA2021 +MUUTOKSET	TP2021	EROTUS
Menot	200		200	16	-184
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot					

Kaupunginhallituksen konserniojaosto hyväksyi 13.12.2021 §79 Kiiminkijoen koulun peruskorjauksen ja Kiimingin suuralueen peruskoulujen jatkoratkaisua kos-

kevan väliraportin tavoitehinta-arviolla 3,69 M€ (Haah-tela indeksissä 10/2021 ja hintatasossa 92,6). Hankkeen vuodelle 2021 varattu vuosibudjetti alittui 184 388 €.

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA LIITETIEDOT

11 Sitovien tavoitteiden toteutuminen

11.1 Peruskunta

1000 €	SITOVUUS B/N	MÄÄRÄRAHAT					TULOT				
		TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	YLITYS+ / ALITUS -	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	YLITYS+ / ALITUS -
KÄYTTÖTALOUSOSA											
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	B	346	129	475	480	5	0	230	230	229	-1
TARKASTUSLAUTAKUNTA	B	647	0	647	553	-93	2	0	2	0	-1
KAUPUNGINVALTUUSTO	B	528	0	528	472	-56	0	0	0	1	1
KAUPUNGINHALLITUS YHTEENSÄ		102 170	4 329	106 499	102 944	-3 555	14 835	-514	14 321	13 450	-871
KH ilman erillissitovuuksia	N	76 675	4 487	81 162	78 110	-3 051	10	0	10	13	3
Koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset	N	8 058	1 200	9 258	10 446	1 188	11 375	501	11 876	11 602	-273
Konsernihallinto	N	14 637	842	15 480	13 995	-1 485	1 770	620	2 389	1 834	-555
Kehittämissalkut	N	2 800	-2 200	600	393	-207	1 680	-1 634	46	0	-46
HYVINVOINTILAUTAKUNTA	N	731 293	546	731 839	753 232	21 393	53 000	406	53 406	90 208	36 802
SIVISTYS- JA KULTTUURI- LAUTAKUNTA	N	492 252	6 433	498 685	492 817	-5 867	27 629	4 014	31 643	31 973	330
YHDYSKUNTALAUTAKUNTA		77 108	-3 252	73 856	73 353	-503	77 806	7 158	84 964	85 904	939
Yhdyskuntalautakunta ilman joukkoliikennettä	N	44 447	639	45 086	44 154	-932	56 306	9 066	65 372	67 430	2 058
Joukkoliikenne	N	32 661	-3 891	28 770	29 200	430	21 500	-1 908	19 592	18 474	-1 118
RAKENNUSLAUTAKUNTA	N	3 407	-191	3 216	3 085	-131	3 376	340	3 716	3 922	206
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ		1 407 750	7 994	1 415 744	1 426 936	11 192	176 647	11 634	188 281	225 688	37 406

1000 €	SITOVUUS B/N	MÄÄRÄRAHAT					TULOT				
		TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	YLITYS+ / ALITUS -	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	YLITYS+ / ALITUS -
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	B						862 381	27 535	889 917	898 877	8 961
Valtionosuudet	B						319 137	2 592	321 729	322 790	1 061
Korkotuotot	B						10 612	1 100	11 712	11 895	183
Muut rahoitustuotot	B						23 662	6 600	30 262	32 330	2 068
Korkokulut	B	11 492	0	11 492	10 859	-633					
Muut rahoituskulut	B	783	0	783	255	-528					
Poistot ja arvonalentumiset	B	33 600	0	33 600	45 726	12 126					

1000 €	SITOVUUS B/N	MÄÄRÄRAHAT					TULOT				
		TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	YLITYS+ / ALITUS -	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	YLITYS+ / ALITUS -
INVESTOINTIOSA											
Kaupunginhallitus											
Osakkeet ja osuudet	B	2 000	-1 900	100	10	-90	11 730	7 221	18 951	19 305	354
Kaupunginhallitus/ Konsernihallinto											
Irtain käyttöomaisuus	B	0	37	37	37	0	0	0	0	0	0
Sivistys- ja kulttuuri- lautakunta											
Irtain käyttöomaisuus	B	6 572	0	6 572	6 286	-286	0	0	0	15	15
Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	1 175	0	1 175	1 229	54	0	0	0	476	476
Yhdyskuntalautakunta											
Irtain käyttöomaisuus	B	365	0	365	235	-130	0	0	0	0	0
Maanhankinta	B	6 000	0	6 000	4 374	-1 626	6 000	3 000	9 000	9 345	345
Rakennukset (informatiivinen tieto)	B	0	0	0	0	0	0	0	0	35	35
Kadut, tiet, sillat, torit, pääliikennev., yms.	B	48 546	300	48 846	46 784	-2 062	0	150	150	0	-150
Erilliskohteet	B	19 830	-5 576	14 254	13 012	-1 242	0	1 577	1 577	1 488	-89
Maankäyttökorvaus- hankkeet	B	200	0	200	1	-199	0	0	0	0	0
Rahoitettavat kohteet (EU-hankkeet)	N	31	521	551	443	-109	17	222	239	246	7
Rakennuslautakunta											
Irtain käyttöomaisuus	B	75	0	75	42	-33	0	0	0	0	0
Hyvinvointilautakunta											
Irtain käyttöomaisuus	B	0	0	0	32	32	0	0	0	32	32
INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ		84 794	-6 618	78 175	72 484	-5 691	17 747	12 170	29 917	30 941	1025

1000 €	SITOVUUS B/N	MÄÄRÄRAHAT					TULOT				
		TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	YLITYS+ / ALITUS -	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021+ MUUTOKSET	TP2021	YLITYS+ / ALITUS -
RAHOITUSOSA											
Antolainauksen muutokset											
Antolainauksen lisäys	0	43 500	0	43 500	205	-43 295	0	0	0	0	0
Antolainauksen vähennys	0	0	0	0	0	0	14 574	0	14 574	13 925	-650
Lainakannan muutokset											
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0	0	126 665	0	126 665	0	-126 665
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	26 849	0	26 849	26 849	0	0	0	0	0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	0	48 612	48 612	0	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25 497	25 497
PERUSKUNTA YHTEENSÄ		0	70 349	0	70 349	5 317	141 239	0	141 239	39 421	-101 818

11.2 Liikelaitokset ja Rakennusomaisuuden taseyksikkö

LIIEKEYLIJÄÄMÄTAVOITE 1 000 €	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021 +MUUTOKSET	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	TOTEUMA-%
Oulun Vesi -liikelaitos	10 770	0	10 770	11 975	1 206	111
Business Oulu -liikelaitos	0	0	0	0	0	0
Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos	0	0	0	1 364	1 364	-
Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitos	0	0	0	0	0	0
Oulun Tilapalvelut -liikelaitos	-378	0	-378	433	811	-115
Oulun Infra -liikelaitos	708	0	708	177	-531	25
Oulun Digi -liikelaitos	322	0	322	466	144	145
Yhteensä	11 422	0	11 422	14 416	2 994	126

TULOUTUS OMISTAJALLE 1 000 €	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021 +MUUTOKSET	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	TOTEUMA-%
Oulun Vesi -liikelaitos	6 613	0	6 613	6 613	0	100
Yhteensä	6 613	0	6 613	6 613	0	100

INVESTOINTI- MÄÄRÄRAHOJEN SITOVUUDET 1 000 €	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021 +MUUTOKSET	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	TOTEUMA-%
Oulun Vesi -liikelaitos	16 275	-2 275	14 000	13 454	-546	96
Business Oulu -liikelaitos	150	0	150	137	-13	92
Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos (netto)	2 360	0	2 360	2 767	407	117
Oulun Tilapalvelut -liikelaitos	3 780	-1 435	2 345	1 322	-1 023	56
Oulun Infra -liikelaitos	600	0	600	591	-9	99
Oulun Digi -liikelaitos	4 380	500	4 880	4 955	75	102
Yhteensä	27 545	-3 210	24 335	23 225	-1 110	95

RAKENNUSOMAISUUDEN TASEYKSIKKÖ 1 000 €	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021 +MUUTOKSET	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	TOTEUMA-%
Tuloutus omistajalle	11 863	0	11 863	11 863	0	100
Lainat	43 000	0	43 000	0	-43 000	0
Investoinnit	49 225	0	49 225	29 296	-19 929	60

12 Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

12.1 Oulun kaupunki

OULUN KAUPUNKI

TULOSLASKELMA	01.01.-31.12.2021		01.01.-31.12.2020	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	101 877 693,92		99 864 602,12	
Maksutuotot	65 198 004,99		58 910 659,35	
Tuet ja avustukset	61 226 658,51		22 133 934,37	
Muut toimintatuotot	73 122 151,98	+ 301 424 509,40	59 828 357,77	+ 240 737 553,61
Valmisteverastojen muutos				
Valmistus omaan käyttöön		+ 17 621 811,25		+ 18 217 014,39
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	436 210 220,05		417 036 774,43	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	95 780 663,74		92 037 948,19	
Muut henkilösivukulut	18 527 195,19		13 441 841,10	
Palvelujen ostot	691 023 626,25		583 566 042,07	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	81 787 738,61		71 935 435,38	
Avustukset	77 189 490,35		136 548 115,03	
Muut toimintakulut	36 304 093,74	- 1 436 823 027,93	32 030 178,48	- 1 346 596 334,68
Toimintakate		-1 117 776 707,28		-1 087 641 766,68
Verotulot		898 877 119,49		824 134 701,54
Valtionosuudet		322 789 965,00		354 280 543,00
Rahoitustuotot- ja kulut				
Korkotuotot	12 285 027,98		10 440 922,74	
Muut rahoitustuotot	18 710 736,25		13 180 677,12	
Korkokulut	-10 859 288,80		-10 688 111,56	
Muut rahoituskulut	-536 562,98	19 599 912,45	-7 309 220,12	5 624 268,18
Vuosikate		123 490 289,66		96 397 746,04
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		- 87 228 732,59		- 83 535 669,44
Arvonalentumiset		- 7 734 378,34		+ 579 569,05
Tilikauden tulos		28 527 178,73		13 441 645,65
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		-1 298 233,37		3 757 788,54
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		0,00		-4 500 000,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		725 605,00		0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		27 954 550,36		12 699 434,19

Oulun kaupungin

Tuloslaskelman tunnusluvut	01.01.-31.12.2021	01.01.-31.12.2020
Toimintatuotot/Toimintakulut %	21,2 %	18,1 %
Vuosikate/Poistot %	130,0 %	116,2 %
Vuosikate €/asukas	589	464
Asukasmäärä vuoden lopussa	209 648	207 620

OULUN KAUPUNKI**TASE****31.12.2021****31.12.2020****VASTAAVAA**

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet

1 082 989,95

1 256 187,35

Muut pitkävaikutteiset menot

22 675 049,15

22 467 914,58

Aineettomat hyödykkeet yhteensä**23 758 039,10****23 724 101,93**

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

215 347 875,94

212 195 446,47

Rakennukset

537 266 954,12

504 236 878,32

Kiinteät rakenteet ja laitteet

501 666 700,61

486 526 618,29

Koneet ja kalusto

19 784 637,01

17 734 642,59

Muut aineelliset hyödykkeet

7 657 312,72

7 565 016,32

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

32 160 774,46

87 129 731,45

Aineelliset hyödykkeet yhteensä**1 313 884 254,86****1 315 388 333,44**

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

722 883 462,40

728 918 974,69

Muut lainasaamiset

134 493 631,47

138 150 997,97

Muut saamiset

4 937 241,31

4 767 894,37

Sijoitukset yhteensä**862 314 335,18****871 837 867,03****Pysyvät vastaavat yhteensä****2 199 956 629,14****2 210 950 302,40**

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Valtion toimeksiannot

952 489,55

1 432 905,05

Lahjoitusrahastojen erityiskatteet

6 387 624,81

6 223 178,64

Muut toimeksiantojen varat

8 466 415,44

7 263 786,30

Toimeksiantojen varat yhteensä**15 806 529,80****14 919 869,99**

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet

601 866,82

1 051 368,34

Muu vaihto-omaisuus

190 369,76

65 852,20

Vaihto-omaisuus yhteensä**792 236,58****1 117 220,54**

Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

Muut saamiset

1 129 058,80

588 438,20

Siirtosaamiset

575 473,45

597 958,05

Pitkäaikaiset saamiset yhteensä**1 704 532,25****1 186 396,25**

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset

22 836 094,58

21 843 550,34

Lainasaamiset

12 018 601,07

12 339 018,13

Muut saamiset

13 149 902,29

10 207 510,09

Siirtosaamiset

35 401 933,71

21 039 614,15

Lyhytaikaiset saamiset yhteensä**83 406 531,65****65 429 692,71**

Rahoitusarvopaperit

Joukkovelkakirjalainasaamiset

55 844 496,45

57 746 642,23

Muut arvopaperit

53 505 855,63

29 999 523,58

Rahoitusarvopaperit yhteensä**109 350 352,08****87 746 165,81**

Rahat ja pankkisaamiset

56 730 562,63

121 606 181,65

Vaihtuvat vastaavat yhteensä**251 984 215,19****277 085 656,96****VASTAAVAA YHTEENSÄ****2 467 747 374,13****2 502 955 829,35**

OULUN KAUPUNKI

TASE	31.12.2021	31.12.2020
VASTATTAVAA	31.12.2021	31.12.2020
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	609 314 217,80	609 314 217,80
Muut omat rahastot	38 146 022,69	38 871 627,69
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	804 556 656,04	791 857 221,85
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	27 954 550,36	12 699 434,19
Oma pääoma yhteensä	1 479 971 446,89	1 452 742 501,53
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	26 442 671,00	25 144 437,63
Vapaaehtoiset varaukset	20 600 000,00	20 600 000,00
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	47 042 671,00	45 744 437,63
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	804 500,00	901 000,00
Muut pakolliset varaukset	5 571 816,62	5 438 768,68
Pakolliset varaukset yhteensä	6 376 316,62	6 339 768,68
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	952 456,86	1 432 732,56
Lahjoitusrahastojen pääomat	6 388 481,25	6 222 485,66
Muut toimeksiantojen pääomat	8 609 492,16	7 988 839,27
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	15 950 430,27	15 644 057,49
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	50 000 000,00	50 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	443 029 512,20	465 758 645,40
Saadut ennakot	986 274,71	1 440 953,99
Liittymismaksut ja muut velat	57 148 909,20	53 845 918,89
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	551 164 696,11	571 045 518,28
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	22 729 133,20	26 849 398,66
Lainat muilta luotonantajilta	159 556 921,09	208 168 534,80
Saadut ennakot	10 022 155,72	10 501 089,01
Ostovelat	69 844 937,95	56 672 886,65
Liittymismaksut ja muut velat	10 358 621,15	10 108 737,22
Siirtovelat	94 730 044,13	99 138 899,40
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	367 241 813,24	411 439 545,74
Vieras pääoma yhteensä	918 406 509,35	982 485 064,02
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 467 747 374,13	2 502 955 829,35

Oulun kaupungin taseen tunnusluvut

	2021	2020
Omavaraisuus-%	62,2 %	60,2 %
Suhteellinen velkaantuneisuus	59,6 %	68,4 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	832 511	804 557
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	3 971	3 875
Lainakanta 31.12., 1 000 €	675 316	750 777
Lainakanta 31.12., €/asukas	3 221	3 616
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	761 237 531	861 197 136
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	3 631	4 148
Lainasaamiset, 1 000 €	134 494	138 151
Asukasmäärä vuoden lopussa	209 648	207 620

OULUN KAUPUNKI**RAHOITUSLASKELMA****31.12.2021****31.12.2020****Toiminnan rahavirta**

Vuosikate	123 490		96 398	
Tulorahoituksen korjaukset	-22 634	100 856	-9 363	87 035

Investointien rahavirta

Investointimenot	-98 951		-122 952	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 901		675	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	31 263	-64 787	18 259	-104 017
Toiminnan ja investointien rahavirta		36 069		-16 983

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-184		-2 989	
Antolainasaamisten vähennykset	3 672	3 488	10 847	7 858
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			150 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-26 849		-21 208	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-48 612	-75 461	-79 180	49 611

Muut maksuvalmiuden muutokset

Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-580		-698	
Vaihto-omaisuuden muutos	325		-407	
Saamisten muutos	-18 495		9 892	
Korottomien velkojen muutos	11 382	-7 368	10 260	19 047
Rahoituksen rahavirta		-79 341		76 516

Rahavarojen muutos

		-43 271		59 534
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	166 081		209 352	
Rahavarat 01.01.	209 352	-43 271	149 819	59 534
		-43 271		59 534

Oulun kaupunki**Rahoituslaskelman tunnusluvut****2021****2020**

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta 1000 €	-20 796	-91 221
Investointien tulorahoitus, %	128,6 %	78,8 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,4	1,0
Lainanhoitokate	3,6	3,4
Kassan riittävyys, pv	39	51
Asukasmäärä vuoden lopussa	209 648	207 620

12.2 Oulu-konserni

OULU-KONSERNI

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2021		1.1.-31.12.2020	
Toimintatuotot		843 846 449,58		785 002 704,56
Toimintakulut		-1 861 401 037,50		-1 780 733 173,00
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)		-7 000 599,27		-4 495 789,99
Toimintakate		-1 024 555 187,19		-1 000 226 258,42
Verotulot		895 370 000,38		820 840 527,41
Valtionosuudet		379 818 828,84		411 893 043,40
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	4 928 712,32		2 802 281,76	
Muut rahoitustuotot	20 680 188,43		2 595 718,79	
Korkokulut	-15 383 283,17		-20 403 050,05	
Muut rahoituskulut	-5 989 598,07	4 236 019,52	-7 492 706,32	-22 497 755,82
Vuosikate		254 869 661,54		210 009 556,57
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-166 113 684,10		-170 797 091,51	
Omistuksen eliminointierot	-621,94		899 206,00	
Arvonalentumiset	-12 121 447,64	-178 235 753,68	-1 428 486,46	-171 326 371,97
Satunnaiset erät		0,00		0,00
Tilikauden tulos		76 633 907,87		38 683 184,60
Tilinpäätössiirrot		1 587 347,50		683 759,32
Tilikauden verot		-1 439 455,13		-2 459 095,82
Laskennalliset verot		-4 397 067,69		-3 518 735,57
Vähemmistöosuudet		-176 659,71		-158 968,42
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		72 208 072,84		33 230 144,11

Oulu-konserni

Tuloslaskelman tunnusluvut	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Toimintatuotot/Toimintakulut %	45,3 %	44,1 %
Vuosikate/Poistot %	143,0 %	121,9 %
Vuosikate,€/asukas	1216	1012
Asukasmäärä vuoden lopussa	209 648	207 620

OULU-KONSERNI**TASE****31.12.2021****31.12.2020****VASTAAVAA**

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet

6 074 083,01

5 955 844,66

Liikearvo

75 403,58

75 403,54

Muut pitkävaikutteiset menot

31 336 637,36

31 355 425,83

Ennakkomaksut

5 963 121,97

5 402 842,07

Aineettomat hyödykkeet yhteensä**43 449 245,92****42 789 516,10**

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

233 495 847,74

230 046 363,85

Rakennukset

1 239 433 214,67

1 205 817 440,03

Kiinteät rakenteet ja laitteet

519 096 555,89

503 448 410,01

Koneet ja kalusto

259 078 042,09

251 573 592,14

Muut aineelliset hyödykkeet

187 158 865,31

183 176 430,44

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

242 945 922,04

212 314 703,22

Aineelliset hyödykkeet yhteensä**2 681 208 447,73****2 586 376 939,70**

Sijoitukset

Osakkuusyhteisöosuudet

78 356 803,47

78 898 901,59

Muut osakkeet ja osuudet

75 689 542,02

75 081 100,34

Muut lainasaamiset

106 494,07

114 903,44

Muut saamiset

1 535 906,95

1 408 449,05

Sijoitukset yhteensä**155 688 746,51****155 503 354,42****Pysyvät vastaavat yhteensä****2 880 346 440,16****2 784 669 810,21**

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Valtion toimeksiannot

4 651 821,78

4 188 619,13

Lahjoitusrahastojen erityiskatteet

6 548 071,71

6 370 455,45

Muut toimeksiantojen varat

13 091 895,58

13 260 937,47

Toimeksiantojen varat yhteensä**24 291 789,08****23 820 012,04**

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet

12 705 693,96

11 653 436,35

Keskeneräiset tuotteet

32 755,65

34 397,56

Valmiit tuotteet

9 253 162,06

12 857 179,58

Muu vaihto-omaisuus

191 184,76

66 667,20

Ennakkomaksut

1 578 119,82

1 386 471,27

Vaihto-omaisuus yhteensä**23 760 916,26****25 998 151,96**

Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

Myyntisaamsiet

100 000,00

50 000,00

Laskennalliset verosaamiset

5 042,25

12 209,22

Muut saamiset

600 650,93

496 087,87

Siirtosaamiset

601 182,91

682 340,04

Pitkäaikaiset saamiset yhteensä**1 306 876,08****1 240 637,13**

OULU-KONSERNI

TASE	31.12.2021	31.12.2020
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	110 130 278,64	80 547 878,98
Lainasaamiset	62 795,32	73 428,70
Muut saamiset	43 872 313,18	33 510 302,84
Siirtosaamiset	95 245 459,00	42 668 191,03
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	249 310 846,13	156 799 801,55
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	5 524,58	5 734,81
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	8 484 165,47	3 971 845,42
Joukkovelkakirjalainasaamiset	55 844 496,45	57 746 642,23
Muut arvopaperit	53 505 855,63	29 999 523,58
Rahoitusarvopaperit yhteensä	117 840 042,13	91 723 746,04
Rahat ja pankkisaamiset	136 903 102,45	180 982 168,17
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	529 121 783,05	456 744 504,84
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 433 760 012,29	3 265 234 327,09
VASTATTAVAA	31.12.2021	31.12.2020
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	609 314 217,80	609 314 217,80
Säätöiden ja yhdistysten peruspääomat	154 060,14	154 060,14
Muut omat rahastot	61 556 750,71	63 145 803,02
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	808 069 074,38	774 791 488,03
Tilikauden yli-/alijäämä	72 208 072,84	33 230 144,11
Oma pääoma yhteensä	1 551 302 175,87	1 480 635 713,10
VÄHEMMISTÖOSUUDET	6 454 445,84	6 504 851,12
KONSERNIRESERVI	75 403,29	75 403,29
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	808 366,65	904 866,65
Muut pakolliset varaukset	32 647 654,19	34 934 906,47
Pakolliset varaukset yhteensä	33 456 020,84	35 839 773,12
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	4 651 789,09	4 188 446,64
Lahjoitusrahastojen pääomat	6 553 335,19	6 374 748,48
Muut toimeksiantojen pääomat	13 254 014,87	14 006 896,41
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	24 459 139,15	24 570 091,52

OULU-KONSERNI

TASE	31.12.2021	31.12.2020
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	50 000 000,00	50 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 163 406 190,14	1 113 807 330,39
Lainat julkisyhteisöiltä	2 454 920,00	2 454 920,00
Saadut ennakot	1 085 039,23	1 538 798,51
Liittymismaksut ja muut velat	136 831 285,42	125 470 077,42
Siirtovelat	1 729 291,65	0,00
Laskennalliset verovelat	38 503 546,87	34 113 646,15
Pitkäaikainen vieraspääoma yhteensä	1 394 010 273,31	1 327 384 772,46
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	62 951 425,27	59 063 756,81
Lainat muilta luotonantajilta	4 328 568,89	6 329 776,97
Saadut ennakot	15 394 624,74	15 842 490,47
Ostovelat	127 462 378,85	103 887 791,03
Muut velat	39 304 631,75	29 539 921,93
Siirtovelat	163 136 666,84	164 135 727,60
Laskennalliset verovelat	11 424 257,65	11 424 257,65
Lyhytaikainen vieraspääoma yhteensä	424 002 554,00	390 223 722,47
Vieras pääoma yhteensä	1 818 012 827,30	1 717 608 494,94
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 433 760 012,30	3 265 234 327,09

Konsernitaseen tunnusluvut	2021	2020
Omavaraisuus-%	46 %	46 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	85,0 %	84,3 %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000€	880 277	808 022
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	4 199	3 892
Konsernin lainakanta 31.12, 1 000 €	1 283 141	1 231 656
Konsernin lainakanta 31.12. €/asukas	6 120	5 932
Lainat ja vastuut, 31.12. 1 000 €	1 489 944	1 467 099
Lainat ja vastuut, €/asukas	7 104	7 066
Konsernin lainasaamiset 31.12, 1 000 €	106	115
Kunnan asukasmäärä vuoden lopussa	209 648	207 620

OULU-KONSERNI**RAHOITUSLASKELMA****31.12.2021****31.12.2020**

1 000 €

1 000 €

Toiminnan rahavirta

Vuosikate	254 870		210 010	
Tilikauden verot	-1 439		-2 459	
Tulorahoituksen korjauserät	-20 210	233 220	-4 364	203 186

Investointien rahavirta

Investointimenot	-298 326		-383 563	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 981		2 651	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	38 382	-256 963	20 736	-360 177

Toiminnan ja investointien rahavirta**-23 742****-156 991****Rahoituksen rahavirta**

Antolainauksen muutokset

Antolainasaamisten lisäys	-145		-116	
Antolainasaamisten vähennys	13	-132	37	-79

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen lisäys	112 769		361 242	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-58 206		-45 893	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-3 078	51 485	-52 996	262 353

Oman pääoman muutokset

Oman pääoman muutokset	0		0	
Muutokset vähemmistön osuudessa	-31	-31	-421	-421

Muut maksuvalmiuden muutokset

Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-583		-697	
Vaihto-omaisuuden muutos	2 237		603	
Saamisten muutos	-94 127		1 789	
Korottomien velkojen muutos	46 930	-45 543	-38 426	-36 732

Rahoituksen rahavirta**5 780****225 121****Rahavarojen muutos****-17 963****68 130**

Rahavarojen muutos

Rahavarat 31.12.		254 743		272 706
Rahavarat 01.01.		272 706		204 575
		-17 963		68 131

Oulu-konserni**Rahoituslaskelman tunnusluvut**Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä
5 vuodelta, 1 000€

-372 610

-355 511

Investointien tulorahoitus, %

86,3 %

55,1 %

Laskennallinen lainanhoitokate

1,5

1,3

Lainanhoitokate

3,7

3,5

Kassan riittävyys, pv

42

44

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT OULUN KAUPUNKI JA OULU KONSERNI

KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoritusperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan. Sijoitusten arvo tarkistetaan tilinpäätöshetkellä vertaamalla sitä osakkeiden markkina-arvoon ja kirjaamalla sen perusteella arvonalennus tai arvonalentumisen palautus.

Vaihto-omaisuus

Metsät ja vesialueet sekä puuvarastot taseessa on arvostettu varovaisuutta noudattaen käyvän myyntihinnan mukaan. Maanrakennuksen materiaalivarasto on merkitty taseeseen keskihinnan arvostusperiaatteen mukaan. Viheryksikön multavarasto on merkitty taseeseen valmistuskustannusten mukaan. Koneyksikön varasto on merkitty taseeseen keskihinnan arvostusperiaatteen mukaan. Logistiikkayksikön varasto on merkitty taseeseen lifo-periaatteen mukaan. Valmiit tuotteet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaissopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Jaksotettu korko on kirjattu tuloslaskelman rahoituseriin. Sovellamme Kirjanpitolain 5:2 §:ää eikä negatiivisia markkina-arvoja ole kirjattu tulosvaikutteisesti.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahan määräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenoa vähennykseksi.

Konsernitili

Kaupungin kuntakonsernitilisopimuksen tiliehtojen mukaisesti sopimukseen liitettyjen kaupungin tytäryhteisöjen rahavarat esitetään kaupungin tilinpäätöksessä sekä rahojen ja pankkisaamisten lisäyksenä että lyhytaikaisen vieraan pääoman lainana muilta luotonantajilta. Vastaavasti rahoja ja pankkisaamisia vähentänyt tytäryhteisön negatiivinen tilisaldo esitetään sekä vaihtuvien vastaavien lyhytaikaisena lainasaamisena tytäryhtiöiltä että rahojen ja pankkisaamisten vähennyksenä. Taseen rahat ja pankkisaamiset sisältävät tytäryhteisöjen alatilien saldoja 147.601.115,34 euroa, joka koostuu lyhytaikaisista lainasaamisista tytäryhtiöiltä 11.955.805,75 euroa ja lyhytaikaisista lainoista muilta luotonantajilta 159.556.921,09 euroa.

2. Esittämistavan muutokset

Kaupungin toimintakuluihin sisältyvät palvelusetelimenot on tilikauden tilinpäätöksessä siirretty palvelujen ostojen ryhmään. Vertailukaudella menot sisältyvät avustusmenoihin.

3. Oikaisut edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin

Ei olennaisia oikaisuja.

4. Edellisten tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Kaupungin toimintakuluihin sisältyvien palvelusetelimenojen tiliryhmää on muutettu ja tilikaudella palvelusetelimenot on esitetty muiden palvelujen ostoissa, yhteensä 61 261 466,22 euroa. Vertailukaudella palvelusetelimenot on esitetty avustusmenoissa, yhteensä 59 902 165,18 euroa.

5. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat merkittävät tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Ei raportoitavaa.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen menetelmät

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kaupungilla on määräysvalta. Oulun Satama Oy:n tytäryhteisö Oritkarin Huoltorakennus Oy on yhdistelty Oulu-konserniin omina yhtiönä. Potential Toimitilat Oy:n tytär- ja osuakkuusyhteisöt Kiinteistö Oy Oulun Maikkulan Toivo, Maikkulan Keskus Oy, Kiinteistö Oy Huonesuon Monitoimitalo, Kiinteistö Oy Haukiputaan Toritalo, Haukiputaan Palvelukulma Oy, Kiinteistö Oy Oulunsalon Kulma ja Yli-Iin liiketalo on yhdistelty Oulu-konserniin omina yhtiönä. Työterveys Virta Oy on myyty 31.3.2021.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu ja mahdollinen omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle. Kuntayhtymien tuloslaskelmat ja taseet, sekä niiden liitetiedot on yhdistelty omistussuuden mukaisesti.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut, saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotuserusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Tämä jako on huomioitu omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhtiöiden yhdistelemisessä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen ja säätiöiden aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisem-
mille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli-/alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

6. TOIMINTATUOTOT TEHTÄVÄALUEITTAIN	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2021	2020	2021	2020
Yleishallinto *	15 066 228,67	3 625 388,64	13 214 744,01	1 962 369,85
Sosiaali- ja terveyspalvelut	331 515 771,00	296 348 229,45	90 073 318,10	52 072 731,90
Opetus- ja kulttuuripalvelut	43 874 620,95	34 989 632,69	31 639 979,87	25 630 150,22
Yhdyskuntapalvelut	153 138 872,12	146 885 673,70	154 114 818,20	148 041 274,70
Muut toimintatuotot	300 250 956,84	303 153 780,09	12 381 649,22	13 031 026,94
Toimintatuotot yhteensä	843 846 449,58	785 002 704,57	301 424 509,40	240 737 553,61

*) Tilikauden yleishallinnon toimintatuottoihin sisältyy myydyn tytäryhteisön osakkeiden myyntivoittoa yhteensä 11 830 694,44 euroa.

7. VEROTULOJEN ERITTELY	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2021	2020	2021	2020
Kunnan tulovero	770 557 140,73	724 511 005,55	770 557 140,73	724 511 005,55
Osuus yhteisöveron tuotosta	68 130 945,66	45 546 811,31	68 130 945,66	45 546 811,31
Kiinteistövero	56 681 913,99	50 782 710,55	60 189 033,10	54 076 884,68
Verotulot yhteensä	895 370 000,38	820 840 527,41	898 877 119,49	824 134 701,54

Konserniyhteisöjen kunnalle maksamat kiinteistöverot

8. VALTIONOSUUKSIEN JA VEROTULO- MENETYSTEN KORVAUSTEN ERITTELY	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2021	2020	2021	2020
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	243 824 181,00	275 917 917,00	243 824 181,00	275 917 917,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus (+/-)	40 331 845,51	36 183 438,00	40 331 845,51	36 183 438,00
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet*	54 455 106,84	54 009 199,40	-2 573 757,00	-3 603 301,00
Verotulomenetyksen korvaus	81 539 541,00	81 965 927,00	81 539 541,00	81 965 927,00
Valtionosuuksien ja verotulomenetyksen korvaukset yhteensä	379 818 828,84	411 893 043,40	322 789 965,00	354 280 543,00

*) Kaupungin vuoden 2021 peruspalveluiden valtionosuudet sisältävät 28 648 euroa vuoden 2020 testaus- ja jäljityskulujen korvauksia, jotka on maksettu vuonna 2021.

KAUPUNKI

9. PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY	2021	2020
Asiakaspalvelujen ostot	462 013 268,28	379 047 585,02
Muiden palvelujen ostot*	229 010 357,97	204 518 457,05
Palvelujen ostot yhteensä	691 023 626,25	583 566 042,07

*) Palvelusetelimenojen tiliryhmää on muutettu ja tilikaudella palvelusetelimenot on esitetty muiden palvelujen ostoissa, yhteensä 61 261 466,22 euroa. Vertailukaudella palvelusetelimenot on esitetty avustusmenoissa, yhteensä 59 902 165,18 euroa.

11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista tilinpäätöksessä

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	5 v / tasapoisto
Tietokoneohjelmistot	
Atk-ohjelmistot	2 v / tasapoisto
Atk-ohjelmistot, laajat pitkävaikutteiset	5 v - 10 v / tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	
Kehittämismenot	2 v / tasapoisto
Konserniliiketoiminta	2 v / tasapoisto
Liiketoiminta	2 v - 20 v / tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2 v - 20 v / tasapoisto
Osallistuminen toisen yhteisön	
- tiehankkeisiin	15 - 20 v
- ratahankkeisiin	30 - 40 v
- väylähankkeisiin	sovelletaan vastaavanlaisen hyödykkeen hankintamenoja
Osake- ja vuokrahuoneistojen peruseräparannusmenot	5 - 10 v
Ennakkomaksut	ei poistoaikaa

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa
Kiinteistöjen liittymismaksut	ei poistoaikaa
Kiinteistöjen vuokraoikeudet ja liittymismaksut	ei poistoaikaa
Rakennukset	
Asuinrakennukset	30 v - 50 v / tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset	
Hallinto- ja laitosrakennukset, puiset	20 v - 30 v / tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset, betoni ja teräs	30 v - 40 v / tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 v - 30 v / tasapoisto
Raskaat tuotantolaitokset	30 v - 40 v / tasapoisto
Muut rakennukset	
Talousrakennukset, kevyet	10 v / tasapoisto
Talousrakennukset, betoni ja teräs	15 v - 30 v / tasapoisto
Vapaa-ajanrakennukset	20 v - 30 v / tasapoisto
Voimalaitosrakennukset	20 v - 40 v / tasapoisto
Kallioliuolat ja -tunnelit, väestönsuojat	30 v - 90 v / tasapoisto

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Maa- ja vesirakenteet

Kadut, tiet, torit ja puistot (rautatiet)	20 - 30 v / tasapoisto
Sillat, laiturit ja uimalat sekä voimalaitosrakenteet	10 v - 30 v / tasapoisto
Raskaat sillat, satamalaiturit ja voimalaitosrakenteet	30 v - 40 v / tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet	15 v / tasapoisto
Puhdistetut ja maisemoidut maa-alueet	30 v / tasapoisto
Laivaväylät	40 v / tasapoisto
Laivaväylien huoltoruoppaus	10 v / tasapoisto

Johtoverkostot ja laitteet

Vedenjakeluverkosto	30 v / tasapoisto
Viemäriverkko	30 v / tasapoisto
Kaukolämpöverkko	20 v - 40 v / tasapoisto
Sähköjohdot, muuntoasemat ja ulkovalaistuslaitteet	15 v - 40 v / tasapoisto
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 v - 15 v / tasapoisto
Maakaasuverkko	20 v - 30 v / tasapoisto
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 v - 20 v / tasapoisto

Muut kiinteät rak ja laitteet

Sähkövoimalaitosten koneet ja laitteet	10 v - 25 v / tasapoisto
Vesi- ja viemärlaitosten koneet ja laitteet	15 v - 20 v / tasapoisto
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 v - 20 v / tasapoisto
Liikenteen ohjauslaitteet	10 v - 15 v / tasapoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 v - 15 v / tasapoisto

Koneet ja kalusto

Kuljetusvälineet

Rautaiset alukset	15 v / tasapoisto
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 v / tasapoisto
Muut kuljetusvälineet	4 v - 8 v / tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet	5 v / tasapoisto
Raskaat liikkuvat työkoneet	10 v / tasapoisto

Tietokonelaitteet

Tietokonelaitteet	3 v - 5 v / tasapoisto
-------------------	------------------------

Viestintälaitteet

Viestintälaitteet	2 v - 3 v / tasapoisto
-------------------	------------------------

Muut koneet ja kalusto

Muut raskaat koneet	10 v / tasapoisto
Satamanosturit	20 v / tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 v / tasapoisto
Sairaala-, terveydenhuolto yms. laitteet	5 v - 10 v / tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 v / tasapoisto

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa
Muut hyödykkeet	ei poistoa

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Ennakkomaksut (Aineellis.hyöd.)	ei poistoaikaa
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

Tytäryhtiöosakkeet ja -osuudet	ei poistoaikaa
Kuntayhtymäosuudet	ei poistoaikaa
Osakkuusyhtiöosakkeet ja -osuudet	ei poistoaikaa
Yhteisyhteisöosakkeet ja -osuudet	ei poistoaikaa

Muut osakkeet ja osuudet

Muut osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa
--------------------------	----------------

Muut pitkäaikaiset sijoitukset	
Vakuutusinvestitukset	ei poistoaikaa
Sijoitusrahasto-osuudet	ei poistoaikaa
Liikelaistosten peruspääomaos.	ei poistoaikaa
Muiden taseyks.peruspääomaosu.	ei poistoaikaa
Osakkeiden ja osuuksien arvonn	ei poistoaikaa
Palautuskelpoiset liittymismaksut	ei poistoaikaa

12. Pakollisten varausten muutokset

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2021	2020	2021	2020
Eläkevastuu 1.1	904 866,65	979 166,65	901 000,00	975 300,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-96 500,00	-74 300,00	-96 500,00	-74 300,00
Eläkevastuu 31.12.	808 366,65	904 866,65	804 500,00	901 000,00
Ympäristövastuu 1.1	6 803 994,83	6 359 871,01	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	2 174 558,00	562 339,88	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	-118 216,06	0,00	0,00
Ympäristövastuu 31.12.	8 978 552,83	6 803 994,83	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1	16 653 571,56	16 125 076,62	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	1 257 880,65	528 494,94	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-1 717 533,21	0,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12	16 193 919,00	16 653 571,56	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset 1.1.	11 477 340,08	7 762 572,34	5 438 768,68	6 247 726,04
Lisäykset tilikaudella	800 198,52	5 482 907,64	195 046,52	65 261,76
Vähennykset tilikaudella	-4 802 356,24	-1 768 139,90	-61 998,58	-874 219,12
Muut pakolliset varaukset 31.12.	7 475 182,36	11 477 340,08	5 571 816,62	5 438 768,68
Muutokset yhteensä	-2 383 752,28	4 613 086,50	36 547,94	-883 257,36

13. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

MUUT TOIMINTATUOTOT	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2021	2020	2021	2020
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	8 973 165,76	7 164 320,07	8 973 165,76	7 164 320,07
Rakennusten luovutusvoitot	1 317 000,63	470 197,17	1 196 370,84	470 197,17
Muut luovutusvoitot	16 603 963,95	9 805 353,15	12 601 331,55	1 254 893,62
Luovutusvoitot yhteensä	26 894 130,34	17 439 870,39	22 770 868,15	8 889 410,86

MUUT TOIMINTAKULUT	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2021	2020	2021	2020
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	8 728,53	117 780,78	3 046,42	109 889,24
Muut myyntitappiot	119 001,08	1 127 750,50	97 445,78	299 599,44
Luovutustappiot yhteensä	127 729,61	1 245 531,28	100 492,20	409 488,68

15. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2021	2020	2021	2020
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	0,00	0,00	9 492 877,87	10 076 944,30
Osinkotuotot muista yhteisöistä	8 473 169,61	356 206,29	736 651,58	312 067,20
Yhteensä	8 473 169,61	356 206,29	10 229 529,45	10 389 011,50

16. Erittely poistoeron muutoksista

	KAUPUNKI	
	2021	2020
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	-1 298 233,37	3 757 788,54
Poistoeron muutokset yhteensä	-1 298 233,37	3 757 788,54

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17. Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

	KAUPUNKI	
	2021	2020
Tilikaudella 2013 liikkeelle lasketun joukkovelkakirjalainan liikkeellelaskukuluja on aktivoitu muihin pitkävaikutteisiin menoihin. Aktivoitujen menojen määrästä on jäljellä:	249 425,05	271 909,65

19. Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti**Pysyvien vastaavien erittelyt, Oulun kaupunki**

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 256 187,35	22 467 914,58	23 724 101,93
Lisäykset tilikauden aikana	459 329,23	3 016 583,26	3 475 912,49
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	57 270,16	57 270,16
Tilikauden poisto	-632 526,63	-2 866 718,85	-3 499 245,48
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00
Aktivoidut korkomenot	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 082 989,95	22 675 049,15	23 758 039,10
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 082 989,95	22 675 049,15	23 758 039,10

AINEELLISET HYÖDYKKEET	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	212 195 446,47	504 236 878,32	486 526 618,29	17 734 642,59	7 565 016,32	87 129 731,45	1 315 388 333,44
Lisäykset tilikauden aikana	4 340 697,34	75 252,92	18 683 785,90	12 012 615,11	107 296,40	59 461 362,37	94 681 010,04
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	-70 708,00	-2 261 813,28	-126 398,98	-15 000,00	-426 732,00	-2 900 652,26
Vähennykset tilikauden aikana	-304 759,07	-834 132,07	-473,96	-90 402,54	0,00	0,00	-1 229 767,64
Siirrot erien välillä	59 111,59	70 180 137,37	43 527 069,25	179 998,99	0,00	-114 003 587,36	-57 270,16
Tilikauden poisto	0,00	-29 073 710,76	-44 730 704,27	-9 925 072,08	0,00	0,00	-83 729 487,11
Arvonlennukset ja niiden palautukset	-942 620,39	-7 246 763,66	-77 781,32	-746,08	0,00	0,00	-8 267 911,45
Aktivoidut korkomenot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	215 347 875,94	537 266 954,12	501 666 700,61	19 784 637,01	7 657 312,72	32 160 774,46	1 313 884 254,86
Kirjanpitoarvo 31.12.	215 347 875,94	537 266 954,12	501 666 700,61	19 784 637,01	7 657 312,72	32 160 774,46	1 313 884 254,86

KAUPUNKI

MAA- JA VESIALUEET ERITTELY	2021	2020
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	660 149,58	612 835,58
Muut maa- ja vesialueet	214 687 726,36	211 582 610,89
Maa- ja vesialueet yhteensä	215 347 875,94	212 195 446,47

Pysyvien vastaavien sijoitukset

OSAKKEET JA OSUUDET	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	597 484 395,04	8 591 229,04	110 772 740,72	12 070 609,89	728 918 974,69
Lisäykset	0,00	500,00	0,00	793 406,95	793 906,95
Vähennykset	-7 120 374,00	0,00	0,00	-242 578,35	-7 362 952,35
Hankintameno 31.12.	590 364 021,04	8 591 729,04	110 772 740,72	12 621 438,49	722 349 929,29
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	-264 496,40	-264 496,40
Arvonpalautukset	0,00	0,00	0,00	798 029,51	798 029,51
Kirjanpitoarvo 31.12	590 364 021,04	8 591 729,04	110 772 740,72	13 154 971,60	722 883 462,40

JVK-, MUUT LAINA- JA MUUT SAAMISET	Jvk- lainasaamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,00	138 049 412,79	0,00	101 585,48	138 150 998,27
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	-3 648 957,43	0,00	-8 409,37	-3 657 366,80
Hankintameno 31.12.	0,00	134 400 455,36	0,00	93 176,11	134 493 631,47
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	134 400 455,36	0,00	93 176,11	134 493 631,47

20. Omistukset tytäryhteisöissä

TYTÄRYHTEISÖT:	Y-tunnus	Kaupungin omistus-osuus %	Konsernin omistus-osuus %	Konsernin omistus-osuuden muutos %-yksikköä	Konsernin osuus omasta pääomasta (1000 €)	Konsernin osuus vieraasta pääomasta (1000€)	Konsernin osuus tilikauden tuloksesta (1000 €)
Energialiiketoiminnan omistukset							
Oulun Energia-konserni, Oulun Energia Oy	0989376-5	100,00	100,00		538 317	577 755	20 269
Kiinteistöliiketoiminnan omistukset							
Potentiaal Toimitilat Oy	0209796-9	100,00	100,00		10 107	3 130	147
Kiinteistö Oy Huonesuon Monitoimitalo	0647768-6	0,00	77,70		1 033	39	1
Kiinteistö Oy Oulun Maikkulan Toivo	1040666-1	0,00	100,00		1 620	233	-19
Kiinteistö Oy Oulun Intiönparkki	1869369-3	17,71	58,90		696	2	1
Kiinteistö Oy Raksilan Harjoitushalli	2083820-6	95,05	95,05		519	846	-154
Maikkulan Keskus Oy	0613247-7	100,00	100,00		2 512	36	7
As Oy Kiimingin Seniori	2260456-9	0,00	54,60		1 486	291	0
Asuntoliiketoiminnan omistukset							
Sivakka-konserni, Oulun Sivakka Oy	0510438-6	100,00	100,00		123 326	245 506	6 284
Muun liiketoiminnan omistukset							
Oritkarin Huoltorakennus Oy	1807521-1	73,20	73,20		483	5	0
Oulun Aikuisopetuskeskus Oy	0868699-1	100,00	100,00		10 444	1 438	-83
Oulun Kaupunginteatteri Oy	2579670-3	100,00	100,00		1 338	1 981	-52
Oulun Pysäköinti Oy	0728027-9	100,00	100,00		52 270	17 103	175
Oulun Satama Oy	2578908-7	100,00	100,00		29 448	15 652	7
Nallikari Seaside Oy	2579670-3	100,00	100,00		2 688	1 676	172
Kiertokaari Oy	2650662-4	90,84	90,84		10 658	2 812	1 263
Oulun Tuotantokeittiö Oy	2811134-3	85,00	92,95		2 339	8 079	118
Esko Systems Oy	3104530-8	11,50	52,09		1 276	3 405	6
Säätiöt:							
Oulun Musiikkijuhlasäätiö sr	0817567-3	100	100		-3	86	60
Oulun Palvelusäätiö sr	0570956-1	100	100		3 023	2 941	-11
Oulun Kulttuurisäätiö sr	3246820-6	100	100				

21. Omistukset kuntayhtymissä

KUNTAYHTYMÄT:	Y-tunnus	Kaupungin omistus-osuus %	Konsernin omistus-osuus %	Konsernin omistus-osuuden muutos %-yksikköä	Konsernin osuus omasta pääomasta (1000 €)	Konsernin osuus vieraasta pääomasta (1000€)	Konsernin osuus tilikauden tuloksesta (1000 €)
Koulutuskuntayhtymä OSAO	0992445-3	78,00	78,00		69 874	27 228	-2 821
Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoidopiiri -konserni, Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	0679480-9	52,79	52,79		104 200	329 410	2 886
Pohjois-Pohjanmaan liitto	0922484-4	46,85	46,85		928	496	132

22. Omistukset muissa yhteisöissä

OSAKKUUSYHTIÖT	Y-tunnus	Kaupungin omistus-osuus %	Konsernin omistus-osuus %	Konsernin omistus-osuuden muutos %-yksikköä	Konsernin osuus omasta pääomasta (1000 €)	Konsernin osuus vieraasta pääomasta (1000€)	Konsernin osuus tilikauden tuloksesta (1000 €)
Kiinteistöliiketoiminnan omistukset							
Kiinteistö Oy Oulun Sävelparkki	1839836-0	50,00	50,00		148		
Kiinteistö Oy Raksilan Tekojääkentän Katsomo	2212928-6	40,00	40,00		449	61	
Oulun Ammattikorkeakoulu	2509747-8	37,83	37,83		8 386	3 944	1 364
Oulun Keskusliikenneasemakiinteistö Oy	0429650-7	30,62	30,62		511	8	-3
Rehaparkki Oy	2429961-7	43,20	43,20		1 785	18	42
Monetra Oy	2930159-5	30,00	30,00		1 172	5 429	157
Monetra Oulu Oy	2454638-2	29,14	36,92	-0,53	769	3 029	123
Kiinteistö Oy Haukiputaan Toritalo	0398625-8	0,00	49,00	-5,00	296	5	-2
Haukiputaan Palvelukulma Oy	0771085-7	0,00	48,30		559	36	-3
Yli-lin Liiketalo Oy	0817284-3	0,00	29,50		146		
Muun liiketoiminnan omistukset							
Lakeuden Keskuspuhdistamo Oy	0681543-8	20,68	20,68		480	229	9
Partnera Oy	1618627-6	47,15	47,15		33 814	50 116	1 556
Oulu Innovation Oy	1936661-9	47,04	47,04		213	121	-8
Oulun Matkailu Oy	2339167-3	32,00	32,00		30	24	1

23. Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä muilta omistusyhteisyyksiltä

	KAUPUNKI			
	2021		2020	
	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	779 889,06	0,00	1 058 068,16
Lainasaamiset	134 400 455,36	11 955 805,75	138 049 412,49	12 265 589,43
Muut saamiset	690 000,00	0,00	460 000,00	40 886,49
Siirtosaamiset	0,00	7 094 194,18	0,00	7 253 209,47
Yhteensä	135 090 455,36	19 829 888,99	138 509 412,49	20 617 753,55
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	2 069 477,26	0,00	1 008 497,13
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	-145,51
Siirtosaamiset	0,00	588 071,55	0,00	1 904 368,04
Yhteensä	0,00	2 657 548,81	0,00	2 912 719,66
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0,00	162 093,51	0,00	162 093,51
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	1 208,63	0,00	31 134,41
Siirtosaamiset	0,00	5 436,59	0,00	1 750,00
Yhteensä	0,00	168 738,73	0,00	194 977,92
Saamiset yhteensä	135 090 455,36	22 656 176,53	138 509 412,49	23 725 451,13

24. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2021	2020	2021	2020
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Koronvaihtosopimukset	575 473,45	682 340,04	575 473,45	597 958,05
Muut menoennakot ja tulojäämät	25 709,46	0,00	0,00	0,00
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	601 182,91	682 340,04	575 473,45	597 958,05
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	1 497 270,92	1 528 554,90	8 591 105,68	8 781 320,16
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	3 633 148,33	3 834 092,07	2 521 136,47	2 773 124,30
EU-tuet ja avustukset	287 745,77	186 725,99	149 692,02	186 725,99
Tasausrahastojaksotus	1 758 930,09	1 428 449,36	0,00	0,00
Muut tulojäämät	88 068 363,89	35 690 368,71	24 139 999,54	9 298 443,70
Tulojäämät yhteensä	95 245 459,00	42 668 191,03	35 401 933,71	21 039 614,15
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	95 245 459,00	42 668 191,03	35 401 933,71	21 039 614,15

RAHOITUSARVOPAPERIT	KAUPUNKI	
	2021	2020
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Jälleenhankintahinta	60 174 829,18	58 666 556,44
Kirjanpitoarvo 31.12.	55 844 496,45	57 746 642,23
Erotus	4 330 332,73	919 914,21
Muut arvopaperit		
Jälleenhankintahinta	64 722 311,30	37 511 065,33
Kirjanpitoarvo 31.12.	53 505 855,63	29 999 523,58
Erotus	11 216 455,67	7 511 541,75
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin yhteensä 31.12.	109 350 352,08	87 746 165,81

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25. Oma pääoma

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2021	2020	2021	2020
Peruspääoma 1.1.	609 314 217,80	609 314 217,80	609 314 217,80	609 314 217,80
Peruspääoma 31.12.	609 314 217,80	609 314 217,80	609 314 217,80	609 314 217,80
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 1.1.	154 060,14	154 060,14	0,00	0,00
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 31.12.	154 060,14	154 060,14	0,00	0,00
Muut omat rahastot				
Vahinkorahasto 1.1.	9 841 967,96	9 841 967,96	9 841 967,96	9 841 967,96
Siirrot rahastosta	-725 605,00	0,00	-725 605,00	0,00
Vahinkorahasto 31.12.	9 116 362,96	9 841 967,96	9 116 362,96	9 841 967,96
Vararahasto 1.1.	232 138,82	232 138,82	0,00	0,00
Vararahasto 31.12.	232 138,82	232 138,82	0,00	0,00
Kehittämisrahasto 1.1.	25 688 503,49	25 565 850,83	25 428 159,73	25 428 159,73
Siirrot rahastosta	-32 329,49	-17 897,34	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	140 550,00	0,00	0,00
Kehittämisrahasto 31.12.	25 656 174,00	25 688 503,49	25 428 159,73	25 428 159,73
SVOP 1.1.	15 529 830,19	14 958 155,77	0,00	0,00
Siirrot rahastoon	0,00	571 674,42	0,00	0,00
SVOP yritysmyyntit	-1 704,80	0,00	0,00	0,00
SVOP 31.12.	15 528 125,39	15 529 830,19	0,00	0,00
Valistustalorahasto 1.1.	3 601 500,00	3 601 500,00	3 601 500,00	3 601 500,00
Valistustalorahasto 31.12.	3 601 500,00	3 601 500,00	3 601 500,00	3 601 500,00
Rakennusrahasto 1.1.	2 205 299,32	2 205 299,32	0,00	0,00
Rakennusrahasto 31.12.	2 205 299,32	2 205 299,32	0,00	0,00
Muut omat rahastot 1.1.	6 046 563,25	6 696 009,26	0,00	0,00
Siirrot rahastoon	127 405,58	0,00	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	-956 818,59	-21 083,83	0,00	0,00
Yritysmyyntit	0,00	-628 362,18	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12.	5 217 150,24	6 046 563,25	0,00	0,00
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	61 556 750,73	63 145 803,03	38 146 022,69	38 871 627,69
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.	808 021 632,13	774 974 381,18	804 556 656,04	791 857 221,85
Siirrot erien välillä	0,00	-183 238,44	0,00	0,00
Osingonjako	2,57	345,28	0,00	0,00
Edellisten kausien virheiden oikaisut	47 439,67	0,00	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	808 069 074,37	774 791 488,02	804 556 656,04	791 857 221,85
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	72 208 072,84	33 230 144,11	27 954 550,36	12 699 434,19
Oma pääoma yhteensä	1 551 302 175,88	1 480 635 713,09	1 479 971 446,89	1 452 742 501,53

26. Erittely poistoeroista

	KAUPUNKI	
	2021	2020
Investointivarauksiin liittyvä poistoero	26 442 671,00	25 144 437,63
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero	0,00	0,00
Poistoero yhteensä	26 442 671,00	25 144 437,63

27. Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät 1.1.2027 tai sen jälkeen

	KAUPUNKI	
	2021	2020
Joukkovelkakirjalainat	50 000 000,00	50 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	343 374 532,95	368 685 938,06
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	393 374 532,95	418 685 938,06

28. Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista

	KAUPUNKI	
	2021	2020
JVK-laina 2013/2033	50 000 000,00	50 000 000,00
korke 3,2 %		
kertalyhenteinen		
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	50 000 000,00	50 000 000,00

29. Erittely olennaisista pakollisista varauksista

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2021	2020	2021	2020
Eläkevaraus	808 366,65	904 866,65	804 500,00	901 000,00
Muut pakolliset varaukset				
Ympäristövastuut	8 978 552,83	6 803 994,83	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	16 193 919,00	16 653 571,56	0,00	0,00
Varaus Oulu-Koillismaan Pelastusliikelaitos*	5 362 346,23	5 362 346,23	5 362 346,23	5 362 346,23
Muut pakolliset varaukset	2 112 836,13	6 114 993,85	209 470,39	76 422,45
Muut pakolliset varaukset yhteensä	32 647 654,19	34 934 906,47	5 571 816,62	5 438 768,68
Pakolliset varaukset yhteensä	33 456 020,84	35 839 773,12	6 376 316,62	6 339 768,68

*) Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitokselle on esitetty vuonna 2015 takautuvia palkkasaatavia varallaoloista edellisiltä vuosilta. Riita-asia on valtakunnallinen. Taustalla on Korkeimman oikeuden ja Korkeimman Hallinto-oikeuden ratkaisuja vuosilta 2015 ja 2017. Sivutoimisten toimenpidepalkkaisten varallaolon lukeminen työajaksi päättyi neuvottelujen kautta sovintoratkaisuun, jonka johdosta heille maksettiin 31.12.2020 vahingonkorvauksena takautuvia palkkoja 551 888 € ja korkoja 66 876 €, sekä palkkojen osalta henkilösivukuluja 144 889 € eli yhteensä 733 654 €. Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen arvio mahdollisista vakinaisten korvauksista on n. 5,05 milj. €, josta on tehty pelastuslaitoksen vuoden 2019 tilinpäätökseen pakollinen varaus. Työtuomioistuimen ensimmäinen käsittely on toukokuussa 2022.

30. Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä muille omistusyhteisöille

	KAUPUNKI			
	2021		2020	
	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	6 660,64	0,00	6 660,64
Ostovelat	0,00	3 289 943,78	0,00	3 664 863,53
Muut velat*	0,00	141 626 634,75	0,00	181 290 991,52
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	1 182 864,82
Yhteensä	0,00	144 923 239,17	0,00	186 145 380,51
Velat kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä				
Saadut ennakot	0,00	15 644,66	0,00	25 441,14
Ostovelat	0,00	4 573 060,31	0,00	1 274 534,18
Muut velat*	0,00	17 931 195,34	0,00	26 874 619,33
Siirtovelat	0,00	22 428 196,24	0,00	22 953 921,58
Yhteensä	0,00	44 948 096,55	0,00	51 128 516,23
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	-16 215,81	0,00	-11 317,57
Ostovelat	0,00	382 116,48	0,00	382 116,48
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	531 092,26	0,00	501 021,62
Yhteensä	0,00	896 992,93	0,00	871 820,53
Vieras pääoma yhteensä	0,00	190 768 328,65	0,00	238 145 717,27

*) Muut velat tytäryhteisöille ja jäsenkuntayhtymille koostuvat konsernitilistä.

31. Maksuvalmiuden kannalta merkittävät sekkitililimitit

	KAUPUNKI	
	2021	2020
Luotollisen sekkitilin sekkilimiitti 31.12.	3 000 000,00	3 000 000,00
käyttämättä oleva määrä	3 000 000,00	3 000 000,00

32. Muut velat -erän jakautuminen liittymismaksuihin ja muihin velkoihin

LIITYMISMAKSUT JA MUUT VELAT	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2021	2020	2021	2020
Muut velat				
Liittymismaksut	124 557 647,66	121 509 495,86	57 148 909,20	53 845 918,89
Muut velat	51 578 269,73	33 500 503,49	10 358 621,15	10 108 737,22
Muut velat yhteensä	176 135 917,39	155 009 999,35	67 507 530,35	63 954 656,11

33. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

PITKÄAIKAISET SIIRTOVELAT	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2021	2020	2021	2020
Menojäämät				
Muut menojäämät	1 729 291,65	0,00	0,00	0,00
Pitkäaikaiset siirtovelat yhteensä	1 729 291,65	0,00	0,00	0,00
LYHYTAIKAISET SIIRTOVELAT	2021	2020	2021	2020
Menojäämät				
Korkojaksotukset	5 451 388,78	6 180 747,56	2 303 422,64	2 460 465,73
Verovelat	530 654,71	1 446 478,11	0,00	0,00
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	2 535 383,72	6 310 535,89	354 331,73	356 589,32
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	103 407 431,31	101 232 536,49	60 880 776,08	60 253 875,29
Tasausrahastojaksotus	1 758 930,09	1 428 449,36	0,00	0,00
Siirtyvät projektirahoitukset	3 464 290,67	5 059 758,70	0,00	0,00
Konsernin sisäiset siirtovelat	10 586 048,38	10 833 654,29	22 428 196,24	24 896 998,14
Muihin siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	35 402 539,18	31 643 567,20	8 763 317,44	8 710 505,19
Menojäämät yhteensä	163 136 666,84	164 135 727,60	94 730 044,13	96 678 433,67
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	163 136 666,84	164 135 727,60	94 730 044,13	96 678 433,67
Siirtovelat yhteensä	164 865 958,49	164 135 727,60	94 730 044,13	96 678 433,67

VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

	KAUPUNKI	
	2021	2020
Kaupungin hoidettavana olevat 827 lapsen itsenäistymisvarat (753 vuonna 2020), joista 5 pankkitiliä ilman saldoa.	2 423 480,07	1 976 827,67

34. Kiinnitykset, panttaukset tai muu omaisuus velkojen vakuutena

VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU KIINNITYKSIÄ KIINTEISTÖIHIN	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2021	2020	2021	2020
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	141 671 694,83	112 643 685,34	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	242 658 502,24	189 506 008,53	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	21 048 087,47	23 410 921,72	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	65 469 294,51	67 917 962,97	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	1 008 600,00	9 571 710,00	0,00	0,00
Velat yhteensä	162 719 782,30	136 054 607,06	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	309 136 396,75	266 995 681,50	0,00	0,00

35. Muut omasta puolesta annetut vakuudet

OMASTA PUOLESTA ANNETUT VAKUUDET	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2021	2020	2021	2020
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	8 563 110,00	8 563 110,00	0,00	0,00
Yrityskiinnitykset	2 111 600,00	2 111 600,00	0,00	0,00
Takaukset	175 000,00	175 000,00	0,00	0,00
Muut	11 191 480,00	10 607 780,00	0,00	0,00
Yhteensä	22 041 190,00	21 457 490,00	0,00	0,00

37. Muut muiden puolesta annetut vakuudet

MUIDEN PUOLESTA ANNETUT VAKUUDET	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2021	2020	2021	2020
Takaukset	40 157 914,00	24 015 101,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantatut arvopaperit	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	40 157 914,00	24 015 101,00	0,00	0,00
Vakuudet yhteensä	62 199 104,00	45 472 591,00	0,00	0,00

38. Vuokravastuiden yhteismäärä

VUOKRAVASTUUT	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2021	2020	2021	2020
Toimitilojen vuokravastuut	137 697 712,86	111 777 802,10	59 122 659,62	110 420 557,49
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	43 921,81	0,00	0,00	0,00
Maa-alueiden vuokravastuut	93 282 988,97	84 949 011,15	0,00	0,00
Muut vuokravastuut	6 199 308,51	0,00	0,00	0,00
Vuokravastuut yhteensä	237 223 932,16	196 726 813,25	59 122 659,62	110 420 557,49
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	29 494 111,00	22 669 933,56	18 492 299,90	18 945 654,14
Kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut	0,00	1 379 067,19	12 111 583,28	18 323 203,90
Leasingvastuut yhteensä	39 415 733,22	38 716 053,64	26 799 304,44	25 066 558,13
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	12 591 264,55	11 789 266,31	8 127 529,47	7 860 495,26
Yhteensä	276 639 665,38	235 442 866,89	85 921 964,06	135 487 115,62

39-40. Muut kaupungin antamat vastuusitomukset

JÄRJESTELYJEN TARKOITUS	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2021	2020	2021	2020
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	195 182 230,00	209 060 438,00	191 856 460,00	209 060 438,00
Jäljellä oleva pääoma	97 755 646,30	108 668 044,38	96 763 951,31	108 668 044,38
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	20 796 765,42	19 574 669,46	19 213 065,42	19 574 669,46
Jäljellä oleva pääoma	10 495 726,76	10 155 702,15	9 348 908,88	10 155 702,15

TAKAUKSET JOHDANNAISISTA SAMAN KONSERNIIN KUULUVIEN YHTEISÖJEN PUOLESTA	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2021	2020	2021	2020
Alkuperäinen nimellisarvo	32 795 056,00	32 795 056,00	32 795 056,00	32 795 056,00
Jäljellä oleva nimellisarvo	13 855 366,00	16 981 018,00	13 855 366,00	16 981 018,00
Käypä arvo	-177 502,57	-462 205,98	-177 502,57	-462 205,98

VASTUU KUNTIEN TAKAUSKESKUKSEN TAKAUSVASTUISTA	KAUPUNKI	
	2021	2020
Kaupungin osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	1 465 847 373,00	1 370 738 761,00
Kaupungin osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kaupungin mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	960 209,00	854 096,00

41. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2021	2020	2021	2020
Sopimusvastuut				
Maankäyttö- ja rakennuslainausten aiheuttavat velvoitteet	8 286 805,00	8 292 540,00	8 286 805,00	8 292 540,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	1 558 694,00	1 180 578,00	1 558 694,00	1 180 578,00
Muut sopimusvastuut	26 796 540,82	45 937 919,99	70 847 625,03	71 914 094,27
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	5 125 000,00	1 393 581,25	3 602 004,66	3 593 354,30
Sitoumukset avustukseen, konserni	3 281 349,24	7 672 904,46	0,00	0,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	0,00	0,00	0,00	0,00
Sopimuksiin sisältyvät palautusvastuut	79 468 942,68	80 725 710,27	0,00	0,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	3 602 004,66	3 593 354,30	0,00	0,00
Vuokravastuut	0,00	329 368,04	0,00	0,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	0,00	326 533,04	0,00	0,00
Arvonlisäveron palautusvastuu	104 392 836,28	109 416 792,94	57 521 586,00	59 020 098,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	13 427 726,53	21 256 710,58	6 276 576,00	12 215 240,00
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	5 598 622,60	6 561 365,55	5 598 622,60	6 561 365,55
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	989 222,87	990 030,80	989 222,87	990 030,80
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset	45 849 031,45	15 297 677,68	45 849 031,45	15 367 677,68
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	45 849 031,45	15 297 677,68	45 849 031,45	15 367 677,68
Sopimusvastuut yhteensä	273 674 128,07	274 234 278,93	188 103 670,08	161 155 775,50

JOHDANNAISSOPIMUKSET

KONSERNI

Voimassa olevat koronvaihtosopimukset

Kaikilla koronvaihtosopimuksilla, ellei toisin ole mainittu, on muutettu vaihtuva euriborkorko kiinteäksi koroksi. Koronvaihtosopimukset ovat tehty suojaamistarkoituksessa.

Koronvaihtosopimukset A

Koronvaihtosopimuksilla (20 kpl) suojataan nykyisiä (yksittäisiä lainoja, koko lainakantaa) ja tulevia lainoja.

Koronvaihtosopimuksilla on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi välille 0,21-2,63 %.

Kaksi sopimusta eräännytti ja kolme eräännyttiin vuonna 2021.

Kuusitoista sopimusta eräännytti vuosina 2022-2030.

Neljä sopimusta eräännytti vuosina 2040-2044.

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2021	2020	2021	2020
Sopimusten nimellisarvot yhteensä	281 381 257,21	348 465 919,06	225 000 000,00	228 076 950,00
Käypä arvo	-81 572 166,60	-119 401 232,71	-78 648 372,87	-110 825 585,98

Koronvaihtosopimus B

Koronvaihtosopimuksella suojattiin koko lainakantaa.
Koronvaihtosopimuksella oli muutettu vaihtuva korko kiinteäksi 3,30 %.
Sopimukseen sisältyi ehdollinen korkomuutos, mikä ei toteutunut.
Sopimus erääntyi vuonna 2021.

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2021	2020	2021	2020
Sopimuksen nimellisarvo	0,00	6 000 000,00	0,00	6 000 000,00
Käypä arvo	0,00	-155 834,59	0,00	-155 834,59

Koronvaihtosopimukset C

Koronvaihtosopimuksella suojataan koko lainakantaa.
Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuva korko kiinteäksi 2,58 %.
Pankilla on optio-oikeus purkaa sopimus, mikä ei ole lähivuosina todennäköistä.
Koronvaihtosopimus ja optio-oikeus ovat erotettavissa toisistaan.
Sopimus erääntyy vuonna 2038.

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2021	2020	2021	2020
Sopimuksen nimellisarvo	20 000 000,00	20 000 000,00	20 000 000,00	20 000 000,00
Käypä arvo	-7 491 051,00	-9 942 358,00	-7 491 051,00	-9 942 358,00

Koronvaihtosopimus D

Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi.
Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi: 1,542 %.
Koronvaihtosopimuksen pääoma lyhennysohjelmineen vastaa suojattavan lainan vastaavia ehtoja.
Suojaus on tehokas, koska koronvaihtosopimuksen ja lainan kriittiset ehdot vastaavat toisiaan.
Sopimus erääntyy 21.6.2024. Sopimukseen on liitetty korkokattosopimus, jossa korkokatto on 2,6 %.
Se on voimassa 06/2022 asti. Sopimukseen on liitetty korkokattosopimus ajalle 06/2022-06/2024, jossa korkokatto on 2,35 %. Ennenaikaisen päättymisen erikoisehdot: Asiakkaalla tai pankilla on oikeus päättää johdannaissopimus ennenaikaisesti kokonaan ennenaikaisena päättymispäivänä.

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2021	2020	2021	2020
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	8 276 864,00	8 417 898,00	0,00	0,00
Käypä arvo	-372 315,40	-599 427,81	0,00	0,00

Koronvaihtosopimukset E

Sopimukset (2 kpl) on tehty korkoriskin suojaamiseksi.
Korko-optioputkilla on rajattu korkokustannusta seuraavasti: korkokatto 4,90 % ja korkolattia 2,25 %.
Sopimukset ovat toistensa peilejä, jolloin kassavirrat ovat vastakkaiset.
Molemmissa on viitekorkona 6 kk Euribor.

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2021	2020	2021	2020
Lainapääomia vastaavat nimellisarvot	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyvät arvot yht.	15 367,56	17 776,11	0,00	0,00

Koronvaihtosopimukset F

Koronvaihtosopimukset (2 kpl) on tehty yksittäisten lainojen (2 kpl) korkoriskien suojaamiseksi.

Koronvaihtosopimuksilla on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi välille 0,025 – 0,03 %.

Koronvaihtosopimuksien pääomat lyhennysohjelmineen vastaavat suojattavien lainojen vastaavia ehtoja.

Suojaus on tehokas, koska koronvaihtosopimukset ja lainojen kriittiset ehdot vastaavat toisiaan.

Sopimukset tulevat voimaan 2023 ja erääntyvät 2033.

Sopimukseen on liitetty korkokattosopimukset koko koronvaihtosopimusten ajalle, joissa korkokatto on 1,17-1,29 %.

Ennenaikaisen päättymisen erikoisehdot: Asiakkaalla tai pankilla on oikeus päättää johdannaissopimus ennenaikaisesti kokonaan ennenaikaisena päättymispäivänä.

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2021	2020	2021	2020
Lainapääomia vastaavat nimellisarvot	13 479 602,00	0,00	0,00	0,00
Käyvät arvot yht.	251 523,29	0,00	0,00	0,00

Kaupungin tilinpäätöshetken suojausaste on 75,3 %. Nykyiset lainat, vuosien 2022-2024 talousarviolainat ja olemassa olevat suojaukset huomioiden suojausaste palanee lähivuosina välille 40-60 %.

Korkojen noustessa +2 % nousisivat nykyiset korkokulut, jotka sisältävät johdannaiset 2,6-3,6 milj.euroa vuonna 2022. Tässä tilanteessa kokonaiskorkokustannukset suojatulla salkulla olisivat vuonna 2022 3,0 milj.euroa korkeammat verrattuna suojaamattomaan salkkuun. Tämän hetkinen korkokäyrä ennakoii korkojen nousua positiiviseksi jo noin vuoden kuluttua, minkä jälkeen nykyisten korkosuojausten lisäkustannus negatiivisesta viitekorosta poistuisi. Suojatun salkun hyödyt realisoituvat vasta kun korkokustannukset nousevat enemmän kuin 2 %. Negatiiviset markkina-arvot todentavat tilannetta, jossa suojaussopimukset purettaisiin 31.12.2021 (31.12.2020).

Konserniyhteisöjen tarkemmat tiedot suojausasteista ja suojaavuudesta on esitetty niiden erillistilinpäätöksissä.

Muut johdannaissopimukset

Sähkön hintariskiä suojataan Nasdaq hyödykepörssin valikoiduilla tuotteilla sekä strukturoiduilla sähköjohdannaissopimuksilla riskipolitiikan mukaisesti. Sähköjohdannaista käytetään suojaustarkoitukseen ja ne on todettu tehokkaimiksi. Suojaustoiminnan tarkoituksena on vähentää sähkön hintavolatiliteetin vaikutusta tulokseen. Suojausstrategioita arvioidaan jatkuvasti markkinatilanteen ja tuotantotilanteen perusteella. Rahavirtojen suojaukseksi määriteltyjen sähköjohdannaisten käyvät arvot on esitetty alapuolella liitetiedoissa sekä lisäksi realisoitumattomien futuurien arvo on tilinpäätöshetkellä kirjattuna taseeseen. Johdannaisten käyvät arvot määritetään käyttämällä julkisesti noteerattuja markkinahintoja.

	KONSERNI		
	2021		
	ALLE 1 VUOSI	1-5 VUOTTA	YHTEENSÄ
Määrä, TWh	-0,41	-0,13	-0,54
Käypä arvo, positiivinen milj €	41,24	3,26	44,50
Käypä arvo, negatiivinen 1milj €	-66,52	-2,56	-69,08
Käypä arvo, netto milj €	-25,27	0,68	-24,59

	KONSERNI		
	2021		
	ALLE 1 VUOSI	1-5 VUOTTA	YHTEENSÄ
Määrä, TWh	0,24	0,18	0,42
Käypä arvo, positiivinen milj €	14,95	3,83	18,78
Käypä arvo, negatiivinen 1milj €	-23,43	-6,17	-29,60
Käypä arvo, netto milj €	-8,48	-2,33	-10,81

CO2 päästöoikeuksien suojaustoiminnan tarkoituksena on vähentää päästöoikeuden hintavolatiliteetin vaikutusta tulokseen. Suojaustoiminnassa käytetään Intercontinental Exchange hyödykepörssin vakioituja tuotteita riskipolitiikan mukaisesti. Rahavirtojen suojaukseksi määriteltyjen päästöjohdannaisten käyvät arvot esitetään alla olevassa taulukossa.

	KONSERNI		KAUPUNKI	
	2021 TCO ₂	2020 1 000 €	2021 TCO ₂	2020 1 000 €
Vastikkeetta saadut päästöoikeudet	60 530		93 745	
Toteutuneet CO2-päästöt	345 015		425 283	
Hankitut ja mydyt päästöoikeudet (netto)	240 000		303 000	
Mydyt päästöoikeudet	35 000	917	55 000	1 285
Ostetut päästöoikeudet	275 000	8 878	358 000	7 643
Ali-/Ylijäämä päästöoikeuskauppojen jälkeen	-44 485		-28 538	
Kumulatiivinen ylijäämä vuosilta	-34 080		-28 538	
Ali-/Ylijäämän käypä arvo 31.12.		-2 710		-929

HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

42. Henkilöstön lukumäärä 31.12.

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 31.12.	KAUPUNKI	
	2021	2020
Yleishallinto	154	137
Hyvinvointipalvelut	3 641	3 592
Sivistys- ja kulttuuripalvelut	5 848	5 799
Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut	180	176
Liikelaitokset	1 376	1 717
Yhteensä	11 199	11 421

43. Henkilöstökulut

HENKILÖSTÖKULUT	KAUPUNKI	
	2021	2020
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	550 518 078,98	522 516 563,72
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	295 912,17	466 719,00
Henkilöstökulut yhteensä	550 813 991,15	522 983 282,72

44. Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitettyt luottamushenkilömaksut

LUOTTAMUSHENKIÖIDEN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT	KAUPUNKI	
	2021	2020
lin Vihreät ry	246,40	290,40
Kansallinen kokoomus rp.	33887,50	28 386,50
Keskustapuolue	35048,25	33 279,60
Kiimingin perussuomalaiset	0,00	1 726,00
Kristillisdemokraatit	2120,28	2 480,27
Liike Nyt Oulu ry	771,00	0,00
Oulun perussuomalaiset	8603,44	3 809,25
Oulun Siniset ry	656,00	1 611,25
Oulun vihreät kunnallisjärjestö ry	28448,85	24 462,70
Sosiaalidemokraattinen puolue	27442,54	25 475,15
Vasemmistoliitto	31475,35	29 455,86
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	168 699,61	150 976,98

45. Tilintarkastajan palkkiot

TILINTARKASTUSPALKKIOT	KAUPUNKI	
	2021	2020
BDO Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	70 319,03	81 634,16
Tilintarkastajan lausunnot	29 021,08	38 224,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	0,00	0,00
Muut palkkiot	0,00	0,00
Palkkiot yhteensä	99 340,11	119 858,16

OULUN KAUPUNKI

Peruskunta, Karttapalveluiden myynti sivutuotteena

TULOSLASKELMA	01.01.-31.12.2021	01.01.-31.12.2020
Toimintatuotot		
Myyntituotot	96 858,97	119 989,01
Toimintatuotot yhteensä	96 858,97	119 989,01
Toimintakulut		
Palvelujen ostot	-15 229,57	-26 508,54
Toimintakulut yhteensä	-15 229,57	-26 508,54
Toimintakate	81 629,40	93 480,47
Vuosikate	81 629,40	93 480,47
Tilikauden tulos	81 629,40	93 480,47
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	81 629,40	93 480,47

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Karttapalveluiden eriytettävät myyntitulot saadaan suoraan kirjanpidon laskentatunnisteista.

Karttapalveluiden myynti muodostuu varsinaisen toiminnan sivutuotteena, jonka vuoksi eriytettävälle toiminnalle ei kohdisteta karttapalveluiden tuottamisen kustannuksia. Kaikki eriytettävälle toiminnalle kohdistetut kustannukset ovat suoraa myynnin kustannuksia.

OULUN KAUPUNKI

Peruskunta, Museoiden oheismyynti

TULOSLASKELMA	01.01.-31.12.2021	01.01.-31.12.2020
Toimintatuotot		
Myyntituotot	82 240,28	70 270,01
Tuet ja avustukset	1,13	1,21
Muut toimintatuotot	15,33	19,22
Toimintatuotot yhteensä	82 256,74	70 290,45
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	0	-400,22
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	0	-64,37
Muut henkilöstösivukulut	0	-13,96
Palvelujen ostot	-51 337,25	-110 536,96
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-33 828,58	-38 343,26
Avustukset	0	-0,65
Muut toimintakulut	-21 015,57	-32 021,43
Toimintakulut yhteensä	-106 181,40	-181 380,84
Toimintakate	-23 924,66	-111 090,39
Vuosikate	-23 924,66	-111 090,39
Tilikauden tulos	-23 924,66	-111 090,39
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-23 924,66	-111 090,39

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Eriyttämislaskelman muodostamisen periaatteet. Museokauppoja seurataan omalla kustannuspaikallaan, joka sisältää museokauppojen kaikki suorat tulot ja menot. Lisäksi eriytettävälle toiminnalle kohdistetaan museoiden yhteisiä kustannuksia, kuten osuus tilavuokrista ja siivouksesta neliöiden suhteessa ja osuus asiakaspalveluiden oston työpanoksesta perustuen tuotenimikkein myyntimääriin. Erillistilinpäätöksen tilinpäätösanalyysi. Museokauppa tekee oheismyyntiä lipunmyynnin yhteydessä ja toiminnan laajuus on vähäistä. Vuonna 2021 oheismyynti oli vähäistä koronaviruksen aiheuttaman myynnin laskun vuoksi. Eriytettävät kustannukset koostuvat tilavuokrista ja palvelujen ostoista, joiden tasoa ei pysty karsimaan samassa, joten tulos toiminnan tulos jää heikoksi.

Kaupungin omien museoiden yhteydessä myydään normaalin lipunmyynnin lisäksi erilaisia oheistuotteita esimerkiksi matkamuseoita. Laajin asiakasryhmä ovat museoiden yksityiset asiakkaat. Näiden tuotteiden myynti ei sisälly suoraan kunnan laissa määriteltäviin tehtäviin, mutta tukee ja monipuolistaa museoiden palvelutarjontaa.

OULUN KAUPUNKI

Oulun kaupunki, Tilavuokrauspalvelut Oulun kaupungin ulkopuolisille

TULOSLASKELMA	01.01.-31.12.2021	01.01.-31.12.2020
Toimintatuotot		
Muut toimintatuotot	5 882 687,92	6 359 602,28
Toimintatuotot yhteensä	5 882 687,92	6 359 602,28
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-366 096,26	-415 270,40
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	-137 558,03	-182 155,27
Muut henkilöstösivukulut	-15 662,78	-16 054,53
Palvelujen ostot	-1 314 969,52	-1 505 824,33
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-893 016,27	-872 830,86
Avustukset	0	0
Muut toimintakulut	-1 305 218,92	-1 300 902,03
Toimintakulut yhteensä	-4 032 521,78	-4 293 037,42
Toimintakate	1 850 166,14	2 066 564,86
Rahoitustuotot ja -kulut		
Vuosikate	1 850 166,14	2 066 564,86
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 806 021,92	-1 986 062,25
Arvonalentumiset	-175 367,83	0
Tilikauden tulos	-131 223,60	80 502,60
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-131 223,60	80 502,60

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Jaksotusperiatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Tilavuokrauspalvelujen tulos muodostuu kaikista kirjanpidon ulkoisista tilavuokratuloista, joista on vähennetty ne vuokratulot, joiden on nähty liittyvän kunnan lakisääteisiin tehtäviin. Tuloja vastaavat menot on muodostettu Raken-
nusomaisuuden taseyksikön ja Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen tilavuokraukseen liittyvien kustannuspaikkojen
suhteellisesta eriytettävään toimintoon liittyvästä osuudesta. Suhteellinen osuus on vuonna 2020 arvioitu omassa
käytössä olevien ja ulkopuolisille vuokrattujen neliöiden suhdelukuna. Vuoden 2021 osalta neliötietoja ei saatu rapor-
toitua, mistä syystä on käytetty painokerrointa, joka on laskettu ulkoisen ja sisäisen tilavuokratulejen suhteesta.

ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

13 Liikelaitosten erillistilinpäätökset

13.1 Oulun Vesi –liikelaitos

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Oulun Vesi on tuottanut vesihuoltopalvelut laadukkaasti ja toimintavarmasti koko poikkeuksellisen koronavuoden ajan Oulun alueella. Oulun Vesi saavutti sitovat taloudelliset tavoitteet erinomaisesti ja pääosin myös kaikki toiminnalliset tavoitteet.

Liikevaihto (39,0 milj.€) kasvoi 0,4 milj. € edellisvuodesta ja ylitti budjetoidun 1,3 milj.€. Liikevaihtoa nosti myydyin talousveden ja laskutetun jäteveden määrän poikkeuksellinen kasvu 4 %:lla. Asutuksen osuus mitatusta kulutuksesta kasvoi pandemian aikana etätöiden yleistyessä ja oli 75 %. Toiminnan kuluissa pysyttiin asetussa budjetissa.

Mittaamattoman vedenkulutuksen osuus, sisältäen myös vuotovedet, oli mittaushistorian alhaisin (8,4 %), ja on myös valtakunnallisesti hyvällä tasolla. Veden jakeluvarmuus on säilynyt erittäin hyvänä vesijohtovuotojen vähäisen määrän ansiosta. Alueellisesti vuotomäärissä on kuitenkin eroja ja saneerauksia kohdistetaan vuodoista kärsiville alueille.

Pintaveden ja pohjaveden käsittelylaitoksilla on saavutettu lainsäädännön asettamat talousveden laatuvaatimukset ja -tavoitteet sekä omat laatuvaatimukset hyvin. Kantakaupungissa jaettavan pintaveden osuus talousveden tuotantomäärästä oli 80 % ja muilla suuralueilla jaettavan pohjaveden n. 20 %. Laatuvaluksia on tullut vähän.

Hintan pintavesilaitoksen laajennukseen liittyvän kaavatyön vaatimat selvitykset täydennettiin ja kaavaehdotus oli nähtävillä joulukuussa 2021. Kaavaehdotus etenee muistutusten käsittelyn jälkeen valtuuston käsittelyyn. Laajennuksen tarve on tiedostettu ja toteutukseen on varauduttu lähivuosina riittävän pintavesilaitoskapasiteetin turvaamiseksi.

Vedenhankinnan varmistamista koskevan Viinivaa-ra-hankkeen lupahakemus on ollut Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa vuodesta 2017, josta lupapäätös on luvattu keväällä 2022. Käsittely on viivästynyt vuosia aluehallintovirastossa muiden teollisuuslupien käsittelyn vuoksi. Lupahakemuksen hankeperusteena on pintaveden käytön säilyminen ensisijaisena raakavesilähteenä, ja sen rinnalla kantakaupungin vedenhankintaa varmistetaan pohjaveden käyttöä lisäämällä.

Taskilan jätevedenpuhdistamolla käsiteltiin Oulun lisäksi Muhoksen, Utajärven ja Iin jätevesiä yhteensä 17,1 milj. kuutiometriä ja vuotovesien osuus väheni aiemmasta. Jätevesiviemäriverkoston järjestelmällisiä vuototutkimuksia ja saneerauksia on jatkettava, koska lumensulamiseen ja rankkasadetilanteisiin liittyvät virtaamien kasvamisesta kuormittavat edelleen puhdistusprosessia. Mereen johdettava jätevesi on desinfioitu hyvin tuloksin permuurahaishapolla kuluneena vuonna touko-elokuun välisen ajan. Energiaa hyödynnetään puhdistamoilla sekä jäteveden lämmöntalteenotolla että aurinkoenergiaa talteen ottavilla aurinkopaneeleilla.

Taskilan puhdistamon tiukentuneet lupaehdot fosforin osalta astuivat voimaan vuoden 2021 alussa. Jäteveden puhdistusprosessi kuormittui keväällä ja alkukevällä lietteen jatkokäsittelyyn liittyvien häiriötilanteiden vuoksi heikentäen koko vuoden puhdistustuloksia. Uusi lietteenkäsittelyrakennus laitteistoineen valmistui suunnitellusti käyttöön vuoden lopulla. Lietteen kuiva-ainepitoisuutta on tulosten perusteella saatu nostettua selvästi. Urakan kokonaiskustannukset tulevat olemaan noin 11,5 miljoonaa euroa.

Kemicond-menetelmään perustuva lietteenkäsittelyn palvelusopimus on voimassa vuoteen 2024. Kuluneen vuoden aikana 45 % hygienisoidusta ja käsitellystä lietteestä on mennyt peltokäyttöön ja 55 % biokaasutukseen, josta osaksi on jalostettu liikennepolttoainetta.

Lietetuotteiden peltokäyttöä uhkaavat asetusten tulkinat ja rajoitukset, jonka vuoksi selvitetään lietteen jälkikäsitteilyn kilpailutusta sekä yhteistyössä kaupungin kanssa selvitetään ympäristöluvallista jatkokäsittelyyn soveltuvan alueen perustamista.

Syyskuussa järjestettiin Huoltovarmuuskeskuksen ja aluehallintoviraston kanssa varautumisharjoitus, joka keskittyi kyberhyökkäyksen aiheuttamiin vakaviin vesihuollon häiriötilanteisiin. Harjoituksesta saatiin arvokasta tietoa ja parannustarpeita vesihuollon varmistamiseksi. Riskienhallinnan kannalta tärkeitä suunnitelmia päivitettiin. Vesihuollon kyberturvallisuutta ja tietoturva koskevat infot ovat jatkuneet Digi-liikelaitoksen vetämänä säännöllisesti.

Rakentaminen on ollut vilkasta koko vuoden, mikä on näkynyt ajoittain suunnittelussa ja asiakaspalvelussa ruuhkana liitoslausuntojen ja teknisten selvitysten osalta. Asiakaspalveluprosessien kehittämistä on jatkettu liittymisasioiden, mittarointien ja työnhallinnan osalta.

Verkkotietojärjestelmän tietoja on täydennetty kuluvana vuonna Oulunsalon, Kiimingin ja Ylikiimingin alueiden

osalta. Järjestelmään on viety mm. puuttuvia putkikoko- sekä asennusvuositietoja. Verkostotietojärjestelmän materiaalimäärittelyjä ja kokotietoja on yhtenäistetty, jotta aineiston käsittely helpottuu. Lisäksi kunnossapitotietojen kirjaamiskäytäntöjä on tarkennettu, jotta järjestelmästä saadaan luotettavampaa tilastotietoa verkossa tehdyistä kunnossapitotoimista.

Vuoden aikana vesihuoltoverkostoja rakennettiin tai saneerattiin lukuisissa eri kohteissa yhteensä 46 km. Tästä saneerausten osuus oli 33 km. Saneerausinvestointien osuus oli n. 70 % verkostoinvestoinneista täyttäen hyvin asetetun minimimitavoitteen. Saneeraukset kohdistuivat kuluneena vuonna isojen runkovesijohtojen ja -viemäreiden saneerauksiin, mikä pienensi saneerausten kokonaismetrimäärää. Verkstourakoihin on saatu hyvin tarjouksia ja kilpailutilanne on säilynyt hyvänä.

Asiakastieto- ja laskutusjärjestelmä - Vesitieto - on suunnitellusti käytössä. Useat isot vesilaitokset ovat valinneet saman järjestelmän käyttöön mikä antaa mahdollisuuksia järjestelmän jatkokehitykseen laitosten yhteistyönä.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Pitovoimainen Oulu on hyväntuulinen korkean osaamisen kaupunki

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	TOTEUMA 31.12.
Hyvinvointi kuuluu kaikille. Kannustamme aktiiviseen ja liikunnalliseen elämäntapaan ja löydämme mahdollisuuksia hyvinvointiaktiivisuudesta. Olemme turvallinen ja lapsiystävällinen kaupunki.	Moitteeton jäteveden puhdistus ja kestävä kehityksen mukainen lietteenkäsittely <ul style="list-style-type: none"> Jäteveden puhdistustulokset (BOD, P ja N) ja lietteenkäsittely ovat lupaehtojen mukaisia 	<p>Jäteveden puhdistustulokset olivat pääosin lupaehtojen mukaisia. Kevään ja alkukesän häiriötilanteet vaikuttivat heikentävästi koko vuoden puhdistustuloksiin.</p> <p>Laitokselta lähtevä liete oli jatkokäyttöön soveltuvaa.</p>

Oulun kaupungin tapa toimia

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	TOTEUMA 31.12.
Järjestämme palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Olemme osaava ostaja ja vastuullinen omistaja.	Taksataso kohtuullinen <ul style="list-style-type: none"> sitovat tulostavoitteet saavutetaan vesihuollon vertailuhinta alle maan keskitason (v. 2020 k-talot Oulu 3,73 €/m³, keskiarvo muut 4,84 €/m³) 	<p>Hankintojen kilpailutuksessa hyödynnetty sähköisiä kilpailutus- ja sopimustyökaluja. Tarjousten hinta- ja laatuvertailun periaatteita on kehitetty. Innovaatiomyönteisten käytäntöjen määrä tavoite ei toteutunut.</p> <p>Sitovat tulostavoitteet saavutettiin. Vesihuollon vertailuhinta 30 % alle maan keskitason (v. 2021 k-talot Oulu 4,69/m³, keskiarvo muut 5,98 €/m³).</p>
	Vesijohtoveden laatu ja toimintavarmuus jatkuvasti hyvätasoinen <ul style="list-style-type: none"> täyttää STM:n asetuksien 1352/2015 ja 683/2017 mukaiset vaatimukset ja suositukset käyttökeskeytysaika alle 12 min/asiakas/vuosi 	<p>Laatuvaatimukset ja -tavoitteet ovat täyttyneet koko vuoden.</p> <p>Vesijohtovuotojen määrä vähäinen ja käyttökeskeytysaika <2 min/as/v alitti hyvin tavoitteen.</p>
Kehitämme vaikuttavia palveluita ja toimintaamme asiakaslähtöisesti tietoon perustuen. Hyödynnämme digitalisaation mahdollisuudet kaikessa toiminnassamme.	Asiakastyytyväisyys parhaiden tasolla <ul style="list-style-type: none"> parannus vuotuisen WACSI -kyselyn tulosten keskiarvoissa omiin tuloksiin nähden sähköisten palvelujen käyttö lisääntyy 	<p>Kyselyn tulokset paranivat vedenlaadussa (8,80 =>8,88) ja vesilaitoksen palvelussa (8,57 => 8,69) ja säilyivät hyvällä tasolla vedenjakelussa (9,07 =>9,03). Arvosanat olivat yleisesti vertailulaitosten keskiarvoa parempia.</p> <p>Myyntilaskujen sähköistymisaste on pysynyt samana kuin edellisenä vuonna (47 %).</p>

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

OULUN VESI -LIIKELAITOS 1 000 €	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021 +muutokset	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	Toteuma-%
Liikelylijäämä (-alijäämä)	10 770	0	10 770	11 975	1 206	111
Tuloutus omistajalle	6 613	0	6 613	6 613	0	100
Liikelaitoksen investointien sitovuudet	16 275	-2 275	14 000	13 454	-546	96

Talousarviovuoden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus**Keskeiset talouden tunnusluvut omistajaohjauksen näkökulmasta**

TUNNUSLUVUT	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021+ muutokset	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	Toteuma-% 2021
Toiminnan laajuus						
Liikevaihto, 1 000 €	37 728	0	37 728	39 063	1 335	104
Investoinnit, 1 000 €	16 275	-2 275	14 000	13 454	-546	96
Kannattavuus						
Liikelylijäämä	10 770	0	10 770	11 975	1 206	111
Sij. pääoman tuotto, %				8,9		
Korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta, %	6613 14,4		6613 14,4	6613 14,4		100 100

Liikelaitoksen omaa toimintaa kuvaavat tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021+ muutokset	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	Toteuma-% 2021
Vesimaksu, (alv 24 %), €/m ³	1,57		1,57	1,57	0	100 %
Jätevesimaksu, (alv 24 %), €/m ³	2,05		2,05	2,05	0	100 %
Liittymien lisäys, kpl	350		350	498	148	142 %
Liiketoiminnan kulut, 1 000 €	19344		19 344	19 056	-288	99 %
Tuloutus kaupungille, 1 000 €	6613		6 613	6 613	0	100 %
Suunnitelmapoistot, 1 000 €/a	9322		9 322	9 483	161	102 %

Analyyysi

Oulun Veden liikevaihto oli 39,1 milj. euroa, joka ylitti talousarvion 1,3 milj. eurolla ja edellisen vuoden toteuman 0,5 milj. eurolla. Merkittävä ylitys talousarvioon nähden johtuu pääosin valmisteluvaiheen seurantatietojen keskenäisyydestä, jolloin ei pystytty arvioimaan tulevan vuoden 3 %:n hinnankorotuksen ja vesihuollon palveluiden käytön mahdollisten muutosten vaikutuksia liikevaihtoon. Verkostoon pumpatun veden määrässä on tapahtunut kasvua kahden vuoden takaiseen noin 3,8 %. Veden kulutuksen muutokset eivät vaikuta välittömästi liikevaihdon kertymiseen, vaan heijastuvat myyntituloihin jopa kahden vuoden ajan. Liikevaihdon eristä kasvoivat merkittävimmin vesimaksut (6,8 %) ja jätevesimaksut (5,1 %). Perusmaksujen kertymä kasvoi keskimäärin noin 3,5 %, johon vaikuttaa myös käyttöpaikkojen määrällinen kasvu.

Liiketoiminnan kulut toteutuivat talousarvion mukaisesti, mutta kulut kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 0,4 milj. eurolla. Tähän on syynä mm. sähkön hinnan nousu, henkilöstön palkankorotukset sekä yleinen hintojen nousu.

Poistot toteutuivat talousarvion mukaisina, mutta 1 milj. euroa edellisvuotta pienempinä. Tämä johtuu vuoden 2021 alusta tehdyn hulevesiviemäriverkosto-omaisuuden siirrosta yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden taaseeseen, jonne siirtyi myös investointivastuu ja suunnitelman mukaiset poistot.

Oulun Veden liikeylijäämä oli 12,0 milj. euroa, joka on 0,2 milj. euroa edellisvuotta parempi ja ylitti 1,2 milj. eurolla talousarvion pääosin liikevaihdon kasvun vuoksi.

Rahoitustuotot ja -kulut vastaavat pääosin talousarvion ja edellisen vuoden tasoa. Tuloutus omistajalle toteutui suunnitellusti (6,6 milj. euroa) edellisvuoden tapaan. Oulun Veden talousarviossa oli 3,0 milj. euron investoin-

tivaraus Hintan vesilaitoksen laajennusta varten, joka kirjattiin vuoden lopussa. Vuoden lopussa valmistui Taskilan jätevedenpuhdistamon lietteenkäsittelyrakennus laitteistoinen, jolloin kirjattiin myös kyseisen kohteen 5,0 milj. euron investointivaruksen purku.

Oulun Veden tase oli vuoden lopussa 197,4 milj. euroa. Pysyviä vastaavia oli yhteensä 162,7 milj. euroa, joka on 23,2 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Tämä johtuu aiemmin kerrotusta hulevesiverkosto-omaisuuden siirrosta YYP:lle. Vapaaehtoisia varauksia Oulun Vedellä on 18,6 milj. euroa tulevaa Hintan vedenpuhdistamon laajennusta varten. Pitkäaikaista lainaa kunnalta on 32,2 milj. euroa, joka muodostuu 17,4 milj. euron pääomavelasta ja kunnalta saaduista 14,8 milj. euron investointilainoista. Tilikauden aikana lyhennettiin vanhoja lainoja 1,7 milj. eurolla, mutta ei nostettu uutta lainaa.

Rahoituslaskelman tunnusluvut ovat kaikilta osin erittäin hyviä. Tämä johtuu edelläkin kuvatusta huleveden verkosto-omaisuuden siirrosta YYP:lle, jolloin Oulun Veden luovutustuloihin ja yhdystilille kirjattiin 27,5 milj. euron erä.

Johtokunnan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Tilikauden ylijäämä ennen varauksia oli 5 082 853 euroa. Tilikauden ylijäämä varauksen purkamisen, vapaaehtoisen varauksen lisäyksen ja poistoerojen muutosten jälkeen on 3 011 568 euroa.

Teknisten liikelaitosten johtokunta esittää, että ylijäämästä tehdään 2,0 milj. euron investointivaraus Hintan vedenpuhdistamon laajennukseen, joka toteutetaan vuosina 2023-2024. Jäljelle jäävä tilikauden ylijäämä 1 011 568 euroa siirretään Oulun Veden omaan pääomaan tilikauden ylijäämä/alijäämä tilille.

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

OULUN VESI -LIIKELAITOS HENKILÖSTÖRAPORTTI	TA2021	TAM2021	TP2021	EROTUS TP2021-TAM2021	TP2020	TP2019
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ						
Vakinaiset	-	-	111	-	112	111
Tilapäiset	-	-	7	-	4	10
Yhteensä	-	-	118	-	116	121
Poistuma ja organisatoriset muutokset						
Poistuma (eläke- ja muu poistuma)	-	-	6	-	5	7
Yhteensä	-	-	6	-	5	7
HTV (palkallinen työpanos)						
Vakinaiset ja tilapäiset	120	120	117	-4	115	116
Yhteensä	120	120	117	-4	115	116
SAIRAUSPOISSAOLOPROSENTTI						
Kokonaissairauspoissaoloprosentti	-	-	4,5		3,7	6
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€						
Palkat ja palkkiot	-5 073	-5 073	-4 983	90	-4 940	-4 858
Eläkekulut	-1 148	-1 148	-1 126	23	-1 098	-1 101
Muut henkilösivukulut	-189	-189	-211	-21	-187	-168
Yhteensä	-6 411	-6 411	-6 320	91	-6 226	-6 127

Henkilöstömäärä: Yhteensä luku sisältää vakinaiset ja tilapäiset työntekijät ja viranhaltijat, joiden palvelusuhde on ollut voimassa 31.12.2021. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Poistuma: sisältää eläkepoistuman sekä muun lähtövaihtuvuuden. Poistuma ei sisällä määräaikaisen palvelusuhteen päättymistä eikä uudelleensijoitettuja henkilöitä. Luku ei sisällä myöskään työntekijöitä ja viranhaltijoita, jotka ovat siirtyneet toiseen palvelusuhteeseen kunnan sisällä. Organisatoriset muutokset (kuten ulkoistamisen vaikutus henkilöstön lähtövaihtuvuuteen) eivät sisälly poistumalukuun, vaan ne on esitetty erikseen Organisatoriset muutokset -rivillä.

Palkallinen työpanos (HTV): Palkallisesta työpanoksesta on poistettu palkattomat poissaolajaksot. Luku esitetään kokonaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia. Kokonaissairauspoissaoloprosentti: Kokonaissairauspoissaoloprosentilla tarkoitetaan toteutuneiden sairauspoissaolojen (sisältää palkalliset ja palkattomat) osuutta prosentteina käytettävissä olleesta kokonaistyöpanosmäärästä. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Henkilöstökustannukset: henkilöstökustannukset sisältävät kaikki maksetut palkat, palkkiot, eläke- ja henkilösivukulut.

Oulun Veden palkallinen työpanos (HTV) vuoden lopussa oli 117.

Osa-aikaisuuksia ja kevennettyä toimenkuvaa on jatkettu useiden henkilöiden osalta. Vuoden aikana 3 henkilöä jäi eläkkeelle ja 3 irtisanoutui. Alan opiskelijoille tarjottiin kesätyöpaikkoja edellisvuotta enemmän. Suunnittelu- ja rakennuttamisyksikössä on työkuorma selvästi lisääntynyt ja resursseja ei ole saatu rekrytoinneilla paikattua. Myös useiden henkilöiden tehtäväsiirrot ovat lisänneet kuormitusta. Käynnissä olevat kehityshankkeet ovat tuoneet resurssitarpeita, joita arvioidaan oman toiminnan ja ostopalveluiden kannalta toiminnoittain.

Työtyytyväisyyskyselyn tuloksista havaittuja kehityskohteita selvitettiin jatkokyselyllä. Työyhteisön kehittämisprosessia on jatkettu yksikkökohtaisesti kehityskeskustelujen ja työyhteisötaitojen parantamiseksi sekä sovittuihin toimintamalleihin sitoutumiseksi. Myös työn kuormittavuuden vähentämiseen ja esihenkilötyön tukemiseen on yksiköissä panostettava. Esihenkilöpalvelikäytännöt jatkuivat ja tavoitteena on ollut löytää työilmapiiriä parantavia toimia yksiköissä.

Sairauspoissaoloprosentti kasvoi edellisvuodesta olleen 4,5 %, mutta pysyi selvästi tavoitetta pienempänä. Työmatka- ja vapaa-ajan tapaturmista sekä työtapaturmista aiheutuneiden poissaolopäivien määrä kasvoi selvästi. Henkilöstön työturvallisuusasenteeseen pyritään vaikuttamaan aktiivisella tiedotuksella ja kannustuksella tapaturmien ehkäisemiseksi. Työpaikkakohtaiset riskiarvioinnit tehtiin säännöllisesti ja työturvallisuusasioita sekä poissaoloja käsiteltiin yksiköiden kokouksissa sekä henkilöstötoimikunnassa.

Sertifioitujen laadunhallintajärjestelmän ja OHSAS-työturvallisuusjärjestelmän määräaikaissäädöinneissa saavutettiin hyväksynät ilman poikkeamia. Henkilökunnan koulutukset vähenivät koronan vuoksi huomattavasti, kun perinteisiä koulutuksia peruttiin. Sisäisiin tai ulkoisiin ammatillisen koulutuksen tilaisuuksiin osallistuttiin keskimäärin 1,0 koulutuspäivää/hlö.

Arvio tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta

Oulun vesihuoltoon kohdistuu merkittäviä investointitarpeita tulevina vuosina. Hintan uuden laitostyösuunnittelu käynnistetään kaavatyon edetessä ja pohjavesihankkeen toteutukseen on varauduttava vedenhankinnan turvaamiseksi. Verkostojen kunto- ja vuototutkimuksia sekä saneerauksia on jatkettava vuotovesimäärien ja saneerausvelan pienentämiseksi. Myös nykyisten pohjavedenottamoiden saneerauksia jatketaan edelleen.

Jätevesilietteen kompostoinnin loputtua on jatkettu nykyistä lietteenkäsittelyn palvelusopimusta väliaikaisesti. Lietteenkäsittelyn vaihtoehtoja kartoitetaan ja uuden palvelusopimuksen kilpailutus on käynnistettävä lähivuoden aikana, minkä arvioidaan lisäävän kustannuksia. Myös ympäristöluvallinen jälkikäsittelyalue tullaan tarvitsemaan toiminnan varmistamiseksi kaikissa tilanteissa.

Oulun Veden toimintojen digitalisointi etenee. Tiedolla johtamisen ja raportoinnin kehitysversio tuli käyttöön, jossa keskeisiä ovat digitaalisten alustojen määrittelyt, valittavat työvälineet sekä oleellisen tiedon kokoaminen suuresta tietomassasta. Vesilaitoksen verkosto- ja laitossaneerausvelan hallintaan ja määrittelyyn sekä vesilaitoksen ydinprosessien tiedonkeruuseen ja analysointiin kehitetään työkaluja. Pääomavaltaisella toimialalla omaisuudenhallinnalla on suuri merkitys, johon on panostettava mm. verkostojen saneerausvelan analysointia ajatellen.

Häiriötiedotusjärjestelmä hankitaan ja etäluettavien mittareiden käyttöönottoa pilotoidaan. Etäluentaa parantaa verkostonhallintaa, mutta tuo myös merkittäviä käyttökustannuksia.

Oulun Veden taloustilanne mahdollistaa välttämättömät verkosto- ja laitossaneeraukset, johon pitkän tähtäimen taloussuunnittelulla varaudutaan. Valtakunnallisessa vesihuoltouudistuksessa harkitaan toimialalle tarkoituksenmukaisen regulaation kehittämistä sekä laitosten talouden valvontatyökalun kehittämistä. Tämän rinnalle valmistellaan myös hyvän vesihuollon kriteerien käyttöönottoa.

Investoinnit

INVESTOINTIMENOT 1 000 €	TA2021	TA-MUUTOKSET	TA2021 + muutokset	TP2021	Erotus
Vesijohtoverkosto	-5 560	-960	-4 600	-3 853	747
Jätevesiviemäriverkosto	-5 015	-715	-4 300	-4 873	-573
Vedenpuhdistamot	-900	-100	-800	-598	202
Pohjavedenottamot	-1 400	-500	-900	-882	18
Jätevedenpuhdistamot	-3 000	0	-3 000	-3 216	-216
Muut	-400	0	-400	-31	369
Yhteensä	-16 275	-2 275	-14 000	-13 453	547

INVESTOINNIT YHTEENSÄ 1 000 €	TA2021	TA-MUUTOKSET	TA2021 + muutokset	TP2021	Erotus
Menot	16 275	-2 275	14 000	13 454	-546
Luovutustulot	27 546	0	27 546	27 375	-171

Oulun Veden investointien määrä vuonna 2021 oli noin 13,5 milj. €. Talousarviomuutoksen jälkeen investointeihin oli budjetoitu 14,0 milj. €.

Oulun Veden 13 milj. euron kokonaisinvestoinnista käytettiin vesihuoltoverkostojen uudis- ja korjausrakentamiseen 8,7 milj. euroa. Saneerausinvestointien osuus verkostoinvestoinneista oli edellisvuosien tapaan pysynyt korkeana eli 5,6 milj. euroa. Verkostoinvestoinnit jäivät kokonaisuutena alkuperäistä talousarvioita 1,7 milj. € pienemmiksi johtuen suunnittelu ja rakennuttamis -yksikön resurssivajauksesta sekä konsulttien työtilanteesta. Toteutumatta jääneitä saneeraushankkeita on siirtynyt v. 2022 investointiohjelmaan. Verkostosaneerauksilla varmistetaan veden laadun säilyminen hyvänä sekä vähennetään vuotokorjausten aiheuttamia jakelukatkoja sekä vesivahinkojen ja viemäritukosten riskiä.

Uudisalueiden vesihuoltoverkostoja on rakennettu maankäytön toteutusohjelman mukaisesti Valkiaisjärventien, Vesalanmäen, Jääkärikankaan ja Korvenkylän alueilla. Verkostosaneerauksia on tehty mm. OYS:in alueella Kontinkankaalla, Ruskontien varressa, Santaholmassa, Haukiputaalla Jussilanpuiston alueel-

la, Hailuodontien varressa, Jäälin alueella sekä Iskossa. Runkoviemäreiden sujutuksia on tehty Tarhurintie-Maikkulantie ja Liitintie-Huutilampi verkosto-osilla. Vesijohtoja saneerattiin Kiimingissä Raivontie-Vehmaansuontie johto-osalla sekä Yli-lin Kyrönniemessä. Uusia haja-asutusalueiden jätevesiviemärihankkeita ei toteutettu kuluneen vuoden aikana.

Puhdistamoiden laitosinvestointeihin käytettiin yhteensä 4,6 milj. euroa. Taskilan uusi lietteenkäsittelyrakennus valmistui käyttöön syksyllä 2021 ja sen kokonaiskustannukset olivat 11,5 milj. €, josta kuluneen vuoden osuus oli n. 2,9 milj. euroa. Hintan ja Kurkelanrannan vedenpuhdistamoiden laitteiden ja automaation ylläpitosaneerauksiin käytettiin 0,5 milj. euroa. Pohjavedenottamoihin investoitiin 0,9 milj. euroa, jossa suurimpana kohteena oli uuden pohjavedenottamon rakentaminen Kiiminkiin. Lisäksi Hangas-2:lla uusittiin raakavesikairojen laitekaivot.

Oulun Vedelle kirjattiin luovutustuloja 27,5 milj. euroa hulevesiverkosto-omaisuuden siirryttyä yhdyskunta- ja ympäristöpalveluille

OULUN KAUPUNKI
OULUN VESI LIIKELAITOS

LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2021	TALOUSARVIO	TOT-%	YLITYS+ / ALITUS-	1.1.-31.12.2020
LIIKEVAIHTO	39 062 976,16	37 727 637,05	103,5	1 335 339,11	38 560 541,81
Valmistus omaan käyttöön	1 286 457,04	1 607 148,96	80,0	-320 691,92	2 249 872,25
Liiketoiminnan muut tuotot	164 085,39	100 000,04	164,1	64 085,35	119 904,87
Tuet ja avustukset kunnalta	1 489,27	0,00	0,0	1 489,27	16 446,06
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-5 454 214,22	-5 134 999,99	106,2	319 214,23	-4 767 009,87
Palvelujen ostot	-6 611 993,92	-7 130 591,67	92,7	-518 597,75	-7 023 852,22
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-12 066 208,14	-12 265 591,66	98,4	-199 383,52	-11 790 862,09
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-4 983 201,34	-5 073 353,44	98,2	-90 152,10	-4 940 243,25
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-1 125 694,51	-1 148 332,26	98,0	-22 637,75	-1 098 469,30
Muut henkilösivukulut	-210 874,26	-189 444,08	111,3	21 430,18	-187 476,62
Henkilöstökulut yhteensä	-6 319 770,11	-6 411 129,78	98,6	-91 359,67	-6 226 189,17
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 483 499,99	-9 321 577,99	101,7	161 922,00	-10 511 561,69
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-9 483 499,99	-9 321 577,99	101,7	161 922,00	-10 511 561,69
Liiketoiminnan muut kulut	-670 083,33	-666 969,10	100,5	3 114,23	-619 514,23
LIKEYLIJÄÄMÄ (-) / ALIJÄÄMÄ	11 975 446,29	10 769 517,52	111,2	1 205 928,77	11 798 637,81
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	0,00	0,00	0,0	0,00	136,44
Muut rahoitustuotot	18 143,73	18 000,00	100,8	143,73	17 077,55
Kunnalle maksetut korkokulut	-297 727,52	-312 984,00	95,1	-15 256,48	-327 636,54
Korvaus peruspääomasta	-6 613 000,00	-6 612 999,96	100,0	0,04	-6 613 000,00
Muut rahoituskulut	-9,31	0,00	0,0	9,31	-57,27
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-6 892 593,10	-6 907 983,96	99,8	-15 390,86	-6 923 479,82
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	5 082 853,19	3 861 533,56	131,6	1 221 319,63	4 875 157,99
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	5 082 853,19	3 861 533,56	131,6	1 221 319,63	4 875 157,99
Poistoeron lis.(-)/väh.(+)	-4 071 284,93	-3 811 563,00	106,8	259 721,93	905 103,96
Vapaaehtoisten varausten lis.(-)/väh.(+)	0,00	2 000 000,04	0,0	-0,04	-4 500 000,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 011 568,26	2 049 970,60	146,9	961 597,66	1 280 261,95
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Sijoitetun pääoman tuotto, %	8,9				9,1
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %	8,9				9,1
Voitto, %	13,0				12,6

OULUN KAUPUNKI
OULUN VESI LIIKELAITOS

LIKELAITOKSEN TASE

31.12.2021

31.12.2020

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	171 827,92	240 766,36
Muut pitkävaikutteiset menot	17 290,12	122 120,18
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	189 118,04	362 886,54

Aineelliset hyödykkeet

Rakennukset	26 264 980,90	21 801 722,89
Kiinteät rakenteet ja laitteet	130 292 438,99	146 337 530,43
Koneet ja kalusto	770 455,15	858 177,95
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 820 874,10	16 366 334,88
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	162 148 749,14	185 363 766,15

Sijoitukset

Muut saamiset	414 765,76	430 233,46
Sijoitukset yhteensä	414 765,76	430 233,46

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ

162 752 632,94

186 156 886,15

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Saamiset

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	4 466 537,97	4 757 020,83
Saamiset kunnalta	30 146 355,94	166 854,99
Muut saamiset	5,20	250,00
Siirtosaamiset	26 829,97	29 387,75
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	34 639 729,08	4 953 513,57
Saamiset yhteensä	34 639 729,08	4 953 513,57

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ

34 639 729,08

4 953 513,57

VASTAAVAA YHTEENSÄ

197 392 362,02

191 110 399,72

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	28 500 671,91	28 500 671,91
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	35 364 139,99	34 083 878,04
Tilikauden yli-/alijäämä	1 011 568,26	1 280 261,95
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	64 876 380,16	63 864 811,90

OULUN KAUPUNKI
OULUN VESI LIIKELAITOS
LIIKELAITOKSEN TASE
31.12.2021
31.12.2020
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Poistoero	15 144 695,85	11 073 410,92
Vapaaehtoiset varaukset	20 600 000,00	20 600 000,00
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET YHTEENSÄ	35 744 695,85	31 673 410,92

VIERAS PÄÄOMA
Pitkäaikainen

Lainat kunnalta	32 245 108,07	33 956 363,43
Korottomat velat kunnalta	1 567 486,67	1 556 380,12
Muut velat	57 148 909,20	53 845 918,89
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	90 961 503,94	89 358 662,44

Lyhytaikainen

Lainat kunnalta	1 711 255,36	1 711 255,36
Saadut ennakot	19 700,63	21 136,36
Ostovelat	2 404 322,18	2 752 749,90
Korottomat velat kunnalta	171 560,90	186 817,86
Muut velat	465 748,42	553 661,18
Siirtovelat	1 037 194,58	987 893,80
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	5 809 782,07	6 213 514,46
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	96 771 286,01	95 572 176,90

VASTATTAVAA YHTEENSÄ
197 392 362,02
191 110 399,72
TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	51,0	50,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	246,6	246,9
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	36 376	35364
Lainakanta 31.12., 1000 €	33956	35668
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	34237	37411
Lainat ja vuokravastuut 31.12./asukas, 1000 €	0,2	0,2

OULUN KAUPUNKI
OULUN VESI LIKELAITOS

LIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2021	TALOUSARVIO	TOT-%	YLITYS+ / ALITUS-	1.1.-31.12.2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	11 975 446,29	10 769 518,31	111,2	1 205 927,98	11 798 637,81
Poistot ja arvonalentumiset	9 483 499,99	9 321 577,99	101,7	161 922,00	10 511 561,69
Rahoitustuotot ja -kulut	-6 892 593,10	-6 907 983,96	99,8	-15 390,86	-6 923 479,82
Tulorahoituksen korjauserät	-16 251,93	0,00	0,0	16 251,93	-11 000,00
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-13 453 616,03	-13 999 852,00	96,1	-546 235,97	-20 929 962,84
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00	0,0	0,00	-5 538,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	27 375 153,48	27 545 757,96	99,4	-170 604,48	11 000,00
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	28 471 638,70	26 729 018,30	106,5	1 742 620,40	-5 548 781,16
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys muilta	-10 890,00	0,00	0,0	10 890,00	-27 031,00
Antolainasaamisten vähennys muilta	26 357,70	0,00	0,0	26 357,70	0,00
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-1 711 255,36	-1 711 255,00	100,0	0,36	-1 711 255,36
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta	-29 979 500,95	-27 317 763,04	109,7	2 661 737,91	5 469 850,44
Saamisten muutos muilta	293 285,44	0,00	0,0	293 285,44	-1 070 931,46
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-4 150,41	0,00	0,0	4 150,41	41 113,52
Korottomien velkojen muutos muilta	2 914 514,88	2 300 000,04	126,7	614 514,84	2 847 035,02
Rahoituksen rahavirta	-28 471 638,70	-26 729 018,00	106,5	1 742 620,70	5 548 781,16
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00	0,30	0,0	0,30	0,00
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	16 205				-11 724
Investointien tulorahoitus, %	108,3				73,5
Laskennallinen lainanhoitokate	3,2				7,7
Quick ratio	6,0				0,8
Current ratio	6,0				0,8
RAHAVAROJEN MUUTOS	31.12.2021				31.12.2020
Yhdystili 31.12.	30 146 355,94				166 854,99
Yhdystili 01.01.	166 854,99				5 636 705,43
Yhdystilin muutos	29 979 500,95				-5 469 850,44

OULUN KAUPUNKI
OULUN VESI LIIKELAITOS

HULEVESI TULOSLASKELMA

1.1.-31.12.2021

1.1.-31.12.2020

LIKEVAIHTO	0,00	1 694 911,66
Valmistus omaan käyttöön	0,00	791 926,62
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	49,10
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	0,00	-33 912,94
Palvelujen ostot	0,00	-776 984,72
Materiaalit ja palvelut yhteensä	0,00	-810 897,66
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	0,00	-186 875,12
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	0,00	-31 706,16
Muut henkilösivukulut	0,00	-6 992,73
Henkilöstökulut yhteensä	0,00	-225 574,01
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	0,00	-1 436 818,03
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	0,00	-1 436 818,03
Liiketoiminnan muut kulut	0,00	-13 597,68
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	0,00	0,00
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	0,00	0,00
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0,00	0,00
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	ei esitetä	ei esitetä

OULUN KAUPUNKI
OULUN VESI LIIKELAITOS

HULEVESI TASE

31.12.2021

31.12.2020

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineelliset hyödykkeet

Kiinteät rakenteet ja laitteet	0,00	26 420 191,75
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	938 709,80
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	0,00	27 358 901,55

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ 0,00 27 358 901,55

VASTAAVAA YHTEENSÄ 0,00 27 358 901,55

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	0,00	-444 115,03
Tilikauden yli-/alijäämä	0,00	0,00
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	0,00	-444 115,03

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Muut velat	0,00	27 803 016,58
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	0,00	27 803 016,58

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ 0,00 27 803 016,58

VASTATTAVAA YHTEENSÄ 0,00 27 358 901,55

TASEEN TUNNUSLUVUT

ei esitetä

ei esitetä

**OULUN KAUPUNKI
OULUN VESI LIIKELAITOS****HULEVESI RAHOITUSLASKELMA****1.1.-31.12.2021****1.1.-31.12.2020****TOIMINNAN RAHAVIRTA**

Poistot ja arvonalentumiset 0,00 1 436 818,03

INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

Investointimenot 0,00 -1 839 996,31

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA 0,00 -403 178,28

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA**Muut maksuvalmiuden muutokset**

Saamisten muutos kunnalta 0,00 403 178,28

Rahoituksen rahavirta 0,00 403 178,28

RAHAVAROJEN MUUTOS

0,00 0,00

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT**ei esitetä****ei esitetä**

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT
OULUN VESI LIIKELAITOS

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoritusperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2. Toimintatuotot tehtävälueittain

	2021	2020
Vesimaksujen perusmaksut	2 289 403,43	2 217 074,98
Vesimaksut	14 602 225,72	13 668 393,41
Jätevesimaksujen perusmaksut	2 097 263,46	2 026 491,21
Jätevesimaksut	19 067 502,41	18 134 209,68
Sakokaivolietemaksut	130 827,59	122 687,28
Sprinklerimaksu	95 250,00	91 816,97
Muut maksut	780 503,55	2 299 868,28
Liikevaihto	39 062 976,16	38 560 541,81
Valmistus omaan käyttöön	1 286 457,04	2 249 872,25
Liiketoiminnan muut tuotot	164 085,39	119 904,87
Tuet ja avustukset kunnalta	1 489,27	16 446,06
Toimintatuotot yhteensä	40 515 007,86	40 946 764,99

3. Palvelujen ostojen erittely

	2021	2020
Muiden palvelujen ostot	6 611 993,92	7 023 852,22
Palvelujen ostot yhteensä	6 611 993,92	7 023 852,22

4. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista liikelaitoksen tilinpäätöksessä

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	5 v / tasapoisto
Tietokoneohjelmistot	
Atk-ohjelmistot	2 v / tasapoisto
Atk-ohjelmistot, laajat pitkävaikutteiset	5 v - 10 v / tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	
Kehittämismenot	2 v / tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2 v - 20 v / tasapoisto
Ennakkomaksut	ei poistoaikaa

Aineelliset hyödykkeet

Rakennukset	
Hallinto- ja laitosrakennukset	
Hallinto- ja laitosrakennukset, puiset	20 v - 30 v / tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset, betoni ja teräs	30 v - 40 v / tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 v - 30 v / tasapoisto
Raskaat tuotantolaitokset	30 v - 40 v / tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Maa- ja vesirakenteet	
Muut maa- ja vesirakenteet	15 v / tasapoisto
Johtoverkostot ja laitteet	
Vedenjakeluverkosto	30 v / tasapoisto
Viemäriverkko	30 v / tasapoisto
Muut kiinteät rak ja laitteet	
Vesi- ja viemärlaitosten koneet ja laitteet	15 v - 20 v / tasapoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 v - 15 v / tasapoisto
Koneet ja kalusto	
Kuljetusvälineet	
Muut kuljetusvälineet	4 v - 8 v / tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet	5 v / tasapoisto
Raskaat liikkuvat työkoneet	10 v / tasapoisto
Muut koneet ja kalusto	
Muut raskaat koneet	10 v / tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 v / tasapoisto
Atk-laitteet	3 v / tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 v / tasapoisto
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Ennakkomaksut (Aineellis.hyöd.)	ei poistoaikaa
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa
Sijoitukset	
Palautuskelpoiset liittymismaksut	ei poistoaikaa

5. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

MUUT TOIMINTATUOTOT	2021	2020
Muut luovutusvoitot	16 241,93	11 000,00
Luovutusvoitot yhteensä	16 241,93	11 000,00

6. Erittely poistoeron muutoksista

	2021	2020
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron lisäys	5 000 000,00	
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron vähennys	-928 715,07	-905 103,96
Poistoeron muutokset yhteensä	4 071 284,93	-905 103,96

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

7. Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	AINEETTOMAT OIKEUDET	MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	ENNAKKOMAKSUT	YHTEENSÄ
Poistamaton hankintameno 1.1.	240 766,33	122 120,18		362 886,51
Vähennykset tilikauden aikana		-78 815,38		
Siirrot erien välillä		18 018,88		18 018,88
Tilikauden poisto	-68 938,44	-44 033,56		-112 972,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	171 827,89	17 290,12		267 933,39
Kirjanpitoarvo 31.12.	171 827,89	17 290,12		267 933,39

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.		21 801 722,89	146 337 530,43	858 177,95		16 366 334,88	185 363 766,15
Lisäykset tilikauden aikana				71 302,35		13 382 313,68	13 453 616,03
Vähennykset tilikauden aikana		-37 697,10	-26 302 457,02	-1 222,25		-938 709,80	
Rahoitusosuudet tilikaudella							0,00
Siirrot erien välillä		6 323 076,05	17 509 225,83	138 743,90		-23 989 064,66	-18 018,88
Tilikauden poisto		-1 822 120,94	-7 251 860,25	-296 546,80			-9 370 527,99
Poistamaton hankintameno 31.12.		26 264 980,90	130 292 438,99	770 455,15		4 820 874,10	189 428 835,31
Kirjanpitoarvo 31.12.		26 264 980,90	130 292 438,99	770 455,15		4 820 874,10	189 428 835,31

JVK-, MUUT LAINA- JA MUUT SAAMISET	JVK- LAINASAAMISET	SAAMISET KONSERNIYHTEISÖT	SAAMISET KUNTAYHTYMÄT	SAAMISET MUUT YHTEISÖT	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.		220 153,92		210 079,54	430 233,46
Vähennykset		-15 161,61		-306,09	
Hankintameno 31.12.		204 992,31		209 773,45	414 765,76
Kirjanpitoarvo 31.12.		204 992,31		209 773,45	414 765,76

8. Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä muilta omistusyhteisöiltä

	2021		2020	
	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		198 941,97		561 432,32
Muut saamiset				
Yhteensä	0,00	198 941,97	0,00	561 432,32
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset		58 857,36		83 517,67
Yhteensä		58 857,36		83 517,67
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset				127,98
Yhteensä		0,00		127,98
Saamiset yhteensä	0,00	257 799,33	0,00	645 077,97

9. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	26 610,36	28 674,96
Muut tulojäämät	219,61	712,79
Tulojäämät yhteensä	26 829,97	29 387,75
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	26 829,97	29 387,75

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

10. Oma pääoma

	2021	2020
Peruspääoma 1.1.	28 500 671,91	28 500 671,91
Lisäykset		
Vähennykset		
Peruspääoma 31.12.	28 500 671,91	28 500 671,91
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.	34 083 878,04	33 234 141,35
Siirrot erien välillä	1 280 261,95	849 736,69
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	35 364 139,99	34 083 878,04
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 011 568,26	1 280 261,95
Oma pääoma yhteensä	64 876 380,16	63 864 811,90

11. Erittely poistoerosta

	2021	2020
Investointivarauksiin liittyvä poistoero	15 144 695,85	11 073 410,92
Poistoero yhteensä	15 144 695,85	11 073 410,92

12. Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät 1.1.2026 tai sen jälkeen

	2021	2020
Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	25 400 086,63	27 111 341,99
Pitkäaikaiset velat yhteensä	25 400 086,63	27 111 341,99

13. Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä muille omistusyhteisöille

	2021		2020	
	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		123 399,67		131 134,38
Muut velat	2 761 250,57		2 690 436,65	
Yhteensä	2 761 250,57	123 399,67	2 690 436,65	131 134,38
Velat kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		857,21		188,89
Muut velat	663 528,78		663 528,78	
Yhteensä	663 528,78	857,21	663 528,78	188,89
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat		41 887,03		35 271,63
Muut velat	1 310,40		1 310,40	
Yhteensä	1 310,40	41 887,03	1 310,40	35 271,63
Vieras pääoma yhteensä	3 426 089,75	166 143,91	3 355 275,83	166 594,90

14. Muut velat -erän jakautuminen liittymismaksuihin ja muihin velkoihin

LIITTYMISMAKSUT JA MUUT VELAT	2021	2020
Muut velat		
Liittymismaksut	58 716 395,87	55 402 299,01
Muut velat	465 748,42	553 661,18
Muut velat yhteensä	59 182 144,29	55 955 960,19

15. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

LYHYTAIKAISET SIIRTOVELAT	2021	2020
Tuloennakot		
Menojäämät		
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	1 001 975,00	954 585,00
Tuntipalkkojen jaksotus	29 598,15	30 634,79
Muut menojäämät	5 621,43	2 674,01
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 037 194,58	987 893,80
Siirtovelat yhteensä	1 037 194,58	987 893,80

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

16. Vuokravastuiden yhteismäärä

VUOKRAVASTUUT	2021	2020
Leasingvastuut yhteensä	280 478,46	244 542,32
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	104 725,75	84 444,22
Yhteensä	280 478,46	244 542,32

HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

17. Henkilöstön lukumäärä 31.12.

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 31.12.	2021	2020
Liikelaitos	118	116
Yhteensä	118	116

18. Henkilöstökulut

HENKILÖSTÖKULUT	2021	2020
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	6 023 857,94	5 858 956,08
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	295 912,17	367 233,09
Henkilöstökulut yhteensä	6 319 770,11	6 226 189,17

13.2 Oulun Digi -liikelaitos

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Oulun Digin ydintoiminnot ovat kaupungin tietohallinto-toiminnot, hallintokuntien ICT-palvelujen järjestäminen, palvelujen digitalisoinnin edistäminen sekä ICT-elinvoiman ja tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan edistäminen. Oulun Digin toiminta rahoitetaan 1) asiakkailta aiheuttamisperusteella perittävillä palvelumaksuilla, 2) liikelaitokselle kohdennetulla toiminta-avustuksella sekä 3) ulkopuolisella hankerahoituksella.

Oulun Digi koordinoi kaupungin palvelujen ja ICT-ratkaisujen hyödyntämistä. Lisäksi se vastaa kaupunkistrategian digitalisaatio-ohjelman valmistelusta ja kehityssalkun koordinoinnista. Päätehtäviensä toteuttamiseksi Oulun Digi on määritellyt toimintamallit, joita kehitetään käytännön kokemusten ja asiakaspalautteiden pohjalta. Oulun Digin asiakkaita ovat Oulun kaupunkikonsernin yksiköt, eikä se myy palveluita konsernin ulkopuolelle.

Oulun Digi tukee hallintokuntia toimialakohtaisten digikehittämissuunnitelmien laatimisessa ja toteuttamisessa. Suunnitelmat on laadittu ja niissä on siirrytty toteuttamisvaiheeseen. Käytännössä toteuttaminen tarkoittaa erilaisten ICT-palvelujen järjestämistä sekä investointien ja digitalisointia ulkoisen rahoituksen hankkeiden toteuttamista Digitaalinen Oulu -ohjelman tavoitteiden mukaisesti (KH 3.2.2020). Oulun Digi huolehtii kaupunkia velvoittavien tietohallinto-, ICT- ja digitalisaatiolakien ja ohjeiden toimeenpanosta.

Vuosi 2021 jää Oulun kaupungin ja Oulun Digin historiankirjoihin ICT-palveluissa tapahtuneen muutoksen vuoksi: kaupunginhallituksen päätöksellä omasta tuotannosta päätettiin luopua seuraavissa ICT-palveluissa: loppukäyttäjäpalvelut, palvelinkapasiteettipalvelut, tietoliikennepalvelut, tulostuspalvelut ja tietoturvapalvelut. Vuoden 2021 aikana loppukäyttäjäpalveluiden ja kapasiteettipalveluiden ulkoistus tehtiin liikkeenluovutuksella Istekki Oy:lle. Tietoliikenne-, tulostus- ja tieto-

turvapalveluiden tuottajien valinnat suoritetaan vuoden 2022 aikana. Jatkossa Oulun Digi toimii ICT-palveluiden järjestäjänä. Muutoksilla vastataan mm. säästötavoitteisiin, henkilöriskeihin, sote-uudistukseen ja kaupunkikonsernin muutoksiin. ICT-tuotannon ulkoistaminen oli suuri ajallinen ja henkinen ponnistus selvitysten, yhteistoimintamenettelyn, markkinavuoropuhelujen, sopimusneuvotteluiden ja käytännön järjestelyiden merkeissä. Toimintamallien yhteensovittaminen ulkoistuskumppanin kanssa jatkuu Q1/2022 aikana.

Oulun Digi toteutti myös työn vaativuusarviointityön (TVA) yhteistoimintamenettelyssä. Työn taustalla oli monia tarpeita: 2019 tapahtunut Oulun Tietotekniikka-liikelaitoksen ja konsernin tietohallinnon yhdistyminen Oulun Digiksi, ICT-tuotannon ulkoistamisesta johtuvat muutokset tehtäväkuivissa ja normaalit muutokset tehtäväkuivien vaativuuksissa huomioiden kulunut pitkä aika edellisestä TVA-työstä.

Merkittäviä kaupunkilaajuisia kehitystöitä olivat mm. sähköisen avustushakemusprosessin laajentuva käyttö, OuluBot-asiakaspalveluratkaisun käyttöönotto sekä sähköisen allekirjoittamisen ja pitkäaikaissäilytyksen käyttöönotot ja laajennukset sekä datastrategian laadinta. Lakisääteisistä asioista edistettiin mm. tiedonhallintalain toimeenpanoa ja kansallisten digipalvelujen käyttöönottoa. Kansallista sote-uudistusta on tuettu henkilösiirroilla ja tietojen luovutuksilla.

Taloussuunnittelukaudella kehitetään ja vakiinnutetaan yhteistyömalleja palveluntuottajien kanssa ja edistetään digitalisaatiota laajentamalla hankittuja ja kehitettyjä ratkaisuja yhteistyössä hallintokuntien kanssa.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkistrategiaa toimeenpaneuvien sitovien tavoitteiden raportointi on esitetty kappaleessa 6.

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

OULUN DIGI -LIIKELAITOS 1 000 €	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021 +muutokset	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	Toteuma-%
Liikelyljäämä (-alijäämä)	322	0	322	466	144	145
Liikelaitoksen investointien sitovuudet	4 380	500	4 880	4 955	75	102

Talousarviovuoden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus**Keskeiset talouden tunnusluvut omistajaohjauksen näkökulmasta**

TUNNUSLUVUT	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021 + muutokset	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	Toteuma-% 2021
Toiminnan laajuus						
Liikevaihto, 1 000 €	19 822	0	19 822	20 023	201	101
Investoinnit, 1 000 €	4 380	500	4 880	4 955	75	102
Kannattavuus						
Liikelyljäämä, 1 000 €	322	0	322	466	144	145
Sij. pääoman tuotto, %	10,5		18	23,7	5,7	132

Liikelaitoksen omaa toimintaa kuvaavat tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021 + muutokset	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	Toteuma-% 2021
Digikehittämisen työpanos (htv, %)	18 htv (20,2%)		18 htv (20,2%)	10	- 8	56%
Asiakastytyväisyys (%)	92,00		92,00	n/a	n/a	n/a
Päätelaitteiden määrä	25 000		25 000	23 000	-2 000	92%
Tulostusten määrä	20 000 000		20 000 000	20 000 000	0	100
Asiakkaiden yhteydenottojen määrä	68 000		68 000	60 000	-8 000	88%

Analyyysi

Oulun Digi -liikelaitoksen ylijäämäinen tulos oli hieman talousarviota parempi (0,4 milj. euroa; ta 0,3 milj. euroa).

Liikevaihtoa kertyi tilinpäätösvuonna hieman talousarviota enemmän (20 milj. euroa; ta 19,8milj. euroa) Tilinpäätösvuoden aikana kaupunkikonsernissa on tapahtunut muutoksia, ja asiakkaita on yksityistämisten myötä siirtynyt pois. Liikevaihto jäi alle edellisvuoden 2020 toteuman (20,3 milj. euroa). Tietohallintotoimintojen ja digikehittämisen kulujen kattamiseen käytettävää konserniavustusta käytettiin 2,3 milj. euroa (ta 2,4 milj. euroa).

Aine- tarvike- ja tavaraostot toteutuivat 0,5 milj. euroa (ta 0,4 milj. euroa). Hankinnat liittyvät suurelta osin asiakkaiden IT-tarvikeostoihin. Palveluiden ostot toteutuivat 12 milj. euroa (ta 11,6 milj. euroa). Tilinpäätösvuoden aikana toteutettiin palveluiden ulkoistaminen lopputuki-, päätelaite- sekä kapasiteettipalveluiden osalta. Liikkeenluovutuksen yhteydessä palveluntuottajalle siirtyi 24 työntekijää. Syys-joulukuun aika oli siirtymävaihetta, jossa palveluntuottaja laskutti siirtyneiden henkilöiden palkkakustannuksia, mutta ei palvelutuo-

tannosta. Sopimuksen mukainen palvelutuotanto aloitettiin vuoden 2022 alusta. Henkilöstöä on ollut myös työlomilla ja heitä on irtisanoutunut mm. palveluiden ulkoistamisprosessin vuoksi. Henkilöstökustannukset jäivät talousarviosta noin 0,9 milj. euroa (tot 4,7 milj. euroa; ta 5,6 milj. euroa).

Asiakkaan päätelaitehankintojen kasvun myötä poistot toteutuivat 4,4 milj. euroa (ta 3,5 milj. euroa). Liiketoiminnan muut kulut jäivät talousarviosta 0,7 milj. euroa (ta 0,9 milj. euroa). Muut kulut koostuvat lähinnä tilavuokrista ja alitukseen johti vuokratulujen jakaminen konsernihallinnon kanssa.

Investoinnit toteutuivat 4,96 milj. euroon (ta 4,85 milj. euroa). Investointihankinnat koostuvat suurelta osin asiakkaille hankittavista päätelaitteista.

Johtokunnan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Oulun Teknisten liikelaitosten johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä 444 531,83 euroa siirretään taseeseen tilikauden yli-/alijäämä -tilille nostaen oman pääoman 6 104 298,77 euroon.

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

OULUN DIGI -LIIKELAITOS HENKILÖSTÖRAPORTTI	TA2021	TAM2021	TP2021	EROTUS TP2021-TAM2021	TP2020	TP2019
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ						
Vakinaiset	-	-	61	-	95	97
Tilapäiset	-	-	0	-	3	3
Yhteensä	-	-	61	-	98	100
Poistuma ja organisatoriset muutokset						
Poistuma (eläke- ja muu poistuma)	-	-	11	-	4	7
Organisatoriset muutokset	-	-	24	-	0	0
Yhteensä	-	-	35	-	4	7
HTV (palkallinen työpanos)						
Vakinaiset ja tilapäiset	81	81	74	-7	93	95
Yhteensä	81	81	74	-7	93	95
SAIRAUSPOISSAOLOPROSENTTI						
Kokonaissairauspoissaoloprosentti	-	-	2,3		2,3	3,5
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€						
Palkat ja palkkiot	-4 660	-4 660	-3 847	814	-4 587	-4 708
Eläkekulut	-768	-768	-673	95	-801	-836
Muut henkilösivukulut	-166	-166	-172	-6	-174	-162
Yhteensä	-5 594	-5 594	-4 691	903	-5 561	-5 706

Henkilöstömäärä: Yhteensä luku sisältää vakinaiset ja tilapäiset työntekijät ja viranhaltijat, joiden palvelusuhde on ollut voimassa 31.12.2021. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Poistuma: sisältää eläkepoistuman sekä muun lähtövaihtuvuuden. Poistuma ei sisällä määräaikaisen palvelusuhteen päättymistä eikä uudelleensijoitettuja henkilöitä. Luku ei sisällä myöskään työntekijöitä ja viranhaltijoita, jotka ovat siirtyneet toiseen palvelusuhteeseen kunnan sisällä. Organisatoriset muutokset (kuten ulkoistamisen vaikutus henkilöstön lähtövaihtuvuuteen) eivät sisälly poistumalukuun, vaan ne on esitetty erikseen Organisatoriset muutokset -rivillä.

Palkallinen työpanos (HTV): Palkallisesta työpanoksesta on poistettu palkattomat poissaolajaksot. Luku esitetään kokonaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Kokonaissairauspoissaoloprosentti: Kokonaissairauspoissaoloprosentilla tarkoitetaan toteutuneiden sairauspoissaolojen (sisältää palkalliset ja palkattomat) osuutta prosentteina käytettävissä olleesta kokonaistyöpanosmäärästä. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia

Henkilöstökustannukset: henkilöstökustannukset sisältävät kaikki maksetut palkat, palkkiot, eläke- ja henkilösivukulut.

Arvio tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta

Kaupunginhallituksen päätös vuonna 2020 eräiden toimintojen ulkoistuksesta on toteutunut syksyllä 2021. Ulkoistamisella tavoitellaan 1-2 M euron vuosittaista säästöä. Säästötavoitteet toteuvat asteittain ja säästöjä tavoitellaan jo vuodelle 2022. Hyvinvointialueiden valmistelutyö on alkanut vuoden 2021 aikana ja Oulun

Digi -liikelaitoksesta on siirtynyt henkilöitä osittaisella työpanoksella hoitamaan hyvinvointialueen valmistelutyötä. Hyvinvointialueiden aloittaessa 2023 suuri asiakas hyvinvointipalvelut siirtyy pois, jolla on noin kuuden miljoonan euron vaikutus liikevaihtoon. Myös Digin henkilöstöä siirtyy hyvinvointialueen työntekijöiksi.

Investoinnit

INVESTOINTIMENOT 1 000 €	TA2021	TA-MUUTOKSET	TA2021 + muutokset	TP2021	Erotus
Päätelaitteet	3 000	1 518	4 544	4 635	117
Ict-infrastruktuuri	300	-134	166	178	12
Ohjelmistolisenssit	50	-38	12	0	-12
Kehittämisinvestoinnit	1 030	-872	158	142	-16
Yhteensä	4 380	474	4 880	4 955	101

INVESTOINNIT YHTEENSÄ 1 000 €	TA2021	TA-MUUTOKSET	TA2021 + muutokset	TP2021	Erotus
Menot	4 380	474	4 880	4 955	75
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0

OULUN KAUPUNKI
OULUN DIGI LIIKELAITOS

LIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2021	TALOUSARVIO	TOT-%	YLITYS+ / ALITUS-	1.1.-31.12.2020
LIKEVAIHTO	20 022 969,19	19 822 000,04	101,0	200 969,15	20 300 348,51
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00	0,0	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut tuotot	65 327,24	41 539,98	157,3	23 787,26	47 160,11
Tuet ja avustukset kunnalta	2 317 292,87	2 400 000,00	96,6	-82 707,13	2 457 776,72
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-515 345,92	-387 000,11	133,2	128 345,81	-461 777,86
Palvelujen ostot	-11 992 814,43	-11 571 009,81	103,6	421 804,62	-11 214 054,87
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-12 508 160,35	-11 958 009,92	104,6	550 150,43	-11 675 832,73
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-3 846 739,79	-4 660 491,21	82,5	-813 751,42	-4 586 694,21
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-672 727,92	-767 886,56	87,6	-95 158,64	-800 927,36
Muut henkilösivukulut	-171 558,75	-165 622,45	103,6	5 936,30	-173 871,64
Henkilöstökulut yhteensä	-4 691 026,46	-5 594 000,22	83,9	-902 973,76	-5 561 493,21
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 064 763,56	-3 472 233,96	117,1	592 529,60	-3 442 474,18
Arvonalentumiset	0,00	0,00	0,0	0,00	0,00
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-4 064 763,56	-3 472 233,96	117,1	592 529,60	-3 442 474,18
Liiketoiminnan muut kulut	-675 920,68	-917 100,60	73,7	-241 179,92	-924 455,68
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	465 718,25	322 195,32	144,5	143 522,93	1 201 029,54
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muut rahoitustuotot	1 079,70	0,00	0,0	1 079,70	-803,34
Kunnalle maksetut korkokulut	-21 743,66	0,00	0,0	21 743,66	-11 321,66
Muut rahoituskulut	-522,46	0,00	0,0	522,46	-685,70
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-21 186,42	0,00	0,0	21 186,42	-12 810,70
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	444 531,83	322 195,32	138,0	-122 336,51	1 188 218,84
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	444 531,83	322 195,32	138,0	-122 336,51	1 188 218,84
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	444 531,83	322 195,32	138,0	-122 336,51	1 188 218,84
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Sijoitetun pääoman tuotto, %	7,9				23,7
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %	7,9				23,7
Voitto, %	2,2				5,9

OULUN KAUPUNKI
OULUN DIGI LIIKELAITOS

LIKELAITOKSEN TASE	31.12.2021	31.12.2020
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	502 632,95	485 798,37
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	502 632,95	485 798,37
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	6 966 658,52	6 093 691,03
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	6 966 658,52	6 093 691,03
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	7 469 291,47	6 579 489,40
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	327 483,45	309 181,30
Saamiset kunnalta	95 576,83	314 095,69
Muut saamiset	510 945,26	398 730,61
Siirtosaamiset	284 946,80	609 885,12
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 218 952,34	1 631 892,72
Saamiset yhteensä	1 218 952,34	1 631 892,72
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 218 952,34	1 631 892,72
VASTAAVAA YHTEENSÄ	8 688 243,81	8 211 382,12
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	5 153 556,71	5 153 556,71
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	506 210,23	-682 008,61
Tilikauden yli-/alijäämä	444 531,83	1 188 218,84
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	6 104 298,77	5 659 766,94
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	0,00	4,91
Ostovelat	1 323 895,06	1 105 470,13
Muut velat	73 070,81	99 074,12
Siirtovelat	1 186 979,17	1 347 066,02
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	2 583 945,04	2 551 615,18
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 583 945,04	2 551 615,18
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	8 688 243,81	8 211 382,12
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	70,3	68,9
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	11,5	11,2
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	951	506
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	584	21

OULUN KAUPUNKI
OULUN DIGI LIIKELAITOS

LIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2021	TALOUSARVIO	TOT-%	YLITYS+ / ALITUS-	1.1.-31.12.2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	465 718,25	322 195,32	144,5	143 522,93	1 201 029,54
Poistot ja arvonalentumiset	4 064 763,56	3 472 233,96	117,1	592 529,60	3 442 474,18
Rahoitustuotot ja -kulut	-21 186,42	0,00	0,0	21 186,42	-12 810,70
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-4 954 565,63	-4 880 000,00	101,5	74 565,63	-5 214 188,15
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-445 270,24	-1 085 570,72	41,0	-640 300,48	-583 495,13
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta	218 518,86	1 085 570,96	20,1	-867 052,10	252 855,22
Saamisten muutos muilta	194 421,52	0,00	0,0	194 421,52	281 492,81
Korottomien velkojen muutos muilta	32 329,86	0,00	0,0	32 329,86	49 147,10
Rahoituksen rahavirta	445 270,24	1 085 570,96	41,0	-640 300,72	583 495,13
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00	0,24	0,0	0,24	0,00
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	-2 081				-1 636
Investointien tulorahoitus, %	91,0				88,8
Quick ratio	0,5				0,6
Current ratio	0,5				0,6
RAHAVAROJEN MUUTOS	31.12.2021				31.12.2020
Yhdystili 31.12.	95 576,83				314 095,69
Yhdystili 01.01.	314 095,69				566 950,91
Yhdystilin muutos	-218 518,86				-252 855,22

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT
OULUN DIGI LIIKELAITOS

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoritusperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2. Toimintatuotot tehtäväalueittain

	2021	2020
Muut palvelut	22 405 589,30	22 805 285,34
Toimintatuotot yhteensä	22 405 589,30	22 805 285,34

3. Palvelujen ostojen erittely

	2021	2020
Muiden palvelujen ostot	11 992 814,43	11 214 054,87
Palvelujen ostot yhteensä	11 992 814,43	11 214 054,87

4. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista liikelaitoksen tilinpäätöksessä

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet

Tietokoneohjelmistot	
Atk-ohjelmistot	2 v / tasapoisto
Atk-ohjelmistot, laajat pitkävaikutteiset	5 v - 10 v / tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	
Kehittämismenot	2 v / tasapoisto

Aineelliset hyödykkeet

Koneet ja kalusto	
Tietokonelaitteet	3 v - 5 v / tasapoisto
Viestintälaitteet	2 v - 3 v / tasapoisto
Muut koneet ja kalusto	
Muut laitteet ja kalusteet	3 v / tasapoisto

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

5. Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	AINEETTOMAT OIKEUDET	MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	ENNAKKOMAKSUT	YHTEENSÄ
Poistamaton hankintameno 1.1.	485 798,37			485 798,37
Lisäykset tilikauden aikana	235 878,29			235 878,29
Tilikauden poisto	-219 043,71			-219 043,71
Poistamaton hankintameno 31.12.	502 632,95			502 632,95
Poistamaton hankintameno 31.12.	171 827,89	17 290,12		267 933,39
Kirjanpitoarvo 31.12.	502 632,95			502 632,95

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.				6 093 691,03			6 093 691,03
Lisäykset tilikauden aikana				4 718 687,34			4 718 687,34
Tilikauden poisto				-3 845 719,85			-3 845 719,85
Poistamaton hankintameno 31.12.				6 966 658,52			6 966 658,52
Kirjanpitoarvo 31.12.				6 966 658,52			6 966 658,52

6. Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä muilta omistusyhteisöiltä

	2021		2020	
	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		171 192,98		186 114,85
Yhteensä		171 192,98		186 114,85
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset		3 028,65		11 487,72
Yhteensä		3 028,65		11 487,72
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		107 145,89		98 852,23
Yhteensä		107 145,89		98 852,23
Saamiset yhteensä		281 367,52		296 454,80

7. Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	22 940,04	22 940,04
EU-tuet ja avustukset	8 648,00	0,00
Muut tulojäämät	253 358,76	586 945,08
Tulojäämät yhteensä	284 946,80	609 885,12
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	284 946,80	609 885,12

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

8. Oma pääoma

	2021	2020
Peruspääoma 1.1.	5 153 556,71	5 153 556,71
Peruspääoma 31.12.	5 153 556,71	5 153 556,71
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.	-682 008,61	0,00
Siirrot erien välillä	1 188 218,84	-682 008,61
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	506 210,23	-682 008,61
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	444 531,83	1 188 218,84
Oma pääoma yhteensä	6 104 298,77	5 659 766,94

9. Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä muille omistusyhteisöille

	2021		2020	
	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		2 571,15		21 980,24
Yhteensä		2 571,15		21 980,24
Velat kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä				
Ostovelat		48,83		
Yhteensä		48,83		
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat		15 782,43		0,00
Siirtovelat		4 216,68		0,00
Yhteensä		19 999,11		0,00
Vieras pääoma yhteensä		22 619,09		21 980,24

10. Muut velat -erän jakautuminen liittymismaksuihin ja muihin velkoihin

LYHYTAIKAISET SIIRTOVELAT	2021	2020
Menojäämät		
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	58 874,60	
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	793 780,00	1 014 857,00
Muut menojäämät	334 324,57	332 209,02
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 186 979,17	1 347 066,02
Siirtovelat yhteensä	1 186 979,17	1 347 066,02

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

11. Vuokravastuiden yhteismäärä

VUOKRAVASTUUT	2021	2020
Toimitilojen vuokravastuut	581 781,36	0,00
Vuokravastuut yhteensä	581 781,36	0,00
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	290 890,70	0,00
Leasingvastuut yhteensä	2 160,00	20 637,50
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	2 160,00	20 637,50
Yhteensä	583 941,36	20 637,50

HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

12. Henkilöstön lukumäärä 31.12.

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 31.12.	2021	2020
Liikelaitos	61	98
Yhteensä	61	98

13. Henkilöstökulut

HENKILÖSTÖKULUT	2021	2020
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	4 691 026,46	5 561 493,21
Henkilöstökulut yhteensä	4 691 026,46	5 561 493,21

14. Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

LUOTTAMUSHENKIÖIDEN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT	2021	2020
Kansallinen kokoomus rp.	322,00	516,00
Keskustapuolue	434,70	610,65
Oulun vihreät kunnallisjärjestö ry	612,70	1058,20
Sosiaalidemokraattinen puolue	201,25	330,63
Vasemmistoliitto	215,63	359,39
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	1 786,28	2 874,87

OULUN KAUPUNKI
OULUN DIGI -LIIKELAITOS
ICT-materiaali ja -palvelumyynnit Oulun kaupungin ulkopuolisille

LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
LIKEVAIHTO	2 894 213,50	3 176 284,05
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-70 116,03	-67 892,23
Palvelujen ostot	-1 609 664,47	-1 632 805,42
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-1 679 780,50	-1 700 697,65
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-415 064,91	-577 046,60
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-72 607,78	-100 827,73
Muut henkilösivukulut	-18 554,26	-21 866,70
Henkilöstökulut yhteensä	-506 226,95	-699 741,03
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-296 463,36	-350 011,01
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-296 463,36	-350 011,01
Liiketoiminnan muut kulut	-87 822,84	-132 733,60
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	323 919,85	293 100,76
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	323 919,85	293 100,76
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	ei lasketa	

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Oulun Digi liikelaitos laskutti ulkoisia asiakkaita vuonna 2021 yhteensä 2,9 M eurolla. Liikelaitoksen ulkoinen liikevaihto muodostui pääosin myynnistä Oulun Energialle 1,1 milj. euroa ja Monetralle 1,0 milj. euroa. Kulut poisluettuna poistot ulkoisille asiakkaille on kohdistettu ulkoisilta asiakkailta laskutetun liikevaihdon suhteessa kokonaisliikevaihtoon.

Ulkoisten asiakkaiden myyntiin kohdistetut materiaali- ja palveluostojen kulut toteutuivat 1,7 M euroon.

Ulkoisille asiakkaille kohdistetut henkilöstökulut toteutuivat 0,5 M euroon ja liiketoiminnan muut kulut 0,09 M euroon.

Vuoden aikana kaupunkikonsernissa on tapahtunut muutoksia, kun kaupungin ja konsernin toimintoja on ulkoistettu yksityisille markkinoille (Työterveys Virta ja Tilapalvelut -liikelaitoksen ateria- ja siivoustoiminnat).

Tilinpäätösvuoden aikana myös Digi -liikelaitoksen toimintoja ulkoistettiin ja 24 henkilöä siirtyi liikkeenluovutuksessa pois. Myös työlomia ja irtisanoutumisia on ollut vuoden aikana. Liiketoiminnan muissa kuluissa säästettiin liittyen tilavuokriin, kun toimitiloja jaettiin yhdessä konsernihallinnon kanssa.

Jaksotusperiatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Oulun Digi -liikelaitoksen eriytettyssä laskelmassa on huomioitu kaikki liikevaihto ulkoisille asiakkaille. Liikevaihtoa vastaavat kustannukset on saatu vyöryttämällä osuus välittömistä kustannuksista ulkoisen liikevaihdon ja kokonaisliikevaihdon suhteessa. Materiaali- ja palvelukustannuksista sekä henkilöstö- ja liiketoiminnan muista kustannuksista on vähennetty konserniavusteisten toimintojen osuus, jotka eivät tuota liikevaihtoa. Poistojen osuus on laskettu ulkoisilta asiakkailta saaduista laitevuokratuloista suhteessa kokonais-laitevuokratuloon. Kustannukset sisältävät suorat ja epäsuorat kustannukset.

13.3 Oulun Infra -liikelaitos

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Liikelaitos tuotti Oulun kaupungin hallinnoiman infrastruktuurin maarakennuspalveluita, ympäristöpalveluita ja kunnossapitopalveluita. Katu- ja viheralueiden kunnossapidon sekä viheralueiden suunnittelun ja rakentamisen osalta liikelaitos vastasi palveluiden tuottamisesta koko Oulun alueelle. Maarakentamisessa toteutettiin päätilaajien kanssa yhdessä sovitut kohteet. Toimintaa kehitettiin omistajapoliittisten linjausten ja toimenpideohjelman mukaisesti lisäämällä palvelujen ostoja asiakkaiden toivomusten mukaisesti. Päätilaajia olivat Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut (n 80%) sekä Liikuntapalvelut (n. 15%). Toimintaa ohjattiin myös kaupunkistrategian mukaisesti ympäristöystävällisempään suuntaan mm. hankkimalla ympäristöystävällisempää kalustoa.

Maarakennuspalvelut rakensi ja peruskorjasi katuja, ulkoilureittejä, liikuntapaikkoja sekä vesi- ja viemäriverkostoja laitteineen. Maarakennuspalvelut tarjosi lisäksi Oulun kaupungin eri organisaatioille yhdyskuntasuunnitteluun, rakentamiseen, rakennusvalvontaan ja karttahuoltoon liittyviä maastomittaus ja pohjatutkimuspalveluita. Toimintaan kuului myös huolehtia poikkeus- ja kriisitilanteiden edellyttämästä vesihuoltoverkoston varmuusvarastosta ja pohjavesihavaintoseurannasta sekä maalaboratoriopalveluista.

Kunnossapitopalvelut tuotti katujen, teiden ja kevyen liikenteen väylien hoitoon kuuluvia palveluita koko kaupungin alueella. Lisäksi yksikkö huolehti koko liikelaitoksen käytössä olevan työkone- ja ajoneuvokaluston ylläpidosta. Yksikkö tuotti lisäksi asiantuntijapalveluita, silta- ja taitorakenteiden sekä pienvenesatamien kunnossapitoa sekä ja osallistui yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiseen yhteistyössä viranomaisten kanssa (mm. päivystys 24/7, kriisijalan valmius).

Ympäristöpalvelut tuotti puistojen, leikki- ja ulkoliikuntapaikkojen sekä muiden yleisten alueiden suunnitteluun, rakentamiseen ja kunnossapitoon kuuluvia palveluita. Yksikkö huolehti osaltaan kaupunkimet-

sien hoidosta ja vastasi leikkipuisto- sekä ulkoliikuntavälineiden turvallisuustarkastuksista.

Liikelaitoksen perustamisen ja tehtyjen organisatoristen muutosten tavoitteena on palvelutoiminnan kehittäminen, jonka myötä asiakkaan palvelukokemus paranee toimintojen keskittyessä yhdelle toimijalle. Palveluprosessit ja niiden kehittäminen tehostuvat, tehtävien päällekkäisyydet poistuvat ja vastuut selkeytyvät toimijoiden vähentyessä. Tavoitteena on lisäksi toiminnan taloudellisuuden lisääminen sekä organisaation kehittäminen rakennetta yksinkertaistamalla ja johtamista selkeyttämällä. Uudella toimintamallilla tavoitellaan muutossuunnitelmassa ja Perlaconin esittämällä kehitysmalleilla asetettuja säästötavoitteita.

Toimintaa kehitettiin omistajapoliittisen toimenpideohjelman v. 2018–2021 mukaisesti tehokkaammaksi ja hakemalla säästökohteita. Toiminnassa huomioitiin myös koronaepidemian vaikutukset.

Toimintojen keskittämistä jatkettiin kehittämällä sisäisiä prosesseja ja projektien hallintaa. Erityisesti keskityttiin kehittämään kumppanuusmalleja kilpailuttamalla hankintoja markkinatilanteen mukaisissa kokonaisuuksissa hyödyntämällä erilaisia urakointimenettelyjä.

Katu- ja viheralueiden kunnossapitotoimintojen v 2020 siirtymisen jälkeen liikelaitoksen toiminta vakiintui. Kunnossapitopalveluiden palvelusopimusta tarkennettiin yhteistyössä asiakkaiden kanssa ja sopimuksen seuranta- ja raportointia pidettiin sopimuksen mukaisesti. Urakoiden kilpailuttamis-, valvonta- ja muuta hallinnollista työtä on voitu tehostaa. Oman tuotannon ja yksityisten palveluntuottajien yhteistyötä on kehitetty ja mahdollistettu resurssien tehokas käyttö. Kaikkia tilaaja-tuottaja -mallin kehittämiseen tarvittavia päätöksiä ei ole täysin toteutettu, minkä vuoksi kaikkea hyötyä päällekkäisten toimintojen purkamisesta ja yhteistyön kehittämisestä ei ole saavutettu. Koronaepidemia vaikutukset Oulun Infraan toimintaan jäivät toimintavuotena vähäisiksi. Henkilöstö toimi vastuullisesti ennaltaehkäisevien toimien toteutuksessa, eivätkä tartunnat aiheuttaneet merkittäviä poissaoloja.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Elinvoimainen Oulu kasvaa ja kansainvälistyy

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	TOTEUMA 31.12.
<p><i>Kasvamme kestävästi. Tiivistämme kaupunkirakennetta ja edistämme ympäristöystävällistä liikkumista. Olemme hiilineutraali kaupunki v. 2040.</i></p>	<p>Tilojen käyttöä tehostetaan keskittämällä toiminnot Kiilletie 7:n ja Poratie 10:n kiinteistöihin.</p> <p>Korvaamme vanhaa kalustoa uusilla vähäpäästöisemmillä työkoneilla ja ajoneuvoilla.</p> <p>Kierrätetään ja uusiokäytetään rakennusmateriaaleja.</p> <p>Rakentamisessa ja kunnossapidossa hyödynnetään luonnonvesiä.</p>	<p>Toiminnot on pääosin keskitetty Poratien ja Kiilletien tukikohtiin. Kaupunginvarikon tiloista poistutaan keväällä 2022.</p> <p>Vanhaa työkone- ja ajoneuvokalustoa on korvattu hankkimalla uusia taloudellisempia ja vähäpäästöisiä tilalle. mm. 2 kpl euro 6 -normit täyttävää kuorma-autoa.</p> <p>Rakennusmateriaaleja on kierrätetty ja uusiokäytetty mm. kadunrakentamismateriaaleja on hyödynnetty kunntopolku- ja liikuntapaikkarakentamisen kohteissa. Vanhojen pelikenttien keinonurmia on hyödynnetty muissa liikuntapaikkojen kohteissa.</p> <p>Luonnonvesiä hyödynnettiin hiihtoladuille tarvittavan tykkilumen teossa Sankivaarassa ja Virpiniemessä.</p>

Oulun kaupungin tapa toimia

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	TOTEUMA 31.12.
<p><i>Järjestämme palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Olemme osaava ostaja ja vastuullinen omistaja..</i></p>	<p>Toiminnan ohjaaminen omistajapolitiittisten linjausten mukaisesti.</p>	<p>Oman tuotannon ja ulkopuolelta ostettavien palveluiden välinen suhde on kasvanut omistajapolitiikan mukaisesti.</p> <p>Vakituisen henkilöstön määrä ja hallinnollisen työn määrä on vähentynyt toimintojen keskittämisen seurauksena.</p> <p>Lisäksi muutos on selkeyttänyt kokonaisuuksien hallintaa, mahdollistanut hankinnoissa säästöjä sekä osaamisen parempaa hyödyntämistä.</p>

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

OULUN INFRA -LIIKELAITOS 1 000 €	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021 +muutokset	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	Toteuma-%
Liikelyljäämä (-alijäämä)	708	0	708	177	-531	25
Liikelaitoksen investointien sitovuudet	600	0	600	591	-9	99

Talousarviovuoden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus**Keskeiset talouden tunnusluvut omistajaohjauksen näkökulmasta**

TUNNUSLUVUT	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021 + muutokset	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	Toteuma-% 2021
Toiminnan laajuus						
Liikevaihto, 1 000 €	32 413	0	32 413	34 257	1 844	106
Investoinnit, 1 000 €	600	0	600	591	-9	99
Kannattavuus						
Liikelyljäämä, 1 000 €	708	0	708	177	-531	25

Liikelaitoksen omaa toimintaa kuvaavat tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021 + muutokset	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	Toteuma-% 2021
Oman toiminnan liikevaihto, €/HTV	132 233	0	132 233	137 716	5 483	104 %

Analyysi

Liikelaitoksen tulos oli yhteisten hallinnon kulujen jälkeinen n. +0,2 milj. € (budj. n. +0,7 milj.€).

Liikevaihto oli n. 34,3 milj.€, joka on n. 1,8 milj.€ suunniteltua enemmän. Merkittävin tekijä ympäristöpalveluiden tilauskannan ylittyminen.

Aine- ja tarvikeostoja toteutui n. 5,4 milj.€, joka on n. 0,5 milj.€ suunniteltua vähemmän. Merkittävin tekijä maa- rakennuspalveluiden rakennushankkeiden sisältö. Budjettia tehtäessä ei ollut tietoa materiaalien menekeistä työkohteissa.

Palvelujen ostoja toteutui n. 15,4 milj.€, joka on n. 2,0 milj.€ suunniteltua enemmän. Merkittävin tekijä oli kunnossapitopalveluissa runsaslumisesta talvesta johtu-

neet lumen kuljetukset. Polttoaineiden hintojen korottuminen lisäsi kaluston käytön kustannuksia.

Henkilöstökulut olivat n. 11,6 milj.€, joka on n. 0,5 milj.€ suunniteltua enemmän kunnossapidon ja ympäristöpalveluiden yksiköissä johtuen alibudjetoinnista.

Muut menot olivat n. 1,7 milj.€, joka on n. 0,2 milj.€ suunniteltua enemmän. Merkittävin tekijä oli suunniteltua suuremmat tilojen vuokrien kustannukset.

Poistot olivat n. 0,5 milj.€, joka on n. 0,1 milj.€ suunniteltua enemmän. Investoinneissa on pysytty suunnitelman mukaisissa määrissä, mutta ero budjetointiin johtuu investointien poistojen laskentaparametreista.

Maarakentamisen tulot ja menot toteutuivat budjetoidun mukaisesti. Maarakennuspalveluiden suurimmat kohteet v. 2022 olivat ; Valkiaisjärventien rakentaminen, Hietasaaren katujen rakentaminen ja peruskorjaus, Välikylän yrityspuiston kunnallistekniikan ja katujen rakentaminen, Åströminpuiston peruskorjauksen yhteydessä Mannenkadun perusparannus ja Kasarmintien suojatien uusiminen. Liikuntapalveluille uusittiin Hovinsuon kentän keinonurmi ja rakennettiin uusi keinonurmikenttä, Heinäpään keskukseen rakennettiin kuntoportaat sekä ulkoliikuntapuisto. Ajouratoja ja kevyenliikenteen väyliä rakennettiin yhteensä lähes 11 km. Vesijohtoja, viemäreitä sekä hulevesiviemäreitä rakennettiin yhteensä 11,5 km. Mittaus ja geotekniikan toiminnassa merkittiin uusia rakennettavia rakennuksia 744 kpl paikalleen, toteutuneiden rakennusten sijaintikatselmuksia tehtiin 1202 kpl, uusia pyykkejä rakennettiin 1009 kpl. Kairauksia tehtiin lähes 500 pisteessä sekä maalajinäytteitä tutkittiin n 600 kpl.

Kunnosapitopalveluiden tulos jäi suunnitellusta, mikä johtuu poikkeuksellisen runsaslumisesta talvesta. Lunta kuljetettiin lumenlajityspaikoille yhteensä 220 000 kuutiota, josta aiheutui 0,7 milj. ylimääräinen kustannus. Aiempina vuosina yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut on maksanut lumenkuljetuksen kustannukset. Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden välisessä palvelusopimuksessa sovittiin, että kustannusjako lumen ajon osalta tarkennetaan tulojen ja menojen osalta toukokuussa, kun kustannukset ovat kevään osalta selvillä. Asiakkaan kanssa sovittiin keväällä sopimusmallin muutoksesta, jolloin jatkossa sääolosuhteista johtuvat vuosittaiset taloudelliset riskit jäävät liikelaitoksen kannettavaksi. Muiden toimintojen osalta kunnossapitopalveluiden toimintavuosi on normaali ja tuloksellisesti hyvä. Vuoden aikana aloitettiin säännöllinen siltojen ja alikulkukäytävien tarkastustoiminta. Oulun kaupungin alueella on noin 380 siltaa, joista tarkastettiin vuoden aikana yhteensä 155 siltaa.

Ympäristöpalveluiden tulos muodostuu tulosalueen hyvin onnistuneista ympäristö- ja liikuntapaikkojen rakentamisen sekä kunnossapidon projekteista. Ympäristöpalveluiden suurimmat vuoden aikana toteutetut rakentamiskohteet olivat Snellmaninpuiston peruskorjaus ja Kiimingin keskusleikkipuiston rakentaminen. Lisäksi peruskorjattiin Tuokosenmäen leikkipuisto ja Välitälöntien leikkipaikka Jäälissä, Kallenrannan leikkipaikka Oulunsalossa, Ajopelinpuiston leikkipaikka Heikkilänkankaalla sekä Tikkapuiston leikkipaikka Kiviharjussa. Kiimingin Hakomäkeen rakennettiin uusi koira-aitaus. Syksyllä aloitettiin Åströminpuiston peruskorjaus, joka jatkuu vuonna 2022. Vuoden aikana toteutettiin myös lukuisia määriä pienempiä viheralueiden ja leikkipuistojen kunnostuksia ympäri kaupunkia. Normaaliavuodesta

poikkeavana ylimääräisenä menoeränä oli yli 0,1 milj € myrskytuhojen korjauskustannukset.

Johtokunnan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Tilikauden ylijäämä 176 241,31 milj. euroa lisätään liikelaitoksen peruspääomaan.

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

Vakinaisessa palvelussuhteissa olevien työntekijöiden määrä vuoden lopussa oli 208. Vuoden keskimääräiset palvelussuhteiden (keskiarvo vuoden aikana kirjoilla olleista palvelussuhteista) määrät olivat: vakinaiset 212, määräaikaiset 49, oppilaat, harjoittelijat, kesätyöntekijät ja oppisopimuksella 10 ja työllistetyt 8. Toiminnan palvelutason takaamiseksi tehtiin avainresurssien poistuksessa rekrytointeja. Vakituisten osalta määrä tippui n. 5:llä.

Liikelaitoksella oli merkittävä rooli yhteiskunnallisesti vaikuttavana opiskelijoiden ja muiden henkilöryhmien työllistäjänä. Yhteensä eri mittaisissa palvelussuhteissa oli vuoden aikana 428 työntekijää. Opiskelijoita ja harjoittelijoita Inäistä näistä oli 63, työllistettynä 19, oppisopimussuhteessa 10, määräaikaisia 109 ja vakinaisia 227 henkilöä.

Henkilöstön koulutus keskittyi työsuojeluun ja työmenetelmien (tietomallipohjainen rakentaminen ja mobiilipohjaisten sovellusten hyödyntäminen ylläpidossa) edelleen kehittämiseen. Henkilöstön työhyvinvointiin panostettiin työkykyjohtamisen menettelyillä.

Yhteisiä henkilöstön koulutuksissa olivat ensiapukoulutukset, tieturvakoulutukset, työturvallisuuskorttikoulutukset, direktiivin mukaiset kuljettajakoulutukset ja muut vaadittavat korttikoulutukset

Maarakennuspalveluissa; mittalaittevalmistajien ja -ohjelmistotuottajien täsmennyskoulutuksia, kunnallistekniikan, putkien ja elementtien asentamiseen täsmäkoulutusta (materiaalit/ asennus) ja maanrakentamisessa inframallirakentamisen koulutusta (tiivistäminen, alkutäytöt). Lisäksi toteutettiin Valkiaisjärventien rakentamisen yhteydessä Infrakit kehittämisprojekti, jossa tavoitteena olivat laadun- ja tiedonhallinnan keskittäminen Infrakit-sovellukseen laajamittaisesti sekä digitaalisen luovutusaineiston sisällyttäminen sovellukseen. Kehittämishanke onnistui erinomaisesti ja Infrakit-sovelluksen käyttö ja hyödyntäminen laajeni maarakennuspalveluissa sekä yhteistyössä rakennuttamisen kanssa.

Kunnossapito- ja ympäristöpalveluissa; kuljettajien ammattipätevyyskorttikoulutuksen ylläpito, liikuntapaikkahoitajien ja ympäristöalueidenhoitajien koulutukset, leikki- ja liikuntapaikkojen turvallisuuskoulutus ja kasvinsuojeluaineiden käytön koulutukset.

Liikelaitos koulutti oppisopimuksella moniosaajia mm. kaupunkimittausprosessiin, inframallirakentamiseen sekä mittaus- sekä pohjatutkimustehtäviin. Oppisopimuksen kautta moniosaajiksi pätevöityneistä työntekijöistä kaksi vakinaistettiin toimintavuoden aikana. Rekrytoinneissa on osin onnistuttu, vaikka ammatitaitoisen henkilöstön rekrytointi on vuosi vuodelta haasteellisempaa.

OULUN INFRA -LIIKELAITOS HENKILÖSTÖRAPORTTI	TA2021	TAM2021	TP2021	EROTUS TP2021 -TAM2021	TP2020	TP2019
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ						
Vakinaiset	-	-	209	-	213	199
Tilapäiset	-	-	26	-	29	22
Yhteensä	-	-	235	-	242	221
Poistuma ja organisatoriset muutokset						
Poistuma (eläke- ja muu poistuma)	-	-	20	-	17	13
Organisatoriset muutokset	-	-	0	-	0	0
Yhteensä	-	-	20	-	17	13
HTV (palkallinen työpanos)						
Vakinaiset ja tilapäiset	245	245	249	4	249	232
SAIRAUSPOISSAOLOPROSENTTI						
Kokonaissairauspoissaoloprosentti	-	-	5,1		7,1	6,4
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€						
Palkat ja palkkiot	-8 540	-8 540	-8 971	-430	-8 945	-8 396
Eläkekulut	-2 206	-2 206	-2 249	-43	-2 231	-2 151
Muut henkilösivukulut	-319	-319	-376	-57	-340	-291
Yhteensä	-11 065	-11 065	-11 596	-530	-11 517	-10 838

Henkilöstömäärä: Yhteensä luku sisältää vakinaiset ja tilapäiset työntekijät ja viranhaltijat, joiden palvelusuhde on ollut voimassa 31.12.2021. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Poistuma: sisältää eläkepoistuman sekä muun lähtövaihtuvuuden. Poistuma ei sisällä määräaikaisen palvelusuhteen päättymistä eikä uudelleensijoitettuja henkilöitä. Luku ei sisällä myöskään työntekijöitä ja viranhaltijoita, jotka ovat siirtyneet toiseen palvelusuhteeseen kunnan sisällä. Organisatoriset muutokset (kuten ulkoistamisen vaikutus henkilöstön lähtövaihtuvuuteen) eivät sisälly poistumalukuun, vaan ne on esitetty erikseen Organisatoriset muutokset -rivillä.

Palkallinen työpanos (HTV): Palkallisesta työpanoksesta on poistettu palkattomat poissaolajaksot. Luku esitetään kokonaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Kokonaissairauspoissaoloprosentti: Kokonaissairauspoissaoloprosentilla tarkoitetaan toteutuneiden sairauspoissaolojen (sisältää palkalliset ja palkattomat) osuutta prosentteina käytettävissä olleesta kokonaistyöpanosmäärästä. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Henkilöstökustannukset: henkilöstökustannukset sisältävät kaikki maksetut palkat, palkkiot, eläke- ja henkilösivukulut.

Arvio tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta

Oulun kaupungin omistajapolitiikan mukaisesti vuoden 2022 aikana arvioidaan liikelaitokselle tällä hetkellä kuuluvat tehtävät ja kehittämisvaihtoehdot. Arvioinnin perusteella tehtävien päätösten tulee ohjata kehittämistä entistä enemmän yhteistyöhön liikelaitosten ja palvelualueiden kesken. Laajempien hyötyjen saamiseksi tarvitaan lisää rakenteellisia muutoksia ja parempaa yhteistyötä.

Vuoden 2021 loppupuolella kiihtynyt inflaatio aiheuttaa kustannustason nousua materiaalien ja palvelujen osissa sekä muissa kuluissa. Mikäli hintojen nousu jatkuu, vaikeuttaa se tulostavoitteeseen pääsyä.

Sääolosuhteista (mm. runsaslumisuus ja myrskytuhot) johtuvat vuosittaiset vaihtelut aiheuttavat jatkossa haasteita liikelaitoksen talouden suunnittelun ja ennustettavuuteen.

Kumppanuuksia ja hankintoja voidaan edelleen kehittää ja digitalisaatio tarjoaa mahdollisuuden uusien toimintamallien sekä työkalujen käyttöönottoon, mikä lisää toimialan tuottavuutta. Olemme mukana kansallisessa ProDigital tutkimushankkeessa, jossa Infran osalta tavoitteena on kunnossapidon digitalisaation kehittäminen ja tuottavuuden lisääminen.

Investoinnit

Kalustoinvestoinnit toteutuivat suunnitelman mukaan. Strategisesti tärkeän kaluston hankinta onnistui kokonaistaloudellisesti hyvin. Uusi kalusto toteuttaa kau-

pungin strategiaa ja ympäristöohjelmaa. Ajan tasainen kalusto takaa palvelutason sekä työn laadun.

INVESTOINNIT YHTEENSÄ 1 000 €	TA2021	TA-MUUTOKSET	TA2021+ muutokset	TP2021	Erotus
Menot	600	0	600	591	-9
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	74	74

OULUN KAUPUNKI
OULUN INFRA LIKELAITOS

LIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2021	TALOUSARVIO	TOT-%	YLITYS+ / ALITUS-	1.1.-31.12.2020
LIKEVAIHTO	34 256 878,30	32 412 537,04	105,7	1 844 341,26	34 644 725,57
Liiketoiminnan muut tuotot	201 926,66	96 523,08	209,2	105 403,58	163 560,30
Tuet ja avustukset kunnalta	285 930,37	402 866,88	71,0	-116 936,51	311 072,64
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-5 405 972,57	-5 896 286,03	91,7	-490 313,46	-6 007 274,11
Palvelujen ostot	-15 365 831,31	-13 379 892,88	114,8	1 985 938,43	-14 276 526,85
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-20 771 803,88	-19 276 178,91	107,8	1 495 624,97	-20 283 800,96
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-8 970 564,84	-8 540 235,13	105,0	430 329,71	-8 944 858,90
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-2 248 699,29	-2 205 848,68	101,9	42 850,61	-2 231 405,18
Muut henkilösivukulut	-376 451,10	-319 404,96	117,9	57 046,14	-340 251,75
Henkilöstökulut yhteensä	-11 595 715,23	-11 065 488,77	104,8	530 226,46	-11 516 515,83
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-454 346,13	-349 999,96	129,8	104 346,17	-433 864,31
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-454 346,13	-349 999,96	129,8	104 346,17	-433 864,31
Liiketoiminnan muut kulut	-1 745 490,71	-1 512 162,20	115,4	233 328,51	-1 612 483,59
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	177 379,38	708 097,16	25,1	-530 717,78	1 272 693,82
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muut rahoitustuotot	113,40	0,00	0,0	113,40	560,61
Kunnalle maksetut korkokulut	-1 180,56	0,00	0,0	1 180,56	-39,41
Muut rahoituskulut	-70,91	0,00	0,0	70,91	-934,18
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-1 138,07	0,00	0,0	1 138,07	-412,98
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	176 241,31	708 097,16	24,9	-531 855,85	1 272 280,84
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	176 241,31	708 097,16	24,9	-531 855,85	1 272 280,84
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	176 241,31	708 097,16	24,9	-531 855,85	1 272 280,84
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,4				38,5
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %	4,4				38,5
Voitto, %	0,5				3,7

OULUN KAUPUNKI
OULUN INFRA LIIKELAITOS

LIIKELAITOKSEN TASE

31.12.2021

31.12.2020

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineelliset hyödykkeet

Koneet ja kalusto	2 098 123,24	1 961 409,37
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	2 098 123,24	1 961 409,37
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 098 123,24	1 961 409,37

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet	601 866,82	576 891,43
Vaihto-omaisuus yhteensä	601 866,82	576 891,43

Saamiset

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	226 954,12	364 460,35
Saamiset kunnalta	4 321 014,96	4 154 323,75
Muut saamiset	537 254,91	460 894,16
Siirtosaamiset	56 624,12	49 531,91
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	5 141 848,11	5 029 210,17
Saamiset yhteensä	5 141 848,11	5 029 210,17

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ 5 743 714,93 5 606 101,60

VASTAAVAA YHTEENSÄ 7 841 838,17 7 567 510,97

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	2 892 661,45	2 892 661,45
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 048 977,69	-223 303,15
Tilikauden yli-/alijäämä	176 241,31	1 272 280,84
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	4 117 880,45	3 941 639,14

VIERAS PÄÄOMA

Lyhytaikainen

Saadut ennakot	0,00	111,11
Ostovelat	1 574 788,58	1 455 937,26
Muut velat	143 121,66	156 869,15
Siirtovelat	2 006 047,48	2 012 954,31
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	3 723 957,72	3 625 871,83
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 723 957,72	3 625 871,83

VASTATTAVAA YHTEENSÄ 7 841 838,17 7 567 510,97

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	52,5	52,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	10,7	10,3
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	1 225	1 049
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	1 064	857

OULUN KAUPUNKI
OULUN INFRA LIIKELAITOS

LIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2021	TALOUSARVIO	TOT-%	YLITYS+ / ALITUS-	1.1.-31.12.2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	177 379,38	708 097,16	25,1	-530 717,78	1 272 693,82
Poistot ja arvonalentumiset	454 346,13	349 999,96	129,8	-104 346,17	433 864,31
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 138,07	0,00	0,0	1 138,07	-412,98
Tulorahoituksen korjauserät	-74 403,23	0,00	0,0	74 403,23	-36 192,74
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-591 060,00	-600 000,00	98,5	-8 940,00	-583 960,84
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	74 403,23	0,00	0,0	74 403,23	36 192,74
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	39 527,44	458 097,12	8,6	418 569,68	1 122 184,31
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos	-24 975,39	0,00	0,0	24 975,39	68 727,11
Saamisten muutos kunnalta	-166 691,21	-458 097,04	36,4	-291 405,83	-1 706 789,99
Saamisten muutos muilta	54 053,27	0,00	0,0	54 053,27	215 386,54
Korottomien velkojen muutos muilta	98 085,89	0,00	0,0	98 085,89	300 492,03
Rahoituksen rahavirta	-39 527,44	-458 097,04	8,6	-418 569,60	-1 122 184,31
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00	0,08	0,0	0,08	0,00
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	645				605
Investointien tulorahoitus, %	106,7				292,2
Quick ratio	1,4				1,4
Current ratio	1,5				1,5
RAHAVAROJEN MUUTOS	31.12.2021				31.12.2020
Yhdystili 31.12.	4 321 014,96				4 154 323,75
Yhdystili 01.01.	4 154 323,75				2 447 533,76
Yhdystilin muutos	166 691,21				1 706 789,99

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT
OULUN INFRA LIIKELAITOS

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoritusperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Vaihto-omaisuus

Maanrakennuksen materiaalivarasto on merkitty taseeseen keskihinnan arvostusperiaatteen mukaan.

Viheryksikön multavarasto on merkitty taseeseen valmistuskustannusten mukaan.

Koneyksikön varasto on merkitty taseeseen keskihinnan arvostusperiaatteen mukaan.

Logistiikkayksikön varasto on merkitty taseeseen lifo-periaatteen mukaan.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintameno vähennykseksi.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2. Toimintatuotot tehtäväalueittain

	2021	2020
Yhdyskuntapalvelut	34 744 735,33	35 119 358,51
Toimintatuotot yhteensä	34 744 735,33	35 119 358,51

3. Palvelujen ostojen erittely

	2021	2020
Muiden palvelujen ostot	15 365 831,31	14 276 526,85
Palvelujen ostot yhteensä	15 365 831,31	14 276 526,85

4. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista liikelaitoksen tilinpäätöksessä

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat sekä poistomenetelmät ovat:

Aineelliset hyödykkeet

Koneet ja kalusto

Kuljetusvälineet

Muut kuljetusvälineet 4 v - 8 v / tasapoisto

Muut liikkuvat työkoneet 5 v / tasapoisto

Raskaat liikkuvat työkoneet 10 v / tasapoisto

Muut koneet ja kalusto

Muut raskaat koneet 10 v / tasapoisto

Muut kevyet koneet 5 v / tasapoisto

Muut laitteet ja kalusteet 3 v / tasapoisto

5. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

MUUT TOIMINTATUOTOT	2021	2020
Muut luovutusvoitot	74 403,23	36 192,74
Luovutusvoitot yhteensä	74 403,23	36 192,74

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

6. Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesi-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.				1 961 409,37			1 961 409,37
Lisäykset tilikauden aikana				591 060,00			591 060,00
Tilikauden poisto				-454 346,13			-454 346,13
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00	0,00	2 098 123,24	0,00	0,00	2 098 123,24
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00	0,00	2 098 123,24	0,00	0,00	2 098 123,24

7. Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä muilta omistusyhteisyyksiltä

	2021		2020	
	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		152 054,02		6 644,03
Yhteensä		152 054,02		6 644,03
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset		170,67		0,00
Yhteensä		170,67		0,00
Saamiset yhteensä		152 224,69		6 644,03

8. Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	55 514,76	47 715,24
Muut tulojäämät	1 109,36	1 816,67
Tulojäämät yhteensä	56 624,12	49 531,91
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	56 624,12	49 531,91

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

9. Oma pääoma

	2021	2020
Peruspääoma 1.1.	2 892 661,45	2 892 661,45
Peruspääoma 31.12.	2 892 661,45	2 892 661,45
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.	-223 303,15	
Siirrot erien välillä	1 272 280,84	-223 303,15
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	1 048 977,69	-223 303,15
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	176 241,31	1 272 280,84
Oma pääoma yhteensä	4 117 880,45	3 941 639,14

10. Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä muille omistusyhteisöille

	2021		2020	
	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		3 946,98		54 588,44
Yhteensä		3 946,98		54 588,44
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat		22 508,22		23 790,98
Yhteensä	0,00	22 508,22	0,00	23 790,98
Vieras pääoma yhteensä		26 455,20		78 379,42

11. Muut velat -erän jakautuminen liittymismaksuihin ja muihin velkoihin

LIITTYMISMAKSUT JA MUUT VELAT	2021	2020
Muut velat		
Muut velat	143 121,66	156 869,15
Muut velat yhteensä	143 121,66	156 869,15

12. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

LYHYTAIKAISET SIIRTOVELAT	2021	2020
Menojäämät		
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	171 771,50	243 852,31
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	1 744 998,00	1 769 102,00
Muut menojäämät	89 277,98	
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	2 006 047,48	2 012 954,31
Siirtovelat yhteensä	2 006 047,48	2 012 954,31

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUKSIJA KOSKEVAT LIITETIEDOT

13. Vuokravastuiden yhteismäärä

LEASINGVASTUUT	2021	2020
Leasingvastuut yhteensä	1 063 892,11	856 870,13
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	359 448,77	333 843,80
Yhteensä	1 063 892,11	856 870,13

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

14. Henkilöstön lukumäärä 31.12.

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 31.12.	2021	2020
Liikelaitos	235	242
Yhteensä	235	242

15. Henkilöstökulut

HENKILÖSTÖKULUT	2021	2020
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	11 595 715,23	11 516 515,83
Henkilöstökulut yhteensä	11 595 715,23	11 516 515,83

16. Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

LUOTTAMUSHENKIÖIDEN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT	2021	2020
Kansallinen kokoomus rp.	138,00	184,00
Keskustapuolue	707,85	958,95
Oulun perussuomalaiset	80,50	69,00
Oulun vihreät kunnallisjärjestö ry	177,10	246,40
Sosiaalidemokraattinen puolue	193,75	258,75
Vasemmistoliitto	373,75	517,51
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	1 670,95	2 234,61

OULUN KAUPUNKI
 OULUN INFRA LIIKELAITOS
 Taimistomyyynnit Oulun kaupungin ulkopuolisille

LIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
LIKEVAIHTO	57 698,85	58 834,15
Tuet ja avustukset kunnalta	28 125,71	33 971,77
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-15 546,27	-12 543,54
Palvelujen ostot	-2 618,33	-16 677,62
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-18 164,60	-29 221,16
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-51 108,56	-59 519,05
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-8 699,93	-9 851,74
Muut henkilösivukulut	-2 115,14	-2 225,93
Henkilöstökulut yhteensä	-61 923,63	-71 596,72
Liiketoiminnan muut kulut	-3 802,00	-13 997,15
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	1 934,33	-22 009,11
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 934,33	-22 009,11
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	ei lasketa	

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Ympäristöpalveluiden yksikön taimistolta myydään taimia yrityksille, yksityisille, kaupungin sisäisille asiakkaille (Y&Y:lle) ja sisäisesti liikelaitoksen vastuulla oleviin alueurakoihin ja rakentamiskohteisiin.

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Taimisto sisältyy kirjanpidollisesti Oulun Infra -liikelaitokseen, jonka sisällä taimistoa seurataan omalla tunnisteellaan. Tunniste sisältää ulkoisen ja sisäisen liikevaihdon ja kaikki taimiston kustannukset. Taimiston eriyttävälle toiminnolle kohdistetaan kaikki taimiston ulkoinen liikevaihto ja osuus kustannuksista ulkoisen (68,2 %) ja sisäisen (31,8 %) liikevaihdon suhteessa.

13.4 Oulun Tilapalvelut -liikelaitos

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen liikevaihto oli vuonna 2021 yhteensä 117,95 M€. Kaupunginvaltuuston asettama sitova tulostavoite saavutettiin erinomaisesti talousarvioon nähden. Liikevaihtoa oli 433 000 € (tavoite -378 000 €).

Merkittävimmät ylläpito- ja käyttäjäpalvelutoimintoihin vaikuttaneet asiakkaiden toiminnassa tapahtuneet muutokset uusien kohteiden käyttöönoton osalta olivat Sivistys- ja kulttuuripalveluissa Pateniemen suuralueen päiväkotit, Salonpään koulu ja päiväkotit, Hiukkavaaran tilaelementti, Hiukkavaaran päiväkodin Lounatuulen yksikkö ja Hintan päiväkotit. Palo- ja pelastuslaitoksen osalta käyttöön otettiin Linnanmaan palo- ja pelastuslaitos sekä Raksilan palo- ja pelastuslaitoksen uusi väistötila. Hyvinvointipalveluiden Myllyojan terveysaseman toiminta siirtyi Hoitajarinteelle yksityisen vuokranantajan tiloihin. Oulu10 remontin aikainen väistö siirrettiin Saaristokatu 8 sekä Oulunsuun koulun tiloihin.

Oulun kaupungin omistajapolitiittista toimenpideohjelmaa toteutettiin kaupunginvaltuuston ja -hallitusten päätösten mukaisesti. Ateria- ja puhtauspalvelutuotantotoiminta siirrettiin liikkeenluovutuksena 1.10.2021 Compass Group Finland Oy:lle 238 työntekijän siirtyessä yhtiöön vanhoina työntekijöinä. Liikkeenluovutukseen

olennaisena osana liittyvät ateria- ja puhtauspalveluiden ostot Compass Groupilta. Muutos vaikuttaa merkittävästi liikelaitoksen menorakenteeseen; palveluostot lisääntyvät ja henkilöstömenot laskevat. Toimintamallin muutoksella tavoitellaan pysyvää 2 M€ vuosittaista käyttötalousmenojen säästöä. Virastomestaripalveluissa omistajapolitiikkaa toteutettiin hankkimalla Pääkirjaston, Merikosken yläasteen sekä Rajakylän hoivakodin virastomestaripalvelut alihankintapalveluna.

Tilapalvelut rakennutti konsernihallinnon taseyksikön lukuun erillisinvestointihankkeita 29,3 M€, josta perusparannusmäärärahalta toteutettavia hankkeita oli 10,5 M€.

Julkisen kiinteistökannan energiatehokkuutta parannettiin ja palvelurakennusten energiankulutusta pienennettiin perusparannushankkeilla 160 MWh.

Korona-epidemia vaikutti osin liikelaitoksen toimintaan myös vuonna 2021. Korona-epidemian vaikutukset vuositasolla näkyivät edelleen voimakkaana ateriapalveluissa ruokailijamäärien hetkittäisenä merkittävänä vaihteluna sekä erilaisina varautumisjärjestelyinä kaikilla palvelualueilla.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	TOTEUMA 31.12.
<i>Edistämme yritysten menestymistä ja tarjoamme kasvua tukevan ympäristön. Työ löytää tekijänsä.</i>	<p>Tilapalveluiden toiminta kehitty omistajapoliittisen toimenpideohjelman mukaisesti. Oman tuotannon osuus kokonaistuotannosta 31.12.2021.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ateria- ja puhtauspalveluiden oman tuotannon osuus 60 % - Kiinteistöjen ylläpitopalveluiden oman tuotannon osuus 35 % - Sisäliikuntalaitosten ylläpidon oman tuotannon osuus 85 % - Virastomestaripalveluiden oman tuotannon osuus on 75 % 	<p>Ateria- ja puhtauspalveluiden oman tuotannon osuus 0 % Kokonaisulkoistus toteutettu KH:n 10.5.2021 päätöksen mukaan. Tavoite toteutui</p> <p>Kiinteistöjen ylläpitopalveluiden oman tuotannon osuus 17,4 % Tavoite toteutui</p> <p>Sisäliikuntalaitosten ylläpidon oman tuotannon osuus 75,4 % Tavoite toteutui</p> <p>Virastomestaripalveluiden oman tuotannon osuus on 69,4 % Tavoite toteutui</p>
<i>Kasvamme kestävästi. Tiivistämme kaupunkirakennetta ja edistämme ympäristöystävällistä liikkumista. Olemme hiilineutraali kaupunki v. 2040.</i>	<p>Toimitilojen energiatehokkuutta kehitetään edelleen energiatehokkuutta tukevilla toimenpiteillä. Säästetyn energian määrä vuosittain.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Normeeratun kulutuksen pieneneminen 500MWh/vuosi 	<p>Vuoden 2021 kokonaisenergiakulutuksen seuranta ei ole vertailukelpoinen edelliseen vuoteen nähden (Koronaepidemia). Kulutus laski vuoteen 2019 verrattuna noin 4 GWh, mutta nousi vuoteen 2020 verrattuna 2 GWh. Suoraan perusparannusten kautta parannettiin energiatehokkuutta 160 MWh.</p>

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

OULUN TILAPALVELUT -LIIKELAITOS 1 000 €	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021 +muutokset	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	Toteuma-%
Liikealijäämä (-alijäämä)	-378	0	-378	433	811	-115
Liikelaitoksen investointien sitovuudet	3 780	-1 435	2 345	1 322	-1 023	56

Liikelaitokselle annettiin talousarviossa sitovaksi tavoitteeksi 378 000 euron liikealijäämätavoite sekä 3,78 miljoonan euron investointitaso. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 16.8.2021 Tilapalveluiden talousarviomuutosesityksen investointitason pienentämisestä 2,345 miljoonaan euroon. Talousarviomuutos johtui vuokrahankintojen kertaluonteisten perustamismenojen jäämisestä odotettua pienemmäksi hankkeiden peruuntumisen vuoksi.

Liikealijäämän osalta tavoite ylitettiin liikelaitoksen tuloksen jäätyä lievästi ylijäämäiseksi. Tulokseen positiivisesti vaikutti kiinteistöjen ylläpito, jossa toiminnan tehostamisen ja mm. energiasäästöhankeiden kautta saavutettiin säästöjä. Sähköenergian hinta kolminkertaistui joulukuussa, joka laski kiinteistöjen ylläpidon ennakoitua tulosta vuoden lopussa merkittävästi. Käytjäpalveluiden taloudellinen tulos jäi tavoitteista ateria-

ja puhtauspalveluiden kokonaisulkoistukseen liittyvistä muutoskustannuksista sekä koronaepidemian aiheuttamista palvelutarpeen muutoksista johtuen. Ateria- ja puhtauspalveluiden tuloksen odotetaan parantuvan vuonna 2022. Muut liikelaitoksen toiminta-alueet, ulkoinen tilavuokraus ja rakentaminen ja rakennuttaminen pääsivät hyvin lähelle talousarviotavoitteitaan.

Investointihankintoja toteutettiin vuoden 2021 aikana suunniteltua vähemmän. Kalustoinvestoinnit toteutuivat lähes suunnitellusti, mutta vuokrahankintoina toteutettavien hankkeiden perustamismenojen investoinnit jäivät muutettua talousarviota alhaisemmiksi mm. hankkeiden siirtymisen tai peruuntumisen vuoksi. Vuokrahankkeiden investoinnit sisältävät mm. väistötilaratkaisuja ja muita investointeja, joiden toteutumiseen tai ennakoitiin sisältyä merkittävä epävarmuutta.

Talousarviovuoden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Keskeiset talouden tunnusluvut omistajaohjauksen näkökulmasta

TUNNUSLUVUT	TA2021	TA-MUUTOKSET	TA2021+ muutokset	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	Toteuma-% 2021
Toiminnan laajuus						
Liikevaihto, 1 000 €	115 791	0	115 791	117 954	2 164	102
Investoinnit, 1 000 €	3 780	-1 435	2 345	1 322	-1 023	56
Kannattavuus						
Liikelyijäämä, 1 000 €	-378	0	-378	433	811	-115
Sij. pääoman tuotto, %				9,22 %		

Liikelaitoksen omaa toimintaa kuvaavat tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TA2021	TA-MUUTOKSET	TA2021+ muutokset	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	Toteuma-% 2021
Liikevaihto € / HTV	221 852	0	221 852	267 603	45 751	121 %

Analyysi

Oulun Tilapalvelut -liikelaitos saavutti liikelyijäämäta-voitteensa. Kokonaisuudessaan vuoden 2021 liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot kasvoivat merkittävästi edellisestä vuodesta ja talousarvioon nähden. Koko liikelaitoksen tasolla tarkasteltuna liikevaihtoa nostivat kiinteistöjen ylläpidossa Sivistys- ja kulttuuripalveluiden erillisveloitettavien töiden arvioitua korkeampi taso ja ateriapalveluiden liikevaihdon ennakoituakin suurempi kasvu, liikevaihdon noustessa koronaa edeltävän tason ylitse. Kustannusten näkökulmasta merkittävimmät erot talousarvioon nähden ovat ateria- ja puhtauspalveluiden kokonaisulkoistukseen liittyvä kustannusten siirtyminen henkilöstökustannuksista ostopalveluihin.

Rakentaminen ja rakennuttaminen -vastuualueella merkittävin muutos oli Linnanmaan liikuntahallin aloituksen viivästyminen, joka johti korvaavien hankkeiden valmistelun ja aikataulutusten aikaistamisiin. Laskutettavien tuntien suhteellisen osuuden määrä vaikutti vastuualueen tulokseen laskevasti. Vastuualueen liikevaihto oli 6,1 M€. Jatkossa ennakoitaan liikevaihdon ja laskevan henkilömäärän vähentyessä.

Kiinteistöjen ylläpitopalveluissa olennaisimpia tulokseen vaikuttaneita eriä tilikaudella olivat sähköenergian hinnan nousu loppuvuonna, Kiimingin keskusta-alueen kiinteistöhoitoon kilpailutuksesta aiheutunut kustannusten nousu, ennakoitua suuremmat lumien poiskuljetukset ja kattolumien pudotukset keväällä 2021,

ennakoimattomat kalustokorjaustarpeet sisäliikuntapaikkojen hoidossa, yleiset säästöt ostopalveluista, energiatehokkuushankkeet ja kasvanut liikevaihto erillisveloitettavissa töissä. Vastuualueen liikevaihto oli 45,7 M€. Jatkossa kiinteistöjen ylläpidossa inflaation kasvun ennakoitaan rajaavan tuloksentelekyä.

Käyttäjäpalveluissa ateria- ja puhtauspalveluiden kokonaisulkoistus oli merkittävin tapahtuma tilikaudella. Kokonaisulkoistuksen toteuttamisesta aiheutui kertakustannuksia, joiden vuoksi käyttäjäpalveluiden tulos jäi arvioitua pienemmäksi. Virastomestaripalveluissa ja logistiikkapalveluissa merkittävimmät tapahtumat olivat uuden kirjastoauton hankinta, sisäisen postin lajittelun siirto Monetrille ja tavarakuljetusten kilpailutus. Virastomestaripalveluiden ja logistiikkapalveluiden tulos oli talousarvion mukaisella tasolla. Käyttäjäpalvelut-vastuualueen liikevaihto oli 41,4 M€ ja tulos -0,7 M€. Käyttäjäpalveluissa tulostason ennakoitaan parantuvan ateria- ja puhtauspalveluiden kokonaisulkoistusten kustannussäästöjen alkaessa toteutua vuoden 2022 aikana.

Ulkoisessa tilavuokrauksessa hankittiin asiakkaiden käyttöön uusia kohteita ja väistötiloja edellistä vuotta enemmän. Merkittävimmät erot talousarvioon nähden johtuivat tiloihin tehdyistä lisä- ja muutostöistä, joita oli kohteissa arvioitua enemmän. Tilapalvelut vastaa osassa ulkoa vuokratuista tiloista kiinteistöjen käyttömenoista ja kantaa riskin käyttömenojen (kiinteistöjen ylläpito,

sähkö, lämmitys, vesi) muutoksista sisäisten asiakasvuokrien ollessa pääosin kiinteitä. Useissa kohteissa vuonna 2021 käyttömenot olivat arvioitua suuremmat heikentäen ulkoisen tilavuokrauksen ennakoitua tulos-ta. Vastuualueen tuotot olivat 24,0 M€. Ulkoisen tilavuokraustarpeen ennakoidaan edelleen kasvavan vuonna 2022, minkä odotetaan parantavan tilavuokrauksen tulostasoa.

Johtokunnan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Teknisten liikelaitosten johtokunta esittää, että Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen tilikauden ylijäämä 362 312,27 euroa siirretään liikelaitoksen omaan pää-omaan, tilikauden yli-/alijäämätilille. Tilikauden tuloksen siirron jälkeen liikelaitoksen oma pääoma on yhteensä 5 060 692,65 euroa. Tästä peruspääoman osuus on 5 805 202,12 euroa ja kertyneen alijäämän osuus -744 509,47 euroa.

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

OULUN TILAPALVELUT -LIKELAITOS HENKILÖSTÖRAPORTTI	TA2021	TAM2021	TP2021	EROTUS TP2021 - TAM2021	TP2020	TP2019
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ						
Vakinaiset	-	-	226	-	507	606
Tilapäiset	-	-	12	-	67	100
Yhteensä	-	-	238	-	574	706
Poistuma ja organisatoriset muutokset						
Poistuma (eläke- ja muu poistuma)	-	-	78	-	45	52
Organisatoriset muutokset	-	-	230	-	63	0
Yhteensä	-	-	308	-	108	52
HTV (palkallinen työpanos)						
Vakinaiset ja tilapäiset	522	522	441	-81	565	667
SAIRAUSPOISSAOLOPROSENTTI						
Kokonaissairauspoissaoloprosentti	-	-	6,0		5,7	5,8
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€						
Palkat ja palkkiot	-19 243	-19 243	-14 858	4 385	-18 022	-20 751
Eläkekulut	-5 188	-5 188	-4 715	473	-5 923	-5 041
Muut henkilösivukulut	-643	-643	-629	13	-689	-726
Yhteensä	-25 073	-25 073	-20 202	4 872	-24 634	-26 517

Henkilöstömäärä: Yhteensä luku sisältää vakinaiset ja tilapäiset työntekijät ja viranhaltijat, joiden palvelusuhde on ollut voimassa 31.12.2021. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Poistuma: sisältää eläkepoistuman sekä muun lähtövaihtuvuuden. Poistuma ei sisällä määräaikaisen palvelusuhteen päättymistä eikä uudelleensijoitettuja henkilöitä. Luku ei sisällä myöskään työntekijöitä ja viranhaltijoita, jotka ovat siirtyneet toiseen palvelusuhteeseen kunnan sisällä. Organisatoriset muutokset (kuten ulkoistamisen vaikutus henkilöstön lähtövaihtuvuuteen) eivät sisällä poistumalukuun, vaan ne on esitetty erikseen Organisatoriset muutokset -rivillä.

Palkallinen työpanos (HTV): Palkallisesta työpanoksesta on poistettu palkattomat poissaolojaksot. Luku esitetään kokonaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Kokonaissairauspoissaoloprosentti: Kokonaissairauspoissaoloprosentilla tarkoitetaan toteutuneiden sairauspoissaolojen (sisältää palkalliset ja palkattomat) osuutta prosentteina käytettävissä olleesta kokonaistyöpanosmäärästä. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Henkilöstökustannukset: henkilöstökustannukset sisältävät kaikki maksetut palkat, palkkiot, eläke- ja henkilösivukulut.

Talousarvion suunnitellut henkilöstömittarit ovat toteutuneet talousarvion mukaisesti.

Vuoden viimeisen päivän mukainen henkilöstömäärä on 336 henkilöä pienempi kuin vuotta aikaisemmin. Henkilöstömäärää pienensi 1.10.2021 tapahtunut liikkeenluovutus, jossa ateria- ja puhtaanapitopalveluiden oma tuotanto siirtyi Compass Group Oy:lle. Liikkeenluovutuksessa siirtyi 238 vakituista työntekijää.

Vakituisten palvelussuhteiden osuus kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna. Eläköitymisiä vuonna 2021 oli yhteensä 31, joka vastaa edellisten vuosien tasoa. Kokonaisulkoistuspäätös vaikutti henkilöstön irtisanoutumisiin; irtisanoutuneita (43 työntekijää) oli merkittävästi aiempaa enemmän.

Palkallinen työpanos (HTV) alitti käyttösuunnitelman henkilöstösuunnitelman mukaisen palkallisen työpanostavoitteen 81 henkilötyövuodella sekä henkilöstökustannukset 4,9 M€. Alkuperäinen talousarvio ei sisältänyt kaupunginhallituksen 10.5.2021 päättämää kokonaisulkoistuksen toteuttamista Compass Group Oy:lle.

Kokonaissairauspoissaoloprosentti kasvoi 0,3 prosenttiyksikköä vuoteen 2020 lukuun verrattuna. Sairauspoissaolojen määrä lisääntyi ateria- ja puhtauspalveluissa ennen liikkeenluovutusta.

Koronaepidemiolla ei ole ollut merkittävää vaikutusta henkilöstön poissaolojen määrään.

Arvio tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta

Hyvinvointialueiden aloitus aiheuttaa haasteita vuoden 2022 näkyvyyteen. Hyvinvointialueen valmistelu työllistää tilapalveluiden resursseja. Muutostarkastelut lisäävät riskejä logistiikkapalveluissa.

Kustannusten nousu haastaa erityisesti kiinteistöjen ylläpidon toimintaa. Palvelusopimusten seuraavissa kilpailutuksissa riskinä kustannustason merkittävä kasvu kaikilla palvelualueilla. Käyttäjäpalveluissa arvioidaan tulosparannusta ateria- ja puhtauspalveluiden kokonaisulkoistuksesta. Lisäksi virastomestaripalveluissa ja logistiikkapalveluissa odotetaan toiminnan ja tuloksen olevan edellisen vuoden tasolla. Rakennuttamisen ja rakentamisen liikevaihtotason säilyttäminen haasteellista henkilöresurssien saatavuuden vuoksi. Ulkoisen tilatarpeen määrän odotetaan kasvavan edelleen ja haasteena erityisesti haastavien väistö- ja tilaelementtiratkaisujen järjestäminen ja hallinnointi. Kiinteistöomaisuuden arvon säilyttäminen jatkossa haastavaa kiinteistöjen käyttömenojen kustannusten noususta johtuen.

Investoinnit

Irtain käyttöomaisuus: Kalustoinvestoinnit

1 000 €	TA2021	TA-MUUTOKSET	TA2021 + muutokset	TP2021	Erotus
Menot	530	47	577	582	5
Rahoitusosuudet				0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0

Rakennukset, kiinteät rakenteet ja laitteet

1 000 €	TA2021	TA-MUUTOKSET	TA2021 + muutokset	TP2021	Erotus
Menot	3 250	-1 482	1 768	740	-1 028
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	194	194

INVESTOINNIT YHTEENSÄ 1 000 €	TA2021	TA-MUUTOKSET	TA2021 + muutokset	TP2021	Erotus
Menot	3 780	-1 435	2 345	1 322	-1 023
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	194	194

Investointihankintoja toteutettiin vuoden 2021 aikana suunniteltua vähemmän. Kalustoinvestoinnit toteutuivat lähes suunnitellusti, mutta vuokrahankintoina toteutettavien hankkeiden perustamismenojen investoinnit jäivät muutettua talousarviota alhaisemmiksi mm. hankkeiden siirtymisen tai peruuntumisen vuoksi. Vuokrahankkeiden investoinnit sisältävät mm. väistötilaratkaisuja ja muita investointeja, joiden toteutumiseen tai ennakkointiin sisältyy merkittävää epävarmuutta.

Merkittävimmät yksittäiset kalustoinvestoinnit olivat kirjastoauto- ja jääkonekaluston uusintainvestoinnit. Vuokrahankkeiden investoinneissa suurimmat toteutuneet hankkeet olivat Linnanmaan paloaseman (0,24 M€ eur vuonna 2021), Raksilan paloaseman väistötilojen (0,31 M€ vuonna 2021) hankkeet. Suurin muutos vuokrahankkeiden investoinneissa alkuperäiseen talousarvioon nähden on ollut Kotkantien väistötilahankkeen osittainen muuttuminen ja peruuntuminen.

OULUN KAUPUNKI
OULUN TILAPALVELUT LIIKELAITOS

LIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2021	TALOUSARVIO	TOT-%	YLITYS+ / ALITUS-	1.1.-31.12.2020
LIKEVAIHTO	117 954 351,89	115 790 745,43	101,9	2 163 606,46	107 797 190,27
Valmistus omaan käyttöön	162 789,76	0,00	0,0	162 789,76	120 235,03
Liiketoiminnan muut tuotot	204 851,52	532 000,08	38,5	-327 148,56	1 841 257,16
Tuet ja avustukset kunnalta	882 581,09	201 705,00	437,6	680 876,09	173 089,33
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-30 065 562,10	-29 181 651,83	103,0	883 910,27	-26 770 290,57
Palvelujen ostot	-43 500 218,55	-39 322 031,69	110,6	4 178 186,86	-37 441 659,09
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-73 565 780,65	-68 503 683,52	107,4	5 062 097,13	-64 211 949,66
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-14 851 727,24	-19 242 582,82	77,2	-4 390 855,58	-18 021 973,98
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-4 714 623,22	-5 188 121,07	90,9	-473 497,85	-5 922 658,61
Muut henkilösivukulut	-629 285,49	-642 519,99	97,9	-13 234,50	-689 065,65
Henkilöstökulut yhteensä	-20 195 635,95	-25 073 223,88	80,5	-4 877 587,93	-24 633 698,24
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-223 955,61	-151 799,88	147,5	72 155,73	-160 631,44
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-223 955,61	-151 799,88	147,5	72 155,73	-160 631,44
Liiketoiminnan muut kulut	-24 785 922,72	-23 173 744,33	107,0	1 612 178,39	-22 132 311,85
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	433 279,33	-378 001,10	-114,6	811 280,43	-1 206 819,40
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muut rahoitustuotot	350,24	420,00	83,4	-69,76	328,95
Kunnalle maksetut korkokulut	-69 749,70	0,00	0,0	69 749,70	0,00
Muut rahoituskulut	-1 567,60	-809,88	193,6	757,72	-5 342,77
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-70 967,06	-389,88	18 202,3	70 577,18	-5 013,82
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	362 312,27	-378 390,98	-95,8	740 703,25	-1 211 833,22
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	362 312,27	-378 390,98	-95,8	740 703,25	-1 211 833,22
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	362 312,27	-378 390,98	-95,8	740 703,25	-1 211 833,22
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Sijoitetun pääoman tuotto, %	8,9				-22,8
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %	8,9				-22,8
Voitto, %	0,3				-1,1

OULUN KAUPUNKI
OULUN TILAPALVELUT LIIKELAITOS

LIKELAITOKSEN TASE	31.12.2021	31.12.2020
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	37 514,63	0,00
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	37 514,63	0,00
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	526 242,20	0,00
Koneet ja kalusto	304 520,11	412 737,49
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 026 794,28	475 020,57
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 857 556,59	887 758,06
Sijoitukset		
Muut saamiset	31 362,00	31 362,00
Sijoitukset yhteensä	31 362,00	31 362,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 926 433,22	919 120,06
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	69 540,39	168 620,26
Saamiset kunnalta	12 481 184,35	11 579 752,41
Muut saamiset	3 262 226,41	1 554 160,43
Siirtosaamiset	149 087,58	548 914,15
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	15 962 038,73	13 851 447,25
Saamiset yhteensä	15 962 038,73	13 851 447,25
Rahat ja pankkisaamiset	720,00	960,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	15 962 758,73	13 852 407,25
VASTAAVAA YHTEENSÄ	17 889 191,95	14 771 527,31
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	5 805 202,12	5 805 202,12
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-1 106 821,74	105 011,48
Tilikauden yli-/alijäämä	362 312,27	-1 211 833,22
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 060 692,65	4 698 380,38

OULUN KAUPUNKI
OULUN TILAPALVELUT LIIKELAITOS

LIKELAITOKSEN TASE

31.12.2021

31.12.2020

VIERAS PÄÄOMA

Lyhytaikainen

Saadut ennakot	60,00	60,00
Ostovelat	10 310 422,29	5 321 454,78
Muut velat	167 026,95	279 307,14
Siirtovelat	2 350 990,06	4 472 325,01
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	12 828 499,30	10 073 146,93
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	12 828 499,30	10 073 146,93
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	17 889 191,95	14 771 527,31

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	28,3	31,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	10,8	9,2
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	-745	-1107
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	157 099	119 274
Lainat ja vuokravastuut 31.12./asukas, 1000 €	0,7	0,6

OULUN KAUPUNKI
OULUN TILAPALVELUT LIIKELAITOS

LIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2021	TALOUSARVIO	TOT-%	YLITYS+ / ALITUS-	1.1.-31.12.2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikelijäämä (-alijäämä)	433 279,33	-378 001,10	-114,6	811 280,43	-1 206 819,40
Poistot ja arvonalentumiset	223 955,61	151 799,88	147,5	-72 155,73	160 631,44
Rahoitustuotot ja -kulut	-70 967,06	-389,88	18 202,3	70 577,18	-5 013,82
Tulorahoituksen korjauserät	-103 597,46	0,00	0,0	103 597,46	-155 867,99
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-1 321 671,31	-2 345 000,12	56,4	-1 023 328,81	-629 665,07
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	194 000,00	0,00	0,0	194 000,00	164 465,87
				-1 926	
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-645 000,89	-2 571 591,22	25,1	590,33	-1 672 268,97
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys muilta	0,00	0,00	0,0	0,00	-4 260,00
Muut maksuvalmiuden muutokset					
				-3 473	
Saamisten muutos kunnalta	-901 431,94	2 571 589,04	-35,1	020,98	75 887,44
				-1 209	
Saamisten muutos muilta	-1 209 159,54	0,00	0,0	159,54	2 006 795,65
Korottomien velkojen muutos muilta	2 755 352,37	0,00	0,0	2 755 352,37	-406 154,12
Rahoituksen rahavirta	644 760,89	2 571 589,04	25,1	-1 926 828,15	1 672 268,97
RAHAVAROJEN MUUTOS	-240,00	-2,18	11 009,2	237,82	0,00
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	-2 000				-1 355
Investointien tulorahoitus, %	44,4				-167,0
Quick ratio	1,3				1,4
Current ratio	1,3				1,4
RAHAVAROJEN MUUTOS					
	31.12.2021				31.12.2020
Yhdystili 31.12.	12 481 184,35				11 579 752,41
Yhdystili 01.01.	11 579 752,41				11 655 639,85
Yhdystilin muutos	901 431,94				-75 887,44

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT
OULUN TILAPALVELUT -LIIKELAITOS

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoritusperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan. Sijoitusten arvo tarkistetaan tilinpäätöshetkellä vertaamalla sitä osakkeiden markkina-arvoon ja kirjaamalla sen perusteella arvonalennus tai arvonalentumisen palautus.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintameno vähennykseksi.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2. Toimintatuotot tehtäväalueittain

	2021	2020
Yhdyskuntapalvelut	117 259 970,73	107 797 190,27
Toimintatuotot yhteensä	117 259 970,73	107 797 190,27

3. Palvelujen ostojen erittely

	2021	2020
Asiakaspalvelujen ostot		17,77
Muiden palvelujen ostot	43 500 218,55	37 441 641,32
Palvelujen ostot yhteensä	43 500 218,55	37 441 659,09

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista liikelaitoksen tilinpäätöksessä

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat sekä poistomenetelmät ovat:

Aineelliset hyödykkeet

Koneet ja kalusto

Kuljetusvälineet

Muut kuljetusvälineet

4 v - 8 v / tasapoisto

Raskaat liikkuvat työkoneet

10 v / tasapoisto

Muut koneet ja kalusto

Muut kevyet koneet

5 v / tasapoisto

Muut laitteet ja kalusteet

3 v / tasapoisto

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Keskeneräiset hankinnat

ei poistoaikaa

Sijoitukset

Palautuskelpoiset liittymismaksut

ei poistoaikaa

4. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

MUUT TOIMINTATUOTOT	2021	2020
Muut luovutusvoitot	103 597,46	155 867,99
Luovutusvoitot yhteensä	103 597,46	155 867,99

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

5. Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	AINEETTOMAT OIKEUDET	MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	ENNAKKOMAKSUT	YHTEENSÄ
Poistamaton hankintameno 1.1.		0,00		0,00
Siirrot erien välillä		38 586,48		38 586,48
Tilikauden poisto		-1 071,85		-1 071,85
Poistamaton hankintameno 31.12.		37 514,63		37 514,63
Kirjanpitoarvo 31.12.		37 514,63		37 514,63

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesi-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.				412 737,49		475 020,57	887 758,06
Lisäykset tilikauden aikana				115 698,33		1 205 972,98	1 321 671,31
Vähennykset tilikauden aikana				-90 402,54		-270 354,17	-360 756,71
Siirrot erien välillä		615 612,79				-383 845,10	
Tilikauden poisto		-89 370,59		-133 513,17			-222 883,76
Poistamaton hankintameno 31.12.		526 242,20		304 520,11		1 026 794,28	1 625 788,90
Kirjanpitoarvo 31.12.		526 242,20		304 520,11		1 026 794,28	1 625 788,90

Pysyvien vastaavien sijoitukset

JVK-, MUUT LAINA- JA MUUT SAAMISET	JVK-LAINASAAMISET	SAAMISET KONSERNIYHTEISÖT	SAAMISET KUNTAYHTYMÄT	SAAMISET MUUT YHTEISÖT	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.		31 362,00			31 362,00
Lisäykset					0,00
Hankintameno 31.12.		31 362,00			31 362,00
Kirjanpitoarvo 31.12.		31 362,00			31 362,00

6. Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä muilta omistusyhteisyyksiltä

	2021		2020	
	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		2 129,26		41 510,47
Yhteensä		2 129,26		41 510,47
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Siirtosaamiset				765,46
Yhteensä				765,46
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		1 930,08		1 744,75
Yhteensä		1 930,08		1 744,75
Saamiset yhteensä		4 059,34		44 020,68

7. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	134 887,20	162 415,20
Muut tulojäämät	16 284,57	386 498,95
Tulojäämät yhteensä	151 171,77	548 914,15
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	151 171,77	548 914,15

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

8. Oma pääoma

	2021	2020
Peruspääoma 1.1.	5 805 202,12	5 805 202,12
Lisäykset		
Peruspääoma 31.12.	5 805 202,12	5 805 202,12
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.	105 011,48	0,00
Siirrot erien välillä	-1 211 833,22	105 011,48
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	-1 106 821,74	105 011,48
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	362 312,27	-1 211 833,22
Oma pääoma yhteensä	5 060 692,65	4 698 380,38

10. Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä muille omistusyhteisöille

	2021		2020	
	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		2 495 723,76		1 464 327,35
Yhteensä		2 495 723,76		1 464 327,35
Velat kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä				
Ostovelat		12 045,22		31 725,50
Yhteensä		12 045,22		31 725,50
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat		88 089,57		924,00
Yhteensä		88 089,57		924,00
Vieras pääoma yhteensä		2 595 858,55		1 496 976,85

10. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

LYHYTAIKAISET SIIRTOVELAT	2021	2020
Tuloennakot		
Menojäämät		
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	1 829 846,00	3 191 499,00
Tuntipalkkojen jaksotus	61 742,02	49 671,60
Muut menojäämät	459 402,04	1 231 154,41
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	2 350 990,06	4 472 325,01
Siirtovelat yhteensä	2 350 990,06	4 472 325,01

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

11. Vuokravastuiden yhteismäärä

VUOKRAVASTUUT	2021	2020
Toimitilojen vuokravastuut	141 514 705,35	107 332 890,62
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa 31.12.2077 asti	141 514 705,35	107 332 890,62
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	14 434 769,90	15 857 987,27
Kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut	12 111 583,28	18 323 203,90
Leasingvastuut yhteensä	15 583 998,27	11 941 184,46
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	4 404 973,19	4 005 374,56
Yhteensä	157 098 703,62	119 274 075,08

12. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

JÄRJESTELYJEN TARKOITUS	2021	2020
Sopimusvastuut		
Elinkaarimallilla toteutetut	70 657 326,68	71 914 094,27
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	3 602 004,66	3 593 354,30
Sopimusvastuut yhteensä	74 259 331,34	75 507 448,57

HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

13. Henkilöstön lukumäärä 31.12.

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 31.12.	2021	2020
Liikelaitos	238	574
Yhteensä	238	574

14. Henkilöstökulut

HENKILÖSTÖKULUT	2021	2020
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	20 195 635,95	24 633 698,24
Henkilöstökulut yhteensä	20 195 635,95	24 633 698,24

15. Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

LUOTTAMUSHENKIÖIDEN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT	2021	2020
Kansallinen kokoomus rp.	355,00	293,00
Keskustapuolue	608,40	393,30
Oulun perussuomalaiset	103,00	
Oulun vihreät kunnallisjärjestö ry	333,30	151,80
Sosiaalidemokraattinen puolue	1003,15	922,52
Vasemmistoliitto	272,50	143,75
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	2 675,35	1 904,37

OULUN KAUPUNKI
OULUN TILAPALVELUT LIIKELAITOS
Kuljetuspalveluiden myynti Oulun kaupungin ulkopuolisille

LIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
LIKEVAIHTO	126 046,27	119 637,02
Liiketoiminnan muut tuotot	325,45	338,17
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-2 277,46	-1 018,89
Palvelujen ostot	-45 525,31	-47 013,57
Materiaalit ja palvelut yhteensä	47 802,77	-48 032,46
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-34 784,46	-40 419,52
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-7 899,90	-9 843,99
Muut henkilösivukulut	-1 451,93	-1 529,20
Henkilöstökulut yhteensä	-44 136,28	-51 792,71
Liiketoiminnan muut kulut	-20 986,68	-21 071,30
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	13 445,99	-921,28
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	2,04	0,52
Kunnalle maksetut korkokulut	-66,23	
Muut rahoituskulut	-24,09	-17,94
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-88,28	-17,42
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	13 357,71	-938,70
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	13 357,71	-938,70
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	13 357,71	-938,70
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	ei lasketa	

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Logistiikkapalveluiden yksikön tulos on vuoden 2021 osalta kokonaisuudessaan hiukan ylijäämäinen. Ulkoiseksi palvelutuotannoksi (postin jakamista, sekä näytteiden, lääkkeiden ja hoitovälineiden kuljettamista) luettavat kuljetuspalvelut tuotetaan pääsääntöisesti kaupungin tytär- tai osakkuusyhtiöihin. Myös näiden ulkoisten palveluiden tuotanto on ylijäämäinen. Kuljetuspalvelut siirtyvät vuoden 2023 alussa pääosin hyvinvointialueelle.

Jaksotusperiatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Kuljetuspalveluiden kokonaisuutta seurataan omalla kustannuspaikallaan kirjanpidossa.

Kustannuspaikan liikevaihdosta on huomioitu kaikki liikevaihto ulkoisille asiakkaille (myös konsernimyynti). Liikevaihtoa vastaavat kustannukset on saatu vyöryttämällä osuus kustannuksista ulkoisen liikevaihdon ja kokonaisliikevaihdon suhteessa. Ulkoisen liikevaihdon osuus on ollut vuonna 2020 noin 9%. Lisäksi kustannuspaikalle on kohdistettu Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen välillisiä kustannuksia liikelaitoksen kustannuspaikkojen toimintakulujen suhteessa.

OULUN KAUPUNKI
OULUN TILAPALVELUT LIIKELAITOS
Ateriapalveluiden myynti Oulun kaupungin ulkopuolisille

LIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
LIKEVAIHTO	511 866,79	576 839,47
Tuet ja avustukset kunnalta	492,40	633,80
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-270 424,38	-336 027,40
Palvelujen ostot	-206 893,23	-198 788,58
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-477 317,61	-534 815,98
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-61 752,57	-143 930,17
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-21 025,76	-43 598,31
Muut henkilösivukulut	-2 658,65	-5 505,66
Henkilöstökulut yhteensä	-85 436,98	-193 034,14
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-45,28	-108,24
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-45,28	-108,24
Liiketoiminnan muut kulut	-1 673,75	-7 294,37
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-52 114,43	-157 779,46
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	-0,33	0,30
Kunnalle maksetut korkokulut	-331,04	
Muut rahoituskulut	-16,83	-100,07
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-348,19	-99,77
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-52 462,63	-157 879,22
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-52 462,63	-157 879,22
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-52 462,63	-157 879,22
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	ei lasketa	

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Ateriapalveluiden tulos on kokonaisuutena vuoden 2021 osalta negatiivinen, myös ulos myytävien palveluiden osuus. Ateriapalveluiden kokonaisulkoistuksen arvioidaan parantavan heikkoa tuloksentelekykyä jatkossa. Ulos myytävien palveluiden kustannusten kokonaisuus on vaikeasti eriyttävissä oman toiminnan kustannuksista, sillä ulkoinen palvelutuotanto kaupungin yhteistyökumppaneille (järjestöt, seurakunta, kaupungin tytär- ja osakkuusyhtiöt) tapahtuu pääosin muun tuotannon yhteydessä.

Jaksotusperiatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Ateriapalveluiden kokonaisuutta seurataan omalla kustannuspaikallaan kirjanpidossa. Kustannuspaikan liikevaihdosta on huomioitu kaikki liikevaihto ulkoisille asiakkaille (myös konsernimyynti). Liikevaihtoa vastaavat kustannukset on saatu vyöryttämällä osuus kustannuksista ulkoisen liikevaihdon ja kokonaisliikevaihdon suhteessa. Ulkoisen liikevaihdon osuus on ollut vuonna 2020 noin 2%. Lisäksi kustannuspaikalle on kohdistettu Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen välillisiä kustannuksia liikelaitoksen kustannuspaikkojen toimintakulujen suhteessa.

13.5 Business Oulu –liikelaitos

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Globaalitalous alkoi toipua koronapandemian vaikutuksista vahvasti vuonna 2021 ja siten myös Oulun alueen talous on alkanut elpymään ripeästi. Yritysten henkilöstömäärien ja liikevaihdon kasvu on ollut suurempaa kuin Suomessa keskimäärin. Vaikka pandemia yhä varjostaa näkymiä, Suomen talous kasvoi arviolta 3,5 % vuonna 2021 ja kasvun ennakoitaan jatkuvan 2,6 % vuonna 2022. Yksityiset pääomasijoitukset alueelle vuonna 2021 olivat noin 132,5 M€. Uusia yrityksiä sijoitui alueelle 31 kpl, joista 18 oli ulkomaista. Yksityiset investoinnit alueelle olivat noin 380 M€.

Työmarkkinat ovat elpyneet vuoden 2021 aikana nopeasti kysynnän lisääntymisen myötä, mutta työllisyyden nopein kasvu on nyt takana. Työllisyyttä ennakoivat indikaattorit viittaavat työllisyyden kasvun jatkuvan, vaikkakin maltillisemmalla tahdilla. Kohtaanto-ongelma eli työntekijöiden ja työpaikkojen kohtaamisen haaste on edelleenkin merkittävä este liiketoiminnan kasvulle. Yli kymmenen hengen yrityksistä peräti 80 % kertoo vaikeuksista osaavan työvoiman saatavuudessa. Työvoimavaje on merkittävintä palvelu- ja myyntityössä sekä teollisuudessa ja rakentamisessa.

Työllisyyden kuntakoikeilun käynnistyminen maaliskuussa 2021 lisäsi merkittävästi työllisyyspalvelujen tehtäväkenttää ja vastuita. Tässä yhteydessä TE-toimistosta siirtyi Oulun seudun kuntakoikeiluun yli 14 000 asiakasta. Kuntakoikeilun asiakaskuntaan kuuluvat työttömät, työllistetyt ja palveluissa olevat työnhakijat, joiden kotikunta on Oulu ja jotka eivät saa ansiosidonnaista päivärahaa tai ovat alle 30-vuotiaita, maahanmuuttajia tai vieraskielisiä henkilöitä.

Joulukuussa 2021 Oulussa työttömien osuus työvoimasta oli 12,2 %, mikä on 2,3 prosenttiyksikköä vähemmän kuin edellisenä vuonna vastaavaan aikaan. Oulun nuorisotyöttömyys laski, mutta pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi edellisen vuoden tilanteeseen verrattuna. Pitkäaikaistyöttömyyden kasvu kuitenkin taittui heinäkuussa 2021, minkä jälkeen pitkäaikaistyöttömien määrä on kuukausittain vähentynyt.

Koronan vuoksi Suomessa luotiin yrittäjille mahdollisuus väliaikaiseen työttömyysturvaan (4/2020), minkä johdosta Oulun kaupunki (BusinessOulu) on maksanut yrittäjille työmarkkinatukea vuosina 2020 ja 2021. Työmarkkinatukeen sisältyvää yrittäjien väliaikaista työttömyysturvaa ei maksettu työttömyyden perusteella, vaan päätoimisen

yrittäjyyden perusteella. Vuonna 2021 Oulun kaupungin työmarkkinatuen kuntaosuus oli 25,1 M€, josta 1,412 M€ maksettiin yrittäjille. Työmarkkinatuen kuntaosuus ilman yrittäjille maksettavaa tukea oli 23,7 M€.

Vuonna 2021 jatkettiin kaupunkikonsernin yksiköiden toteuttamaa yhteistä palvelulupausta yrityksille yrityspalveluiden saavuttavuuden, reaktionopeuden, ratkaisukeskeisyyden, yritysmönteisyyden, aloitteellisuuden ja aktiivisuuden parantamiseksi. Yhteistyöhön ovat sisältyneet säännölliset kokoukset ja kaupungin yritysmönteisyyttä vahvistavien toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus, esimerkkinä yritystapahtumat tiettyjen alueiden yrityksille.

Vuoden 2021 loppupuolella laadittiin Yritysmönteinen Oulu – Elinkeinopoliittinen kehittämisohjelma vuosille 2022-2027.

Elinkeinopalvelut

Yrityspalveluissa keskityttiin asiakaslähtöisiin ja helposti saavutettaviin palveluihin liiketoiminnan suunnitteluun, käynnistämiseen, kehittämiseen sekä kasvuun ja kansainvälistymiseen liittyen. Sisällöllä tuettiin yritysten myynnin, markkinoinnin, rekrytoinnin, viennin ja kansainvälisten verkostojen kehittymistä. Digitaalisen liiketoiminnan palvelukokonaisuus jatkui merkittävänä osana yritysten kilpailukyvyyn, kasvun ja kannattavuuden tukemisessa. Digiliiketoimintaan liittyen järjestettiin 78 valmennusta, joissa oli noin 2000 osallistujaa. Valmennuksista tehtiin 40 tallennetta, joita on katsottu vuoden 2021 loppuun mennessä yli 1500 kertaa. Lisäksi toteutettiin esihautomo- ja hautomotoimintaa sekä niihin liittyvää ohjelmasisältöä.

Koronapandemia hankaloitti kokonaisuudessaan edelleen kasvokkain tapahtuvaa palveluntarjontaa sekä rajoitti fyysisten palveluiden ja tapahtumien järjestämistä. Yrityspalveluiden tuottamiseen liittyvästä haastavasta tilanteesta huolimatta uusia yrityksiä perustettiin Ouluun yhteensä 1373, mikä on kaikkien aikojen toiseksi suurin määrä vuodessa. Uusien yritysten nettolisäys oli puolestaan kaikkien aikojen suurin, yhteensä 635 kappaletta.

Oulun alueella on edelleen suuri tarve nopeaan kasvuun tähtäävän yritystoiminnan ja siihen liittyvän palvelutarjonnan ja toimintaympäristön kehittämiseksi. Startup-ekosysteemin päivitystyö käynnistettiin mm. yhdessä Oulun innovaatioallianssin toimijoiden kanssa.

Tässä työssä nopeaan kasvuun liittyvä palvelutarjonta, tilaisuudet, tapahtumat ja toimintaympäristöt sekä uuden alueellisen aikaisen vaiheen pääomarahaston käynnistäminen ovat lähitulevaisuudessa erityisen tärkeitä alueen elinvoiman kannalta.

Vientiin liittyvät aktiviteetit ulkomailla ovat kärsineet voimakkaasti pandemiaan liittyvistä rajoituksista. Varsinaisia viennin edistämiseen liittyviä livetapahtumia ei ole muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta voitu toteuttaa. Rajoituksista huolimatta viennin edistämiseen liittyvä toiminta jatkui kuitenkin aktiivisena. Edistimme vientitoimintaa ja kansainvälisiä verkostoja onnistuneesti verkon yli tapahtuvilla maakohtaisilla webinaareilla, matchmaking-tilaisuuksilla ja messuilla. Joiltakin osin toimintaa saatiin jopa kasvatettua, esimerkkinä autoteollisuusklusteri. Virtuaalisiin tilaisuuksiin osallistui yrityksiä aiempien vuosien tapaan eri toimialoilta. Vuoden 2021 syksyllä aloitettiin uuden vientiyhteistyöhankkeen valmistelu yhdessä Pohjois-Ruotsin ja Pohjois-Norjan kumppaneidemme kanssa.

Vientiä tukevia tapahtumia toteutui mm. Saksaan, Ruotsiin, Norjaan, Hollantiin, Japaniin ja Kiinaan. Oulussa vieraillevien yritysten delegaatiot supistuivat muutama, ja palvelimme investoreita etäteknikoilla sekä virtuaalisilla esittelyillä.

Kokonaisuudessaan yrityspalveluiden näkyvyyttä ja saavutettavuutta vahvistettiin suunnitelmallisen markkinointiviestinnän keinoin. Palveluiden näkyvyyttä ja saavutettavuutta vahvistettiin myös BusinessAseman tarjonnassa. Palveluntarjontaa toteutettiin edelleen vahvassa yhteistyössä alueen elinkeinoelämän kumppaniverkoston kanssa.

Toimialojen kehittäminen eteni vilkkaana koronan tuomista rajoitteista huolimatta. Erilaiset tilaisuudet ja vientitapahtumat siirtyivät pääosin verkkoon. Yritykset ja yritysryhmät sekä klusterit osallistuivat aktiivisesti toimintaamme, vaikka fyysisiä tapahtumia ja tapaamisia toivotaan myös laajasti.

Cleantech- ja teollisuusyritysten kasvua autettiin muun muassa tukemalla yritysten kasvurahoituksen saantia etsimällä sopivia rahoituslähteitä ja auttamalla rahoitushakemusten teossa. Vuoden aikana pyrittiin edistämään useiden isojen teollisuusinvestointien toteutumista Oulussa. Niistä yhtenä esimerkkinä on investointipäätös sahasta, jonka rakentaminen alkaa 2022.

Yritysten hiiliviisauden lisäämiseksi toteutettu kansallinen *6Aika CarbonWise* -hanke sisälsi opastusta hiilijalanjäljen laskentaan ja pienentämiseen sekä toimista viestimiseen. Hankkeeseen osallistui Oulun seudulla

noin 120 yritystä eri toimialoilta. Pystyimme tarjoamaan yrityksille konkreettista apua laskentaan sekä parantamaan ymmärrystä sen järkevään rajaamiseen. Kiertotaloussektorin yritysten liiketoiminnan tukemiseksi alueelle valmisteltiin yritysten verkostoitumishanke, joka käynnistyy 2022 alussa. Oulun vetytalouden liiketoiminnan vauhdittamiseksi teetimme *Perämerenkaaren vetyselvityksen*, jonka seurauksena alueella on jo käynnistynyt useita toimenpiteitä.

ICT-toimialalla korostui kansainvälisten verkostojen ylläpito ja kehittäminen poikkeustilanteessa. Yrityksiä tavattiin laajasti. Samalla analysoitiin kehitystarpeita sekä muutoksia etenkin palvelutuotteissa vastaamaan muuttuvia olosuhteita ja liiketoiminnan kehittämistä. Erityisesti osaajatarpeet ja kansainvälistyminen korostuvat jatkossa. *Radiopuisto*-kehitystyö eteni kumppanien sitouttamisen ja palvelukonseptien täsmentämisen kautta. Syyskaudella viimeistelimme myös

ICTOulu-konseptisuunnittelua, joka etenee keväällä 2022 käytäntöön.

Oulu Automotive Cluster auttoi yrityksiä löytämään asiakkaita ja yhteistyökumppaneita Ruotsin, Saksan, Espanjan ja Kiinan autoteollisuudesta. Autovalmistaja Geelyn tutkimuskeskus CEVT avasi oman innovaatio- ja kehityskeskusensa Ouluun. Klusterin jäsenmäärä kasvoi vuodessa 35 %. Suomen ja Japanin välillä järjestettiin muutamia verkkotapahtumia Oulun yrityksille erityisesti Sendain ja Kanagawan yritysten kanssa. Oululainen 6G Flagship ja Japanilainen yrityskehittäjä tekivät vuoden 2021 aikana yhteistä tutkimusta.

Health & Life Science -tiimi jatkoi uusien toimintamallien kehittämistä ja liiketoimintamahdollisuuksien etsimistä toimialan yritysten tueksi järjestämällä virtuaalisia tapahtumia, verkostoitumistilaisuuksia ja valmennuksia. Edistimme yritysten vientitoimia etsimällä uusia kontakteja ja asiakkaita mm. Alankomaista, Saksasta, Japanista ja Pohjoismaista. Kasvu näkyi erityisesti diagnostiikka- ja digitaalisissa palveluissa. Jatkoimme yhteistyötä edellisvuotena solmittujen kumppanuuksien kanssa ja rakensimme yhteyksiä alan johtaviin ekosysteemeihin ja organisaatioihin.

OuluHealth-ekosysteemissä vuosi oli vilkas. Isoimpana uutena avauksena valmisteltiin OYSTER-kokonaisuus EU:n elpymis- ja palautumistukivälinettä ajatellen. OYSTER kasaa yhteen koulutuksen, tutkimuksen sekä testaus- ja innovaatiotoiminnan. Näin tulevaisuuden terveysteknologian ja palveluiden kehitystä kiihdytetään laaja-alaisessa yhteistyössä hyödyntäen alueen langattomuuden osaamista. Vuoden 2021 aikana rahoituksen sai kolme uutta hanketta, joissa BusinessOulu on muka-

na: ÄLY-TKI, hautomotoiminnan alueellinen yhteistyö ja HYTKI, hyvinvointi & terveystietojen kansallinen innovaatioekosysteemi.

Luovien alojen painopiste oli DesignOulu-ohjelman käynnistämiseksi ja av-alan kasvun tukemisessa, lisäksi Oulun kulttuuripääkaupunkihakemusta tuettiin luovan talouden sisällöillä. DesignOulu-ohjelmalla tuetaan kaikkien alojen kasvua ja kehitystä designmenetelmillä. Av-alojen tueksi lanseerattiin Oulun kaupungin tuotantokannustin ja siihen liittyvä alueellinen rahoitusjärjestelmä. 10 % tuotantokannustin on vaikuttanut merkittävästi alan kasvuun alueella: Oulussa tehtiin vuoden 2021 aikana peräti kuutta laajaan levitykseen menevää elokuva- ja sarjatuotantoa, joista kahdella on oululainen tuotantoyhtiö.

Viime vuonna päättynyt *Attractive Oulu Region (AOR) 2020* -hanke pääsi tavoitteisiinsa, ja Oulu ja Oulun seutu vahvistivat asemaansa Suomen johtavana koulutus- ja asiantuntijamatkailukohteena. EU:n React-rahoituksella käynnistettiin *Kestävää nostetta matkailuun* -projekti laajalla yhteistyöllä. Siinä tuetaan koronapandemiasta kärsivien Oulun seudun matkailu-, ravintola- ja tapahtuma-alojen yritysten toipumista ja kilpailukykyä. Tavoitteena on varmistaa toimialan kaupallisesti kannattavimpien tuotesegmenttien jatkuvuus ja uudistuminen sekä samalla luoda alaa hyödyttäviä tiedolla johtamisen työkaluja.

Syksyllä 2021 käynnistettiin Oulun yliopiston kanssa yhteistyössä *ScalEd*-hanke, jolla haetaan mm. vauhtia koulutusvientiin erityisesti digitaalisten ratkaisujen avulla. Oulun kaupungin työpaketti toteutetaan yhdessä sivistys- ja kulttuuripalveluiden sekä oppilaitosten ja yritysten kanssa. Digitaalisilla koulutusratkaisuilla vastataan osaltaan korona-ajan haasteisiin, kestävän matkailun kehittämiseen ja globaaliin koulutus kriisiin.

Osallistuimme Metsähallituksen kanssa Sanginjoen alueen masterplan-suunnitelman laadintaan ja autoimme mm. Loppulan kiinteistönomistajia löytämään kohteeseen yrittäjän ja suunnittelemaan liiketoimintaa.

Matkailuneuvonta toimi BusinessAseman uudessa toimipisteessä koronan rajoitteet huomioiden. Matkailijan digitaalisia palveluita kehitettiin chatbot-kanavassa ja matkailuneuvonnan läsnäoloa erityisesti sosiaalisessa mediassa lisättiin merkittävästi. Kesäaikana testattiin pilottiluonteisesti Oulun kaupungin yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden avustuksella pop up -matkailuneuvontaa Oulun keskustassa ja Nallikarin alueella, apuna suuren suosion saanut sähköavusteinen konttipöytä.

Loppuvuodesta 2021 käynnistyi *Perämerenkaaren kehittämisyöhykkeen rajaton ja kestävä tulevaisuus* -hanke,

jossa BusinessOulu otti vastuulleen erityisesti merellisen matkailun yhteistyön ja sisältöjen kehittämisen.

Hietasaaren ja Nallikarin alueen markkinointi ja neuvottelut kiinnostuneiden toimijoiden kanssa etenivät hyvin. Myös Toppilansalmen yritysten toimijoiden kanssa on työstetty useita hankkeita, esimerkkinä Toppilan vierasvenesatama.

Saavutettavuuden ja logistiikan osalta aktivoimme työryhmätoimintaa ja yhteydenpitoa lentoyhtiöiden suuntaan yhdessä Finavian kanssa. *Oulun keskustan citylogistiikan selvitystyössä* haettiin uutta vuoropuhelua ja ratkaisuja kaupunkilogistiikan haasteisiin.

Hanhikivi 1 -projektin talousvaikutuksia Oulun alueelle vahvistettiin tukemalla yritysten pääsyä alihankkijoiksi. Olimme vuoden mittaan yhteistyöjärjestäjänä useissa Hanhikivi-hankkeeseen liittyvissä yritys- ja alihankintatapahtumissa sekä aktiivisena toimijana hankkeen sidosryhmissä. Koti- ja ulkomaisille hankkeessa toimiville yrityksille ja niiden työntekijöille jaettiin tietoa mm. Oulun yritys- ja asuntotonttarjonnasta, toimitiloista sekä koulutukseen ja työvoiman saatavuuteen liittyvistä asioista.

Vuosi 2021 oli koronasta huolimatta hyvin vilkas reaali-investointien ja sijoittumisten osalta. Kaupunkiin saatiin ainakin 31 uutta yritystä ja/tai brändiä, joista ulkomaisia oli 18. Uusista Ouluun tulleista ulkomaisista yrityksistä suurin osa oli yrityskauppojen myötä tapahtuneita sijoittumisia. Yksityisiä reaali-investointipäätöksiä tehtiin Ouluun yli 380 M€:n edestä. Suurimmat yksittäiset investointipäätökset tehtiin Nokian sekä Junnikkalan sahan toimesta. Myös teollisia tuotannon laajennusinvestointeja sekä liiketilainvestointeja oli runsaasti.

BusinessAsema oli toiminnassa koko vuoden 2021 haastavasta koronatilanteesta huolimatta. Info- ja neuvontapalvelun asiakaspalvelupisteitä lisättiin, ja Digipajan aula otettiin asiakkaiden käyttöön. Asemalla asiakkaita palvelivat BusinessOulun elinkeino- ja työllisyyspalvelut, TE-palvelujen yrityspalvelut, OSAO Ovi, Yrityskylä Yläkoulu, 4H Business Lab, Oulun Seudun Uusyrityskeskus sekä kahvila-ravintola Antell Asema. Lisäksi Kela ja talousneuvonta tuottavat palvelua säännöllisesti sekä työnhakija- että yrittäjäasiakkaille. Uutena palveluna aloitettiin marraskuussa Yrityskummien viikoittainen läsnäolo Asemalla.

Osa tapahtumista ja valmennuksista siirrettiin vuoden aikana verkkoon, osa pidettiin mahdollisuuksien mukaan BusinessAsemalla. Paikan tunnettuutta lisättiin *Seuraava asema on BusinessAsema* -konseptilla, jossa vierai-

lijoille kerrottiin talon palveluista ja tarjottiin mahdollisuus tutustua FabLabiin. Muita säännöllisesti toistuvia tapahtumia olivat rekrytointitapahtuma *JobCorner*, kansainvälisille oululaisille suunnattu verkostoitumistilaisuus *Pure Networking* sekä kestävä kehityksen *Hiiliviisas klinikka* (etänä). *Työn Taitajat* -ohjelma tavoitti lähes kaksituhatta lukiolaista työelämäkasvatuksen merkeissä, ja toimintaa laajennettiin loppuvuodesta koskemaan myös yläkoululaiset.

Kaikkiaan toteutuneita tapahtumia kirjattiin yli sata. Asemalla järjestetyt valmennukset ovat keskittyneet työnhakuun sekä myyntiin ja markkinointiin (Dimmy). FabLabin toiminnan kehittäminen aloitettiin loppuvuodesta palvelumuotoilun avulla. Tulokset otetaan käyttöön vuoden 2022 aikana.

BusinessAsema toimii myös yrityksille avoimena älykiinteistön kokeilu- ja kehitysympäristönä. Asemalla toteutettiin nopeiden kokeilujen ohjelma keväällä 2021. Koronasulun vuoksi kokeilut keskittyivät digitaalisiin ratkaisuihin.

Kaupunkia kokeilualustana kehitetään yhteistyössä Turun ja Vantaan kaupunkien kanssa. Vuoden 2021 aikana valmisteltiin yhteistyössä kuutoskaupunkien kanssa kokonaiskuvaa erilaisista kehitysympäristötarpeista tulevien teknologiaratkaisujen toteuttamiseksi. Oulun kaupungin tarjoamien kehitysympäristöjen kehittämiseen ja niiden hyödyntämiseen yritysten käyttöön lisättiin panostusta hankkeiden ja sisäisen kehitystyön kautta. Kohdealueina toimivat mm. Hiukkavaaran koulun 5G-kokeilu, Asuntomessut ja drooniteknologia.

OuluZonen merkitys yritysten ja tutkimusorganisaatioiden kehitys-, testaus- ja koulutusympäristönä jatkoi kasvuaan. Erityisesti drooneihin ja 5G:hen liittyvät kehittämisaktiviteetit kasvoivat merkittävästi. Lisäksi ajoneuvot ja maanrakennusautomaatio jatkoivat tutkimus, kehitys- ja innovaatiokohteina vakaalla pohjalla.

Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden ja konsernihallinnon kanssa valmisteltiin *Oulun kaupungin maankäytön toteuttamisohjelma 2022–2026*. BusinessOulu on panostanut erityisesti ohjelmaan sisältyvään työpaikka-alueita koskevaan osioon. Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden kanssa palveltiin yrityksiä yritystontitarpeissa. Yhteistyöhön sisältyivät säännölliset kokoukset sekä kaupungin yritysmyönteisyyttä vahvistavien toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus, esimerkkinä yritystapahtumat tietyillä alueilla. Ouluun sijoittuville, alueesta kiinnostuneille ja Oulussa toimiville yrityksille tehtiin toimitilatarpeisiin liittyviä tilakartoituksia ja sijoittumisen neuvontaa.

Oulun innovaatioallianssisopimus 2021–27 allekirjoitettiin 26.1.2021 ja *Valtio-Oulun kaupunki -ekosysteemisopimus 8.2.2021*. Oulun innovaatioallianssin strategiseen sisältöön pohjautuvan ekosysteemisopimuksen mukaiset toimet käynnistettiin AKKE- ja kaupungin kehitysrahaa saaneella OIA 2021–2027 Käynnistäminen -yhteishankkeella, valittujen kohdealojen ja kärkihjelmien tiekarttojen ja lähivuosien toiminnan suunnittelulla sekä ensimmäisen uuden ohjelmakauden mukaisen rahoitushaun valmistelulla. Suomen kestävä kehityksen ohjelmaan BusinessFinlandin aihakuun valmisteltiin rahoitushakemukset 15.12.2021, liittyen mm. Radiopuistoon ja OYSTERiin.

Pesti-yksikön toiminta käynnistyi vuoden 2021 aikana. Yritysten työvoimansaataavuudesta vastaavan yksikön keskeisiksi toiminta-alueiksi ovat vakiintuneet räätäliöidyt palvelut osaajahankintaan, osaamistarpeiden kartoittaminen, Oulu Talent Hubin toiminta ja *Työn Taitajat Oulu*. Toimintaa leimaa vahvasti verkostotyö. Yhteistyötä on tehty eri tasoilla lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamiseksi. Yritysten tarpeisiin perustuen toteutettiin erilaisia kampanjoita rekrytoinnin tueksi ja esimerkiksi hoiva-alan kiinnostavuuden lisäämiseksi. Toiminta on linkitetty vahvasti myös Oulun innovaatioallianssin läpileikkaavaan ekosysteemiin Yrittäjyys, osaaminen ja elinikäinen oppiminen. Ensimmäisen kokonaisen toimintavuoden aikana kehitettiin operatiivisen toiminnan ohella yhteisen toiminnan prosesseja BusinessOulun elinkeino- ja työllisyyspalveluiden kanssa synergiaetujen hyödyntämiseksi.

Koronapandemian jatkuessa yleisötilaisuuksien järjestäminen BusinessAsemalla jäi toivottua vähäisemmäksi. BusinessAseman tapahtumatoimintoja kehitettiin luomalla esimerkiksi rekrytointitilaisuuksien järjestämisessä käytettävä toistuva toimintamalli. Yhteistyössä TE-palveluiden kanssa kehitetyssä toimintamallissa TE-palvelut ja BusinessOulu markkinoivat rekrytointitapahtumaa samalla sisällöllä molemmille työnhakijaryhmille. Rekrytointitapahtumia järjestettiin myös virtuaalisena. BusinessAseman tilavarauksjärjestelmän uudistaminen vastaamaan nykyisiä tarpeita aloitettiin.

Talent Boost -toiminta on ulkomaisten osaajien houkuttelua ja sijoittumista Oulun alueen yrityksiin ja tutkimusorganisaatioihin, joissa osaajien puute rajoittaa jo kasvua. Työtä on tehty laajalla yhteistyöllä korkeakoulujen, työvoimaviranomaisten, TEM:n, Business Finlandin ja yritysten kanssa. Vuonna 2021 järjestettiin useita infotilaisuuksia, ICT-alan rekrytointitapahtumia ja valmennuksia sekä yrityksille että kansainvälisille osaajille. Lisäksi käynnistettiin *Pohjoisen bisneshaltijat* -mentori ohjelma kansainvälistyville yrityksille. Oululaisia yrityksiä on

tiedotettu kansallisen Talent Boost -verkoston palveluista, kuten rekrytointikampanjoista ja -tapahtumista. Yksi tärkeistä toimenpiteistä vuonna 2021 oli myös www.oulutalenthub.fi, johon on koottu kaikki olennainen tieto kansainvälisille osaajille sekä rekrytointeja tekeville yrityksille.

Työn Taitajat -toimintamallin tavoitteena on varmistaa yrityksiin ja muihin alueen organisaatioihin tarvittavaa osaamista oikea-aikaisesti. Tässä Oulussa kehitetyssä toimintamallissa nuoret saavat tietoa eri ammateista, yrittäjyydestä ja työelämätaidoista. Nuoret pääsevät kysymään askarruttavista asioista suoraan yritysten edustajilta, ja yritykset pääsevät viestimään suoraan tuleville työntekijöilleen. Toiminnassa huomioidaan erityisesti työvoimapula-alat ja ennakoidaan tulevaisuuden osaamistarpeita kohtaantohaasteiden välttämiseksi. Ensimmäisenä toimintakautena Työn Taitajien tilaisuudet tavoittivat 1888 lukiolaista ja syksyn 2021 aikana myös 345 yläkoululaista. Työn Taitajat -tuotteita on kaksi: Työelämäpäivä ja Työelämäoppitunti. Tapahtumissa on kerrottu yli 50 uratarinaa eri kokoisista useiden eri toimialojen yrityksistä ja organisaatioista.

Työllisyyspalvelut

Joulukuussa 2021 Oulussa työttömien osuus työvoimasta oli 12,2 %, mikä on 2,3 prosenttiyksikköä vähemmän kuin edellisellä vuonna vastaavaan aikaan. Oulun nuorisotyöttömyys oli vuoden 2021 joulukuussa 15,2 % (2020 joulukuussa 19,9 %). Pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut vuoden 2020 tilanteeseen verrattuna. Heitä oli vuonna 2021 kuukausittain keskimäärin 1209 henkilöä enemmän kuin vuonna 2020. Pitkäaikaistyöttömien määrän kasvu kuitenkin taittui heinäkuussa 2021, minkä jälkeen määrä on kuukausittain vähentynyt. Yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneiden ja kaupungin kuntaosuudella olevien määrä oli keskimäärin 4763 henkilöä kuukaudessa (2020: ka. 3554).). Koronan vuoksi Suomessa luotiin yrittäjille mahdollisuus väliaikaiseen työttömyysturvaan (4/2020), minkä johdosta Oulu (BusinessOulu) maksoi yrittäjille työmarkkinatukea vuosina 2020 ja 2021. Työmarkkinatukeen sisältyvää yrittäjien väliaikaista työttömyysturvaa ei maksettu työttömyyden perusteella, vaan *päätoimisen yrittäjyyden perusteella*. Vuonna 2021 Oulun kaupungin työmarkkinatuen kuntaosuus oli 25,1 M€, josta 1,412 M€ maksettiin yrittäjille. Työmarkkinatuen kuntaosuus ilman yrittäjille maksettavaa tukea oli 23,7 M€. Vuonna 2020 työmarkkinatuen kuntaosuus oli 24 M€, josta yrittäjille maksettu osuus oli 0,570 M€.

BusinessOulun työllisyyspalvelujen piirissä oli vuonna 2021 ajalla tammikuu-helmikuu kuukausittain keski-

määrin 1483 asiakasta (2020: ka. 1579/kk), joista TYP monialaisen palvelun asiakkaita oli keskimäärin 888 asiakasta.

Maaliskuussa 2021 käynnistyneen kuntakokeilun alussa TE-toimistosta Oulun seudun kuntakokeiluun siirtyi yhteensä 14 301 asiakasta. Kuntakokeilun asiakaskuntaan kuuluvat työttömät, työllistetyt ja palveluissa olevat työnhakijat, joiden kotikunta on Oulu ja jotka eivät saa ansiosidonnaista päivärahaa tai ovat alle 30-vuotiaita, maahanmuuttajia tai vieraskielisiä henkilöitä.

Oulussa työllisyyspalvelut organisoitui kuntakokeilun myötä neljäksi yksiköksi: Alkuvaiheen palvelut, Osaaminen ja rekrytointi, Työhön poluttavat palvelut sekä Tuet ja maksatus. Yksiköiden alla on tiimejä, joihin asiakkaat ohjautuvat sen mukaan, millaista tukea he tarvitsevat työllistymisessään. Maaliskuusta joulukuuhun kuntakokeilussa on ollut keskimäärin 13 216 oululaista asiakasta kuukausittain.

Toiminnan kehittäminen BusinessOulun työllisyyspalveluissa keskittyi kuntakokeiluun. Kehityskokonaisuuksia ovat mm. syvennetty palvelutarpeenarvio asiakkuuden alkuvaiheessa, asiakkaan kasvokkain kohtaaminen ja kokonaisvaltaisen tilanteen huomiointi, moniammattillisuus tarvittaessa jo työhaun alussa, laaja palveluneuvonta (BusinessAseman toiminta), työmarkkinoiden tarpeisiin vastaaminen, yritys- ja oppilaitosyhteistyö (Pesti-yksikkö), digitaalinen työkalu osaamisen tunnistamisen ja kohtauttamisen tueksi (Hakosalon Taitotaulu), rekrytointitilaisuudet ja -tapahtumat, osaamisen tunnistaminen, monialainen työkykykonsultaatio, PALO-hanke (Palveluintegraatio osatyökykyisille) sekä yhteistyö Kelan kanssa vaikeimmin työllistyvien asiakasprosesseissa.

Lisäksi tarjosimme valmennuksia ja tapahtumia, jotka olivat avoimia työttömille työnhakijoille asiakkuudesta riippumatta. Iso osa valmennuksista ja tapahtumista järjestettiin koronaepidemiasta johtuen etänä. Yritys- ja yhdistystyönantajia tuettiin työttömien työnhakijoiden rekrytoinneissa muun muassa työllistämisen kuntalisten avulla. BusinessAsemalla palveltiin työnhakija- ja työnantaja-asiakkaita sekä paikan päällä että etänä.

Rekrytoinnin edistämiseksi työllisyyskokeilun tavoitteena on nykyistä tehokkaammin edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista sekä tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen. Erityisesti halutaan parantaa pidempään työttömänä olleiden ja heikossa työmarkkina-asetmassa olevien pääsyä työmarkkinoille.

Vuoden 2021 aikana työnantajien rekrytointiprosessin helpottamiseksi on rakennettu työnantajien palveluprosessi ja muotoiltu palvelulupausta. Yhteisistä toimintatavoista on sovittu ja perehdytetty henkilöstöä. Työllisyyspalvelut ja Pesti-tiimi ovat rakentaneet yhteistyötään ja sopineet vastuista osana työnantajien palvelua. Osaksi työllisyyspalveluja muodostettiin lsku-ryhmä, joka koostuu eri tiimien työnhakija-asiakastyötä tekevästä henkilöstöstä, näin saadaan vietyä tehokkaammin tietoa työnantajien rekrytointitarpeista osaksi työnhakija-asiakasrajapintaa työskenteleviä ja nopeutettua sopivien hakijoiden löytymistä työnantajien toimeksiantoihin. Loppuvuodesta käyttöön saatiin myös Hakosalo järjestelmä, jonka kautta on helpompi tunnistaa työnhakijoiden osaamista ja täten tehostaa sopivien tekijöiden löytymistä työnantajien osaamistarpeisiin. Järjestelmä hyödyntää myös tekoälyä, joka etsii järjestelmästä osaamista vastaavia tekijöitä ja paikkoja.

Lisäksi vuoden aikana tavattiin säännöllisesti alueen muiden kuntakokeiluiden, Pohjois-Pohjanmaan TE-toimiston ja ELY-keskuksen toimijoiden kesken, jotta saadaan rakennettua yhtenäistä palvelumallia työnantajille ja vältetään työnantajien tarvetta asioida usealla luukulla. Vuoden aikana sovittiin yhteisestä yhteydenottojen vasteajasta sekä toimintamallista työnantajien toimeksiantoihin vastaamisessa ja sopivien työnhakijoiden etsimisessä niin kuntakokeilun kuin TE-toimiston työnhakija-asiakkaista.

Osaamisen kehittämiseen liittyvissä palveluissa ja hankinnoissa lähtökohdaksi otetaan työelämän tarpeet osaamisen kehittämisessä ja koulutus kohdennetaan suoraan työvoimatarpeeseen. Loppuvuodesta käyttöön otettu Hakosalo-järjestelmä auttaa paitsi sopivien osaajien ja työpaikkojen kohtauttamisessa, myös asiakastyötä tekeviä ja työnhakija-asiakkaita itseään tunnistamaan omaa osaamistaan sekä mahdollisia osaamisen kehittämisen tarpeita. Osaamistarpeiden kokoamisen toimintamallia ja yhteistyötä rakennettiin vuoden aikana yhteistyössä oppilaitosten, Oulun seudun kuntakokeilun kuntien, ELY-keskuksen ja TE-toimiston kanssa. Yhdessä Oulun seudun kuntakokeiluun kuuluvien kuntien kanssa on kartoitettu alueen työnantajien tarpeita sekä kuntakokeilun työnhakija-asiakkaiden osaamisen kehittämisen tarpeita, ja viety tietoa eteenpäin ELY-keskukseen sopivien koulutushankintojen tekemisen tueksi. Koulutukseen ohjautumista tuetaan kehittämällä erilaisia palveluja, jotka madaltavat kynnystä koulutuksen aloittamiseen.

BusinessAseman palveluneuvonnassa kävi vuoden 2021 aikana 1985 asiakasta, keskimäärin 165 asiakasta/kk. Vuoden jälkimmäinen puolisko oli vilkkaampi (asiakkaita keskimäärin 230/kk). Koronasulut ovat

vaikuttaneet merkittävästi asiakkaiden paikan päällä tapahtuvaan asiointiin sekä tilaisuuksiin ja tapahtumiin osallistumiseen. BusinessOulun ja kuntakokeilun palveluja laajennettiin maaliskuussa 2021 avaamalla uusi yhteinen palvelunumero ja puhelinpalvelu, joka on tarkoitettu sekä työnantajille, työnhakijoille että muille sidosryhmille. Puhelinpalvelun yhteydessä toimii myös chat-kanava. Puhelinpalveluissa asiakkaita oli vuoden 2021 aikana 2322, keskimäärin 194 asiakasta/kk. Maaliskuussa avatuissa, uusissa palvelukanavissa ja toiminnoissa toteutui vuoden 2021 aikana yhteensä 4331 palvelutapahtumaa. Tilastointitapoja kehitetty vuoden 2021 aikana, jonka vuoksi tiedoissa on osittain puutteita ja palvelutapahtumia on tosiasiallisesti em. kirjauksia enemmän.

BusinessAseman työnantaja- ja työnhakija-asiakkaita palvelevan palveluneuvonnan tueksi laadittiin työnantajien palveluohjeistus, jotta työnantajaa voidaan palvella tehokkaammin joko suoraan palveluneuvonnassa tai sieltä osataan ohjata työnantaja keskustelemaan oikean yhteyshenkilön kanssa.

Työnantajien ja työnhakijoiden kohtaamista edistettiin erilaisin tapahtumin koronatilanteen niin salliessa. JobCorner-tilaisuuksia sekä lukuisia muita teemallisia tai alakohdaisia rekrytointitilaisuuksia ja tapahtumia järjestettiin BusinessAsemalla yhteistyössä BusinessOulun sisäisten sidosryhmien (mm. Pesti-tiimi) sekä ulkoisten yhteistyökumppaneiden (mm. oppilaitokset, Maahanmuuttajien osaamiskeskus) kanssa. Näin työnantajilla ja työnhakijoilla sekä oppilaitosten ja eri hankkeiden edustajilla oli mahdollisuus tavata ja solmia yhteistyösuhteita työllistymistä tai yrittäjyyttä ajatellen.

Työllisyyden ekosysteemin kumppanuussopimuksen mukaista yhteistyötä jatkettiin vuoden 2021 aikana. Sopimuksen osapuolia ovat Oulun kaupunki (BusinessOulu, hyvinvointipalvelut, sivistys- ja kulttuuripalvelut), Pohjois-Pohjanmaan liitto, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto ja Kelan Pohjoisen vakuutuspiiri. Keskeisiä aiheita vuoden aikana olivat mm. kuntakokeilu, osatyökykyisten PALO-hanke ja monialainen yhteistyö.

Palkkatukityöllistäminen Oulun kaupungin yksiköihin tarjoo pidempään työttömänä olleille henkilöille mahdollisuuden kiinnittyä työelämään tai katkaista työttömyyttä. Kaupungin palkkatukityössä oli vuonna 2021 yhteensä 258 henkilöä (2020 yht. 366). Vuonna 2021 työllistetyistä 28 % oli velvoitetyöllistettyjä (71 henkilöä), kun vuonna 2020 heitä oli 30 % (110 henkilöä).

Kuntouttavaa työtoimintaa toteutettiin verkostomallin mukaisesti työllisyyspalveluiden ja hyvinvointipalvelui-

den yhteistyönä. Vuonna 2021 tehtiin yhteistyötä 35 eri kolmannen sektorin kumppanin kanssa (yhteistyösopimus kuntouttavasta työtoiminnasta), joista 16:n kanssa on toteutunut 30 työtoimintaryhmää (aktivointiyhteistyösopimus). Näissä työtoimintaryhmissä ohjaustoiminnasta on vastannut yhteensä 36 ryhmäohjaajaa. Lisäksi Oulun kaupungin omat yksiköt tarjosivat kuntouttavan työtoiminnan asiakkaille monipuolisia työtehtäviä aidoissa työympäristöissä. Yksittäisten asiakaspaikkojen lisäksi Oulun kaupungilla oli viisi omaa työtoimintaryhmää. Liikuntapalveluissa oli työllisyyspalveluiden tuella liikuntakoordinaattori ohjaamassa liikuntaneuvojaksi oppisopimuksella opiskelevia työntekijöitä ja koordinoimassa työttömien liikunnan tukemista.

Kuntouttavan työtoiminnan palvelussa oli vuoden 2021 aikana yhteensä 964 eri henkilöä (2020 yht. 1006). Järjestöjen ja yhdistysten kanssa jatkettiin aktivointitoiminnan kumppanuusyhteistyötä ja avustustoimintaa. Oulun kaupungin yksiköissä toteutettavaa kuntouttavan työtoiminnan ohjausta tuettiin Tutor-koulutuksella ja Tutor-avustuksella. eAsiointi otettiin käyttöön kuntouttavan työtoiminnan avustusten hakemisessa ja maksatuksessa toukokuussa 2021.

Kaupungin kuntalisillä tuetaan yhdistyksiä ja yrityksiä, jotka työllistävät työttömiä henkilöitä palkkatuella. Vuonna 2021 tuettiin 376 henkilön työsuhdetta 31:n eri yhdistyksen palveluksessa (2020 yht. 381). Näistä 70 oli oppisopimustyösuhteita. Yhdistysten kuntalisistä noin 6 % kohdentui työmarkkinatuen kuntaosuuden kohdeyhteisöön olleiden työllistämiseen. Yritysten kuntalisillä tuettiin 38 henkilön työsuhdetta 34 eri yrityksen palveluksessa (2020 yht. 22). Näistä 20 oli oppisopimustyösuhteita. Koronatilanteen tuomat talousvaikeudet ovat osaltaan vaikuttaneet yritysten mahdollisuuksiin rekrytoida palkkatuen ja kuntalisän turvin.

Kuntalisien eAsioinnin kehittämistyö aloitettiin marraskuussa 2021 ja sen arvioitu käyttöönotto on kesäkuussa 2022. Vuoden 2021 aikana yksikössä käynnistettiin kuntalisien palvelumuotoiluprojekti, jossa prosesseja kehitetään edelleen asiakaslähtöisemmiksi.

Palkkatukeen ja starttirahaan oli vuodelle 2021 budjetoitu valtion työllisyyskokeilulle osoittamaa määrärahaa yhteensä 2 688 000 euroa, josta sidottiin joulukuun 2021 loppuun mennessä yhteensä 2 574 955 euroa. Kuntalisien budjetti vuodelle 2021 oli 1 596 242 euroa ja toteuma yhteensä 1 023 772 euroa.

Yhteisötalotoiminta mahdollistaa sekä alueen asukkaiden ja järjestötoimijoiden toimintaa että työnhakijoiden työllistymistä. Vuonna 2021 yhteistyö työllisyyspalveluiden ja sivistys- ja kulttuuripalveluiden välillä jatkui Hon-

kapirtin yhteisötalolla, jossa toimi kolme kuntouttavan työtoiminnan ryhmää ja oululaisten asukkaiden liikuntavälinelainaamo.

Monialainen yhteisöpalvelu TYP palvelee asiakkaita kuntoutustarpeen ja työ- ja toimintakyvyn selvittämiseksi sekä kuntoutumisen, kouluttautumisen ja työllistymisen tukemiseksi. Vuonna 2021 Oulun TYP-yksikössä asioi keskimäärin 782 asiakasta kuukausittain (2020 ka. 760/kk). Asiakkaille tarjottiin kohdennettuja palveluita työllistymisprosessin eri vaiheissa: työ- ja toimintakyvyn kehittäminen, ammattitaidon ja osaamisen kehittäminen sekä työhön siirtyminen. Koronapandemian jatkumisen myötä asiakkaita palveltiin myös etänä sähköisiä työvälineitä hyödyntäen.

Nuorten työllisyyspalveluja tarjotaan kuntakokeilun käynnistyttyä kaikissa työllisyyspalveluiden yksiköissä nuoren palvelutarpeesta riippuen. Kuitenkin alle 25-vuotiaiden työllistymisessään tukea tarvitsevien nuorten kuntakokeiluun liittyvät työllistymistä edistävät palvelut on pääosin keskitetty osaksi Byströmin Ohjaamon monialaista kokonaisuutta. Alle 30-vuotiaat nuoret voivat halutessaan hyödyntää Byströmin Ohjaamon eri toimijoiden palveluja kuten tähänkin asti. Vuoden aikana tehtiin tiivistä yhteistyötä Byströmin Ohjaamon toimijoiden kanssa, jotta kuntakokeilu ja sen mukanaan tuomat muutokset työllisyyspalveluiden organisoitumiseen saadaan mahdollisimman hyvin sovitettua osaksi Ohjaamoa ja sen toimintaperiaatteita. Lisäksi määriteltiin yhdessä nuorten palvelutarpeen arviointia, jotta yhteinen näkemys nuorten ohjaamisesta työllisyyspalveluihin löydetään ja ohjautuminen on selkeää niin nuorille kuin työntekijöillekin.

Nuorten kesätyöllistymistä tuetaan kesätyösetelien ja kaupungin omien kesätyöpaikkojen avulla sekä nuorten kesäyrittäjyyttä tukien. Kesätyösetelillä tuetaan 15-17-vuotiaiden nuorten työllistymistä alueen yrityksiin ja yhdistyksiin. Lisäksi 17-24-vuotiaiden kesäyrittäjyyttä tuetaan kesätyösetelin suuruisella summalla. Oulun kaupungin palvelualueilla ja liikelaitoksissa tarjotaan kesätyöitä yli 18-vuotiaille opiskelijoille.

Vuonna 2021 kesätyösetelin avulla työllistyi 3503 nuorta yrityksiin ja yhdistyksiin. Oulun kaupungin kesätyöpaikkoihin työllistyi 684 opiskelijaa. Kesäyrittäjyysohjelmaan osallistui Oulusta 51 nuorta, jotka perustivat 47 yritystä. Ohjelman aikana nuorille tarjottiin yhteistyökumppaneiden kanssa tukea ja neuvontaa yrittäjyyden aloittamiseen ja yrityksen pyörittämiseen. Lisäksi näistä nuorista 44:ää tuettiin kesätyösetelin suuruisella summalla. Oulun kaupungin kesätyöharjoittelupaikkoihin työllistyi 700 opiskelijaa. Arpeetti-toiminnalla työllistetään toimeentulotukea saavia opiskelijoita kau-

pungin palvelualueille ja liikelaitoksiin. Vuonna 2021 Arpeetti-toiminnan kautta työllistyi 37 henkilöä.

Vuonna 2021 Työllä hyvinvointia -kehittämissalkussa oli käynnissä 18 yhteistyötoimijan työllisyysprojektia, joista kahdeksan rahoitettiin työllisyysmäärärahalta ja kymmenen kaupunginhallituksen kehittämissalkkujen määrärahalta. Näitä yhteistyö- ja rahoitusprojekteja ovat toteuttaneet pääsääntöisesti oululaiset yleishyödylliset yhdistykset, säätiöt sekä alueen oppilaitokset. Koronapandemian aiheuttama epävarmuus vaikeutti edelleen projektien toimintaa erityisesti asiakastyön näkökulmasta. Projekteissa pystyttiin kuitenkin toteuttamaan asetettuja tavoitteita edellisvuotta sujuvammin.

Viestintä ja markkinointi

Viestintä- ja markkinointiyksikkö organisoitui uudelleen vuoden 2021 alussa tapahtumatiimin siirtyessä Oulun kaupungin konsernipalveluihin ja matkailuneuvonnan sekä Pohjois-Suomen elokuvakomission siirtyessä osaksi BusinessOulun asiakkuudet-yksikköä. Loppuvuodesta toteutuneen Oulun brändiuudistuksen myötä BusinessOulunkin ilme uudistui.

BusinessOulun viestintä- ja markkinointitoimenpiteet sisältävät BusinessOulun omien palveluiden ja toimien esille tuomisen etenkin paikallisesti sekä Oulun esille tuomisen eri kohderyhmille kotimaassa ja kansainvälisesti.

BusinessOulua on tuotu esille etenkin matalan kynnyksen palveluorganisaationa yrityksille ja työnhakijoille. Käytössä ovat olleet sekä omat että maksulliset kanavat. Viestikärkenä on ollut BusinessAsema yhden luukun palvelupisteinä sekä tapahtuma- ja kokeilualustana. Lisäksi vuoden aikana on uudistettu BusinessOulun perusesittely- ja näkyvyysmateriaalit. Sekä elinkeino- että työllisyyspalveluissa on panostettu erilaisista valmennuksista ja tapahtumista tiedottamiseen.

Työllisyyden kuntakokeilun käynnistyessä maaliskuussa tehtiin monikanavaista asiakasviestintää mm. MTV3:lla, Bauer Median kanavilla paikallisesti sekä Kaleva.fi:ssä ja valtakunnallisessa display-verkostossa omien kanavien lisäksi. Kokeilua markkinoimaan luotiin Osku-hahmo. Lisäksi perustettiin nettisivut www.oulu-seudunkuntakokeilu.fi. Työnhakijoiden työllistymiseen panostettiin mm. *Mahdollisuuksien marraskuu* -kampanjalla, jossa esille nostettiin rekrytointitilaisuuksia ja palkkatukipaikkoja. Joulukuussa alettiin tuottaa omaa kuukausittain ilmestyvää uutiskirjettä koko kokeilun alueen työnhakijoille.

Yhdessä Pesti-yksikön kanssa toteutettiin vuoden 2022 puolelle jatkuva *Mää hoidan* -kampanja, jonka tavoitteena on helpottaa hoiva-alan työvoimapulaa ja vahvistaa lähihoitajien työn imagoa. Kampanja näkyi muun muassa omalla määhoidan.fi-sivustolla, Sanoman ja Kalevan mainoskanavissa sekä BusinessAsemalla järjestetyssä Mää hoidan -päivässä.

Oulu Talent Hub -hankkeessa järjestettiin useita info-tilaisuuksia ja valmennuksia sekä yrityksille että kansainvälisille osaajille sekä aloitettiin mentoriohjelma. Kaikista toimenpiteistä viestittiin kohderyhmille aktiivisesti. Yksi keskeinen toimenpide oli www.oulutalent-hub.fi -sivuston avaaminen.

BusinessOulun viikoittain ilmestyvä, Oulun elinkeinoelämän uutisia ja BusinessOulun tarjoamia palveluita esille tuova yleinen uutiskirje uudistettiin alkuvuonna selkeyttämällä sen rakennetta ja raikastamalla ilmettä. Yleinen uutiskirje ilmestyi 43 kertaa, lisäksi toteutettiin 10 toimialakohtaista uutiskirjettä. BusinessOulun toimia päättäjille kokoava ajankohtaiskatsaus toimitettiin 11 kertaa.

BusinessOulun (businessoulu.com) nettisivuilla kävijöitä oli noin 279 000, mikä on noin 66 000 kävijää edellisvuotta enemmän. BusinessAseman nettisivuilla (businessasema.com) oli noin 24 000 kävijää. Muista sivustoista suosituin oli edellisvuoden tapaan oulucompanies.com noin 28 000 kävijällä. BusinessOulun LinkedIn-, Facebook- ja Twitter-some-kanavissa oli reipasta kasvua edellisvuoteen verrattuna. Niiden sisällöllä oli yhteensä yli 1,2 miljoonaa näyttökertaa vuonna 2021. Parhaiten kanavista tavoitti LinkedIn. Yksittäisistä sisällöistä suurin kasvu oli Facebook-videoilla (665 %), joilla oli yli 74 000 katselukertaa.

Oulun esille tuomisessa kohderyhminä korostuivat etenkin osaajat kotimaassa ja kansainvälisesti. Imagomarkkinointia tehtiin eri digitaalisissa kanavissa ympäri vuoden eri kohderyhmille. Loppuvuoden imagomarkkinointi kohdistui erityisesti mahdollisiin Oulun paluumuuttajiin. Pohjois-Pohjanmaan yhteisenä projektina toteutettiin *Vain parhaita puolia* -valtakunnallinen rekrytointikampanja, jossa tavoitteena oli lisätä Pohjois-Pohjanmaan kiinnostavuutta asuin- ja työskentelypaikkana.

Marraskuussa julkaistua Oulun brändiuudistusta tukemaan toteutettiin uudistettu www oulu.com -sivusto, joka toimii kotipesänä ulkoisille kohderyhmille. Uuden brändin lanseerausta edelsi myös *Oulun pienlähettiläät* -kampanjakokonaisuus, jossa tavoitteena oli pienlähettiläiden avulla saada oululaiset puhumaan positiivisemmin omasta kotikaupungistaan sekä tuoda esille uudistetun brändin ydin: pohjoisuus, inhimillisuus ja älykyys.

Kansainväliset mediavierailut ja tapahtumat jäivät edelleen toteuttamatta vuonna 2021. Järjestimme kuitenkin kansainväliselle medialle virtuaalisen mediavierailun langattomuus- ja automotive-teemoilla. BusinessOulun viestintä- ja markkinointiyksikkö vastaa keväällä 2021 aloitetun, 6 kertaa vuodessa ilmestyvän Oulun yhteisen kansainvälisen uutiskirjeen toimittamisesta. Lisäksi panostimme päättäjaviestintään aiempaa enemmän keskittyen pääasiassa kotimaan vaikuttamistyöhön ja Oulun elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä mahdollistaviin sekä työllisyyden hoitoon liittyviin asioihin.

Oulua tuotiin esille pääosin Oulun seudun markkinoinnin toimenpiteinä. Mukana oli noin 40 yritystä ja organisaatiota lähes 50 prosentin rahoitusosuudella. Myös yhteistyötä Oulun kaupungin viestintä- ja tapahtumaryhmän, Oulun Matkailu Oy:n, Oulu 2026:n ja Oulun Liikekeskus ry:n kanssa on tiivistetty entisestään kaupunkimarkkinoinnin kokonaisvaltaisen suunnittelun ja toteutuksen tehostamiseksi.

Koronapandemian aiheuttamat muutokset viestinnän ja markkinoinnin suunnitelmiin olivat edellistä vuotta vähäisempiä. Toimenpiteitä suunniteltiin tilanne huomioiden, mutta edelleenkin tapahtumia jouduttiin osin perumaan tai skaalaamaan pienemmiksi.

Strategia ja ennakointi

Yksikkö vastaa strategista ja operatiivista johtamista tukevan raportointitiedon sekä tilasto- ja tutkimustiedon tuottamisesta ja kehittämisestä. Työ sisältää toimintaympäristötiedon ja tutkimus- ja arviointitiedon tuottamisen ja raportoinnin sekä näiden kehittämisen. Toiminnassa hyödynnetään sekä hankittuja että eri lähteistä vapaasti saatavilla olevia tilastollisia aineistoja ja tehdään tiivistä yhteistyötä Tilastokeskuksen kanssa. Lisäksi erillisissä tilastollisissa selvityksissä ja kyselytutkimuksissa käytetään kilpailutettuja asiantuntijoita.

Oulun seudun päätoimialojen kehitystä kuvaava *elinkeinokatsaus* ilmestyi vuonna 2021 kaksi kertaa, samoin kuin BusinessOulun kasvutoimialojen suhdannekehitystä kuvaava aineistokin. Elinkeinokatsauksesta ilmestyi keväällä Business Oulu -liikelaitoksen toiminnan 10-vuotisjuhlanumero, jonka vaihtuvana teemana oli alueen elinkeinoelämän kehitys 2010-luvulla. Syksyllä ilmesty-

neen elinkeinokatsauksen vaihtuvana teemana oli tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio toiminta Oulun seudulla ja vertailualueilla.

Keväällä ajankohtaiseksi tuli uuden elinkeinopoliittisen kehittämisohjelman laadinta yritysten toimintaympäristössä tapahtuneiden muutosten vuoksi. Uudella elinkeinopoliittisella kehittämisohjelmalla tavoitellaan positiivisia vaikutuksia yrittäjyyden, viennin, työpaikkojen, investointien ja Oulun kaupungin vetovoiman kehittymiseen sekä edelleen kuntatalouden tervehtymiseen. Ohjelman laadintaa varten kilpailutettiin konsultti, jonka avustuksella pidettiin useita BusinessOulun sisäisiä työpajoja sekä osallistettiin alueen yrityksiä ja sidosryhmiä kehitystyöhön sekä kyselyä että työpajojen merkeissä. Syksyllä pidettyihin työpajoihin osallistui myös kaupungin eri yksiköiden edustajia. Kehittämisohjelman laadinta eteni Oulun kaupungin kaupunkistrategian Oulu 2030 valmistelun rinnalla, ja se toteuttaa osaltaan kaupunkistrategian Suomen yritysmönteisin kansainvälinen kasvukeskus -osion toimenpiteitä.

Yritysmönteinen Oulu - elinkeinopoliittinen kehittämisohjelma 2022-2027 valmistui joulukuussa 2021.

Tarvelähtöisesti tuotettiin lukuisia tilastollisia selvityksiä ja raportteja Oulun kaupunkikonsernin toimijoiden ja BusinessOulun tarpeisiin sekä ulkopuolisille tiedon tarvitsijoille. Muita yksittäisiä aktiviteetteja tilastolliseen seurantaan ja tiedolla johtamiseen liittyen olivat Oulun seudulla perustettujen ja lakanneiden yritysten määrien ja konkurssien raportointi kuukausittain, BusinessOulun vaikuttavuussivustoon tarvittavien tilastotietojen kerääminen, Oulun innovaatioallianssin uuden kauden toiminnan vaikuttavuusarvioinnin ja mittaamisen periaatteiden määrittelytyöhön osallistuminen sekä kaupungin talousarvion 2021 sitovien tavoitteiden väliraportointi puolivuositain ja BusinessOulun toimintasuunnitelman 2021 toiminnallisten tavoitteiden raportointi kvartaaleittain.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkistrategiaa toimeenpanevien sitovien tavoitteiden raportointi on esitetty kappaleessa 6.

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

BUSINESS OULU -LIIKELAITOS 1 000 €	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021 +muutokset	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	Toteuma-%
Liikelyjäämä (-alijäämä)	0	0	0	0	0	100
Liikelaitoksen investointien sitovuudet	150	0	150	137	-13	92

Business Oulu -liikelaitoksen sitova tavoite valtuustoon nähden on liikejäämä 0 euroa, joka toteutui. Investointien sitovuus oli 150 000 euroa, josta toteutui 137 343,92 euroa (91,6 %).

Talousarviovuoden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus**Keskeiset talouden tunnusluvut omistajaohjauksen näkökulmasta**

TUNNUSLUVUT	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021 + muutokset	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	Toteuma-% 2021
Toiminnan laajuus						
Liikevaihto, 1 000 €	111	0	111	141	30	127
Investoinnit, 1 000 €	150	0	150	137	-13	92
Kannattavuus						
Liikelyjäämä, 1 000 €	0	0	0	0	0	0

Liikelaitoksen omaa toimintaa kuvaavat tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021 + muutokset	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	Toteuma-% 2021
Ulko puolisen rahoituksen määrä, BO yht.	6 668	-1 784	4 884	4 089	-794	84
Työllisyyspalvelut:						
Avustustulot, ulkoiset	3 914	-1 784	2 130	1 996	-135	94
Työmarkkinatukimenot	19 550	5 950	25 500	25 141	-359	99
Oulun kaupungin palkka- tukityöllistämismenot	3 605	-1 405	2 200	2 121	-79	96
Työllisyyspalvelujen avustusmenot	4 596	-346	4 250	3 747	-503	88

Analyyysi

Työllisyyden kuntakokeilun käynnistyminen on vaikuttanut Business Oulu -liikelaitoksen toimintaan, talouteen ja henkilöstömäärään. Myös koronapandemian pitkittymisellä on merkitystä em. asioihin.

Business Oulu -liikelaitokselle myönnetty kaupungin avustus alittui n. 2,4 M€.

Ulkopuolisen rahoituksen määrä alittui n. 0,8 M€, josta n. 0,2 M€ oli työllisyyspalveluihin kohdistuvia ulkoisia avustustuloja ja n. 0,6 M€ elinkeinopalveluihin ja tapahtuma- ja markkinointiin kohdistuvia ulkopuolisia tuloja. Em. alitus johtuu siitä, että ulkopuolisen rahoituksen määrä arvioitiin talousarviovaiheessa liian optimistisesti. Hankkeisiin saadun ulkopuolisen rahoituksen tuki-%:t jäivät ennakoitua alemmiksi.

Hanketoiminta Business Oulu -liikelaitoksessa kohdistuu asiakkaille, esim. yrityksille ja työttömille henkilöille tuotettaviin palveluihin joko liikelaitoksen omana toimintana tai yhteistyössä kumppaneiden kanssa.

Henkilöstökulut toteutuivat pääosin suunnitellusti työllisyyspalveluissa, viestintä- ja markkinointiyksikössä, yhteisissä kuluissa sekä elinkeinopalveluiden perustoinnassa. Sen sijaan liikelaitoksen (elinkeinopalvelut ja työllisyyspalvelut) hanketoiminnan puolella henkilöstökulut eivät toteutuneet suunnitellun mukaisesti, koska hankkeita ei toteutunut siten, kuin talousarvioon oli suunniteltu.

Oulun seudun markkinoinnin kokonaisbudjetti oli 0,9 M€, josta ulkopuolinen rahoitus jäi 0,1 M€ euroa talousarviota pienemmäksi, koska koronan vuoksi Oulun seudun markkinointiyhteistyössä ei voitu toteuttaa kaikkia suunniteltuja toimenpiteitä.

Työllisyyspalveluissa ulkopuolisten tulojen alittuminen johtui mm. palkkatuen ja kuntouttavan työtoimintaan kohdistuvan tuen alittumisesta talousarvioon verrattuna.

Tulojen alittumisen lisäksi myös menot alittuivat talousarvioon verrattuna. Säästöä syntyi erityisesti työllistämisavustuksissa ja palvelujen ostoissa, koska koronan vuoksi esim. tapahtumiin ja messuille ei voitu osallistua. Koronan vuoksi tapahtumia ja tilaisuuksia virtuaalisesti. Kuntakokeilun alkuperäisestä budjetoidusta avustuksesta 1,7 M€ alitettiin noin 0,2 M€.

Työmarkkinatuen kuntasuuden talousarvio oli 19,550 M€ ja toteutuma 25,141 M€, josta 1,412 M€ maksettiin yrittäjille. Koronan vuoksi yrittäjille luotiin mahdollisuus väliaikaiseen työttömyysturvaan (4/2020). Työmarkkinatukeen sisältyvää yrittäjien väliaikaista työttömyysturvaa ei maksettu työttömyyden perusteella, vaan päätoimisen yrittäjyyden perusteella. Työmarkkinatuen kattamiseksi haettiin 4,95 M€:n lisätalousarvio. Loppuosa työmarkkinatuen kuntaosuudesta katettiin työllistämisavustuksista syntyneillä säästöillä (noin 1,0 M€). Työmarkkinatuen kuntaosuus ilman yrittäjille maksettavaa tukea oli 23,7 M€. Työmarkkinatuen nousu taittui vuonna 2021, kun kuntakokeilu ja siihen liittyvät toimenpiteet käynnistyivät.

Investointien toteuma oli 91,6 %. Suunnitelman mukaiset poistot ylittivät talousarvioon verrattuna, koska tilikauden aikana hankittiin uutta kalustoa.

Johtokunnan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Business Oulu -liikelaitoksen johtokunta esittää, että liikelaitoksen tilikauden ylijäämä 13,78 euroa siirretään Business Oulu -liikelaitoksen oman pääoman voittovoihin.

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

BUSINESS OULU -LIIKELAITOS HENKILÖSTÖRAPORTTI	TA2021	TAM2021	TP2021	EROTUS TP2021-TAM2021	TP2020	TP2019
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ						
Vakinaiset	-	-	106	-	99	88
Tilapäiset	-	-	73	-	62	79
Yhteensä	-	-	179	-	161	167
Poistuma ja organisatoriset muutokset						
Poistuma (eläke- ja muu poistuma)	-	-	11	-	4	5
Organisatoriset muutokset	-	-	0	-	0	1
Yhteensä	-	-	11	-	4	6
HTV (palkallinen työpanos)						
Vakinaiset ja tilapäiset	160	160	161	1	150	148
SAIRAUSPOISSAOLOPROSENTTI						
Kokonaissairauspoissaoloprosentti	-	-	2,0		2,7	2,4
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€						
Palkat ja palkkiot	-8 229	-8 229	-7 721	509	-7 085	-7 179
Eläkekulut	-1 468	-1 468	-1 385	83	-1 253	-1 265
Muut henkilösivukulut	-307	-307	-322	-15	-265	-238
Yhteensä	-10 004	-10 004	-9 427	577	-8 603	-8 681

Henkilöstömäärä: Yhteensä luku sisältää vakinaiset ja tilapäiset työntekijät ja viranhaltijat, joiden palvelusuhde on ollut voimassa 31.12.2021. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Poistuma: sisältää eläkepoistuman sekä muun lähtövaihtuvuuden. Poistuma ei sisällä määräaikaisen palvelusuhteen päättymistä eikä uudelleensijoitettuja henkilöitä. Luku ei sisällä myöskään työntekijöitä ja viranhaltijoita, jotka ovat siirtyneet toiseen palvelusuhteeseen kunnan sisällä. Organisatoriset muutokset (kuten ulkoistamisen vaikutus henkilöstön lähtövaihtuvuuteen) eivät sisälly poistumalukuun, vaan ne on esitetty erikseen Organisatoriset muutokset -rivillä.

Palkallinen työpanos (HTV): Palkallisesta työpanoksesta on poistettu palkattomat poissaolajakso. Luku esitetään kokonaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Kokonaissairauspoissaoloprosentti: Kokonaissairauspoissaoloprosentilla tarkoitetaan toteutuneiden sairauspoissaolojen (sisältää palkalliset ja palkattomat) osuutta prosentteina käytettävissä olleesta kokonaistyöpanosmäärästä. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia

Henkilöstökustannukset: henkilöstökustannukset sisältävät kaikki maksetut palkat, palkkiot, eläke- ja henkilösivukulut.

Business Oulu -liikelaitoksessa on vuoden 2021 lopussa 106 vakinaista henkilöä ja 73 henkilöä oli tilapäisessä palvelussuhteessa. Tilapäisessä henkilöstössä on mukana 14 Arpeettilaista, jotka ovat opiskelijoita. He ovat osa-aikaisessa työssä kaupungin eri organisaatioissa.

Business Oulu -liikelaitoksen toteutunut palkallinen työpanos on 11 htv:n verran suurempi kuin edellisenä vuonna.

Kaupungin lisäresurssointi kuntakokeilun tehtäviin on 20 henkilöä (palvelupäällikkö, 4 tiimiesimiestä, 10 omanvalmentajaa, 2 palveluasiantuntijaa, projektipäällikkö, projektikoordinaattori, tiedolla johtamisen asiantuntija). Vuoden 2021 aikana poistuma on ollut 8 htv:tä, jolloin suunnitelma ylittyi yhden htv:n verran.

Sairauspoissaolot vähentyivät edelliseen vuoteen verrattuna 0,7 prosenttiyksikköä, ja ovat tasolla 2,0 %.

Henkilöstökulut toteutuivat pääosin suunnitellusti työllisyyspalveluissa, viestintä- ja markkinointiyrityksissä, yhteisissä kuluissa sekä elinkeinopalveluiden perustoinnassa. Sen sijaan liikelaitoksen (elinkeinopalvelut ja työllisyyspalvelut) hanketoiminnan puolella henkilöstökulut eivät toteutuneet suunnitellun mukaisesti, koska hankkeita ei toteutunut siten, kuin talousarvioon oli suunniteltu.

Arvio tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta

Vuonna 2021 Suomen talous toipui nopeasti koronakriisin aiheuttamasta syvästä taantumasta. Vaikka pandemia yhä varjostaa näkymiä, Suomen talous kasvoi arviolta 3,5 % vuonna 2021 ja kasvun ennakoidaan jatkuvan 2,6 % vuonna 2022. (Suomen Pankki). G20-maiden talouskasvuksi ennustetaan keskimäärin 4,7 %. Yhdysvaltain ja euroalueen talouden odotetaan kasvavan noin 4 %, Kiinan noin 5 % ja Intian noin 8 %.

Tarjonnan pullonkaulat ja korkeat raaka-aineiden hinnat kuitenkin tylsyttävät parhaan terän kasvulta ja kiihdyttävät inflaatiota. Myös energian hintojen nousu on ollut laaja-alaista ja voimakasta. Korkea raakaöljyn hinta on näkynyt polttoaineiden hinnannousuina, ja sähkön tukuhintojen nousu on siirtynyt osittain kuluttajahintoihin. Korkeasta inflaatiosta ennustetaan kuitenkin väliaikaista, ja sen oletetaan kääntyvän laskuun kuluvaan vuoden jälkimmäisellä puoliskolla (OECD). Inflaation hiipumisen taustalla nähdään tuotannon ja logistiikan ongelmien helpottuminen sekä energian hinnan nousun pysähtyminen.

Voimistuva korona-aalto aiheuttaa alkuvuonna talouden epävarmuutta, mutta toistaiseksi vaikutukset talouden kehitykseen ovat olleet lieviä. Rajoitustoimiin on ryhdytty ja lisää on myös suunnitteilla, mutta paremman rokotekattavuuden ansiosta omikron-virusmuunnos aiheuttaa suurimmalla osalla väestöä selvästi vähemmän oireita ja pitkäaikaisen sairaalahoidon tarvetta kuin aiemmat variantit.

Geopoliittiset jännitteet ovat tällä hetkellä koholla Venäjän ja Naton turvallisuusuhkiin liittyen. Kriisin pitkittymisen tai eskaloitumisen vaikutuksia talouden kehitykseen on haastavaa arvioida. Tyypillisesti ne näkyvät ensimmäiseksi kurssiheilahteluna sekä energian ja valuutan hinnoissa.

Työmarkkinat ovat elpyneet vuoden 2021 aikana nopeasti kysynnän lisääntymisen myötä, mutta työllisyyden nopein kasvu on nyt takana. Työllisyyttä ennakoivat indikaattorit viittaavat työllisyyden kasvun jatkuvan, vaikkakin maltillisemmalla tahdilla.

Silti yrittäjägallupin mukaan 63 % työnantajayrityksistä kokee edelleen pulaa osaavasta työvoimasta. Kohtaantoongelma eli työntekijöiden ja työpaikkojen kohtaamisen haaste on edelleenkin merkittävä este liiketoiminnan kasvulle. Yli kymmenen hengen yrityksistä peräti 80 % kertoo vaikeuksista osaavan työvoiman saatavuudessa. Työvoimavaje on merkittävintä palvelu- ja myynti-työssä sekä teollisuudessa ja rakentamisessa.

Työllisyyspalveluissa siirtyminen pohjoismaiseen työvoimapalvelumalliin käynnistyy kuluvaan vuoden toukokuussa lain hyväksymisen myötä. Pohjoismaisessa työvoimapalvelumallissa työnhakija hakee työtä oman toimimisesta ja saa työnhakuunsa yksilöllistä tukea entistä aikaisemmassa vaiheessa ja tiiviimmin.

Työnhakijan on haettava tiettyä määrää työmahdollisuuksia, jotta oikeus työttömyysturvaan jatkuu. Merkittävin osa työllisyysvaikutuksesta liittyy työnhakua tukeviin tapaamisiin TE-toimiston tai työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa mukana olevan kunnan kanssa. Tapaamisia järjestetään työnhaun alkuvaiheessa kahden viikon välein. Tavoitteena on tarjota työnhakijalle vahva tuki työnhaun eri vaiheissa.

Pohjoismaisen työvoimapalveluiden mallin tavoitteena on kasvattaa työllisyyttä Suomessa noin 9 500–10 000 työllisellä. Realistinen arvio mallin vaikuttavuudesta kuitenkin on, että se ei suuresti edistä työllisyyttä, koska malli toteutetaan kaavamaisesti kaikille työnhakijoille eivätkä valtion ohjaamat resurssit riitä tekemään vaadittua työmäärää.

Investoinnit**Irtain käyttöomaisuus: Kalustoinvestoinnit**

1 000 €	TA2021	TA-MUUTOKSET	TA2021 + muutokset	TP2021	Erotus
Menot	150	0	150	55	-95
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0

Irtain käyttöomaisuus: ICT-investoinnit

1 000 €	TA2021	TA-MUUTOKSET	TA2021 + muutokset	TP2021	Erotus
Menot	0	0	0	82	82
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0

INVESTOINNIT YHTEENSÄ 1 000 €	TA2021	TA-MUUTOKSET	TA2021 + muutokset	TP2021	Erotus
Menot	150	0	150	137	-13
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0

Investoinnin ryhmittely ei ole sitova. Investointimääräraha käytettiin uuden CRM-ohjelmiston kehittämiseen,

hybridikokousjärjestelmän päivitykseen ja kalustehankintoihin. Investointien toteuma oli 91,6 %.

OULUN KAUPUNKI
BUSINESS OULU LIIKELAITOS

LIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2021	TALOUSARVIO	TOT-%	YLITYS+ / ALITUS-	1.1.-31.12.2020
LIKEVAIHTO	141 424,12	111 014,04	127,4	30 410,08	122 169,30
Liiketoiminnan muut tuotot	3 947 852,49	4 772 696,01	82,7	-824 843,52	5 043 086,61
Tuet ja avustukset kunnalta	45 396 260,33	47 782 759,85	95,0	-2 386 499,52	41 571 127,31
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-142 286,56	-172 260,72	82,6	-29 974,16	-121 456,46
Palvelujen ostot	-4 659 849,84	-5 652 275,16	82,4	-992 425,32	-4 042 364,68
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-4 802 136,40	-5 824 535,88	82,4	-1 022 399,48	-4 163 821,14
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-7 720 644,24	-8 229 344,66	93,8	-508 700,42	-7 084 777,53
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-1 384 754,31	-1 467 949,83	94,3	-83 195,52	-1 253 249,30
Muut henkilösivukulut	-322 074,81	-307 097,11	104,9	14 977,70	-264 927,95
Henkilöstökulut yhteensä	-9 427 473,36	-10 004 391,60	94,2	-576 918,24	-8 602 954,78
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-154 180,89	-128 622,96	119,9	25 557,93	-127 090,74
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-154 180,89	-128 622,96	119,9	25 557,93	-127 090,74
Liiketoiminnan muut kulut	-35 101 746,29	-36 708 917,44	95,6	-1 607 171,15	-33 842 516,56
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	0,00	2,02	0,0	-2,02	0,00
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muut rahoitustuotot	85,14	0,00	0,0	85,14	291,81
Muut rahoituskulut	-71,36	0,00	0,0	71,36	-578,49
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	13,78	0,00	0,0	13,78	-286,68
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	13,78	2,02	682,2	11,76	-286,68
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	13,78	2,02	682,2	11,76	-286,68
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	13,78	2,02	682,2	11,76	-286,68
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Voitto, %					-0,2

OULUN KAUPUNKI
BUSINESS OULU LIIKELAITOS
LIKELAITOKSEN TASE
31.12.2021
31.12.2020
VASTAAVAA
PYSYVÄT VASTAAVAT
Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	109 970,86	45 811,55
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	109 970,86	45 811,55

Aineelliset hyödykkeet

Kiinteät rakenteet ja laitteet	181 180,27	204 066,19
Koneet ja kalusto	154 698,54	212 808,90
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	335 878,81	416 875,09

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	445 849,67	462 686,64
----------------------------	------------	------------

VAIHTUVAT VASTAAVAT
Saamiset
Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	110 654,61	191 343,34
Saamiset kunnalta	3 074 195,91	1 959 461,71
Muut saamiset	181 479,55	175 045,31
Siirtosaamiset	1 490 668,36	2 157 697,90
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	4 856 998,43	4 483 548,26
Saamiset yhteensä	4 856 998,43	4 483 548,26

Rahat ja pankkisaamiset	200,00	200,00
--------------------------------	--------	--------

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	4 857 198,43	4 483 748,26
------------------------------	--------------	--------------

VASTAAVAA YHTEENSÄ	5 303 048,10	4 946 434,90
--------------------	--------------	--------------

VASTATTAVAA
OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	300 000,00	300 000,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	87 540,60	87 827,28
Tilikauden yli-/alijäämä	13,78	-286,68
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	387 554,38	387 540,60

VIERAS PÄÄOMA
Lyhytaikainen

Saadut ennakot	91 045,88	177 499,48
Ostovelat	2 963 131,97	2 815 809,80
Korottomat velat kunnalta	0,00	2 110,95
Muut velat	167 497,19	149 832,43
Siirtovelat	1 693 818,68	1 413 641,64
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	4 915 493,72	4 558 894,30
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	4 915 493,72	4 558 894,30

VASTATTAVAA YHTEENSÄ	5 303 048,10	4 946 434,90
----------------------	--------------	--------------

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	7,4	8,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	9,7	9,4
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	88	88
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	65	27

**OULUN KAUPUNKI
BUSINESS OULU LIIKELAITOS**

LIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2021	TALOUSARVIO	TOT-%	YLITYS+ / ALITUS-	1.1.-31.12.2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikelijäämä (-alijäämä)	0,00	2,02	0,0	2,02	0,00
Poistot ja arvonalentumiset	154 180,89	128 622,96	119,9	-282 803,85	127 090,74
Rahoitustuotot ja -kulut	13,78	0,00	0,0	13,78	-286,68
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-137 343,92	-150 000,00	91,6	-12 656,08	-73 105,96
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	16 850,75	-21 375,02	-78,8	38 225,77	53 698,10
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta	-1 114 734,20	21 375,96	-5 214,9	-1 136 110,16	-26 118,39
Saamisten muutos muilta	741 284,03	0,00	0,0	741 284,03	-174 355,97
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-2 110,95	0,00	0,0	2 110,95	2 110,95
Korottomien velkojen muutos muilta	358 710,37	0,00	0,0	358 710,37	144 465,31
Rahoituksen rahavirta	-16 850,75	21 375,96	-78,8	-38 226,71	-53 898,10
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00	0,94	0,0	-0,94	-200,00
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	-446				-465
Investointien tulorahoitus, %	112,0				173,5
Quick ratio	1,0				1,0
Current ratio	1,0				1,0
RAHAVAROJEN MUUTOS	31.12.2021				31.12.2020
Yhdystili 31.12.	3 074 195,91				1 959 461,71
Yhdystili 01.01.	1 959 461,71				1 933 343,32
Yhdystilin muutos	1 114 734,20				26 118,39

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
BUSINESS OULU -LIIKELAITOS

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoritusperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2. Toimintatuotot tehtäväalueittain

	2021	2020
Liikevaihto	141 424,12	122 169,30
Muut tuotot	3 947 852,49	5 043 086,61
Tuet ja avustukset	45 396 260,33	41 571 127,31
Toimintatuotot yhteensä	49 485 536,94	46 736 383,22

3. Palvelujen ostojen erittely

	2021	2020
Muiden palvelujen ostot	4 659 849,84	4 042 364,68
Palvelujen ostot yhteensä	4 659 849,84	4 042 364,68

4. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista liikelaitoksen tilinpäätöksessä

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet

Tietokoneohjelmistot

Atk-ohjelmistot, laajat pitkävaikutteiset 5 v - 10 v /tasapoisto

Aineelliset hyödykkeet

Muut kiinteät rak. ja laitteet

Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet 10 v - 15 v / tasapoisto

Muut koneet ja kalusto

Muut laitteet ja kalusteet 3 v / tasapoisto

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

5. Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	AINEETTOMAT OIKEUDET	MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	ENNAKKOMAKSUT	YHTEENSÄ
Poistamaton hankintameno 1.1.	45 811,55			45 811,55
Lisäykset tilikauden aikana	82 266,77			82 266,77
Tilikauden poisto	-18 107,46			-18 107,46
Poistamaton hankintameno 31.12.	109 970,86			109 970,86
Kirjanpitoarvo 31.12.	109 970,86			109 970,86

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesi-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.			204 066,19	212 808,90			416 875,09
Lisäykset tilikauden aikana				55 077,15			55 077,15
Tilikauden poisto			-22 885,92	-113 187,51			-136 073,43
Poistamaton hankintameno 31.12.			181 180,27	154 698,54			335 878,81
Kirjanpitoarvo 31.12.			181 180,27	154 698,54			335 878,81

6. Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä muilta omistusyhteisöiltä

	2021		2020	
	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset		744,83		13 128,53
Siirtosaamiset		240 811,40		224 684,23
Yhteensä		241 556,23		237 812,76
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset				35 518,04
Siirtosaamiset		5 436,59		1 750,00
Yhteensä		5 436,59		37 268,04
Saamiset yhteensä		246 992,82		275 080,80

7. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	37 392,24	32 345,40
EU-tuet ja avustukset	141 044,02	186 725,99
Muut tulojäämät	1 312 232,10	1 938 626,51
Tulojäämät yhteensä	1 490 668,36	2 157 697,90
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 490 668,36	2 157 697,90

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

8. Oma pääoma

	2021	2020
Peruspääoma 1.1.	300 000,00	300 000,00
Peruspääoma 31.12.	300 000,00	300 000,00
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.	87 827,28	87 688,10
Siirrot erien välillä	-286,68	139,18
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	87 540,60	87 827,28
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	13,78	-286,68
Oma pääoma yhteensä	387 554,38	387 540,60

9. Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä muille omistusyhteisöille

	2021		2020	
	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		38 469,93		115 620,62
Yhteensä		38 469,93		115 620,62
Velat kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä				
Saadut ennakot		16 022,28		30 618,28
Ostovelat		868,78		462,91
Siirtovelat		10 202,01		13 829,00
Yhteensä		27 093,07		44 910,19
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot		8 011,14		
Ostovelat		73 301,12		
Siirtovelat		12 971,12		18 569,71
Yhteensä		94 283,38		18 569,71
Vieras pääoma yhteensä		159 846,38		179 100,52

10. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

LYHYTAIKAISET SIIRTOVELAT	2021	2020
Menojäämät		
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	1 457 143,00	1 294 713,00
Muut menojäämät	236 675,68	118 928,64
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 693 818,68	1 413 641,64

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

11. Vuokravastuiden yhteismäärä

VUOKRAVASTUUT	2021	2020
Toimitilojen vuokravastuut		27 000,00
Vuokravastuut yhteensä		27 000,00
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus		27 000,00
Leasingvastuut yhteensä	65 099,89	52 321,25
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	32 550,04	27 453,05
Yhteensä	65 099,89	79 321,25

12. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

JÄRJESTELYJEN TARKOITUS	2021	2020
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset	100 000,00	70 000,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	100 000,00	70 000,00
Sopimusvastuut yhteensä	100 000,00	70 000,00

HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

13. Henkilöstön lukumäärä 31.12.

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 31.12.	2021	2020
Liikelaitos	179	161
Yhteensä	179	161

14. Henkilöstökulut

HENKILÖSTÖKULUT	2021	2020
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	9 427 473,36	8 602 954,78
Henkilöstökulut yhteensä	9 427 473,36	8 602 954,78

15. Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

LUOTTAMUSHENKIÖIDEN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT	2021	2020
Kansallinen kokoomus rp.	680,50	711,00
Keskustapuolue	709,20	508,95
Oulun perussuomalaiset	54,50	
Oulun vihreät kunnallisjärjestö ry	834,35	924,55
Sosiaalidemokraattinen puolue	222,50	370,63
Vasemmistoliitto	717,50	596,27
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	3 218,55	3 111,40

13.6 Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Pelastuslaitoksen lakisääteiset ja muut tehtävät toteutetaan ja toimintaa kehitetään voimassa olevan pelastustoimen palvelutasopäätöksen ja vuosittain vahvistettavan valvontasuunnitelman mukaisesti. Palvelutasopäätökseen sisältyy tuotettavien palveluiden nykytilan kuvaus, päätökset tulevasta palvelutasosta, päätösten kustannusvaikutukset ja kehittämissuunnitelma. Palvelutaso on mitoitettu alueen normaaliajan ja poikkeusolojen palvelutarpeita ja onnettomuusuhkia vastaavaksi. Valvontasuunnitelma sisältää mm. päätökset palotarkastustoiminnan kohdentamisesta sekä valvonnan määräväleistä ja toteuttamistavoista.

Tilinpäätösvuonna 2021 pelastustoiminnan hälytystehtävien kokonaismäärä nousi voimakkaasti edellisten kolmen vuoden keskiarvosta. Tehtävien kokonaismäärä oli 5 794, kun vuosien 2018–2020 keskiarvo oli 4 721 tehtävää (+22,7 %). Tehtävämäärän kasvua selittää erityisesti rajuilmat 21. ja 22.6.2021, joista aiheutui yli 500 vahingontorjuntatehtävää. Vahingontorjuntatehtävien kokonaismäärä oli 780 tehtävää (ka 2018–2020: 328; +137 %). Muista tehtävistä nousivat ensivastetehtävät (+179 kpl; +17 %), liikenneonnettomuudet (+110 kpl; +14 %), paloilmoitintehtävät (+99 kpl; +16 %), muut tarkastustehtävät (+85 kpl; +16 %) ja avunantotehtävät (+74 kpl; +29 %). Ainoastaan virka-aputehtävien määrä laski edellisvuosista (-43 kpl; -46 %). Rakennuspalojen ja yleensäkin tulipalojen kokonaismäärä pysyi edellisten vuosien tasolla. Kuluneen vuoden aikana ei tapahtunut suuronnettomuuksiksi luokiteltavia onnettomuuksia. Asukaslukuun suhteutettu hälytystehtävien hälytystaajuus oli 19,3 - ilman ensivastetehtäviä 15,3 tehtävää/1 000 asukasta (Suomi 18,6 ja 15,6). Vaalan kunta siirtyi 1.1.2021 alkaen Kainuun pelastustoimialueesta pelastustoimialueellemme ja tilastojen tarkastelussa on hyvä huomata, että Vaalan hälytystehtävät (122 kpl) ovat nyt ensi kertaa mukana.

Pelastustoimialueemme väestömäärä kasvoi 4 867 asukkaalla (+1,65 %) edellisvuodesta. Määrästä siirtyneen Vaalan kunnan osuus oli 2 665 asukasta (+0,9 %). Kasvun vetureina olivat Kempele, Oulu ja Liminka, muiden kuntien väestömäärä laski. Väestöstä n. 3,7 % on ulkomaalaistaustaisia.

Koronapandemia vaikutti merkittävästi onnettomuuksien ehkäisyn tulosalueen toteumiin. Määrävälein tehtävän valvonnan (yritys- ja laitospaikat) toteuma oli 99 % (1 151 kpl; TA 1 162 kpl), vaikkakaan aiempien vuosien

vajetta ei saatu kurottua kiinni. Pientalojen paloturvallisuuden itsearviointi toteutui suunnitellusti n. 3 300 kohteessa lin, Oulun, Pudasjärven ja Taivalkosken harvaan asutuilla alueilla. Turvallisuusviestinnän toteuma oli vaatimaton, tapahtumia järjestettiin 184 kpl, joissa tavoitettiin n. 9 400 henkilöä (3,2 % alueen väestöstä; tavoite > 10 %). Merkittävimmät turvallisuusviestinnän tapahtumat jouduttiin perumaan koronapandemian vuoksi. Turvallisuuskoulutuksen vajetta kompensoitiin sosiaalisen median keinoin. Laitoksen some-viestinnän (Facebook, Instagram, YouTube) julkaisuja ladattiin vuoden aikana n. 1,2 milj. kertaa.

Ensihoitopalvelut toteutettiin Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin (PPSHP) ensihoitopalvelun palvelutasopäätöksen 2020–2021 sekä PPSHP:n ja pelastuslaitoksen välisen yhteistoiminta-sopimuksen mukaisesti. PPSHP teki vuonna 2020 päätöksen järjestää ensihoitopalvelut omana toimintanaan 1.1.2022 alkaen. Päätöksen myötä pelastuslaitoksen n. 200 ensihoidon ammattilaisista siirtyi vuoden vaihteessa PPSHP:n organisaatioon. Vuoden 2021 aikana tehtiin valmistelevat toimenpiteet ensihoito-palvelun siirtämiseksi. Pelastuslaitoksen ensihoidonhenkilöitä siirtyi vuoden aikana PPSHP:n siirto-projektiin, samalla kun valmistelutyötä tehtiin runsaasti myös omien tehtävien ohella. Pelastuslaitos tuottaa jatkossakin ensivastetoimintaa.

Ensihoidon tehtävämäärä vuonna 2021 oli 53 568 (+7,5 %; ed. vuosi 49 810). Ensihoidon tehtävä-määrän kasvu palasi sille kasvukäyrälle, jolla se oli ennen koronan aiheuttamaa tehtävämäärän laskua v. 2020. Vuoden kiireisimmät kuukaudet olivat kesäkuukaudet sekä loppuvuosi. Vuonna 2021 hoidettiin keskimäärin 148 ensihoitotehtävää/vuorokausi (ed. vuosi 137). Viisi yleisintä tehtäväkoodia olivat äkillisesti heikentynyt yleistila (13,89%), kaatuminen (10,88%), rintakipu (9,05%), päivystyksellinen hoitolaitosiirto (8,49%) ja hengitysvaikeus (6,86%).

Koronapandemian vaikutuksesta pelastustoiminnan ja ensihoidon palvelutuotannon jatkuvuuden varmistaminen muutti töiden prioriteetteja ja aiheutti lisätoita mm. valmiuden ja tilannekuvan sekä koronaohjeistuksien laadinnassa ja ylläpidossa, valmiusraportoinnissa, voimavarojen hajauttamis-suunnittelussa ja suojavälinehankinnoissa. Pelastustoiminnan ja ensihoidon palvelutaso kyettiin kuitenkin turvaamaan tilinpäätösvuoden aikana koronaepidemiasta huolimatta.

Varallaolosta luopumisen jälkeen toteutettiin pelastustoiminnan valmiuden varmistus palvelutasopäätöksen keskeisten linjausten mukaisesti. Toimenpiteisiin sisäl-

tyi mm. päivystysvalmiuden määrällinen ja alueellinen laajentaminen sekä vaihtoehtoisten sammutusmenetelmien ja korotetun hälytysrahan käyttöönotto. Samalla muutettiin myös pelastustoiminnan johtamisvalmius jatkuvaan päivystysvalmiuteen Pudasjärven, Taivalkosken ja Kuusamon alueilla.

Viranhaltijain esittämät varallaolojen palkkasaatava-vaatimukset siirtyivät Työtuomioistuinprosessiin, joka on edellyttänyt lukuisten selvitysten ja lausuntojen laatimista kuluneen vuoden aikana. Työtuomioistuimen ensimmäinen käsittely on toukokuussa 2022.

Linnanmaan ja Taivalkosken uudet paloasemat valmistuivat ja ne otettiin käyttöön kesällä 2021. Raksilan paloaseman asemakaavamuuos valmistui tilinpäätös-
vuoden aikana, hieman aikataulusta myöhässä, mutta uuden paloaseman suunnittelu saatiin käyntiin. Viivästyksistä johtuen Raksilan vanhan paloaseman ja väistötilojen purku sekä uusien väistötilojen rakentaminen viivästyivät ja kustannuksia siirtyi vuoden 2022 puolelle. Kuusamon paloasemaa koskeva hankesuunnittelu jatkui, samalla kun käynnistettiin myös Kempeleen paloaseman hankeselvitys.

Pohjois-Suomen pelastuslaitosten yhteinen EU-rahoitteinen hanke suurtehopumppukapasiteetin lisäämiseksi toteutettiin osittain, mutta hankkeelle jouduttiin koronatilanteen johdosta hakemaan puolen vuoden jatkokaika.

Sosiaali- ja terveydenhuolto sekä pelastustoimi järjestetään vuoden 2023 alusta lukien 18 itsehallinnollisen hyvinvointialueen toimesta. Pelastuslaitos osallistuu tulevaan sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistukseen valtakunnallisten linjausten mukaisesti. Uudistuksessa Oulu-Koillismaan ja Jokilaaksojen pelastuslaitokset yhdistetään ja siirretään Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueeseen. Uudistuksen lainsäädäntö vahvistettiin kesäkuun lopulla ja väliaikainen valmistelutoimielin aloitti toimintansa 1.7.2021. Oulu-Koillismaan pelastuslaitoksen pelastusjohtaja on jäsenenä valmistelutoimielimessä ja toimii koko hyvinvointialueen pelastus-toimen vastuuvastuun valmistelijana. Pelastustoimen varsinainen valmistelu käynnistyi heinä-elokuussa ja valmisteluun rekrytoitiin useita laitoksen viranhaltijoita 50-80 % työpanoksilla. Pelastuslaitos on hyvin edustettuna myös uudistuksen valmistelun alueellisissa ja valtakunnallisissa verkostoissa.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Elinvoimainen Oulu kasvaa ja kansainvälistyy

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	TOTEUMA 31.12.
<i>Edistämme yritysten menestymistä ja tarjoamme kasvua tukevan ympäristön. Työ löytää tekijänsä.</i>	Valvontatyö edistää yritystoiminnan jatkuvuutta vähentämällä mm. vahinko-, keskeytys- ja henkilöriskejä sekä onnettomuuksista aiheutuvia häiriöitä. Määrävälein tehtävä valvonta toteutuu 100 %:sti.	Määrällinen toteuma 99 %. Aiempien vuosien rästejä ei saatu kurottua kiinni.

Vetovoimainen Oulu on pohjoisen luonnon ja kulttuurin kaupunki

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	TOTEUMA 31.12.
<i>Mahdollistamme ihmisten kohtaamisen ja yhteisöllisen toiminnan. Luomme yhdessä uutta. Olemme Euroopan kulttuuripääkaupunki 2026.</i>	Pelastuslaitos neuvoo osaltaan turvallisen yleisötahtuman järjestämisessä ja valvoo palo- ja henkiloturvallisuuden toteutumista kokoontumistiloissa ja yleisötahtumissa yhdessä toiminnanharjoittajien kanssa.	Kokoontumistiloihin kohdistettavien valvontakäyntien määrällinen toteuma 104 % suunnitellusta. Yleisötahtumien valvonta on toteutunut valvontasuunnitelman mukaisesti.

Pitovoimainen Oulu on hyväntuulinen korkean osaamisen kaupunki

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	TOTEUMA 31.12.
<p><i>Hyvinvointi kuuluu kaikille. Kannustamme aktiiviseen ja liikunnalliseen elämäntapaan ja löydämme mahdollisuuksia hyvinvointiaktiivisuudesta. Olemme turvallinen ja lapsiystävällinen kaupunki.</i></p>	<p>Pelastuslaitos edistää toiminnallaan turvallisen elinympäristön toteutumista.</p> <p>Turvallisuusviestintä tavoittaa vähintään 10 % alueen asukasmäärästä. Lapsille ja nuorille kohdennettava turvallisuusviestintä toteutuu vähintään 50 %:sti: Päivä paloasemalla, Turvaa Tenaville, 4-luokan TUVI-tunti, 8-luokan NouHätä -kampanja.</p> <p>Pelastustoiminnan ja ensihoidon palvelut ovat tehokkaat ja tavoittavat onnettomuustilanteen vaaditussa ajassa (riskialueiden tavoittamisen tot. %). Pelastustoiminnan toiminta- valmiusaika I-lk riskiruudut tot. 70 %, tavoite 50 %; II-lk riskiruudut tot. 80 %, tavoite 50 %; III-lk riskiruudut tot. 99 %, tavoite 50 %. Ensihoidon palvelutuotanto täyttää ensihoidon yhteistoimintasopimuksen mukaiset veloitteet</p>	<p>Turvallisuusviestinnän toteuma 3,2 % (tavoite 10 %): tavoitettu n. 9 400 henkilö, (184 tapahtumaa).</p> <p>Esikoulukäisille kohdistettava Turvaa Tenaville -tapahtuma ja muu turvallisuusviestintä toteutui suunnitellusti (tavoitettu n. 2 650 henkilöä).</p> <p>4- ja 8-luokkien turvallisuusviestintä toteutui vain osittain. (luokkien 1-6 koululaisia tavoitettu n. 2 100 ja 7-9 n. 1300). Koronapandemia esti tapahtumien järjestämisen.</p> <p>Pelastustoiminta tavoitti kohteet riskiluokan edellyttämässä ajassa (tavoite > 50 %):</p> <p>I-lk. tot. 62 %</p> <p>II-lk. tot. 86 %</p> <p>III-lk. tot. 99 %</p>

Oulun kaupungin tapa toimia

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	TOTEUMA 31.12.
<p><i>Järjestämme palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Olemme osaava ostaja ja vastuullinen omistaja.</i></p>	<p>Hyvällä talouden seurannalla ja toimintoja sopeuttamalla/ tehostamalla tuotamme palvelutasopäätöksen palvelut ja samalla pysymme pelastustoimen osalta valtakunnallisesti kolmen edullisimman pelastuslaitoksen joukossa. Palvelutasopäätöksen tavoitteet toteutuvat.</p> <p>Pelastustoimen kuntien maksuosuus €/as alle valtakunnan keskiarvon.</p>	<p>Palvelutasopäätös toteutunut koronapandemiasta huolimatta</p> <p>68,61 €/as (valtakunnan keskiarvo n. 82 €/as)</p>

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

OULU-KOILLISMAAN PELASTUSLIKELAITOS 1 000 €	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021 +muutokset	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	Toteuma-%
Liikelyjäämä (-alijäämä)	0	0	0	1 364	1 364	280 673 781
Liikelaitoksen investointien sitovuudet (netto)	2 360	0	2 360	2 767	407	117

Talousarviovuoden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus**Keskeiset talouden tunnusluvut omistajaohjauksen näkökulmasta**

TUNNUSLUVUT	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021+ muutokset	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	Toteuma-% 2021
Toiminnan laajuus						
Liikevaihto, 1 000 €	38 995	0	38 995	39 016	22	100
Investoinnit, 1 000 €	2 595	0	2 595	3 289	694	127
Kannattavuus						
Liikelyjäämä, 1 000 €	0	0	0	1 364	1 364	280 673 781

Liikelaitoksen omaa toimintaa kuvaavat tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TA2021	TA- MUUTOKSET	TA2021+ muutokset	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	Toteuma-% 2021
Alueen väestö 31.12.	297 500	0	297 500	299 094	1 594	100,5 %
Pelastustoimen hälytykset	4 500	0	4 500	5 794	1 294	128,8 %
Valvontasuunnitelman mukaiset palotarkastukset (A1-A6)	1 186	0	1 186	1 162	-24	98,0 %
Turvallisuusviestintätilai- suudet,	450	0	450	184	-266	40,9 %
joissa tavoitettu henkilöä, joiden	29 000	0	29 000	9 421	-19 579	32,5 %
osuus väestöstä	10,0 %		10,0 %	3,2 %	-6,8 %	32,0 %
Ensihoidon väestö	297 500	0	297 500	299 094	1 594	100,5 %
Ensihoidon tehtävät	51 600	0	51 600	53 568	1 968	103,8 %

Laitoksen omaa toimintaa kuvaavat talouden tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020	TA2021	TP2021
Pelastustoimen						
- kuntien maksuosuudet €/as	61,64	62,53	62,53	65,02	68,61	68,61
- menot €/as	62,16	63,25	84,26	63,5	72,58	68,67
- menot €/as ilman varausta			63,41			
Ensihoidon menot €/as	51,04	53,46	53,66	57,08	59,64	59,32

Analyyysi

Pelastusliikelaitoksen tilinpäätösvuoden 2021 tulot toteutuivat 100 %:sti ollen 39,6 M€ (TAM 39,54; ed.v. 36,60 M€). Tulot koostuivat pelastustoimen tulosalueen liikevaihdosta 21,3 M€ (tot. 101 %) ja muista tuloista 0,55 M€ (tot. 119 %; TAM 0,46 M€) sekä ensihoidon tulosalueen liikevaihdosta 17,71 M€ (tot. 99 %; TAM 17,91 M€) ja muista tuloista 0,08 M€ (tot. 95 %; TAM 0,085 M€). Ensihoidon liikevaihto sisältää siirtovelkaa PPSHP:lle 0,014 M€, joka ennustettiin tulosalueen ylijäämäksi joulukuun toteuman perusteella. Pelastusliikelaitoksen tilinpäätösvuoden 2021 menojen toteuma oli 38,28 M€ (tot. 97 %; TAM 39,54; ed.v. 35,59 M€). Menojen alittumista selittää vuoden 2021 talousarviossa varautuminen Raksilan paloaseman väistötilojen purku ja rakentamiskustannuksiin. Vanhan elementin siirto ja uuden lopputarkastus ajoittuvat kuitenkin vuoteen 2022, jolloin nämä kulut realisoituvat vasta alkuvuodesta 2022. Pelastuslaitoksen ylijäämäksi muodostui 1,37 M €.

Pelastustoimen tulot 21,9 M€ (tot. 101 %; TAM 21,55; ed.v. 19,6 M€) muodostuivat 94 %:sti yhteistoimintakuntien maksuosuuksista (20,52 M€). Liikevaihto ylittyi hieman (tot. 101 %). Ensivastetoiminnan tulot 0,48 M€ (tot 146 %; TAM 0,33 M€, ed.v. 0,32 M€) ylittivät arvoidun.

Pelastustoimen menojen toteuma oli 20,54 M€ (tot. 95 %; TAM 21,59; ed.v. 18,69 M€). Materiaali ja palveluostojen toteuma oli 3,3 M€ (tot. 87 %; TAM 3,8; ed.v. 3,08 M€). Suurimmat alitukset materiaaliostoissa olivat kalusteiden hankinnoissa 0,6 M€ (tot. 74 %; TAM 0,8 M €; ed.v. 0,48 M€) Linnanmaan, Raksilan ja Taivalkosken asemien pienkalustohankintojen toteutuessa suunniteltua pienempinä. Henkilöstökulujen toteumaksi muodostui 12,87 M€ (tot. 98 %; TAM 13,14; ed.v. 11,91 M€). Alueellamme ei ollut suuria eikä pitkäkestoisia tai luonnonilmiöistä johtuvia tilanteita, mikä johti säästöihin niin henkilöstö- kuin materiaali- ja palvelukuluissakin. Edellä mainitut syyt sekä erityisesti lyhyiden sairauslomien väheneminen johtivat säästöihin myös henkilöstökuluissa (ylityöt ja sijaistukset). Suunnitelman mukaisten poistojen toteumaksi muodostui 0,52 M€ (tot. 55 %; TAM 0,95 M€; ed.v. 0,58 M€). Talousarviossa 2021 on suunniteltu kaluston hankinta pelastuslaitoksen omina investointeina, jonka perusteella leasing-vuokrat olisivat vastaavasti vähentyneet. Vuoden 2021 aikana leasing-vuokrien osuus ei merkittävästi pienentynyt. Leasing-vuokrat toteutuivat 0,65 M€ (tot. 169 %, TAM 0,36 M €, ed.v. 0,43 M €).

Liiketoiminnan muissa kuluissa tapahtui ylitystä toteuman ollessa 3,82 M€ (tot 104 %; TAM 3,68; ed.v. 3,1 M€). Pelastustoimen tilikauden ylijäämäksi muodostui 1 365 688,29 €.

Ensihoidon tulot 17,79 M€ (tot. 99 %; TAM 17,99; ed.v. 16,95 M€) muodostuivat PPSHP:n valmiuskorvauksesta 11,24 M€ (63 %; TAM 11,38; ed.v. 11,66 M€), joka sisältää ylijäämäisen tuloksen vuoksi valmiuskorvauksen siirtovelan 0,014 M€. Loput tuloista muodostuu kelakorvauksista 5,17 M€ (29 %; TAM 5,15; ed.v. 4,1 M€) sekä omavastuu ja muista laskutustuloista 1,3 M€ (7 %; TAM 1,35; ed.v. 1 M€). Ensihoidon tehtävämääräksi oli arvioitu talousarviossa 2020 55 176, toteuman ollessa 53 568. Tehvämäärä nousi 7,5 %:a edellisvuodesta (49 810).

Ensihoidon menojen toteuma oli 17,72 M€ (tot. 99 %; TAM 17,95; ed.v. 16,9 M€). Materiaalikulujen toteuma oli 0,97 M€ (tot 102 %; TAM 0,96 M€; ed.v. 1,04 M€). Palvelujen ostojen toteuma oli 1,3 M€ (tot. 106 %; TAM 1,2; ed.v. 1,17 M€). Henkilöstökulut olivat 13,44 M€ (tot.100 %; TAM 13,4; ed.v. 13,19 M€). Henkilöstökuluja korottivat koronaan varautuminen ja osittain siitä johtuvat sijaistukset. Ensihoidon henkilökuluja kuitenkin alensivat muutaman henkilön työpanoksen siirtyminen PPSHP:n ensihoidon siirtoprojektiin.

Suunnitelman mukaisten poistojen toteumaksi muodostui 0,02 M€ (tot. 193 %; TAM 0,01 M€; ed.v. 0,19 M€). Ensihoidon kalusto on vuodesta 2017 rahoitettu neljän vuoden leasing-sopimuksilla. Hankinnat ajoittuvat kilpailutusten vuoksi aina loppuvuoteen. Liiketoiminnan muiden kulujen toteuma alittui ollen 2,04 M€ (tot. 86 %; TAM 2,38; ed.v. 1,37 M€).

Ensihoidon tilikauden yli/alijäämä oli 0,00 €.

Rahoituslaskelman toiminnan rahavirraksi muodostui + 1 631 t€ (TAM +926 t€) ja investointien rahavirraksi -2 489 t€ (TAM -2 325 t€), jolloin toiminnan ja investointien rahavirta jäi negatiiviseksi -857 t€ (tot. 61,3 %; TAM -1 399 t€). Suurimmat erot muodostuivat liikeyliäämästä + 1364 t€ (TAM -0) sekä investointimenojen (- 3 289 t€; tot 126,7 %; TAM - 2 595 t€) ja niiden rahoitusosuuksien (tot. 521 t€; 221,9 %; TAM 235 t€) toteutuessa suurempina (kts. kohta Investoinnit).

Johtokunnan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen johtokunta esittää Oulun kaupunginvaltuustolle pelastuksen tilikauden ylijäämän 1 365 688,29 euroa siirtämistä Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämätilille.

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

OULU-KOILLISMAAN PELASTUSLAITOS HENKILÖSTÖRAPORTTI	TA2021	TAM2021	TP2021	EROTUS TP2021 - TAM2021	TP2020	TP2019
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ						
Vakinaiset	-	-	409	-	377	375
Tilapäiset	-	-	77	-	92	77
Yhteensä	-	-	486	-	469	452
Poistuma ja organisatoriset muutokset						
Poistuma (eläke- ja muu poistuma)	-	-	31	-	30	19
Organisatoriset muutokset	-	-	0	-	0	0
Yhteensä	-	-	31	-	30	19
HTV (palkallinen työpanos)						
Vakinaiset ja tilapäiset	451	451	453	2	440	427
Yhteensä	451	451	453	2	440	427
SAIRAUSSPOISSAOLOPROSENTTI						
Kokonaissairauspoissaoloprosentti	-	-	5,3	-	6,0	5,3
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€						
Palkat ja palkkiot	-21 526	-21 526	-21 545	-19	-20 668	-25 996
Eläkekulut	-3 907	-3 907	-3 839	68	-3 636	-3 553
Muut henkilösivukulut	-1 114	-1 114	-927	188	-803	-683
Yhteensä	-26 548	-26 548	-26 311	237	-25 107	-30 232

Henkilöstömäärä: Yhteensä luku sisältää vakinaiset ja tilapäiset työntekijät ja viranhaltijat, joiden palvelusuhde on ollut voimassa 31.12.2021. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Poistuma: sisältää eläkepoistuman sekä muun lähtövaihtuvuuden. Poistuma ei sisällä määräaikaisen palvelusuhteen päättymistä eikä uudelleensijoitettuja henkilöitä. Luku ei sisällä myöskään työntekijöitä ja viranhaltijoita, jotka ovat siirtyneet toiseen palvelusuhteeseen kunnan sisällä. Organisatoriset muutokset (kuten ulkoistamisen vaikutus henkilöstön lähtövaihtuvuuteen) eivät sisällä poistumalukuun, vaan ne on esitetty erikseen Organisatoriset muutokset -rivillä.

Palkallinen työpanos (HTV): Palkallisesta työpanoksesta on poistettu palkattomat poissaolojaksot. Luku esitetään kokonaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Kokonaissairauspoissaoloprosentti: Kokonaissairauspoissaoloprosentilla tarkoitetaan toteutuneiden sairauspoissaolojen (sisältää palkalliset ja palkattomat) osuutta prosentteina käytettävissä olleesta kokonaistyöpanosmäärästä. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia

Henkilöstökustannukset: henkilöstökustannukset sisältävät kaikki maksetut palkat, palkkiot, eläke- ja henkilösivukulut.

Pelastuslaitoksen sivutoimiset toimenpidepalkkaiset (174 hlöä), ovat vakinaisessa työsuhteessa laitokseen, mutta tulevat töihin tarvittaessa. Samalla periaatteella pelastustoimintaan osallistuvat vapaapalokuntalaiset eli VPK:t (161 hlöä), mutta heillä ei ole työsuhdetta pelastuslaitokseen, vaan laitos toimii palkkioiden sijaismaksajana. Sekä toimenpidepalkkaisten että VPK:n henkilöstökulut sisältyvät taulukon henkilöstökuluihin.

Tilinpäätösvouden aikana vakituisen päätoimisen henkilöstön määrä kasvoi hieman Vaalan kunnan henkilöstön myötä (kaksi vakanssia). Lisäksi varallaoloa korvaavia järjestelyjä varten perustettiin yhdeksän uutta vakanssia, joista kahdeksan sijoitettiin lin, Limingan, Muhoksen ja Pudasjärven paloasemille ympärivuorokautisen välittömän lähtövalmiuden ylläpitämiseksi. Miehistövirkojen lisäksi perustettiin yksi uusi päällystövirkä tilannekeskusvalmiutta ja päällystötasoista johta-

mis-valmiutta varten. Tilapäistä henkilöstöä jouduttiin käyttämään jonkin verran, koska korona-pandemia ja siihen liittyvät rajoitustoimenpiteet aiheuttivat lyhyitä sairauspoissaoloja. Yksittäisten henkilöiden pitkät sairauspoissaolot aiheuttivat myös pitkiä sijaisuuksia.

Taulukon poistuma sisältää sekä päätoimisen että sivutoimisen henkilöstön poistuman. Päätoimisen henkilöstön poistuma oli 20, loput olivat sivutoimisten henkilöiden irtisanoutumisia.

Henkilöstöllä oli 1-3 päivän mittaisia sairauspoissaoloja n. 1 400 päivää Tätä selittävät osittain koronapandemia ja siihen liittyvät rajoitustoimenpiteet. Lyhyitä sairauspoissaoloja oli eniten operatiivisissa tehtävissä työskentelevillä: ensihoidon tulosalueella n. 860 pv päivää (n. + 200 päivää ed. vuoteen) ja pelastuksen tulosalueella n. 500 päivää, joka on hieman vähemmän kuin edellisenä vuonna. Ensihoidon tulosalueella koronapandemian vaikutukset ovat näkyneet kokonaisuudessaan enemmän kuin muilla tulosalueilla. Yli kolmen päivän mittaisia sairauspoissaoloja pelastuslaitoksen henkilöstöllä oli lähes 6 800 pv. Yksittäisten henkilöiden useiden kuukausien mittaiset sairauspoissaolot nostivat sairauspoissaolopäivien määrää. Koronarajoitteiden vuoksi etätöitä tehtiin normaalia enemmän, mutta käytännössä etätöitä pystyy tekemään vain pieni osa Oulu-Koillismaan pelastuslaitoksen henkilöstöstä, sillä suurin osa henkilöstöstä työskentelee operatiivisissa tehtävissä, joissa etätöskentely ei ole mahdollista.

Vuoden 2021 aikana pelastuslaitoksen henkilöstö osallistui tulosaluekohtaisten koulutus-suunnitelmien mukaisesti alan erityisosaamiseen liittyviin täydennyskoulutuksiin sekä laitoksen sisäisiin päivittäisiin koulutuksiin ja harjoituksiin. Lisäksi pelastuslaitoksen henkilöstöllä on ollut mahdollisuus hyödyntää Oulun kaupungin keskitetyn koulutuksen ajankohtaista koulutustarjontaa. Valtakunnallisten järjestelmähankkeiden (Kejo, Tuve jne.) käyttöönotto on viivästynyt, eivätkä näihin suunnitellut koulutukset toteutuneet vuoden aikana. Alkuvuodesta 2021 toteutettiin jatkoksi edellisvuodelta koronatilanteen takia siirtyneet laitoksen omat esimieskoulutuspäivät, joiden sisältöä suunniteltiin ja rakennettiin esimiesten palautteiden ja toiveiden sekä Kunta10 -kyselyn tulosten pohjalta esimiestyön tueksi. Tilinpäätös­vuoden aikana Oulun kaupungin esimiespassi-valmennukseen tai esimiespassin jatkovalmennukseen osallistui viisi laitoksen esimiestä.

Operatiivisissa tehtävissä työskentelevällä henkilöstöllä ei ole pääsääntöisesti ollut mahdollisuutta suorittaa työtehtäviä osa-aikaisena. Ensihoidon ja pelastuksen tulosalueilla tehtävässä vuorotyössä päivittäisen työajan lyhentäminen ei ole mahdollista, koska työvuoron päättymistä sovittuna aikana ei voida etukäteen varmasti luvata. Poikkeuksena ovat olleet yksittäiset Kevan myöntämästä kuntoutustuesta johtuvat osa-aikaiset palvelussuhteet, joiden mahdollistamiseksi on tehty työpaikalla tarvittavat määräaikaiset järjestelyt.

Varhaisen tuen toimintamallin mukaisia puhekesi-otokeskusteluja käytiin vuoden aikana edellisvuotta vähemmän, osa niistä johti kuitenkin työterveysneuvotteluihin. Puhekesiotto-keskustelujen perusteena olivat pääsääntöisesti sairauspoissaolot tai muutoin esille tulleet muutokset työkyvyssä. Oulun kaupunki otti syksyllä 2021 käyttöön yhteistyössä Pihlajalinnan kanssa työkyvyn tuen sovelluksen, jonka kautta varhaisen tuen seuranta ja toimenpiteet kirjataan. Tämän järjestelmän taustalla oleva Personecin organisaatorakenne ei istu sellaisenaan pelastuslaitoksen organisaatorakenteeseen ja johtamisjärjestelmään, joten työkyvyn tuen sovelluksen käyttöönotossa on ollut hankaluuksia ja se on hidastunut pelastuslaitoksen osalta. Varhaisen tuen toimenpiteitä on tehty organisaatiossa entiseen tapaan esimiestyönä, mutta poissaolorajojen hälytysten ja kirjausten siirryttyä ESS:istä työkyvyn tuen sovellukseen on kirjausten tekeminen viivästynyt.

Pelastushenkilöstön toimintakyvyn arvioinnin ja kelpoisuuden määrittelyn osalta on käytössä selkeä toimintamalli. Toimintamallissa käsitellään myös päätoimisen pelastajan terveysrajoitteet, kuntoutumisajat ja työtehtäviin paluun seuranta. Toimintakyvyn arviointimalli sisältää tiiviin yhteistyön työterveyshuollon kanssa ja loppuvuoden aikana lähdettiin toteuttamaan toimintakyvyn arviointimallin edellyttämiä työterveysneuvotteluja, mikäli toimintakyvyn rajoitteiden perusteet ovat terveydellisiä.

Arvio tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta

Sosiaali- ja terveydenhuolto sekä pelastustoimi järjestetään vuoden 2023 alusta lukien 18 itsehallinnollisen hyvinvointialueen toimesta, jolloin pelastustoimi poistuu kuntien järjestämisvastuulta.

Investoinnit

Irtain käyttöomaisuus: ensihoidon kalustoinvestoinnit

1 000 €	TA2021	TA-MUUTOKSET	TA2021 + muutokset	TP2021	Erotus
Menot					
Rahoitusosuudet					
Luovutustulot	30		30	22	-8

Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos

INVESTOINNIT YHTEENSÄ 1 000 €	TA2021	TA-MUUTOKSET	TA2021 + muutokset	TP2021	Erotus
Menot	2 595	0	2 595	3 289	694
Rahoitusosuudet	235	0	235	521	286
Luovutustulot	35	0	35	257	222

Vuonna 2021 pelastustoimi siirtyi investointien leasingrahoituksesta omaan rahoitukseen avustuksien hyödyntämiseksi. Pelastustoimen raskaaseen kalustoon on saatavissa palosuojelurahaston avustuksia. Öljyntorjuntakaluston hankintaan pelastustoimi on saanut avustuksia öljynsuojarahastolta 80 -100 % kalustosta riipuen sekä avustuksia käyttötalousmenoihin.

Vuonna 2021 pelastustoimen investointimenot toteutuivat suunniteltua suurempina. Nettoinvestointimenot ovat valtuustoon nähden sitova tavoite. Investointimenot olivat 3,29 M€ (TAM 2,6 M€). Rahoitus/avustusosuudet toteutuivat suunniteltua suurempina 0,52 M€ (TAM 0,24 M€). Myyntitulot toteutuivat suunniteltua suurem-

pina 0,26 M € (TAM 0,04 M€), jolloin nettoinvestointien määrä on 2,5 M€ (TAM 2,33 M€). Suurimpina investointeina vuonna 2021 toteutui Linnanmaan ja Taivalkosken paloasemien AV-laitteet ja kalustaminen 1,29 M€ sekä tilinpäätöksessä 2021 keskeneräisiksi jäivät nostolava-auto 0,8 M€ ja Suurtehopumppuhankkeen kustannukset 0,57 M€ sekä F-luokan öljyntorjuntavene 0,4 M€. Öljyntorjuntaveneen kustannukset toteutuivat loppuvuodesta 2021, määrärahan ollessa vuoden 2022 talousarviossa. Nostolava-autolle ja öljyntorjuntaveneelle tulevat palosuojarahaston ja öljysuorahaston avustukset eivät ole vielä realisoituneet, jonka vuoksi näiden investointien saldo nostaa investointien kokonaissaldoa.

Leasingit

Pelastuslaitos

1 000 €	TA2021	TA-MUUTOKSET	TA2021 + muutokset	TP2021	Erotus
Hankinnan kokonaismeno **)	1 035		1 035	357	-678
Käyttötalousvaikutus ***)	1 416		1 416	1 228	-188

** Uuden leasing- hankinnan kokonaisarvo kirjataan sille vuodelle, jona leasing- sopimus on tehty

*** Kohteen leasing-sopimusten vuotuiset käyttötalousmenot yhteensä

OULUN KAUPUNKI
OULU-KOILLISMAAN PELASTUSLIKELAITOS

LIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2021	TALOUSARVIO	TOT-%	YLITYS+ / ALITUS-	1.1.-31.12.2020
LIKEVAIHTO	39 016 383,13	38 994 871,08	100,1	21 512,05	36 241 497,53
Liiketoiminnan muut tuotot	630 372,72	545 700,00	115,5	84 672,72	312 238,21
Tuet ja avustukset kunnalta	0,00	0,00	0,0	0,00	0,00
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-2 383 920,50	-2 611 949,76	91,3	-228 029,26	-2 237 908,37
Palvelujen ostot	-3 172 331,97	-3 356 876,04	94,5	-184 544,07	-3 007 787,34
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-5 556 252,47	-5 968 825,80	93,1	-412 573,33	-5 245 695,71
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-21 544 996,89	-21 525 851,78	100,1	19 145,11	-20 667 573,93
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-3 839 369,16	-3 907 375,20	98,3	-68 006,04	-3 636 277,36
Muut henkilösivukulut	-926 608,84	-1 114 425,80	83,1	-187 816,96	-802 981,54
Henkilöstökulut yhteensä	-26 310 974,89	-26 547 652,78	99,1	-236 677,89	-25 106 832,83
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-544 050,82	-960 759,00	56,6	-416 708,18	-767 750,33
Arvonalentumiset	0,00	0,00	0,0	0,00	0,00
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-544 050,82	-960 759,00	56,6	-416 708,18	-767 750,33
Liiketoiminnan muut kulut	-5 871 216,54	-6 063 332,94	96,8	-192 116,40	-4 473 860,35
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	1 364 261,13	0,56	243 618 059,1	1 364 260,57	959 596,52
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muut rahoitustuotot	1 756,23	750,00	234,2	1 006,23	1 550,86
Muut rahoituskulut	-329,07	0,00	0,0	329,07	-72,36
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	1 427,16	750,00	190,3	677,16	1 478,50
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	1 365 688,29	750,56	181 955,9	1 364 937,73	961 075,02
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	1 365 688,29	750,56	181 955,9	1 364 937,73	961 075,02
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 365 688,29	750,56	181 955,9	1 364 937,73	961 075,02
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Sijoitetun pääoman tuotto, %	33,3				32,7
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %	33,3				32,7
Voitto, %	3,5				2,7

OULUN KAUPUNKI
OULU-KOILLISMAAN PELASTUSLIIKELAITOS

LIIKELAITOKSEN TASE

31.12.2021

31.12.2020

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineelliset hyödykkeet

Kiinteät rakenteet ja laitteet	664 855,58	33 649,14
Koneet ja kalusto	1 536 018,73	1 286 448,10
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 342 205,33	0,00
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	3 543 079,64	1 320 097,24

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ

3 543 079,64

1 320 097,24

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Saamiset

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	1 515 990,38	420 665,48
Saamiset kunnalta	10 020 901,04	9 626 414,49
Muut saamiset	475 389,56	140 939,45
Siirtosaamiset	1 125 173,70	2 210 661,71
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	13 137 454,68	12 398 681,13
Saamiset yhteensä	13 137 454,68	12 398 681,13

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ

13 137 454,68

12 398 681,13

VASTAAVAA YHTEENSÄ

16 680 534,32

13 718 778,37

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	1 240 609,14	1 240 609,14
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2 175 504,60	1 214 429,58
Tilikauden yli-/alijäämä	1 365 688,29	961 075,02
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	4 781 802,03	3 416 113,74

PAKOLLISET VARAUKSET

Muut pakolliset varaukset	5 362 346,23	5 362 346,23
Pakolliset varaukset yhteensä	5 362 346,23	5 362 346,23

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Lyhytaikainen

Saadut ennakot	6 591,40	4 342,54
Ostovelat	1 505 878,74	414 065,81
Korottomat velat kunnalta	159 162,00	0,00
Muut velat	462 755,50	637 716,33
Siirtovelat	4 401 998,42	3 884 193,72
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	6 536 386,06	4 940 318,40
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	6 536 386,06	4 940 318,40

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

16 680 534,32

13 718 778,37

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	28,7	24,9
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	16,5	13,5
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	3541	2176
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	8870	8820

OULUN KAUPUNKI
OULU-KOILLISMAAN PELASTUSLIIKELAITOS

LIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2021	TALOUSARVIO	TOT-%	YLITYS+ / ALITUS-	1.1.-31.12.2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	1 364 261,13	0,56	243 618 058,9	1 364 260,57	959 596,52
Poistot ja arvonalentumiset	544 050,82	960 759,00	56,6	-416 708,18	767 750,33
Rahoitustuotot ja -kulut	1 427,16	750,00	190,3	677,16	1 478,50
Tulorahoituksen korjauserät	-256 726,02	-35 000,00	795,5	243 419,57	-787 284,93
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-3 288 505,22	-2 595 000,00	126,7	693 505,22	-57 400,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	521 472,00	234 999,96	221,9	286 472,04	57 400,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	256 726,02	35 000,04	795,5	243 419,53	53 631,16
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-857 294,11	-1 398 490,44	61,3	-541 196,33	995 171,58
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta	-394 486,55	1 398 491,00	-28,2	-1 792 977,55	-1 490 472,79
Saamisten muutos muilta	-344 287,00	0,00	0,0	344 287,00	-275 583,83
Korottomien velkojen muutos kunnalta	159 162,00	0,00	0,0	159 162,00	0,00
Korottomien velkojen muutos muilta	1 436 905,66	0,00	0,0	1 436 905,66	770 885,04
Rahoituksen rahavirta	857 294,11	1 398 491,00	61,3	-541 196,89	-995 171,58
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00	0,56	0,0	-0,56	0,00
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	7 538				9 158
Investointien tulorahoitus, %	69,0				1 506,0
Quick ratio	2,0				2,5
Current ratio	2,0				2,5
RAHAVAROJEN MUUTOS					
	31.12.2021				31.12.2020
Yhdystili 31.12.	10 020 901,04				9 626 414,49
Yhdystili 01.01.	9 626 414,49				8 135 941,70
Yhdystilin muutos	394 486,55				1 490 472,79

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
OULU-KOILLISMAAN PELASTUSLIIKELAITOS

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoritusperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahan määräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2. Toimintatuotot

	2021	2020
Muut myyntituotot	6 400 236,59	5 005 167,00
Muut yhteistoimintakorvaukset	31 761 609,99	30 528 058,15
Terveystenhoitojen maksut	854 536,55	708 272,38
Liikevaihto	39 016 383,13	36 241 497,53
Liiketoiminnan muut tuotot	630 372,72	312 238,21
Toimintatuotot yhteensä	39 646 755,85	36 553 735,74

3. Palvelujen ostojen erittely

	2021	2020
Muiden palvelujen ostot	3 172 331,97	3 007 787,34
Palvelujen ostot yhteensä	3 172 331,97	3 007 787,34

4. Pakollisten varausten muutokset

	2021	2020
Muut pakolliset varaukset 1.1.	5 362 346,23	6 096 000,00
Lisäykset tilikaudella		
Vähennykset tilikaudella		733 653,77
Muut pakolliset varaukset 31.12.	5 362 346,23	5 362 346,23
Muutokset yhteensä	0,00	-733 653,77

5. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

MUUT TOIMINTATUOTOT	2021	2020
Muut luovutusvoitot	256 726,02	53 631,16
Luovutusvoitot yhteensä	256 726,02	53 631,16

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

6. Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesi-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.			33 649,14	1 286 448,10		0,00	1 320 097,24
Lisäykset tilikauden aikana			642 510,91	763 517,14	379,84	1 360 625,33	2 767 033,22
Siirrot erien välillä				18 420,00		-18 420,00	0,00
Tilikauden poisto			-11 304,47	-532 735,80	-10,55	0,00	-544 050,82
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00	664 855,58	1 535 649,44	369,29	1 342 205,33	3 543 079,64
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00	664 855,58	1 535 649,44	369,29	1 342 205,33	3 543 079,64

7. Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä muilta omistusyhteisyyksiltä

	2021		2020	
	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		480,73		
Yhteensä	0,00	480,73	0,00	0,00
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset		1 226 169,60		62 826,41
Siirtosaamiset		40 000,00		1 155 000,00
Yhteensä	0,00	1 266 169,60	0,00	1 217 826,41
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		3 996,00		2 490,00
Yhteensä	0,00	3 996,00	0,00	2 490,00
Saamiset yhteensä	0,00	1 270 646,33	0,00	1 220 316,41

8. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Kelan sairaankuljetustilitykset	704 748,67	
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	119 318,39	278 728,22
Valtion tuet, avustukset ja korvaukset	94 740,00	739 773,93
Muut tulojäämät	166 366,64	1 192 159,56
Tulojäämät yhteensä	1 085 173,70	2 210 661,71
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 085 173,70	2 210 661,71

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

9. Oma pääoma

	2021	2020
Peruspääoma 1.1.	1 240 609,14	1 240 609,14
Peruspääoma 31.12.	1 240 609,14	1 240 609,14
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.	1 214 429,58	6 120 284,81
Siirrot erien välillä	961 075,02	-4 905 855,23
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	2 175 504,60	1 214 429,58
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 365 688,29	961 075,02
Oma pääoma yhteensä	4 781 802,03	3 416 113,74

10. Erittely olennaisista pakollisista varauksista

	2021	2020
Muut pakolliset varaukset		
Varaus Oulu-Koillismaan Pelastusliikelaitos*	5 362 346,23	5 362 346,23
Muut pakolliset varaukset yhteensä	5 362 346,23	5 362 346,23
Pakolliset varaukset yhteensä	5 362 346,23	5 362 346,23

*) Palkkariita

11. Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä muille omistusyhteisöille

	2021		2020	
	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		1 159,93		493,86
Muut velat				50 706,63
Yhteensä	0,00	1 159,93	0,00	51 200,49
Velat kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä				
Ostovelat		47 675,97		11 603,14
Siirtovelat		142 790,97		
Yhteensä	0,00	190 466,94	0,00	11 603,14
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat		41 937,24		24 003,57
Yhteensä	0,00	41 937,24	0,00	24 003,57
Vieras pääoma yhteensä	0,00	233 564,11	0,00	86 807,20

12. Muut velat -erän jakautuminen liittymismaksuihin

LIITYMISMAKSUT JA MUUT VELAT	2021	2020
Muut velat		
Muut velat	462 755,50	637 716,33
Muut velat yhteensä	462 755,50	637 716,33

13. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

LYHYTAIKAISET SIIRTOVELAT	2021	2020
Menojäämät		
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	32 345,46	32 430,62
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	3 493 619,00	3 398 629,00
PPSHP jaksotus	142 790,97	
Muut menojäämät	733 242,99	453 134,10
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	4 401 998,42	3 884 193,72
Siirtovelat yhteensä	4 401 998,42	3 884 193,72

VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

14. Vuokravastuiden yhteismäärä

VUOKRAVASTUUT	2021	2020
Toimitilojen vuokravastuut	4 057 530,00	3 060 666,87
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa 31.12.2077 asti	4 057 530,00	3 060 666,87
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	4 057 530,00	3 060 666,87
Kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut	3 122 403,00	1 663 443,72
Leasingvastuut yhteensä	4 812 741,03	5 759 646,83
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	1 385 070,39	1 450 572,00
Yhteensä	8 870 271,03	8 820 313,70

HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

15. Henkilöstön lukumäärä 31.12.

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 31.12.	2021	2020
Liikelaitos	486	469
Yhteensä	486	469

16. Henkilöstökulut

HENKILÖSTÖKULUT	2021	2020
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	26 310 974,89	25 106 832,83
Henkilöstökulut yhteensä	26 310 974,89	25 106 832,83

17. Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

LUOTTAMUSHENKIÖIDEN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT	2021	2020
Kansallinen kokoomus rp.	132,00	138,00
Kiimingin perussuomalaiset		17,25
Kristillisdemokraatit	103,50	120,75
Oulun perussuomalaiset	249,75	403,50
Sosiaalidemokraattinen puolue	50,00	
Vasemmistoliitto	143,75	244,38
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	679,00	923,88

13.7 Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitos

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Oulun seudun ympäristötoimen talousarviossa esitetty toimintasuunnitelma sekä johtokunnan asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saatiin pääsääntöisesti toteutetuksi. Kaupunginvaltuustoon nähden sitovia tavoitteita ei täysin saavutettu.

Ympäristöterveydenhuollon valvontaa kohdistettiin Ruokaviraston ja Valviran asettamille painopistealueille. Elintarvikevalvontaa kohdennettiin elintarviketilojen puhtaana- ja kunnossapidon ja elintarvikkeiden markkinoinnin valvontaan. Elintarvikekohteiden Oiva-valvontatulosten tavoite 88 % Oivallisia tai Hyviä ei toteutunut, sillä Oivallinen ja Hyvä -arvosanojen osuus oli 85 %. Korjaavia toimenpiteitä edellytettiin 89 tarkastuksella yhteensä 75 kohteessa. Valvontatuloksista Korjattavaa tai Huono-arvosanan saaneista kohteista 66:ssa toiminta oli parantunut seurantatarkastuksella eli 9 toimipaikkaa ei parantanut toimintaansa seurantatarkastukseen mennessä. Kertomusvuonna selvitettiin kolmea pientä elintarvikevälitteistä epidemiaa. Ympäristöterveyden huollon projektin Hampurilaisten ja salaattiannosten laatu Oulun seudulla 2020-2021 -raportti valmistui.

Terveysuojelulain mukaisessa valvonnassa oli sisäilmaneuvoitteluja neljässä päiväkodissa ja kahdessatoista koulussa tai oppilaitoksessa, sekä kahdessa kokoontumistilassa ja yhdessä sosiaalihuollon yksikössä. Terveysuojelulain mukaisessa valvonnassa painopisteenä oli omavalvonta. Tupakkalain mukaisessa valvonnassa painopisteinä olivat omavalvonta, laittoman kaupan ehkäisy ja viranomaisten välinen yhteistyö, sekä yhteistyö ennaltaehkäisevän päihdetyön kanssa.

Ympäristönsuojelussa vireillä olevia ympäristö- ja maa-aineslupia käsiteltiin edellisvuotta enemmän. Yhteislupahakemuksia käsiteltiin yksi vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Viranhaltijapäätösten määrä kaksinkertaistui edelliseen vuoteen nähden. Viranhaltijapäätösten määrää kasvatti vesihuoltolain mukaisten vapautushakemusten, ympäristönsuojelulain mukaisen talousjätevesien käsittelyä koskevien poikkeamishakemusten ja ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamista koskevien hakemusten suuri käsittelymäärä. Valvontakohteiden määrä säilyi edellisvuoden suurui-

senä. Yleisen ilmoitusmenettelyn mukaisia ratkaisuja annettiin neljä. Valvonnassa painopisteenä oli ympäristönsuojelulain valvontasuunnitelman mukainen toiminta, maa-aineslupien määräaikaistarkastukset, äkillisesti esille tulevat ongelmakohteet sekä haja-asutusalueen jätevesien käsittelyjärjestelmien että vesihuoltolain mukaisen viemäriverkostoon liittymisvelvollisuuden valvonta. Yksikölle asetettua tavoitetta lupa-asoiden käsittelyaikojen osalta (4 kk) ei saavutettu. Myöskään ympäristön-suojelulain mukaiselle valvontasuunnitelmalle asetettua tavoitetta (90 %) ei saavutettu. Syynä tähän oli henkilöstöresurssien riittämättömyys tehtävien määrään nähden, monimutkaiset aikaa vievät ympäristöluvat sekä viivästynyt johtokunnan nimeäminen. Vuoden aikana sähköistä asiointipalvelun (ePermit) käyttö laajeni.

Ympäristötilinpäätös 2020 valmistui maaliskuussa kaupungin toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen liitteeksi. Ympäristöohjelman sekä ilmastokeskustelujen ja sitoumusten edellyttämää seuranta jatkettiin. Ympäristöohjelman seuranta 2020 raportointiin ja ympäristöohjelman etenemisestä tiedottava uutiskirje ilmestyi seitsemän kertaa. Oulun kaupungin kestävänsä energian ja ilmastonsäilyttämisen toimintasuunnitelmaa toteutettiin suunnitellusti. Kasvihuonekaasupäästöt ja energiatehokkuussopimuksen tilanne raportoitiin edellisten vuosien tapaan.

Eläinlääkintähuollossa peruseläinlääkintäpalvelut sekä virka- että päivystysaikana toteutuivat strategian mukaisesti. Myös sijaisjärjestelyissä onnistuttiin hyvin, vaikka sijaisista on valtakunnallisesti pulaa. Erilliseen sopimukseen perustuen Oulun kaupunki ostaa Yli-lin suuralueen eläinlääkintähuollon palvelut Oulun kaaren ympäristöpalveluilta. Ympäristötoimen johtokunta irtisanoi toimintavuoden aikana palveluita koskevan sopimuksen ja Yli-lin eläinlääkintähuollon lakisääteiset tehtävät hoidetaan 1.1.2022 alkaen ympäristötoimen nykyisillä eläinlääkintähuollon resursseilla.

Se osa eläinlääkintähuollon praktiikkatehtävistä, joka kohdistuu muiden kuin tuotantoeläinten kiireettömään hoitoon, on hinnoiteltu markkinaperusteisesti ja toiminnasta on tehty eriytetty kustannuslaskelma, kuten kilpailulainsäädäntö on 1.1.2020 alkaen edellyttänyt.

Kaupunkistrategiaa tukevien tavoitteiden toteutuminen

Ympäristötoimen kaupunginvaltuuston nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet sisältyvät kaupun-
kistrategian painopistealueeseen: "Elinvoimainen Oulu

kasvaa ja kansainvälistyy" ja "Pitovoimainen Oulu on hyväntuulinen korkean osaamisen kaupunki".

Elinvoimainen Oulu kasvaa ja kansainvälistyy

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	TOTEUMA 31.12.
<i>Edistämme yritysten menestymistä ja tarjoamme kasvua tukevan ympäristön. Työ löytää tekijänsä.</i>	<p>Tarkoituksenmukaiset ja asiakaslähtöiset palvelut</p> <ul style="list-style-type: none"> - Viranomaisluvut ja ilmoitukset käsitellään hyvän hallinnon periaatteita noudattaen viivytyksettä niille asetetuissa tavoiteajoissa. - Elinkeinoelämän viranomaisvalvonta toiminnan edellyttämällä tasolla ja valvontatoimet on suunnattu säännöksissä ja määräyksissä asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumiseksi. 	<p>Tavoite ei toteutunut. Ympäristölu- pien käsittelyaikojen keskiarvo oli 5,7 kk ja mediaani 5,07 kk. Yhteensä lupia oli 17 ja niistä 7 käsiteltiin tavoiteajas- sa (4 kk).</p> <p>Vedenkäsittelylaitoksen hakemus käsiteltiin tavoiteajassa (4 kk). Elintarviketuotantolaitosten hakemuksia ei tullut yhtään.</p> <p>Tavoite ei toteutunut. Ympäristönsuo- jelman valvontasuunnitelman toteuma oli 86,1 % (tavoite 90 %).</p> <p>Ympäristöterveydenhuollon valvon- tasuunnitelman toteuma oli 70,4 % keskusviranomaisen suosittamasta määrästä (tavoite 70 %).</p>

Pitovoimainen Oulu on hyväntuulinen korkean osaamisen kaupunki

STRATEGISET LINJAUKSET	SITOVA TAVOITE JA MITTARI	TOTEUMA 31.12.
<i>Hyvinvointi kuuluu kaikille. Kannustamme aktiiviseen ja liikunnalliseen elämäntapaan ja löydämme mahdollisuuksia hyvinvointiaktiivisuudesta. Olemme turvallinen ja lapsiystävällinen kaupunki.</i>	<p>Terveydelle turvalliset elintarvikkeet ja talousvesi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Talousveden ja elintarvikkeiden laatu hyvä / ei yhtään vesi- tai elin- tarvikeväliitteistä epidemiaa. 	<p>Tavoite ei toteutunut. Yksikkö selvitti kolmea pienehköä elintarvikeväliit- teistä epidemiaa. Näistä yksi liittyi valtakunnallisiin EHEC-tartuntoihin ja yksi valtakunnallisiin salmonella- löydöksiin.</p>

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

Ympäristötoimen liikevaihto vuonna 2021 ennen ylijäämän oikaisua oli 4 956 131,87 euroa (toteuma% 101,26 %). Oikaisukirjausten jälkeen liikevaihto on 4 552 533,76 euroa. Liikelylijäämä ennen oikaisua oli 403 598,11 euroa.

Koska yhteistoimintasopimuksen muita kuntia ei voida pitää ympäristötoimen omistajina, niiden osuutta ylijäämästä ei voi kirjata omaan pääomaan. Kuntien osuus ylijäämästä tulee kirjata toimintavuoden tuloista pois siirtovelaksi. Samalla tavalla kirjataan myös Oulun kaupungin osuus ylijäämästä siirtovelkaan. Ympäristötoimen tilikauden liikelylijäämä vuonna 2021 ennen ylijäämän oikaisua oli 403 598,11 euroa. Oikaisukirjausten jälkeen tilikauden ylijäämä on 0 euroa.

Eläinlääkintähuollon palvelut ovat valtaosin kunnalle lainsäädännössä säädettyjä tehtäviä. Ei-hyötyeläimille annettava ei-kiireellinen hoito ei ole kunnan lakisääteistä tehtävää, mikäli toimialueella on tarjolla yksityistä palveluntarjontaa. Näin ollen tätä osuutta toiminnasta voidaan pitää kilpailulle markkinoille suuntautuneena palveluna. Vuonna 2021 koronan vaikutus oli pienempi kuin 2020. Potilasmäärät kasvoivat ja näin myös tulot sekä markkinoilla, että ei-markkinoilla olevasta toiminnasta nousivat. Toiminnan tulos oli 2 850 euroa.

Ympäristötoimen ympäristönsuojelun ja ympäristöterveyshuollon viranomaispalveluista ja eläinlääkintähuollosta ympäristötoimelle perittäviä maksuja korotettiin toimintavuoden aikana hyödyntäen lainsäädäntömuutokset.

Talousarviovuoden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Keskeiset talouden tunnusluvut omistajaohjauksen näkökulmasta

TUNNUSLUVUT	TA2021	TA-MUUTOKSET	TA2021+ muutokset	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	Toteuma-% 2021
Toiminnan laajuus						
Liikevaihto, 1 000 €	5 219	-325	4 894	4 553	-342	93
Investoinnit, 1 000 €	0	0	0	0	0	-
Kannattavuus						
Liikelylijäämä	0	0	0	0	0	0

Liikelaitoksen omaa toimintaa kuvaavat tunnusluvut

TUNNUSLUVUT	TA2021	TA-MUUTOKSET	TA2021+ muutokset	TP2021	POIKKEAMA MUUTETTUUN TALOUSARVIOON	Toteuma-% 2021
Bruttomenot	5 219	-325	4 894	4 574	-320	93,46
Asiakastulot	1 365	132	1 497	1 580	83	105,54
Nettomenot (kuntien maksuosuus)	3 854	-457	3 397	2 994	-403	88,14
Ylijäämä	0	0	0	0	0	-
Bruttomenot/as	20,48	0	19,2	17,95	-1,25	93,49
Nettomenot/as	15,12	0	13,33	11,75	-1,58	88,15

Analyyysi

Ympäristötoimen asiakastulot olivat kertomusvuonna 1,580 milj. euroa (ta muutettu 1,497; ed.v. 1,410). Henkilöstökulujen toteuma oli 3,164 milj. euroa (ta muutettu 3,331; ed.v. 3,194). Tarvikemenot olivat 0,102 milj. euroa (ta muutettu 0,102 ed.v. 0,100). Palvelujen ostot olivat 0,965 milj. euroa (ta muutettu 1,064; ed.v. 1,024) ja liiketoiminnan muut menot, kuten kiinteistö- ja it-vuokrat sekä poistot, olivat 0,344 milj. euroa (ta muutettu 0,397; ed.v. 0,339).

Koronapandemiasta johtuen koulutus- ja matkakustannukset jäivät merkittävästi arvioitua pienemmiksi. Henkilöstökulut olivat pienemmät, koska avoimena olevien virkojen rekrytoinnin aikana jäi kuukausia, joiden aikana ei palkattu sijaisia, lisäksi rekrytoinnissa oli viivästyksiä. IT-palveluissa tuli säästöä mm. leasingaikojen pidentymisen takia.

Johtokunnan esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Yhteistoimintasopimuksen mukaan johtokunta tekee esityksen Oulun kaupunginvaltuustolle mahdollisen ylijäämän käyttämisestä. Ympäristötoimi esittää, että vuoden 2021 siirtovelaksi kirjattu liikeylijäämä 403 598,11 euroa palautetaan yhteistoimintakunnille kyseisten vuosien maksuosuuksien määräytymisperusteiden mukaisesti.

Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä 543,26 euroa siirretään Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen edellisten tilikausien yli-/alijäämätillille.

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

OULUN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI -LIIKELAITOS HENKILÖSTÖRAPORTTI	TA2021	TAM2021	TP2021	EROTUS TP2021 - TAM2021	TP2020	TP2019
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ						
Vakinaiset	-	-	51	-	50	52
Tilapäiset	-	-	8	-	7	7
Yhteensä	-	-	59	-	57	59
Poistuma ja organisatoriset muutokset						
Poistuma (eläke- ja muu poistuma)	-	-	4	-	5	4
Organisatoriset muutokset	-	-	0	-	0	0
Yhteensä	-	-	4	-	5	4
HTV (palkallinen työpanos)						
Vakinaiset ja tilapäiset	57	57	54	-4	56	54
SAIRAUSPOISSAOLOPROSENTTI						
Kokonaissairauspoissaoloprosentti	-	-	1,3		1,4	2,2
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET 1000€						
Palkat ja palkkiot	-2 708	-2 624	-2 494	130	-2 538	-2 468
Eläkekulut	-607	-587	-550	37	-548	-549
Muut henkilösivukulut	-120	-120	-120	1	-109	-99
Yhteensä	-3 435	-3 331	-3 164	168	-3 194	-3 117

Henkilöstömäärä: Yhteensä luku sisältää vakinaiset ja tilapäiset työntekijät ja viranhaltijat, joiden palvelusuhde on ollut voimassa 31.12.2021. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Poistuma: sisältää eläkepoistuman sekä muun lähtövaihtuvuuden. Poistuma ei sisällä määräaikaisen palvelusuhteen päättymistä eikä uudelleensijoitettuja henkilöitä. Luku ei sisällä myöskään työntekijöitä ja viranhaltijoita, jotka ovat siirtyneet toiseen palvelusuhteeseen kunnan sisällä. Organisatoriset muutokset (kuten ulkoistamisen vaikutus henkilöstön lähtövaihtuvuuteen) eivät sisälly poistumalukuun, vaan ne on esitetty erikseen Organisatoriset muutokset -rivillä.

Palkallinen työpanos (HTV): Palkallisesta työpanoksesta on poistettu palkattomat poissaolajaksot. Luku esitetään kokonaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia.

Kokonaissairauspoissaoloprosentti: Kokonaissairauspoissaoloprosentilla tarkoitetaan toteutuneiden sairauspoissaolojen (sisältää palkalliset ja palkattomat) osuutta prosentteina käytettävissä olleesta kokonaistyöpanosmäärästä. Luku ei sisällä työllistettyjä, opiskelijoita, harjoittelijoita eikä toimenpidepalkkalaisia

Henkilöstökustannukset: henkilöstökustannukset sisältävät kaikki maksetut palkat, palkkiot, eläke- ja henkilösivukulut.

Irtisanoutumisista sekä eläkepoistumasta johtuen ympäristötoimessa täytettiin valvontaeläinlääkäriin, kahden terveystarkastajan ja yhden ympäristötarkastajan virat ulkoisella hakumenettelyllä.

Yhteensä ulkoisia rekrytointeja oli vuoden aikana kymmenen, joista viisi oli vakituiseen virkaan.

Arvio tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta

Ympäristötoimen tulevan kehityksen ei arvioida poikkeavan aiemmasta kehityssuunnasta talouden näkökulmasta.

Investoinnit

Ympäristötoimella ei ollut investointeja vuonna 2021.

OULUN KAUPUNKI
OULUN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI -LIIKELAITOS

LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2021	TALOUSARVIO	TOT-%	YLITYS+ / ALITUS-	1.1.-31.12.2020
LIIKEVAIHTO	4 552 533,76	4 894 151,92	93,0	-341 618,16	4 637 373,16
Liiketoiminnan muut tuotot	14 605,40	0,00	0,0	14 605,40	19 177,16
Tuet ja avustukset kunnalta	6 913,82	0,00	0,0	6 913,82	0,00
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-102 009,60	-101 612,24	100,4	397,36	-100 172,93
Palvelujen ostot	-964 571,41	-1 063 749,35	90,7	-99 177,94	-1 023 615,18
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-1 066 581,01	-1 165 361,59	91,5	-98 780,58	-1 123 788,11
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-2 494 270,68	-2 624 476,06	95,0	-130 205,38	-2 537 663,25
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-549 604,72	-586 518,16	93,7	-36 913,44	-547 511,47
Muut henkilösivukulut	-119 817,13	-120 443,30	99,5	-626,17	-108 814,45
Henkilöstökulut yhteensä	-3 163 692,53	-3 331 437,52	95,0	-167 744,99	-3 193 989,17
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 433,28	-4 433,04	100,0	0,24	-4 433,28
Arvonalentumiset	0,00	0,00		0,00	0,00
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-4 433,28	-4 433,04	100,0	0,24	-4 433,28
Liiketoiminnan muut kulut	-339 346,16	-392 919,39	86,4	-53 573,23	-334 339,76
LIIKKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	0,00	0,38	0,0	-0,38	0,00
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muut rahoitustuotot	543,26	0,00	0,0	543,26	410,79
Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,0	0,00	-29,01
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	543,26	0,00	0,0	543,26	381,78
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	543,26	0,38	142 963,2	-542,88	381,78
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	543,26	0,38	142 963,2	-542,88	381,78
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	543,26	0,38	142 963,2	542,88	381,78
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Sijoitetun pääoman tuotto, %	0,4				0,3
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %	0,4				0,3

OULUN KAUPUNKI
OULUN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI -LIIKELAITOS

LIIKELAITOKSEN TASE	31.12.2021	31.12.2020
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	1 847,36	6 280,64
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 847,36	6 280,64
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 847,36	6 280,64
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	130 425,26	210 833,17
Saamiset kunnalta	977 247,66	1 152 502,87
Muut saamiset	12 725,77	28 699,54
Siirtosaamiset	36 797,59	39 447,54
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 157 196,28	1 431 483,12
Saamiset yhteensä	1 157 196,28	1 431 483,12
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 157 196,28	1 431 483,12
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 159 043,64	1 437 763,76
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	88 991,08	88 991,08
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	55 478,31	55 096,53
Tilikauden yli-/alijäämä	543,26	381,78
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	145 012,65	144 469,39
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	22,10	90,07
Ostovelat	28 213,58	103 230,56
Korottomat velat kunnalta	300 630,48	507 529,14
Muut velat	59 142,82	59 059,67
Siirtovelat	626 022,01	623 384,93
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	1 014 030,99	1 293 294,37
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 014 030,99	1 293 294,37
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 159 043,64	1 437 763,76
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	12,5	10,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	22,2	27,8
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	56	55
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	48	60

OULUN KAUPUNKI
OULUN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI -LIIKELAITOS

LIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2021	TALOUSARVIO	TOT-%	YLITYS+ / ALITUS-	1.1.-31.12.2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	0,00	0,38	0,0	-0,38	0,00
Poistot ja arvonalentumiset	4 433,28	4 433,04	100,0	0,24	4 433,28
Rahoitustuotot ja -kulut	543,26	0,00	0,0	543,26	381,78
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	4 976,54	4 433,42	112,3	543,12	4 815,06
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta	175 255,21	-4 433,96	-3 952,6	179 689,17	11 000,02
Saamisten muutos muilta	99 031,63	0,00	0,0	99 031,63	22 651,39
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-206 898,66	0,00	0,0	-206 898,66	-22 645,11
Korottomien velkojen muutos muilta	-72 364,72	0,00	0,0	-72 364,72	-15 821,36
Rahoituksen rahavirta	-4 976,54	-4 433,96	112,2	542,58	-4 815,06
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00	-0,54	0,0	0,54	0,00

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	0	-5
Quick ratio	1,1	1,1
Current ratio	1,1	1,1

RAHAVAROJEN MUUTOS	31.12.2021	31.12.2020
Yhdystili 31.12.	977 247,66	1 152 502,87
Yhdystili 01.01.	1 152 502,87	1 163 502,89
Yhdystilin muutos	-175 255,21	-11 000,02

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
OULUN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI -LIIKELAITOS

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoritusperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahan määräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2. Toimintatuotot tehtäväalueittain

	2021	2020
Liikevaihto	4 552 533,76	4 637 373,16
Liiketoiminnan muut tuotot	14 605,40	19 177,16
Tuet ja avustukset	6 913,82	
Toimintatuotot yhteensä	4 574 052,98	4 656 550,32

3. Palvelujen ostojen erittely

	2021	2020
Muiden palvelujen ostot	964 571,41	1 023 615,18
Palvelujen ostot yhteensä	964 571,41	1 023 615,18

4. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Koneet ja kalusto

Kuljetusvälineet

Rautaiset alukset	15 v / tasapoisto
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 v / tasapoisto
Muut kuljetusvälineet	4 v - 8 v / tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet	5 v / tasapoisto
Raskaat liikkuvat työkoneet	10 v / tasapoisto

Muut koneet ja kalusto

Muut raskaat koneet	10 v / tasapoisto
Satamanosturit	20 v / tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 v / tasapoisto
Sairaala-, terveydenhuolto yms. laitteet	5 v - 10 v / tasapoisto

Atk-laitteet

Atk-laitteet, tabletit ja älylaitteet	3 v / tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	2 v / tasapoisto
	3 v / tasapoisto

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesi-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.				6 280,64			6 280,64
Lisäykset tilikauden aikana							0,00
Tilikauden poisto				-4 433,28			-4 433,28
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00	0,00	1 847,36	0,00	0,00	1 847,36
Arvonkorotukset							0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00	0,00	1 847,36	0,00	0,00	1 847,36

5. Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä muilta omistusyhteisöiltä

	2021		2020	
	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		655,50		310,50
Yhteensä	0,00	655,50	0,00	310,50
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset		0,00		648,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	648,00
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		0,00		276,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	276,00
Saamiset yhteensä	0,00	655,50	0,00	1 234,50

6. Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	12 846,36	13 305,24
Muut tulojäämät	23 951,23	26 142,30
Tulojäämät yhteensä	36 797,59	39 447,54
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	36 797,59	39 447,54

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

7. Oma pääoma

	2021	2020
Peruspääoma 1.1.	88 991,08	88 991,08
Lisäykset		
Vähennykset		
Peruspääoma 31.12.	88 991,08	88 991,08
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.	55 478,31	55 096,53
Liikelaitosten tuloutukset		
Siirrot erien välillä		
Edellisten kausien virheiden oikaisut*		
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	55 478,31	55 096,53
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	543,26	381,78
Oma pääoma yhteensä	145 012,65	144 469,39

8. Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä muille omistusyhteisöille

	2021		2020	
	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		15 277,84		17 870,20
Yhteensä	0,00	15 277,84	0,00	17 870,20
Velat kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä				
Ostovelat		1 563,07		641,23
Yhteensä	0,00	1 563,07	0,00	641,23
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Vieras pääoma yhteensä	0,00	16 840,91	0,00	18 511,43

LIITTYMISMAKSUT JA MUUT VELAT	2021	2020
Muut velat		
Muut velat	59 142,82	59 059,67
Muut velat yhteensä	59 142,82	59 059,67

9. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

LYHYTAIKAISET SIIRTOVELAT	2021	2020
Tuloennakot		
Muut tuloennakot	22,10	90,97
Menojäämät		
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	476 666,88	492 751,29
Ylijäämän palautus, Oulu	300 630,48	507 529,14
Ylijäämän palautus, muut kunnat	102 967,63	130 633,64
Muut menojäämät	46 387,50	0,00
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	926 674,59	1 131 005,04
Siirtovelat yhteensä	926 674,59	1 131 005,04

VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

10. Vuokravastuiden yhteismäärä

VUOKRAVASTUUT	2021	2020
Leasingvastuut yhteensä	47 889,20	59 861,50
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	11 972,30	11 972,30
Yhteensä	47 889,20	59 861,50

HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

11. Henkilöstön lukumäärä 31.12.

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 31.12.	2021	2020
Liikelaitos	59	57
Yhteensä	59	57

12. Henkilöstökulut

HENKILÖSTÖKULUT	2021	2020
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	3 163 692,53	3 193 989,17
Henkilöstökulut yhteensä	3 163 692,53	3 193 989,17

13. Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

LUOTTAMUSHENKIÖIDEN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT	2021	2020
Kansallinen kokoomus rp.	361,00	267,00
Keskustapuolue	361,80	319,50
Kiimingin perussuomalaiset		80,50
Oulun perussuomalaiset	89,00	
Oulun vihreät kunnallisjärjestö ry	341,00	257,40
Sosiaalidemokraattinen puolue	230,00	143,75
Vasemmistoliitto	1 195,04	1 181,29
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	2 577,84	2 249,44

OULUN KAUPUNKI
 OULUN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI -LIIKELAITOS
 Ei-hyötyeläimille annettava ei-kiireellinen hoito Oulun kaupungin ulkopuolisille

LIKELAITOKSEN TUOSLASKELMA	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
LIKEVAIHTO	60 776,75	48 029,31
Liiketoiminnan muut tuotot	34,84	42,97
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-3 493,80	-3 383,83
Palvelujen ostot	-11 660,55	-8 703,89
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-15 154,35	-12 087,72
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-27 522,42	-21 943,56
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-8 271,69	-6 737,98
Muut henkilösivukulut	-1 673,89	-1 245,47
Henkilöstökulut yhteensä	-37 468,00	-29 927,01
Liiketoiminnan muut kulut	-5 338,75	-4 517,77
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	2 850,49	1 539,78
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	2 850,49	1 539,78
TUOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	ei lasketa	

TUOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Eläinlääkintähuollon palvelut ovat valtaosin nimenomaisesti kunnalle lainsäädännössä säädettyjä tehtäviä. Toiminta perustuu useisiin erityislakeihin. Ei-hyötyeläimille annettava ei-kiireellinen hoito ei ole kunnan lakisääteistä tehtävää, mikäli toimialueella on tarjolla yksityistä palveluntarjontaa. Näin ollen tätä osuutta toiminnasta voidaan pitää kilpailulle markkinoille suuntautuneena palveluna. Vuonna 2021 koronan vaikutus oli pienempi kuin 2020. Potilasmäärät kasvavat ja näin myös tulot sekä markkinoilla, että ei-markkinoilla olevasta toiminnasta nousivat.

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Markkinaehtoisen toiminnan tulot muodostuvat toteutuneiden toimenpiteiden ja niistä kunnalle tuloutuvien maksujen perusteella. Tuloja seurataan kirjanpidossa sekä tileittäin että toimintonumeroittain. Toteutuneet toimenpiteet saadaan potilastietojärjestelmästä. Menoja seurataan kirjanpidossa tileittäin ja menojen jakaminen tapahtuu markkinaehtoiseen toimintaan käytettyjen resurssien (aika/materiaali/tila) perusteella. Hallinnon kustannuspaikan kulut on kohdistettu toimintakulujen suhteessa.

14 Liikelaitosten vaikutus kaupungin tulokseen

Liikelaitosten ja taseyksiköiden yhteenlasketut ulkoiset toimintatuotot olivat 79,2 milj. €, josta Oulun Vesi -liikelaitoksen osuus oli 37,9 milj. € ja Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen 24,5 milj. €. Oulun Vesi -liikelaitoksen ulkoiset toimintatuotot koostuvat pääosin talousveden ja jäteveden laskutuksesta. Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen pelastustoimen ulkoiset tuotot ovat suurelta osin yhteistoimintakuntien maksuosuuksia. Ensihoidon vastuualueen tuotoista 11,2 milj. € koostuu Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin valmiuskorvauksesta.

Ulkoiset toimintakulut olivat 267,7 milj. €. Summa ei sisällä valmistus omaan käyttöön erän kautta taseeseen aktivoituja henkilöstökuluja. Liikelaitosten ja taseyksiköiden tilikauden ulkoiseksi toimintakatteeksi muodostui -188,0 milj. euroa. Taseyksiköiden vaikutus toimintakatteeseen oli 5,8 milj. € toimintakulujen tasoon suurin vaikutus oli Oulun Tilapalvelut -liikelaitoksen -116,4 milj. € toimintakuluilla, joista merkittävimmän osuuden muodostivat materiaali- ja palveluostot 72,1 milj. €. Tilapalveluiden muita suuria yksittäisiä kulueriä olivat rakennuksista maksetut vuokrat 20,5 milj. € sekä henkilöstökulut 20,1 milj. €. Muiden liikelaitosten osalta suurimpia toimintakulujen eriä olivat Business Oulu-liikelaitoksen maksama 25,1 milj. € työmarkkinatuen kuntaosuus avustusten tiliryhmässä, Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen henkilöstökulut 26,3 milj. €, sekä Oulun Infra -liikelaitoksen materiaali- ja palveluostot 20,4 milj. €.

Alkuperäisessä talousarviossa liikelaitosten ja taseyksiköiden ulkoinen toimintakate oli -188,7 milj. €. Vuoden aikana tehtyjen talousarviomuutosten jälkeen toimintakate oli -192,8 milj. €. Näin ollen tilinpäätöksessä toimintakate toteutui hieman alkuperäistä ja muutettua talousarviota parempana. Toimintakatteen alapuolisista eristä vuosikatteeseen vaikutti Kehittämisrahaston rahoistustuotot 6,5 milj. €. Yhteenlasketuksi ulkoiseksi vuosikatteeksi muodostui -181,3 milj. €. Alkuperäisessä talousarviossa liikelaitosten ja taseyksiköiden vuosikate oli -185,9 milj. € ja muutosten jälkeen -188,5 milj. €.

Liikelaitosten ja taseyksiköiden tilikauden poistot ja arvonalentumiset olivat 50,3 milj. € (v. 2020: 46,9 milj. €), joista suurin osuus muodostuu Rakennusomaisuuden taseyksikön 35,9 milj. € sekä Oulun Veden 9,5 milj. € suunnitelman mukaisista poistoista. Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitos palauttaa vuoden 2021 siirtovelaksi kirjatun liikeylijäämän 403 598,11 euroa yhteistoimintakunnille kyseisen vuoden maksuosuuksien määräytymisperusteiden mukaisesti.

Tilinpäätössiirtojen vaikutus Oulun kaupungin tulokseen oli yhteensä -1,3 milj. €, mikä sisältää Oulun Vesi -liikelaitoksen 4,1 milj. € poistoeron lisäyksen, sekä Rakennusomaisuuden taseyksikön poistoeron vähennyksen 2,8 milj. €.

Liikelaitosten ja taseyksiköiden vaikutus kaupungin tulokseen on esitetty seuraavissa taulukoissa sekä ulkoisena (sisäiset erät eliminoiden) että ulkoiset ja sisäiset erät yhteenlaskettuna.

TULOSLASKELMA TP2021 (ulkoiset erät) 1000 €	Oulun kaupunki yhteensä	Perus- kunta	Liike- laitokset yhteensä	Oulun Vesi- liikelaitos	Business Oulu - liikelaitos	Oulu- Koillismaan pelastus- liikelaitos	Oulun seudun ympäristötoimi- liikelaitos	Oulun Tila- palvelut- liikelaitos	Oulun Infra- liikelaitos	Oulun Digi- liikelaitos	Tase- yksiköt yhteensä
Toimintatuotot	300 510	220 790	74 344	37 943	4 022	24 451	2 194	1 407	1 343	2 982	5 377
Valmistus omaan käyttöön	17 622	9 683	1 449	1 286	0	0	0	163	0	0	6 490
Toimintakulut	-1 435 909	-1 167 803	-266 371	-17 147	-44 155	-34 558	-4 102	-116 505	-32 708	-17 196	-1 735
Toimintakate	-1 117 777	-937 330	-190 578	22 083	-40 132	-10 106	-1 908	-114 935	-31 366	-14 214	10 132
Verotulot	898 877	898 877	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Valtionosuudet	322 790	322 790	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot- ja kulut	19 600	12 981	20	18	0	1	1	-1	0	1	6 599
Korkotuotot	12 285	10 241	0	0	0	0	0	0	0	0	2 044
Muut rahoitustulot	18 711	13 854	22	18	0	2	1	0	0	1	4 835
Korkokulut	-10 859	-10 859	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	-537	-255	-3	0	0	0	0	-2	0	-1	-279
Vuosikate	123 490	297 318	-190 559	22 101	-40 132	-10 105	-1 907	-114 936	-31 365	-14 213	16 731
Poistot ja arvonalentumiset	-94 963	-44 690	-14 929	-9 483	-154	-544	-4	-224	-454	-4 065	-35 343
Poistot	-87 229	-39 611	-14 929	-9 483	-154	-544	-4	-224	-454	-4 065	-32 689
Arvonalentumiset	-7 734	-5 079	0	0	0	0	0	0	0	0	-2 655
Tilikauden tulos	28 527	252 628	-205 488	12 617	-40 287	-10 649	-1 912	-115 160	-31 820	-18 278	-18 613
Poistoeron muutos	-1 298	0	-4 071	-4 071	0	0	0	0	0	0	2 773
Rahastojen muutos	726	726	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yli-/alijäämä	27 955	253 353	-209 559	8 546	-40 287	-10 649	-1 912	-115 160	-31 820	-18 278	-15 840

TULOSLASKELMA TP2021 (sis. sisäiset erät) 1000 €	Oulun kaupunki yhteensä	Perus- kunta	Liikelai- tokset yhteensä	Oulun Vesi- liikelaitos	Business Oulu - liikelaitos	Oulu- Koillismaan pelastus- liikelaitos	Oulun seudun ympäristötoimi- liikelaitos	Oulun Tila- palvelut- liikelaitos	Oulun Infra- liikelaitos	Oulun Digi- liikelaitos	Tase- yksiköt yhteensä
Toimintatuotot	638 645	227 040	309 127	39 229	49 486	39 647	4 574	119 042	34 745	22 406	102 478
Valmistus omaan käyttöön	17 622	9 683	1 449	1 286	0	0	0	163	0	0	6 490
Toimintakulut	-1 774 043	-1 438 003	-281 231	-19 056	-49 331	-37 738	-4 570	-118 547	-34 113	-17 875	-54 809
Toimintakate	-1 117 777	-1 201 281	29 345	21 459	154	1 908	4	657	632	4 530	54 159
Verotulot	898 877	898 877	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Valtionosuudet	322 790	322 790	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot- ja kulut	19 600	33 110	-6 984	-6 893	0	1	1	-71	-1	-21	-6 527
Korkotuotot	13 938	11 895	0	0	0	0	0	0	0	0	2 044
Muut rahoitustulot	37 187	32 330	22	18	0	2	1	0	0	1	4 835
Korkokulut	-12 513	-10 859	-390	-298	0	0	0	-70	-1	-22	-1 263
Muut rahoituskulut	-19 013	-255	-6 616	-6 613	0	0	0	-2	0	-1	-12 142
Vuosikate	123 490	53 497	22 361	14 566	154	1 910	5	586	631	4 509	47 632
Poistot ja arvonalentumiset	-94 963	-44 690	-14 929	-9 483	-154	-544	-4	-224	-454	-4 065	-35 343
Poistot	-87 229	-39 611	-14 929	-9 483	-154	-544	-4	-224	-454	-4 065	-32 689
Arvonalentumiset	-7 734	-5 079	0	0	0	0	0	0	0	0	-2 655
Tilikauden tulos	28 527	8 807	7 432	5 083	0	1 366	1	362	176	445	12 288
Poistoeron muutos	-1 298	0	-4 071	-4 071	0	0	0	0	0	0	2 773
Rahastojen muutos	726	726	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yli-/alijäämä	27 955	9 532	3 361	1 012	0	1 366	1	362	176	445	15 061

15 Taseyksiköt

15.1 Kehittämisrahasto

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Oulun kaupungin kehittämisrahaston tarkoituksena on edistää Oulun alueen elinkeinoelämää ja vetovoimaisuutta. Rahasto on oma kirjanpidollinen taseyksikkö Oulun kaupungissa. Rahaston käytöstä päättää kaupunginhallitus.

Rahaston merkittävimmät osakeomistukset ovat Partnera Oyj ja Nordic Option Oy. Lisäksi pääomasijoitusrahastoista merkittävimmät ovat Northern Startup Fundin kolme rahastoa (I, II ja III).

Kehittämisrahaston tuotot muodostuvat erillissijoitusten korkotuotoista, joita saatiin 2,0 milj.euroa (1,3 milj.eur) ja rahaston omistamien yritysten maksamista osingoista. Suurimmat osinkotuotot kehittämisrahastoon kirjattiin Partnera Oyj:ltä 1,94 milj.euroa (2,47 milj.eur) ja Nordic Option Oy:ltä 0,22 milj.euroa (0,12 milj.eur). Osinkotuottojen lisäksi 4,8 milj.euron (4,0 milj.eur) muut rahoitustuotot sisältävät ELY rahoituksen tuloutusta 0,5 milj.euroa, josta on kerrottu tarkemmin osiossa ELY rahoitteiset pääomasijoitukset sekä erillissijoitusten arvonalautuksia 2,1 milj.euroa.

Kehittämisrahaston kulut muodostuvat kaupunginhallituksen päätöksellä tehdyistä erillishankkeiden rahoituksista -1,4 milj.euroa (-1,0 milj.eur) sekä muihin rahoituskuluihin -0,25 milj.euroa (-3,3 milj.eur) sisältyvistä pääoma- ja erillissijoitusten kuluista. Vuonna 2020 erillissijoitusten tilinpäätöshetken arvostukset olivat -3,0 milj.euroa muihin rahoituskuluihin sisältyviä arvonalennuksia ja vuonna 2021 muihin rahoitustuottoihin kirjattuja arvonalautuksia 1,8 milj.euroa. Pysyvien vastaavien pääomasijoituksiin tehtiin tilinpäätöshetken arvonalautuksia 0,5 milj.euroa (arvonalautus 0,6 milj.eur).

Tuloslaskelman ylijäämä oli 5,6 milj.euroa (1,6 milj.eur) ja taseen loppusumma oli tilikauden päättyessä 175,6 milj.euroa (169,2 milj.eur).

Erillissijoitukset (vaihtuvat vastaavat)

Rahaston erillissijoitussalkku on muodostettu Technopolis Oyj:n ja Medipolis Oy:n osakkeiden myynnistä saaduista varoista. Salkkuun lisättiin vuonna 2015 Partnera Oy:ltä saaduista osingoista 13 milj.euroa. Varojen sijoitustoiminnassa noudatetaan kaupunginvaltuuston hyväksymiä sijoitusperiaatteita. Sijoituksista saatavat tuotot ja kulut kirjataan suoraan kehittämisrahaston tuloslaskelmaan. Tulot ja varat voidaan käyttää myöhemmin kaupungin elinkeinoelämän kehittämiseen. Erillissijoitussalkun kirjanpitoarvo oli vuoden vaihteessa 32,5 milj.euroa (30,2 milj.eur).

Pääomasijoitukset (pysyvät vastaavat sekä toimeksiantojen varat ja -pääomat)

Oulun kaupungin kumulatiiviset maksuerät Oulun seudun yrityselämää tukeviin pääomasijoitusrahastoihin ovat seuraavat:

- Nordic Option Oy
4 664 053 euroa
- Inveni Life Sciences Fund I Ky
997 636 euroa (sitoumus 1,0 milj.euroa)
- Northern Start up Fund I Ky
6 549 193 euroa (sitoumus 6,75 milj.euroa)
- VisionPlus Fund I Ky
976 368 euroa (sitoumus 1,0 milj.euroa)
- Northern Start up Fund II Ky/ ELY
5 000 000 euroa (sitoumus 5,0 milj.euroa)
- Northern Start up Fund III Ky/ ELY
5 000 000 euroa (sitoumus 5,0 milj.euroa)

Investoinnit

Investointimenot muodostuvat pääasiassa rahaston pääomasijoitustoiminnasta. VisionPlus Fund I Ky aloitti sijoitustoimintansa vuonna 2012 ja pääomakutsuja vuodelle 2021 oli yhteensä 16 543 euroa (investointimeno). Northern Startup Fund I Ky:n toiminta aloitettiin vuoden 2012 lopulla ja kaupungille vuonna 2021 osoitettuja pää-

omakutsuja oli 607 246 euroa (investointimeno). Lisäksi loppuvuodesta 2020 kaupunginhallitus päätti lähteä osakkaaksi Cinia Alliance osakeyhtiöön, tästä vuodelle 2021 kirjattiin 160 000 euron osuus. Investointituloissa on VisionPlus Fund I Ky:n maksamia palautuksia 208 225 euroa.

Osakkeet ja osuudet

INVESTOINTIMENOT 1 000 €	TA2021	TA2021 +MUUTOKSET	TP2021	Erotus
Northern Startup Fund I Ky -josta NSF II palautuksista -543T€			-607	-607
VisionPlus Fund I Ky			-17	-17
Cinia Alliance Oy			-160	-160
Varaus	-1 100	-1 100		1 100
Yhteensä	-1 100	-1 100	-784	316

Osakkeet ja osuudet

INVESTOINTITULOT 1 000 €	TA2021	TA2021 +MUUTOKSET	TP2021	Erotus
VisionPlus Fund I Ky			208	208
Yhteensä	0	0	208	208

ELY rahoitteiset pääomasijoitukset

Northern Start up Fund II Ky (NSF II) aloitti toimintansa vuoden 2014 helmikuussa. Rahastoa on pääomitettu 5,0 milj.eurolla Euroopan aluekehitysrahaston varoista ELY-keskuksen kautta. Rakennerahastokauden 2007 - 2014 päättymisen vuoksi rahaston sijoitusperiodi saatiin loppuun vuoden 2015 aikana.

NSF II rahasto on palauttanut 31.12.2021 mennessä varoja yhteensä 1,92 milj.euroa. Nämä varat tulee laittaa eteenpäin ELY-keskuksen osoittamaan kohteeseen. Tässä vaiheessa ELY rahoitteinen investointi muuttuu kaupungin omaksi investoinniksi ja vastaava osuus ELY rahoituksesta näkyy tulona tuloslaskelmassa. Palautuneista varoista on päätetty sijoitettua NSF I:een yhteensä 1,75 milj.euroa - summa on 31.12.2021 mennessä lähes kokonaan sijoitettu. Vuodelle 2021 tästä toteutui 0,5 milj.euroa.

ELY rahoitteisen Northern Startup Fund III Ky:n (NSF III) sijoitustoiminta käynnistyi vuoden 2016 alussa ja ELY-keskus on pääomittanut rahastoa 5,0 milj.eurolla,

josta viimeinen 1 milj.euron rahasiirto saatiin joulukuussa 2019. Rahaston sijoitusperiodi on päättynyt tammi-kuussa 2021.

NSF II ja NSF III -rahastojen muutokset vaikuttavat toimeksiantojen varoihin ja toimeksiantojen pääomiin. Muutoksilla on vaikutus kaupungin investointimenoihin ja tuloslaskelmaan vasta kun NSF II ja NSF III -rahastoista palautuneita varoja sijoitetaan uudelleen.

Oulun Innovaatioallianssin erillishankkeet

Oulun Innovaatioallianssin käynnistäminen 2021 - 2027

Oulun kaupungin ja TEM solmivat ekosysteemisopimuksen v. 2021 helmikuussa jota Oulussa toteutetaan Oulun innovaatioallianssin toimesta. Ekosysteemisopimuksen toteuttaminen aloitettiin kevään ja alkusyksyn 2021 aikana 11 käynnistyshankkeella, joiden avulla valittujen kohdealojen tavoitteita on lähdetty toteuttamaan. Näiden käynnistyshankkeiden tavoitteena on käynnistää

ekosysteemisopimuksen mukainen työ ja antaa askelmerkkejä tuleville toimille, joilla seuraavien vuosien aikana tuetaan Oulun alueella yritysten syntymistä, niiden innovaatiotoimintaa ja kansainvälistymistä sekä tuodaan ratkaisuja globaaleihin kestävyysaasteisiin.

Kahdeksaan käynnistyshankkeeseen on myönnetty Pohjois-Pohjanmaan liiton toimesta Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen -määrärahaa (AKKE-rahoitus) ja kolmeen kaupungin kehittämisrahaa.

AKKE-käynnistyshankkeita ovat 1) sopimuskauden käynnistuksen koordinaatiotyö, vastuussa BusinessOulu, 2) Smart Campus/ City tietoverkkoselvitys, vastuussa VTT, 3) Oulu Data Space -selvitys, vastuussa VTT, 4) Kontinkankaan perusselvitys, vastuussa BusinessOulu, 5) Vetyselvitys, vastuussa Oulun yliopisto, 6) Kohdeala 3:n yhteistyömallin rakentaminen, vastuussa Oulun yliopisto, 7) Startup ja yrittäjyys, vastuussa Oulun ammattikorkeakoulu ja 8) Yritysekosysteemien perusselvitys, kokoaminen ja ylösajo vastuussa BusinessOulu.

Kaupungin kehittämisrahaa saaneet käynnistyshankkeet ovat 9) Vähähiilisyshankkeiden perusselvitys, vastuussa Oulun ammattikorkeakoulu, 10) Yliopiston, OAMK:n ja OSAO:n TKI-infran investoinnit-selvitys, vastuussa Oulun yliopisto sekä 11) Jatkuvan oppimisen perusselvitys, vastuussa Oulun seudun ammattiopisto. Toteutusaikataulu näiden käynnistyshankkeiden osalta on 1.4.2021-31.12.2022.

Oulun Innovaatioallianssitoiminta 2019 - 2021

Oulun kaupunginhallituksen päätöksen 14.10.2019 § 333 mukaisesti Oulun Innovaatioallianssin kumppanit ovat tehneet toiminnan kehittämissuunnitelman sopimuksen jäljellä oleville vuosille 2019 - 2020. Kehittämissuunnitelman toimeenpanoa on rahoitettu Oulun kaupungin kehittämisrahastosta vuosina 2019 - 2021. Ajanjaksolla on valmisteltu uutta innovaatioallianssisopimusta kaudelle 2021 - 2027 ja viety loppuun kauden 2016 - 2020 sopimuksen mukaisia toimenpiteitä, joita ovat olleet ICT/digitalisaatio (VTT), Ketterä Kaupallistaminen (OAMK), OuluHealth (PPSHP) ja Teollisuus2026 (Oulun yliopisto) ekosysteemien toiminta. OuluHealth innovaatio- ja testaustoiminnan sekä OYSTER-kokonaisuuden valmistelua jatketaan vuoden 2022 loppuun saakka. Toimintaa rahoitettiin kehittämisrahastosta 120 957 eurolla vuonna 2021.

Proof Of Concept (POC), Oulun yliopisto, OAMK, OSAO

Oulun alueen innovaatiojärjestelmän ytimen muodostavan Oulun innovaatioallianssin (OIA) aloitteesta vuonna 2020 pilotoitua Proof-of-Concept-rahoitusta jatkettiin hyvien kokemusten perusteella myös vuonna 2021. OIA:n

oppilaitosjäsenet toteuttivat PoC-toimintaa kaupunginhallituksen päätöksen linjausten mukaisesti, yhteisiä käytäntöjä vuoden aikana kehittäen. PoC-rahoituksen avulla on testattu erilaisia ideoita, rakennettu prototyyppisiä, valmisteltu laajempia tuotekehitysprojekteja tai suunniteltu uusille tuotteille ja palveluille viestintää. Päätökset PoC-rahoituksesta teki kunkin idean omistajan työnantaja tai oppilaitos noudattaen yhteisinä kriteereinä seuraavia:

- kyseessä on uudenlainen konsepti, jota täytyy koetella
- onnistuessaan hankkeesta syntyy työllistävää ja skaalautuvaa liiketoimintaa
- kohteena on rahoituspilotissa mukana olevaan OIA:n jäsenorganisaatioon työ- tai virkasuhteessa oleva tai oppilaitoksessa opiskeleva henkilö tai heistä koostuva tiimi, ei olemassa oleva yritys.

Kaikkiaan PoC-hakemuksia käsiteltiin oppilaitoksissa (Oulun yliopisto, Oamk, OsaO) 70 kappaletta ja rahoitusta myönnettiin yhteensä 37:lle idealle. Toteutetuista PoC-projekteista 16 oli oppilaitosten opiskelijoiden toteuttamia. PoC-projektien myötä syntyi yliopistolla mm. 2 keksintöilmoitusta, 6 valmisteilla olevaa research to business -rahoitushanketta, useita muita rahoitushakemuksia, OAMK:lla perustettiin 2 uutta yritystä ja kolmen idean kehitystä jatketaan muutoin ja OSAO:n PoC -hankkeet käynnistyivät vasta syksyllä 2021, koska kaupungin rahoituspäätös viivästyi. Komponenttipulasta johtuen myös Proof of concept -hankkeiden toteutus hidastui, minkä vuoksi OSAO ei laskuttanut kaupunginrahoitusta vuodelta 2021 ollenkaan. Kehittämisrahasto rahoitti hanketta vuonna 2021 yhteensä 129 297 eurolla.

Brändimarkkinoinnin professori Oulun yliopistossa v. 2021

Brändimarkkinoinnin professori perustettiin Oulun yliopiston kauppar korkeakouluun 1.1.2020 alkaen. Brändimarkkinoinnin professori vahvistaa Oulun yliopiston kauppatieteellisen alan koulutusta ja tutkimusta tavoitteenaan lisätä erityisesti brändimarkkinoinnin osaamista. Professori on viisivuotinen ja sitä rahoittavat lahjoituksillaan Oulun kaupunki ja Arina. Loppuosaa rahoitetaan Oulun yliopiston kauppatieteelliselle alalle kohdennetuista muista lahjoituksista. Professorissa toimii KTT Saila Saraniemi.

Vuoden 2021 aikana brändimarkkinoinnin alaan liittyvää tutkimusta on edistetty kolmessa tutkimushankkeessa. Business Finlandin co-creation rahoituksella vuonna 2020 aloitettu GREEF-hanke (Green factory - kohti hiilineutraalia tuotantoa) yhteistyössä Aalto yliopiston ja VTT:n kanssa sai vuoden aikana 2-vuotisen co-in-

novation rahoituksen Business Finlandin Sustainable Manufacturing Finland -ohjelmasta. Brändiprofessori vastaa kokonaisuutena 4,8 miljoonan hankkeessa tutkimusalueesta, jossa etsitään parhaita käytäntöjä ja malleja kestävään brändäykseen teollisilla markkinoilla. Näiden lisäksi brändiprofessori on vastannut Oulun yliopiston Eudaimonia-instituutin yhdeksi kärkihankkeeksi nimitystä BrandEx-hankkeesta, jossa keskitytään digitaalisen brändikokemuksen tutkimukseen terveys-tekniologia-kontekstissa. Brändiprofessori on mahdollistanut poikkitieteisen tutkimuksen, jonka keskeisiä teemoja ovat brändijohtamisen ja brändimarkkinoinnin rooli vastuullisen liiketoiminnan edistämässä sekä digitaalinen transformaatio organisaatioissa, ja asiakas- ja liikesuhteissa. Näistä on syntynyt ja odotettavissa lukuisia, myös kansainvälisessä yhteistyössä toteutettuja tieteellisiä julkaisuja. Vuoden aikana Saraniemi on myös osallistunut useisiin hankevalmisteluihin ja yliopiston monitieteiseen yhteistyöhön esimerkiksi 6G-kokonaisuudessa ja vierailevana luennoitsijana.

Professuurissa on kehitetty edelleen v. 2020 kauppakorkeakoulussa ensimmäisen kerran toteutettuja, uusinta tutkimusta hyödyntäviä brändi-teemaisia perus- ja syventäviä opintojaksoja. Keväällä 2021 toteutettiin uusi, suosittu avoimen yliopiston brändimarkkinoinnin opintojakso.

Brändiosaamisen vahvistaminen on yhteiskunnallisesti merkittävä aihe. Yhteistyö alueen elinkeinoelämän ja muiden toimijoiden kanssa on jatkunut tiiviinä vuonna 2021. Saraniemi on mm. BusinessOulun DesignOulu Start -hankkeen puheenjohtaja ja hän on pitänyt bränditeemaisia puheenvuoroja lukuisissa Oulun kaupungin ja muiden sidosryhmien tilaisuuksissa, sekä osallistunut keskusteluun ajankohtaisista brändi-teemoista kolumneissaan ja mediahaastatteluissaan. Vuonna 2021 Brändiprofessuurille maksettiin kehittämisrahastosta 20 000 euroa.

CHT perusrahoitus

CHT toimii Oulun innovaatioallianssin OuluHealth ekosysteemin kärkiohjelmavetäjänä sekä TKI-toiminnan kehittäjänä ja koordinaattorina (3 viikon välien hankeportfolioalaverit). CHT johtaa Oulu Innovaatio Allianssin kärkiohjelmaa *Data ja ratkaisut yhteiskunnan resurssina osana ennakoivaa ja tukevaa terveydenhuoltoa* (2021-2027) ja toimeenpanee OuluHealth -ekosysteemin kärkiohjelmien painopistevalintoja valmistelemissaan TKI-hankkeissa. Kärkiohjelman strategian luomiseen ja toimintaan osallistuu kaupungin edustajat tuoden tavoitteensa datan hyödyntämisen ja tietojohtamisen kontekstiin. CHT on edistänyt SOTE tietojohtamisen aihealuetta yhteistyössä kaupungin Hyve-palvelujen ja OulunDigin kanssa. Yritysten TKI-yhteistyötarpeita on

kartoitettu ohjelman aihealueelta tavoitteiden kirkastamisessa.

CHT edistää hyvinvointi- ja terveysdatan hyödyntämistä ennakoivien palveluiden ja palveluohjauksen kehittämisessä alueellisella, kansallisella ja kansainvälisellä yhteistyöllä aihealueen keskeisten toimijoiden kanssa. CHT on rakentamassa OuluHealth ekosysteemiin terveys- ja hyvinvointipalveluiden TKI-ympäristöä edistämään digiratkaisujen (mm. langattomien teknologioiden, dataa hyödyntävien virtuaaliratkaisujen ja mobiilipalvelujen) nopeaa kehittämistä sekä niiden käyttöönottoa huomioiden myös kestävä kehityksen päämääriä (Äly-TKI). CHT vahvistaa Oulun asemaa digitaalisen terveyden osaajana ja kehittäjänä, ja se on tuonut Ouluun kansallisia verkostoyhteistyön koordinaatiovastuita (mm. Hyteairo-ohjelman Tekoäly analytiikassa -osaamisverkosto, Hyvinvointi- ja terveysdatan kansallinen innovaatioekosysteemi HYTKI). CHT:llä on keskeinen rooli kansallisen digitaalisen terveyden osaamiskeskusten saamiseksi Ouluun.

Lisäksi CHT edistää digitaalisen terveyden pohjoismaista ja kansainvälistä yhteistyötä, ja sillä onkin keskeinen rooli mm. eurooppalaisten digitaalisten innovaatiohubien (EDIH) valmistelussa. CHT:n kehittämisrahastosta saama perusrahoitus vuonna 2021 oli 75 000 euroa.

MYSKI

Syksyn 2020 ja kevään 2021 aikana hankkeessa pilotoitiin laaja myynnin kokonaisuus pk-yritysten kanssa. Syksyn 2021 aikana hankkeessa valmennettiin hankkeen kohderyhmään kuuluvia yrityksiä siitä miten Googlea hyödynnetään myynnissä, Amazonista myyntikanavanana ja ostamisen psykologian hyödyntämisestä myynnistä. Näistä sisällöistä hankkeessa rakennettiin Myynnin osaamispankki. Se sisältää hankkeessa tuotetut valmennusvideot ja webinaarit myynnin eri teemoista. Osaamispankki tulee jakeluun vuoden 2022 aikana. Kuluneen vuoden aikana järjestettiin myös Huomisen myynti -virtuaalitapahtuma. Tapahtumaan osallistui lähes 400 henkilöä. Tapahtuman pääsisällöt olivat myynnin pehmeämmissä arvoissa tunneälykyydestä luovuuteen. Hankkeessa valmisteltiin alueen opetushenkilöstön myyntiosaamisen kasvattamiseksi myynnin osaamismerkki. Osaamismerkki tulee opettajaopiskelijoiden ja opetushenkilöstön käyttöön. Syksyn aikana valmisteltiin hankkeelle jatkoaikahakemus ajalle 1.4.-31.8.2022. Jatkoaika myönnettiin joulukuussa. Jatkoajan turvin voidaan toteuttaa toimet, joita ei koronan takia päästy tekemään varsinaisen hankekauden aikana. Kehittämisrahastosta hanketta rahoitettiin 18 227 euroa vuonna 2021.

PrintoDiSe

VTT:n koordinoima, PrintoCent-tutkimusosapuolten (VTT, Oulun yliopisto ja Oulun ammattikorkeakoulu) yhteinen PrintoDiSe-hanke (Hankekoodi: A76026) käynnistyi kesäkuussa 2020 ja se päättyi, saatuaan alkuperäiseen suunnitelmaan verrattuna 6 kuukautta lisäaikaa, 31.12.2022. Hankkeen rahoittajina toimivat Pohjois-Pohjanmaan liitto/Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR), Business Oulu sekä 13 yritystä, jotka pääosin sijoittuvat Oulun alueelle. PrintoDiSe-hankkeen tavoitteena on entisestään vahvistaa Oulun-alueen tunnettuutta painettavan älykkyyden kehitys- ja valmistusympäristönä. Painettavaan diagnostiikkaan suunnatussa yhteishankkeessa rakennetaan palvelumalleja, jotka yhdistävät eri osapuolten vahvuudet pikadiagnostiikan tutkimus-kehitys- ja valmistusteknologian osa-alueilla yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Hankkeen toimijat rakentavat laaja-alaiseen toimijaverkoston yhteistyöhön perustuvaa palvelumallia, joka auttaa uusien diagnostisten pikatestien kehittämistä, valmistamista, laadunvarmistamista ja kliinistä testausta sekä edistää näiden kokonaisvaltaisten teknologiapalveluiden saatavuutta yritysten, erikoisesti startup- ja PK-yritysten käyttöön. Palvelumallin kehittämisen lisäksi hankkeen tavoitteena on lisätä kansainvälisten yritysten halukkuutta asettua Oulun alueelle ja käynnistää yhteistyö alueen yritysten kanssa. Vuoden 2021 aikana hankkeessa on jatkettu painettavan teknologian käyttöön perustuvien lateraalivirtaus- ja elektrokemiallisten pikatestien kehitystyötä ja valmistuksen pilotointia Printocent tutkimusympäristöissä. Uusien pikadiagnostiikkaan soveltuvien biomerkkiaineiden tutkimusta on jatkettu kehittämällä hien keräysmenetelmiä ja hikiperäisten biomerkkiaineiden analytiikkaa. Palvelumallikonaisuuden rakentaminen ja suunnittelu perustuu hankkeessa tehtyihin yritysten ja tutkimusryhmien haastatteluihin, joiden avulla on kartoitettu palvelutarpeita ja niiden laajuutta. Yritysten aktivointia ja alueen tunnettuutta on vahvistettu PrintoCentin järjestämissä webinaareissa (Rapid Diagnostics) ja seminaareissa (Innofest 2021). Hanketta rahoitettiin kehittämisrahastosta 14 607 eurolla vuonna 2021.

Hautomotoiminnan alueellinen yhteistyö -hanke

Hankkeessa rakennetaan Oulun alueen yrityshautomolle yhteistoimintamalli, jonka avulla tuotetaan uutta laadukasta liiketoimintaa resurssitehokkaasti erityisesti Oulun innovaatioallianssin strategisille kohdealoille. Lisäksi hankkeessa tehdään suunnitelma Kontinkankaan innovaatiokeskittymän kehittämisestä ja sen toimien integroimisesta alueen muihin yrityskehityspalveluihin.

Hankkeessa selvitetään myös Oulun startup-ekosysteemin nykytilanne, jonka pohjalta luodaan roadmap tulevaisuuden startup-ekosysteemin rakenteesta ja toimijoista erityisesti OIA:n tunnistetut kärkialat huomioiden.

Vuonna 2021 kehittämisrahastosta hanketta rahoitettiin 7 294 eurolla.

Sähkö – ja hybridiajoneuvojen alueellisen koulutuksen uudistaminen (eMobiili)

eMobiili-hanke tähtää hybridi- ja sähköajoneuvojen alueellisen koulutuksen uudistamiseen. Hankkeessa kehitetään uusia koulutussisältöjä ja yhtenäistä koulutusmallia voimakkaasti uudistuvalla ajoneuvo- ja työ-konealalle. eMobiili tekee Oulusta Suomen johtavan ajoneuvoteknologioiden osaamisen keskittymän. Tarjomme osaamista päivittävää koulutusta autoalan uusista teknologioista. eMobiili-hankkeessa kehitetyt kurssit tähtäävät vastaamaan erityisesti elinkeinoelämän tarpeisiin ja ne on suunnattu pk-yritysten henkilöstölle, opetus- ja tutkimushenkilöstölle ja työttömille ajoneuvoalan pohjakoulutuksen saaneille henkilöille. Hankkeen kurssit liittyvät hybridi- ja sähköajoneuvotekniikkaan sekä mobilehydrauliikkaan.

Hanketta koordinoi Oulun ammattikorkeakoulu. Hanke toteutetaan yhdessä Koulutuskuntayhtymä OSAOn ja Oulun yliopiston kanssa 1.10.2019–30.9.2022 välisenä aikana.

Hankkeen mahdollistamana on vuonna 2021 toteutettu seuraavat pilotointikoulutukset:

- Sähkö- ja hybridiajoneuvotekniikan koulutus autoalan ammattialaisille Oamk (kevät 2021)
- Sähkö-, hybridi- ja kaasuaajoneuvotekniikka-koulutus OSAO (kevät 2021)
- Johdatus sähköisten ja hybridivoimansiirtojärjestelmien suunnitteluun OY (Syksy 2021)
- Suunniteltu kevään 2022 pilotointia; Mobilehydrauliikka ja Kestävät ratkaisut tulevaisuuden ajoneuvoissa ja liikenteessä -koulutukseen.

Kehittämisrahaston rahoitusosuus vuonna 2021 oli 25 733 euroa.

PASS

Painettavat teknologiat kiinteän elektrolyytin akkusovelluksissa (PASS) -hankkeeseen liittyen on toteutettu benchmarkingia solid-state-akkuteknologian nykytilaan, maailman johtaviin kiinteäelektrolyyttisiä akkuja tai ratkaisuja kehittäviin ja valmistaviin yrityksiin sekä haettu parhaita oppeja mm. Northvolt Ett -akkutehdas-hankkeesta mahdollisen oululaisen akkutehdasinvestoinnin kartoittamiseen. Mallinnettu arvoketjuskenarioita oululaiselle painettavalle kiinteäelektrolyyttiselle akkukennolle sekä aloitettu liiketoimintaekosysteemin, liiketoimintamallien sekä tuotteistamisen tarkastelu. Teknologian kehityksen osalta hankkeessa kehitetty ja testattu akkukenttien valmistamista painamalla sekä

kehitetty mm. uutta korkeisiin latausjännitteisiin soveltuvaa LNMO-katodikemialla. Lisäksi kehitetty nykyistä kennonvalmistusteknologiaa ympäristöystävällisemmäksi korvaamalla perinteisiä liuottimia ja sideaineita vähemmän haitallisilla vaihtoehdoilla. Testattu useita epäorgaanisia, polymeeri- ja komposiittielektrolyyttejä, mutta haasteena edelleen toimivan elektrolyytin löytäminen. Hanke on edennyt suunnitellusti kaikkien työpakettien osalta ja hankkeen viestintää on toteutettu luodun viestintäsuunnitelman mukaisesti. Hanketoimijat ovat mukana useissa kansallisissa ja kv-verkostoissa sekä antaneet useita konferenssiesityksiä ja muita puheenvuoroja hankkeen aihepiiriin liittyen. Järjestetty kaksi tilaisuutta: kansainvälinen webinaari "Printed Solid-State Li-ion Batteries for the Future" 21.4.2021 sekä "Tulevaisuuden akkutehdas"-webinaari 9.11.2021 yhteistyössä BusinessOulun kanssa. Hankkeen kotisivut löytyvät osoitteesta: <https://www.oulu.fi/tuotantotalous/pass>.

Kehittämisrahaston rahoitusosuus vuonna 2021 oli 40 027 euroa.

Mobilab

Hankkeen päämääränä on rakentaa puolueeton, uusia energiatehokkaita ajoneuvo- ja työkoneteknologioita tukeva testausympäristö, jonka kotipesä on Linnanmaan kampuksella. Testausympäristön toteutetaan Oulun ammattikorkeakoulun ja Oulun yliopiston yhteistyönä. Hankkeen tavoitteena on hankkia ja rakentaa kokonaisen ajoneuvon/työkoneen/voimansiirtojärjestelmän nykyaikainen testausyksikkö. Hankkeen tuloksena parannetaan koko Pohjois-Suomen alueen yritysten mahdollisuuksia olla mukana uuden ajoneuvo- ja työkoneteknologian kehityksessä ja Oulun korkeakoulujen mahdollisuutta toteuttaa muuttuvan ajoneuvo- ja työkonetekniikan koulutus-, kehitys-, tutkimus- ja testaustoimintaa. Pitkän aikavälin tavoitteena on luoda pohjoismainen verkosto, joka keskittyy kylmän ilmanalan ja uusien ajoneuvo- ja työkonetekniikoiden koulutukseen, tutkimukseen ja tuotekehitykseen. Investoinneilla vaukutetaan suoraan energiatehokkaiden ja vähäpäästöisten ajoneuvo- ja työkonetekniikan kehittämiseen.

Laboratorion rakennustyöt ovat edenneet vuoden 2021 aikana suunnitellusti. Esisuunnittelu valmistui vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana yhteistyössä rakennusurakoitsijan, rakennesuunnittelutoimistojen ja investointihankkeen päätoimittajan (HORIBA GmbH) kesken. Rakennustyöt kampusalueella alkoivat keväällä 2021 ja rakennusvaihe on tällä hetkellä viimeistelyvaiheessa, loppukatselmus on aikataulutettuna helmikuun puoliväliin. Rakennusteknisesti hanke on ollut vaativa, rakennus sisältää esimerkiksi noin 500 tonnia painavan ilmavaimentimilla varustetun kelluvan lattiaraken-

teen, joka mahdollistaa jopa 65 tonnia painavien laitteiden testauksen. Itse laitetöimitus on vastaanotettu vuoden 2021 lopulla ja asennus- ja integrointityöt on aikataulutettu alkamaan välittömästi laboratoriotilan lopputarkastuksen jälkeen helmikuun puolivälissä. Projektiryhmä on myös edistynyt dynamometrilaitteiston integroinnissa virtuaalimaailmaa hyväksikäyttävään simulointiohjelmistoon, joka mahdollistaa ajovastusten reaaliaikaisen laskennan dynamometrilaitteistolle. Integraatio mahdollistaa niin sanotun Hardware In Loop (HIL) menetelmän hyväksikäytön. Aikataulun mukaisesti laboratorio olisi käyttökunnossa vuoden 2022 toisen neljänneksen aikana. Kehittämisrahastosta maksettiin rahoitusosuutta 182 476 euroa vuonna 2021.

Vähähiilisyttä edistävät drooniratkaisut (VED)

Vähähiilisyttä edistävät drooniratkaisut (VED) -hyödyntämismallit ja käyttöönoton toimenpidesuositukset -hanke kehitti vuosina 2019-2021 innovatiivisia drooniratkaisuja ja uusia ympäristöä vähemmän kuormittavia toimintatapoja vähähiilisyden edistämiseksi ja drooniratkaisujen käytön laajentamiseksi eri sovelluskoh-teisiin. Hankkeessa tehtyjä investointeja hyödyntäen rakennettiin Pohjois-Pohjanmaan yritysten ja toteuttajaorganisaatioiden (Oamk, Oulun yliopisto ja VTT) käyttöön pilotointi- ja testausympäristö jota kautta vahvistettiin alueen yritysten edellytyksiä kehittää kasvaville niin kotimaisille kuin kansainvälisille markkinoille kilpailukykyisiä drooneja hyödyntäviä vähähiilisiä ratkaisuja. Hankkeessa toteutettujen pilottien avulla todennettiin drooniratkaisujen ympäristövaikutusta sekä arvioitiin liiketoimintamahdollisuuksia eri sovelluskohteissa. Hankkeen kautta edistettiin Pohjois-Pohjanmaan maankuntaohjelman liikennepäästöjen vähentämistavoitetta sekä vähähiilisen maakunnan rakentamista.

Hanketta rahoitettiin kehittämisrahastosta 49 041 euroa.

Hyvinvointi- ja terveystietojen kansallinen innovaatioekosysteemi (HYTKI) -hanke

Hyvinvointi- ja terveystietojen kansallinen innovaatioekosysteemi (HYTKI) -hanke edistää tutkimus-, kehitys- ja innovaatio toimijoiden välistä yhteistyötä, kokemusten vaihtoa ja kyvykkyyksien kehittämistä terveyden digitalisaation ja datan hyödyntämisen aihealueilla. Digitaalisen terveyden aikakaudella terveys- ja hyvinvointidatan määrä kasvaa ja sen käyttötarkoitukset monipuolistuvat. Datan hyödyntämiseen tutkimus-, kehitys- ja innovaatio toiminnassa liittyy paljon mahdollisuuksia mutta myös haasteita. Erityyppiset toimijat, kuten tutkimusinstituutit, yritykset, sote-palveluiden tuottajat ja ekosysteemit toimijat, pyrkivät ratkomaan näitä haasteita.

HYTKI-hanketta on toteuttamassa toimijoita Oulusta, Jyväskylästä, Kajaanista, Kuopiosta ja Turusta. Oulusta mukana ovat koordinaattorina Oulun yliopiston Lääketieteellinen tiedekunta (Centre for Health and Technology) ja osatoteuttajana BusinessOulu. Hankkeen toimilla tuetaan alueita terveysalan digitalisaatiossa sekä terveys- ja hyvinvointidatan toisiokäytössä. Hankkeen strategisena kärkenä on vauhdittaa alueiden välistä hyvien käytäntöjen ja osaamisen jakamista terveys ja hyvinvointitiedon (ml. omatiedon) hyödyntämisessä, mikä edesauttaa datan toisiokäytön ja tekoälypohjaisen sote-tiedolla johtamisen kehitystä. Pyrkimyksenä on tukea terveys- ja hyvinvointidatan hyödyntämistä osana ennaltaehkäisevää terveydenhoitoa ja hyvinvointia edistävää kaupunkikehitystä.

HYTKI-teemaverkoston toiminnan lähtökohtana ovat yhteistyöalueiden toisiaan täydentävä osaaminen sekä jo meneillään oleva kehitystyö terveys- ja hyvinvointidatan hyödyntämisessä. Sote-tietojen toissijaisen hyödyntämisen toimintamalleja kehitetään kansallisena verkostona, terveysalan tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kasvustrategian painopisteiden mukaisesti. Tavoitteena on nostaa ja pitää Suomi yhtenä johtavista digitaalisen terveyden ja hyvinvoinnin datapohjaisen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan ekosysteemeistä Euroopassa. Hankkeelle ei kehittämisrahastosta maksettu rahoitusosuutta vuonna 2021.

Majakka -projekti

Alkuvuodesta 2021 julkaistiin tutkimusaiheeseen liittyvä State of the art-esiselvitys. Projektissa hyödynnettävien tutkimusympäristöjen muokkausta on tehty ja jatketaan kentältä esiin nousseiden tarpeiden pohjalta demonstrointeja varten. Oulun Minipilot -ympäristöstä on luotiin 3D malli ja Kokkolan Chemplantissa aloitettu tislauksen tehostamiseen tähtäävä demonstraatio ja useita muitakin demonstraatioita on suunniteltu ja alettu työstää. Vuoden 2021 aikana on pidetty useita ohjaus- ja teknisen ryhmän, sekä sisäisiä kokouksia Kokkolan ja Oulun välillä. Julkaisuja on laadittu ja niitä kuten muutakin tiedotusmateriaalia on koottu hankkeen kotisivuille: <https://tki.centria.fi/hanke/majakka-digitalisaation-tyokalupakista-evaat-vahahiiliseen-t/2257>. Hankkeesta on laadittu tiedotteita myös Centria newsiin sekä Oulun yliopiston Patio -ympäristöön. Hankkeessa on edetty alun viiveistä huolimatta hankesuunnitelman mukaisesti. Hanke jatkuu vuoden 2022 loppuun ja painottuu jatkossa erityisesti digimenetelmien demonstrointeihin. Kehittämisrahaston rahoitusosuus vuonna 2021 oli 5 852 euroa.

Älykäs TKI-toiminta digitaalisten hyvinvointi- ja terveysratkaisujen kehittämiseen (Äly-TKI)

Äly-TKI-hankkeessa kehitetään OuluHealth-ekosys-

teemiin turvallinen hyvinvointi- ja terveyspalveluiden TKI-ympäristö. Toimintamalleineen ja palveluineen se edistää digiratkaisujen nopeaa kehittämistä ja datan hyödyntämistä hyvinvointi- ja terveys palveluissa. Innovaatiotoiminta palvelee digitaalisten teknologioiden, langattomien, virtuaali- ja mobiiliratkaisujen sekä data-analytiikan kehittämistarvetta. TKI-ympäristön avulla vauhditetaan yritysten ja julkisen sektorin digitalisaatiota ja tuotteiden, palveluprosessien ja palveluiden kehittämistä. Hanketta koordinoi Oulu yliopisto, Lääketieteellisen tiedekunnan Centre for Health and Technology -yksikkö. Hanke toteutetaan OuluHealth-ekosysteemitomijoiden Oulun ammattikorkeakoulun (Oamk), Teknologian tutkimuskeskuksen (VTT) ja Oulu kaupungin Business Oulu -liikelaitoksen yhteistyössä. Hanke on käynnistynyt vuoden 2021 aikana ja loppuvuoden aikaiset toimenpiteet ovat keskittyneet rakennettavan TKI-ympäristön yritystarpeiden kartoittamiseen ja tavoitteiden selkeyttämiseen. Hanke toteutetaan osana Euroopan unionin covid-19-pandemian johdosta toteuttamia toimia ja rahoitetaan REACT-EU-rahoituksella. Rahoitusosuus vuonna 2021 oli 5 631 euroa.

Käypi hanke

Käypi hanke on kaksiosainen, eli kokonaisuuteen kuuluu käypi investointihanke sekä käypi kehittämishanke. Käypi investointihanke on mahdollistanut Oamkille merkittävän parannuksen käynnissä ja kunnossapidon laitekalustoon. Hankkeen aikana on investoitu yleisesti käytettyjä analysointilaitteita ja muita kunnossapidon mittauskalustoa. Esimerkiksi Hankkeessa hankittu ultraäänikamera on osoittautunut hyväksi laitteeksi paineilma-voimien havaitsemisessa ja mahdollistaa merkittäviä energiasäästöjä teollisuuslaitoksille. Mittalaitteiden lisäksi olemme kiinnittäneet huomiota kunnossapitotoimien suunnitteluun hankkimalla toimenpiteitä helpottavia AR-laitteita sekä 3D-kameroita.

Kehittämishankkeessa on keskitytty laitteiden käyttöönottoon ja tekemään hankitulle laitteelle demonstraatiomateriaalia. Kehittämishanke järjesti 3.2.2022 käynnissäpidon uusia teknologioita käsittelevän webinaarin, joka keräsi 140 ilmoittautunutta osanottajaa. Parhaimmillaan tilaisuudessa oli paikalla 150 henkeä ja palaute on ollut hyvää. Hanketta rahoitettiin kehittämisrahastosta 23 308 euroa vuoden 2021 aikana.

Energia-, sähkö- ja talotekniikan oppimisympäristö, EaaSLab

Vuoden 2021 aikana EaaSLab -hankkeessa on hankittu ja saatettu loppuun hybridilaboratorion perusinfraan liittyvät investoinnit; älysähköverkko (sisältäen sähköauton latauspisteet ja generaattori-varatehojärjestelmän), teollisuuden älykäs moottorikeskus, virtausprofiililaitteisto, aurinkosähköjärjestelmä ja energiavarasto.

Lämpö- ja sähköverkkojen digitaalisten kaksosten kehitystyötä on jatkettu hankkeen loppuun saakka. Lisäksi seurantakaudella on käyty Oamkin ja Oulun yliopiston välistä keskustelua yhteistyömallista laboratoriossa. Hankkeessa on mahdollistettu laboratorion etäkäyttö, seuranta ja prosessisimulaattoreiden (Valmet, Schneider, Hitachi-ABB, Fidelix) hyödyntäminen VPN-yhteyden kautta Oamkin ulkopuolisille toimijoille.

Hankkeen henkilöstökustannukset liittyvät hankintojen kilpailuttamiseen, vastaanottoon, käyttöönottoon, seurantaan, raportointiin ja viestintään sekä laboratorion yhteiskäyttöisyyteen ja yhteistoimintamalliin liittyvään tiedon ja käytänteiden jakoon. Investointikustannukset liittyvät yllälueteltuihin hankintoihin.

Kehittämisrahaston rahoitusosuus oli 109 025 euroa vuonna 2021.

Muut erillishankkeet

Oulun seudun markkinointi

Oulun seudun markkinoinnin projektin tarkoitus on tehdä Oulun seudusta Suomen nopeimmin kasvava vetovoimainen kaupunkiseutu yrityksille, osaajille, opiskelijoille ja matkailijoille, rakentaa Oulun tunnettuutta yhteisellä imagotyöllä sekä vauhdittaa investointeja ja vientiä ja luoda työpaikkoja alueelle. Projektissa yhdistetään julkisten ja yksityisten toimijoiden osaaminen ja resurssit, jotta menestyttäisiin paikkojen välisessä kilpailussa kansallisesti ja kansainvälisesti. Vuonna 2021 Oulun seudun markkinointia toteutettiin yhteistyössä yli 40 kumppanin kanssa. Korona vaikutti Oulun seudun markkinoinnin vuosisuunnitelmaan jonkin verran erityisesti tapahtumien ja kansainvälisten toimenpiteiden osalta, mutta vaikutukset olivat vähäisempiä kuin edellisenä vuonna. Vuosittaisessa kumppanimäärässä päästiin lähes samalle tasolle kuin ennen korona-aikaa. Kumppanineuvotteluissa kuitenkin selvästi näkyi koronan tuomat vaikutukset kumppaneiden talouteen, mikä

vaiketti erityisesti isompien vuosikumppanuuksien hankintaa. Vuonna 2021 toteutettiin valtakunnallisella tasolla Oulun ympärivuotista imagomarkkinointia useille kohderyhmille. Markkinoinnilla pyrittiin puhuttelemaan erityisesti mahdollisia Ouluun paluumuuttajia. Yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan useiden muiden toimijoiden kanssa toteutettiin myös alueen työ- ja asuinmahdollisuuksia esiin nostava Vain parhaita puolia -kampanja. Oulun brändiuudistusta tuettiin Oulun pienlähettiläät -kampanjakokonaisuudella, jossa nostettiin esiin brändiuudistuksen sisältöjä positiivisesti pienlähettiläinä toimivien oululaisten kautta. Kansainvälisiä messutapahtumia ei vuoden aikana juurikaan järjestetty ja kansainvälinen mediavierailu siirrettiin toteutettavaksi virtuaalisesti. Kaupunkimarkkinoinnin osalta on lisätty yhteistyötä muiden markkinointia tekevien kaupungin rahoittamien toimijoiden kanssa ja loppuvuodesta perustettiin yhteistyötä tiivistämään kaupunkimarkkinoinnin ohjausryhmä.

Kehittämisrahaston rahoitus Oulun seudun markkinoinnille oli 429 667 euroa vuonna 2021.

Tuotantokannustin 2021

Oulun av-alan tuotantokannustin lanseerattiin kesäkuussa 2021. Tuotantokannustin mahdollistaa tuotantoyhtiöille max. 10 % palautuksen Oulussa syntyneistä tuotantokuluista. Kannustimelle varattiin Oulun kaupungin kehittämisrahaston budjetista 265 000 euroa vuosille 2021 ja 2022. Vuoden 2021 aikana tuotantokannustinta myönnettiin yhteensä 147 287 euroa, ja jo pelkästään kannustinta saaneet tuotannot toivat alueelle 1,47 miljoonaa euroa. Vuosi 2021 oli alueellisesti tähän mennessä menestyksekkäin tuotantovuosi – koskaan aiemmin Oulussa ei ole kuvattu näin monta suurta tuotantoa saman vuoden aikana.

Vuoden 2021 aikana kannustinta myönnettiin yhdelle pitkälle elokuvalle (Merivuokot), yhdelle dokumenttisarjalle (Vaietut arktiset sodat) sekä kolmelle draamasarjalle: Kaikki Synnit 3, Paratiisi 2 sekä Korvessa kulkevi.

OULUN KAUPUNKI
OULUN KEHITTÄMISRAHASTO TASEYKSIKKÖ

TASEYKSIKÖN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2021	TALOUSARVIO	TOT-%	YLITYS+ / ALITUS-	1.1.-31.12.2020
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Palvelujen ostot	-7 544,51	-10 000,00	75,4	-2 455,49	-8 355,83
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-7 544,51	-10 000,00	75,4	-2 455,49	-8 355,83
Poistot ja arvonalentumiset					
Arvonalentumiset	533 533,11	-200 000,00	-266,8	-733 533,11	579 569,05
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	533 533,11	-200 000,00	-266,8	-733 533,11	579 569,05
Liiketoiminnan muut kulut	-1 403 429,80	-2 679 144,04	52,4	-1 275 714,24	-995 370,76
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-877 441,20	-2 889 144,04	30,4	2 011 702,84	-424 157,54
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	1 958 564,69	1 700 000,00	115,2	258 564,69	1 306 355,07
Muut rahoitustuotot	4 808 521,89	2 999 999,96	160,3	1 808 521,93	4 022 290,32
Muut rahoituskulut	-251 146,42	-470 000,00	53,4	-218 853,58	-3 279 298,28
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	6 515 940,16	4 229 999,96	154,0	2 285 940,20	2 049 347,11
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	5 638 498,96	1 340 855,92	420,5	4 297 643,04	1 625 189,57
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	5 638 498,96	1 340 855,92	420,5	4 297 643,04	1 625 189,57
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	5 638 498,96	1 340 855,92	420,5	4 297 643,04	1 625 189,57
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Sijoitetun pääoman tuotto, %	3,4				1,0
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %	3,4				1,0

OULUN KAUPUNKI
OULUN KEHITTÄMISRAHASTO TASEYKSIKKÖ

TASEYKSIKÖN TASE

31.12.2021

31.12.2020

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	14 896 681,59	13 787 584,15
Sijoitukset yhteensä	14 896 681,59	13 787 584,15

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ 14 896 681,59 13 787 584,15

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Muut toimeksiantojen varat	8 466 415,44	7 263 786,30
Toimeksiantojen varat yhteensä	8 466 415,44	7 263 786,30

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Saamiset

Lyhytaikaiset saamiset

Saamiset kunnalta	118 837 252,85	116 994 756,52
Muut saamiset	123,81	122,08
Siirtosaamiset	900 255,40	924 728,07
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	119 737 632,06	117 919 606,67
Saamiset yhteensä	119 737 632,06	117 919 606,67

Rahoitusarvopaperit

Joukkovelkakirjalainasaamiset	23 951 020,22	24 873 396,80
Muut arvopaperit	8 581 506,01	5 316 893,77
Rahoitusarvopaperit yhteensä	32 532 526,23	30 190 290,57

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ 152 270 158,29 148 109 897,24

VASTAAVAA YHTEENSÄ 175 633 255,32 169 161 267,69

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Muut omat rahastot	47 632 857,89	47 632 857,89
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	113 182 891,15	111 557 701,59
Tilikauden yli-/alijäämä	5 638 498,96	1 625 189,56
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	166 454 248,00	160 815 749,04

PAKOLLISET VARAUKSET

Muut pakolliset varaukset	209 470,39	76 422,45
Pakolliset varaukset yhteensä	209 470,39	76 422,45

**OULUN KAUPUNKI
OULUN KEHITTÄMISRAHASTO TASEYKSIKKÖ**

TASEYKSIKÖN TASE	31.12.2021	31.12.2020
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Muiden toimeksiantojen pääomat	8 609 492,16	7 988 839,27
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	8 609 492,16	7 988 839,27
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	180 765,48	127 780,52
Siirtovelat	179 279,29	152 476,41
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	360 044,77	280 256,93
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	360 044,77	280 256,93
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	175 633 255,32	169 161 267,69
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	94,8	95,1
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	118 821	113 183

OULUN KAUPUNKI
OULUN KEHITTÄMISRAHASTO TASEYKSIKÖ

TASEYKSIKÖN RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2021	TALOUSARVIO	TOT-%	YLITYS+ / ALITUS-	1.1.-31.12.2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikeliijäämä (-alijäämä)	-877 441,20	-2 889 144,04	30,4	2 011 702,84	-424 157,54
Poistot ja arvonalentumiset	-533 533,11	200 000,00	-266,8	-733 533,11	-579 569,05
Rahoitustuotot ja -kulut	6 515 940,16	4 229 999,96	154,0	2 285 940,20	2 049 347,11
Tulorahoituksen korjauserät	133 047,94	0,00	0,0	133 047,94	-75 303,59
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-783 789,45	-1 100 000,04	71,3	-316 210,59	-318 963,06
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	208 225,12	0,00	0,0	208 225,12	30 370,00
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	4 662 449,46	440 855,88	1 057,6	4 221 593,58	681 723,87
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-581 976,25	0,00	0,0	-581 976,25	-697 704,79
Saamisten muutos kunnalta	-1 842 496,32	1 300 000,00	-141,7	-3 142 496,32	-713 836,30
Saamisten muutos muilta	24 470,93	0,00	0,0	24 470,93	-265 753,79
Korottomien velkojen muutos muilta	79 787,84	0,00	0,0	79 787,84	133 146,15
Rahoituksen rahavirta	-2 320 213,80	1 300 000,00	-178,5	-3 620 213,80	-1 544 148,73
RAHAVAROJEN MUUTOS	2 342 235,66	1 740 855,88	134,5	601 379,78	-862 424,86
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	47 746				43 518
Investointien tulorahoitus, %	787,5				691,2
Kassan riittävyys, pv	4 855,0				2 394,0
Quick ratio	422,9				528,5
Current ratio	422,9				528,5
RAHAVAROJEN MUUTOS	31.12.2021				31.12.2020
Yhdystili 31.12.	118 837 252,85				116 994 756,53
Yhdystili 01.01.	116 994 756,53				116 280 920,22
Yhdystilin muutos	1 842 496,32				713 836,31

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
KEHITTÄMISRAHASTO

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien arvostus

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Pysyvien vastaavien aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintameno.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintameno tai sitä alempaan arvoon.

Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan. Sijoitusten arvo tarkistetaan tilinpäätöshetkellä vertaamalla sitä osakkeiden markkina-arvoon ja kirjaamalla sen perusteella arvonalennus tai arvonalentumisen palautus.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahan määräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2. Palvelujen ostojen erittely

	2021	2020
Muiden palvelujen ostot	7 544,51	8 355,83
Palvelujen ostot yhteensä	7 544,51	8 355,83

3. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	
Tytäryhtiöosakkeet ja -osuudet	ei poistoaikaa
Kuntayhtymäosuudet	ei poistoaikaa
Osakkuusyhtiöosakkeet ja -osuudet	ei poistoaikaa
Yhteisyhteisöosakkeet ja -osuudet	ei poistoaikaa
Muut osakkeet ja osuudet	
Muut osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa
Muut pitkävaikutteiset sijoitukset	
Vakuutusinvestit	ei poistoaikaa
Sijoitusrahasto-osuudet	ei poistoaikaa
Liikelaitosten peruspääomaos.	ei poistoaikaa
Muiden taseyks.peruspääomaos.	ei poistoaikaa
Osakkeiden ja osuuksien arvonk	ei poistoaikaa
Palautuskelpoiset liittymismaksut	ei poistoaikaa

4. Pakollisten varausten muutokset

	2021	2020
Muu vastuu 1.1	76 422,45	151 726,04
Lisäykset tilikaudella	185 110,76	65 261,76
Vähennykset tilikaudella	52 062,82	140 565,35
Muu vastuu 31.12	209 470,39	76 422,45
Muutokset yhteensä	209 470,39	76 422,45

6. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	2021	2020
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	1 939 794,01	2 468 828,74
Osinkotuotot muista yhteisöistä	220 788,60	121 814,40
Yhteensä	2 160 582,61	2 590 643,14

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

7. Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti**Pysyvien vastaavien sijoitukset**

OSAKKEET JA OSUUDET	OSAKKEET KONSERNIYHTIÖT	OSAKKEET OMISTUSYHT. YHTEISÖT	KUNTAYHTYMÄ-OSUUDET	MUUT OSAKKEET JA OSUUDET	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	5 489 605,42	0,00	0,00	8 297 978,73	13 787 584,15
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	783 789,45	783 789,45
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	208 225,12	208 225,12
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	5 489 605,42	0,00	0,00	8 873 543,06	14 363 148,48
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	264 496,40	264 496,40
Arvonpalautukset	0,00	0,00	0,00	798 029,51	798 029,51
Kirjanpitoarvo 31.12	5 489 605,42	0,00	0,00	9 407 076,17	14 896 681,59

8. Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Siirtyvät korot	900 255,40	924 728,07
Tulojäämät yhteensä	900 255,40	924 728,07
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	900 255,40	924 728,07

9. Muut toimeksiantojen varat

	2021	2020
Muut toimeksiantojen varat 1.1.	7 263 786,30	6 742 664,77
Lisäykset tilikaudella	1 202 629,14	537 021,53
Vähennykset tilikaudella	0,00	15 900,00
Muut toimeksiantojen varat 31.12.	8 466 415,44	7 263 786,30
Muut toimeksiantojen varat	8 466 415,44	7 263 786,30

10. Rahoitusarvopaperit

JOUKKOVELKAKIRJALAINASAAMISET	2021	2020
Jälleenhankintahinta	25 859 276,63	25 518 467,05
Kirjanpitoarvo 31.12.	23 951 020,22	24 873 396,80
Erotus	1 908 256,41	645 070,25
MUUT ARVOPAPERIT		
Jälleenhankintahinta	11 598 528,24	7 324 758,46
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 581 506,01	5 316 893,77
Erotus	3 017 022,23	2 007 864,69
Rahoitusarvopaperit yhteensä 31.12.	32 532 526,23	30 190 290,57

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

11. Oma pääoma

	2021	2020
Muut omat rahastot 1.1.	47 632 857,89	47 632 857,89
Muut omat rahastot 31.12.	47 632 857,89	47 632 857,89
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.	113 182 891,15	111 557 701,58
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	113 182 891,15	111 557 701,58
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	5 638 498,96	1 625 189,57
Oma pääoma yhteensä	166 454 248,00	160 815 749,04

12. Pakolliset varaukset

	2021	2020
Muut pakolliset varaukset	209 470,39	76 422,45
Muut pakolliset varaukset yhteensä	209 470,39	76 422,45
Muut pakolliset varaukset yhteensä	209 470,39	76 422,45

13. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

LYHYTAIKAISET SIIRTOVELAT	2021	2020
Menojäämät		
Muut menojäämät	179 279,29	152 476,41
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	179 279,29	152 476,41
Siirtovelat yhteensä	179 279,29	152 476,41

15.2 Oulun Valistustalorahasto

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Oulun Valistustalorahaston tarkoituksena on tukea Oulun kulttuurielämää myöntämällä tukea apurahoina, palkintoina ja erilaisina avustuksina taiteen ja kulttuurin eri aloilla toimiville henkilöille ja yhteisöille. Rahaston kahdeksantena toimintavuotena hakemuksia saapui yhteensä 139, joista 23 sai myönteisen päätöksen.

Rahoitettava toiminta on hyvin monipuolisesti erilaisia projekteja, taideteoksia, tapahtumia tai teosten valmistamisia. Apurahoista päättää sivistys- ja kulttuurijohdaja. Ehdotuksen apurahoista valmistelee sivistys- ja kulttuurijohtajan asettama työryhmä ja työtä ohjaavat sivistys- ja kulttuurilautakunnan hyväksymät apurahaperiaatteet.

Rahaston rahavaroista muodostettua erillissijoitussalkkua hoitaa konsernihallinnon talous- ja rahoitusryhmä kaupungin sijoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti.

Tuloslaskelman mukaan sijoitusten nettotuotto v. 2021 oli 83 096 euroa (2020: 20 541 euroa). Tuloslaskelman mukainen sijoitusten nettotuotto koostuu toteutuneista sijoitusten tuotoista v. 2021: 84 543 eurosta (2020: 89 175 euroa) ja sijoitusten markkina-arvon muutoksesta, joka kirjanpidossa näkyy arvonalentumisten palautumisina 26 354 sekä arvonalentumisina -27 801 (2020: -68 634 euroa). Vuonna 2021 avustuksia jaettiin 75 000 euroa (2020: 75 000 euroa).

Sijoitusten hankinta-arvo oli 4 624 263,28 euroa (2020: 4 624 263,28 euroa). Sijoitusten markkina-arvo oli 5 929 537,26 euroa (2020: 5 382 456,49 euroa) ja markkina-arvon muutos v. 2021: 547 080,77 euroa (2020: -6 280,43 euroa). Jos salkku olisi myyty 31.12.2021 tuotto olisi ollut 547 080,77 euroa korkeampi kuin vuotta aikaisemmin. Salkun nettotuotto-% oli v. 2021: 1,43 % (2020: 1,66 %).

OULUN KAUPUNKI
OULUN VALISTUSTALORAHASTO TASEYKSIKÖ

TASEYKSIKÖN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2021	TALOUSARVIO	TOT-%	YLITYS+ / ALITUS-	1.1.-31.12.2020
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Palvelujen ostot	-2 624,49	-5 000,04	52,5	-2 375,55	-3 068,79
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-2 624,49	-5 000,04	52,5	-2 375,55	-3 068,79
Liiketoiminnan muut kulut	-75 000,00	-75 000,00	100,0	0,00	-75 000,00
LIIKKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-77 624,49	-80 000,04	97,0	2 375,55	-78 068,79
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	84 543,19	80 000,04	105,7	4 543,15	89 174,69
Muut rahoitustuotot	26 354,10	0,00	-	26 354,10	0,00
Muut rahoituskulut	-27 800,88	0,00	-	-27 800,88	-68 633,63
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	83 096,41	80 000,04	103,9	3 096,37	20 541,06
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	5 471,92	0,00	-	5 471,92	-57 527,73
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	5 471,92	0,00	-	5 471,92	-57 527,73
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	5 471,92	0,00	-	5 471,92	-57 527,73
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Sijoitetun pääoman tuotto, %	0,1				-1,2
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %	0,1				-1,2

OULUN KAUPUNKI
OULUN VALISTUSTALORAHASTO TASEYKSIKKÖ

TASEYKSIKÖN TASE

31.12.2021

31.12.2020

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineelliset hyödykkeet

Muut aineelliset hyödykkeet	78 214,09	78 214,09
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	78 214,09	78 214,09
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	78 214,09	78 214,09

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Saamiset

Lyhytaikaiset saamiset

Saamiset kunnalta	69 235,75	62 400,33
Muut saamiset	124,81	41,53
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	69 360,56	62 441,86
Saamiset yhteensä	69 360,56	62 441,86

Rahoitusarvopaperit

Muut arvopaperit	4 496 774,49	4 498 221,27
Rahoitusarvopaperit yhteensä	4 496 774,49	4 498 221,27

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ

4 566 135,05

4 560 663,13

VASTAAVAA YHTEENSÄ

4 644 349,14

4 638 877,22

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Muut omat rahastot	3 601 500,00	3 601 500,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 037 377,22	1 094 904,95
Tilikauden yli-/alijäämä	5 471,92	-57 527,73
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	4 644 349,14	4 638 877,22

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

4 644 349,14

4 638 877,22

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	100,0	100,0
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	1 043	1 037

OULUN KAUPUNKI
OULUN VALISTUSTALORAHASTO TASEYKSIKÖ

TASEYKSIKÖN RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2021	TALOUSARVIO	TOT-%	YLITYS+ / ALITUS-	1.1.-31.12.2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-77 624,49	-80 000,04	97,0	2 375,55	-78 068,79
Rahoitustuotot ja -kulut	83 096,41	80 000,04	103,9	3 096,37	20 541,06
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	5 471,92	0,00	-	5 471,92	-57 527,73
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta	-6 835,42	0,00	-	-6 835,42	-11 231,41
Saamisten muutos muilta	-83,28	0,00	-	-83,28	125,51
Rahoituksen rahavirta	-6 918,70	0,00	-	-6 918,70	-11 105,90
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1 446,78	0,00	-	-1 446,78	-68 633,63
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	801				803
Kassan riittävyys, pv	15 569				11 192
RAHAVAROJEN MUUTOS	31.12.2021				31.12.2020
Yhdystili 31.12.	69 235,75				62 400,33
Yhdystili 01.01.	62 400,33				51 168,92
Yhdystilin muutos	6 835,42				11 231,41

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
OULUN VALISTUSTALORAHASTO

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoritusperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Pysyvien vastaavien aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintameno.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahan määräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2. Palvelujen ostojen erittely

	2021	2020
Muiden palvelujen ostot	2 624,49	3 068,79
Palvelujen ostot yhteensä	2 624,49	3 068,79

3. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Aineelliset hyödykkeet

Muut aineelliset hyödykkeet

Arvo- ja taide-esineet ei poistoa

Muut hyödykkeet ei poistoa

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

4. Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesi-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	78 214,09	0,00	78 214,09
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	78 214,09	0,00	78 214,09
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	78 214,09	0,00	78 214,09

5. Rahoitusarvopaperit

	2021	2020
Muut arvopaperit		
Jälleenhankintahinta	5 929 537,26	5 382 456,49
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 496 774,49	4 498 221,27
Erotus	1 432 762,77	884 235,22

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

6. Oma pääoma

	2021	2020
Muut omat rahastot 1.1.	3 601 500,00	3 601 500,00
Siirrot rahastoon	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12.	3 601 500,00	3 601 500,00
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.	1 037 377,22	1 094 904,95
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	1 037 377,22	1 094 904,95
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	5 471,92	-57 527,73
Oma pääoma yhteensä	4 644 349,14	4 638 877,22

15.3 Rakennusomaisuuden taseyksikkö

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Rakennusomaisuuden taseyksikkö aloitti toimintansa vuonna 2019. Taseyksikkö toimii kaupunginhallituksen alaisuudessa ja on kirjanpidollinen erillisyyksikkö. Taseyksiköllä ei ole henkilöstöä. Taseyksikkö omistaa kaupungin hallintokuntien käytössä olevan rakennusomaisuuden. Erillis- ja perusparannusinvestoinnit ja niiden rahoitus on taseyksikön vastuulla oleva tehtävä. Taseyksikön tavoitteena on tehostaa rakennuskannan käyttöä ja luopua tarpeettomasta sekä vajaakäyttöisestä rakennuskannasta.

Taseyksikön tulo muodostuivat tilavuokrasta ja rakennusten myynneistä. Investoinnit rahoitettiin taseyksikön perimällä pääomavuokralla. Ylläpitoon tarvittava rahoitus muodostui vuokrassa perittävästä ylläpito-osuudesta. Rakennusten ylläpitoon ja vuokraukseen liittyvistä palveluista vastaa Oulun Tilapalvelut -liikelaitos.

Rakennusomaisuuden taseyksikön liiketoiminnan muut tuotot olivat 102,5 milj. euroa ja se alitti talousarvion 0,2 milj. eurolla. Liikelyijäämä oli 19,8 milj. euroa ja se oli 0,2 milj. euroa talousarviota pienempi. Palveluiden ostot vuonna 2021 olivat 50,4 milj. euroa ja ne alittivat talousarvion mukaiset kustannukset 1,3 milj. eurolla. Kustannusten alitus johtui rakennusten purkukustannusten alittumisilla.

Suunnitelman mukaisten poistojen toteutuma oli 32,7 milj. euroa, jotka alittivat talousarvion noin 1,2 milj. eurolla. Toteutuneet korkokulut olivat yhteensä 1,3 milj. euroa, alittaen budjetoidun n. 0,3 milj. eurolla.

Oulun kaupungin vuodelle 2021 budjetoidut investointimenot olivat 49,225 milj. euroa ja toteutuneet menot olivat n. 19,9 milj. euroa talousarviota pienemmät. Investointilainoja ei nostettu ja lainoja lyhennettiin 8,6 milj. eurolla.

Uusien palvelutilojen rakentamiseen ja olemassa olevan tilakannan korjausinvestointeihin käytettiin vuoden 2021 aikana yhteensä 29,3 milj. euroa. Vuoden aikana valmistuneita hankkeita olivat mm. Raksilan lukio, Niemenrannan koulun laajennus, Ouluhallin peruskorjaus ja laajennus sekä Hanhilehdon toimintakeskuksen tilamuutos. Vuoden aikana suunnitteluvaiheeseen tulleita hankkeita olivat mm. Aseman koulun peruskorjaus, Pääkirjaston perusparannus (HSE Luupin osalta), Heinätorin uusi päiväkotit ja Hiukkavaaran koulun laajennus. Rakentaminen aloitettiin Kaupungintalon, Lyseon lukion sekä Pohjankartanon juhlasalin osalta.

Rakennusomaisuuden taseyksikön 10,5 milj. euron korjausrakentamisinvestointeja toteutettiin vuoden aikana yhteensä 14 kappaletta. Vuoden aikana aloitettiin 39 uuden korjaushankkeen suunnittelu. Korjausrakentamisinvestoinnit liittyivät mm. talotekniikan modernisointiin ja rakenteellisiin korjauksiin. Laajoja ja kustannuksiltaan merkittäviä peruskorjaustöitä toteutettiin mm. Raksilan jäähallilla, Laanilan koululla, Kansainvälisellä koululla, Byströmin talon ja Oulu10 kiinteistössä. Päiväkodeista toimenpiteitä toteutettiin Honkimaan ja Kellon päiväkodeilla. Hyvinvointikohteista toimenpiteitä tehtiin Hanhilehdon toimintakeskuksessa ja Haukiputaan hyvinvointikeskuksessa.

OULUN KAUPUNKI
OULUN RAKENNUSOMAISUUDEN TASEYKSIKKÖ

TASEYKSIKÖN TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2021	TALOUSARVIO	TOT-%	YLITYS+ / ALITUS-	1.1.-31.12.2020
Valmistus omaan käyttöön	6 489 807,95	5 700 000,01	113,9	789 807,94	6 070 110,60
Liiketoiminnan muut tuotot	102 477 877,44	102 722 212,16	99,8	-244 334,72	99 476 876,60
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	0,00	0,00	0,0	0,00	-450,52
Palvelujen ostot	-50 430 326,66	-51 684 999,90	97,6	-1 254 673,24	-50 264 450,21
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-50 430 326,66	-51 684 999,90	97,6	-1 254 673,24	-50 264 900,73
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-32 688 509,36	-33 906 999,96	96,4	-1 218 490,60	-31 992 341,82
Arvonalentumiset	-3 188 505,96	0,00	0,0	3 188 505,96	0,00
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-35 877 015,32	-33 906 999,96	105,8	1 970 015,36	-31 992 341,82
Liiketoiminnan muut kulut	-2 891 881,42	-2 900 000,04	99,7	-8 118,62	-3 219 750,21
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	19 770 110,23	19 930 212,27	99,2	-160 102,04	20 069 994,44
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	470,37	0,00	0,0	470,37	0,00
Kunnalle maksetut korkokulut	-1 262 839,39	-1 559 496,50	81,0	-296 657,11	-1 064 297,75
Korvaus peruspääomasta	-11 863 000,00	-11 862 999,96	100,0	0,04	-11 863 000,00
Muut rahoituskulut	-269,34	0,00	0,0	269,34	-1 659,76
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-13 125 638,36	-13 422 496,46	97,8	-296 858,10	-12 928 957,51
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	6 644 471,87	6 507 715,81	102,1	136 756,06	7 141 036,93
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	6 644 471,87	6 507 715,81	102,1	136 756,06	7 141 036,93
Poistoeron lis./väh.(+)	2 773 051,56	0,00	0,0	2 773 051,56	2 852 684,58
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	9 417 523,43	6 507 715,81	144,7	2 909 807,62	9 993 721,51
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Sijoitetun pääoman tuotto, %	3,3				3,5
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto, %	3,4				3,5

OULUN KAUPUNKI
OULUN RAKENNUSOMAISUUDEN TASEYKSIKKÖ

TASEYKSIKÖN TASE

31.12.2021

31.12.2020

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	659 994,70	612 680,70
Rakennukset	511 032 856,55	478 863 601,76
Kiinteät rakenteet ja laitteet	44 760 679,34	49 233 154,69
Koneet ja kalusto	183 153,38	245 429,60
Muut aineelliset hyödykkeet	84 640,05	84 640,05
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	18 317 130,73	53 537 944,46
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	575 038 454,75	582 577 451,26

Sijoitukset

Muut saamiset	3 895 848,16	3 905 320,52
Sijoitukset yhteensä	3 895 848,16	3 905 320,52

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ

578 934 302,91

586 482 771,78

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Saamiset

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	12 262,13	27 510,26
Saamiset kunnalta	15 511 714,21	10 141 197,57
Muut saamiset	104 051,64	93 215,43
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	15 628 027,98	10 261 923,26
Saamiset yhteensä	15 628 027,98	10 261 923,26

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ

15 628 027,98

10 261 923,26

VASTAAVAA YHTEENSÄ

594 562 330,89

596 744 695,04

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	482 503 080,36	482 503 080,36
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	20 434 938,33	10 441 216,82
Tilikauden yli-/alijäämä	9 417 523,43	9 993 721,51
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	512 355 542,12	502 938 018,69

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Poistoero	11 297 975,15	14 071 026,71
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET YHTEENSÄ	11 297 975,15	14 071 026,71

OULUN KAUPUNKI
OULUN RAKENNUSOMAISUUDEN TASEYKSIKKÖ

TASEYKSIKÖN TASE

31.12.2021

31.12.2020

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Lainat kunnalta	60 271 348,00	77 385 897,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	60 271 348,00	77 385 897,00

Lyhytaikainen

Lainat kunnalta	8 559 694,00	1 000,00
Saadut ennakot	0,00	2 650,09
Ostovelat	2 029 050,98	2 160 197,91
Korottomat velat kunnalta	48 480,14	62 437,53
Siirtovelat	240,50	123 467,11
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	10 637 465,62	2 349 752,64
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	70 908 813,62	79 735 649,64

VASTATTAVAA YHTEENSÄ	594 562 330,89	596 744 695,04
-----------------------------	-----------------------	-----------------------

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	88,1	86,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	69,2	80,2
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	29 852	20 435
Lainakanta 31.12., 1 000 €	68 831	77 387
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 €	68 831	77 387

OULUN KAUPUNKI**OULUN RAKENNUSOMAISUUDEN TASEYKSIKÖ**

TASEYKSIKÖN RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2021	TALOUSARVIO	TOT-%	YLITYS+ / ALITUS-	1.1.-31.12.2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikeliijäämä (-alijäämä)	19 770 110,23	19 930 212,20	99,2	-160 101,97	20 069 994,44
Poistot ja arvonalentumiset	35 877 015,32	33 906 999,96	105,8	1 970 015,36	31 992 341,82
Rahoitustuotot ja -kulut	-13 125 638,36	-13 422 496,46	97,8	-296 858,10	-12 928 957,51
Tulorahoituksen korjauserät	-993 915,06	0,00	0,0	993 915,06	5 696,91
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-29 295 522,84	-49 224 999,96	59,5	-19 929 477,12	-53 735 522,52
Rahoitusosuudet investointimenoihin	122 898,00	0,00	0,0	122 898,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 828 521,09	0,00	0,0	1 828 521,09	321 771,80
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	14 181 820,14	-8 810 284,26	-161,0	22 992 104,40	-14 274 675,06
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys kunnalle	-5 486,55	0,00	0,0	5 486,55	-53 600,40
Antolainasaamisten lisäys muilta	0,00	0,00	0,0	0,00	-15 348,00
Antolainasaamisten vähennys muilta	16 607,15	0,00	0,0	16 607,15	1 278,20
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	0,00	43 000 000,00	0,0	-43 000 000,00	28 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-8 555 855,00	-9 205 854,96	92,9	-649 999,96	-7 530 855,00
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta	-5 370 516,64	-24 983 865,00	21,5	-19 613 348,36	-4 496 848,58
Saamisten muutos muilta	4 411,92	0,00	0,0	4 411,92	95 401,00
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-13 957,39	0,00	0,0	13 957,39	5 686,78
Korottomien velkojen muutos muilta	-257 023,63	0,00	0,0	257 023,63	-1 731 038,94
Rahoituksen rahavirta	-14 181 820,14	8 810 280,04	-161,0	-22 992 100,18	14 274 675,06
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00	-4,22	0,0	-4,22	0,00

OULUN KAUPUNKI
OULUN RAKENNUSOMAISUUDEN TASEYKSIKKÖ

TASEYKSIKÖN RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2021	TALOUSARVIO	TOT-%	YLITYS+ / ALITUS-	1.1.-31.12.2020
-------------------------------------	------------------------	--------------------	--------------	------------------------------	------------------------

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	-13 155				-27 337
Investointien tulorahoitus, %	145,8				72,8
Lainanhoitokate	4,5				4,7
Laskennallinen lainanhoitokate	4,4				4,2
Quick ratio	1,5				4,4
Current ratio	1,5				4,4

RAHAVAROJEN MUUTOS	31.12.2021	31.12.2020
Yhdystili 31.12.	15 511 714,21	10 141 197,57
Yhdystili 01.01.	10 141 197,57	5 644 348,99
Yhdystilin muutos	5 370 516,64	4 496 848,58

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
OULUN RAKENNUSOMAISUUDEN TASEYKSIKKÖ

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoritusperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan. Sijoitusten arvo tarkistetaan tilinpäätöshetkellä vertaamalla sitä osakkeiden markkina-arvoon ja kirjaamalla sen perusteella arvonalennus tai arvonalentumisen palautus.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenoa vähennykseksi.

2. Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Vertailuvuoden tietoa kohdassa 9 on oikaistu vastaamaan kuluneen tilikauden esittämistapaa.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

3. Palvelujen ostojen erittely

	2021	2020
Muiden palvelujen ostot	50 428 678,42	50 264 450,21
Palvelujen ostot yhteensä	50 428 678,42	50 264 450,21

4. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet 5 v / tasapoisto

Muut pitkävaikutteiset menot

Muut pitkävaikutteiset menot 2 v - 20 v / tasapoisto

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

Kiinteistöjen liittymismaksut ei poistoaikaa

Rakennukset

Asuinrakennukset 30 v - 50 v / tasapoisto

Hallinto- ja laitosrakennukset

Hallinto- ja laitosrakennukset, puiset 20 v - 30 v / tasapoisto

Hallinto- ja laitosrakennukset, betoni ja teräs 30 v - 40 v / tasapoisto

Tehdas- ja tuotantorakennukset

Tehdas- ja tuotantorakennukset 20 v - 30 v / tasapoisto

Muut rakennukset

Talousrakennukset, kevyet 10 v / tasapoisto

Vapaa-ajanrakennukset 20 v - 30 v / tasapoisto

Kallioluolat ja -tunnelit, väestönsuojat 30 v - 90 v / tasapoisto

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Maa- ja vesirakenteet

Muut maa- ja vesirakenteet 15 v / tasapoisto

Johtoverkostot ja laitteet

Vedenjakeluverkosto 30 v / tasapoisto

Sähköjohdot, muutoasemat ja ulkoval.laitteet 15 v - 40 v / tasapoisto

Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset 10 v - 15 v / tasapoisto

Muut putki- ja kaapeliverkot 15 v - 20 v / tasapoisto

Muut kiinteät rak. ja laitteet

Sähkövoimalaitosten koneet ja laitteet 10 v - 25 v / tasapoisto

Vesi- ja viemärlaitosten koneet ja laitteet 15 v - 20 v / tasapoisto

Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet 15 v - 20 v / tasapoisto

Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet 10 v - 15 v / tasapoisto

Koneet ja kalusto

Tietokonelaitteet 3 v - 5 v / tasapoisto

Muut koneet ja kalusto

Muut raskaat koneet 10 v / tasapoisto

Muut kevyet koneet 5 v / tasapoisto

Sairaala-, terveydenhuolto yms. laitteet 5 v - 10 v / tasapoisto

Muut laitteet ja kalusteet 3 v / tasapoisto

Muut aineelliset hyödykkeet

Arvo- ja taide-esineet

ei poistoa

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Keskeneräiset hankinnat

ei poistoaikaa

Sijoitukset

Palautuskelpoiset liittymismaksut

ei poistoaikaa

5. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

MUUT TOIMINTATUOTOT	2021	2020
Rakennusten luovutusvoitot	1 091 370,84	271 042,53
Luovutusvoitot yhteensä	1 091 370,84	271 042,53

MUUT TOIMINTAKULUT	2021	2020
Rakennusten luovutustappiot	97 455,78	276 739,44
Luovutustappiot yhteensä	97 455,78	276 739,44

6. Erittely poistoeron muutoksista

	2021	2020
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuspoistojen erotus	2 773 051,56	2 852 684,58
Poistoeron muutokset yhteensä	2 773 051,56	2 852 684,58

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	612 680,70	478 863 601,76	49 233 154,69	245 429,60	84 640,05	53 537 944,46	582 577 451,26
Lisäykset tilikauden aikana	47 314,00					29 248 208,84	29 295 522,84
Rahoitusosuudet tilikaudella		-70 708,00	-52 190,00				-122 898,00
Vähennykset tilikauden aikana		-3 919 134,02	-103 977,96				-4 023 111,98
Siirrot erien välillä		63 241 448,53	1 186 318,95	41 255,09		-64 469 022,57	
Tilikauden poisto		-27 082 351,72	-5 502 626,34	-103 531,31			-32 688 509,37
Poistamaton hankintameno 31.12.	659 994,70	511 032 856,55	44 760 679,34	183 153,38	84 640,05	18 317 130,73	575 038 454,75
Kirjanpitoarvo 31.12.	659 994,70	511 032 856,55	44 760 679,34	183 153,38	84 640,05	18 317 130,73	575 038 454,75

MAA- JA VESIALUEET ERITTELY	2021	2020
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	659 994,70	612 680,70
Maa- ja vesialueet yhteensä	659 994,70	612 680,70

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

7. Oma pääoma

	2021	2020
Peruspääoma 1.1.	482 503 080,36	482 503 080,36
Peruspääoma 31.12.	482 503 080,36	482 503 080,36
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.	10 441 216,82	
Siirrot erien välillä	9 993 721,51	10 441 216,82
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	20 434 938,33	10 441 216,82
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	9 417 523,43	9 993 721,51
Oma pääoma yhteensä	512 355 542,12	502 938 018,69

8. Erittely poistoerosta

	2021	2020
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero	11 297 975,15	14 071 026,71
Poistoero yhteensä	11 297 975,15	14 071 026,71

9. Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät 1.1.2027 tai sen jälkeen

	2021	2020
Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	29 623 669,00	34 574 664,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	29 623 669,00	34 574 664,00

10. Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä muille omistusyhteisöille

	2021		2020	
	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET	PITKÄAIKAISET	LYHYTAIKAISET
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		229,40		
Yhteensä	0,00	229,40	0,00	0,00
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat		115,01		
Yhteensä	0,00	115,01	0,00	0,00
Vieras pääoma yhteensä	0,00	344,41	0,00	0,00

VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

11. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

JÄRJESTELYJEN TARKOITUS	2021	2020
Sitoumukset avustukseen	5 598 622,60	6 561 365,55
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	989 222,87	990 030,80
Arvonlisäveron palautusvastuu	57 521 586,00	59 020 098,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	6 276 576,00	12 215 240,00
Sopimusvastuut yhteensä	63 120 208,60	65 581 463,55

TYTÄRYHTEISÖJEN TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖSTIEDOT

16 Tytäryhteisöjen toimintakertomus ja tilinpäätöstiedot

16.1 Tytäryhteisöt

16.1.1 Oulun Energia -konserni

Taloustavoitteiden toteumat ja tunnusluvut:

Oulun Energia-konserni

TALOUSTAVOITTEET 1 000 €	BUDJETTI 2021	TP2021	TP2020	MUUTOS TP2021 - TP2020
Liikevaihto, t€	208 234	230 035	228 394	1 641
Liikevoitto, t€	25 649	37 398	16 815	20 583
Tilikauden tulos, t€	9 224	20 269	-9 662	29 931
Taseen loppusumma, t€	1 083 120	1 127 533	1 095 098	32 435
Investoinnit, t€	49 133	49 915	94 774	-44 859
Omavaraisuusaste, %	48,8	47,8	48,5	-0,7
Sijoitetun pääoman tuotto%	2,6	4,4	1,3	3,1

Taloustavoitteiden toteuma 31.12.2021 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Oulun Energia -konsernin toteutunut liikevaihto vuonna 2021 oli 230,0 M€ eli 21,8 M€ budjetoitua määrää enemmän. Korkean sähkön hinnan vuoksi sähkömyyntituotot toteutuivat 22,7 M€ budjetoitua määrää suurempana. Liikevoittototeuma oli 37,4 M€ eli 11,7 M€ budjetoitua määrää parempi. Turveruukki Oy:n turvesoihin tehtiin 3,2 M€ ja koneisiin ja kalustoon 0,3 M€ alaskirjaus. Konsernilukuihin kirjattiin myyntivoittoa 2,0 M€ tytäryhtiö Oulun Energia Urakointi Oy:n myynnistä.

Investoinnit

Vuoden 2021 toteutuneet investoinnit olivat 49,9 M€ eli toteutuivat lähes budjetoitun mukaisena. Vuoden 2021 merkittävimmät investoinnit koskivat Lestijärvelle rakennettavaa tuulivoimapuistoa 8,8 M€, Laanilan biovoimalaitosta 8,8 M€, sähkön jakeluverkkoa 8,3 M€, sähkön siirtoverkko 2,2 M€, kaukolämpöverkon ylläpitoa ja rakennuttamista 6,8 M€, Laanilan ekovoimalaitosta 4,3 M€ ja Merikosken voimalaitosta 1,4 M€.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Oulun Energia Oy:n on ottanut tilikauden aikana lainaa 64 M€ nykyisten luottojen uudelleenrahoittamiseen ja

40 M€ Lestijärven tuulivoimahankkeen oman pääoman osuuden rahoittamiksi. Lainoista on nostettu tilikauden aikana 64 M€. Uudet lainat ovat 7 vuoden bullet-lainoja.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Sähkön hinta vuonna 2021 oli edellisvuotta merkittävästi korkeammalla tasolla sähkön kysynnän palautuessa normaalille tasolle. Päästöoikeuden hinta oli voimakkaassa nousussa koko vuoden saavuttaen 90 CO₂ tason vuoden loppupuolella. Pohjoismaiden hydrologinen tilanne oli vuoden toisella puoliskolla merkittävästi alle normaalin.

Toimintavuoden aikana asiakkaat ilmoittivat turpeen käytön lopettamistavoitteista. Asiakkaiden turpeen käytön lopettamispäätösten perusteella arvioidaan, että uutta turvetta ei tuoteta ja sen takia päädyttiin tekemään turvevarantoihin 3,2 M€ alaskirjaus. Samalla tarkistettiin turvetuotantosoiden jälkihoitoa varten tehdyn pakollisen varauksen suuruutta ja nostettiin varausta 2,1 M€ vastaamaan uusinta käsitystä jälkihoitotöiden kustannuksista. Turpeen tuotannon jatkuvuuteen liittyvän epävarmuuden takia alaskirjattiin myös turvetuotannon kaluston tasearvo 0,3 M€ sekä muita pienempiä tase-eriä. Tehtyjen alaskirjausten yhteissumma oli 3,6 M€.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2022

Energiatoimialan murros kiihtyy. Suuret megatrendit, kuten ilmastonmuutos, kiertotalous ja yhteiskunnan sähköistyminen, vaikuttavat toimialan liikevaihtoon ja kannattavuuteen. Ilmaston muutosta hillitsevät ohjauskeinot ohjaavat toimialaa muutoksessa. Fossiilisista energialähteistä irtautumisvauhti nopeutuu ja yhteiskunnan sähköistyminen vaatii suuria investointeja sähkön tuotantoon. Perinteinen kaukolämmön asema muuttuu kohti uudenlaista markkinaehtoisuutta. Vastuulliset valinnat ovat hinnan ohella ihmisten päätöksenteon perusteita.

Lähivuosina yhtiön toiminnan painopisteitä ovat kiertotalousliiketoiminnan kasvattaminen, energijärjestelmän kehittäminen vastaamaan tulevaisuuden kehitysmahdollisuuksia, kaukolämmön kilpailukyvyä varmistaminen, asiakaskokemuksen parantaminen sekä toiminnan vastuullisuuden kehittäminen. Laanilan alueella kehitetään myös synergiaetuja ja toimintaympäristöä uusien kumppanuuksien kautta. Painopisteiden kehittämistyöllä parannetaan liiketoiminnan kasvun ja kannattavuuden ennakoitavuutta.

Kiertotaloudessa keskitytään uuden liiketoiminnan kasvattamiseen valituilla painopistealueilla kiertotalouteen liittyvän strategian mukaisesti. Kehityksen kohteena ovat sekä nykyisten toimintojen kasvattaminen että kokonaan uusien mahdollisuuksien hyödyntäminen. Kiertotalousliiketoiminnan kasvunäkymät ovat mielenkiintoiset ja lupaavat. Epävarmuudet liittyvät kehitysvaiheessa olevien toimintojen kannattavuuteen.

Energiajärjestelmän kokonaisvaltaisella kehittämisellä valmistaudutaan kaukolämmitysjärjestelmän muutokseen sekä energiaan liittyvien muiden uusien liiketoimintamahdollisuuksien hyödyntämiseen. Oulun Energia Oy:n merkittäviä muutostarpeita ovat Toppila 2 -yksikön korvaamiseen liittyviin toimenpiteisiin valmistautuminen sekä päästöttömän sähköntuotannon kasvattaminen. Energiajärjestelmässä avautuvat mahdollisuudet ovat potentiaalinen keino lisätä yhtiön liikevaihtoa ja parantaa kannattavuutta. Epävarmuudet liittyvät Toppila 2 -yksikön käyntiaikana tehtävien lämmöntuotannon korvausinvestointien, sekä uusien sähköntuotantomuotojen kannattavuuteen.

Asiakaskokemusta kehitetään uusien palvelujen ja toimintojen digitalisoinnin avulla. Asiakaskokemuksen parantaminen on osa kaukolämmön haluttavuuden ja kilpailukyvyä kehittämistä. Paremmalla asiakaskokemuksella voidaan varmistaa kaukolämmön kysynnän säilyminen ja parantaa lämpöliiketoiminnan kannattavuutta. Sähkönjakelussa hyvä asiakaskokemus edistää Oulun Energia Oy:n mainetta alueellisena toimijana. Näkymät asiakaskokemuksen kehittämismahdollisuuksista ovat lupaavat. Epävarmuudet liittyvät viestinnän ja markkinoinnin onnistumiseen sekä uusien palveluiden kysyntään.

Osana vastuullista toimintaa panostetaan henkilöstökemukseen ja toiminnan ympäristövaikutusten vähentämiseen. Tavoitteena on olla Suomen energisin työpaikka. Vastuulliset valinnat ovat keskeinen osa yhtiön hiilineutraalisuuteen tähtäävää strategiaa. Valintojen kautta edistetään kiertotaloutta, lisätään uusiutuvan energian osuutta, vähennetään toiminnan ympäristövaikutuksia, parannetaan energiatehokkuutta ja lisätään hiilen sidontaa. Vastuulliset valinnat edistävät liiketoiminnan hyväksyttävyyttä, parantavat Oulun Energian työnantajakuvaa, sekä parantavat liiketoiminnan kannattavuutta. Epävarmuudet liittyvät organisaatiokulttuurin muutosvauhtiin ja vastuullisuustoimien kustannusvaikutuksiin.

Laanilan alueen liiketoiminnan kasvattaminen on yksi kuluvaan strategiakauden painopisteistä. Laanilan alueelle kehitetään mahdollisuuksia vastaanottaa uutta, yhtiön energiatoimintojen kanssa synergiaa tuottavaa

liiketoimintaa. Kehittämistyön tavoitteena on hyödyntää olemassa olevia laitoksia yhdessä uuden liiketoiminnan kanssa. Tulevaisuuden näkymät ovat valoisat ja meneillään on jo useita konkreettisia yhteistyömahdollisuuksia uusien toimijoiden kanssa. Epävarmuudet liittyvät Oulun alueen yleiseen kilpailukykyyn.

Pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla hinnat ovat nousseet ja hinnanvaihtelut ovat kasvaneet merkittävästi. Sähkön kulutuksen uskotaan jatkavan maltillista kasvua. Uutta tuulisähkökapasiteettia rakennetaan paljon. Tämä avaa Oulun Energialle mahdollisuuksia lisätä tuulivoiman tuotanto-osuutta. Sähkön myynnin tuloksen ennakoitavuutta parannetaan energiakaupan riskipolitiikan keinoilla.

Energiaviraston sähkön jakeluverkkotoiminnan valvontajakso vaihtui vuoden 2020 alussa ja uusi valvontajakso kattaa vuodet 2020–2023. Energiavirasto muutti sähkön jakeluverkkotoiminnan hinnoittelun valvontamenetelmää vuoden 2022 alusta alkaen ja muutokset koskevat

vuosia 2022 ja 2023. Valvontamenetelmän muutosten johdosta Oulun Energia Sähköverkko Oy:n sallittu tuotto tulee pieneneään merkittävästi.

Turveruukissa lähivuosien turvetoimituksiin liittyy epävarmuuksia, jotka johtuvat asiakkaiden turvetarpeiden muutoksista sekä sääolojen aiheuttamasta turpeen kysynnän vaihtelusta. Turveruukki Oy toteuttaa Oulun Energia -konsernin linjausta, jonka mukaan turpeen energiakäyttö päättyy vuoden 2024 loppuun mennessä. Turveruukin tärkeimpänä tehtävänä on mitoittaa varastokapasiteetti asiakkaiden energiaturvetarpeen mukaiseksi. Asiakkaiden haasteena on turpeen tarpeen arviointi sen viimeisten käyttövuosien ajalle, mikä vaikeuttaa myös Turveruukin tulevaisuuden suunnittelua. Nopeasti aleneva turpeen myynti heikentää Turveruukin toiminnan kannattavuutta, kun toimitusmäärästä riippumattomien kustannusten suhteellinen osuus kasvaa, turvevarastojen kiertonopeus hidastuu ja turpeen energiasisältö heikkenee pitkän varastoinnin takia.

16.1.2 Oulun Energia Oy

Taloustavoitteiden toteumat ja tunnusluvut:

Oulun Energia Oy

TALOUSTAVOITTEET 1 000 €	BUDJETTI 2021	TP2021	TP2020	MUUTOS TP2021 - TP2020
Liikevaihto, t€	168 052	189 464	176 816	12 648
Liikevoitto, t€	18 226	32 928	15 333	17 595
Tilikauden tulos, t€	10 019	10 496	7 131	3 365
Taseen loppusumma, t€	1 028 119	1 077 760	1 036 753	41 007
Investoinnit, t€	37 474	38 061	82 965	-44 904
Omavaraisuusaste, %	53,6	51,5	52,8	-1,3
Sijoitetun pääoman tuotto%	2,3	5,0	3,2	1,8

Taloustavoitteiden toteuma 31.12.2021 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Yhtiön toteutunut liikevaihto vuonna 2021 oli 189,5 M€ eli 21,4 M€ budjetoitua määrää enemmän. Korkean sähkön hinnan vuoksi sähkömyyntituotot toteutuivat 22,7 M€ budjetoitua määrää suurempana. Liikevoittototeuma oli 32,9 M€ eli 14,7 M€ budjetoitua määrää parempi.

Investoinnit

Vuoden 2021 toteutuneet investoinnit 38,1 M€ eli toteutuivat lähes budjetoidun mukaisena. Vuoden 2021 merkittävimmät investoinnit koskivat Lestijärvelle rakennettavaa tuulivoimapuistoa 8,8 M€, Laanilan biovoimalaitosta 8,8 M€, kaukolämpöverkon ylläpitoa ja rakennuttamista 6,8 M€, Laanilan ekovoimalaitosta 4,3 M€ ja Merikosken voimalaitosta 1,4 M€.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Oulun Energia Oy on ottanut tilikauden aikana lainaa 64 M€ nykyisten luottojen uudelleenrahoittamiseen ja 40 M€ Lestijärven tuulivoimahankkeen oman pääoman osuuden rahoittamiseksi. Lainoista on nostettu tilikauden aikana 64 M€. Uudet lainat ovat 7 vuoden bullet-lainoja.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Sähkön hinta vuonna 2021 oli edellisvuotta merkittävästi korkeammalla tasolla sähkön kysynnän palautuessa normaalille tasolle. Päästöoikeuden hinta oli voimakkaassa nousussa koko vuoden saavuttaen 90 CO2 tason vuoden loppupuolella. Pohjoismaiden hydrologinen tilanne oli vuoden toisella puoliskolla merkittävästi alle normaalin.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2022

Energiatoimialan murros kiihtyy. Suuret megatrendit, kuten ilmastonmuutos, kiertotalous ja yhteiskunnan sähköistyminen, vaikuttavat toimialan liikevaihtoon ja kannattavuuteen. Ilmaston muutosta hillitsevät ohjaukset ohjaavat toimialaa muutoksessa. Fossiilista energialähteistä irtautumisvaihtelu nopeutuu ja yhteiskunnan sähköistyminen vaatii suuria investointeja sähkön tuotantoon. Perinteinen kaukolämmön asema muuttuu kohti uudenlaista markkinaehtoisuutta. Vastuulliset valinnat ovat hinnan ohella ihmisten päätöksenteon perusteita.

Lähiuosina yhtiön toiminnan painopisteitä ovat kiertotalousliiketoiminnan kasvattaminen, energijärjestelmän kehittäminen vastaamaan tulevaisuuden kehitysmahdollisuuksia, kaukolämmön kilpailukykyyn varmistaminen, asiakaskokemuksen parantaminen sekä toiminnan vastuullisuuden kehittäminen. Laanilan alueella kehitetään myös synergiaetuja ja toimintaympäristöä uusien kumppanuuksien kautta. Painopisteiden kehittämistyöllä parannetaan liiketoiminnan kasvun ja kannattavuuden ennakoitavuutta.

Kiertotaloudessa keskitytään uuden liiketoiminnan kasvattamiseen valituilla painopistealueilla kiertotalouteen liittyvän strategian mukaisesti. Kehityksen kohteena ovat sekä nykyisten toimintojen kasvattaminen että kokonaan uusien mahdollisuuksien hyödyntäminen. Kiertotalousliiketoiminnan kasvunäkymät ovat mielenkiintoiset ja lupaavat. Epävarmuudet liittyvät kehitysvaiheessa olevien toimintojen kannattavuuteen.

Energiajärjestelmän kokonaisvaltaisella kehittämisellä valmistaudutaan kaukolämmitysjärjestelmän muutokseen sekä energiaan liittyvien muiden uusien liiketoimintamahdollisuuksien hyödyntämiseen. Oulun Energia Oy:n merkittäviä muutostarpeita ovat Toppila 2 -yksikön korvaamiseen liittyviin toimenpiteisiin valmistautuminen sekä päästöttömän sähköntuotannon kasvattaminen. Energiajärjestelmässä avautuvat mahdollisuudet ovat potentiaalinen keino lisätä yhtiön liikevaihtoa ja parantaa kannattavuutta. Epävarmuudet liittyvät Toppila 2 -yksikön käyntiaikana tehtävien lämmöntuotannon korvausinvestointien, sekä uusien sähköntuotantomuotojen kannattavuuteen.

Asiakaskokemusta kehitetään uusien palvelujen ja toimintojen digitalisoinnin avulla. Asiakaskokemuksen parantaminen on osa kaukolämmön haluttavuuden ja kilpailukyyn kehittämistä. Paremmalla asiakaskoke-

muksella voidaan varmistaa kaukolämmön kysynnän säilyminen ja parantaa lämpöliiketoiminnan kannattavuutta. Näkymät asiakaskokemuksen kehittämismahdollisuuksista ovat lupaavat. Epävarmuudet liittyvät viestinnän ja markkinoinnin onnistumiseen sekä uusien palveluiden kysyntään.

Laanilan alueen liiketoiminnan kasvattaminen on yksi kuluvan strategiakauden painopisteistä. Laanilan alueelle kehitetään mahdollisuuksia vastaanottaa uutta, yhtiön energiatoimintojen kanssa synergiaa tuottavaa liiketoimintaa. Kehittämistyön tavoitteena on hyödyntää olemassa olevia laitoksia yhdessä uuden liiketoiminnan kanssa. Tulevaisuuden näkymät ovat valoisat ja meneillään on jo useita konkreettisia yhteistyömahdollisuuksia uusien toimijoiden kanssa. Epävarmuudet liittyvät Oulun alueen yleiseen kilpailukykyyn.

Pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla hinnat ovat nousseet ja hinnanvaihtelut ovat kasvaneet merkittävästi. Sähkön kulutuksen uskotaan jatkavan maltillista kasvua. Uutta tuulisähkökapasiteettia rakennetaan paljon. Tämä avaa Oulun Energialle mahdollisuuksia lisätä tuulivoiman tuotanto-osuutta. Sähkön myynnin tuloksen ennakoitavuutta parannetaan energiakaupan riskipolitiikan keinoin.

16.1.3 Oulun Satama Oy

Yhtiön toimiala: Satamatoiminta

Taloustavoitteiden toteumat ja tunnusluvut:

Oulun Satama Oy

TALOUSTAVOITTEET 1 000 €	BUDJETTI 2021	TP2021	TP2020	MUUTOS TP2021 - TP2020
Liikevaihto, t€	6 915	6 272	6 930	-658
Liikevoitto, t€	-557	-799	-556	-243
Tilikauden tulos, t€	-203	7	-388	395
Taseen loppusumma, t€	46 014	45 678	49 543	-3 865
Investoinnit, t€	50	0	156	-156
Omavaraisuusaste, %	65,2	66,9	63,6	3,3
Sijoitetun pääoman tuotto%	neg.	neg.	neg.	-

Taloustavoitteiden toteuma 31.12.2021 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Tilikausi 1.1.2021 – 31.12.2021 oli yhtiön historiassa järjestyksessään kahdeksas. Sataman kokonaisliikenne (kotimaan + ulkomaan liikenne) oli 1,844 miljoonaa tonnia. Vuoden kokonaisliikenne jäi edellisestä vuodesta -21,6 %. Konttiliikenteen volyyymi vuonna 2020 oli 30190 TEU (+7,3 %). Laivakäyntejä Oulun satamassa vuonna 2020 oli 441, kun edellisenä vuotena käyntejä oli 455. Merkittävin syy edellistä vuotta alhaisempiin volyymeihin oli sataman suuren metsäteollisuusasiakkaan tuotantomuutokset. Lisäksi negatiivisen vaikutuksen toi edelleen jatkunut globaali pandemia, joka vaikutti volyymeiden lisäksi erityisesti uusien tavaravirtojen avaamismahdollisuuksiin.

Investoinnit

Investointeja ei ollut vuonna 2021.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Vuoden 2021 aikana lainoja on lyhennetty alkuperäisten lyhennyssuunnitelmien mukaisesti, uusia lainoja ei otettu.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Laivojen koon suureneminen jatkuu edelleen ja se aiheuttaa investointitarpeita sataman infraan myös tulevana vuosina. Teollisuuden rakennemuutos sekä pohjoisen suurhankkeiden volyymit ohjaavat myös Perämeren tulevaa satamakehitystä osaltaan. Osa satamista taistelee vähenevien volyymien kanssa. Satamat ovat lisänneet markkinointiponnisteluja ja pyrkivät myös sitä kautta lisäämään läpikulkevaa tavaravirtaa. Kilpailu satamien välillä säilyy kireänä myös tulevaisuudessa.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2022

Oulun Satamalla on suunnitelmat myös seuraavien vuosien investoinneista. Investointien laajamittainen toteuttaminen edellyttää kuitenkin tulevana vuosina uusien liikennevirtojen avaamista Oulun sataman kautta. Sataman suuren metsäteollisuusasiakkaan vuosien 2020/2021 tuotantomuutokset vaikuttavat negatiivisesti vielä vuoden 2022 liikennemääriin. Lisäksi mahdollinen globaalin pandemian jatkuminen tulee vaikuttamaan uusien tavaravirtojen avaamismahdollisuuksiin myös vuonna 2022. Uuden 12,5 m syväväylän avautumisella uskotaan kuitenkin olevan positiivisia vaikutuksia uusien virtojen avaamiseen.

16.1.4 Kiertokaari Oy

Yhtiön toimiala: Yhtiön toimialana on jätehuoltopalvelujen tuottaminen, jäteneuvonnan harjoittaminen sekä

hyötyjätteiden ja biokaasun myyntiin liittyvä muu liiketoiminta.

Taloustavoitteiden toteumat ja tunnusluvut:

Kiertokaari Oy

TALOUSTAVOITTEET 1 000 €	BUDJETTI 2021	TP2021	TP2020	MUUTOS TP2021 - TP2020
Liikevaihto, t€	15 071	14 308	15 249	-941
Liikevoitto, t€	681	2 039	1 068	971
Tilikauden tulos, t€	341	1 391	704	687
Taseen loppusumma, t€	18 716	22 369	20 433	1 936
Investoinnit, t€	2 400	1 182	1 081	101
Omavaraisuusaste, %	56,1	65,3	65,5	1,2
Sijoitetun pääoman tuotto%	3,5	17,5	10,0	3,0

Taloustavoitteiden toteuma 31.12.2021 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Yhtiön tilikauden tulos on 1 391 t€ ja 687 t€ suurempi kuin edellisellä tilikaudella. Tulos on kuitenkin 1050 t€ budjetoitua parempi. Ennakoitua parempi tulos oli seurausta jätekeskuksen alueella olevien kiertotaloustoimijoiden maksamista vuokrasta sekä liikennebiokaasun myynnin lisäyksestä paikallisliikenteen linja-autoihin ja yksityisasiakkaille. Lisäksi tulosta paransi Puuparkin koetoiminta ja siitä seuranneet kirjanpidon jaksotukset. Ilman vuokratuloja ja koetoimintaa tulos olisi ollut 1 M€ pienempi.

Aikaisemmin parhaiten tuottanut markkinaehtoisen jätteen vastaanotto ja sen liiketoiminta on ohjautunut Oulun Energia Oy:lle ja Gasum Oy:lle. Markkinaehtoinen liikevaihto vuonna 2021 on ollut 1,95 %, mutta vuosien 2019 – 2021 osalta se on 4,86 %.

Investoinnit

Investointien toteuma vuonna 2021 oli 1 182 t€. Osa suunnitelluista töistä toteutuu tulevina vuosina ja osa ei valmistunut suunnitellusti.

Vuonna 2021 merkittävimmät investoinnit olivat jätekeskuksen laajennusalueen II rakentaminen, laajennusalueelle johtavan tien ja linja-autojen hidastankkausase-

man asfaltoinnit sekä jätelain muutoksen aiheuttamiin vaatimuksiin valmistautuminen hankkimalla uusi toiminnanohjausjärjestelmä. Pudasjärven siirtokuormausedon asiakastila uusittiin. Oulun kaupungin ja Kiertokaaren yhteisellä vastuulla oleva Väliimaan vanhan kaatopaikan sulkeminen alkoi vuonna 2021. Pääosa urakasta toteutetaan vuonna 2022. Kiertokaari vastaa noin puolesta kuluista ja hoitaa työn teettämisen.

Vuonna 2022 aloitetaan vaakarakennuksen laajennus, nesteytetyn liikennekaasun tankkausaseman rakentaminen ja hankitaan biokaasukäyttöinen kuorma-auto.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Yhtiöllä ei ole lainoja.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Jätelain uudistuksesta saatiin päätös kesällä 2021. Merkittävin muutos tulee olemaan kunnan vastuun lisäys biojätteen ja pakkausjätteiden keräyksen järjestämisessä. Kiertokaaren osalta tämä on merkittävä lisäys toimintaan ja vaatii lisäresursointia. Jätehuollon palvelujen kasvaessa ja jätelain edellyttäessä maksujen sekä taksojen läpinäkyvyyttä on muualla Suomessa päädytty ottamaan käyttöön jätehuollon huoneistokohtainen perusmaksu. Tämä sama malli tulisi saada käyttöön myös

koko Kiertokaaren toimialueella. Nyt perusmaksu on käytössä vain Pudasjärvellä.

Vuonna 2021 voimaantullut jätelaki edellyttää jätteiden materiaalikierrätyksen merkittävää lisäämistä ja vaatii toiminnan kehittämistä materiaalien vastaanoton ja käsittelyn osalta sekä uusia liiketoimintamalleja materiaalien uudelleen käytön edistämiseen. Edelleen on kuitenkin panostettava myös jätteiden syntypaikkalajitteluun ja jätteen vähentämiseen tiedottamalla, neuvomalla ja tehokkaalla asiakaspalvelulla.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2022

Vuoden 2022 aikana aloitetaan tekstiilijätteen keräys. Valmistaudumme jätelain muutokseen palkkaamalla logistiikkapäällikön ja ajojärjestelijöitä. Bio- ja pakkausjätteen alueellisen keräyksen valmistelutyöt kilpailutuksen osalta aloitetaan markkinavuoropuhelulla.

16.1.5 Nallikari Seaside Oy

Yhtiön toimiala: Majoitus- ja matkailupalvelujen harjoittaminen ja kehittäminen sekä siihen liittyvä muu liike-toiminta.

Taloustavoitteiden toteumat ja tunnusluvut:

Nallikari Seaside Oy

TALOUSTAVOITTEET 1 000 €	BUDJETTI 2021	TP2021	TP2020	MUUTOS TP2021 - TP2020
Liikevaihto, t€	1 820	1 962	1 949	33
Liikevoitto, t€	350	271	417	-126
Tilikauden tulos, t€	300	172	285	-97
Taseen loppusumma, t€	4 100	4 382	4 540	-118
Investoinnit, t€	150	62	95	-33
Omavaraisuusaste, %	50,0	61,4	55,4	5,8
Sijoitetun pääoman tuotto%	7,0	6,2	9,5	-2,8

Taloustavoitteiden toteuma 31.12.2021 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Tulos toteutui budjetoitua paremmin; huvila-, mökki ja caravan/camping -majoitusmuodot olivat suosittuja ja varsinkin kesä 2021 toteutui hyvin kotimaisten matkailijoiden liikkua paljon. Liikevaihdon tulokseen edesauttoi onnistunut ajantasainen hinnoittelu. Liikevoittoa pienensi muutamat suuremmat kuluerät, joista suurimpana sähkön hinnan nousu.

Investoinnit

Investoinnit ovat budjetoitua pienemmät. Todellisuudessa investointeja on tehty enemmän, mutta niiden jatkuessa v. 2022 on kirjaukset tehty keskeneräisiin investointeihin. Korjausinvestointeja tehtiin nykyisiin tiloihin. Tilinpäätöksessä on keskeneräisiin investointeihin kirjattu keväällä 2022 loppuun saatettava matkailuajoneuvopaikkojen kunnostus, joka on aloitettu hallituksen päätöksellä syksyllä 2021, kokonaisuus n. 200 t€.

Loppuvuodelle 2022 on mahdollisesti toteutumassa suunniteltu ja rakennusluvan saanut porttirakennuksen 2. krs laajennus, johon tulisi lisää toimistotilaa ja henkilökunnan tiloja, sekä kokous- ja varastotila, kokonaisuus n. 200 t€.

Suunnittelun alla on Nallikari rantatien varrelle majoitus- ja liiketiloja, joiden toteutus tapahtuu kahdessa vaiheessa. Sopimus tontista on tehty kaupungin kanssa ja kaava mahdollistaa 2 500 kerros-m² rakentamisen, jakautuen puoliksi kahteen vaiheeseen. Suunnitelmien valmistuessa tarkentuu kustannusarvio, joka on alustavasti n. 5m€, ja urakkatarjouksien myötä rakentamisen hintataso. Rahoitusneuvottelut käydään kustannusarvion tarkentuessa keväällä 2022 ja lopullinen investoinnin aikataulu määräytyy tämän jälkeen. Tämänhetkisenä tavoitteena olisi saada ensimmäinen vaihe valmiiksi vuoden 2024 alussa.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Ei ole otettu uusia lainoja ja nykyisen lainan takaisinmaksu on edennyt suunnitelman mukaisesti.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Maailmanlaajuinen covid19 pandemia on vaikuttanut matkailu-alaan laajalti. Kotimaanmatkailun suosio on kasvanut ja auttanut osaltaan alaa selviämään.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2022

Toiveissa on koronaepidemian laantuminen ja rajoitusten purkautuminen, eli tämän myötä mm. ulkomaisten asiakkaiden osuus tulee todennäköisesti kasvamaan jälleen. Ennuste on oman toiminnan ja yhteistyökumppaneiden osalta positiivinen ja kasvuun uskova.

Vuoden aikana saatetaan loppuun muutamia suunniteltuja korjaus- ja laajennusinvestointeja, mikäli se talou-

den kannalta on järkevää. Lisäksi suunnitellaan uutta investointia ja viedään eteenpäin kehittämisajatuksia toimintaan yleensä.

Ympäristössä tapahtuu myös: Vauhtipuisto siirtyy Lomakylän viereen, Eden odottaa uutta toimijaa ja YYP aloittaa Nallikarin alueen katu- ja viheralueiden suunnittelun, jossa yhtiö on mukana.

16.1.6 Sivakka-konserni

Yhtiön toimiala: Asuntojen vuokraus

Taloustavoitteiden toteumat ja tunnusluvut:

Sivakka-konserni

TALOUSTAVOITTEET 1 000 €	BUDJETTI 2021	TP2021	TP2020	MUUTOS TP2021 - TP2020
Liikevaihto, t€	59 500	60 234	58 407	1 827
Liikevoitto, t€	9 800	10 717	9 687	1 030
Tilikauden tulos, t€	5 700	6 284	5 592	692
Taseen loppusumma, t€	357 000	368 833	344 428	24 405
Investoinnit, t€	27 000	34 477	28 633	5 844
Omavaraisuusaste, %	35,5	33,7	34,7	-1,0
Sijoitetun pääoman tuotto%	3,0	3,4	2,5	0,9

Taloustavoitteiden toteuma 31.12.2021 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Sivakan asuntojen kysyntä oli toimintavuoden aikana vahvaa ja asuntojen käyttöaste ylitti budjettitavoitteen mikä kasvatti tuloja budjettia suuremmiksi. Asukkaiden vaihtuvuus oli ennätyksellisen alhainen, mikä pienensi muutoista aiheutuvia kustannuksia. Merkittävässä kustannuserissä hintataso kehittyi vielä vuoden 2021 aikana maltillisesti ja kohonneet panoshinnat eivät näkyneet merkittävinä kustannusnousuina. Alhaiset markkinakorot pienensivät rahoituskustannuksia parin aikaisemman vuoden tapaan.

Investoinnit

Vuonna 2021 Sivakka-konsernissa valmistui 150 uutta asuntoa ja niiden arvo oli yhteensä 23,6 M€. Olemassa olevaan kiinteistökantaan investointiin 11,9 M€. Peruskorjausprojektien jaksotuksen ja Salonkartanon palvelukeskuksen Oulun kaupungilta oston vuoksi investointien kokonaismäärä ylitti budjetoidun määrän. Investointien kassavirta toteutui kuitenkin budjetin raamien mukaisesti.

Merkittävimmät investoinnit olivat Oulun Sivakka Oy:n uudiskohteet Jalohaukantie 5, Kiilankatu 5, Valmutie 5 ja Keikamotie 13. Asuntoja peruskorjattiin vuoden 2021 aikana yhteensä 168 kpl.

Vuonna 2022 valmistuu 138 uutta asuntoa ja peruskorjaus tehdään 227 asuntoon. Lähivuosien aikana Sivakka-konsernin investointien määrä pysyy korkeana asuntokysynnän ollessa vahva ja suurten peruskorjausinvestointien ajankohtaistuessa.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Investointien rahoittamiseksi nostettiin uusia rahalaitoslainoja 33,0 M€ ja lainoja lyhennettiin lyhennyssuunnitelmien mukaisesti yhteensä 15,4 M€

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Vuoden 2021 taloutta leimasi alkuvuodesta 2020 alkanut koronaepidemia, jonka aiheuttamat rajoitukset kokoontumiseen, liikkumiseen ym. ihmisten normaaliin arkeen muuttivat talouden toimintaympäristöä merkittävästi. Kiinteistöalaa ja asumiseen korona vaikutti monia muita toimialoja vähemmän. Vuokra-asuntojen kysyntä Oulun talousalueella säilyi hyvänä ja asuntorakentaminen jatkui korkealla tasolla. Merkittävä osa uusista asunnoista päättyi vuokratyöön ja vapaa-rahaitteisten vuokra-asuntojen keskivuokra nousi merkittävästi ARA-vuokria enemmän. ARA-asuntojen osalta aikaisempi lievä ylitarjonta on kääntynyt jo niukuudeksi etenkin perheasuntojen osalta. ARA:n markkinakatsauksessa Oulun markkinatilanne luokiteltiin tasapainoiseksi.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2022

Oulun alueen väestön kasvaessa tasaisesti ja talouden hyvien näkymien myötä työllisyyden parantuessa vuokra-asuntojen kysynnän odotetaan säilyvän hyvänä. Perheasuntojen osalta kysynnän ja tarjonnan epäsuhdan odotetaan pahentuvan ja perheasuntopulan siten pahentuvan. Konsernin talouden odotetaan säilyvän vakaana aikaisempien vuosien tapaan.

Kasvatavat inflaatio-odotukset ja toteutuneet rakennusmateriaalien hintojen korotukset voivat nostaa investointien kustannuksia siten, että osa investoinneista voi lykkääntyä suhdannesyistä.

16.1.7 Potential Toimitilat Oy

Yhtiön toimiala: Muiden kiinteistöjen vuokraus ja hallinta

Taloustavoitteiden toteumat ja tunnusluvut:

Potential Toimitilat Oy

TALOUSTAVOITTEET 1 000 €	BUDJETTI 2021	TP2021	TP2020	MUUTOS TP2021 - TP2020
Liikevaihto, t€	2 319	2 525	2 460	65
Liikevoitto, t€	225	406	326	80
Tilikauden tulos, t€	0	147	68	79
Taseen loppusumma, t€	15 097	15 621	15 667	-46
Investoinnit, t€	200	136	3 002	-2 866
Omavaraisuusaste, %	77,1	76,7	78,0	-1,3
Sijoitetun pääoman tuotto%	1,7	2,8	2,5	0,4

Taloustavoitteiden toteuma 31.12.2021 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Liikevaihto- ja tulostavoitteet ylittyivät hieman. Vuoden 2021 budjettia valmisteltaessa oli vielä epävarmaa, missä määrin koronapandemiatilanne tulee leikkaamaan liikevaihtoa. Pandemialla oli merkittäviä negatiivisia vaikutuksia, mutta niiden vaikutus talouteen jäi kuitenkin arvioitua vähäisemmäksi.

Investoinnit

Yritys varautuu säännönmukaisesti vuosibudjeteissaan toimitilojen muutoksiin. Muutoksia tehdään kulloistekin asiakas- ja korjaustarpeiden mukaisesti. Korjausten ja uusimisten sisältö ratkaisee aktivoitavaksi ne taseen pysyviin vastaaviin investointeina vai kirjataanko tilikauden kuluiksi. Vuonna 2021 investointitarpeet alittivat budjetoidun määrän. Merkittävimmät lähivuosina mahdollisesti tapahtuvat investoinnit kohdistuvat Oulun kaupungin omistuksessa olevien toimitilojen siirtymiseen yhtiön omistukseen.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Yhtiöllä on Oulun kaupungin myöntämä pääomalaina, jonka saldo vuoden 2021 lopussa oli noin 2,7 milj. euroa. Lainaa on lyhennetty velkakirjaehto mukaisesti. Konsernin ulkopuolista lainaa yhtiöllä ei ole.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Kilpailu toimitilamarkkinoilla on kiristynyt ja kiristyy edelleen. Keskeisen sijainnin merkitys on kasvanut ja asiakkaiden vaatimustaso on kohonnut. Etätyön lisääntyminen vähentää toimistotilojen kysyntää.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2022

Sisaryhtiö Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy sulautetaan Potential Toimitilat Oy:öön. Tämä kasvattaa yhtiön vuokrattavien toimitilojen määrää ja liikevaihtoa. Kaupunki on irtisanonut ja tulee edelleen irtisanomaan osakehuoneistojen vuokrasopimuksia kohteissa, joiden vaihtoehtoinen käyttö on hyvin haastavaa.

16.1.8 Oulun Pysäköinti Oy

Yhtiön toimiala: Kiinteistö- ja pysäköintilaitostoiminta

Taloustavoitteiden toteumat ja tunnusluvut:

Oulun Pysäköinti Oy

TALOUSTAVOITTEET 1 000 €	BUDJETTI 2021	TP2021	TP2020	MUUTOS TP2021 - TP2020
Liikevaihto, t€	3 727	3 825	3 636	189
Liikevoitto, t€	369	669	527	142
Tilikauden tulos, t€	0	175	100	75
Taseen loppusumma, t€	67 785	69 373	69 533	-160
Investoinnit, t€	96	10	90	-80
Omavaraisuusaste, %	75,0	75,0	74,0	1,0
Sijoitetun pääoman tuotto%	0,5	1,0	0,7	0,3

Taloustavoitteiden toteuma 31.12.2021 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Oulun Pysäköinti Oy:n liikevaihto 2021 oli 3 825 t€ kasvaneen edellisestä vuodesta 5%. Läpi tilivuoden jatkuneesta koronapandemiasta sekä asiakasvirtojen heikentymisestä johtuen jäätiin ennätysvuoden 2019 määristä niin liikevaihdon kuin pysäköintimäärien suhteen yhä selkeästi. Vanhaa Paloasemaa lukuun ottamatta yhtiön omistamat liiketilat olivat vuokrattuina koko vuoden 2021 ajan. Vanhassa Paloasemassa aloitti uusi vuokralainen joulukuussa 2021. Yhtiön liikevoitto 669 t€ sekä tilikauden tulos 175 t€ toteutuivat merkittävästi edellistä vuotta parempina. Yhtiö ei hakenut eikä saanut avustuksia tilivuoden 2021 aikana.

Investoinnit

Yhtiön investoinnit tilivuonna olivat 9,5 t€ kohdistuen pysäköintijärjestelmiin ja laitteisiin. Investoinnit toteutettiin budjettia ja edellistä tilivuotta merkittävästi pienempinä koronapandemian aiheuttaman epävarmuuden vuoksi.

Poistoissa ei tapahtunut olennaisia muutoksia. Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot olivat yhteensä 1484 t€. Yhtiön poistosuunnitelma noudattaa Oulun KV:n antamaa ohjeistusta. Vuoden 2022 budjetissa yhtiö on varannut investointeihin 80 t€.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Yhtiö ei ole ottanut uutta lainaa eikä yhtiöllä ole konsernin ulkopuolista lainarahoitusta. Yhtiö on lyhentänyt pitkäaikaisia lainojaan sovitun lyhennysohjelman mukaisesti, ylimääräisiä lainan lyhennyksiä ei tilivuoden aikana tehty.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Koronapandemian aikana asiakkaiden pysäköintitottumukset ovat muuttuneet niin määrän (vähemmän pysäköintejä) kuin kestonkin (kohdistettu tarve, viivytään lyhyemmän aikaa) suhteen. Keskustan alueella vapaana olevien liikekiinteistöjen määrällä ja keskustan alueen palvelurakenteella on vaikutusta Kivisydämen ja Auto saaren käyttöasteen kehittämiseen tulevana vuosina. Kontinkankaan alueella pysäköintiratkaisut ovat kokeneet muutoksia vuosittain, tilanne jatkuu näin myös tulevina vuosina.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2022

Budjetissa on pysäköintimäärien osalta odotus kasvulle vuoteen 2021 verrattuna, covid19 pandemian jatkumisen yhä edelleen luo haasteita ko. tavoitteen osalta.

Pandemian jatkuminen luo riskin koronan pitkäaikaisvaikutusten todennäköisyyden kasvamiselle. Tällaisia vaikutuksia voivat olla keskustan liiketilojen alhainen

täyttöaste, runsas etätöiden määrä (sopimuspysäköinti) sekä kuluttajille suunnattuihin palveluihin kohdistuvat rajoitukset keskustassa. Kaikki nämä lisäävät riskiä pysäköintimäärien hitaasta kehitymisestä tai kääntymisestä pahimmillaan uudelleen laskuun mikäli koronatilanne jälleen heikkenee.

Yhtiön tarjoamien operointipalveluiden suhteen kilpailutilanne tulee yhä kiristymään. Tämä on luonnollista korostaen omien pysäköintilaitosten operoinnin ja kustan-

nustehokkuuden merkitystä yhtiön liiketaloudellisten tavoitteiden täyttymisen suhteen.

Yhtiön suurten rahoituskustannusten osalta on olennaista korkokustannusten kehittyminen lähivuosina. Riski koron nousulle on realistinen, toteutuessaan asialla on negatiivinen vaikutus yhtiön tuloslaskelmaan.

Rahoituskustannusten lisäksi riskiä sisältyy energiakustannuksiin (kaukolämpö ja sähkö).

16.1.9 Oulun Kaupunginteatteri Oy

Yhtiön toimiala: Oulun Kaupunginteatteri Oy:n toimialana on yleishyödyllisellä tavalla ylläpitää ja harjoittaa teatteritoimintaa Oulun kaupungissa. Yhtiö voi harjoit-

taa ravintola-, catering-, kokous- ja kongressipalveluliiketoimintaa sekä tila- ja vuokraustoimintaa. Yhtiön tarkoituksena ei ole voiton tuottaminen.

Taloustavoitteiden toteumat ja tunnusluvut:

Oulun Kaupunginteatteri Oy

TALOUSTAVOITTEET 1 000 €	BUDJETTI 2021	TP2021	TP2020	MUUTOS TP2021 - TP2020
Liikevaihto, t€ (lipputulot + vuokratulot)	1 186	503	597	-94
Tuet ja avustukset, t€	7 366	7 546	7 554	-8
Liikevoitto, t€	-242	-33	372	-405
Tilikauden tulos, t€	-265	-52	352	-404
Taseen loppusumma, t€	2 820	3 319	3 352	-33
Investoinnit, t€	55	133	66	67
Omavaraisuusaste, %	35,0	43,2	45,3	-2,1

Taloustavoitteiden toteuma 31.12.2021 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Koronapandemian vaikutukset näkyivät Oulun teatterin taloudessa vuonna 2021. Koronan vuoksi taloudensuunnittelussa huomioitiin ennakoiden tavanomaista matalampi liikevaihtotavoite. Koronapandemian vaikutukset toimintaan ja talouteen olivat kuitenkin suunniteltua laajemmat. Lisäksi teatterin keskeytysvakuutus ei korvannut koronasta aiheutuvia katemenetyksiä enää vuoden 2021 alusta alkaen.

Teatteri oli kokonaan yleisöltä suljettu kevään 2021 esityskauden ajan ja lipunmyynti pääsi käyntiin vasta syksyllä. Teatteri avattiin rajoitetuilla asiakaskapasiteeteilla. Asiakkaiden ostokäyttäytyminen oli varovaista ja teatterin syksyn myyntiin vaikutti negatiivisesti Ah-ti-myrskyn aiheuttama remontti, jonka vuoksi liikevaihdon kannalta olennainen suuri näyttämö voitiin ottaa käyttöön vasta lokakuun lopussa. Väistötilan käyttöön-otto oli teatterille strateginen ratkaisu eikä sen taloudellinen hyöty vastannut tavanomaista toimintaa.

Teatterin 1,2 M€:n liikevaihtotavoitteesta toteutui 0,5 M€:a. Liiketoiminnan muissa tuotoissa näkyi kasvuna teatterin valtiolta saamat korona-avustukset, joiden vaikutusta pienensi Oulun kaupungin teatterin toimintatukeen osoittama 150 000 euron leikkaus. Vuodelta 2020 teatteri jaksotti Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää koronatukea 150 000 euroa. Tämän lisäksi

vuoden 2021 erillistukihaussa teatterille myönnettiin 170 000 euron koronatuella, joka käytettiin kokonaisuudessaan vuonna 2021. Valtion korona-avustuksiin liittyvä velvoite jatkaa teatteritoimintaa poikkeuksellisissa olosuhteissa.

Tilavuokraustoiminta toteutui poikkeusoloissa odotettua heikommin ja tähän vaikutti koronan lisäksi myrskystä seuranneet tilojen korjaukset. Vuonna 2021 vakuutus korvasi teatterille myrskystä aiheutuneita kustannuksia yhteensä noin 100 000 euroa. Vakuutusasiointi jatkuu myrskyn osalta vielä vuonna 2022.

Oulun teatterin tulot olivat vuonna 2021 tavoitetta pienemmät, mikä vaikutti myös teatterin menoihin, joita karsittiin huonon ennustettavuuden vuoksi. Koronatilanteen huononnutta keväällä 2021 Oulun teatterin henkilöstö lomautettiin 30 vuorokaudeksi. Pieni osa lomautuksista toteutui syyskaudella. Henkilöstön lomautuksella saatu säästö oli noin 320 000 euroa ja tämän lisäksi säästöä syntyi muun muassa ilta- ja yllityökorvauksiin sekä vierailijoiden palkkoihin liittyen. Lomautuksen lisäksi teatteri käynnisti säästöohjelman, jonka seurauksena säästettiin materiaaleista ja palveluista noin 180 000 euroa.

Vuosi 2021 on Oulun teatterille alijäämäinen. Alijäämä on kuitenkin pieni suhteessa vuoden haasteisiin nähden. Taloudensuunnittelu oli vaikeaa koronan, myrskytuhojen sekä kaupungin toiminta-avustusleikkauksen vuoksi.

Investoinnit

Ahti-myrsky vaurioitti teatterin kattorakenteita vakavasti kesäkuussa 2021 ja aiheutti taloon laajan vesivahingon sekä useita pienempiä vahinkoja. Suuri näyttämö oli myrskyvaurioista johtuen poissa käytöstä lokakuun loppuun asti. Myrsky aiheutti teatterille tuhoutuneen irtaimiston osalta yllättävän investointitarpeen sekä katemenetyksiä lipputuloihin ja tilavuokrauksiin liittyen.

Kiinteistöön kohdistuneista remonteista vastasi kiinteistön omistaja Oulun kaupungin tilapalvelut ja irtaimistoon sekä toimintaan aiheutuneista vaurioista Oulun teatteri. Yllättävän myrskytuhon vuoksi investoinnit kasvoivat 133 090 euroon. Investointien kokonaistasoa vähensi vakuutusyhtiötä saatu 19 000 euron korvaus, joka lyhennettiin suoraan investointien loppusummasta. Investointeina hankittiin lähinnä valo- ja äänikalustoa.

Oulun teatterin esitystekniikkaan liittyy tulevaisuudessa iso investointipaine. Koneet ja kalusto on paikoin käyttökänsä päässä.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Oulun kaupungin myöntämää lainaa lyhennetään suunnitelman mukaisesti. Uusia lainoja ei ole otettu.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Koronapandemia vaikutti merkittäväällä tavalla kaikkien esittävien taiteiden taidelaitosten toimintaan vuonna 2021. Koronaan liittyvä terveysturvallisuus korostui teatterilla edelleen koskien niin henkilökuntaa kuin asiakkaitakin. Teattereiden välinen valtakunnallinen yhteistyö vahvistui. Monet turvallisuuskäytännöt jäivät osittain pysyviksi käytänteiksi ja varautumisen merkitys sekä osaaminen kasvoivat.

Teattereiden toiminta on hyvin prosessinomaista ja suunnitelmat ovat monivuotisia. Tämä on aiheuttanut vaikeuksia koronapandemiassa, jossa vaihtuviin tilan-

teisiin ja epävarmuuteen täytyy vastata nopealla aikataululla. Vuonna 2021 laadittiin suunnitelma koronasta eteenpäin pääsemiseksi.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2022

Koronan vaikutukset näkyvät Oulun teatterin toiminnassa ja taloudessa edelleen vuonna 2022. Esitysmäärätaavoite 355 esitystä on jo alkuvuoden sulun vuoksi jäämässä alle tavoitteen. Lipunmyynnistä aiheutunut tappio on tammi-helmikuun osalta noin 300 000 euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriön koronatukihaku avautuu helmikuussa 2022 ja teatteri on käynnistänyt säästöohjelman. Taloudenhallinnasta korona-aikana esittävien taiteiden alalla on kokemusta aiemmilta vuosilta.

Oulun teatteri on toiminut pandemian aikana joustavasti ja suunnitellut esitys- ja harjoituskalenteriaan useita kertoja uudelleen. Tämä työ on ollut vaikeaa, mutta siinä onnistuminen luo uskoa pandemian jälkeiseen uuteen teatteritaiteen nousuun. Pandemia on saanut myös ihmiset kaipaamaan takaisin keskittymistä tukevaan ja elämyksiä tarjoavaan teatteriin.

Pandemian aikana käynnistetyt strategian mukaiset kehitysprosessit vahvistavat Oulun teatterin paikallista ja valtakunnallista asemaa. Teatterin henkilökunta voi paremmin ja työssäjaksamista on tuettu monin tavoin. Yhtiön sidosryhmätyöskentelyn ja teatterin yleisötyön kehittämisen avulla on todennäköistä, että teatteri saa tulevana vuosia uusia kävijöitä ja on esillä julkisuudessa sen ydinosaamiseen ja kaupungille tuottamaan hyötyyn liittyen. Oulun teatteri on vahvasti mukana kulttuuripääkaupunkitoiminnassa ja valmistautuu vuoteen konkreettisten suunnitelmin avulla.

Yhteistyö alueellisten toimijoiden ja yritysten kanssa vahvistuu edelleen ja teatteritalo Vänmannin saarella on elävä. Oulun teatteritalo täyttää 50-vuotta vuonna 2022 ja teatteri avaa yhä vahvemmin ovensa kävijöille ja talossa järjestetään myös tapahtumia, joihin on vapaa sisäänpääsy. Teatteri jatkaa yleisötyön sekä kolmannen sektorin ja koulujen kanssa tehtävän yhteistyön kehittämistä. Oulun teatterin monipuolinen ja korkeatasoinen ohjelmisto on teatterin toiminnan ydin.

16.1.10 Oulun Tuotantokeittiö Oy

Yhtiön toimiala: Yhtiön toimialana on ateriatuotteiden valmistus, ateriapalvelut ja muut ravintolapalvelut sekä

kiinteistöjen siivous. Yhtiö voi tarjota näihin toimialoihin liittyviä konsultointipalveluja.

Taloustavoitteiden toteumat ja tunnusluvut:

Oulun Tuotantokeittiö Oy

TALOUSTAVOITTEET 1 000 €	BUDJETTI 2021	TP2021	TP2020	MUUTOS TP2021 - TP2020
Liikevaihto, t€	13 712	14 619	11 986	2 633
Liikevoitto, t€	230	183	229	-46
Tilikauden tulos, t€	162	127	164	-37
Taseen loppusumma, t€	11 500	11 212	11 910	-698
Investoinnit, t€	250	60	254	-194
Omavaraisuusaste, %	24,0	22,5	20,1	2,4
Sijoitetun pääoman tuotto%	2,1	1,8	2,2	-0,4

Taloustavoitteiden toteuma 31.12.2021 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Päättyneen tilikauden aikana koronaepidemiasta johtuvat rajoitukset sekä sen vaikuttavuus aiheuttivat yhtiön toimintaan vielä jonkin verran epävarmuutta, joka näkyi yhtiön toiminnassa erityisesti henkilöstöruokailussa, kokous- ja edustustarjoilussa toimintaedellytyksiä rajoittavana tekijänä. Lisäksi vuoden aikana toimitettiin tavanomaista enemmän annospakattuja tuotteita, joka tavanomaisesti sitoo tuotantotoimintaan enemmän henkilöstöresursseja.

Tilikauden aikana kyettiin kuitenkin sopeuttamaan ja vakiinnuttamaan toimintaa. Lisäksi saatiin edelleen kehitettyä pitkän tähtäimen suunnitelmallisuutta sekä varautumista, muun muassa kouluttamalla henkilöstöä.

Vaikkakin päättynyt tilikausi oli edellä mainituista syistä edelleen haasteellinen, niin liikevaihto oli hieman arvioitua suurempi ja yhtiön tulos päättyi positiiviseksi.

Investoinnit

Päättäneellä tilikaudella investoinnit rajoittuvat suunnitelmien ja riskienhallinnan perusteella muun muassa digitaalisten järjestelmien kehittämiseen ja erinäisiin irtaimistoon ja kalustoon liittyviin hankintoihin. Inves-

tointeihin sisältyi myös jonkin verran taloteknisiä töitä. Investointitarpeet jäivät suunniteltua pienemmäksi tilikaudella muun muassa suunnitelmien, hankinta-ajan-kohtien ja tarpeiden tarkentumisen vuoksi.

Tulevina vuosina investoinnit kohdistuvat laite- ja järjestelmähankintoihin.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Uusia lainoja ei otettu, eikä lainojen takaisinmaksussa ole tullut muutoksia.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Ei merkittäviä muutoksia toimintaympäristössä tai toimialalla.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2022

Yhtiön liiketoiminnan uskotaan jatkuvan alkaneella tilikaudella tavanomaiseen tapaan. Toimintojen vakiintuessa prosessit kehittyvät sekä vakiintuvat edelleen. Liikevaihdon arvioidaan pienentyvän muun muassa suoratoimitus- ja välitystuotteiden osalta uudelleen järjestelyiden vuoksi.

16.2 Kuntayhtymät

16.2.1 OSAO-konserni

Toimiala: Ammatillinen koulutus

Taloustavoitteiden toteumat ja tunnusluvut:

OSAO-konserni

TALOUSTAVOITTEET 1 000 €	BUDJETTI 2021	TP2021	TP2020	MUUTOS TP2021 - TP2020
Toimintatuotot, t€	91 104	90 949	87 854	3 095
Toimintakulut, t€	86 637	86 362	78 648	7 714
Toimintakate, t€	3 100	4 586	9 206	-4 620
Vuosikate, t€	3 075	4 543	9 153	-4 610
Tilikauden yli-/alijäämä, t€	-3 080	-3 627	2 046	-5 673
Tase, t€	135 000	123 837	133 880	-10 043
Investoinnit, t€	10 704	8 667	9 212	-545
Omavaraisuusaste, %	69,0	72,0	70,3	1,7

Taloustavoitteiden toteuma 31.12.2021 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

OSAOn taloudelliset tavoitteet pääosin toteutuivat odotetusti vuonna 2021. Toiminta- ja vuosikate ylittivät tavoitteet noin 1,5 M€. Vertailuvuoden 2020 (edellisvuoden) katteita paransivat runsaampi ministeriön lisärahoitus niin opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen kuin koronahaittojen torjumiseen. Vuonna 2021 vuokratulot vähenivät n. 2 M€ OAMK Oy:n muutettua Kotkantie 2:n kiinteistöstä pois eikä tiloja saatu uudelleen ulosvuokrattua vastaavassa laajuudessa. Vuonna 2021 menoja puolestaan lisäsivät oppivelvollisten aiheuttamat lisähankinnat (mm. kirjallisuus) sekä polttoaine- lämmityskustannusten nousu.

Investoinnit

Investointien toteuma vuonna 2021 oli budjetin mukainen. Investointiohjelma ei sisältänyt taloudellisesti merkittäviä kohteita. Sitovia päätöksiä merkittävistä investoinneista lähitulevaisuudessa ei ole. OSAO valmistautuu Kampus2030 -hankkeen toteuttamiseen, mutta siihenkään liittyviä investointipäätöksiä ei ole tehty.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Ei ole otettu uusia lainoja. Lainoja on lyhennetty alkuperäisen lyhennyssuunnitelman mukaisesti.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Oppivelvollisten ensimmäinen ikäluokka aloitti vuonna 2021.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2022

Toiminta jatkuu volyymiltään entisenlaisena. Uutena tehtävänä OSAOlla on tutkintoon valmentavan eli TUVA-koulutuksen toteuttaminen alkaen 1.8.2022. Oppivelvollisten toinen ikäluokka aloittaa elokuussa 2022.

16.3 Säätiöt

16.3.1 Oulun Palvelusäätiö

Toimiala: Oulun Palvelusäätiön tarkoituksena on harjoittaa vanhusten, eläkeläisten, vammaisten ja muiden niihin rinnastettavien erityisryhmien asumis- ja sen oheispalvelua. Tarkoitustaan säätiö toteuttaa hankimalla, rakennuttamalla, ylläpitämällä ja omistamalla

palvelutaloja, palvelukoteja sekä muita erityisryhmien asumis- ja palveluyksikköjä ja tuottamalla niissä hoito- ja huolenpitopalveluita sekä tuottamalla ja kehittämällä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita.

Taloustavoitteiden toteumat ja tunnusluvut:

Oulun Palvelusäätiö

TALOUSTAVOITTEET 1 000 €	BUDJETTI 2021	TP2021	TP2020	MUUTOS TP2021 - TP2020
Toimintatuotot, t€	11 944	11 317	12 071	-754
Toimintakulut, t€	11 944	11 565	12 162	-597
Tuotto-/kulujäämä, t€	0	-248	48	-296
Yleisavustukset, t€	0	0	3	-3
Tilikauden yli-/alijäämä, t€	0	-11	6	-17
Taseen loppusumma, t€	8 000	7 431	8 431	-1 000
Investoinnit, t€	0	0	0	0
Omavaraisuusaste, %	57,0	60,0	57	3,0

Taloustavoitteiden toteuma 31.12.2021 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Koronapandemia jatkui edelleen ja vaikutti tuloihin laskevasti ja puolestaan menot kasvoivat. Talousarvio ja ostopalvelukorvaus oli kuitenkin laadittu niin, että olisi toimittu jälleen normaaliolosuhteissa. Ateriamäärät laskivat edelleen ja tukipalveluateriasta saatava hinta samoin kuin tehostetun aterivuorokauden alhainen hinta vähensivät keittiötoiminnan tuloja. Vuokratuloihin vaikutti laskevasti yhden toimijan vuokrasopimuksen yllättävä irtisanominen vuoden alussa sekä asuttamisen haasteet poikkeusoloissa.

Menoja puolestaan kasvattivat pandemiasta johtuvat henkilöstömenojen nousu kuten sairauspoissaolot, sijauskulut, työterveyden kulut sekä suojarusteiden hankinta (hanskat).

Investoinnit

Investointeja ei ollut eikä ole myöskään tulossa vuodelle 2022.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Uusia lainoja ei ole otettu ja entistä maksetaan normaalin takaisinmaksuaikataulun mukaisesti.

Toimintaympäristössä ja toimialalla tapahtuneet keskeiset muutokset

Toimintaympäristössä tapahtuva suurin muutos on vuoden 2023 alusta aloittavat hyvinvointialueet. Ikäihmisten palveluiden tarve kasvaa edelleen tulevaisuudessa erityisesti kotihoitoon ja tehostetun palveluasumisen osalta, joten markkinoita palveluiden tuottamiseen on.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2022

Vuosi on alkanut edelleen koronapandemian varjossa ja pelkona on sen jatkuminen koko vuoden. Talousarvion ja ostopalvelukorvaukset on laskettu sen mukaan, että yhteiskunta olisi palannut normaalin arkeen, mikä tuo haasteita, jos pandemia jatkuu tämän vuoden.

16.3.2 Oulun musiikkijuhlasäätiö

Toimiala: Kulttuuri. Oulun musiikkijuhlasäätiön tehtävänä on tuoda Ouluun korkeatasoisia ja laadukkaita musiikkitapahtumia. Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö on järjestänyt vuodesta 1991 alkaen

Oulun Musiikkijuhlat -festivaalin vuosittain maaliskuussa. Festivaalin lisäksi säätiö järjestää nykyisellään ympärivuotisen Jazz & Etno-konserttisarjan sekä vastaa Oulu All Star Big Bandin tuotannosta ostopalveluna.

Taloustavoitteiden toteumat ja tunnusluvut:

Oulun musiikkijuhlasäätiö

TALOUSTAVOITTEET 1 000 €	BUDJETTI 2021	TP2021	TP2020	MUUTOS TP2021 - TP2020
Toimintatuotot, t€	366	185	159	26
Toimintakulut, t€	526	335	317	18
Tuotto-/kulujäämä, t€	-160	-150	-158	8
Yleisavustukset, t€	160	210	160	50
Tilikauden yli-/alijäämä, t€	0	60	2	58
Taseen loppusumma, t€	15	83	51	32
Investoinnit, t€	0	16	0	16
Omavaraisuusaste, %	neg.	neg.	neg.	-

Taloustavoitteiden toteuma 31.12.2021 sekä tuloksen muodostumiseen vaikuttaneet olennaiset tekijät

Oulun musiikkijuhlasäätiöllä oli vuonna 2021 kaksi päätoimista työntekijää, toimitusjohtaja ja tuottaja. Osa-aikaisia työntekijöitä palkattiin erityistehtäviin, mm. tuotantoassistentiksi ja lipunmyyjäksi ympärivuotisen sarjan ajaksi. Toimitusjohtajana Oulun musiikkijuhlasäätiössä toimi Elena Mindru-Turunen ja tuottajana toimi Ville Kess.

Oulun musiikkijuhlasäätiön tilikauden tulos oli 60 t€, josta Oulun kaupungin kertaluontoisen tuen osuus (negatiivisen oman pääoman korjaamista varten) oli 50 000 euroa. Koronaviruspandemia aiheutti vuoden aikana suuria taloudellisia haasteita, mutta säätiön taloutta pyrittiin tasapainottamaan henkilöstökustannusten ja esityksien siirtämisen/perumisen kautta. Vuoden 2021 aikana projektipäällikön työsopimus päättyi 31.7., jonka jälkeen säätiö toimi loppuvuoden pienemmällä henkilöstöllä.

Investoinnit

Joulukuussa 2021 Oulun musiikkijuhlasäätiö on hankkinut Steinway A-sarjan flyygelin.

Lainojen otto ja takaisinmaksu

Säätiöllä ei ole lainoja.

Tulevaisuuden näkymät vuodelle 2022

Oulun Musiikkijuhlat järjestetään 32. kerran 12.-27.3.2022. Maaliskuun festivaalia vietetään laajalla kirjolla konsertteja ja esityksiä, yhteensä 25 konserttia. Vuoden 2022 Oulun Musiikkijuhlat -festivaali tuo mukanaan uudet taiteelliset johtajat viulisti Elina Vähälän ja saksofonisti Jukka Perkon, jotka seuraavat tehtävässä kapellimestari, säveltäjä, viulisti Jaakko Kuusisto.

Ympärivuotisessa Jazz & Etno -konserttisarjassa on tarkoitus vuoden 2022 aikana toteuttaa noin 12 klubikonserttia. Sarjan taiteellisena johtajana toimii saksofonisti Jukka Perko. Kesäkauden 2022 Jumpru x OMJ Jazzpatio -konserttisarjalle suunnitellaan noin kahdeksan konserttia.

Oulun musiikkijuhlasäätiö on vastannut vuodesta 2014 saakka Oulu All Star Big Bandin konserttien tuotannosta ja hallinnosta. Yhtye koostuu oululaisista musiikin ammattilaisista ja konsertoi vuoden aikana 10-15 kertaa vieraillevien kapellimestareiden ja solistien kanssa eri tapahtumissa sekä järjestää osan konserteista omana tuotantonaan.

Koronaviruspandemian tilannetta seurataan tiivistä ja tehdään tarvittavia sopeuttamisia suunnitelmiin mahdollisten yleisötilaisuuksien rajoitusten johdosta. Konsertteja valmistaudutaan streamaamaan tilanteessa jossa yleisötilaisuuksia ei voida järjestää. Jos konsertit

joudutaan pelkästään streamaamaan, säätiön pääsylipputulot jäävät olemattomaksi eikä tällöin konsertteja voida taloudellisista syistä toteuttaa siinä laajuudessa kuin on suunniteltu.

TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT

17 Käytetyt tilikirjat ja säilytys

Luettelo vuonna 2021 käytetyistä kirjanpitokirjoista ja niiden säilytys

Tasekirja	sähköinen arkisto/paperituloste	Konsernihallinto
Tase-erittelyt	paperituloste	Monetra Oy
Kirjanpidon pääkirja	sähköinen arkisto	Monetra Oy
Kirjanpidon päiväkirja	sähköinen arkisto	Monetra Oy
Käyttöomaisuuskirjanpito	sähkö. arkisto/paperituloste	Monetra Oy
Konsernitilinpäätösasiakirjat	sähkö. arkisto/paperituloste	Monetra Oy
Myyntireskontra	sähkö. arkisto/paperituloste	Monetra Oy
Ostoreskontra	sähkö. arkisto/paperituloste	Monetra Oy
Maksukirjaukset	sähkö. arkisto/paperituloste	Monetra Oy
Muistiotositteet	sähkö. arkisto/paperituloste	Monetra Oy
Palkkakirjanpito	sähkö. arkisto/paperituloste	Monetra Oy
Tiliotteet	sähkö. arkisto/paperituloste	Monetra Oy
Henkilöstökassa	paperituloste	Konsernihallinto
Varastokirjanpito	sähkö. arkisto/paperituloste	Eri yksiköt
Lainat (anto- ja ottolainat)	sähköinen arkisto	Konsernihallinto
Muu rahoitus	sähköinen arkisto	Konsernihallinto
Maaomaisuudenrekisteri	sähkö. ark./paperituloste	Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut
Pysäköinninvalvontarekisteri	sähkö. ark./paperituloste	Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut
Viljelypalsta- ja venepaikkarekisteri	sähkö. ark./paperituloste	Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut
Asuntojen korjausavustukset	sähkö. ark./paperituloste	Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut

Luettelo käytetyistä tositelajeista

20	Asiakaskassa Linnanmaan liikunta	1J	Asiakaskassa Myllyojan kirjasto
21	Asiakaskassa Jatuli	1K	Asiakaskassa Oulunsalon kirjasto
23	Asiakaskassa Haukiputaan kirjasto	1N	Asiakaskassa Rajakylän kirjasto
30	Pankkitositteet	1S	Asiakaskassa Kaakkurin kirjasto
32	Ostolaskut P2P	1U	Asiakaskassa Kiimingin kirjasto
33	Ostolaskut/Palveluseteli	1W	Asiakaskassa Raatti
34	Hyvitysten kohdistus OSRE	1X	Asiakaskassa Raksila
35	Ostolaskujen maksut	1Y	Asiakaskassa Ouluhalli
36	Ostolaskut käsin tallennetut	1Z	Asiakaskassa Urheilutalo
38	Ostolaskut/hyve/toimeentulotuet	3A	Ostolaskut/eAsiointi
39	Ostolaskut/Tilakeskuksen vuokrat	5A	Koululujen aamu- ja iltapäiväkerho
40	Myyntiresk viitesuoritukset	5C	Hammashuolto
41	MYRE Käsin tall.suoritukset	5E	Terveyskeskusmaksut
42	Intime yleislaskutus	5F	Laitospaikka ja pkl-maksut
43	Sos. toimen maksamat suoritukset	5G	Mielenter,päihdel,asuminen
44	Suoritukset perintä	5J	Päivähoito
45	Ulosottosuoritukset perintä	5K	Kotipalvelu
47	Myre enn.ja maksumäär.kohdistukset	5L	Kirjastomaksut
49	Korkolaskut	5N	Hyve-vuokrat
51	Intime Web-laskutus	5P	Ylioppilastutkintomaksut
54	Hulevesien laskutus	5R	Konservatorion kurssimaksut
63	eMemo Payments	5S	Liikuntatoimi
70	Sisäinen laskutus	5T	Palkkasaatavat
72	Timmi sisäinen laskutus	5V	Kaivuulupa
77	SIS Web-muistiotosite	5W	Peruskunnan Maanvuokra
79	Sosiaalipalkkavarauus (TCM)	6C	Vesilaskutus
80	Web-muistiotosite	6J	Ensihoito
81	Käsin kirjatut muistiotositteet	6Z	Myren ulkopuoliset reskontrat
82	Matkalaskut	8A	Yksilö- ja perhehoito
84	Palkkatositteet	8B	Kaupunkikortti Ateria
85	Luottotappiot	8R	Web-muistiotosite; Rak-valvonta
86	Hyvitysten kohdistus MYRE	8S	Web-muistiotosite; SIKU
87	Sumu-poistot	8X	Web-muistiotosite; Konsernipalvelut
88	Käyttöomaisuusluovutukset	8Y	Web-muistiotosite; YYP
91	KP laskennalliset	8Z	Web-muistiotosite; Hyve
93	SL laskennalliset	9L	ALV-järjestelmän siirrot
95	Jaksotukset	9T	Työllistämiskirjaukset
96	Kirjanpidon tulos	C1	Ceepos-kassat
97	KP tulos laskennallinen	C2	Ceepos-kassa Oulu-opisto
98	Sisäisen laskennan tulos	C3	Ceepos-kassa YYP
99	SL tulos laskennallinen	C4	Verkkomaksuportaali
1B	Asiakaskassa Kirjasto	C5	Sisäinen tilausjärjestelmä
1C	Asiakaskassa Kaijonharjun kirjasto	C7	VMP maksukorttisaamiset
1D	Asiakaskassa Karjasillan kirjasto	C8	Ceepos kirjasto maksukorttisaamiset
1H	Asiakaskassa Maikkulan kirjasto	C9	Maksukorttisaatavat

18 Tunnuslukujen laskentakaavat

Toimintatuotot/Toimintakulut %

= $100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate/Poistot %

= $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Vuosikate euroa/asukas

= $\text{Vuosikate} / \text{asukasluvulla}$

Omavaraisuus-%

= $(\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero} + \text{Vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus

= $(\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Käyttötulot

= $\text{toimintatuotot} + \text{verotulot} + \text{käyttötalouden valtion-osuudet}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000€

= $\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $(\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}) / \text{asukasmäärä}$

Lainakanta 31.12., 1000 euroa

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Lainakanta 31.12., €/asukas

= $(\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})) / \text{asukasmäärä}$

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieraspääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainat ja vuokravastuut 31.12. €/asukas

= $(\text{Vieraspääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}) / \text{asukasmäärä}$

Lainasaamiset 31.12., 1000€

= $\text{Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset}$

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

= $\text{tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymä (Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €)}$

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$
(Oma hankintameno = Investointimenot - Rahoitusosuudet)

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys, pv

= $365 \text{ pv} \cdot \text{Kassavarat} / \text{Kassasta maksut}$

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %

= $100 \cdot (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Konsernin lainakanta 31.12, 1000 euroa

= $\text{Vieras po.} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto, %
 = $100 \cdot (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %
 = $100 \cdot (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Voitto, %
 = $100 \cdot (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$

LIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Investointien tulorahoitus, %
 = $100 \cdot (\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$

Laskennallinen lainanhoitokate
 = $(\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate
 = $(\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys (pv)
 = $365 \text{ pv} \cdot \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Quick ratio
 = $(\text{Rahat ja pankkisaamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Lyhytaikaiset saamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Current ratio
 = $(\text{Vaihto-omaisuus} + \text{Lyhytaikaiset saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €
 = tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymä (Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €)

LIIKELAITOKSEN TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %
 = $100 \cdot (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %
 = $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Lainat ja vuokravastuut 31.12.
 = $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)
 = $\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$

Lainakanta 31.12.
 = $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat} + \text{korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä})$

Lainasaamiset 31.12.
 = Sijoituksiin merkityt jyk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITTAMINEN JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä

Oulun kaupunki

KAUPUNGINHALLITUKSEN JA KAUPUNGINJOHTAJAN ALLEKIRJOITUKSET

Oulussa 28. maaliskuuta 2022

_____
Päivi Laajala

_____
Heikki Kontturi

_____
Mirja Vehkaperä

_____
Matti Matinheikki

_____
Pirjo Sirviö

_____
Lauri Nikula

_____
Jukka Huotari

_____
Mikko Raudaskoski

_____
Jarmo J. Husso

_____
Jenna Simula

_____
Jessi Jokelainen

_____
Nina Patrikka

_____
Jukka Kolmonen

_____
Hanne-Mari Juntunen

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Oulussa _____ kuuta 2022

BDO Audiator Oy

Tiina Lind, JHT, KHT

Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä

Oulun kaupunki

KAUPUNGINHALLITUKSEN JA KAUPUNGINJOHTAJAN ALLEKIRJOITUKSET

Oulussa 28. maaliskuuta 2022

_____

Päivi Laajala

_____

Heikki Kontturi

_____

Mirja Vehkaperä

_____

Matti Matinheikki

_____

Pirjo Sirviö

_____

Lauri Nikula

_____

Jukka Huotari

_____

Mikko Raudaskoski

_____

Jarmo J. Husso

_____

Jenna Simula

_____

Jessi Jokelainen

_____

Nina Patrikka

_____

Jukka Kolmonen

_____

Hanne-Mari Juntunen

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Oulussa _____ 2. _____ touko kuuta 2022

BDO Audiator Oy

Tiina Lind, JHT, KHT

Oulun kaupunki
Toimintakertomus ja tilinpäätös 2021

OUKA.FI

